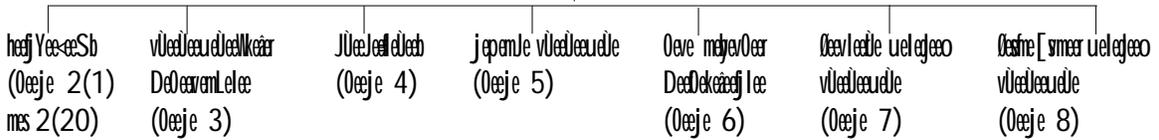

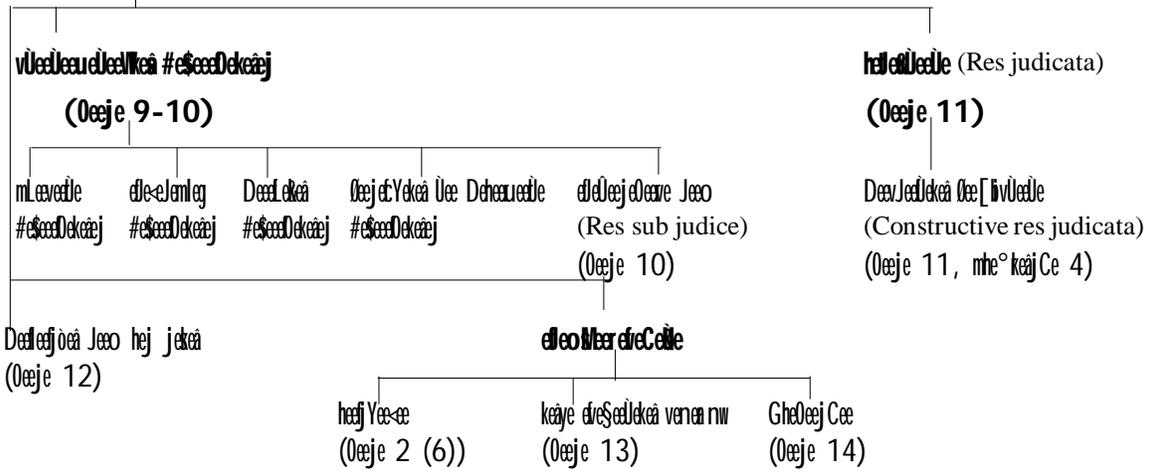
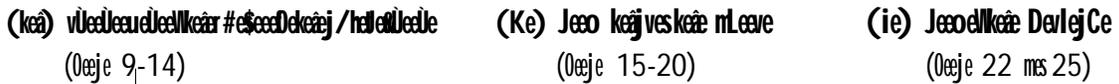
K&C [1
dmeflue Des eale mahn lee, 1908
(158 OejeSblae 51 DeoMe)

OejeYeke (Oeje 1-8)

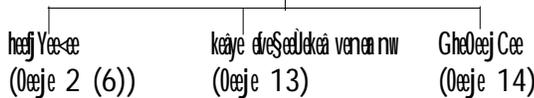
Yeie- 1

maDeeCe: JeeUealkear eDeeUealkear (Oeje 9-35B)

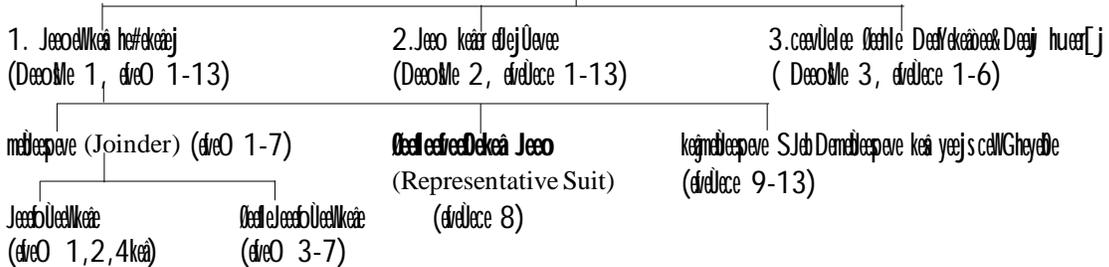

DeeUealkear Jee hej jeeUealkear (Oeje 12)

eDeeUealkear

JeeUealkear eDeeUealkear
DeoMe (1 mes3)

Jeco heše (PLAINT)

Jecodilka mahnle dkalee peave (Oeje 26)	Jecodilka mahnle dkalee peave (DeoMe 4) (drelce-1, 2)	Develdeve meDej Cele: Jeco-heše ka drelce (DeoMe 6, drelce 1-18)(DeoMe 7, drelce 01-18)
--	--	--

Jeco-heše callrelle ka JeCalle (drelce 1)	Ove kaar Jemduer mes mjadole Jeco-heše (drelce 2-9)	Jeco-heše ka ueaševve (drelce 10-13)	omlelepeallhej DeDej le Jeco (drelce 14-18)
--	--	---	--

**mecave
(Oeje 27-29, DeoMe 5, 16, 16-ka)**

mecave ka pejer kaj vee (Oeje 27, Deo 5 drelce 01)	mecave kaar leecave (Oeje 28, 29, Deo 5, drelce 9-30)	meš#elka me mceve kaj vee SJebGvkaar nepjer (Oeje 27, Deo 16, drelce 1-21)	ka jiej callme ^{TM} ae meš#elka kaar nepjer (Deo 16-ka, drelce 1-7)
---	--	---	--

(le) bekaš kaj Ce, drelce SJebheje

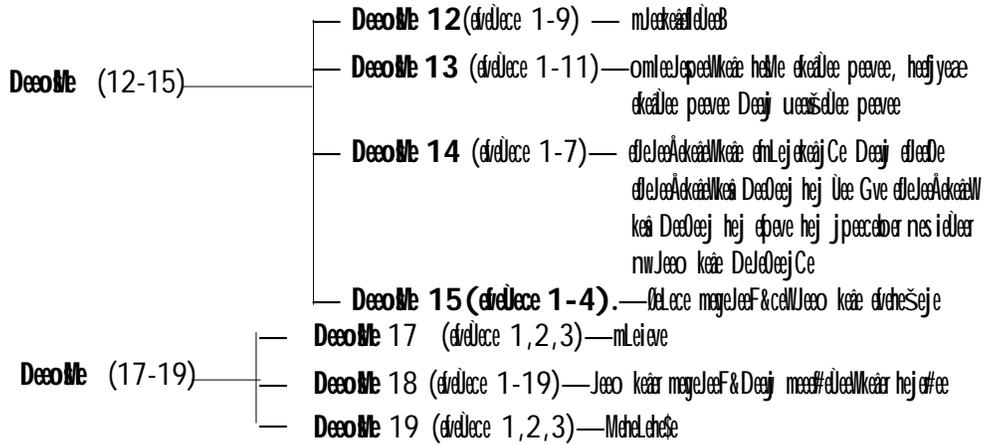
(Oeje 30-32)	DeoMe 11 (drelce 1-23)
--------------	------------------------

(*) drelce SJebheje

(Oeje 33)	DeoMe 20 (drelce 1-20)
-----------	------------------------

drelce ka leve cepje SJebheje DeoMe 8 (drelce 1-10)	heš kaj dkaar Gvmpede SJebGvmpede ka hfej Ceece (DeoMe 9 (drelce 1-14))	vileleude Eje heš kaj dkaar heje drelce DeoMe 10 (1-4)
--	--	---

Develdeve (DeoMe 6)	Jeco-heše (DeoMe 7)	drelce ka leve (DeoMe 8)
	cepje/leecave (DeoMe 8)	leecave

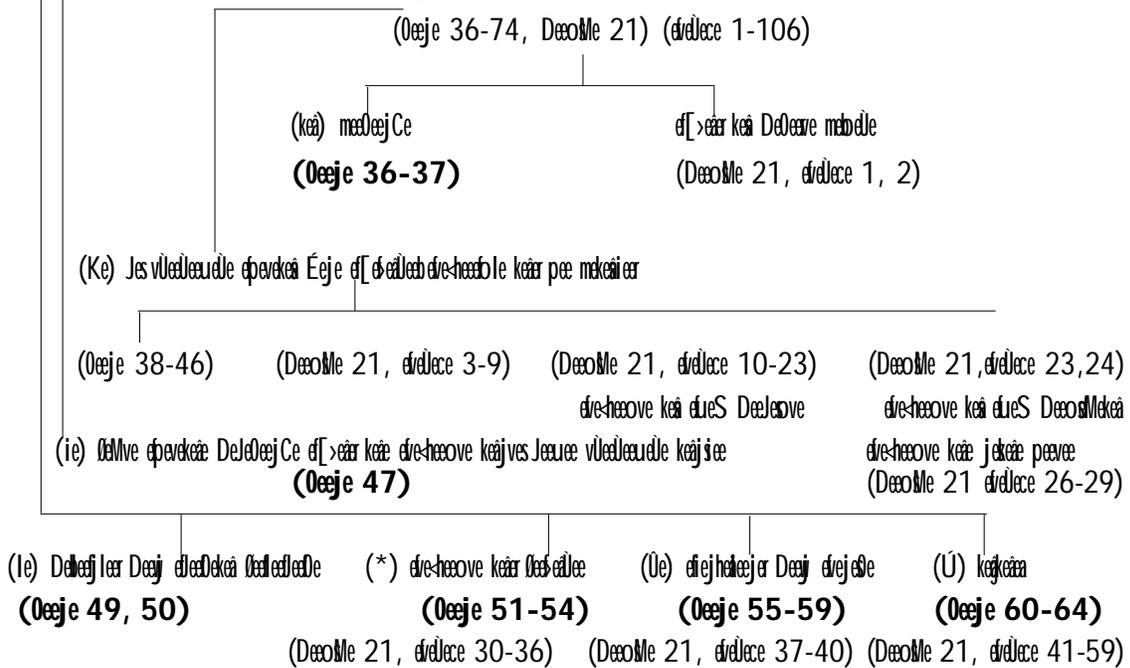
yUeape (0eeje 34)

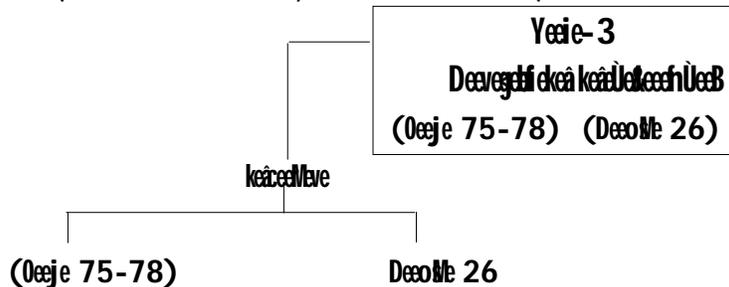
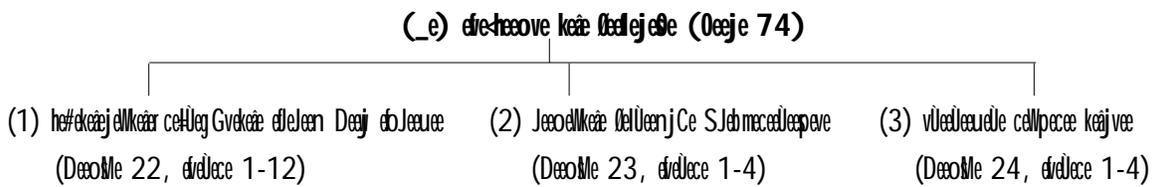
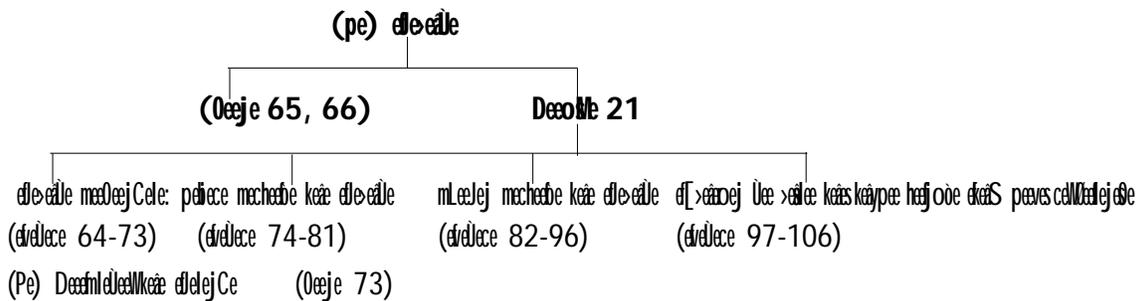
KeJee&

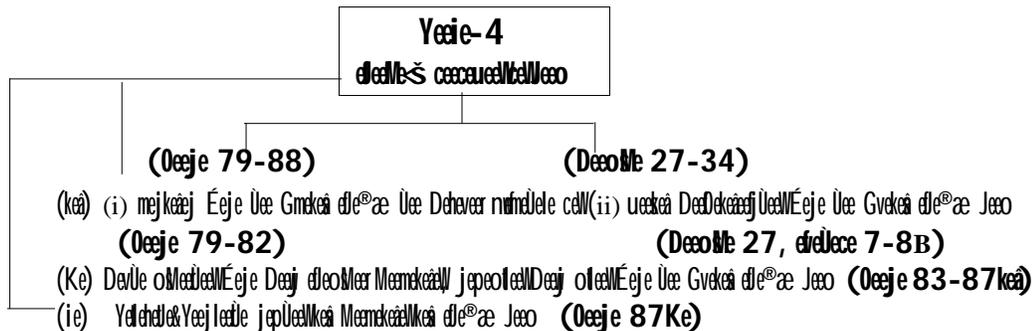
Yeie-2

d[d ealeeS JeeDeemoMee kee dtheeove

- (ká) árhéle 1-8—meámléleá hej#e kéá éleS kéáve
- (Ke) árhéle (9-10)—mleáve Deáveá kéá éleS kéáve
- (ie) árhéle (10 ká, Ke, ie)—Jeáve Deáveá, Deáveá kéá írhéle Deáje pólice mechebe kéá éleS kéáve
- (le) árhéle (11, 12)—veáDeá hej#e kéá éleS kéáve
- (*) árhéle (13, 14)—éleáve kéá írhéle kéáve
- (Ue) árhéle (15, 18A)—kéáve kéá yeej cálláje Gveáve
- (Ú) árhéle (19-22)—éleáve Deáveá Deáveá írhéle írhéle írhéle

DeoMe 27-34

- DeoMe 27, drelce 1-4**—Jes Jeeo efvecelmdeDeeve ka dreldeve Uee ekeameer kaevdeer kear dledceevdelee mecyvOer keaf&meejVale dledDe dmlve Delaidhle nes
- DeoMe 28, drelce 1-3**—mndrka, veamndrka Uee JedJmndrka Eeje Uee Gvcka dle®ae Jeeo
- DeoMe 29, drelce 1-3**—drei cealEeje Uee Gvcka dle®ae Jeeo
- DeoMe 30, drelce 1-10**—haacekka Uee Deheves veecallms dleUee veccellckakajyej Ueecees Jeeus JuevdeedMEeje Uee Gvcka dle®ae Jeeo
- DeoMe 31, drelce 1-16**—vUeevdeedMEeje dle-heo kaalDeej dleMamekaalEeje Uee Gvcka dle®ae Jeeo
- DeoMe 32, drelce 1-16**—DeJdJmkaalDeej dlekaalUee JuevdeedMEeje Uee Gvcka dle®ae Jeeo
- DeoMe 32ka, drelce 1-6**—kašgye mes mecyvOe j Keves Jeeus dle-dleallms mhdUee Jeeo
- DeoMe 33, drelce 1-18**—dredde JuevdeedMEeje Jeeo
- DeoMe 33, drelce 1-15**—mLeelej mechebe ka yevOekaalKa mecyvOe calUeeo

(Ie) DerlejedleedJeeo

(Deeje 88) (DeoMe 35, drelce 1-6)

**Yee-5
el dVese kaalUeechUeeB**

ka. caUemLecad (Deeje 89)   Ke. dleMese cecevvee (Deeje 90)   ie. ueeka vUemlle Deej ueeka hej deYeje [eeves Jeeus DevUee oeshCeakkaalUee mdfhile Ueecelee (DeoMe 37, drelce 1-7)]

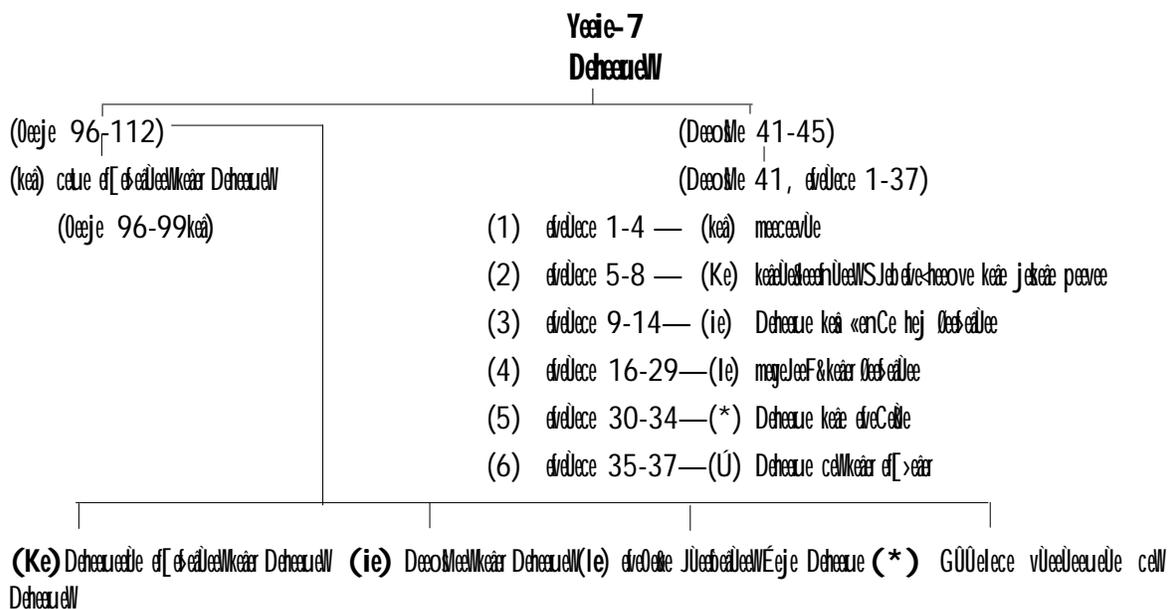
**Yee-6
Devedej kaalUeechUeeB**

(Deeje 94, 95) (DeoMe 38, DeoMe 39, DeoMe 40)

ka. Devedej kaalUeechUeeB (Deeje 94)   ka. dleCalle helle&deej hleejer S Jekkekaa (DeoMe 38, drelce 1-4)(ie)   Ke. dleCalle helle&S Jekkekaa

Ke. Dehdlelle DeDeej dVhej dlejhleejer, keeka Uee JueoMe DeVdehle keajves ka dleS Ueekeaj (Deeje 95)   **DerleedJeeo Deej DerlelekaDeoMe**   **DehekaalKa drelceca** (Deo40, drelce 1-5)

DerleedJeeo (drelce 1-5)   **DerlelekaDeoMe** (drelce 6-10)

(Oeeje 100-103) (Oeeje 104, 105, 106) (DeoMe 44, d[edece 1, 2, 3) (Oeeje 109, 112)
(DeoMe 42, d[edece 1-3) (DeoMe 43, d[edece 1, 1keä, 2) (DeoMe 45, d[edece 1-17)

Yeeie-8
d[reome, hegeed[rekeäve, hegeje#eCe

Yeeie-9

Sms GÜUe v[edeJeeulle keä meyeveDe ceM d[edece Gheyde pees
v[edeJeeulle Deedejeä keä v[edeJeeulle veneRnw (Oeeje 116-120)

Yeeie-10 d[edece, (Oeeje 121-131)

Yeeie-11 — bekeäeCä

<p>(Oeeje 132-158)</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ ÜeesS[je GÜUe v[edeJeeulle ➤ beedee uelejece v[edeJeeulle ➤ beeneF smeer uelejece v[edeJeeulle 	<p>(DeoMe 48, d[edece 1-3)</p> <ul style="list-style-type: none"> ➔ (DeoMe 49, d[edece 1-3) ➔ (DeoMe 50, d[edece 1) ➔ (DeoMe 51, d[edece 1)
---	--

mcej Ceñle OeejeShS Jemñheaf/Oele DeoMe

OeejeSb	macyeaf/Oele ðeeleDeeve	Yeeie 2 Oeeje 36-74 (DeoMe 21) dfe-heeove	
Oeeje 2 (1) mas 2 (20) Oeeje 2 (1)	heej Yee-eeSb e[> eær e[eoMear dfeCeñle (Oeeje 2 (6) meheaf' le Oeeje 13, 14, dfeCeñle (Oeeje 2 (9), ðeeleedee Jeeo (Oeeje 2 (11), DerleSleeeauweYe (Oeeje 2 (12))	Oeeje 39 Oeeje 46 Oeeje 50 Oeeje 55 Oeeje 56 Oeeje 57 Oeeje 58 Oeeje 64	e[> eærkeå DerlejCe Dee?hehe e[edeekeå ðeeleedee e[> eærkeå dfe-heeove eellñej hakeej er e[Edleeñkeå e[ej hakeej erhej dfe-æe pealwe dfeleem&/oee dfeje e[ee Deejj Ue[e peawee keejkeåkeå heSæle meheafwe keå ðeeF Jeå De[le meheafwe keå Me[le newee
Oeeje 3 Oeeje 4 Oeeje 6 Oeeje 9 Oeeje 10 Oeeje 11 Oeeje 11, keå mhe° er 4 Oeeje 12 Oeeje 15 Oeeje 18 Oeeje 21 Oeeje 22 Oeeje 24] 25 Oeeje 26 Oeeje 27 Oeeje 31 Oeeje 32 Oeeje 34 Oeeje 35 Oeeje 35-keå Oeeje 35-Ke	uelejeoo keårDeearelee o e[eevav[eeUeeuule keå #e[eeDekeåej dmeeleue ðeekeåle keå Jeeo e[edeejeDeeare Uee v[eeUeeDeeare Jeeo ðee[i v[eeUee keå dfeæe er le DeeCJekeå ðee[i v[eeUee Dee[eeS e[ee meæee eellUeeUee keårDeeDekeåej l ee Jeeo keå maññ. eehave eellDeeheafwe Jeeo e[ñkeå DerlejCe eallG O Ueeleee v[eeUeeuule keår Me[eeå Jeeo e[ñkeå maññ l ee e[keålee peawee ðeeleeeeb Ueeñkeå meæee me[eeerkeå meæee dfeCeñle Deejj e[> eær yUeepe Ke[ex e[eeUee, l ee keå e[eeS ðeeleeeleeeñke[Ke[eeK e[eeuwee keåej l ee keåej veskeå e[eeS Ke[ex	Oeeje 75 Oeeje 79 Oeeje 80 Oeeje 88 Oeeje 89 OeejeSB (96-99-keå) (DeoMe 41) OeejeSB (100-103)	Yeeie 3 Devee[ee[keå Ueeleeeñ UeeB keå eellwe dfekeå eweekeå v[eeUeeuule keår Me[ee eå Yeeie 4 e[e[Me% eeæee eellMe[eeo mejj keåej keå e[ee@æe Eeje Jeeo me[ee Derlej e[eeUeeJeeo v[eeUeeuule keå yeej e[eeo e[ñkeå meæee (dfeje dfele) ðeeleee Deheane Yeeie 7 (Deheane) e[eeleee Deheane

Dezela 42		Dezela (Orders)	
		Dezela	mesec/število letnih
Dezela 100ka	kaži cececaelididiesDehaze kaže ve nove	Dezela 1, črta 8	število letnih Jezo
Dezela (104-107)	Dehaze število Dezela	Dezela 2, črta 3	Jezo kaže Cececaelidies
(Dezela 43)		Dezela 4, črta 1	Jezo - kaže É je Jezo število letnih
Dezela 109	GÜÜe cececaelidies celidies	Dezela 4, črta 2	Jezo elidies j epensj
Dezela 112		Dezela 5	mece
(Dezela 45)		Dezela 5, črta 9	omletceane
Dezela 113	GÜÜe vücecaelidies kaže črta	Dezela 6, črta 1	Deševlede kaže kaže ve cece
(Dezela 46)		Dezela 6, črta 15	Deševlede kaže kaže ve cece
Dezela 114	haševlede kaže	Dezela 6, črta 17	Deševlede kaže kaže ve cece
Dezela 115	haševlede kaže	Dezela 7, črta 10	Jezo kaže kaže ve cece
(Dezela 10)		Dezela 7, črta 11	Jezo kaže kaže kaže ve cece
Dezela 114	haševlede kaže	Dezela 7, črta 14	Jezo mesec/število letnih omletceane kaže
(Dezela 47)		Dezela 8, črta 1	število letnih kaže kaže ve cece
Dezela 125	črta kaže kaže ve cece kaže kaže ve cece	Dezela 8, črta 1 kaže	omletceane kaže kaže ve cece
Dezela 135ka	črta kaže kaže ve cece kaže kaže ve cece	Dezela 8, črta 6	cece
Dezela 143	[kaže kaže ve cece	Dezela 8, črta 6 kaže	število letnih
Dezela 144	število letnih kaže kaže ve cece	Dezela 9, črta 9	Ška kaže kaže ve cece
Dezela 148	mece kaže kaže ve cece	Dezela 9, črta 11, 12	Ška kaže kaže ve cece kaže kaže ve cece
Dezela 148-ka	kaže kaže kaže ve cece	Dezela 9, črta 13	Ška kaže kaže ve cece kaže kaže ve cece
Dezela 149	vücecaelidies kaže kaže ve cece kaže kaže ve cece	Dezela 10	vücecaelidies É je kaže kaže ve cece
Dezela 151	vücecaelidies kaže kaže ve cece kaže kaže ve cece	Dezela 11	število letnih kaže kaže ve cece
Dezela 152	črta kaže kaže ve cece kaže kaže ve cece	Dezela 12	mece
Dezela 153	mece kaže kaže ve cece kaže kaže ve cece	Dezela 12, črta 8	omletceane kaže kaže ve cece
	***	Dezela 14, črta 3	Jen mece kaže kaže ve cece kaže kaže ve cece
		Dezela 16	mece kaže kaže ve cece kaže kaže ve cece
		Dezela 17	mece

अनुसूची के अधीन विषय/Dele cent Under Schedule	
1. The Presidency-towns Insolvency Act, 1909 (3 of 1909)	(Amendment) Act, 1925 (23 of 1925)
2. The Code of Civil Procedure (Amendment) Act, 1914 (1 of 1914)	16. The Legislative Members Exemption Act, 1925 (23 of 1925)
3. The Amending Act, 1916 (13 of 1916)	17. The Oudh Courts (Supplementary) Act, 1925 (32 of 1925)
4. The Second Amending Act, 1916 (13 of 1916)	18. The Small Cause Courts (Attachment of Immovable Property Act, 1926 (1 of 1926)
5. The Repealing and Amending Act, 1917 (24 of 1917)	19. The Code of Civil Procedure (Amendment) Act, 1926 (6 of 1926)
6. The Repealing and Amending Act, 1919 (18 of 1919)	20. The Code of Civil Procedure (Second Amendment) Act, 1926 (22 of 1926)
7. The Code of Civil Procedure (Amending) Act, 1920 (24 of 1920)	21. The Negotiable Instruments (Interest) Act, 1926 (30 of 1926)
8. The Indian Limitation and Code of Civil Procedure (Amendment) Act, 1920 (26 of 1920)	22. The Sind Courts (Supplementary) Act, 1926 (34 of 1926)
9. The Code of Civil Procedure (Amendment) Act, 1921 (3 of 1921)	23. The Repealing and Amending Act, 1927 (10 of 1927)
10. The Code of Civil Procedure (Amendment) Act, 1922 (9 of 1922)	24. The Repealing and Amending Act, 1928 (18 of 1928)
11. The Repealing and Amending Act, 1923 (11 of 1923)	25. The Transfer of Property (Amendment) Supplementary Act, 1929 (21 of 1929)
12. The Code of Civil Procedure (Amendment) Act, 1923 (11 of 1923)	26. The Transfer of Property (Amendment) Supplementary Act, 1930 (16 of 1930)
13. The Code of Civil Procedure (Second Amendment) Act, 1923 (26 of 1923)	27. The Code of Civil Procedure (Amendment) Act, 1932 (10 of 1932)
14. The Code of Civil Procedure (Second Amendment) Act, 1923 (29 of 1923)	28. The Amending Act, 1934 (35 of 1934)
15. The Code of Civil Procedure	29. The Code of Civil Procedure (Amendment) Act, 1936 (21 of 1936)
	30. The Code of Civil Procedure (Amendment) Act, 1937 (8 of 1937)
	31. The Code of Civil Procedure (Second

Amendment) Act, 1937 (9 of 1937)	(48 of 1952)
32. The Code of Civil Procedure (Third Amendment) Act, 1937 (16 of 1937)	48. The Repealing and Amending Act, 1953 (42 of 1953)
33. The Code of Civil Procedure (Amendment) Act, 1939 (26 of 1939)	49. The Repealing and Amending Act, 1953 (42 of 1953)
34. The Arbitration Act, 1940 (10 of 1940)	50. The Code of Civil Procedure (Amendment) Act, 1956 (66 of 1956)
36. The Code of Civil Procedure (Amendment) Act, 1940 (34 of 1940)	51. The Code of Civil Procedure (Amendment) Act, 1963 (26 of 1963)
36. The Berer Law Act, 1941 (4 of 1941)	52. The Limitation Act, 1963 (36 of 1963)
The Federal Court Act, 1941 (21 of 1941)	53. The Code of Civil Procedure (Amendment) Act, 1973 (49 of 1973)
37. The Code of Civil Procedure (Amendment) Act, 1943 (26 of 1942)	54. The Code of Civil Procedure (Amendment) Act, 1976 (104 of 1976)
38. The Code of Civil Procedure (Second Amendment) Act, 1942 (24 of 1942)	55. The Repealing and Amending Act, 1978 (38 of 1978)
39. The Repealing and Amending Act, 1942 (25 of 1942)	56. The Repealing and Amending Act, 1988 (19 of 1988)
40. The Code of Civil Procedure (Amendment) Act, 1943 (5 of 1943)	57. The Benami Transation (Prohibition) Act, 1988 (45 of 1988)
41. The Code of Civil Procedure (Amendment) Act, 1948 (6 of 1948)	58. The Code of Civil Procedure (Amendment) Act, 1999 (46 of 1999)
42. The Code of Civil Procedure (Amendment) Act, 1949 (32 of 1949)	59. The Code of Civil Procedure (Amendment) Act, 2002 (22 of 2002)
43. The Code of Civil Procedure (Amendment) Act, 1951 (2 of 1951)	60. The Factories Regulation Act, 2011 (12 of 2012)
44. The Code of Civil Procedure (Second Amendment) Act, 1951 (19 of 1951)	61. The Commercial Courts, Commercial Division And Commercial Appellate Division of High Courts Act, 2015 (4 of 2016) 31. 12. 2016
45. The Codes of Civil and Criminal Procedure (Amendment) Act, 1951 (24 of 1951)	
46. The Code of Civil Procedure (Amendment) Act, 1952 (71 of 1952)	
47. The Repealing and Amending Act, 1952	***

Ooje 2 celloleja Mayo Deaj Gvemsmbaafu ole haaj yee-eeSb

Mayo	OojeSb	baaJeeve
maahn lee (Code)	Ooje 2(1)	Fmkaa Devleiale drellee Dees nri
af>aa (Decree)	Ooje 2(2)	af>aa vledlebaCalle kear Skaa Smeer Deshaaj ka Daaf/lebaa nri pes Jeeo callGihel/ekaarnel Ue meYer dleleba«amle dle-dlebaMkaa macyove callhe#kaaj dMkaa DeDekaaj dMkaa DeDlece™he mes drellebaCe kaaj ler nri
af>aaaj (Decree-holder)	Ooje 2(3)	'af>aaaj' mes kaaf&Sme Jlebaa Daaf/dete nri epemkaa ha/ee callkaaf&af>aa haaj le kear idler nri Ue kaaf&ave-heove Ueile DeoMe haaj le dkaale idlee nes-
epaue (District)	Ooje 2(4)	epaue ka Devleiale Jen mlaave Delee nri epemkaa Devleiale baaj/ye ka DeDekaaj lee Jeeus baave chedleue vledleuule kear mlaavele macadell/Deer nri Deaj Fms Fme maahn lee ka Devleiale epaue vledleuule kaane pelee nri
eleoMaa vledleuule (Foreign Court)	Ooje 2(5)	Jen vledleuule pes yee le kear macee #e kea yanj dnl/le nes l/le ve les yee le mejkaaj Eje mlaavele dkaale idlee nes S/ebve nar Ueud j/kae idlee nes-
eleoMaa dleCalle (Foreign Judgment)	Ooje 2(6)	eleoMaa vledleuule Eje d/le idlee dleCalle-
mejkaaj erhuafj (Government Pleader)	Ooje 2(7)	mejkaaj er huafj Jen Jlebaa nesee nri pes Deel/ee shele kaal UeW kaee Ue Gvccallms ekaarnel/kae haave kaaj ves ka d/leS jep/le mejkaaj Eje d/leja dkaale pelee nri Fmkaa Devleiale Jen Jlebaa Yee maad/le nri pes mejkaaj er huafj ka d/leM/kaa Deave kaal/kaaj s-
vledleuule (Judge)	Ooje 2 (8)	chedleue vledleuule kea haaf' amare DeDekaaj er vledleuule kaanuule nri
dleCalle (Judgement)	Ooje 2(9)	'dleCalle' mes vledleuule Eje af>aa Ue DeoMe ka DeDekaaj kaale Deaf/dete nri
dleCalle \$eCaa (Judgement debtor)	Ooje 2(10)	'dleCalle \$eCaa' mes Sme Jlebaa Daaf/dete nri epemkaa dle@ae kaaf&af>aa haaj le kear ief& nri Ue ave-heove Ueile kaaf&DeoMe haaj le dkaale idlee nes-
pelee mechaabe (Movable Property)	Ooje 2(13)	Gieer nri/haave pelee mechaabe nri Uen haaj yee-ee mece/leer nri l/le maOhaaOmea l/kaa nar maade nri kaal/kaa maaj/ce kaC [DeDed/le callkaaf er haauall/lele mechaabe nek nri
DeoMle (Order)	Ooje 2(14)	af>aa ka Daue/ee JleJenj vledleuule Eje ekaaar d/leM/le kear Deshaaj ka Daaf/lebaa DeoMle kaanuule nri
Huafj (Pleader)	Ooje 2(15)	Huafj mes lehdle& Sme Jlebaa mes nri pes vledleuule call/kaaar Davle Jlebaa ka d/leS Ghed/le nes Deaj Daaf/dleve kaaj ves ka nkaaj nri Deaj Fmkaa Devleiale Daaf/dleba, Jekaue Deaj GUUe vledleuule kea DeShea Delee nri
dleahle (Prescribed)	Ooje 2(16)	dleahle mes lehdle& d/leccallms nri [UP(J) 2013]
uekaa DeDekaaj er (Public Officer)	Ooje 2(17)	uekaa DeDekaaj er Jen Jlebaa nesee nri pes mece callms S/eb mejkaaj mes Jeeve haale nes- Fmkaa Deleiale ba/leka vledleuule, De/kaue Yee l/le mece kea meom/le, Leue, veay/leeg mece kea ba/leka Dehaaj, jephe/le Dehaaj-
dlelece (Rules)	Ooje 2(18)	dlelece mes lehdle& henuer Deved/er call/kae De/lee Ooje 122 Ue Ooje 125 ka Devleiale yevdes idles dlelece S/eb Ue™he mes nri
dlelece Dele (Share in a Corp.)	Ooje 2(19)	Fmkaa Devleiale m/kaa, af/Jellj, m/kaa af/yellj Ue yedhe Dees nri
nri/haaj le (Signed)	Ooje 2(20)	Fmkaa Devleiale dleCalle, af>aa kaas Uaf/kaaj m/kae/le, Delee nri

(ii) ueska beedekaejer

(Public Officer)

afreelue beelale matn lee, 1908 kear **Oeeje 2 (17)** cellueeka beedekaejer keas haaj yee-eele ekaale idlee niw meecewlees ueska beedekaejer Jen Juebea neke niw pes mejkaej ka ekameer melee cellkaeljele nes lalle mejkaej mes Jeeve beahle kaj lee nes- Fme Oeeje cellarevedueekele Juebea ueska beedekaejer ka Devleiale Dees nO—

afreelue ueska beedekaejer nO	afreelue ueska beedekaejer veneknO
(1) vleebeedme	(1) epeure haaledele kee mejhahe
(2) DeKaue Yeejlede melee kee meomle	(2) veiej hee-eeb
(3) Leue mevee, Jeeleg mevee lalle veaw mevee kee kaaceMev [beahle jepheesele Deedekaejer	(3) ekameer davee kee Deedekaejer
(4) vleebeedme kee Jen beeluka Deedekaejer peye Deheves kaenalle kee haueve kaj jne nes-	
(5) Sme beeluka heo Oeejka pes ekameer Juebea keas elee@ae kaj ves Uee jKees ka eueS melbea nes-	
(6) mejkaej kee beeluka Deedekaejer epemekeas Dehejedeelekeas dremtejCe kaj vee, medvee osvve Deeb kaenalle nes-	
(7) Sme mejkaej Deedekaejer epemekeas mejkaej kear Deej mes ekameer mechebe keas «enCe kaj vee Gmekeas jKeeve, Jueleve kaj vee Deeb kee Deedekaejer nes-	
(8) beeluka Sme Deedekaejer pes melee cellnes Jeeve heele nes Uee epevekeas ueska kaenalle kee haueve ka eueS heame Uee kaaceMvee ka ^{TM} he cellhaaj Beedeka eblee pelee nes-	

«eece haaledele kee mejhahe ueska beedekaejer venter niw kear leg Jen Ska ueska meleka niw **(ceele beame yeeve ceC [ue haaledele, cejve Deej Devle, 1058 SceO haO meO 287)** menkaejer meedele ka jepenshej Eeje davele haaj meecheke (Liquidator) ueska beedekaejer venter niw **(A.I.R. 1957 FueO 492)** kaenalle Keve Yeele-De davele Deedeka ueska beedekaejer niw **(keasie ceef veebeele [vS haC [kaebellvej yeeve jcale Ueov otee A.I.R. 1990 S.C. 648)** ekaaleg davele ceC [ue kee menleka Devedeele ueska beedekaejer venter niw **(JeeO hee@vee Yee vellej yeeve kaj ue nSŠ Fuekaes@r yee [& A.I.R. 1989 kaj ue 86)** -Fmea bekeej heeS@kaebellvej Yee ueska beedekaejer venter niw **(A.I.R. 1955 SveO UeO meO)** -

(iii) eleebea beelevede

eleebea beelevede (Legal Representative)—eleebea beelevede kear haaj yee-ee beelale kear Oeeje 2 kear GheOeeje (11) cellOer idlee niw Sme Juebea pes ceke Juebea kear mechebe kee eleebea beelevede kaj lee niw eleebea beelevede kaenalle niw

eleebea beelevede kear haaj yee-ee beelebea ^{TM}he mes melbecelemer neker niw Fmeka Devleiale ve kaule Goejedekaejer DeedlnO Deheleg Sme uesie Yee DeedlnO pes ceke Juebea kear mechebe kee beelevede davele melJe kee kaj les nO pes daveheke Uee beameka epeveka kaj pes cellke kear mechebe niw

Fmeka Devleiale davevedueekele Juebea Juebea DeedlnO pes—

- (1) ceke Juebea kear mechebe kear eleebea beelevede kaj lee niw
- (2) ceke Juebea kear mechebe cellO Keveooper kaj lee niw
- (3) beelevede ^{TM}he cellueo ueves Jeeves Uee epemekeas elee@ae beelevede ^{TM}he cellueo uelee idlee niw cellnes ekameer ka cejves ka heeSele Gme mechebe kee Goejedekaejer yeeve niw

eleebea beelevede cellSme Jemeleceoj Yee Deeleee epemekeas ceke Juebea kear mechebe DeleleS Ska FUUhehe (will) ka Devleiale beahle neker niw **(DeeO@yeeke yee Beelevee, A.I.R. 1962 S.C.)** Dehejedeele Juebea (Stranger Person) Yee eleebea beelevede nesmekeale niw Sme Juebea, epemekeas ceke kear mechebe ces kee F@melJe venter neke niw Deej ve nar pes Gmekeas ehlekejer mleece neke niw ueska pes ceke kear mechebe cellnmele@be kaj lee niw Jen eleebea beelevede niw Devedekale beelebekeale eleebea beelevede (Trespasser) venter nesmekeale **(velebe beame yeeve Jeevevee, 1963 SceO haO SueO peO 204)** - melbele Deeele (Universal donee) Jee beelevede niw

(Suo Smeo jnra yevace [eO SceO jnra A.I.R. 1978 Deade Beome callDelelenka Year cete Jueba ka: edeDeka Beadede nesmekalee nwhjvleg edeDeka kaulekeener callDelelenka Jueba ka: BeadedeDele deamer Jeeo etese (Next Friend) Eje DeleMue naree UeefnS-

- edeDeka Beadede ka TMhe calldecevedeKete Jueba Dees n0-
- (i) Sme Jueba pes ceteka kar mechoe ka: BeadedeDele kajlee nw
- (ii) Sme Jueba pes ceteka kar mechoe callnml#e kajlee nw
- (iii) deamer edeDeka Beadede ka: Beadede
- (iv) Goej peadekae ka: DeDej hej mechoe Behele kajjves Jeeue men-Delelejer,
- (v) ceteka kar mechoe ka: dueS GeDele TMhe mesd#degea edales ides d#heoakai eCe d#le: BeamekaieCe;
- (vi) meadeka Jemedeoej (Universal Legatee) le: ceteka kar mechoe hej Jeemedeka ka: jKeves Jeeus Jueba;
- (vii) ceteka kar mechoe hej d#ve deamer nka: ka: olee kajjles n\$ ka: jKeves Jeeue ka: f#Dele Jueba (stranger);
- (viii) The Hindu women right to property Act ka: DeDeve Dehes hadle ka: mechoe call nka: ka: dueS DeDekaeaj Car helver,

d#ve Jueba edeDeka Beadede veneceves ides n0-

- (i) DeDejer,
- (ii) cete Jueba ka: \$eCeolee;
- (iii) Jen Jueba pes cete Jueba ka: mechoe mes Jueenje kajlee nw
- (iv) Jen Jueba pes cete Jueba ka: hej Jeej ka: dueS DeleMuekaeDelekar Dehede kajlee nw
- (v) DeMkeka ehtekener

Gonjce - 'kar' Dehes oes hej #W'Ke' le: 'ie' keas Uel# kaj cej peete nwhpeska: edeDeka Goej edeDejeer nw. Jes Gmekar mechoe ka: meyoDe calldeDeka Beadede nalle. Jes ceteka ka: Eje Beleje edales ides Jeeo ka: Ueet jKe mekales n0

ceescece Uetne yevace peve ngleve, 1942 halbej— Delelenka Jueba Year cete Jueba ka: edeDeka Beadede nesmekalee nwhjvleg edeDeka kaulekeener callDelelenka Jueba ka: BeadedeDele deamer Jeeo-eve Eje DeleMue edale: pevace UeefnS-]

BeMe \$ d[>e#r kaas haaj Yeele kajjles n\$ Fmeka DeleMueka leJe yeeF#es d[>e#r SJeDeome callDelej ka: p#eS-[UP (J) 1987, 1991, Utt. (J) 2005, 2009, Bihar (J) 2006, 2011, 2014, 2019, MP (J) 2018]

Goej \$ De#hle (d[>e#) Oeje 2 (2)—d#deve Beade m#nle, 1908 ka: Oeje 2 (2) ka: Delele De#hle kaas haaj Yeele edale idle nw. De#hle ka: haaj Yee-ee yanje calldeC# nwhkeleka Fme Mayo ka: Beade m#nle callveej-yej edale idle nw. De#hle v#de deC#ve ka: Ska Sme DeDejej ka: DeDeJueba nw pes Jeeo callGhele deamerUee meyer deJeeo«ml e#de#ka meyoDe call h#de#e#ka DeDeke#e#ka DeDele TMhe mesd#degea kajlee nw. Un Bej#e#ka SJe Delece nes mekaler nw. Fmeka Delele Jeeo-h#e (Plaint) ka: DeDele (Rejection) Dej Oeje-144 ka: Delele deamer BeMe ka: DeDeje Ce (Determination) Yemeepe pelele, de#leg Fmeka Delele—

- (ka) Sme ka: f#v#de deC#ve veneceve epemekar Deheue Deome ka: Deheue ka: lejn neker nw Ue
- (Ke) Ueka (Default) ka: dueS Kaajpe kajjves ka: ka: f# Deome veneceve-

De#hle ka: Delele de#ve me#dele nw—

(1) Jeeo-h#e (Plaint) ka: dejmle edale pevace [Deome 7, ede#ce 11]

(2) d#deve Beade m#nle ka: Oeje 144 ka: Delele deamer BeMe ka: DeDeje Ce-

De#hle ka: Delele de#ve me#dele vene#nw—

- (1) Sme v#de#e#ve epemekar Deheue Deome ka: Deheue ka: ye#le neker nw Ue
- (2) Ueka (Juee#e) ka: ka: je Ce dejmleka: ka: ka: f# Deome- [Deome 9 ede#ce 2 SJe 8]

d[>e#r ka: DeleMueka leJe (Essential elements of a decree)—Sme melevece d#h yevace n#jo ka: j, AIR 2009 SC 1089 ka: ce#e#callme#de v#de#e#ve ves d[>e#r ka: hadle DeleMueka leJee#e: Gu#ke edale nwhpes Fme Be#e# nw—

- (1) v#de#e#ve Eje v#de deC#ve (Adjudication)
- (2) v#de deC#ve ka: DeDejej ka: DeDeJueba (Formal expression of an adjudication)
- (3) DeDejej ka: DeDeJueba deamer Jeeo callhes (Formal expression in suit)

- (4) dleeeo«mle meYer Uee dkaarRde«dJe Jemlegka mecyerDe callDedekaej dMkae dleDejCe-

DeoMle 20 callE[>aar ka mecyerDe callDedeDeve dkaale idlee nW SJeb DeoMle 21 callE[>aar ka dle-heeove kae dleDeve nW dmadlue Jeeo callhe#ekaej dMkae magkaej vUedleauule Deheve dleCalle magalee nW lelhesaete Gvnr dleCalleka Devegje Ce callE[>aar lallej kaar peeler nW d[>aar kaas UleamecYeJe Mealofice Gme lejeKe mes 15 dbevdMkae Yeelje lallej dkaale peele nW epeme dbevdkae kaas dleCalle magalee peele nW dkaamee Yee d[>aar kaas lallej kajves hej drcvedueKele yeelW ka meceadlle dkaale peele nW—

1. Jeeo kaar mKUee;
2. he#ekaej dMkae vece, epoveka yejs callEdeje Ce lalle Gveka j pamSkaale helas
3. oeles kae dleje Ce; 4. doUee idlee Develase;
5. Jeeo ka Kellee kaar jkae, dkaameka Eeje, dkaame Devegje callDolee pedleee lalle dkaame mechebe callGmekae Jemleer kaar pedleer, Deeb kae dleje Ce,
6. Jan dlede epeme dbe dleCalle magalee idlee nW Deaj
7. vUedleDealle ka nmlaej~

vUedleauule Eeje haajle d[>aar Deaj DeoMle dle-heeove ka Ghejarle na kaej iej netes nE Uen dle-heeove mes lalhele nWkae mabn lee callber ief dleDeve ka Devegje Gme kae dleDeve Uee ueid dkaale peeve- d[>aar kaas dlehe kajves callDolee Gme kae dle-heeove kajves calluei dleie meceve mecele ueielee nW

Dej dleYeka SJeb Dealle d[>aar [Oeje 2 (2) kae mhe° ekaj Ce—Oeje 2 (2) ka mhe° ekaj Ce ka Devegje kaeF& Dee%ahle Dej dleYeka lye ncaer peyeeka Jeeo ka Dealle dlemlaej Ce mes hdeK dleYee Deies kaar kaalJee nW kaar pevee DeleMese nW

Ska Jeeo callSka mes Dealleka Dej dleYeka Dee%ahle haajle kaar pee mekaeer nW

kaeF&Dee%ahle Dealle lye kaarveer nWpeye dkaame vUedle dleCalle Eeje dkaame Jeeo kaas heCalle dlemlaej le kaj doUee peele nW

Dealle Dee%ahle dle: Ska ncaer nW Dele: Ska Jeeo callSka na Dealle Dee%ahle haajle kaar peeler nW dkaar lye kaar kaeF&Dealle dleDeve vane nW Dele: Deekaj Ce ka lalle SJeb haajle dlemlaej dlemlaej Jeeo callSka mes Dealleka Dealle Dee%ahle haajle kaar pee mekaeer nW pen dkaame Jeeo callSka mes Dealleka Jeeo-kaej Ce (Cause of actions) kaas melleapele kaj dlede idlee nes Jand Ska mes Dealleka Dealle d[>aar haajle kaar pee mekaeer nW

d[>aar (Dee%ahle n)	d[>aar (Dee%ahle) vane nW
1. mecePeales ka Dealle hej doUee idlee vUedle dleCalle	1. Goejedekaej dleCe-hee
2. JeeoJameve (Abatement) kae DeoMle	2. dle-heeove kaar kaalJee nW callhaajle DeoMle Deeb
3. Jeeo ntegeka kaej Ce Jeeo kaas Kaej pe kajves kae DeoMle	3. Deaj 226 ka Deee GÜUe vUedleauule Eeje doUee idlee DeoMle
4. Oeje 92 ka lalle dkaame Ueapee kaas Dealle dleDej Ce DeoMle	

d[>aar kae Dealle yee peeler nW (when a decree becomes a final decree)—kaeF& d[>aar drcvedueKele oMle dleDej Dealle yee peeler nW—1. peye Jan GÜUe vUedleauule Eeje haajle d[>aar nes
2. peye Gme ka dle®ae kaeF&Dee%ahle oDej ve kaar ief&nes Deaj Deeeve kaar dleDeo mechele nes ief&nes
3. peye Jan dkaame caecus callkaame mafe vUedleauule Eeje haajle kaar ief&nes Deaj Jan Gme caecus kae heCak™he mes dleheSeje kaj oter nW

Dee%ahle Deaj DeoMle callDolej	
Dee%ahle (Decree)	DeoMle (Order)
1. Dee%ahle Dej dleYeka Deaj Dealle oes dlekaej kaar ncaer nW	1. DeoMle callSka kaeF& dlekaej Uee Dolej vane nWkae-
2. d[>aar ka dle®ae Deeeve nes mekaeer nWpeye lkae eka mabn lee Eeje dleDeve ve nes	2. nj DeoMle ka dle®ae Deeeve vane nes mekaeer nWkaale Oeje 104 DeoMle 43 dleDeve 1 callGhejedle DeoMleka dle®ae Deeeve ncaer nW
3. d[>aar callhe#ekaej dMkae Dealle dlekaej dleDeve dleSeleka™he mes Dealle Ce ncaer nW	3. DeoMle callhe#ekaej dMkae Dealle Ce nes Yee mekaeer nW Deaj vane Yee-
4. dleDeve ka dkaame dleMve hej d[>aar dleDeveka dle®ae dleDeve Deeeve kaar pee mekaeer nW	4. DeoMle ka dle®ae dleDeve Deeeve vane nes mekaeer-
5. d[>aar kaale Jeeo callhaajle kaar pee mekaeer nW	5. DeoMle Jeeo ka Dealle dleDeve dleDeveka kaalJee nW callhaajle dleDeve kaale pee mekaeer nW]

bej'd:Yekaa Deeah'ilee haaf'ilee kaar peeler nww Jend@De'ir'eece Deeah'ilee bej'd:Yekaa Deeah'ilee ka' d'eo'la'alkaa De'v'ne'j Uee De'v'g'm'he haaf'ilee kaar peeler nww De'li'eece Deeah'ilee n'ca'ill'ee bej'd:Yekaa Deeah'ilee hej d'ue'v'g' kaj' lea' nww U'ee' bej'd:Yekaa Deeah'ilee De'ha'ue ca'll'Gue's o'or peeler nww U'ee d'ej'm'le kaj' o'or peeler nww U'ee De'li'eece Deeah'ilee De'ha'us De'ha' d'ra' y'ka'ej nes peeler nww

Dahl'el's bej'd:Yekaa S'J'd'ahl'el's De'li'eece d[>aar—Dahl'el's bej'd:Yekaa De'aj Dahl'el's De'li'eece d[>aar Jen d[>aar ne'ar nww pen'eb' hej v'le'd'ee'u'd'le S'ka' n'ar d[>aar ka' ca'0'U'eece mes o'os d'el'v'ee'ah'hej d'ra'Ca'ille d'0'U'ee nes p'ama's pen'eb' S'ka' J'eeo ka'ap'as De'aj D'ar'le, ka'au'ee'are u'ee'f'ee ka' d'ue'S o'd'ej e'ka'lee pe'd'es l'el'ee v'le'd'ee'ue G'm'ca'd'ka'ap'ell' De'aj D'ar'le, ka'au'ee'are u'ee'f'ee ka' d'ue'S d[>aar haaf'ilee ka'aj's l'as S'm'ar o'U'ee ca'll'pen'eb' l'ekaa ka'ap'ell' ka'ee d'el'v'ee nww d[>aar De'li'eece ne'ar hej v'le'g' D'ar'le, ka'au'ee'are u'ee'f'ee ka' me'v'o'Y'ak'ca'll'ca'ee hej'd:Yekaa ne'ar ka'el'ee'ka' F'm'ca'd'De'li'eece d[>aar l'el'ee o'or peeler nww pe'ye D'ar'le, ka'au'ee'are u'ee'f'ee ka'ar O'ar'ej'ed'le ka'ee d'ra'ed'ra's'd'le pe'd'le ka' he'S'ee'le kaj' d'ue'd'ee pe'd'es-

p'ama's—ca'as'j J'ama'ka'ume S'ka's E'ej'e o'el'ee De'd'ek'aj'Ce ka' ca'0'U'eece mes d'0'U'ee i'd'ee'ee ka'ar F'h'el'ee's O'ej'e 2(9) (2) S'J'h' (14) ka' D'ar'le'ite d'ra'Ca'ille, d[>aar U'ee De'oo'm'le ven'ar ca'ee'ee pe'd'le'ee-

m'le'ee'j me'cha'be hej ka'ap'ee l'el'ee ca'0'U'ee'ee'ee u'ee'f'ee n'ra'ej d'ama'le'je e'ka'les i'd'es J'eeo ca'll'v'le'd'ee'u'd'le S'm'ar Deeah'ilee haaf'ilee kaj' me'ka'lee nww e'p'ame'ka' E'ej'e Jen J'ee'ar ka'as ka'ap'as ka'ee G'h'e'd'ej o't'es n'f' ca'0'U'ee'ee'ee u'ee'f'ee ka'ar pe'd'le kaj' me'ka'lee nww U'en ka'ap'as ka' d'ue'S Dahl'el's De'li'eece l'el'ee ca'0'U'ee'ee'ee u'ee'f'ee ka' d'ue'S Dahl'el's bej'd:Yekaa Deeah'ilee ka'ar pe' me'ka'lee nww U'en d'eb' hej ka'ap'as ka' d'ue'S De'oo'm'le o'v'ee De'li'eece d[>aar nww l'el'ee pe'd'le ka' d'ue'S De'oo'm'le bej'd:Yekaa d[>aar nww

bej'd:Yekaa Deeah'ilee ka' d'le'ae' ka'ar i'ef&De'ha'ue ka' d'ue'v'ee'ee'ee nes nes ka' o'aj'ee v'le'd'ee'u'd'le E'ej'e haaf'ilee ka'ar i'ef&De'ir'eece Deeah'ilee ka' Gue's d'0'U'ee pe'v'es hej d'ra'ce'v'ee'ee'ee'ee d'ra'ee'ee ne'ee nww—

bej'd:Yekaa Deeah'ilee ka' d'le'ae' ka'ar i'ef&De'ha'ue ka' o'aj'ee U'ee' d'0'ee'v'm'le v'le'd'ee'u'd'le De'ir'eece Deeah'ilee haaf'ilee kaj' o't'ee nww De'aj De'ha'ue ca'll'bej'd:Yekaa Deeah'ilee Gue's o'or peeler nww U'ee De'li'eece Deeah'ilee Gu'u'd'le'le kaj' o'or pe'd'le'ee- F'm'ka'ee ka'ej'Ce U'en n'w'ekaa De'ir'eece Deeah'ilee De'ha'ar d'0'ee'ee'ee mes ne' bej'd:Yekaa Deeah'ilee hej d'ue'v'g' ne'ar nww F'm'ed'ue'S pe'ye ka'ar F& d[>aar De'ha'ue ca'll'K'ee'j'pe kaj' o'or peeler nww l'as De'ir'eece Deeah'ilee De'ha'us De'ha' d'ra'ha'ue nes peeler nww U'een De'ha'ue De'ir'eece Deeah'ilee ka' haaf'ilee nes nes ka' y'eeo U'ee ha'nu'us u'ee'ar i'ef&nes-

d'ra'ha'ue Deeah'ilee (Deemed Decree) —F'm's [a: [d[>aar Y'ar ka'ee pe' me'ka'lee nww U'en ca'ue Deeah'ilee l'as ven'ar n'w'hej v'le'g' e'p'ama's d'ra'ee'd'ek'ee U'ee d'ra'ee U'en De'ha'ee'ee kaj' lea' n'w'ekaa d[>aar ca'ee'ee pe'd'le, u'ee'ka'ee F'm's d[>aar ca'ee'ee pe'd'le nww F'm'ka'ee ha'U's l'ekaa U'en n'w' e'ka' v'le'd'le ka' G'o'm'U'ee'l'ka'ar d'ra'he'le nes me'ka' S'J'h' J'eeo ka'ar y'ea'ng'U'ee'ee ka'as j'ek'ee pe' me'ka'- U'ee d'ra'ce'v'ee n'f'—

- (i) J'eeo he'f'ee ka'ee ca'p'ej' e'ka'lee pe'v'ee;
- (ii) O'ej'e-144 ka' D'ar'le'ite e'ka'ar d'el'v'ee ka'ee De'le'd'ej'Ce;
- (iii) De'oo'm'le-21, d'ra'eece 58 ka'ka' ka'ar i'ef&me'cha'be hej o'el'ee'll' ka'ee De'aj S'm'ar me'cha'be hej ka'ka'aa ka' y'ee'j's ca'll' De'ee'ha'ed'ka'ee v'le'd'ee'v'ee'ee'ee;
- (iv) De'oo'm'le 21 d'ra'eece 58, v'le'd'ee'v'ee'ee'ee ka' y'eeo De'oo'm'le;
- (v) De'oo'm'le 21, d'ra'eece 100, ka'ap'ee ka' d'ue'S haaf' J'eeo ka'aj'v'es J'ee'us De'ee'ee'ee hej haaf'ilee e'ka'lee pe'v'es J'ee'ue De'oo'm'le- [UP (J) 2012 (Pre)]

d[>aar'ej (Decree Holder) —S'm'ar J'U'ee'ba' e'p'ame'ka' he'f'ee ca'll'U'ee l'as d[>aar haaf'ilee ka'ar i'ef&n'w'U'ee d'ra'he'ee'ee U'ee'U'ee De'oo'm'le haaf'ilee e'ka'lee i'd'ee nww U'en De'el'el'U'ee'ka' ven'ar n'w'ekaa S'ka' J'eeo ca'll'S'ka' n'ar he'f'ee'ee'ej d[>aar'ee'j'ka' nes F'm'ka'ee S'ka' mes De'd'ek'aa d[>aar'ee'j'ka' nes me'ka'el'ell'n'w' U'ee' e'ka'ar J'U'ee'ba' ka'as d[>aar haaf'ilee ka'aj'v'es ka'ee De'd'ek'ee'ej d'0'U'ee i'd'ee nww l'as Jen d[>aar ka' d'ra'he'ee'ee ka'ee De'd'ek'ee'ej ne'ee-

bej'd:Yekaa De'aj De'ir'eece Deeah'ilee ca'ld'ar'ej	
bej'd:Yekaa Deeah'ilee	De'li'eece Deeah'ilee
(1) F'm'ca'd'ka'el'ee'ee'ar Me'se j'n'le'ar nww	(1) F'm'ca'd'ka'el'ee'ee'ar Me'se ven'ar j'n'le'ar nww
(2) F'm's haaf'ilee ka'aj'v'ee De'el'el'U'ee'ka' ven'ar	(2) F'm's haaf'ilee ka'aj'v'ee De'el'el'U'ee'ka' nww
(3) De'li'eece d[>aar mes ha'nu'us o'or peeler nww	(3) U'ee l'as me'ed'es U'ee bej'd:Yekaa d[>aar ka' y'eeo-
(4) bej'd:Yekaa d[>aar De'li'eece d[>aar hej d'ue'v'g' ven'ar ne'ee nww	(4) De'ir'eece d[>aar ka' haaf'ilee nes nes ka' y'eeo bej'd:Yekaa d[>aar De'ha'us De'ha' me'ca'h'le nes peeler nww
(5) U'en De'ee'v'ee'ee'ee'ee'ee hej kaj' lea' n'w'ekaa ka'ee e'ka'lee pe'v'ee nww	(5) U'en G'm'e haaf' C'ee'ce ka'as y'el'ee'ar n'w'p'as bej'd:Yekaa d[>aar E'ej'e d'ra'he'le e'ka'lee i'd'ee ne'ee nww]

DeoMle (Order)—DeoMle kaas dmefue befcalle matnlee, 1908 kaer **Oeeje 2 (14)** cellhej Yeekete ekaale idlee nww DeoMle mes oaleveer vledleuulle ka dleefesalle kaer be™ ehka DeefleUebrea Deefelake nww pes d[>aar venek nww

DeoMle kaas Oeeje 2 (14) cellhej Yeekete ekaale idlee nww pemeka Devagej –

- (i) oaleveer vledleuulle ka: Sme drcalle pes d[>aar ve nes
- (ii) DeoMle cellhe#ekaejes ka DeDekeaj dlkka: DeDeej Ce nes mekaale nwwner Yee nes mekaale nww
- (iii) DeoMle Jeeo cellbolee pee mekaale nww Dej vener Yee- DeDekeamle DeoMle ekameer DeoMle hefe hej abule peale nww
- (iv) DeoMle cell d[>aar kaer lej n ka: Jeieekaj Ce venek nww
- (v) DeUeka DeoMle Deheuele vener netee emejele Oeeje 104 S Jeb DeoMle 43 drelce 1 ka-
- (vi) DeoMle ka dle®ae dE lede Deheue ka: Deledeave vener nww
- (vii) DeoMle cellSka ner Jeeo cellSka mes DeDeka DeoMle heaj le ekaales pee mekaales nww

DeoMle pes Deefahle (d[>aar) nes n0	DeoMle pes Deefahle (d[>aar) venek nes n0
(1) Jeeo kaer Ce ka DeYeale cellkaaj U beDeJeeo Uedlkaas Gvcega kaj ves Jeeue DeoMle-	(1) Jeeo ka mLeive Fvkaaj kaj ves Jeeue DeoMle-
(2) Deheue cellpeue pepe ka: Un DeoMle eka drelveus vledleuulle kaas #eekaej venek Lee-	(2) Oeeje 151 ka Deleleke beDeese Ce Uee maldeve ka DeoMle
(3) Jeeo ka: GhdMeeve kaj ves ka DeoMle	(3) Jeeo hefe kaer Demlekaale kaas drelkeale (Set-aside) kaj ves Jeeue DeoMle
(4) d[>aar kaas jekaves Jeeue DeoMle	(4) Jeeoer kaas Jeeo oelaj kaj ves kaer DeDekeaj lee ka yejs cellbolee idlee DeoMle
(5) beDe Deheue kaas Keefje kaj ves Jeeue DeoMle	(5) vledleuulle ka DeoMle ka: heueve ve kaj ves ka kaer Ce Jeeo kaas Keefje kaj ves Jeeue DeoMle
(6) kaF&deleAka cellmes Ska kaas drelheves ka Jeeo GUUe vledleuulle ka DeoMle-	(6) Jeeo ka Jledeace ka kaer Ce Deheue kaas Keefje kaj ves Jeeue yekeer drelveus vledleuulle cellvepes ka DeoMle ~

vledleuulle kaer DeDeavmLee (Oeeje 3)—Fme Oeeje ka Devagej mecaUeldee DeUeka jepule cellSka GUUe vledleuulle netee nww pes jepule ka mejeUe vledleuulle netee nww Fmka #eekaej machCek jepule hej netee nww Un Deej dYeka S Jeb Deheuele vledleuulle nww DeUeka jepule ka DeUeka epeu cellSka epeue vledleuulle netee nww pemeka hee' emave DeDekeaj epeue vledleuulle netee nww epeue vledleuulle, GUUe vledleuulle ka DeDeavmLee vledleuulle nww le DeUeka epeue vledleuulle ka Devle vledleuulle S Jeb ueljeoo vledleuulle, GUUe vledleuulle S Jeb epeue vledleuulle ka DeDeavmLee nes n0

[Utt. (J) 2012 (Pre)]

vledleuulle ka BeSeere

- 1. GUUelce vledleuulle
- 2. GUUe vledleuulle
- 3. epeue vledleuulle
- 4. Devle DeDeavmLee vledleuulle
- 5. ueljeoo vledleuulle

Jileeb dleeb (Savings)—mahnlee kaar **Oeje 4** Jileeb dleeb KaC[n# Fme Oeje ka Davneej Ueb ekaer dleese dlede Ue mLevedle dlede Ue telmadle dleeb ekaer Davle dlede Eje dleeb dleeb ka yejs callme^o dleeb dleeb kaj dleeb idleeb n# Jendehj Fme mahnlee ka dleeb dleeb ueei d venek nlls- penekhej Gve dleeb dleeb dleeb dleeb macyeOer dleeb dleeb venek dleeb idleeb n# Ue Fme mahnlee ka Gheyde lde dleese S J d mLevedle dlede Ue telmadle dleeb dleeb dleeb macyeOer dlede cell dleeb nes lye Fme mahnlee ka Gheyde ueei d nlls-

mahnlee kaar jepone vuleeb dleeb kaasueei d nece

(Oeje 5)—Fme Oeje ka Davneej jepone vuleeb dleeb hej jepone Daedrelece cell dleeb dleeb nes n# hej vlegpenab Fve vuleeb dleeb dleeb ka yejs call mLevedle Ue jepone Daedrelece cell dleeb dleeb nes Jendehj dleeb dleeb mahnlee ka dleeb dleeb ueei d nlls-

mLevedle Ue jepone dlede cell dleeb kaar nes kaar dleeb cell jepone mejkaj Daedrelece Eje Uen ldeeb kaj mekaer n# ka Ue ldeeb Fme mahnlee ka Gheyde jepone vuleeb dleeb hej ueei d venek nlls Ue Gheyle dleeb (Modification) mahnlee ueei d nlls- Fme Oeje ka Gheje (3) ka Davneej jepone vuleeb dleeb Jen vuleeb dleeb n# pes kaar dleeb dleeb^{TM} he cell dleeb Jeeur Yette ka Yeeška, jepone Ue ueei d nes mejdle cece dleeb kaar meje dleeb kaj ldeeb n# hej vlegpenes n# S nes cece dleeb kaar macyeOer dleeb dleeb dleeb nes n# n# Jendehj jepone vuleeb dleeb kaar # dleeb dleeb ve n# kaj Fme mahnlee ka Davle dleeb dleeb vuleeb dleeb kaar nes pelee n#

Ove macyeOer Daedrelece (Oeje 6)—mahnlee kaar Oeje 6 o dleeb vuleeb dleeb ka Ove macyeOer # dleeb dleeb nes mejdle n# Fme Oeje ka Davneej ekaer Yee vuleeb dleeb kaar GvneR Jeeodl hej Daedrelece nes dleeb dleeb dleeb dleeb Ue cell dleeb hej Gmkaer Ove macyeOer Daedrelece nes Daedrelece venek n# peye lka ka dleeb dleeb^{TM} he nes Gheydele ve nes- Deheves # dleeb cell dleeb dleeb dleeb vuleeb dleeb kaar Ove macyeOer Daedrelece kaar dleeb dleeb mejdlele GUU vuleeb dleeb Eje dleeb pelee n# mahnlee kaar Oeje dleeb **S J d 8** > eadles dleeb dleeb ueejeeo vuleeb dleeb S J d dleeb [smee ueejeeo vuleeb dleeb nes mejdlele n#

Meele Deele Mlekaale
Depeer cell Ue Kave kaale kaj ves nteg mšhaa kaar Deele Mlekaale Gelele heej Bebeka ka melle
<ol style="list-style-type: none"> 1. Davneeo kaar pes dleeb nes Depeer cell Davneeo kaj ves cell mLece nes 2. Depeer ce dleeb nes dleeb «enCe kaar nes 3. dleeb dleeb dleeb kaar he dleeb pe dleeb er nes

**Year 1
(Oeeje 9 ms 35-Ke)
mesDeej Celeš Jeodllka d-eale call
(SUIT IN GENERAL)**

**vledJeaudlealkaar Deedkceej lee Deej
helle vledle (Jurisdiction of the Court)
(Oeeje 9 ms14)**

**elMve Š chnedue vledJeaudle ka #ešeedkceej meska
mcyerOe callDeshabe G" ves mcyerOer beledJeavedllekas
mcePeFUs [Bihar (J) 2014]**

Göj Š vledJeaudlealkaar Deedkceej lee Uee #ešeedkceej mes
lealhdak Jeodll Deheuedll SJob DeJeavedll kaas mJeekcej kaj ves kear
vledJeaudle kear Meebä mas nwepemekä DeDeej hej Jen d-eale olee nw
#ešeedkceej heo kaas mathlee callheej Yee-ele veneRkealee idlee nw

vledJeaudlealkaas (FmecalDevleedif beleyeOeelka DeDeere j nles
nš) Gve Jeodllka chnedle, epavekce Gvkeä Eeje mekave Deelüveä
Uee d-ealee^{TM} he mes Jaepole nw chnedue beekäle kea meyer Jeodllka
d-eale Ce kear Deedkceej lee neer-

mhe° ekaj Ce I—Jen Jeoo epemec mechabe mcyerOell heod
mcyerOer Deedkcej beledJeado nw Fme yeale ka nelcs nš Yee eka Snes
Deedkcej Oeeftka kallUellUee keace mcyerOer belevellka d-ealesle hej
heCak^{TM} he mes Deleudelye nw chnedue beekäle kea Jeoo nw

mhe° ekaj Ce II—Fme Oeeje ka belevellka d-eale Uen yeale
leodJeä veneR nweka mhe° ekaj Ce 1 ces d-eal heo ka d-eale keeF &
heame nw Uee veneRDel.ele Snee heo ekameer edeM^o mLeve mes pel[e nw
Uee vene-

Oeeje 9 ka mhe° ekaj Ce 1 ka Devegnej Ueeb ekameer Jeoo call
cekUee beMve Uee Skaceese d-eale Ce beMve peelle mcyerOer Uee Oeeftka
keallUellUee keace mes mcyerOele nwees Jen oaleveer beekäle kea veneR nw
kealldka GmecaldeJeodle beMve veeedj kallka Deedkceej allms mcyerOele
ve nekaj maceepkca beMvelms mcyerOele nw Ueeb ekameer Jüebä kaas
peedlele Glmaje pams d-ealen, peedleYepe, Uee Keevheave mes Jedle
ekale pedles les Gmms Jüebä ka d-eale Deedkcej kea nveve ve neie
kealldka Uen d-eale Deedkcej kaas veneR Keeke nw Deheleg maceepkca
d-eale Deedkcej kaas Keeke nw Ueeb ekameer Jüebä kaas peelle mes

yeeh-kaale ekale pedles les Gmka d-eale Deedkcej kea nveve neie nw
kealldka d-e-kaameve Gmkaer nimdele kaas Deveedle kaj lee nw

mkeaveve yevece **leejleb**, (1905) 33 kauekade 68
ka Jeoo call d-eale kealldka Eeje hej Yeesele ekale idlee lee eka
“#ešeedkceej ekameer Jeoo keej Ce kaas mcyer Gms d-e-shes Gmka
yejs call d-eale oves lelee ekameer vledJeakä Meebä kea beleei kaj ves kear
vledJeaudle kear Meebä mas nw”

peye vledJeaudle Eeje d-evee Deedkcej lee kea Deeshle heej lee
kaj oer peeler nw Gms **Coram non judice** keane peeler nw Ueeb
vledJeaudle kea #ešeedkceej veneR nw he#ekcej kear Devegale Yee veneR nw
les vledJeaudle Deveer Deedkcej lee kea beleei veneR kaj mekalee,
Deš d-eale Mele neie, **hejvegkeace dsh yevece iecave**
(F&Uee) d-e., AIR 1971 SC 740 ka Jeoo callka idlee eka
Ueeb oslee osmes Deedka vledJeaudle d-eale Ce kea #ešeedkcej j Keel
nw pes Uen he#ekcej hej d-eale kaj lee nweka Jen ekame vledJeaudle
callpedles Snee kaj yee d-eale SJob Gdele neie- ohejs Meyo d-eale
#ešeedkcej mes mcyerOele ekameer beMve kaas Ueegaler oer peeler nw Iye
ekameer Uen keane pee mekalee nweka Uen vledJeaudle kaas oer ief & Jen
Meebä nwepemekä Eeje Jen ceceus kea d-e-shes kaj lee nw

vledJeaudle kea #ešeedkcej Jeoo Eeje Jeoo-hese call d-eale Deej e
ka DeDeej hej neie nwe eka yeele hee kea d-e-kele Deej e Eeje-
Fme ka Jeoo Devee cable Uegekaj beelake hese odlej kaj lee nw
Deedkcej lee call Oesyeeallka nvee Deelüveä nw

- (1) d-e-d-e-m-eg
- (2) DeoMe heej lee kaj ves kear Meebä Uee Deedkcej-
#ešeedkcej, Deedkcej lee SJob me#ealee Deheme call maceevleda
Mejo nw vledJeaudle kaas **leebe** beekaj kear Deedkcej lee mas heCak
nvee UeehS-
- (ka) mLevele Deedkcej lee Uee #ešeedkcej,
- (Ke) Ove mcyerOer #ešeedkcej SJob
- (ie) lealee d-e-d-e-m-eg meyerOer #ešeedkcej-

Fve leavedkceej ka #ešeedkcej ka nvees hej ner vledJeaudle Ska
mefce vledJeaudle ka nvee Sice-

Jəo kərdle-əlemləg—əmədləue ʊkəkəle kə Jəo cəlləle-əlemləg ələmləse cənle j kəlee nwfəmə kə Deədeej hej ʊn əreʃele əkəlee peəlee əkə Jen Jəo əmədləue ʊkəkəle kə nʊve venək məchebe ʊe əkəmə heo kəe Deədeəkəej əreʃe Deədeej hej əreʃəʃle əkəlee peə məkəie—

- (i) Oeəfəkə jəle-əj Jəpe məcyəʊer ʊllve,
- (ii) Oeəfəkə jməcəllmə məjəʊdele ʊllve

ʊskəve Fvəkə jəej cəlləreʃe yeələʊel Jəməve nəlker əkə—

- 1. kəlee ʊllvele heo mə kəʃf & Məy kə pəʃe nɪ?
- 2. kəlee Səne heo əkəmə mLeve ələmləse mə pəʃe nɪ?

məhlee kəʊ Oeje 9 kə Dəlelele əreʃe Jəo oəleəer ʊkəkəle kə nɪ—

- 1. məchebe kə Deədeəkəej mə məjəʊdele Jəo,
- 2. heo məməjəʊdele Jəo,
- 3. mələpəʃəkə nɪ kəllhej Oeəfəkə pəyde dəkəkəʊes mə məjəʊdele Jəo
- 4. əkəmə əreʃəʃəve kəʃ Dəlele leəʃele kəjəʊes kəe Jəo,
- 5. cəle ʊsə kə Deədeəkəej mə məjəʊdele Jəo,
- 6. ykəkəle Jəve kə dʊeS ʊdele peəʊ Jəve Jəo
- 7. məse mə ykəkəleleer kə dʊeʔəe Jəo,
- 8. həpe kə Deədeəkəej mə məjəʊdele Jəo,
- 9. əlele^o Dəreʃe ntej Jəo,
- 10. Yeeleəje mə məcyəʊdele Jəo,
- 11. əkəj dʊe/Yeʃ[ə/Veʃkə (Rent) kə dʊeS Jəo,
- 12. oəhəle Deədeəkəej əllkə ʊlʊemLehəve kə dʊeS Jəo,
- 13. cəkə kəʃ əhəʊeʃes peəʊ kə Deədeəkəej mə məjəʊdele Jəo,
- 14. ʊyēʊve mə məjəʊdele Jəo,
- 15. kəkəve ʊeəʃeʃ S mə məjəʊdele Jəo- [Bihar (J) 2013]

əreʃeʊəkəle Jəo oəleəer ʊkəkəle kə venək nɪ—

- 1. Oeəfəkə kəllʊeʃmə məjəʊdele Jəo,
- 2. Oeəfəkə jməcəllmə məjəʊdele Jəo,
- 3. jəpəʊləkə ʊe Dəhejəʊkə ʊllvələmə məjəʊdele Jəo,
- 4. məcəʃpəkə kəʊləkəmə Jəlele əkəʃes peəʊ kə dʊeʔəe Jəo,
- 5. peəle mə əre-kəʊəve kə dʊeʔəe Jəo
- 6. peəle kə Fmə əlelece kə heəʊve kəjəʊes kə dʊeS Jəo əkə pəe əkəmə kə ʊd[kəʊ kəʊ Məəʊ nɪ leə Jə Jə Gmə peəle kəʃ kəʃf & jəlle ʊʃ
- 7. Skə peələle Yeepe kə ərelece cəllGmə peəle kə məmle kəʃ Dəlele j Kəʊ hej Gmēkə Əje ʊmleje Jəo,
- 8. heəleləre cəhʊe kə heəʃ j Kəʊ kə Deədeəkəej,

- 9. iəbeʊdele mə məjəʊdele Jəo
- 10. məʊlʊe əkəʃes i dʊe Yəjeleəve mə məjəʊdele Jəo,
- 11. əkəmə heo kə məle pəʃe nɪ & iəʃe cə kəʊ j#e kə dʊeS Jəo əmədləue ʊkəkəle kə Jəo venək nʊʊəskəve pənəʃ Fmēkə məcyəʊe heəʃ ʊkəkə mə mə Jəndə Jə ʊeʃe Yeele kə əmme nəʊes kə kəʃe cə məchebe kəʊ Beʃer cə Delele- Deleʃ pəʃ Jleʊə Smə ʊeʃe mə ʊyēʊdele nəe nʊ Jə Smə iəʃe cə kə dʊeS oəleəer Jəo oəleje kəj məkəle nʊ
əreʃe 'pəle məleəer cəʃ kə ʊeʊle kə dʊeʔəe Fmə Deədeej hej məhlee Jəo əkə ʊn əhʊəʊləkə Oeəfəkə Yeeleəʊdeʃ kəʃ #eʃe hənʊleə nʊ kə kəʃe cə cəllən Oeje cə əkəlee i dʊe əkə ʊn əmədləue ʊkəkəle kə Jəo venək nʊ (**G-əyere veleəre ʊəʊ əleəer Deəje Dəlele yeece Yeeleəʊer əlele cəʃ Deəje Dəlele A.I.R.1978 iəjele**)~

əmədləue ʊkəkəle məhlee kəʊ Oeje 9 kə Dəlelele Jlemləj ʊleleəle kəʊ Deədeəkəej le—məhlee kəʊ Oeje 9 cəllhe^o™ mə Jəcəle nʊkə ʊleleəle məyər ʊkəkə kə əmədləue Jəoəllkə məkəve kəj məkəʃes pəe ləkə əkə mhe^o™ mə ʊe əleleʃe le™ mə Jəpəle ve nə- Dəleleʊlelelele Əje cəcəʊes kəʊ məjeʃeʃ & kəjəʊ kəʊ Deədeəkəej le kəleue Jənd ləkə ələlele nəeʃ pəe ləkə əkə mhe^o leʃ ʊe əleleʃe le™ mə Jəpəle ve nə- kəʃf & Jəo mhe^o ʊe əleleʃe le™ mə Jəpəle nʊ ʊeəʊ əlejeʃer heʃ kəʊ Fmə ʊleleəlele cəll G^o le nʊ leye məʃeʃe kəjəʊes kəe Yeej Gmə hej nəe-

mhe^o™ mə Jəpəle Jəo—mhe^o le: Jəpəle Jəo Jə Jəo nɪ əpəʊləkəmə Deədelece ʊe kəʊve kə Əje mhe^o™ mə ʊn Jlemləe kəj əʊle i dʊe j nle nʊkə Gve Jəoəllkə əleleje cə Dəlele ʊkəkəej mə nəe-

pəms—

- 1. jəpəle ʊleleəlele cəlləmədləue ʊkəkəle kə Jəo oəleje venək əkəʃes peəʊ nɪ
- 2. məhlee kəʊ Oeje 47 əre-kəʊve məcyəʊer ʊllvələkə əreʃe cə kə dʊeS əmədləue Jəo Jəpəle kəj le nʊ
- 3. Delele kəʊ Deədelece, 1961 kəʊ Oeje 293 kə Dəlelele əreʃeʃle Delele kəʊ kəʃ mələlede, heə Jəlele Səb Dəhəmlə məcyəʊer əmədləue Jəo Jəpəle nʊ
- 4. yekə Əje ykəkəle ʃe-cə kəʃ ʊlele kəjəʊes məcyəʊer Jəo Yee oəleəer ʊleleəlele kə #əʃeʃe kəʊ kəʃ le nʊ
- 5. əleleje Deədelece kə Dəlelelele əleleəe Yee oəleəer ʊkəkəle kə Jəo venək nɪ
- 6. Yee lele veele kə Deədelece, 1955 kəʊ Oeje 9(2) mə məjəʊdele Jəo oəleəer ʊleleəlele kə #əʃeʃe kəʊ cəllvenək nɪ

dleef#ele™he masJeeole Jeeo—keJ J Smas Jeeo netes nO pes dleef#ele™he masJeeole netes nO—

1. jepile kaJle&hej Deeeofj le Jeeollkae maKeave efnefue viledJeeude venrkeaj mekales nO jepile kaJle&mas leelhele&mejkeaj Eeje akales idles mdfioe Juehej Deefo mas
2. jepave&ka delvaelms meJadele Jeeo Year, oafaveer viledJeeude&ka Deefkeaj #e#e mas yearj nw
3. keJ Jeeo oafaveer dekaale ka netes nS Year uekaaveale ka Deeej hej Jeeole netes nO

pans—Jeeo ka Skea he#keaj ves Skea Juebra mas Deheveshe#e cell mas#ile oves ka dueS keJ Jeeo ovejedme oves ka dueKale kaiej akaile-Deleale dueKale kaiej ka dueS efnefue Jeeo odlej venrkaale pee mekaale nwkad&ka Un uekaaveale ka Deeej hej Jeeole nw efnefue viledJeeude ka #e#e&keaj heCaleS DeheJeeole venr nete-

Thej Jeeole ceceved&ell efnefue viledJeeude Eeje nhe° Uee dleef#ele™he mas efnefue Jeeollkae maKeave ve kaiejve efede ka Deleale efnefue venr nw Skea efnefue viledJeeude ka #e#e&keaj kaYear Year heCaleS mechele venrnetee nw #e#e&keaj ka DeheJeeole ka yeelpebo Year efnefue viledJeeude efceved&ekele yeel&hej efdeej ka mekaale nw—

1. kaile Deef&dece Uee Gmka DeOoare efceale efnef&kae haave akaile idlee nw?
2. kaile kaef&Deo&le efede ef@ae, oJee&ved&eke&le&e vene&ka viled ka efnef&le&ka del&kaue nw?
3. peye viled&hle hej&pele nes jne nes Deefo-

pele&o veele yeece Yeej le jepile S&me&f&e&e S&rka,
AIR 1990 SC 255 ka Jeeo cellkaane idlee aka dleef#ele Jeeole 'impliedly barred' ka Dele&nwka peye aka&er Jeeo ka&e&ka&er efede ka mecevale efnef&le Eeje j&ka do&le idlee nes les Gms dleef#ele Jeeole ka&ne pe&lece- pen& aka&er mdfioe Eeje aka&er Juebra ka&e&ka&ef&de&le% Ghe&ej obove netee nes ueka&re Juebra ka&e Gm&es J&dele akaile pe&es pes Ghe&ej Uean&e nes Uee&he efnefue heo ka keJ Jeeo ueka& v&ale ka Deeej hej Jeeole aka&es pe&ellnw]

efdeej eOoare Jeeo
[Res Subjudice]

efnefue S efdeej eOoare viled ka efnef&le ka&e nO efdeej eOoare viled ka efnef& viled mas De&ej ka&peS-
[Bihar (APO) 2014]

efnefue S efnefue Deef&de&eke&le cell&ej mas efdeej eOoare viled ka efnef&le le&e Fme&er Ghe&ef&e&e me&pe&f&S-
[Bihar (J) 2017]

efnefue S efnefue ef&ef&e&e m&hle ka efde&e&le&ka nveY&e&le&e&e ka j&ka le&e Jeeollka meka&re mas me&ye&dele efede ka&er efde&e&e&e ka&peS-
[UP (HJS) 2016]

G&ej S Jeeollkae j&ka& peave (Oeje 10)—efnefue ef&ef&e&e m&hle, 1908 ka&er Oeje 10 ca Jeeole efde&e&e ka&e efdeej eOoare Jeeo /viled eOoare ka efnef&le (Principle to res subjudice) ka vece mas peave pe&e nw[Utt. (J) 2014]

Oeje 10 cell&oles idles efdeej eOoare viled ka efnef&le Eeje yeo cell&odej aka&es idles Jeeo ka efdeej Ce ka&e j&ka&e (Stay) nw U&bo viledJeeude Eeje Smas Jeeo ka efdeej Ce aka&le pe&e nw le&e ka&ef& ef>ea& he&j le ka&er pe&er nw les Jen M&de ne&er-

Oeje 10 ka&e G&M&e osme&e&e Deef&ke&ej le Jee&es viledJeeude&ll ka&es os me&e&e&e& Jeeoll&pe&e&ll Ske& ner Jeeo n&e&e&e, Ske& ner he&ke&ej, Ske& ner efde&e&le&e&e Ske& ner De&e&e&e nes ka&es me&le-me&le «enCe ka&e viled&de&eke&le mas j&ka&e&e nw le&e&ka Jeeo ka&er ye&ng&e&le&e ka&e ka&e aka&le pee me&ka S&e& viledJeeude le&e he&ke&ej ell&er me&e&e&e ka&es ye&de&e&e pee me&ka- Oeje 10 ka efde&e&e Deo&me&e&e& n&ve e&ka J&e&e&e&le-

De&de&le&e&e le&e Uee M&e&k

Oeje 10 ka efceved&ekele De&de&le&e&e le&e nO—

1. Fme Oeje ka&er hen&e&er De&de&le&e&e M&e&de&en n&w&ka os Jeeo n&e&e&e&e&ll Ske& hen&e&e&e&e&e idlee idlee nes le&e o&he&e yeo cell&U&e&e&e&e&e m&hle le&e Jeeo);
2. hem&e&e&e&e&e Jeeo cell&de&e&e&e&e efde&e&e&e&e&e S&e&e S&e&e me&e&e: J&er ne&e&e U&e&e&e&e pes he&e&e&e&e Jeeo cell&de&e&e&e&e nw

- 3. oovadlweo Gvndhe#kcaej dlkca yadde Uee Sineshe#kcaej dlkca yadde nesve UeehS epavms Gihel/ve nesves Jeeus Deedkcaej ka DeDeare Jes Uee Gvccallms kaef&JUeeba oelce kajj les ndll he#kcaej dlkca Gveka GovejDeekcaej er Yee maecceudele nE
- 4. he#kcaej oovadlwner JeeodllcawSka nra mlJle ka DeDeare cejeaoceyeeper kajj jns ndll
- 5. Jen vledJeeudle epemecdlhetek callvoolej kcaale idlee Jeeo uedeyele niwyeo callvoolej kcaales idles Jeeo callweans idles Develjese (Relief) kaes oveska dres me#ce nesve UeehS,
  - (i) Jener vledJeeudle epemecallyeo callweo uedlee idlee niw
  - (ii) Yeeje le callmlele kaef&Yee vledJeeudle callweans nra Jen TDeer, vaddeer Uee meceve Deedkcaej lee jKale nesceiej MelekUn nweka Jen Develjese oves nstajme#ce nes
  - (iii) Yeeje le ka yeej kca kaef& vledJeeudle pes ka vOdle mejkcaej Eeje Ueud jKae idlee niw Uee mLeehete kcaale idlee niw
  - (iv) Yeeje le callmJeeudle vledJeeudle call-

Dheare—Ueeo Oeeje 10 callweCeele dvedceallka dle®ze kaef& DeoMle/ d[>aar haajle kaar peeler niw las Jen Mdle neier- Un d[>aar ve las DeoMle kaar BaSer callDeeler niw Deej ve nra d[>aar callFmadres Fmekaa dle®ze Dheare venaekaar peeler niw

Hajeje#eCe—Oeeje 10 ka Dervelele JaCeele dvedce ka dle®ze haajle d[>aar Uee DeoMle ka dres hajeje#eCe kca dleleke hese abUee pee mekaale niw

jaleo kapej yeece kaareka jpu, SO DeefD Dejo 2013 kaared 126 ka ceceaus callveCeele kcaale idlee dka Oeeje 10 callGduvedKele MyoeJeeer "Jeeo kaes jekavee" kca mecyevde heje#eCe mes niwve dka kaaddeema mes-

A°arle—'Ue' pes ueKaveT kca dveJeeer niw abuuur callDheves ceave ka dle®le ka dres 'j' kaes Dheves Spars ka™he calljKele niw 'Ue' Deej 'j' ka ceUle nesves Jeeus Un Jeejdlka dle®le calluekcaallka DeedlMese ka dres 'Ue' abuuur call 'j' ka dle®ze lalle 'j' kaar Ghe#ee ka kcaejCe niw nesve ka dres #edhetleekca Jeeo mahnlee kajj lee niw Unab oovadlweo callweJeeo Jamleg delUe#leS Uee mejlS Jener niw he#kcaej Yee Jener nE

DelaS Ueeb abuuur kca vledJeeudle 'Ue' ka Jeeo callwele dkaS ieS Develjese kaes abueveska dres me#ce Deedkcaej lee kca vledJeeudle nes las ueKaveT ka vledJeeudle kaes 'Ue' Eeje mahnlee Jeeo kca dle®leCe mLeehete kajj oves UeehS Deej kaJee abuuur callmahnlee Jeeo kca nra dle®leCe nesve UeehS-

dle®leJeeDeare vledle ka dmeavele kaar GheJeele

- (1) Oeeje 10 kca GOMle oes meceve Deedkcaej lee Jeeus vledJeeudle kaes oes mecevevleJ JeeodllepemecdlSka nra Jeeo nstajka, Ska nra he#kcaej ka ceUle oes meceve Jeeodlkaes «enCe kajj ves SJob Gve hej vledle dveCeele mes jekavee niw
- (2) Fmekaa GOMle Jeeo kaar yeanvlele kaes kaee kajjve niw epememes he#kcaej dlkcaes Jeeo callmnes Jeeuer Demagdele mes yeddele pee meka-
- (3) Ska nra JeeokajjCe hej oes vledJeeudle kaes hej nhej dle®leer dveCeele ve Dee meka-

Oeeje 10 ka Dheleao :

- (1) Ueeb havelleka Jeeo dkaer dle®leer vledJeeudle callmahnlee kcaale idlee nes las Gmaer Jeeo nstajka hej Yeeje le ka vledJeeudle callweo uedlee pee mekaale niw
- (2) mahnle Jeeo (DeoMle 37) Yee Oeeje 10 kca Dheleao nes mekaale niw Jeeule callmahnle dle®leCe callweo leye hej cYe ceavespeles nOpeye vledJeeudle dle®leaoer kaes dle®leao kca Delmej dle®ve kajj lee niw

Jeeodlka meckave (DeoMle 4 - ka SJob Oeeje 151) —

Jeeosh ka meckave kca dle®leaoe GO deO malleSve Deedvedce, 1976 Eeje peal e idlee niw Jeeodlka meckave ka mavoYek callDeoMle 4-ka kaar Develjehlele call Oeeje 151 Eeje vledJeeudle Dhever Devedvahnle Meedvedlka ceUvece mes kajj mekaale niw

DeoMle 4 - ka ka Develjeerj —

peye Ska nra vledJeeudle callbes Uee Deedka Jeeo Delele kaaddeedhUeeBuecyete nllDeej vledJeeudle kaar Un jalle nes dka vledle ka dle®le callUn meceveare niw las Jen DeoMle Eeje Gveka mltajka dle®leCe kaes dle®lelele kajj mekaale, epemeka heSealad Sines meYee Jeeodllee kaaddeedhUeeBuecyete Sines meYee Jeeodlwe Gvccallms dkaer Jeeo Deej kaaddeedhUeeBuecyete callme#Ue ka DeDeej hej dveCeele kcaale pee mekaale-

Ùæ" vùælle Ûæ hællæUælle kåi ðmæævle
(Principle of Res Judicata)
(Oøjje 11)

Ùællve Š hællæ vùælle ðkåmæskån læsn? kåæue- mærhøj ðllæ ðæ cællæUælle kåæ ðmæævle uæið nææ nù
 [Bihar (J) 2019]

Ùællve Š 'jæne pæðll kåæŠe' kåi ðmæævle kåæsmææPæFÙsJæn ðmæævle 'Jæo kåæsjkåæres mæ ðkåne ðkæøj ðl/ðle nù Ûæn .YæryelæFS ðkå kåælle Ûæn ðmæævle ðre-ðæove kåæ kåællæællæUælløj uæið nææ nù [Bihar (J) 2014]

Gøj Š ðæ" vùælle uæšve Meyo (res judicata) kåæ ðhvoæ™he nù jæne kåæ Del.æ&nwkeæF&Ùæpe SJob pæðll kåæŠe kåæ Del.æ&nwkeæ ðreCælle SJob vùælle ðreCælleve pæš hænues æðlle i ðlle ðreCælle mæ-mæljææ™he cællj mæ pæðll kåæŠe kåæ Del.æ&nwkeæF&Ùæpe æpæmækåæ hæmæue ðreCælle mæ hænues næ kåj æðlle i ðlle nù ðæ" vùælle pæmæ æmæævle ðæÙææ kåæue cællæUælle Lee- æbææ#eje cællæpæmæ hællæUælle kåæ GuueKe nùJæn ðæ" vùælle næ nù **cæmæŠe SJob kåævejlæne** Skå ðleJæo kå ðreS Skå Jæo SJob Skå ðæÙæðreŠðle hællælle nù"~

Høj Yæææ—"pæje ðkåmæ Jæo cællæUælle Æje ðkåmæ cææueš kå i æje-øæe (merit & demerit) høj Skå yæj ðreCælle ošððlle pælle nù løjæ Gmæ cææueš høj højŠ Jæo øðlej venR ækælle pæ mekælle nù" [M.P.H.J.S. 2013]

ømejsMeyoðllæll' pæje Skå yæj ðkåmæ mæ#ææ Deðkæøj læ Jæues vùælle Æje Skå næ ðle-ðlle høj Skå næ hæ#kæøj ællkå yælle ðreCælle oš æðlle pælle nù løjæ æhøj mæ Gmæ ðle-ðlle høj Gvnr hæ#kæøj æðlle Gvkeæ Gøjæðkæøj ðællkå yælle højŠ Jæo øðlej venR ækælle pæ mekælle nù" Fmæ ðlæææ kåæ ðæ" vùælle kåæ æmæævle kåne pælle nù

ðæ" vùælle kåæ æmæævle ðreCælleKæle **lææ uæšve mæðæUæll** høj Deðæj læ nù—

1. ðkåmæ kåæ Skå næ Jæo nðlæj kå ðreS oš yæj høj lææve venR ækælle pæææ Ûæšñlæš (*Nemo debet bis vexari pro una et eadem causa*)
2. Ûæn uæææñlæ cællnwekå cæjææcæpææ kåæ ðælle nææ ÛæšñS- (*Interest republicae it sit finish litum.*)

3. hællæ cællæðlæ i ðlæ hæmæueš kåæ mæmæ™he cællmJæækæj kåj væ ÛæšñS~ (*Res judicata pro veritate occipitur*)

Gøj ækå mæðæUæll kåæ i æjeææ **Dejæne Dej Jævle** yæææ **Gøj ðællæ jæðle Dej Jævle**, SODæFØDejO 1981 SmæO mæO 2198 lææ **Jæø Šæææ** yæææ **JæO hæO Yæljærej ðlæve Ûæ™uæ**, SODæFØDejO 1970 SmæO mæO 673 Deæð Jæoðll cællææ cææævælle mæJæðÙæ vùælleUælle vèMDejææðlæ ækælle nù

ðlæðlæææ **cællææŠve SJob kåævejlæne** væš æpæmæ æmæævle kåæ ðællææðlæ ækælle Lee ðæ" vùælle cællæš Gmæ høj Deðæj læ nù pæmæcæll Fvnlæš kåne Lee ækå Skå ðleJæo kå ðreS Skå Jæo SJob Skå næ ðlæðreŠðle DeðlMÙkå nææ ÛæšñS-

ðæ" vùælle kå æmæævle kåæ ðreCælle kåæ Deðlæææ kåæ ðlæææ (The rule of conclusiveness judgment) kåñ læ nù

ðæ" vùælle kå æmæævle kåæ **Ùæðæ Deðæ ækåmæŠve** (Duchess of kingston) kå Jæo cællæUælle ææ Æje ðreæve ðkæøj mæ JæCælle ækælle i ðlle nù—

Hæueæ—mææææ #ææðkæøj Jæues ðkåmæ vùælleUælle kå ðreCælle pæš Skå næ ðle-ðlle høj Skå næ hæ#kæøj kå yælle mæðæ ðreCælle ækælle i ðlle nù Gmæ Skå Deðlæðlæve kå™he cællj ækælle (Bar) nù pæš ðle-ðlle ækåmæ ømejs vùælleUælle cællæææælle nù

ømeje—Deævle (Exclusive) #ææðkæøj Jæues ðkåmæ vùælleUælle kå ðreCælle pæš ðlæÙæ™he mæ Gmæ ðle-ðlle høj nù Gvnr hæ#kæøj ællkå yælle Gmæ cææueš høj ðlæMÙkæ nææ nù Ûæð Jæn ækåmæ ðlæve ðlææpæve kå ðreS ømejs vùælleUælle cællæææælle nù

ðæ" vùælle kå æmæævle (The principle of res judicata) kåæ mællæUæjve yæææ **øðlej æpææ**, AIR 1960 SC 941 kå cææueš cællææævælle mæJæðÙæ vùælleUælle væš ðreæve ðkæøj mæ JæCælle ækælle nù "ðæ" vùælle kåæ æmæævle Skå næ Jæo cæll oš ðæææll (Steps) kå yælle Fmæ mæææ lækå uæið nææ nù kåæ pæje Skå mæ#ææ vùælleUælle væš ækåmæ ðleJææðkå ðle-ðlle (Matter in Issue) (Ùæmš læÙæ kåæ næ Ûæ ðlæðæ kåæ) høj ækåmæ cææueš kåæ ðmællæj læ kåj æðlle nù løjæ hæ#kæøj ællkåš Gmæ cææueš kåæ yæo cællæææmæ Jæo Ûæ kåællææmæ kåæ oæKæue kåj væ kåæ Dejææðlæ venR ær pællæææ"

cøðlæj æll ællævøš yæææ **læjææF&Deðlæš oieš** AIR 2002 SC 637 kå Jæo cællæn Deðlæðlæj læ ækælle i ðlle ækå ðæ" vùælle kåæ æmæævle lækå, ælæðæ SJob læÙæ kåæ æææðæ ðællve nù FmæÙæŠ Ûæð ðæ" vùælle kåæ ðællve vèðæš kå vùælleUælle ællkå mæææ venR G" ðlæ i ðlle nù læš Thejæ vùælleUælle kå mæææ venR G" ðlæ pæ mekælle nù

Darovej kauecce Degj Darle yavece idacece (ce)
Éje elee., 6 cedek 2018, **tanleje Jee** (te* vudele kaar beled akadlee hej Deodafje nw **dreCelle**vegeej Un kaane idlee eka Uedo halalelea Jee epame dleedvilele kadlee pee Uejea nw epamecillveo ka he#ekaej, Jee kaej Ce Degj Jee ka: elee-lemleg Yee Jener Les, pes Goej Jeelea Jee cellnOleye (te* vudele ka dmeave/le ueei d nalks, Davulee veneR dmadue beedlee mahnlee kaar Oeje 11 cell **halalelea Ue** **te" vudele ka dmeave/le** (Principle of res judicata) mesmajdele Gheyde kadlee idlee nw Fms **yanhede ncaale** mesdudlee idlee nw Un men-Jeeb UeWS Jebmen-beledveo Uedvoveelka yeele ueei d netee nw

Oeje 11 cell **veCalle** beledveo De%akka nw Un Ska beedleelckaa kaadakeer nw Fmkka Ueeie kadlee pee mkaale nw Uedo GdJee lejka mes dlejesie veneR kadlee idlee les vudeleuele Demjekeej Yee kaj mkaale nw

halalelea kaar Melalee Deedvileka IdJes

- (1) os Jeeb ka: neee;
- (2) os Jeeb ka: neee;
- (3) ovedvoo dlellSka ner mlJee, nka (title) neee UeasS;
- (4) beUe#eleS Degj mejlIs dleJee neee;
- (5) halalelea Jee kaas dreCeele kajves Jeeve vudeleuele yee Jeeus Jee cellvceles idles Dorejese kaas beove kajves cell me#ece nes
- (6) elee-lee ka: meje peeve Degj Delece ^{TM}he mes dlevedeSele neee

(1) os Jeeb ka: neee—Oeje 11 kaar beledvilele ka eueS belee Deedvileka Melalee nweka os Jee Ue dleedvileka neee UeasS henue halalelea Jee Idlee omeje hemveledlelea Jee-

nhe-Skaj Ce 1 ka Davengej halalelea Jee mes lehdlel Snes Jee mes nwpes dmveele Jee (Ueave yee cellvdele kadles peaves Jeeus Jee) mes hellekner dreCeele kadlee pee Uejea nes Ueas Jen henues odlej kadlee idlee nes Ue veneR Jee odlej kajves kaar elee canJenare neeR-

(2) ovedvoo ka he#ekaej Ska ner nes—Oeje 11 kaar omeje Melalee nweka ovedvoo ka he#ekaej Ska ner ne Fme Oeje ka beledveo ntey dveve Jueba he#ekaej nes mkaales nO -

Jeeledleka he#ekaej Gveka Goejedkajej, menJeeoer, menbeledveoer, Jeeledleka he#ekaej ka Deave olee kajves Jeeus Jueba Ue Snes Jueba pes dleedvile he#ekaej dlvka Deave les olee veneR kajles nO ceiej Gveka beledvedleje kajles nO

nhe° ekaj Ce 6 ka Davengej kaef dleedvile beledvedle, men-Jeeoer S Jebmen-beledveoer he#ekaej nw

(3) ovedvoo dlellSka ner mlJee, nka (title) neee UeasS—Ska ner mlJee mes lehdlel Ska ner nmlJee mes nw DeleS (te" vudele ka ueei d nes ka eueS Un Deedvileka nweka yee Jeeus Jee ka he#ekaej Ska ner nka ka Deave helle cellvcele Jee cellvcelece ud[Ueja nO ovedvoo Jee cellvcele he#ekaej dlvka mlJee kaas beledvele kadlee peeve UeasS-

(4) beUe#eleS Degj mejlIs dleJee neee—hemveledlelea S Jeb halalelea ovedvoo Jee cellvcele Jee Aka elee-lee beUe#eleS (directly) Ue mejlIe: (substantially) S Jeb dleedvile ^{TM}he cellvcele ner neee UeasS Ueas Jee Jeeledleka ^{TM}he cellvcele dleedvile ^{TM}he cellvcele- omejs Jee kaar elee-lemleg maceve Delele dlele ka J Yee nes mkaale nw

halalelea Yee ner Idlele: Ue dleedvile ieele nes (te" vudele ueei d neee- Deleded (te" vudele ka dlelece halalelea dreCeele Yee DeMegelee Ue Megelee hej dlevej veneR kajlee nw dreCeele Ueas menar nes Ue ieele he#ekaej dlvhej yee dlvkajej netee nw

nhe° ekaj Ce 3 ka Davengej kaer Jee cab kaer dleedvileka elee-lee (Deave kajves ka Deedvile mesmajdele beledveo) beUe#eleS S Jeb mejlIs Iye kaane peele nw peye halalelea Jee cellvcele he#ekaej Éje Gmkae Deedvileve kadlee idlee nes Idlee omejs he#ekaej Éje Gmkae Deedvileve Ue dleedvile ^{TM}he mes beedvile Ue beledvileve kadlee idlee nes

nhe° ekaj Ce 4 ka Davengej Uedo kaer elee-lee halalelea Jee cellvcelece Ue beledvile ka Deedvile yeele pee mkaale Lee ceiej yeele veneR idlee Iye Un macepe peedvile eka Jen Snes Jee cellvcele ^{TM}he mes beledvile S Jeb mejlIs dleedvileka jne nw Yee ner Jen medes medes dleedvileka ve jne nes

(5) halalelea Jee kaas dreCeele kajves Jeeve vudeleuele yee Jeeus Jee cellvceles idles Dorejese kaas beove kajves cellvcele nes—(te" vudele ka ueei d nes ka eueS halalelea Melalee nw eka epome vudeleuele ves halalelea Jee kaas dlevedeSele kadlee nw Gms hemveledlelea Jee ka: dleedvile kajves ka eueS Yee me#ece neee UeasS-

elDeej Ce kaj veska eueS me#ece mes DeedMele, heSeelJeeaaJeeo kaee elDeej Ce kaj veska eueS me#ece mes nE

nhe° ekaj Ce 2 ka Devegnej vUeelele kaer me#ecelae kaee ceavka elDeej Ce vUeelele kaer me#ecelae kaee ceavka elDeej Ce vUeelele hej ueei d netee niw Deheuele vUeelele hej veneR

pems—Ueeb ekaamee Jeeo callmechee kaee muleJe (Title) lele eeelkeae kaepes oveskaer e[>eae os oer peeter niw lele Deheue callhej Yee kaj oer peeter niw lele ee lele Deheue callkaeue muleJe kaee yejs call drecelle ebuUee idlee SJob eeelkeae kaepes kaee yejs call elDeej nra veneR ekaeue idlee ehaej Yee eeelkeae kaepes kaee yejs call oer ief& e[>eae ee° vUeele kaee eeYeJe jKeier- helleleaa Jeeo kaee drecelle oves Jeeue vUeelele Derule (exclusive) maeleleaa (concurrent) Uee maetele (limit) Deedekaej lele Jeeue vUeelele nes maelele niw

nhe° ekaj Ce 7 ka Devegnej ee° vUeele kaee ehaeevle drec-heove vUeelele kaer kaeeleeehUeelehej Yee ueei d netes nE Uen dhe° ekaj Ce 7 Deej 8 maved 1976 call meheeeve Eeje peek[s idles nE Uen dhe° ekaj Ce peef veska helleYee eeleer kaee mae SJob Yeeje kaee meeeUee vUeelele ves ee° vUeele kaee drec-heove kaeeleeehUeelehej ueei d ekaes Les-

nhe° ekaj Ce 8 ka Devegnej Ueeb helleleaa Jeeo ieeje ose kaee Deedeej hej drecelle ekaeue pae Ueeje niw- lees ceese Fme Deedeej hej oyeje (heSeelJeeaa) Jeeo venekeuele pae mekae ee eka helleleaa vUeelele Gme Jeeo elDeej Ce kaj veska eueS me#ece veneR Lee- maetele #eaeDeekaej call Deedee kaee #eaeDeekaej Yee Meeeue niw

(6) elee-ele kaee meje peavee Deej Dehlee TMhe mes eeleeSele neee—Fme Oeje kaer Dehlee DeedMeleka MeleUen niwka Sme kaef& eeleeAka elee-ele pes heSeelJeeaa Jeeo call eeUee#eele Uee meej leS eeleeAe niw Gmeshenues Jeeo call vUeelele Eeje meje idlee SJob Dehlee TMhe mes eeleeSele ekaeue idlee neee UeehS-

meje peaves SJob Dehlee TMhe mes eeleeSele (drecelle) ekaes peaves mes leel helleUen niwka helleleaa vUeelele ves—

- (1) eeleeAka elee-ele kaee eeleeleS heeue ekaeue nes
- (2) ieeje ose kaes mejeves kaee yeeo drecelle ebuUee nes lele Gmekeae drecelle Dehlee nes

nhe° ekaj Ce 5 ka Devegnej Ueeb Jeeo-hee callvele ekaes idles ekaamee Devegnee kaes e[>eae kaee TMhe call DeedeeUee TMhe mes eeleeSele veneR ekaeue idlee niw lees Sme ee lele call Deej 11 ka eeleepeeele mes eeYelee veneR neee-

Ueeb Oeje kaer Gheleka Mele hCak nes peeter nO yeje hUeeleleee vUeelele ceavee kaee elDeej Ce veneR kaj ee- Ueeb Jen Fme ka Guueleee call elDeej Ce kaj lele niw yeje meheCak kaeelekaer Mele nes peleeer-

ee° vUeele kaee ehaeevle kaes ueei d neves kaee eueS Oeje 11 kaer meYee Dehe#eeDeell kaer mehej° DeedMeleka niw DeleS ee° vUeele kaer meYee Dehe#eelell meheje niw hee-eeleS veneR

ekaamee Yee elee-ele kaee 'meje peavee Deej Dehlee TMhe mes eeleeSele neee' veneR ceavee peleeSe Ueeb helleleaa Jeeo drecveeKele Deedeej elhej Keefje pe kaee ebuUee idlee Lee-

- (1) Deedekaej lele kaee DeYeJe call Uee
- (2) Jeeo mehl lele ekaeue peavee maelele mes helle niw Uee
- (3) veesSme Uee meUeeve kaee DeYeJe call
- (4) Jeeo nteje kaee DeYeJe ceS Uee
- (5) Devegule eeUeekeave kaee kaeeje Ce, Uee
- (6) Deedeeje kaee kaef& heeane oves kaer Demheueleee kaee kaeeje Ce penee kaer Jeeo kaee elee-ele meheje kaee eeUeekeave kaee ekaeue idlee Lee, Uee
- (7) he#ekaej elika Demheeeve kaee kaeeje Ce, Uee
- (8) he#ekaej ee kaee keemheeeve kaee kaeeje Ce, Uee
- (9) he#ekaej elikaer yeengulee kaee kaeeje Ce, Uee
- (10) Jeeo kaer oseeCak jUeeve kaee kaeeje Ce, Uee
- (11) ekaamee lekaeekeer SefS kaee kaeeje Ce, Uee
- (12) Jeeo elika vUeelele ceS Devegulele neves kaee kaeeje Ce

Ska elee-ele kaee 'meje peavee Deej Dehlee TMhe mes eeleeSele neee ceavee peleeSe Yee nes Jeeo kaee eeleeSeje neee drecveeKele TMhelelehej nes

- (1) Skeeljeheae e[>eae Eeje, Uee
- (2) DeoMe XVII eeleece 3 Develele Jeeo kaee Keefje ekaeue peete ,
- (3) helleS hej Ska e[>eae Eeje, Uee
- (4) Yee lele Mehele heSe Deedeelece, 1873 kaes Oeje 8 kaee Develele Mehele kaee Eeje Uee
- (5) Jeeoer kaer mejeleef& kaee eelee hej me#Uee helle ekaes peaves kaer Demheueleee kaee kaeeje Ce, Uee
- (6) Yee mes Deej 'eeleeSele ieele Lee-

Oeje 11 ka eeleeve Deehka (mandatory) niw uee keave DehCak niw

iegeydlaro ueewe yewece **iepejele jepule**, AIR 1957, SmeOmeeO koa Jeeo calllun drecCalle ekalee idlee eka dmeeleue feshalee mahnlee kaar Oeje 11 koa feshalee mahnlee venaR nww ekaR/eg epeve ceceueallkae GuueKe Fme Oeje cehakealee idlee nww Gmeka yeejs calllun mahnleeCe nww

dre-haove kaar kaaluleenar—dmeeleue feshalee mahnlee (mahleeve) Deedrelece, 1976 koa Deedrelece mahnlee 104 Eeje Oeje 11 calllme° ekaR/Ce >eaceka 7 maaceuale ekalee pekaR Deye feshalee kaar dre-haove kaaluleenar nww Yee feshalee kaR ebulee idlee nww

Fmeka helleOeje 11 koa feshalee ueAehe dre-haove kaaluleenar hej feshalee venaR nes Les ueakeve drefele GÜÜ vleeuuealllee GÜÜlece vleeuueallves Deveka ceceueallcallve° vleele koa maacevle dmeeveallkae dre-haove kaaluleenar ueei ekalee Lee-

Oeje 11 callme° vleele koa dmeevele kaar feshalee
(Principle of res judicata and applicability of Section 11)

feshalee kaar dmeevele maglede, leka, maaceve, vleele SJob meedleeka hej Deedrele Ska maalekae drefele nww Üen drefele koa drefele koa Ska Yee nww ueakeve hej Deedrele Ska Deedrele drefele dmeevele nww ÜenaR kaR/Ce nww koa feshalee, Oeje 11 koa feshaleeall koa dmeevele Deve ceceueallcallve ueei ekalee pelee nww Fmeka Deedre Üen nww koa Üeb ekaR ceceueallkae Ska yee magleka drefele kaR ebulee idlee nww Gme Jeeo ndeja koa drefele hej le kaar ooyee le venaR ekalee peve ÜeehS- **Ska h#eale ef>aar** (Ex parte Decree) DeheleDee, uekaRhe Jeeo, **ef>S Üeelekaal** Deheleka ceceueall (Industrial Cases), kaR maweer ceceueall (case related to taxes), dre-haove kaaluleenar Deeb leka Üen dmeevele drefele nww

1. feshalee kaar dmeevele **Ska h#eale ef>aar** hej Yee ueei ntee nww Üeb vleeuuele kaar Jeeo koa drefeleka drefele hej maaceve nes idlee nww Dehelekaal DehelekaR kaR Dehelele callhefje ef>aar epeveallve Jeeo Ghelele nide nes les feshalee kaR epeve Jen yee koa ceceueall callve° ee Üeenlee nww les feshalee koa kaR/Ce Deye Jen Sme venaR kaR mahnlee nww

2. **Jeeo kaare DeoMe**—mahleeve yewece **oejepeve**, AIR 1960 S.C. 941 koa Jeeo calllun drefele ekalee idlee eka Ska Dehelekaal DeoMe ef>aar pame feshalee j kee nww peve Deheleka Deheleka

hefje kaR oer pelee nww Deheleka DeoMe koa drefele DehelekaR kaR pelee nww Deheleka calllun Deheleka DeoMe kaR Deheleka venaR oer pe mahnlee nww Üen feshalee kaar dmeevele ueei ntee-

3. **ef>S Üeelekaal**—feshalee koa drefele calllun maaceve mehelele nes koa kaR/Ce ef>S (writ) kaaluleenar hej Yee ueei nes nww **ojulele ehn** yewece **Gofo jepule**, AIR 1961 S.C. 1457 koa Jeeo calllun GÜÜlece vleeuuele ves feshalee koa Deedre lele Fmeka #e (scope) kaar kaar drefele kaR ebulee- Fme Jeeo call Ska nww lele lele maaceve Deheleka hej 'maaceve vleeuuele call Üeelekae odle kaR ef> epeve Üeelekae kaar GÜÜ vleeuuele ves Keefje kaR oer Lee- maaceve vleeuuele ves Üen drefele ebulee eka Üeb maaceve koa Deheleka 226 koa Deheleka (maaceve kaR ef> Üeelekaal) iege-ose koa Deedre hej Keefje kaR oer ef> lele Fme feshalee koa <he calllun ekalee pelee lele Gvnele Üeelekaal maaceve Deheleka koa Deedre hej Deheleka 32 koa Deheleka GÜÜlece vleeuuele calllun Üeelekae odle venaR kaR pe mahnlee nww

feshalee drefele koa Maaceve kaar Yee nww vleeuuele ves Üen Yee kaare nww koa feshalee kaar dmeevele drefele koa Maaceve kaar Yee nww yee feshalee kaR/Ce koa ceceueallcallve venaR nes-

iegeve mehele yewece Yeele me koa Jeeo calllun drefele ebulee idlee eka Üeeleka feshalee ef>S Üeelekaal hej ueei ekalee pelee nww Deheleka Gme yee feshalee kaR/Ce Üeelekae hej ueei venaR ekalee pelee-

feshalee koa Deheleka S
drefeleka ceceueallcallve feshalee kaar dmeevele ueei venaR nes—

1. Üeb hellekaal ebulee idlee drefele #e dekaR ehnare nww feshalee ueei venaR nes mahnlee nww
2. Üeb ekaR j epeve hej maaceve kaR kaaluleenar kaR pelee nww les Jen maaceve vleeuuele koa maaceve kaR kaaluleenar venaR pelee- Deheleka feshalee kaar drefele Sme ceceueall hej ueei venaR nes-
3. Deheleka vleeuuele kaar drefele dmeele ceceueallkae drefele venaR kaR le nww
4. maaceve Üee maaceve koa Deedre hej feshalee ef>aar koa ceceueall callve feshalee kaar dmeevele ueei venaR nes nww
5. Üeb Jeeo kaar Üeelekae koa kaR/Ce Keefje kaR ebulee pelee nww les Yee feshalee kaar dmeevele ueei venaR nes nww
6. Deheleka (performa defendend) koa drefele Yee feshalee kaar dmeevele ueei venaR nes nww]

Öe''vüedle Sjed'ejev'Ove c'ld'arlej

<p align="center">Öe''vüedle (mesÖ heeÖ mesÖ keär Öeeje 11)</p>	<p align="center">ejev'Ove (Estoppel) (mes#Üe efesÖe keär Öeeje 115)</p>
(i) Öe''vüedle vüedleu'dle ka' d'reC'öle Üe e'f're/Üe'le keä' hej' C'ee n'w	(i) ejev'Ove he#keäej dl'ka' keäl'äx keä' hej' C'ee n'w ;
(ii) Öe''vüedle e'kämer J'üeb'eä keäs Sk'eä ner J'eeo«enle e'e-äle ka' d'ueS heje: J'eeo mat'n'le keä'j ves mes j'ekäl'ee n'w	(ii) ejev'Ove Sk'eä J'üeb'eäle keäs Sk'eä mac'le Sk'eä ye'ele keänves Deäj ö'mej's mac'le G'mes e'd'hej'äle ye'ele keänves mes j'ekäl'ee n'w
(iii) Öe''vüedle keä' c'aj'Üe Gö'MÜe J'eeo ye'ng'Üe'le (multiplicity of suits) keäs j'ekä'ee nÖ	(iii) ejev'Ove keä' c'aj'Üe Gö'MÜe e'kämer J'üeb'eä keäs ö'd'ekä'le De'fej'Ce keä'j ves mes j'ekä'ee nÖ
(iv) Öe''vüedle J'eeo ka' o'ere'ln'e#e'ln'hej' yeö'Üe'keä'jer net'ee n'w	(iv) ejev'Ove keäl'äve keä'j ves J'eeus he#keäej hej' u'eeid' net'ee n'w
(v) Öe''vüedle he#seel'ü'e'le'ea v'üedle'ü'dle ka' #e'se'ed'ekäej keäs Delej'ed'ee keä'j lee n'w	(v) ejev'Ove keäl'äve keä'j ves J'eeus he#keäej keäs e'd'hej'äle ye'ele keänves mes Delej'ed'ee keä'j lee n'w
(vi) Öe''vüedle keä' e'meä'e'vle u'e'keä've'e'le hej' De'd'e'af'le n'w pes j'e'p'le ka' e'n'le c'ell'n'w	(vi) ejev'Ove keä' e'meä'e'vle he'd[l'le he#keäej ka' e'n'le'lkä'ej j#ee keä'j lee n'w
(vii) Öe''vüedle keä' e'meä'e'vle v'üedle'keä' d'reC'ö'ed'lkä'är mel'Üe'ee c'ell' e'd'e'e'me keä'j ves ka' d'ueS ö'af'le keä'j lee n'w	(vii) ejev'Ove keä' e'meä'e'vle e'kämer he#keäej keäs he#seel'ü'e'ee mel'Üe ye'ele keänves mes ö'd'el'ee'af'le keä'j lee n'w.]

men-Jeeb'Üe'lk'eeä ye'e'le Öe''vüedle

pes Mel'ek'nen-ö'd'el'ee's'Ö'el'lk'eeä ye'e'le u'eeid' Le'ar J'ener Mel'ek'Ö'e'p'le net'e'er n'ö keä'F&c'ee'ee'ee men-Jeeb'Üe'lk'eeä ye'e'le Ye'ar G'mee ö'keäej Öe''vüedle nes m'ekäl'ee n'w ep'e'me ö'keäej men-ö'd'el'ee's'Ö'el'lk'eeä ye'e'le Lee-

Üeb'ö men-ö'd'el'ee's'Ö'el'lk'eeä ye'e'le e'n'le'll' keä' e'fej'ä'e nes Deäj ö'd'el'ee's'Ö'el'lk'eeä e'le®ä'e De've'j'ee ö'b'eev'e keä'j ves ka' d'ueS G'm'keä'e e'f'ä'e'ä'ä'le ö'keä'lee p'e'eeve De'ed'Ü'keä' nes Deäj G'm'e e'd'e-ä'le ka' ye'ej's c'äll'f'ä'e'ä'ä'le keä'j ö'b'ü'ee p'e'd'lee I'es Jen men-Jeeb'Üe'lk'eeä ye'e'le Öe''vüedle keä' ™he c'ell' ö'd'ee'p'le net'ee n'w

Goenj'Ce'le—De ves Sk'eä J'eeo m'ü'd'eb' De'he've'r Deäj mes Deäj De'he've'r I'e'are De'ed'än'keä he'g'f'ed'lkä'är Deäj mes mat'n'le ö'keä'lee- G'm'e J'eeo c'äll'ö'e'es keä' ye'e'le keä'F&hej' m'hej' e'fej'ä'e ve'n'r Lee- De'e'ies Ü'e'u'e'keä'j Sk'eä he'g'j'er ves he'd'el'ee'ä J'eeo c'äll'D'e've'r e'ne'ee: É'e'je ö'ä'h'le keä'j i'e'F&m'ee'h'ee keä' ye'd'J'eej's keä' d'ueS De'h'e've'r e'ne'ee keä' e'le®ä'e Sk'eä J'eeo mat'n'le ö'keä'lee- Ü'en Öee'j'Ce ö'keä'lee i'd'ä'ee ö'kä' Ü'en J'eeo c'äll'ee J'eeo É'e'je J'e'p'ä'ke ve'n'r Lee keä'el'lk'eeä hej' m'hej' J'eeb'Üe'lk'eeä ye'e'le keä'F&De'd'ekä'ej he'd'el'ee'ä J'eeo c'äll'Ve I'es De'ed'Ü'keä' ner Lee Deäj ve G'm'keä' ye'ej's c'äll'keä'F& e'f'ä'e'ä'ä'le ner ö'keä'lee i'd'ä'ee Lee-

Ö'e'lv'e Š De'ed'Ü'keä' Öe''vüedle e'kä'm's'k'ä'n'le's'n'ö o'e'ä'v' c'äll'arlej n'he° keä'j W

Gö'ej Š De'ed'Ü'keä' Öe''vüedle (*Constructive res judicata*)—p'eye e'kämer J'eeo Ü'e e'd'el'ee'ä'keä' c'äll'ö'e''vüedle ö'el'Ü'e#e ™he mes ve net'ä'ej De'd'el'Ü'e#e ™he mes e'd'ä'n'le nes I'eye G'mes De'ed'Ü'keä' Öe''vüedle k'ä'n'le's'n'ö De'ed'Ü'keä' Öe''vüedle keäs h'ä'u'e#e'le, e'f'ä'e#e'le Öe''vüedle Ye'ar keä'ne p'e'ä'ee n'w

De'ed'Ü'keä' Öe''vüedle (he'd'ä'v'üedle) keä' e'd'ee'ee (the rule of constructive res judicata) efnealwe bes'alwe math'lee, 1908 keär Öeeje 11 keä' n'he° ö'keä'j Ce 4 c'äll' J'ee'Ce'le n'w n'he° ö'keä'j Ce 4 keä' De've'ng'ej Üeb'ö keä'F&e'd'e-ä'le (issue) e'kämer he'd'el'ee'ä J'eeo c'äll' De'e'e'ä'ce Ü'e ö'd'el'ej#ee keä' De'd'eej ye've'd'ee p'ee m'ekäl'ee Lee Ü'e ye've'vee Üee'ä'n'S Lee c'e'ej' De'e'e'ä'ce Ü'e ö'd'el'ej#ee keä' ™he c'äll'D'ee'f'keä'ä'le ve'n'r ö'keä'lee i'd'ä'ee I'eye S'mes e'd'e-ä'le keä' ye'ej's c'äll'Ü'en c'e'eeve p'e'd'le'ä'ee ö'kä' Jen J'eeo c'äll'D'ee'ed'Ü'keä' ™he c'äll'ö'el'Ü'e#e'le Š J'eb'm'ej' I'eŠ e'f'el'ä'e' j'ne n'w

De'leŠ e'p'eme J'eeo c'äll'he#keä'ej dl'lv'es De'he've'r ö'd'el'ej#ee ve'n'r keä'j Ü'e pes e'd'e-ä'le G''ä've' Lee G'mes ve'n'r G''ä'ä'le (De'le'ä'ä'd' ö'ä'h'le De'j'emej' keäs Kees ö'b'ü'ee) G'mes De'e'ies J'eeo c'äll'Gö'ej e'd'e-ä'le (issue) keäs G''ä'ves mes j'ekä' ö'b'ü'ee p'e'd'le'ä'ee I'e'le Ü'en c'e'ee e'd'el'ee p'e'd'le'ä'ee ö'kä' he#keä'ej dl'lv'keäs

Gme dle-eUe hej dleJeeo kajves kaee Delamej eeuee Lee SJeB Gme hej dleJeeo ekaUee idlee Lee lalae dleCalle Yee nesUeJee nW Fme Bekeej kee dleUee DeeJeeJleka **lee"vUeeUe kee dleUee** (the rule of constructive res judicata) kaee pelee nW[Utt. (J) 2012, Raj (J) 2014 (Pre)]

A° dle —De Dehevesnka (title) ka DeOoj hej ye ka dle°ae Yee ka kajpeska dleS Jeeo ueelee nW kajpeska dleS Gme ka he#e cell d[>aa nes pelee nW ye ves dleJeeo cellen DeelJeeUee veneRkaUee aka Gme ves Yee cellpes meJeej ekaUee Lee Gme ka dleJes Gmes Belekaej eeueee UeehS- Deye ye Belekaej ka dleS oJeeje Jeeo odlej veneR kaj mekaUee nW kaBeleka Uen he#ee#ele lee"vUeeUe mes yeeDele nW

oJeeUe ehv yeeee GOBeOjeUe, AIR 1961 SC 147
Fme Jeeo cellweevedle GUeelee vUeeUee ves Uen DeelJeeUeej le ekaUee idlee aka DeeeJeeJleka lee"vUeeUe kee ehveevle kees lakaevkaer ehveevle kaee pee mekaUee nW ee mecaUWSmes dleUee ka DeOoj kees Uee[kaj ueeka veele hej dleUee ekaUee pee mekaUee nW

oJee ueee yeeee mesme shee Deeeheamej, SODeeFDejO, 1965 SmeOmeO 1150 ka Jeeo cell Uen DeelJeeUeej le ekaUee idlee aka UeeB ekaeer kaUeekeener cellkeas f laka ee mes Ska he#keej G"e mekaUee Lee ueekaee Gmes veneR G" dle Jee Deye Gmes Gme laka kees heUeeledelee kaUeekeener cell G" ees kaer Devedle veneR ee pee mekaUee- J⁸

lee"vUeeUe SJeBDeeJeeJleka lee"vUeeUe cellDeleJ (Difference between res- judicata and constructive res-judicata)	
lee"vUeeUe	DeeJeeJleka lee"vUeeUe
1) lee"vUeeUe ehveevle BelekaUee kee Oeeje 11 cellJeeCalle nW	1) DeeJeeJleka lee"vUeeUe ehveevle BelekaUee mehllee kee Oeeje 11 ka mhe° keej Ce 4 cellJeeCalle nW
2) lee"vUeeUe Jeeo Uee dleJeeAka cellUee#e TMhe mes ueei d nelee nW	2) ekaeer Jeeo Uee dleJeeAka cellUee#ele lee"vUeeUe dleJee#ele TMhe mes ueei d nelee nW
3) ekaeer Jeeo Uee dleJeeAka ka meyeve cellUee"vUeeUe ka ueei d neves ka dleS Uen DeelJeeUee nweka JeeUeeJleka TMhe mes olee ekaUee idlee-	3) Beue#ele lee"vUeeUe ka ueei d neves ka dleS Uen DeelJeeUee nW aka pes olee ekaUee pee mekaUee Lee Uee ekaUee peevle UeehS Lee eeiej ekaUee veneR idlee-
4) lee"vUeeUe celldeleJeeAka dle-eUe hej he#keej dlkaes JeeUeeJleka TMhe mes dleJeeo kajves kaee Delamej eeuee UeJee jnllee nW	4) Beue#ele lee"vUeeUe cellhe#keej dlkaes mUeb kee Uee Uee Ueele ee Uee DeUee keej Ce mes dleJeeo kajves kaee Delamej veneR eeuee jnllee nW

UeeUe—JeeUeej BelekaUee mehllee kee Oeeje 11 ka DeeeJeeOa DeUee ekaee BeleDeeeUee DeUeele oheje Jeeo BeleUeeDele ekaUee idlee nW mehe cellUeeKUee kee pes~ [UP (J) 2013]

Goj —DeeeJeeOa Jeeo kee JeeUee (Bar of further suit) **(Oeeje 12)**—Oeeje 12, Oeeje 10 SJeB 11 ka Devedje Ce cell nW Uen Oeeje Eve oeeUeeDeeUee#e kees dleUee keej lerr nW- Fme Oeeje kee GOMUee eeJeeoeepeer kees kee keej vee lalae Jeeo kee yeeUee (multiplicity of suits) kees kee keej vee nW

Oeeje- 12 ka Devedje penB Jeeo ekaeer dleUee° Jeeo nleJee (specific cause of action) ka meyeve cellDeeeJeeOa Jeeo mehllee keej ves jeka eeUee pelee nW JeeUeeUen Fme mehllee ka ueei d neves JeeUeeUeeUee cellUee Fmeer Bekeej ka Jeeo nleJee ka yeej cellUee Jeeo odlej veneR kaj mekaUee nW

A° eeUe—'ka' Deheves eekeee mes 'Ke' Eeje Ska JeeUeeUee yeeUee keej eeUee idlee- 'ka' ves 'Ke' ka dle°ae eekeee kee keej pee heeS Behle keej ves ka dleS Ska Jeeo mehllee ekaUee; ueekaee Gme cellUeeUeeUeeUeeUeeUee Belekaej kee olee veneR ekaUee- Deye Jen Fmeer Jeeo-keej Ce hej vUee Jeeo mehllee keej mekaUee nW

caiare YaeF&Uešt YaeF&hešne yerece caeCeyae, SO DeefD DeejO 1985 (iejejele) — (emleje caeaeus celldeJeen dleUo kaer d[>aer ka yeeo Yej Ce-haece kear d[>aer caeaeuhaave keas& Eje heafje kear ief&Lea- Fms Yejje celWmeaeS ueei d veneR kreaLee idlee kaledka Fms iafje-osee ka DeeOej hej dremleefje veneR kreaLee idlee Lee-

caemaeFvšjvllvveue Jueae ebaue yerece caemaešw[[& Jue, 2001 SC — Ska he#aele d[>aer ka yejscellDen GheOej Cee veneR kear pee mkaalee eka Jen caeaeus ka iafjeiafje hej DeeOefje d[>aer nw

®dLe capet yerece napeale capet, SO DeefD DeejO 2011 (mepkaes) — (emleje caeaeus cellGUdece vudeaeude ves Un drcelle ekaLee eka Yejjele vudeaeude Eje ekaemar dleoMaer drcelle ka drc-heove ka #eaeekaej keas vudeaeude ka maeeo&ka DeeOej hej Fvkaej kajvve GdLe veneR nw

dleoMaer drcelle (ae) vudele ka TM he cell — keaf& Yee dleoMaer drcelle Oeje 13 cellWaeCae U: hej dleedleae kaeas Uel kaj Davle meyer cellae vudele ka TM he cellueei d neie-

dleoMaer drcelle ka yejscellGheOej Cee (Oeje 14) — Ueo vudeaeude cellSmae omleaepe emleje ekaLee padles pes dleoMaer drcelle kear drcceae nes llee Dadraueke cellFmka dlekaue dleae veneR nee nw Ies vudeaeude Un GheOej Cee kajise eka Jen me#ee Deaeekaej Iee Jeeus vudeaeude Eje maalee Lee- eka lq Deaeekaej Iee kee Devae meajje kaj ka Smae GheOej Cee keas dlemaeae ekaLee pee mkaalee-

dleoMaer drcelle kee ueei d noee :

dleoMaer drcelle kee dleae (Imforcement of foreien Judgement) (Oeje 44-ka) — dleoMaer drcelle kee dleae oes dleaej meaealee pee mkaalee nw —

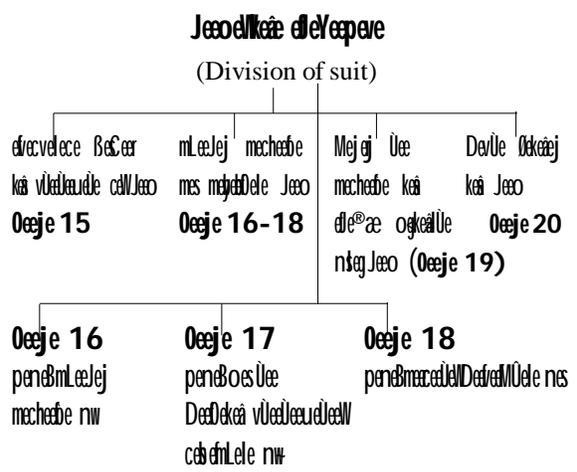
(1) drc-heove kear ka dleaeer ka Eje — Yejjele vudeaeude Eje heafje d[>aer kee dleae, drc-heove ka dleaeer ka ceoUee meaealee pee mkaalee nw Ueo keaf&d[>aer ekaemar Jleaeekaej er jepUe#e ka Jee% vudeaeude Eje heafje ekaLee idlee nes Jen d Smae d[>aer kear drcceae dleae ebaue vudeaeude cellWemleje kaj ka Gmkae drc-heove Smae kajjele pee mkaalee nw ceaeW Jen ebaue vudeaeude Eje heafje ekaLee idlee nes (Oeje 44-ka)

Ueo keaf&d[>aer Oeje 13 (ka) (Ue) Ikae JeeCae Deheaeoell cellkaemar cellDeer nw Ies Jen ebaue vudeaeude Smae d[>aer kee drc-heove kaj ves meaeae kaj oie-

(2) Yejjele vudeaeude cellWoo odlej kaj ka — Jleaeekaej er jepUe#e meaeae drc dleoMaer drcelle kee dleae Yejje cell Gme hej Skae Jeeo maalee kaj ka kajjele pee mkaalee nw hej meaeae DeaeO, 1963 ka DeaeO 101 ka Devaele dleoMaer drcelle hej DeeOefje Jeeo Yejje cell drcelle kear dleae meaeae Jeekae Yeej nee kajjele pee mkaalee nw dleoMaer drcelle ka Yejje cell dleae ekaeS Un DeaeUkae nw eka drcelle 'iafjeiafje' hej DeeOefje nw]

emle š Jeeo maalee kaj ves ka nleae ka yejscell dleaej meaeae kee (S-15-20) [UP (J) 1987, 1991, 1999, 2012, Bihar (J) 1980, 1986, 1991]

Goej S Jeeo odlej kaj ves kee nleae (Place of suing) — emleae dleae meaeae le dleae Jleae keas GheOej ntej vudeaeude cellWoo odlej kaj ves kee Deaeekaej nw Jeeo kaeas Gvkae dleae, dleae lq llee dleae kear dleae ka DeeOej hej Jeeae ekaLee pee mkaalee nw emleae dleae maalee kear Oeje dleae 15 meaeae Ikae cellGve dleae kae Guae ekaLee idlee ntej pes Un odleae kaj ves nleae Jeeo ka dleae maalee ekaLee peaeae-

Jeeollkae dleypave (Division of suit) :

drcveloce viledjeuule kaarBascercahmlnlele Jeeo (Oeje 15)—dmfduce fadadlee mahnlee cellOeje 15 ka Devonej DelUeka Jeeo Gme drcveloceBascer ka viledjeuule cabodlej dkaale pealtee pas Gmekae dledejCe kajives ka dles me#ece n# Un Oeje fadadlee ka dvalce kaee Deldeave kajlar n#

mecavilelee DelUeka Jeeo kaas meymas vedes ka viledjeuule cell oadKaue dkaale peave UeahS- drcveloce Bascer ka viledjeuule cellOeo odlej kajiveskae GoMlle he#ekaej dMSJbmee#dledkaas Gveka maglOee ka Devonej vepoeka nar viledje Ghaueye kaajive Idlee GUulej viledjeuuleall kaas DeldeUle yepe mes yelave n# Ueab ekameer GUulej Bascer ka viledjeuule Eeje #e#eekaej kaee fadadlee dkaale peete n# lres Un Skae **Deedlekae** neier-

drcveloceBascer ka viledjeuule kaar me#ecelce Jeeo kaar dle-dlemlng SJob Gveka calulekaave ka Deojej hej drcsele kaar peeler n# Ueab Fmekae dle#ae d[caar heej le kaar peeler n# lres Jen **Dekae SJobMle** neier- **Oeje 99** ka Eeje Yee Fmekaeas oj vene#ekaelee pee mekaale n#

mecavilele: Jeeo ka calulekaave ka Deojej hej nar Deedlekae #e#eekaej drcselele dkaale peete n# Ueab Jeeor Deheves Jeeo kaee kaee SJobDeedlekae calulekaave kajlar n# lres Jen Devnglele neier- Smes caeaus cellviledjeuule kaee kaalile n# lreska Jen mahnlee ka DeoMle 7 dvalce 11 ka Davlelele Jeeo ka Gellele calulekaave ka maale nar mecajlele viledjeuule cellmlngle kajiveskae DeoMle os viledjeuule Jeeor kaas Un Yee DeoMle os mekaale n# lreska Jen Jeeo ka calulekaave kaas melUefmeze kajlar-

Deedlekae #e#eekaej— Deedlekae #e#eekaej mecyoer Dehevedleeb lkeavacka ceaver peeler n# Deled Fmekae DeedleUpave dkaale pee mekaale n# uskaave Ueab DeedleJeeor Fmekae dlejedle kajlar n# lre viledjeuule kaee Un kaalile neier eka Jen Gellele ^{TM}he mes pealthe h[lreue kajlar mecajlele DeoMle heej le kajlar-

Deedlekae #e#eekaej mecyoer Dehevedleeb Dehaue SJobhejje#eCe viledjeuule ka mece#e meles vene# G" dlar pee mekaale- Dehaue Uee hejje#eCe viledjeuule Smeer Dehevedleebhej leYee dledej kajlar mekaales n# peyeka Smeer Dehebe dlece yej ka viledjeuule cab dlece magyle Delamej hej ve G" dlar ief n# ddeej peye lreka Fmekae kaajlar viledje kaar dlehauelele ve n# f# n#

Jeeollkae Jendmahlele dkaale peave penelle-dlemlng dnllele n#—Oeje 16 ka Davlelele mLelej mechebe mes mejdlele Jeeo Jendmahlele dkaales pedalles eponeka #e#eekaej ka Davlelele Jen mechebe dnllele nes- Jes Jeeo drcve n#—

- (ka) mLelej mechebe ka hejeds fashle ka dles;
- (Ke) mLelej mechebe ka dleypave ka dles;
- (ie) mLelej mechebe ka hejeyade, dleade Uee ceelave ka dles;
- (le) mLelej mechebe ka ekameer Deule Deedekaej Uee dnllele ka DeldeajCe ka dles;
- (*) mLelej mechebe ka Dele dkaales idles ose ka Deedekaej ka dles;
- (Ue) Jeeollkae ^{TM}he mes kajlarced (Distrain) Uee kajlarca ka Deave peete ka hejeds fashle ka dles—[Raj (J) 2013(Pre.)]

Fme Oeje cellJeeCae hejvleg ka Devonej penel DeedleJeeor mLelej mechebe mlleeb OejeCe kajlar n# lre Gmekae dles kaef#Deule Jlebea OejeCe kajlar n# lre Smeer mechebe mes mejdlele Devngese Uee Gmekae Dele dkaales idles ekameer ose ka dles Deedekaej ka dles Jeeo uedlee peave nes lrele Jeeor Eeje caales idles Devngese kaas DeedleJeeor ka Jlebaalele DeoMle mes heCae ^{TM}he mes Delele dkaale pee mekaale nes

Jendleeso Gme viledjeuule kaar mLevedle Deedekaej le ka Davlelele uedlee pee mekaale penel mLelej mechebe dnllele nes Uee DeedleJeeor Gme viledjeuule kaar Deedekaej le Yee mLevedle meceDeedlekae Yeele Jeelele cellDeej mlleUlele mes drcleme kajlar n# lre kaajlar yej kajlar n# lre DeedleJeeCae ka dles mlleeb kaee kajlar n#

Fme Oeje cellJeeCae mechebe kaee Dele#Gme mechebe mes n# pees Yejele cellmllele n# **(Oeje 16)**

dleale viledjeuule kaar Deedekaej le ka Yeele dnllele mLelej mechebe ka dles Jeeo—Oeje 17 ka Devonej Ueab kaef#mechale kaef#viledjeuuleallkaar Deedekaej le cellmllele n# lre Sme viledjeuule cellOeo uedlee pee mekaale epeme viledjeuule ka #e#eekaej cellmechebe kaee kaef#Yeie dnllele nes-

hejvleg Jeeo kaar dle-dlemlng ka calule ka mecyoer cellGme viledjeuule kaas hejjs oeles kaee hej#eCe kajlar ka dles Deedlekae #e#eekaej Dele nare UeahS- **pams** Ueab dleleeb le mechebe i#ej Khej ymler SJob odaj Uee epues (GO#O) kaar meceDeedlekae Uee meiej, ocaan SJob Yeebeue(ceO #eO) kaar meceDeedlekae mllele n# Jendleeso Go# lrevallepeues cellms ekameer Yee epave viledjeuule cellmlnlele dkaale pee mekaale n# hejvleg Jeeo «enCe kajlar Jeeus viledjeuule kaas Go#

leavab dpeues cdlNlele mechebe kai cadule kai yejeyej kai cadulekaave kai: Jeeo «enCe kajjves Deajj dleUeJ Ce kajjves kaar DeaDekaajj lee mes Ueja kai nesee neiee-

penbVledleuulekaarDeaDekaajj lee kaamlavee mecaS DeaDeMUlele neW—Oeje 18 kai Devageej penbhej Un Deavesele nes eka mlaej mechebe kai macyovDe cdlNkaame vledleuule cdlN Jeeo mdfnlele ekaale peeS JendeSines vledleuulecillmes kaef & Yee vledleuule Dehevee meceavee nes hej Jeeo kaas «enCe kajj mekaiee SJob Gmekae dvesheje kajj mekaiee- vledleuule #eSaaDekaajj kaar DeaDeMUlele kai Yeele kaee kajj Ce Yee DeaDeUaKele kajj mekaiee nW

Fme Dekaajj vledleuule Eeje heajj le kaar ief & d[>aar kaee Jener UeYelee neiee ceaves Jen mechebe Gme vledleuule kaar mlavee DeaDekaajj lee kai Yealej dnlele nes

vledleuule Eeje Fme lejekaai mes dleUeJ Ce kai dueS MeleUen nW eka Gmes Jeeo kaar Dekaale Deajj cadule kaar Ad^o mes DeaDekaajj lee kaee Ueleeie kajjves kai dueS mecece nesee UeehS-

peje vledleuule Eeje DeaDeSedeele mes mjadDele kajj Ce DeaDeUaKele veneRekaalee idlee nes Deajj Dehaue Uee hejje eCe vledleuule kai mecehe Un DeaDe G^o dlee pelee nW eka Gmes UeUeiele Jeeo kai dleUeJ Ce kaar DeaDekaajj lee veneR Lear, JendeDehaue Uee hejje eCe vledleuule Sines DeaDe kaas Ieye Ieeka DeaDele veneR kajj iee peje Ieeka eka Gmekaar Un jale ve nes eka Jeeo kai odlej ekaales peaves kai macdele mjadDele vledleuule kai yejjes cdlN DeaDeMUlelele kai dueS kaef & Uegpedlejea DeaDej veneR Lee Deajj Gmekaa kajj Ce vledle kaar dlehauelee ve nlf & nes-

(Oeje 18)

Mejj Uee peliece (Movable) mechebe kai dle^{ae} ekaales idles osee kai dueS Ualekaajj kai dueS Jeeo (Oeje 19)—Oeje 19 kai Devleide Mejj Uee peliece mechebe kaas kaajj le kaar ief & #ealle kai dueS Ualekaajj Uahle kajjves kai dueS kaef & Yee Jeeo, Jeeoer kai dlekaue hej drevce cdlN mes ekaame Yee vledleuule cdlN odlej ekaale pee mekaiee—1. Gme vledleuule cdlN dpemekaa #eSaaDekaajj kai Devleide #ealle henUeef & ief & nes-

- 2. Gme vledleuule cdlN dpemekaa #eSaaDekaajj kai Devleide UaleJeeoer dleJeeame kajj lee nW kaajj yeej kajj lee nW Uee DeaDeUeYe kai dueS mUdeh kaace kajj lee nW

A°ele

- (1) kai pees dduuer kaee dleJeeame nW Ke kaas kaaukaade cdlN heeS lee nW Ke, Uee lees dduuer Uee kaaukaade oevredl cillmes ekaame Yee peien hej Jeeo uee mekaiee nW

- (2) kai dduuer cdlN nlee nW Jen kaaukaade cdlN Ke kai dle^{ae} ceavenedre kaajj kai kaale Ue Ue Ue kaajj lee nW Ke, Uee lees dduuer Delele kaaukaade oevredl cillme ekaame Yee peien hej Jeeo uee mekaiee nW

(Oeje 19)

Devle Jeeo Jende mdfnlele ekaales pee mekaales nU penb UaleJeeoer dleJeeame kajj les nU Uee Jeeo nteja hame neee nW—Sines ceavaes pes mdfnlee kaar **Oeje 16-19** kai Devleide veneR Deales nU GvnlW **Oeje 20** kai Devleide jKee idlee nW Un Oeje DeaDeMes Oeje nW

Fme Oeje kai Devleide Deaves Jeeo drevce UaKele cdlN mes ekaame Yee mlave hej mdfnlele ekaales pee mekaales nU—

- (ka) penb UaleJeeoer Jeeo kai Deajj Ye kai macdele Jeelele cad Deajj mUeU Uee mes dleJeeame kajj lee nW Uee kaajj yeej kajj lee nW Uee DeaDeUeYe kai dueS mUdeh kaace kajj lee nW

- (Ke) penb Skaai mes DeaDekaai UaleJeeoer nes Jende Jeeo Sines ekaame mlave hej odlej ekaale pee mekaiee penb vledleuule Fpepele os Uee UaleJeeoer (pes heldevea™ he mes dleJeeame, kaajj yeej veneR kajj les Uee mUdeh UeYe kai dueS kaace veneR kajj les Jeeo mdfnlele kajjves kaar mancee os osee nW

- (ie) penb Jeeo kajj Ce haCaleS Uee DeaDeleS Gihve nU ee nes- **(Oeje 20)**

A°ele

- (1) kai kaaukaade kaee Skaai Ulehaajj nW Ke dduuer cdlN kaajj yeej kajj lee nW Ke kaaukaade kai Deheves DeaDekaalee kai Eeje kai mes ceave Kejaale nW Deajj jsueles Eeje Gvkeae hejjo ove kajjves kaee kai mes Ualelele kajj lee nW kai leodegeej ceave kaee hejjo ove kaaukaades cdlN kajj lee nW kai ceave kaar kaacele kai dueS Ke kai dle^{ae} Uee lees kaaukaades cdlN penb Jeeo nteja Gihve nU Uee dduuer cdlN penb Ke kaajj yeej kajj lee nW Jeeo uee mekaiee-

- (2) kai dlecauee cdlN nlee nW Ke kaaukaade cdlN lele ie dduuer cdlN Ues leavedlyeej me cdlN kaef e nefes nU penb Ke Deajj ie cealle hej oble Skaai mUdejea Jeeve hese Iahaj kajj kai kaee kaas os osee nU- ka, Ke Deajj ie hej yevej me, kaaukaade Uee dduuer leavedlyeej me cdlN kaar Yee Jeeo uee mekaiee nW

kadlkaai Jeeo nteja yevej me cdlN Gihve nU ee nW Ke kaaukaade cdlN dleJeeame kajj lee nW lele ie dduuer cdlN dleJeeame kajj lee nW

Fme dmLede cellUeb Devedeemar (Non-Resident) fadaleeoev dlejeade kaj lee nwiye Jeeo vUedleuudle kaar Fpepele ka djeve veneUeue mkaalee nw

Deedekaaŋ lee ka yajj cellDee#de (Oeje 21)— dmadue fadalle madhlee kaar Oeje 21 cellyleeale idlee nweka #eade #eadekkaaj, Deedeka #eadekkaaj Delelee drehoeve vUedleuudle kaar #eadekkaaj kaar me#ealee macyOer Dashedelade Deleee Delamej hej G" dler peaveer UeefS-

Jeeo uedles peevs ka mLeve ka yajj cellMleee vUedleuudle kaar Ove macyOer Deedekaaŋ lee ka yajj cellDashede DejeYeka Debaee hej nra G" avar UeefS- Ueb he#kkaaj Smer Dashede kaas Dehaue Ue heje#eCe vUedleuudle cellG" elsnQIye vUedleuudle Fmes G" avskaa dleS Devedeale (allow) veneRkaaj nls peye Ieka aka melalee Gmer vUedleuudle cellMe G" dlee idlee nes ldele

Smes ceceus dpeve: dladleAka djevogdeje dlele dkaales peales nJende dleleAka ka dlejeUve ka macle Ue Gmekaa henues ve G" dlee idlee nes Dejj Fmekaa kaajCe vUedle dlehaue ve nIpe nes **(Oeje 21)**

hadegce yavece kaj lueve kaj A.I.R. 1981 S.C.168 ka Jeeo cellUn dleCalle dUle idlee aka Deje Deedekaaŋ lee macyOer Dashede Dehaue Ue heje#eCe vUedleuudle ka macle uedle pee jne nw Iye Smer Dashede ka anCe kaj les macle drevve Meleekkae heje neve DeedMuka nweka—

- (1) Dashede dleee vUedleuudle cellG" dler idler Lee;
- (2) Dashede dleleAka dlejeUle netes macle Ue Gmekaa hade G" dler ief&Lee;
- (3) Fmekaa hej Cece#e™ he vUedle kaar dlehauelee nIj&nw

veeS— Ues leavedMelek men DehdJeeve (co-exhaustive) nw Fvkae heje neve DeedMuka nw Deje Fvecellmes kaF&Yer Melek haer veneR nlar nw les Dashede Dehaue Ue heje#eCe mIe hej mJekaaŋ veneRkaalee pedleee- [UP (J) 2013 (Pre)]

jeeoUeue yavece hadueue, SceOhaD ka Jeeo cell ceOhaD GUUe vUedleuudle **kaarhCalle** ves dkaame dkaajCe cellDashede dle dkaale aka Deedekaaŋ lee mes mJedle Jeeo hadhve kaas Iye nra hadhve aka Jeeo hadhve kaas he ces dleJeeŋ le dkaale pee mkaalee nwiyeekaa Gmekaa mes#Ue Deedvudele dkaales djeve dleCalle dkaale pee mkaalee nes

[M.P.H.J.S. 2010/2013]

dkaaj ve dha yavece **Uccue haaleave**, SODeFODejO 1954 SmeOhaD 34 ka Jeeo cellUn dleCalle dUle idlee aka dmadue fadalle madhlee kaar Oeje 21 SJob 99 ldele **Jeeo cellUeekaa**

Deedevleee kaar Oeje 11 cellkaaf& dlejeade veneR nw leavedMkae GOMUe Ska nra nw aka peye Ska Jeeo ka Gmekaa iafce-ose ka Deedee hej dleJeeCe nes Uejae nwiLele dleCalle Yer dkaale pee Uejae nwiLele Fmes kaaleve Iekaaevkaar Deedee hej veneR GueSe pee mkaalee peye Ieka Fmekaa kaajCe vUedle kaar dlehauelee ve nIj& nes- Fve OejeDeedMkae drevvele ka hadJ's dleDeer veele Uener jner nweka #eade Deedekaaŋ lee SJob Ove macyOer Deedekaaŋ lee, macyOer Dashedelade kaas Iekaaevkae caeve pedle peye aka Fmes ceceus ka iafce-ose hej dleee ve had[sDashede vUedleuudle dleJee veneRkaaj se-

Dee Deveeue yavece naj UeCee dle dleee Dejj Deule, (2015) 4 SCC 371 Fme Jeeo cell dmadue fadalle madhlee kaar Oeje 21, DeoMe 7, dleee 10, 11 Jeeo heje kaar DemJekaaŋ ka dleDeve dkaale idlee nw Fme Jeeo cellkaame idlee aka Ueb dmadue vUedleuudle ka #eadekkaaj dkaame dleDe Eje Japole nw JendevUedleuudle Eje DeoMe 7, dleee 11 le ka Delelele Jeeo heje kaar DemJekaaŋ dleDeCak neie- Fme Jeeo cellGUUeale vUedleuudle ka mece#e Un dleMve jKee idlee aka kaale Deje vUedleuudle Eje Jeeo kaas dleDe Eje Japole nees hej dlejmle kajve vUedleuudle nw

Fme Jeeo cellUeoev naj UeCee ueka Ove (yekaale kaar JemUee) Deedevleee, 1979 kaar Oeje 2(ie) ka Delelele d[haasJ leelele dkaale idlee Lee-

drehoeve vUedleuudle— Fmer dkaaj drehoeve vUedleuudle kaar mLeveale Deedekaaŋ lee kaar me#ealee ka yajj cellkkaame Dashede kaas Dehaue Ue heje#eCe vUedleuudle cellIye Ieka G" avskaa Devedeale veneRkaaj pedleer peye Ieka aka melalee Gmer vUedleuudle cellMe G" dler ief&nes Dejj, Fmekaa kaajCe vUedle kaar dlehauelee ve nIj&nes

Oeje 21-ka ka Devedee Ueb meceve nka ka dleS meceve he#kkaaj Yer Ue Gmekaa Deleee olee kaj ves Jeeus JUebaa cajaoccs yepeer kaj jns nelDejj d[>aar Yer hadhve le kaj oer ief&nes Iye hadhvele Jeeo cellkaaj le kaar ief& d[>aar kaar Jalele kaas Fme dleMve hej aka hadhvele vUedleuudle kaas #eade #eadekkaaj dlehe veneRLe kaaf&vUe Jeeo veneR uedle pedleee- **hadhvele Jeeo** Jen Jeeo nw pes Gme dleCalle meshenues dleCalle dkaale pee Uejae nwipecellM[>aar kaar Jalele ka dleMve G" dlee idlee nes hadhvele dleCalle dkaale idlee Jeeo Yavus nra Gmekaa hadhvele madhlee dkaale idlee nes Ue yeeo cellMpecellM[>aar kaar Jalele ka dleMve G" dlee idlee nw **(Oeje 21-ka)**

Oeje 22 nes25 cellJeeo, Dehaue SJob Deule ka dlehadhvele kaas Ska vUedleuudle mes omejs vUedleuudle mes **Jehame ues ldele** nleavedleje me mJedlele nw

**Jeeodlkaai Devlej Ce
(Oeje 22 ms25)**

(Oeje-22)	(Oeje-23)	(Oeje-24)	(Oeje-25)
Skaai mas Deadekaai viledjeuule penab Devlej Ce SJob Devlej Ce kajjves kaar viledjeuuleadll Deeeave ekaale UelUanj Ce GUUelaced callwallej ekaales peeleiee kaar Meeba viledjeuule peaves Jeeus Jeeodll kaar Meeba Devlej Ce			

pees Jeeo Skaai mas Deadekaai viledjeuuleadllmabnlle ekaales pee mkaalnlhOGvkaas Devlej le kajjves kaar Meeba mas mabjofule nw (Oeje 22)—Oeje 22 ka Devreaj penabkaaf & Jeeo Skaai mas Deadekaai viledjeuuleadllmabnlle ekaale pee mkaale nw Deaj Gvecallms ekaame Skaai viledjeuule callmabnlle ekaale idlee nrlve UelUeoor Ueab Ueans lees Gme Jeeo ka ekaame Devle viledjeuule call Devlej Ce kajjves ka eueS viledjeuule kaas Deeeave kaj mkaale-

Sme kaaf & Yee Deeeave, Devle he#ekaej dlkaas medee eolles peaves ka yee UelUeabrele meelUeace Delemj hej Deaj Gve ceceueadllpevecall ebeadekaai ejevogolej ebele ekaales peaves nOJendeSms ebej Uve ka meale Ue hanues ekaale peeleie-

Deeeave abhle neshej viledjeuule, Ueab Devle he#ekaej kaaf & De#eae kajjles nOlye Gvkaai De#eabllhej ebeaj kajjves ka Ghejvle, Uen Deleeeaj le (determine) kajjvee kaaf & viledjeuuleadllmabnlle ekaame viledjeuule callUee Ueaeie-

Devlej Ce ka eueS Deeeave (Oeje 23)—Oeje 23 ka Devreaj Devlej Ce ka eueS Deeeave eueve viledjeuule call ekaale peSiae—

- (1) penab Skaai nar Deeeave viledjeuule ka Deeeavmlle kaaf & viledjeuule nO JendeDeeeave Deeeave viledjeuule call ekaale peeleie-
- (2) penab Sms viledjeuule ebeale Deeeave viledjeuuleadll ka Deeeave nes nS Yee Skaai nar GUUe viledjeuule ka Deeeavmlle nOJende Jen Deeeave Goe GUUe viledjeuule call ekaale peeleie-
- (3) penab Sms viledjeuule ebeale GUUe viledjeuuleadllka Deeeavmlle nOJendeGme GUUe viledjeuule call ekaale peeleie epeamekar Deadekaaj le kaar mLeevle meaceDeallkaai Yeeaj Jen viledjeuule ebele nw epeacell uale idlee nw

**GUUe viledjeuule SJobpave viledjeuule Eje Devlej Ce
(Oeje 24)**

—Oeje 24 Jeeodlkaai Devlej Ce SJob UelUanj Ce kaar viledjeuule kaar Meeba mas mabjofule nw GUUe viledjeuule Ue epeave viledjeuule ekaame Yee he#ekaej ka Deeeave hej Devle he#ekaej dlkaas medee oves ka yee Ue mbej Ce mas (ejeve medee eolles) Deeeave mece#e uabjele ekaame Jeeo, Deeeave Ue Devle kaalUeener kaas Deeeave Deeeavmlle ekaame viledjeuule kaas pees ebeaj Ce kajjves Ue ebeSaves (trial or disposal) ka eueS me#e nes Devlej Ce kajj mkaale nw Deleee Deeeave Deeeavmlle ekaame viledjeuule callueejele ekaame Jeeo, Deeeave Ue Devle kaalUeener ka UelUanj Ce (withdraw) kajj mkaale, lde-

- (i) Gmkaai mbej ebeaj Ce kajj ebeSeje kajj mkaale, Deleee
- (ii) ekaame Devle me#e viledjeuule kaas ebeaj Ce SJob ebeSeje kajjves ka eueS Devlej le kajj mkaale, Deleee
- (iii) ekaaj mas Gme viledjeuule kaas ebeaj Ce SJob ebeSeje kajjves ka eueS UelUevlej Ce (re-transfer) kajj mkaale- peye Jeeo Ue kaalUeener kaas Devlej le kajj eolles peele nw lve Deeeaj le viledjeuule Devlej Ce DeoUe call ebeles idles ebeSe ebeoUe (special direction) ka Devreaj Ue lees heje: ebeaj Ce kajj mkaale Ue Gme Ueace mas Deees kaalUeener kajjvee penab mas ceceues kaas Devlej Ce Ue UelUanj Ce ekaale idlee le-

Ueab Jeeo Ue kaalUeener ekaame uelUeeo viledjeuule mas Devlej le kaar ief & nes lve Gmkaai ebeaj Ce kajjves Jeeave viledjeuule uelUeeo viledjeuule nar mecePe peeleie-

Ueab kaaf & viledjeuule epeaves ceceues ka ebeaj Ce kaar Meeba vena nO Gmkaai JendeSms Yee ceceues ka Devlej Ce SJob UelUanj Ce ekaale pe mkaale-

Devlej Ce Ue UelUanj Ce Jeeo ka ekaame Ueace hej ekaale pe mkaale nw

mabale ebnl yeece kaapej mbele, SODEF ODej O 2002 SmeOmao ka yee Uen ebele eolles idlee eka Ueab Deeeo ka ceave nes lde viledjeuule ka mLeve Gmkaai Deeeave Ue vej mas oij nas SJob Ghefnlele DemglDeeeveka ve nes lve ceceues kaas mLeevleaj le ekaale pe mkaale nw

**GUUe viledjeuule Eje Devlej Ce kaar Meeba
(Oeje 25)**

—Oeje 25 ceceues kaas Deeeaj le kajjves kaar GUUe viledjeuule kaar Meeba mas mabjofule nw

- (1) Fme Oeeje ka Devegnej ekeamer he#ekaej ka Delesove hej Deaj he#ekaej ellkeas matile ka jves ka yeeo ceceues ka ekeamer Yee be#e hej Ueab GUUleceat vleeleuele kee Uen maceoave nes pelee nw eka vleele kear beehle nteq ceceues kee Devlej Ce DeleMUeka nw Iye Jen Uen efome os mekaie eka ekeamer jpule ka GUUe vleeleuele Ue Davle efredue vleeleuele mes ekeamer omejs jpule ka GUUe vleeleuele Ue Davle efredue vleeleuele keas Jeeo, Deheue Ue Davle kaalkeener Dehej Ie kaj or pes-
- (2) Devlej Ce ka eueS ekaile idlee Delesove macelesove Eeje ekaile peleece llee Gmekai macelate callMhele heje Yee neie-epeme vleeleuele keas ceceuae Devlej Ce ekaile idlee nw Jen Devlej Ce DeoMe callvobles idles efefese efome ka Deleare jntes n\$ Ue Ies Gmekae hage\$ eflevej Ce kajjee Ue Gme be#e (step) mes Dees kaalkeener kajjee epeme be#e hej Gmes Dehej Ie ekaile idlee Lee-
- (4) Ueab GUUleceat vleeleuele keas Devlej Ce ka eueS ekaile idlee Delesove kaj U Ue lde (Frivolous or Vaxations) kajves Jeeue nw Ies Delesove keas Keefpe kaj osie llee Delesove kee eflejesie kajves Jeeus he#ekaej keas **oes npeej (2000)** ®helles mes Devedeka jedMe mahoe kajves kee DeoMe os mekaie pes ceceues kear hej efredue efedue matine nes-

Uen Uen Guuekavele nweka efredue efedue (matine) Deedvedee 1976 ka Eeje Oeeje 25 ces Deedue hej Jekete kaj Ies n\$ Jeeo ka Devlej Ce kee Deedekaej pas henuis jpule ka heme Lee, Deye GUUlece vleeleuele ka heme Dee idlee Deaj Gveka Uen Deedekaej Dehejedeka ceceueab cob oC [efedue matine, 1973 kear Oeeje 406 callMhele GUUlece vleeleuele ka Deedekaej ka meAme ekales idles n\$ Uener vner **C.P.C. kear Oeeje 25** ka efredue Cr.P.C. kear **Oeeje 406** mes Yee efredue nw

- (5) Fme Oeeje ka Devleike Dehej Ie kear ief Jeeo, Deheue Ue Davle kaalkeener callvener efedue ueei ef neieer, epeme vleeleuele mes Jen ceceuae Dehej Ie nekej idlee nw]

<p>efedue</p>
<p>meaele [efredue hese SveO šeo SO/ueDpeoDmeo/ves/ peoDeej OSheo (efvoer S Jeb Dehepeer ceoUece) (2009-2019) ceule \$ 300</p>
<p>Deekue Yeej ledle Deedejeoe hej#ee (nue efredue hese) (efvoer S Jeb Dehepeer ceoUece) (2013-2019) ceule \$ 250</p>

Uen magflee ka drellee hej Deoefjele nw Uen DeedredDe Jeeo kee DeDekeaj Beove venek kaj lee Dehelag DeedredDe Jeeo ka Omleje kaj ves kear Debedlee kaas yelalee nw

DeoMe 1 drellee 8 kee DeoDelJe drevvedKee drevvedKee hej he#Ue cellmecePee pee mkaalee nw—

- (1) Uen ueeka veale hej Deoefjele nw
- (2) Fmeka GoMile macale Je Julee kaas yelavee nw
- (3) Jeeoellkaard yengulee kee drellej Ce kaj ves nw Uen Ska macalekej er GhayevOe (Enabling Provision) nw
- (4) Uen Jeeo Omleje kaj ves kee DeDekeaj dreeh le venek kaj lee-Dele: Jen Jueka epmes Jeeo Omleje kaj ves kee DeDekeaj ve nes Devleeka lejha mes Jeeo Omleje venek kaj mkaalee-

DeeJMUeka Melis— DeoMe 1 drellee 8 kee Deleepulee ka dres drevve Melis kee haje nesee DeeJMUeka nw—

- (1) he#ekajellkaard mKUee DeDeka nes
- (2) meYer he#ekajellkaard Jeeo cellSka nar ehle nes
- (3) Jeeo mfnilee kaj ves ka dres vUeJuele kee Devedee Uee dreoMe Oshle kaj uer ief&nes
- (4) Gve meYer he#ekajellkaard epvekee DeedredDelJe ekaale peavee nes medvee os oer ief&nes

[DeoMe 1 drellee, 8(2)]

(1) Deveka he#ekaj—Fme drellee ka ueet nesee ka dres hanuer DeeJMUekaale Uen nweka Jeeo cellJueka kee mKUee DeDeka nesee UeehS- Deveka Meyo mes leelheek DemKUe mes venek nw Deveka mes leelheek Juebedleeka meeh mes nw he#ekaj Ska nw Uee Deveka nw Uen leUe SJeheh drelleehej drellej kaj lee nw dleeeo kee Dekeale Uee dle-dleemlegkeer Dekeale kaas Ueeve cellJ Keles nS nar Uen lele ekaale pee mkaalee nw eka he#ekaj Deveka nw Uee venek Uen DeeJMUeka venek nweka Juebedleeka mKUee DeDej Ce UeeUe nes Uen DeeJMUeka nweka Juebedleeka drellee heleehle™he mes dresSele nes leeka vUeJuele Jeeo cellVeei ueres Jeeus Juebedleeka henuvee mkaalee-

(2) Ska nar ehle kee nesee—Ohej er DeeJMUeka Melis Uen nweka epve he#ekajellkaard Deej mes DeedredDe Jeeo mfnilee ekaale peavee nw lees Gme meYer Juebedleeka Jeeo cellSka nar ehle Uee meeavele ehle nes- UenB Ska nar ehle kee DeleUen nweka Ueeo ekaard meeh kee Deej mes meYer meomleeka meeavele ehle nesee UeehS- DeedredDe Jeeo ka dres meeathka ehlyeealee Ska helleleee Melis nw

Ueeo meeathka ehlyeealee jKeres Jeeus Juebedleeka cellmes ekaard Ska ves Gmeke Delejele kaj jne nes lelee ekaard Deleeeoer kee macalee kaj jne nes lees Jen DeedredDe Jeeo kaas Devedee venek kaj mkaalee- **(heCe#yavee vedvee, 1921AC)**

mMeesave DeDevedee, 1976 Eje Ueepele mhe° ekaj Ce ka Devedej meYer Juebedleeka Ska nar Jeeo-keaj Ce nes-

(3) vUeJuele kee Devedee—Fme drellee ka ueet nesee kee lemejer DeeJMUeka MeleUen nweka DeedredDe Jeeo mfnilee kaj ves ka dres vUeJuele kee Devedee Oshle kaj uer ief&nes- vUeJuele kee Devedee Jeeo mfnilee kaj ves mes heleek uer peavee DeeJMUeka nw Gdele ceceueed cell DeedredDe Jeeo Omleje kaj ves kee mUeJueka dreoMe Yee os mkaalee nw Smeer Devedee Jeeo ka oajve Uee Deheue ka Beace hej Yee uer pee mkaalee nw vUeJuele mule: Yee Devedee os mkaalee nw Devedee DeUee Uee dlele#e nes mkaalee nw

Ska Jeeo kaas DeedredDe Jeeo leYer ceavee pee mkaalee nw peye vUeJuele Fmeka dres Devedee Beove kaj osee nw Devleee venek-

(4) mcyedUee he#ekajellkaard—DeedredDe Jeeo ka ueet nesee kee DeleUe MeleUen nweka epve he#ekajellkaard Jeeo cell DeedredDelJe ekaale peavee nw meYer mcyedUee he#ekajellkaard Jeeo kee medvee vUeJuele Eje os oer ief&nes- vUeJuele Smeer medvee meYer ehlyee Juebedleeka Juebedleeka leceave Eje Uee peneJuebedleeka mKUee DeDeka nw Uee Devle ekaard keej Ce mes Smeer leceave mdele venek nw Jen dremelepedreka dle#ehave Eje Jeeoer ka Kdeek hej osee- medvee ka DeYeje cell DeedredDe Jeeo cellhej le d[>eær kaUee Gvne Juebedleeka Deyeze kaj iee pes DeYeueKe hej nes- **(keej jweq yavee jeeemlece, 1933 PC)**

DeoMe 1 drellee 8 (6) kee Devedej—drellee mfnilee Jeeo cellhej le d[>eær Gve meYer Juebedleeka hej Deyezekeaj nesee epvekeer Deej mes Uee epveka haaleoska dres Udeefnlele Jeeo mfnilee ekaale idlee nw Uee Smees Jeeo cellDeej#ee kee ief&nw

Oeeje 11 ka mhe° ekaj Ce 6 kee Devedej DeedredDe Jeeo ka ceceueed cell Deed[vUeUe kee drellee ueet nesee nw

Yejelede me#Ue DeDeO kee Oeeje 4 kee Devedej kees# Uee ogredOe Eje Ghehle d[>eær yarOekaj er venek nesee-

UeeS#Ueeo yavee DeUej, 1933 PC ka Jeeo cellUen Oeeje ekaale idlee eka DeedredDe Jeeo ve kaUee Gvekaas Deyeze epveka vece DeYeueKe hej nall yeduka Gvnyer Deyeze kaj lee nw epveka Gdele Dekeaj mes DeedredDelJe ekaale idlee nw

DeeJdMkkaardje (Necessary party)—dkaameer Jeeo cellDeeJdMkkaardje he#dkaardje Jes he#dkaardje netes n0 epevekae Jeeo cell dAeAcave jnvee DeeJdMkkaardje netee nW

Fvekaer DevejdnLele cellUeeo kaer kaadLeener mbeedule venekkaer pee mkaaleer nWDeajj ve ner Fvekaer DevejdnLele cellkkaerF&df[>aer heejje Uee DeoMe heejje le dkaalee pee mkaalee nW

Fvekaer dle@ae Devejese kaer oelae Yee dkaalee idlee jnlee nW Ueeo DeeJdMkkaardje he#dkaardje kaer DevejdnLele cellkkaerF&df[>aer heejje le kaer peeler nWUee Jen MdUe netee-

dkaameer dleYeepeve kaer Jeeo cellUee Yeeieoer kaer Jeeo cellbaedMe: men-dhmmooj Uee Yeeieoer DeeJdMkkaardje he#dkaardje netes n0

veauece kaer DhaemlekaerCe kaer dueS uadles idles Jeeo cellveauecer >ealee DeeJdMkkaardje he#dkaardje netee nW

ieule Jeeoer kaer vece mes Jeeo (DeoMe 1, dleuce 10)

(i) penB Jeeo Jeeoer kaer ^{TM}he cellveule Jueba kaer vece mes mabnlele nW Uee penB Uen mabnheC&nwkaer kaalee Jen mener Jeeoer kaer heeme mes mabnlele nW JendvJeeo kaer dkaameer Yee dkaalee cellvUedleude kaer Fme maceeave hej dkaer Jeeo meEedlekaer Yee mes mabnlele dkaalee idlee nW Deajj dleJeeo kaer Jemleedlekaer dle-dle kaer DeJdOajjCe kaer dueS Smee kaerjee DeeJdMkkaardje nes les Jen Smee dreyeOveallhej pees Jen vUedlembiele macePes Jeeo kaer dkaameer dkaalee cellvDvle Jueba kaer yeeajj **Jeeoer dleentLeeshle** kaerjee Uee pead[s peaves kaer DeoMe os mkaalee-

(ii) **vUedleude he#dkaardje dlekaer vece kaes mkaalee Uee pead[mkaalee-** vUedleude kaer dleentLeeshlekaer dkaameer Yee dkaalee hej Uee les oareba he#dkaardje dlekaer Deleove hej Uee Gmekaer dreyee Deajj Smee dreyeOveallhej pees vUedlembiele dleentle nes **Jeeoer kaer ^{TM}he cellUee dleleeeoer kaer ^{TM}he cellvDeegUele leajj mes mbeespele** dkaameer he#dkaardje kaer vece kaesSves Deajj Jeeoer Uee dleleeeoer kaer ^{TM}he cellvDvle kaer vece mbeespele kaerjee Uee vUedleude kaer maceves epemkaer GhefnLele Jeeo cellvDeleedule meYee dMveedlekaer dleeeer leajj hej Deajj hej er lejn vUedle dleCelleve Deajj dlehe#eje kaerjee kaer dueS vUedleude kaer macelekaer yeeves kaer Ad^o mes DeeJdMkkaardje nes pead[dleUee pedles-

(iii) kaerF&Yee Jueba, Jeeo dle#e kaer dreyee Jeeo uaves Jeeus Jeeoer kaer ^{TM}he cellvDeleee Gme Jeeoer kaer, pees dkaameer dleleeeUeele kaer Deleave nW Jeeo-dle#e kaer ^{TM}he cellvGmekaer macelele kaer dreyee venob pead[e pedleee-

(iv) penB kaerF& dleleeeoer pead[e pedles JendvUedleude peye lkaer Dvleleee dleba^o ve kaer Jeeo-he#e Smee mbeespele netee pamee DeeJdMkkaardje nes Deajj maceve lelee Jeeohe#e kaer mbeespele dle dleeb kaer leceaveer vUes dleleeeoer hej Deajj vUedleude " dkaer macePes les celae dleleeeoer hej netee-

Ghefdece (2) kaer Deleave pees mbeeba vUedleude kaer he#dkaardje dle kaer vece pead[ves Deajj kaesSves kaer dlehe nW Gme cellhe#dkaardje dlekaer mLeave kaer Dvleedleedleuce (he#dkaardje dlekaer mLeave hej dlelele kaer) kaerjee kaer mbeeba Yee mbeespele nW meJedUe vUedleude ves **Mbeespele yeece dleYeele mjoer (A.I.R.1938 S.C.)** kaer ceave cellUen kaer dkaer Skaer Dehauele vUedleude kaer Uen mbeeba dlehe nW dkaer Dehauelekaer kaer dleUe#er (Respondent) yee os-

helepe YeeF&j cellv YeeF&peuee dleUee yeece pe' dleF& kaer Uee YeeF&peuee dleUee (ceke) Eje dle. dle., 3 Dekaer dreyee, 2017, dleleje Jeeo DeoMe 1, dleuce 10 Deajj DeoMe 22, dleuce 4 hej Deleeeje le nW ceke dleleeeoer kaer dle#e mabnlele Jeeo cellv Goa dleleeeoer kaer dle dlekaer dleleedleedlekaer dleentLeeshle kaerjee kaer Deleave he#e kaer dreyemlekaer Ce kaer Jellee-

dleCelle—penB dkaer dleleeeoer Jeeo mbeespele kaer >ealee Lee Deajj Jeeo Goa dle#e dle dlekaer kaer dreyemlekaer Ce kaer dueS Lee, ceke dleleeeoer kaer dle dlekaer dleleedleedle Jeeo kaer DeeJdMkkaardje he#dkaardje Les Deajj GvnWhe#dkaardje yee dle peaves kaer DeoDeove DeoMe 1 dleuce 10 kaer Dvlelelele mbeespele dkaalee peave Uee dleS~ Ueeo Deleove DeoMe 22, dleuce 4 kaer Dvlelelele Lee, Iye Yee vUedleude Gme DeoMe 1, dleuce 10 kaer Dvlelelele ceave mkaalee nW dkaer leghe#dkaardje kaer Jeeo-dleentle venob kaer mkaalee-

DeoMe 1, dleuce 13—Dembeespele Uee kaer mbeespele kaer yeej cellvDee#e- he#dkaardje dlekaer Dembeespele Uee kaer mbeespele hej meYee Dee#e **Ueeentlele mbeespele Deleerj** netee Deajj Smee meYee ceave dle dleba epeveba dleleedlekaer dleleje dkaer pees nW Smee dleleje dkaer Ce kaer macele Uee Gmees henues netee peye lkaer dkaer Dee#e kaer Deleee heeUe hane ve nUee nes Deajj Dee#e Ueeo Smee ves nes+ les Dee#e DeleUeeba ceave pedleee-

DeoMle 4 (IV)
JeoDlkæ mahnlee ekaale peave
(Institution of Suits)

dmadue ņedaele mahnlee kaar Oeje 26, DeoMle 4, 6 SJob 7
 Jeodlkæ mahnlee ekaales peaves mes mæjDele niw DeoMle 6 caDDejEJere
 mæDejCele: IeLe DeoMle 7 cellUeo heŝe ka jeyjs cellMæJeoave ekaale
 idlee niw

Jeo-heŝe Eje Jeo ņejYe neise—Oeje 26 SJob
DeoMle (IV) ka Devegje—vædeauule cellOæKaue ekaale peaves
 Jeue ņelUekæ Jeo, Jeo heŝe ka caUe me odlej ekaale peave:
 Jeo heŝe kaas vUædeauule ka mæŝe Ue Jeo heŝe «enCe kajves
 ka eueS vUædeauule Eje eŝeljeçæ ekaer DeDekaer ka
 mæŝe ņemle ekaale peave: ņelUekæ Jeo heŝe oes ņedællæll
 neise- Jeo heŝe caMGeuæKele IeUællkaas MæhLeheŝe Eje mæjle
 ekaale peave: Uer kajCe niweka Jeo heŝe ka meLe MæhLeheŝe Yer
 mæve ekaale peave niw **DeoMle 6 SJob 7** cellUeCæle eŝelje Jeo-
 heŝe cellUeçid nêlles

peje heŝekæj Eje Gheljeçæ Dehe#æDeallkæ heueve kaj dUe
 peave niw Iye Jeo heŝe mecheka æhe mes mahnlee ekaale idlee mæpe
 peave: Ueo Fve Dehe#æDeallkæ heueve venækaale idlee niw Iye Uen
 mæpe peave eka Jeo-heŝe mæUekæ æhe mes mahnlee venæknDe niw

mæUekæ æhe mes oæKaue Jeo-heŝe kaar eŝedMeŝŝUællkaas vUædeauule
 Ska jçemŝj cellOpe&kajçleise- Fme jçemŝj kaas dmadue Jeodlkæ
 jçemŝj kaer peave niw jçemŝj cellOpe&ņedæŝŝUebnj Je&Gmer
 ææe cellMæJeoave kaar peaveçer çemcaUeo-heŝe «enCe ekaales idles nê

MeleçDekeæMle
GO ņeo, caUe ņeMle, çjenj
SUe pes Sme ņejçYekæ hej#e
nue ņeMle-heŝedlkæ mæh

DeoMle 6 (VI)
(eŝelje 1 ms 18)
DeJelEJere mæDejCele:
(Pleading generally)

ņeMle Š DeJelEJere ka kæle eŝelje niw (DeoMle 6)
 [UP (J) 1991, 2003, 2012 Utt. (J) 2011]
ņeMle Š DeJelEJere ka kæle eŝelje niw vUædeauule
ekaer hejçŝelædeUællællDeJelEJere cellMæJeoave kaar Devegje
ņeMle ka j mækaale niw (DeoMle 6) [UP (J) 2016]

Goj Š DeJelEJere—DeJelEJere mes Ieŝeljeçæ Jeo-heŝe Ue
 eueKele kaUe mes niw Deleked ekaer ceceus cell Jeor Eje
 vUædeauule cellOdej ekaale idlee Jeo-heŝe IeLe ņelæceer Eje ņemle
 eueKele kaUe kaas mæjeçæ æhe mes DeJelEJere kaer peave niw Jeo-
 heŝe Jeor ka DeJelEJere neke niwpeçka eueKele kaUe ņelæceer
 ka DeJelEJere neke niw Fmeçæ DeJelUekæle vUædeauule ņedællæll
 kaas idlee ņeave kajve niw ņelUekæ vUædeauule ņedællæll ka DeJYye SJob
 mæceave DeJelEJere mes niw neke niw DeJelEJere ka mæŝe, mhe^o
 SJobmeçj" Ie neve vUædeauule ņedællæll kaas meçje Dej Meleçceer neve
 Fæle kajve niw FmeUeS DeJelEJere kaas ņemle kajves cellMæJeoave
 mæjeçer, kajmele SJob eŝeçæ mes kaer euele peave niw

SO Mæceçæ yevece SO kaD Dejo JeD SæO
SveO hæD mæce, SO DeçD Dejo 2012 SmeO mæO
 2010 ka Jeo cellGUeUe vUædeauule ves DeJædeççj Ie ekaale eka
 dmadue vUæde ņemleve çæ DeJelEJereņkæ DeUæDeçæ çenDe niw
 ekaUe oelællkaas jekæves ka eueS DeJelEJere DeUer lej n Ieŝelje
 ekaale peave UeçhS- vUædeņedMeŝkaas Yer Jeo heodll kaar jUeave IeLe
 Demleçer JUeoMle pejer kajves mes heŝe DeJelEJereņkæ DeUer lej n
 DeUæde kajve UeçhS-

Fme ceceucellæmædue vUæde ņemleve mes paçs DeveçæņedMeŝll
 kaas DeJelæUe ekaale idlee niw pas eŝelje nê—

- (1) mechebe ka mæceer ka eŝe^æ JUeoMle ņeŝle venæ ekaale
 pe mækaale;
- (2) DeJelEJereņkæ eŝelækeçællkaar eŝeljeçæ IeLe JUeoMle
 pejer ekaales peaves cellUeçeave;
- (3) eŝeljeçæ cellMæJeoave ka eŝeljeçæ kajve;

- (4) Ufej le vüedle kaä ðeeme kajive;
- (5) he#kääjellkää: caakKekää hej#eCe kajive;
- (6) ðeleAakäällkäär ðejÜvee: kaä hel&Deaf/elejeweellkää hej#eCe kajive;
- (7) vüedle ðeemeve cällüeyeye kaä kääjCeellkää hel& ueiekääj mekLee mes ðheSvee;
- (8) melüe kää Keepe kajive, SJob
- (9) he#kääjellkää meLe vüedle kajive, Deo~
 ðemleje: caeeus cällFve meYer ðjvopDeellhej idkääjlee mes ðeÜej
 käälee idle~

ðreCelle—Fme caeeus caä GÜÜeCe vüedleude ves ðmeÜve vüedle ðeemeve kaä meYerÜe cällDevekaä ceieðMekää ðmezevle ðeðheeb le käälee

GÜÜeCe vüedleude Éje ebÜes idles ceieðMekää ðmezevle Š

- 1. ðmeÜve vüedle ðeemeve caä Deaf/elejeweellkää canÜJhaC& mLee nW ðeJeeAakäällkäär ðejÜvee kajives SJob DemLeeer JÜeoMle pejer kajives mes hel& vüedleDeellM&Éje FveK& DeÜÜer lejn hej#eCe kaj ðeÜve peeve ÜeehS~
- 2. he#kääjellkäär caakK& hej#eCe kää ðeÜe k&as y&ðe ebÜe peeve ÜeehS kaäðM& Fm& ðeJeeollkää nue Deemeve nes pelee nW
- 3. vüedle ðeemeve cällvüedlekaä k&eÜeehÜeeellkää caKÜe GöMÜe melüe k&as laueMvee l&le he#kääjellkää meLe vüedle kajive nW
- 4. vüedle ðeemeve cällüeyeye k&e caKÜe k&ejCe ð&Üe o&es SJob Jeei Üueh&C& Deaf/elekää nW ðveK&e ðveejCe Go&jCeel&K& KäÜerDeej&hele kaj ebÜe peeve ÜeehS~
- 5. mehebe kaä mÜeJe SJobk&yp&kaä ðMve kaä ðeÜeDeejCe cäll Deaf/elejeweellkäär canÜJhaC&Y&ð&e neer nW
- 6. vüedleDeellk&er mehaC&Üee meÜe k&er Keepe kajive nW

Deaf/elejewe k&e DeL&me—kaä DeoMe 6 kaä ðeÜe 1 caä Deaf/elejewe k&as hejYe&e k&elee idle: nW Fmek& Devegej—
“Deaf/elejewe mesJeehe Üe ðeÜeKele kaäLe Deaf/ele nW heer meer ceLee ves Deheer hejlk&ä “o ue&De& h&e&[] ie Fve FaC[]Üe” caä Deaf/elejewe k&er ðveÜeKele hejYe&e o&er nÜ

“Deaf/elejewe Snes kaäLe nes nÜpes ð&meer caeeus cällÜeK&ä he#k&ej Éje ðeK&SJob l&kej k&elee pees nÜ Fve&Gve meye ye&e&ll k&e GuueKe jnlee nW ðveK&ä DeDeej hej ð&e Jen ðreCelle k&elee pe&eje SJob ðeÜeDeer Deheve ðeÜeKele kaäLe ðemleje kajive~”

DeL& Üen kaäe pee mek&e nW&eä Deaf/elejewe Jeeer kaä Jeehe&e SJob ðeÜeDeer kaä ðeÜeKele kaäLe k&e meYerÜe v&e& nW

DeoMe 6 cällDeaf/elejewe kaä kajÜ mezevle ðeÜe Üe DeL&meŠBebÜes idles nÜp&amWüedleude cällÜeave o&e ÜeehS—

1. Deaf/elejewe cällmeÜe lešveeDeellÜe l&JeeM&e GuueKe kajWve k&e ðeÜe k&e—Üen Skeä canÜJhaC& ðeÜe nW ðme&llk&e idle nW&eä Deaf/elejewe cällmeÜe l&ÜeÜe lešveeDeellk&e GuueKe neve ÜeehS, ðeÜe k&e ven& l&ÜeÜe lešveeDeellhej k&e me ðeÜe ue&id neer Üen o&e vüedleude k&e k&e nW he#k&ejellk&as ðhe& Gv&er l&ÜeÜe Deaf/elejewe cällÜe o&e ÜeehS, ðve hej GveK&e Jeeo Üe ðeÜe#e DeDeej le nes

(DeoMe 6, ðeÜe 2)

2. Deaf/elejewe cällmeÜe l&ÜeÜe, ve k&e meÜe k&e kaäLe nee—Jeeer Éje Deheves o&es cällSJob ðeÜeDeer Éje Deheer ðeÜe#e cällmeÜe meJeeve l&ÜeÜe Deaf/elejewe k&elee peeve ÜeehS ðeÜe SJob meÜe l&Üe k&e ven& meJeeve l&ÜeÜe me l&eÜe& Gve l&ÜeÜe nW ðme hej Jeeer k&e Jeeo nÜ&eä Deej ðeÜeDeer k&e yeÜe ðve& kajlee nWÜe meYerÜe l&ÜeÜe kaä k&e v&e Üe& Deaf/elejewe cällven& jnlee le& vüedleude GmeK&e ðve&ð&e ven&K&ej mek&e~ Ü&sn& meYerÜe l&ÜeÜe meÜeÜe kaä ðeÜe DeoMe 6 kaä ðeÜe 27 kaä DeL&me Gme&llmeÜe kajives k&er Devegele ue&er neer- **(DeoMe 6, ðeÜe 2)**

o&e&ve ye&e cajue&ej, SDeF&DejO 1957, SmeO meO 133, ðemleje Jeeo ðmeÜe ð&e&le meÜe, 1908 k&er Deje 9 l&le DeoMe 6 kaä ðeÜe 2 hej DeDeej le nW meLe ner Fme&llm&Üe ðeÜe kaä DeDeve mLeehele ðve&er SJob meJ&e&kaä vüedleÜe kaä yeÜe DeL&me k&e ðMve Ye& me&e& nW

ðemleje Jeeo Skeä ca&roj pes ðmeÜe&e v&e&kaä JÜe&e k&e le& ðme& Gme&ve pe&me&e& k&as he&e DeÜe& nÜ& me&e&e& kaj ebÜe le~ me&Üe&kaä Devegej Üen ca&roj ðmeÜe&e ves idle kaä ue&id& kaä k&er ves hej ye&e& le& l&le DejeYe mes ner idle kaä meYer ue&e Gme&llme&e DeÜe& kaj le& Üe&e De& jns nÜ

cedroj kear mlesheve kai macelie beale%oe cenetmele Deedsepele
ekaltee idlee Lee pes cedroj kai pavelie kaas macelote ekaltes peaves kaie
Aeetekei nw ose-cetelidlee Yee lej cellmleshele venekear peakeaj cedroj cell
mleshele kear ief&Leak

Fme macyeVe cellcanJehCak emeevle bealeheobe ekaltes idles
nq—

1. Same cedroj pes pavelie kai kearves hej SJob pavelie kai
dueS yavee idlee nes meepepedkaie netee nuy drapeer veneK
2. Same loka Delalee eljeleo vilamalele veneK netes nw pes
ekameer he#ekaj Uee ma#eer ves lamleje ner veneK ekaltes nell
Deaj ve epeve hej dre-ka&DeDeajje nes

**Beeceler Deese beYee pane yavece Deedlevalle Uav Deaj
Daru, SODEF Deej O 1968, SmeO meO 1083,** lamleje
Jeeo cellkeane idlee eka ekameer ceceus cellmes#Ue Deedlevalle cellkealtes
idles kaLevalkaie macelote cellner lamleje ekaltee pee mekaltee nuy Gmekai
KaC[ve cell veneK lamleje ceceus cell belUleaa ves Dehever Uegeje-
UeeDekeie cell—

(1) oes Delamejdlhej DehaueeLaa Eeje beue#ve obUes peaves kear
eladUeealkai macyeVe cellvel/e-el/e kaLeve ekaltes nw SJob oseevSka-
otnejs kaie KaC[ve kaj tes nq idlee

(2) pes mes#Ue Gmekai Eeje lamleje kear ief&nuy Jen Ghudeja
oseevkaLevalkaie KaC[ve kaj leer nw

DeleS Smer DelamLee cellbelUleaa Eeje lamleje kear ief&cecuUka
mes#Ue hej eldeej ekaltee peavee macYeLe veneK nw

**ceasnvoj keapej canje yavece :he jever canje Deaj
Daru, 11 domacyej, 2017,** lamleje Jeeo cellkeaj Ue hveevlkaie
G"dlie idlee SJob Gmekai drcelle obUee idlee—

- (1) DeoMe VI, drellee 1 Deedlevalle(JeeohesallSJobdukaKele
kaLeval) cellmlesheve kaaje loka Delalee ekame be#eice loka
ekaltee pee mekaltee nuy?
- (2) oateveer ceceus cellveldeejCe kaaje bejcyYe nqDe ceavee pee
mekaltee nuy?

drcelle—

- (1) Deedlevalle cellmlesheve Gme ceceus kai kaadJekner kai
ekameer Yee be#eice hej ekaltee pee mekaltee nuy ekailegeledeejCe
bejcyYe nes mes hdeleer- Fmekai yeeo mlesheve vilamalele
kai mecevee SJob Gmekai Deregalle hej ner-
- (2) oateveer ceceus cellveldeejCe kaie bejme elleeAkaalVkear
jUvee kai yeeo Jeeoer kai mes#Ue kai dueS drellee hanuer
lejakKe mes bejcyYe nqDe ceavee peelee nw

3. **IdUeeMkae Deedlevalle kaj Vmes#Ue kaie veneK**

Deedlevalle cellkeale Gve mejYee IdUeeMkae Ie#veDeedlekaie GuueKe
ekaltee peeleee epeve hej eka he#ekajdlVkaie olee Delelee belej#ee
DeJeevyele nes GmeclVkeameer Smes mes#Ue kaie be#eice veneK ekaltee
peeleee epeveka Eeje eka Smes IdUee kear Ie#veDeedlekaie meajeele ekaltee
peeve nes penB loka Deedlevalle nes belUkaie elvepeve kaie Deueie-
Deueie haellcelldeveapele kaj drellee peave UeehS SJob makUeeSb SJob Meyoell
oseevcellDeedlevalle kear peaveer UeehS- (Deo 6, drcO 2)

IdUee oes bekeaj kai netes nq—

(ka) Jes IdUee epevekaie emee ekaltee peeve nw (*Facto
probamda*), SJob

(Ke) IdUeeMkae mes#Ue, epeveka Eeje Gvnlmeze ekaltee pelee nw
(*Facta probantia*)

epeve mejYee IdUeeM hej he#ekaj Deheves ceceus cell drelaj
kaj lee nuy Gvnlmeze ekaS peaves Jeeus IdUee kaie pelee nw Deaj Gvnl
Deedlevalle cell DelUle GduueKele ekaltee peave UeehS- Fmekai
elhejale epeve mes#Ue Eeje Fve IdUeeMkaie emee ekaltee peeve nuy Gvnl
kaie pelee nw Deaj GvnlDeedlevalle cell GduueKele veneK ekaltee peave
UeehS-

4. **JeecepuUkaie vilamalele Deedlevalle kai be#Ue—**

ekameer JeecepuUkaie eljeleo cell penB Smes JeecepuUkaie eljeleoalkai
be#eape kai dueS yaveS ieS GUUe vilamalele drellee cell Uee elde
Jueamele drcellkaie Deleere Deedlevallekaie be#Ue elhele ekaS ieS
nq Deedlevalle Gve be#Uee cellmlesheve (drellee 3-ka)

**(veeS § 2016 kaie Deedo mb 4 Eeje 31 domacyej
2015 Eeje DarleSnlcehale-)**

**5. Deedlevalle ces Deedlevalle eldeejCe obUee peavee
UeehS—**Smes me#eer ceceus celldl epeve cell logUeeoMve, kaieS, vilameYee,
mes#Ue Ukaie, Uee Deregalle be#eice, peaveePekaj ekaltes ieS Juele#eice
Uee Demekal Demej kai ceceus cellDeedlevalle kaj ves Jeeus he#ekaj
Eeje Deedlevalle cellJeeote ekaltee peeleee- (drellee 5)

6. hejveUe MeleK—ekameer hejveUe MeleK kaie haueve kaie
Uee IeSle nesvekaie be#eice Uee Deedlevalle nes IeS Gmekai Yee Jeeote
ekaltee peeleee- (drellee 6)

7. ha'yeoue—Deaf/ele/ve cell Jec'ete o'les Ue l'le ka' Deaf/ele/ve me'oej ve'le o'le Ue l'le ve l'as G''e'le p'le'ee ve na' Jec'ete e'alee p'le'ee pe'ye l'eka' e'ka' Deaf/ele/ve cell me'oe' ve ka'j e'ole p'le-

(e'lece 7)

8. m'le'oe ka'e' Ue'Ue'Ue'—p'ne' e'ka'm' Deaf/ele/ve cell e'ka'm' m'le'oe ka'e' Deaf/ele/ve n'w' J'ne' e'le' e'le' h'e'ka' E'je e'ka'les i'le' G'm'ka' ka'j' Ue'Ue'Ue' ka'e' U'e' De'ak' u'e' e'le' p'le'ee e'ka' J'e' ka'le' Deaf/ele/ve m'le'oe ka'e', p'as Deaf/ele/ve ka' i'le' n'w' Ue' G'v' l'le' U'e' l'ka' y'e'le'ka'e', e'p'v'e'm' J'e' m'le'oe e'le' e'le' ka' p'ee m'ka', Ue'Ue'Ue' n'w' ve' e'ka' S'm'e' m'le'oe ka' J'e'le' Ue' e'le' ka' A'd' cell h'e'le'le' ka'e' Ue'Ue'Ue'.

(DeoMe 6 e'lece 8)

9. Deaf/ele/ve cell m'le'oe' ka' Ue'Ue' ka'e' ka'le'—pe'ye Deaf/ele/ve cell e'ka'm' o'm'e'pe' ka' l'le' U'e'ka'e' J'e'ete ka'j've' ne' l'ye G'm'ka' Ue'Ue' ka'e' U'e' l'le' m'le'oe' ka'e' J'e'ete e'alee p'ee' U'e' S' pe'ye l'eka' e'ka' G'm'ka' M'yo' ka'e' U'e' l'le' J'e'ete ka'j've' Deaf/ele/ve ve' ne'.

(e'lece 9)

10. ce'e'f'm'ka' o'm'e' De'oe' ka'e' S'ka' l'le' ka' m'he' cell Deaf/ele/ve e'alee p'ee'—p'ne' Deaf/ele/ve cell e'ka'm' J'le'oe' ka' e'le' e', ka'e' S'he'ka' De'ade', %'e' Ue' e'le' ka' o'm'e' ka'e' Deaf/ele/ve ka'j've' Deaf/ele/ve ne' l'ye G'm' l'le' ka' h'e' cell J'e'ete e'alee p'ee' h'e'le'le' ne' e'.

(e'lece 10)

11. m'le'oe' ka'e' S'ka' l'le' ka' m'he' cell Deaf/ele/ve e'alee p'ee'—e'ka'm' m'le'oe' ka'e' Y'e' l'le' ka' h'e' cell J'e'ete e'alee p'ee' h'e'le'le' ne' e' pe'ye l'eka' e'ka' m'le'oe' m'cy'v'oe' m'che'ka' y'le'j' Deaf/ele/ve ve' ne'.

(e'lece 11)

G'ha'e' e'le' m'le'oe' ka'e' l'le' ka' m'he' cell Deaf/ele/ve e'alee p'ee'—h'e', J'e'le' e'le' Ue' ka'e' f' e'le' e'le' m'le'oe' Ue' m'cy'v'oe' U'e' Deaf/ele/ve cell J'e'ete ka'j've' ne' l'ye F'v'ka' l'le' U'e'ka'e' me'oe'j' Cel'e' e'le' ka'j've' e'ye' y'le'j' e'le' o'p'e'ka'le' p'ee' h'e'le'le' ne' e' De'j' U'e' h'e'ka' G'm' h'e' De'v'g' h'e'le' e'le' y'le' ka'j've' U'e' n'w' l'as G'm'ka'e' ka'le' De'v'g' h'e'le' ka'j' m'ka'le'.

(e'lece 12)

12. e'le' ka' G'he'oe'j' C'e'—U'e' e'ka'm' l'le' ka' y'e'j' cell e'le' e'ka'm' h'e'ka'j' ka' y'e'j' cell G'he'oe'j' C'e' ka'j' l'ee' n'w' Ue' m'ye'le' ka'e' Y'e'j' U'e' h'e' h'e' n'w' Ue' F'v'ka'e' Deaf/ele/ve cell J'e'ete ka'j've' Deaf/ele/ve v'e'r'ne' pe'ye l'eka' e'ka' F'm'ka'e' h'e'u'ne' na' Ue'Ue'Ue' ve' ka'j' e'ole i'le' n'w'.

(e'lece 13)

13. Deaf/ele/ve ka'e' n'm'e' e'j' C'e' e'alee p'ee'—Deaf/ele/ve ka'e' h'e'ka'j' Ue' G'm'ka' h'u'e' j' E'je n'm'e' e'j' le' e'alee p'le'ee' u'e'ka'e' U'e' h'e'ka'j' De'v'g' h'e'le' ne' Ue' n'm'e' e'j' ka'j've' cell De'ce'le' ne' l'ye G'm'ka' E'je m'le'ka' h'e' me' U'e' U'e'ka'e' J'le'oe' n'm'e' e'j' ka'j' m'ka'le' n'w'.

(e'lece 14)

h'e' v'le'g' ka'e' f' Y'e' J'e'o' e'ne' h'e' F'm'e' U'e' S' ka'j' p'e' v'e'r' e'alee p'ee' m'ka'le' e'ka' J'e' h'e'ka'j' E'je n'm'e' e'j' le' v'e'r' n'w'.

J'ne' e'le' o'le' y'e' e' n'j' s' e' e'le' e'j' SOD' e' F' D' e' j' O, 2011 h'e' s'v'e' 150 ka' ce'ce'u'e' cell h'e' s'v'e' G'U'e' v'le' U'e' U'e' E'je U'e' Deaf/ele/ve e'alee i'le' e'ka' Deaf/ele/ve cell U'e' y'e' s' ka'le' e'le' h'e' J'le' h'e' m'le' h'e'ka'j' m'ka' n'm'e' e'j' ne'v'e' Deaf/ele/ve v'e'r' n'w' h'e'ka'j' J'le' ka' Deaf/ele/ve U'e' l'le' G'v'ka' E'je U'e' U'e'ka'e' J'le'oe' E'je n'm'e' e'j' e'alee p'ee' m'ka'le' n'w'.

14. m'le'oe' ka' l'le' ce'ce'u'e' ka' e'le' S' h'e'le' De'ka'le' ka'j've' (e'lece 14-ka')—e'ka'm' h'e'ka'j' ka'e' m'le'oe' o'v'e' ka' e'le' S' e'le' h'e' U'e' h'e' cell m'le'oe' e'alee p'le'ee' S' J'eb' G'm' n'm'e' e'j' le' e'alee p'le'ee' U'e' h'e' J'e'le' h'e'le' h'e' m'le'oe' o'v'e' ne' l'ye n'm'e' e'j' ka' m'e'le' m'le'oe' ka'j've' v'le' U'e' U'e' cell U'e'ka'e' e'alee p'le'ee'.

m'le'oe' cell J'e'ete h'e'le' j' e'p'm' s'ka'le' h'e'le' ka' n'w' U'e'le' De'j' h'e' J'e'le' h'e'le' ka'e' U'e' l'le' e'le'ka' ka'le' e'le' U'e' n'w' h'e'le' ka' De'le' 2 J'e'ka' l'eka' ka' e'le' S' ce'v'le' ne' e' U'e' v'le' U'e' U'e' ka'e' m'le'oe' (own metion) Ue' e'ka'm' h'e'ka'j' ka' De'le' h'e' h'e'le' U'e'le' n'w'ka' h'e'le' e'le' U'e', ka'z' h'e'ka' S' J'eb' De'le' n'w' l'ye—

- (i) J'e'o' ka' h'e'le' ne'v'e' ka' e'le' e'le' cell m'le'oe' e'ka'm' j'eka' o'v'e' p'le'ee', De'le'.
- (ii) U'e'le'oe' ka' h'e'le' ne'v'e' ka' e'le' e'le' cell G'm'ka' e'le' e'le' h'e' ka'e' s' o'v'e' p'le'ee'.

G'he'le' o'v'e' cell ce'ce'u'e' cell J'e'o' cell J'e'm'le'ka' h'e'le' o'v'e' e'ole' p'ee' n'w' Ue' ka'le' e'ka'm' p'ee' j' J'ka' p'ee' m'ka'le'— U'e' v'le' U'e' U'e' ka'e' m'ce'oe' ne' p'ee' n'w'ka' h'e'le' ve' o'v'e' Ue' m'e'r' ve' o'v'e' ka'e' h'e'le'le' ka'j' C'e' l'le' l'as J'e' ka'le' e'ka'm' ka' j'eka' ka'e' De'he'm'le' ka'j' ka'le' e'ka'm' p'ee' j' J'ka' ka'e' m'ce'le' e'le'le' ka'j' m'ka'le'.

15. Deaf/ele/ve'ka'e' m'le'oe' h'e'—m'le'oe' ka'e' DeoMe 6 e'lece 15 h'e'ka'j' E'je Deaf/ele/ve ka' m'le'oe' ka' e'alee p'ee' me' j'le'le' n'w' Deaf/ele/ve h'e'ka'j' Ue' h'e'ka'j' e'le' cell m'le'oe' ka'e' f' Ue' ce'ce'u'e'ka' l'le' U'e' m'le'oe' h'e' e'le' e'ka'm' De'le' U'e'ka' E'je, h'e'o' Y'e'ie' cell (e'le' U'e' Y'e'ie' h'e'j) m'le'oe' h'e'le' e'alee p'le'ee'.

he#ekaej mekUedkale hejDeedkkae dreoMle kajlesnS Un dreo&S kajise eka Jen kaame mee heje Dehaves direper %ave ka DeDeej hej tele kaame mee heje Smeer paevekajer, epemeka yejs callUn edeMjeame nweka Jen melle niw ka DeDeej hej melUeshale kajlee niw

melUeshave ka yeo nmlee#ej tele mLave kaer lejKe Yee Gduuakale kaer pedleeer melUeshave kajves Jeeue JUedka, Deedledeve ka meclate call Mehle heje Yee omelaje kajise- (edlece 15)

omej Yeje leye@kaenS idkajhej Mve Deeka F&C [Uee yeece dUlepevale yeje, SODEFODejo 2000 kaerkae 43 ka Jeeo Un Deedledevele ekaale idlee eka melUeshave callkafS jn paeve case Ska Deedledevele niw Fme DeDeej hej meeceveleS Deedledevealkkaes Kaajpe vonekkaale paeve UeehS-

ehedue besalee mahlee (mallesave) Deedledece, 2016

Jeecepluka eleeo callDeedledevealkkae melUeshave (edlece 15-ka) —(1) edlece 15 callDeedleer ekaame yelee ka netesnS Yee, ekaame Jeecepluka eleeo callMledeka Deedledeve Fme Devedleer ka hejeme° calldehne jalle Deej de™he callMehleheje Eeje melUeshale ekaale paeSiae-

(2) Ghejoea Gheedlece (1) ka DeDeave kaerF& Mehleheje kaedledehUedka he#ekaej Eeje Uee he#ekaej dMcllmes Ska ka Eeje Uee Smes he#ekaej Uee he#ekaej dMkaer Deej mes ekaame DeUe JUedka Eeje, epemeka yejs callUedledeve kaes meecevelede™he callmeajete kaj dUlee pelee niweka Jen ceceaus ka telUedlmes haaj dUlee niw Deej Smes he#ekaej Uee he#ekaej dM Eeje meclkaed™he mes besdekae niw nmlee#ej le ekaale paeSiae-

(3) penbekaame Deedledeve callmallesave ekaale pelee niw Jend@ peye laka vUedledeve DeUdele DeoMle ve os mallesavealkkaes Gheedlece (1) calldehne de™he Deej jalle mes melUeshale ekaale paeSiae-

(4) penbe ekaame Deedledeve kaes Gheedlece (1) ka DeDeave Gheedlede jalle mes melUeshale vonekkaale pelee niw Jend@he#ekaej kaes me#Ue ka™he callSmes Deedledeve hej Uee GmeclGhejedCale edeUedcall mes ekaame hej edlede nesves ka dUeS Devedle vonekkaale paeSiae-

(5) vUedledeve, ekaame Smes Deedledeve kaes epemes melUee ka kaaleve Deleed Fme Devedleer ka hejeme° callGhejedCale Mehleheje Eeje melUeshale vonekkaaj dUlee pelee niw kaes mkaiae-'';

(Deedledece neb 4 nevad 2016, 31 edmacyej, 2015 Eeje Oeje 15ka ka DebeSnleedle)

16. Deedledeve callmallesave Uee ekaame ede-lee kaenSare—mahlee ka DeoMle 6, edlece 16 callDeedledevealkkaes kaes dUles paeve Deej Gmeka mallesave ka yejs callUedledeve ekaale idlee niw Fme edlece ka Devedle Deedledeve callkkaes idles mallesave kaes Deedledeveka mallesave Yee kaame pelee niw

meceveledeve kaerF&he#ekaej Dehaves ner Deedledeve callmallesave kajves kaer vUedledeve mes Devedledeve uete niw uoskae Fme edlece ka Devedlede Ska he#ekaej vUedledeve mes Deedledeve kaj mkaale niweka omejs he#ekaej ka Deedledeve callkaj U yeedledevekaes dUlee pedles Uee mallesavele kaj dUlee pedles—

- (i) pae Devedledeveka, lalie S Jek kaedledeveka nes
- (ii) Gme yelee mes edledevece hej besalee devele h[ise Uee edledeve nee,
- (iii) epememes vUedledeve ka besalee ka o#hedledeve nes kaer mallesave niw

(edlece 16)

Mejo edehe''a yeece Yeece Mkaaj, SODEFODejo 2012 ka Jeeo callFueenyeeo GUUe vUedledeve vesUn Deedledevele ekaale eka Smes Deedledeve nS dles paeve Ueele nQ pae—

- (ka) omejedledeveve hantjeves Jeeus nelli kaahedleka mabioDe (Dante°) S Jek edledeve nelli
- (Ke) lalie S Jek hej Meave kajves Jeeus nelli
- (ie) se#pejedledevece callvee S Jek edledevece kaaj le kajves Jeeus nelli

kaaleve magrale S Jek Deedledeveka Deedledevealkkaes kaen ekaale pae mkaale niw]

17. Deedledevealkmallesave (edlece 17)

deve S Deedledeve callmallesave nSedpeacepej Uee veacepej kajles meclle vUedledeve kaes ekaame yeedlede hej edlede kajvee h[lee niw

Gdej S ehedue besalee mahlee ka DeoMle 6 edlece 17 ka Devedlede Deedledevealkmallesave ka dUeS Deedledeve halle ekaale pelee niw Un edlece hej vUedledeve ka mecl oes KeC [allcallniw hantje Yeeie DeoMledeveka niw peyedka hej vUedledeve (omeje Yeeie) edoMledeveka (di-rectory) niw Fme edlece ka Devedlede ekaale idles mallesave kaes nleUdeka mallesave kaame pelee niw

Fme edlece callvee Meldeveer ieF&nE Mele Un niw eka Un mallesave he#ekaej dMka Jeeledleka eleeo ka deUve ka dUeS Deedledeveka nesve UeehS-

ekameer Yee mameSere ka helle vudeeJeele kaas dreeve yeelthej Oueve oree UeehS—

- (i) penebSree kajive he#ekaejellka yeete dleeJee«emle Jeemledka Omvraalka DeleDejCe ka dreeS DeedMueka nes
- (ii) penebSmes mameSerevmlmes dleeJeeer he#ekaej kaas #edle veneR henJeeleer niw
- (iii) vudeeJeele callmeesere DeedMueka nes-

Delece KeC [ka Devageej vudeeJeele DeeYeeJeeve callmeesere kear Devagee Jee Uee kaalJeeener ka ekameer Yee Deeace hej os mekaale niw Smeer Devagee dleeDejCe DeejYe nes ka helle hemueedat SJe dleeDejCe ka macle, dreeCalle ka helle Delece SJeDeleete Dehaue, Ueneb laka ka GUDelece vudeeJeele callweer oer pee mekaale niw

mameSere kear Devagee Smeer jante SJeDeveeDeveellhej oer pedeeer pasvudeemabele nes- mameSere ka dreeS Devagee ekameer he#ekaej ka Kalle abules peaves kear kaacele hej abule pedeeer- Kallek Ueepamebele nesree UeehS-

penebmameSere mjekeaj kaj abule peele niweneSme mameSere Gme abve kear edle me Deveealer neie epame abve calue xhe me Jeeo mabnele ekaale idlee Lee- mameSere ka hemueedat vudeeJeele kaas mameSere DeeYeeJeeve hej Oueve oree UeehS DemameSere hej veneR

hejmeatele macle Uee 14 abve ka yeave ka yeo mameSere kajives ka dreeS Iye laka Devagee veneR ekaale pedeeer peye laka eka vudeeJeele Eeje macle ve yake abule pedes

mev2002 callmeesere ekaale idlee epamecallkaane idlee eka kaef&DeeJeeve dleeDejCe DeejYe nes ka heSeedat mjekeaj veneR ekaale pedeeer, peye laka eka Uen dneze ve nes pedes kear he#ekaej ves ekameer kajCelme dleeDejCe ka DeejYe callUen ceceave mameSere ka dreeS veneR G" dlee-

mameSere vudeeJeele kear Devagee mes ner neie hejvleg epame vudeeJeele kaas Jeeo «enCe kajives kear Deekaejlee veneR niw Jen **JeeS ANMSDeeDevee noskae (TM) ovelle dreej yevece dleedhej**, A.I.R.1983 heSve) mameSere meyerOer GheyvOll ka GAOmle vudee ka ehle ka dreeS Uee vudee kear Deedle kaas Dees yefaves ka dreeS niwve eka Gms Damhaue kajives ka dreeS (**irevle Sd [ie kaO Yeepejce**, A.I.R.1978S.C.)-

paupawjee ceveej ueave yevece vellveve dreed [ie kaacheer, AIR 1969 SC 1267 ka Jeeo call vudeeJeele ves DeeYeeJeevele ekaale eka Ueeb ekameer Smes Jueba kee vece pes DeemleJe callvener niwUee Gmekee kaef&yUeeje GheyvDe veneR niwhej Jeeo uee peele niwUee Jeeo kear DeejYeDe Deemle callmevle neie SJe kaef&mameSere Eeje mener veneR ekaale pee mekaale- hejvleg Ueeb kaef& mameSere DeejYeDe Deemle callmevle peele niwUee ekameer vejeameve ka meeDejCe dreece ka Devageej Deedhe#e Gmeka dreeS Gelele calule kear YeeJeeleer kajise-

oueehe kajij yevece cepej dreeh, AIR 1996 Pun & Haryana 107 ka Jeeo callmeesere ka dreeS dreevdeekete cevekae lde ekaS idles—

- (i) Sme ekaale peave Jeeo ka dreeS DeedMueka nes
- (ii) Fmes Jeeo nteja callhej Jeele veneR neie nes
- (iii) Devudee nes kear mameSere veneR nes
- (iv) Fmes dreeDeka Deekaejellhej Deedekete Devee veneRhd [Lee nes
- (v) dleeceYe kear Deekaej Eeje Deedekete kear pee meka;

hejve jee yevece Yeeidjee, AIR 2008 SC 1960 ka Jeeo DeedJeeoer ves mechahe kee heC&Devejedme ueves ka Ghejevle mechahe kaas kaalJeelede kajives mes ceve kaj abule- DehaueDea ves mechahe ka dreeS edleme° Devageeve ka dreeS mdeer JUeeome kee Jeeo odlej ekaale-

ieyekalle dreeh Deej Deule yevece yese dreeh Deej Skea Deule, JT 2018 (5) SC 124, amleje Jeeo callkaane idlee idlee niw eka penebeka Ske he#edle calue veneR niw Gms dreejme ekaS peaves ka kaalJeeener callJeeo heSe callmeesere ntej Devagee ve dS peaves kear Jeelece-

dreeCalle—peneb eka amledele Jeeo-heSe mameSere mes ve lees Jeeo heSe ka Ueeje Deej Deekalle callkaef&hej Jeele neie niwDeej ve ner Jen ekameer vales DeDej kee amlece kajlee niw Jene vudeeJeelellkaas dne.be.mab ka DeoMe 6, dreece 17 ka Deledele mameSere kaas Devagee Deave kaj abule peave UeehS Lee- leodepej mameSere Devagee, dleeDejCe vudeeJeele mameSere Jeeo heSe hej dleeDejCe kajives ka dreeS dreevdele-

Fme Jeeo-heſe cellDheueeLea ves Jeeo-heſe kaas mallesDele kajives kear yeete Year kaaner hejvlegedeejCe vledJeeudle ves Un kaanles nſ eka mechebe cellde-eale kear mancele niw Keajpe kaj or- DeheueeLea ves Deye Un kaanles nſ eka edeMe° Devejese Deedeelece, 1963 ka Delleiale Jeeo heſe kaas mallesDele kajives kea beledeeve niw beledeeor ves Ska beledee-heſe ebuUe Un mallesDele netee niw tes Jeeo kear bekaale hej edejeale bevele he[ſee- otrejs beledeeor ves DevedUo 227 ka Delleiale GUUe vledJeeudle cellveedeeke odlej kear epame GUUe vledJeeudle ves cepaj kaj les nſ henues ka DeoMedkaas Dehamle kaj ebuUe- DeheueeLeaves Deheue GUUecele vledJeeudle celldeMeſe Devedee Ueadeke odlej kear epame GUUecele vledJeeudle ves Un eueCalle ebuUe-

edeele kear medee ka edeMe% Devejeseve ka Jeeo celldelejCe ka kajU Dellees cellmallesDele ekaale pee mekaale niwehvjlegmechebe ka ka Jeeo Ue Jeeo-heſe cellvener peyeka kajej cellmallesDele ekaale pee mekaale niw edeMe° Devejese Deedeelece, 1963 kear Oeje 26 meha-maha kaanles niweka peye keaf&dukele Ue medee ekaame Yae Ue Oekes kaas mejeves ka eueS bamleje kear peeler niwepamekkaej kaj Yeevee kea Jeeo vener netee, Iye hefkaej Gme dukele cellmallesDele ka eueS beledee kaj mekaalniw

Fme Jeeo cellDheueeLeakaas Jeeo ka dukele cellmejev kaives vener ekaale idlee peyeka kajej cellmallesDele Ska Damedeejka beedlee niw SJe Fme mallesDele mes mechele ka Jeeo ka Jeeo SJe bekaale cell yeuwele kaimes mes mekaale niw Deleſ GUUe vledJeeudle ka DeoMe kaas Dehamle kaj les nſ eEtele Deedeejvea epure pepe ka DeoMe kaas hejeſ mladele ekaale pelee niw SJe Jeeo-heſe mallesDele kea beledee heſe mledkeaj ekaale pelee niw

18. mallesDele kea Demlekeaj ekaale pevee—hefkaej Eje Devedeele cellmallesDele ka eueS ekales idles Deeeve kaas edeeve Deedeej hej Demlekeaj kaj ebuUe pelee—

- (1) Ueab vledJeeudle Eje edeej le macele ka Devoj mallesDele vener ekaale pelee Ue Ueab macele edeej le ve nes tes DeoMe kear lejke mes **14 eue** ka Devoj mallesDele vener ekaale pelee Iye Devedeele cellmallesDele Iye Ika vener ekaale pee mekaale peye Ika eka vledJeeudle Eje macele ve yek ebuUe peles- **(edelece 18)**

- (2) Ueab Deeeve mevedeeveheleka vner ebuUe idlee nes idlee kajU lejU SJe Ie keaj ves Jeeve nes-
- (3) Ueab Sme mallesDele mes Jeeo ka eue bekaale ka edeeS nes kear mallesDele nes-
- (4) Ueab Sme mallesDele ka hej Ceceame he otrejs he#kaej kaas edeeleka Deedeej ka #eale nes kear mallesDele nes vledJeeudle edeeve kear edeele cellDheuee Devedeele Mebea kea belee kaj les nſ mallesDele vner kaj ier Deej Ueab Sme kaj Ier niw tes Sme Jeeo kea edeejCe Deejve mes ekaale pelee-

mallesDele mes mejeve GUUecele vledJeeudle ka cano Jeeo ekaale—

1. **meje bekaale Yemere yeece Beceer jepjeveer Yemere Deej Dele**, SODEFDejO 1981 SmeOmeO 485 ka ceceus cellkaane idlee eka penab Jeeor ves mallesDele Ueaves cell Devedeeke edeeve kaj ebuUe nes JeneKalehej mallesDele kear Devedee or peveer UeabS-
2. **bevedee or Deej Dele yeece canso vejeleCe edee Deej Dele**, SODEFDejO 1981 heſvee 133 ka ceceus cellkaane idlee eka vledJeeudle kea edeevele Devedeeve mes yeaj ka eka vner Deedeej hej Deedeej le vener nes UeabS
3. **ede eke edee Deej Dele yeece jee yeed Deej Dele** , SODEFDejO 1981 SmeOmeO 2036 ka ceceus cell kaane idlee eka Jeeoheſe cellmallesDele ekales peves hej beledeeor Deves Jeeo kaas mallesDele kajives ka eueS dukele kealeve bamleje kaj ier-
4. **ekaameve kea Dehej SJe meje hekastr eue yeece cell jepeso hej eume Deej Dele**, SODEFDejO 1984 Fueneyeo 143 ka ceceus cellkaane idlee eka ekaame Sme hefkaej kaas Jeeo cellmedeelele kajives ka eueS mallesDele kear Devedee macevleleſ vner or peveer UeabS epameka edee hej macevele macehele nes ief&nes]

(3) Dešledeveellcennecreueekle keže Year kežleve ekele pešie—

- (ka) Smer oj, epeme hej ylope keže olee ekele idlee nw
- (Ke) Smer lejekKe, epememes Gmekže olee ekele idlee nw
- (ie) Smer lejekKe, epemkežes Gmekžer melieCevee kežer ieF&nw
- (le) melieCevee kežer lejekKe kežes olee ekeš ieS ylope kežer keže jkeže; Dežj
- (*) omleka oj, epeme hej Gme lejekKe keže hešeelaj ylope šeoVele neie-

(Dešledevee neb 4 meval 2016, 31 čomecyej, 2015 Éjeje Ghešledece 2-ka keže Dešlešlecehele)

❖ penabJeoer Year dle-dle-Jemlegmllelej mechešbe niwJenšGme mechešbe kežer hanUevee kajjves Jeeue JeCalle heliale neie-

(čirlece 3)

❖ štečaleveekka Jeeo cdlJeoer Éjeje dle-dle-Jemlegmllele Uee Jeeo ka štele Dešlešlece keže G''ves keže JeCalle kajjvee neie-

(čirlece 4)

❖ hejmece keže keže keže Jeeo odelj kajjves kežer čnllele cdlUš keže Dešlej JeCalle kajjvee neie-

(čirlece 6)

❖ Jeeoer SJešledevee Éjeje oekKeue ekeš ieS >ečdMe: Jeeo heše SJešledevee kežleve cdlVeešes idles Devejšee keže JeCalle ekele pevee Dešledevee nw čirlece 7 keže Devejšej kežer Year Jeeoer Deheves Jeeoheše cdlŠkeždekeže Jekžeždekeže Devejšesdlkežer Dešledevee kajj mekele niwUeans Jes Škeš-otnejš mes Demšlele ner kežešleve neš uakkeve Jeeoheše Uen odšlele ekele pevee Dešlešlece niwkeže Gmes šelUekke Devejšee keže čueS Jeeokežej Ce štehe niwSJešlešes šelUekke Devejšee keže čueS Gmekže Jeeo Ueueves Uešile niw **(čirlece 7)** štešejpe yevce [eO ŠhešO SJeš mešO čueO Dežj Dešle, SODEFDežjO 1968, SmeO mešO 1355keže Jeeo čmezevle štešlešlele ekeles idlee]

(1) črneleue štečalee matine keže Dešlece 7, čirlece 7 cdlGhešledece štešledeveekeže Devejšej kežer Year Jeeoer Deheves Jeeoheše cdlŠkeždekeže Jekžeždekeže Devejšesdlkežer Dešledevee kajj mekele niw Ueans Jes Škeš-otnejš mes Demšlele ner kežešleve nes- uakkeve Jeeoheše cdlUen odšlele ekele pevee Dešlešlece niwkeže Gmes šelUekke Devejšee keže čueS Jeeo kežer Ce štehe niwSJešlešes šelUekke Devejšee keže čueS Gmekže Jeeo Ueueves Uešile niw

(2) penabJeoer kežes kežer Jeeo kežer Ce štehe ve nes Dežj ve ner Gmekže Jeeo Dešledevee Ueueves Uešile neš uakkeve Dešlecevele vledleuele ves Deheves dlešledeveekežer #eše keže štešle kežer les nš Gmes Ueueves Uešile čeve čirlece neš Jenš Uešle Dešlecevele vledleuele keže čuešle štešlecekežer Gme vledleuele črneleue štečalee matine kežer Dežj 115 keže Dešledevee Dehever hegejše keže Mešledevee keže štešle kežer les nš Gmes čirlece kežer mekele niw

❖ penabkežer olee SJešlece ntekeže keže čueš Devejšee Ueane idlee niw Iye mekele čueš hešleke-hešleke SJešleceve JeCalle ekele pešlece- **(čirlece 8)**

❖ Jeeo heše keže keže keže Jeeo-heše oekKeue nes peves keže yeeo vledleuele Uen Dešlece ošle čke epelaves štešleceve niw mekešes **7 čve keže Devoj** meos keže epeme hej Jeeo heše kežer Gveer ner štele štešle kežer pešle- Iečeeue keže Kešer keže čueš Dešlešlece heže ošes keže Year Dešlece čirlece pešlece-]

(čirlece 9)

štešle Š keže Jeeo heše keže keže uešledevee pešle mekele niw Sme Dešlece hešle keže keže keže vledleuele Éjeje keže Jekžeždekeže štečalee Deheves Jeeo pešle mekešer niw keže Jeeoheše uešledevee Dešlece Dehevele niw štešledeveekeže Guueke keže keže Gōej oepš-
[UP (J) 2013]

Gōej Š Jeeo heše keže uešledevee pevee (čirlece 10)— Uešle Jeeoer vledleuele cdlJeeo heše kežes hešle kežer les mešle Gdšle #ešledevee Jeeo vledleuele cdlJeeoheše hešle ve kežer keže čmešer Dešle vledleuele cdlDevejšee štehe kežer nes Jeeo heše hešle kežer les niw Ies Jen vledleuele čueO šeo meš keže Dešlece 10 keže Dešledevee Jeeoheše kežes ceceves keže čmešer štešle hej čmešer otnejš vledleuele cdl Ghešledevee ekeles peves keže čueS uešle idles Iye Fme Dešlece keže dlešle Deheve kežer pešle mekešer niw uakkeve peve Dešlece kežes vledleuele čepoj kajj uešle niw Iye Deheve vneš kežer pešle mekešer-

Dešlece 10 keže mešle keže keže Éjeje Deheve Uee hegejše Jeeo vledleuele Jeeo cdlhešle dšlešle Deheve kežer keže hešle Fme Ghešledevee keže Dešlece Jeeoheše kežes uešledevee peves keže čuešle ošmekele niw

Jeeo heſe Jeshameer kaar ſeeſealee —vleedeeDeemle Jeeo heſe ka uuaſſeſes peaves hej Gme hej Gmekei Ghefnlele ekaſles peaves Deajj uuaſſeſes peaves kaar teejKe, Ghefnlele ekaſles peaves Jeeus he#ekaej kee vece Deajj Gmekei uuaſſeſes peaves ka kaajCaell kee ma#ehle kaaleve he#okale kaajſee-

dralece 10-ka—dralece 10-ka ka Gheydeemle ka Deoave jnles nſ Ueo Jeeo heſe teule vleedeelele cellmeſe keaj eblee idlee nes Iye Jan vleedeelele Jeeo ka ekaamee Yee ſe#e hej Jeeo-heſe kaas Gme vleedeelele cellGhefnlele ekaſles peaves ka dueS uuaſſeſes kee DeoMle oſee epeamecalle Jeeo oekave kaajvee UeaſſeS Lee-

Dehaue Ue hagej#eCe vleedeelele Yee Jeeo cellhaajle e[raar kaas Dehaue kaajves ka halUeale Jeeo heſe kaas uuaſſeſes kee DeoMle osmekalee n#

Jeeo heſe uuaſſeſes peaves kaar medee —pen#e kaamee Jeeo cellmeſe Jeeoer kaar Ghefnlele ka yeeo vleedeelele kaar Un jalle nweka Jeeo heſe kaas uuaſſeſes peave UeaſſeS Jendee uuaſſeſes ka halUeale Jeeoer kaas Dehaue dralece kaar medee oſee- Iye Jeeoer vleedeelele mes Deeaove kaaj mekaale eka—

1. Jeeo-heſe kaas Ghefnlele ekaſles peaves kaar ſemlehaave kaajves Jeeus vleedeelele kaas Yapee peele;
2. ſeeleke kaajſee eka he#ekaej ellkaar na#ejeer ka dueS teejKe dralece ekaſle peele;
3. Dea#eſe kaajſee eka teejKe kaar medee Gmes Jheſealee Jeeoer kaas or peele- peye Jeeoer Eje ekaſles idles Deeaove kaas vleedeelele cep#e kaaj uelee n# Iye vleedeelele Smeer ner kaalekeener kaajſee-

(3) pen#e Jeeoer Ghefnlele (2) ka Deoave Deeaove ekaſle peele n# Jan#e vleedeelele Jeeo heſe uuaſſeſes peaves ka halUeale Deajj Fme yeale ka nes nſ Yee eka Gmekei Eje Jeeo heſe uuaſſeſes peaves kee DeoMle Fme Deo#e hej ekaſle idlee Lee eka Gmes Jeeo kee dralece ke kaajves kaar Deo#e kaajſee veeer Lee—

(ka) Fme vleedeelele cellpeamecalle Jeeo heſe ka Ghefnlele ekaſles peaves kaar ſeeleke n# he#ekaej ellkaar Ghefnlele ka dueS teejKe dralece kaajſee Deajj

(Ke) Ghefnlele kaar Fme teejKe kaar medee Jeeoer Deajj ſeelele Jeeoer kaas oſee-

(4) pen#e Ghefnlele (3) ka Deoave Smeer Ghefnlele kaar medee or peele n# Jan#e—

(ka) Gme vleedeelele ka dueS epeamecalle Jeeo heſe Gmekei uuaſſeſes peaves ka macele Ghefnlele ekaſle idlee Lee, Iye Ika Un Dea#e Ueka veeer nee eka Jan Jeeo cellmeſe ſeelele Jeeoer ka dralece peyer kaajſee Ika eka Jan vleedeelele Dea#e Ueka ekaſles peaves Jeeus kaajCaell mes Dea#e dralece ve os-

(Ke) Goa medee Gme vleedeelele cellpeamecalle Jeeo heſe ka uuaſſeſes peaves Jeeus vleedeelele Eje Fme ſeelece dralece teejKe kaas Jeeo heſe ſemleke ekaſle peele n# ſeelele Jeeoer kaar Ghefnlele ka dueS macele eka ſeele or peeS mee-

(ie) pen#e vleedeelele Jeeoer Eje Ghefnlele (2) ka Deoave ekaſles Deeaove kaas cep#e kaaj uelee n# Jan#e Jeeoer Jeeo heſe uuaſſeſes peaves ka DeoMle ka dralece Dehaue kaajves kee nkaaj veeer nee-

Jeeo heſe uuaſſeſes peaves kee Dehauele DeoMle—Jeeo heſe uuaſſeſes peaves kee DeoMle Dehauelele n# epeamecalle ſeeſealee DeoMle 7 dralece 10 Ke cellor ief n# pes dralece n#—

(1) peye Jeeo-heſe ka uuaſſeſes peaves ka dralece Jeeoer Eje Dehaue kaar ief n# Iye Dehaue vleedeelele Yee Jeeo heſe kaas uuaſſeſes kee DeoMle osmekalee nweka Jeeoer Jeeo heſe kaas haaj macele dralece ka Deoave, Gme vleedeelele cellmeſe kaajſee epeamecalle o#e ekaſle peave UeaſſeS~ Dehaue vleedeelele he#ekaej ellkaar Ghefnlele kaar teejKe Yee dralece kaaj mekaale n# **(dralece 10-ka)**

(2) vleedeelele Eje Ghefnlele (1) ka Deoave ekaſles idles ekaamee dralece mes he#ekaej ellkaar Deo#e kaajſee ſeelele veeer halſee pes Gme vleedeelele kaar epeamecalle Jeeo heſe ha#e Fme ekaſle idlee Lee Jeeo ka dralece ke kaar Deo#e kaajſee ke macele cellmeſe ve ekaſle idlee nes]

Ue S vleedeelele Eje Ska Jeeo Fme Deo#e hej vece cep#e kaaj eblee peele nweka Jan kaas Jeeo nſeja hej velle n# veeer n# kaale Jeeoer Gme Jeeo nſeja hej velle Jeeo maſlele kaaj mekaale n# kaajCe oapeS Deajj maſlele ſeelelele kaas Yee dralece kaajſee?
[UP (HJS) 2012]

Goj S ehaue ſeelele maſlele ka DeoMle 7 ka dralece 11 cellJeeo heſe ka Demlekaale kaajves ka Deo#e ellkaar Je#e n# pes dralecelele n#—

1. penab Jeeohese cellkeasf Jeeo-keaj Ce Okraš venaR netee;
2. penab oelkeale Develjese kee celvlekeave kee ekeale idlee nes Deaj Jeeor vledjeuule Eeje drelle macale ka Devoj Gms "eka kajves cellDemehaue jinlee nes
3. penab Jeeo hee Dehleele cape hee hej dueKee idlee nes Deaj Jeeor vledjeuule Eeje drelle macale ka Devoj Dehafele cape-hee oves cellDemehaue jinlee nes
4. penabeka Jeeo hee cellkeale mes ner Un beleale netee nweka Jeeo ekaer dlede Eeje Jaapale nw

DeoMe 7 ka drelce 11 ka Davleiale ekaer Yee Jeeo keas DeaMeka leaj hej Keajpe kajves kaer Devedle venaRer pee mkaaler nw Unab Un GuueKevade nweka DeoMe 7, drelce 11 ka Davleiale Jeeo Keajpe ekales peaves ka beleale-hee kee drelleaj Ce kajves ka dueS belealeer kee dueKee kealeve Deave DeledMueka venaR nw

Jeeo hee ka Demlekaale hej chadue—penab Jeeo hee Demlekaaj Delele Keajpe kaj ablee peete ny Jenevledjeuule Snes bevele Jeeue DeoMe, Gme DeoMe ka keaj Ceallmehe Deafvleakele kajvee- (Deo 7, drelce 12)

penab Jeeo-hee kaer veecpejer mes velles Jeeo-hee kee Ghedlele ekeale peave beleaj le venaR netee—Fme cellfme ka hleak Jeeoale Deajjell cellmes ekaer hej Yee Jeeo-hee Ghedlele kajves mes beleaj le venaR nes padleee- (DeoMe 7, drelce 13)

Denleef drelce-ee/ee ka belealehe hej bevele—Ueeo Jeeo Keajpe ekales peaves Jeeus DeoMe keas Dehaue vledjeuule Eeje Dehaule kaj ablee peete ny las Emans Denleer drelce-ee kee DeoMe muleš hayeeade venaR nes padleee kelleka Un Jeeo mes macyee Devedleka DeoMe venaR nw

DeoMe 2 (11)
(drelce 1 ms7)
Jeeo kaer dreljevee
(Frame of the Suit)

Fme DeoMe cellJeeo kaer dreljevee (jUvee) mes mejdle dlede kee belealeve ekeale idlee nw Fme DeoMe cellkeaj **7 drelce** nē **drelce 3 Jeeo nsejaleka mlespeve mesmejdle nw**

- ❖ beleka Jeeo kee Deajve Jeeo hee ka demlekaaj Ce mes netee nw Jeeo kaer jUvee (Framing) keadveer kee belece Uej Ce netee nw Jeeo hee Jeeor Uee Gme ka huaf J Eeje ldeaj ekeale peete nw
- ❖ Fme DeoMe ka drelce 1 ka Devej beleka Jeeo Fme lejeka mes dreljele ekeale peave UeahS leka meamle dleee«amle dle-dleah hej Delece drelle behle kajves ka dueS Ska cepeyle Deaj etave pes lde Gms paj's Deajjoi chioceper (Litigation) kee Yee Dde nspale-
- ❖ Un drelce Jeeo kaer yanvleee keas jakeaves kee Ska cenJheC&Ghedle nw he/keaj keas UeahS eka Jen Dehaves meheC& oles keas Ska na Jeeo cellmedeule kaj os kelleka DeUer lejn mes drelle ekeale idlee Jeeo hee drelle keas drelleaj le kaj osee nw

Jeeo ka Davleiale meheC&olee (drelce 2)—

Gheyde Jeeor keasyeUe kaj les nleka Jen Dehaves Jeeo cellhajs oles keas medeule kaj's pes Gme Jeeo keaj Ce mes Ghele netes nē Jen Fme ka dueS yeUe venaR nweka Jen Gme Jeeo mes drelle Jeeo keaj Ceallkeas Yee medeule kaj's-

- ❖ Fme drelce kee cakUe GOMUe nw DeveljesellUe oles ka drelpeve keas mhe° le: oij kajvee Deaj Jeeo kaer yanvleee (Multifariousness) kee drelje Ce kajvee-
- ❖ Fme drelce cellDeledle drelce-ee Un nweka keasf Yee Jlebea Ska na Jeeo keaj Ce ka dueS oes DeveljesellUe kee nkeaj venaR netee- Un drelce-ee oes yef drelleka drelce drelle ekeale idlee nw huue oles kee drelpeve lde oheje Ghedle kee drelpeve-

❖ dŕelĵe 2 Fme cenlJheC&ĕmezevle heĵ DeoDeĵle nŕwkeā cediellSĴhGheĵejdlkēās hēkēā hēkēādkeāĵ kēā ūeāleĵeeor kēās Skeā ner Jeeo nŕdeĵā kēā dŕeS os yeeĵ oĀ [le venRkēĵve ūeāhS- Jeeor kēā Theĵ ūen ūeāleĵe Deĵahele kēĵĵves kēā dŕeS ner GheĵDele dŕelĵe iĵle nŕwkeā—

- (1) ūeā Jeeor Deheves oĵes ūe Gmkeā Yeeie kēā yeeĵs cēllŪeeo ueeves mes ūeēie kēĵle nŕwĵee ueeĵe kēĵle nŕwĵee Jen Fme ūkēĵ ūeā[s iēS ūee ueeĵe dŕelĵes iēS Yeeie kēā yeeĵs cēll oĵeĵe Jeeo vener uee mekēāle;
- (2) ūeā Jeeor dŕeāmer Jeeo nŕdeĵā kēā yeeĵs cēllŪeeo ueeves mes ueeĵe kēĵle nŕwĵee Jen Fme ūkēĵ ueeĵe dŕeāS Deĵeĵee kēā dŕeS oĵeĵe Jeeo vener ueeĵeĵee peĵe lēkēā dŕeā ūeāleĵeele kēā Fpepele ve uesuer iēf&nes: **(dŕelĵe 2)**

Ā°ele

kēā Skeā leĵ Ke kēās 1200 Jeeĵkēā YeeŠkēā (dŕeĵelĵe) kēā heōs heĵ oĵee nŕw mevĵ1905, 1906 SĴh1907 Fve meĵer heĵs Je-ek kēā YeeŠkēā Meāūe nŕwDeĵ ēbūee venRiĵle nŕw kēā mevĵ1908 cēllKe heĵ kēāleue mevĵ1906 kēā Meāūe YeeŠkēā kēā dŕeS Jeeo uaele nŕw Ke kēā Theĵ kēā, Gmkeā hēllŪeele mevĵ1905 ūe 1907 kēā Meāūe YeeŠkēā kēā dŕeS Jeeo vener ueeĵeĵee-

DeoMe 2, dŕelĵe 2 SĴheĀvūeĵe—oĵeĵer heĵ dŕelĵe Fme dŕeāzevle heĵ DeoDeĵle nŕwkeā kēāF&Yer he#kēĵ Skeā ner Jeeo kēĵCe kēā dŕeS os yeeĵ lēle venR dŕelĵe peave ūeāhS uaeĵe oĵeĵell cēll Deĵle ūen nŕwkeā—ūeĀvūeĵe kēā Deĵleĵe Jeeor kēā ūen kēābēūe nŕ dŕeā Jen Deheves cēĵe kēā meĵleĵe cēllGheĵeĵe meĵer DeoDeĵell kēā Gheĵeĵe kēĵ uĵll peĵeĵe, dŕelĵe 2 kēā Deĵleĵe Jeeor kēā ūen kēābēūe nŕ dŕeā Jen Skeā ner Jeeo nŕdeĵā mes dŕeĵeāveĵes Jeeus meĵer Gheĵeĵell kēā cēĵe kēĵ ues-

dŕelĵe 2 kēā Deheĵeo

oĵeō ūeĵe yeece Gōĵ ūeMe ĵeĵle, SO DeĵD DeĵO 1962 SmeO meāO 1334 kēā Jeeo cēllFme dŕelĵe kēā dŕeĵe Deheĵeo yeĵleĵes iĵes nē—

- (1) ūen dŕelĵe dŕe-heeove kēā dŕeS dŕelĵes peeves Jeeus Deĵeo vēll kēās ueeĵet vener lēĵee uaeĵeĵe Yeeĵkēā dŕe-heeove kēā dŕeS dŕelĵe iĵle Deĵeove, d[>āer kēā yeĵeāer dŕe-heeove kēā dŕeS dŕelĵes peeves Jeeus hēllŪeeleĵeā Deĵeove kēās Jeepele vener kēĵs iēe;

(2) ūeāleĵeeve (Set off) kēā Jeeāe kēā oĵeĵe kēĵves cēll dŕeĵeāvele dŕeāmer hēllŪeeleĵeā Jeeo kēās Jeepele vener kēĵs iēe;

(3) meĵleĵeeve kēā Deĵeĵūo 226 kēā Deĵleĵe heĵ cēādeĵeĵ eĵ Š kēā ūeādeĵeāDeĵkēās ūen dŕelĵe ueeĵet vener neĵe-

ceĵe ūeābēā kēā dŕe°āe Jeeo (Suit against dead person)—penR Jeeo cēllĵeĵeā kēā dŕe°āe ueeĵe peĵee nŕw ĵee Gmkeā dŕeādeĵā Gōĵ eēdeĵeĵe ūeāŪēĵe Jeeo cēllkēāF&Yer meĵleĵeeve cēāĵe vener neĵe, ūeāns Jeeo cēllĵeĵeāer peeĵeĵeĵer ve neĵeĵeĵ ner oĵeĵ kēāleĵve dŕelĵe iĵle nes Deĵē cēllĵeĵeā kēā dŕe°āe dŕelĵe iĵle Jeeo Meĵle nŕw ūeā Jeeo Skeā mes Deādeĵā cēllĵeĵeā kēā dŕe°āe meĵleĵeĵe dŕelĵe iĵle nŕw ūeā Jeeor SĴh ūeāleĵeeor kēā dŕeādeĵā ūeāleĵeĵe Jeeo kēās Deĵes yeĵeĵe ūeā Jen pe™ĵer he#kēĵ nŕw ūeā-

Jeeo nŕdeĵā

(Cause of action)

ūeMe Š Jeeo nŕdeĵā mes Deĵe kēāle meĵPeĵesū
[Bihar (J) 1979, 1986]

Gōĵ Š Jeeo kēĵCe ūe Jeeo nŕdeĵā kēā Deĵeĵe dŕeāmer dŕeĵeo kēā SmeS kēĵCe mes nŕw ēpeĵeā kēā dŕeS dŕeāleue Jeeo meĵleĵe dŕelĵe peĵee nŕw

Jeeo kēĵCe dŕeāmer Yeer Jeeo kēā DeoDeĵ netee nŕw penR dŕeāmer Jeeo kēā Jeeo nŕdeĵā ūkēāŠ venRkēĵle nŕwkeā Jen dŕeāleĵeāle Jeeo-heĵe kēās veĵeĵeĵ kēĵ oĵee- Jeeo kēĵCe kēā kēāF&Yer meĵeĵe ve ūeāns Jeeor ēĵe ūeāns iĵes Deĵeĵee kēā ue#Ce heĵ DeoDeĵle netee nŕwDeĵ ve ner ūeāleĵeeor ēĵe meĵleĵe dŕelĵes peē meĵeāves Jeeus ūeāleĵeo mes netee nŕw Jen heĵleĵe Jeeo kēā Gve DeoDeĵell kēā kēāleĵe netee nŕw ēpeĵeā Jeeor ves Jeeo nŕdeĵā kēā™he cēllDeheves Jeeo-heĵe cēllGueĵe dŕelĵe nŕw Dele: Jeeor SĴh ūeāleĵeeor kēā yeĵle Gheĵe dŕeāmer dŕeĵeo kēās iēf'le kēĵĵes Jeeus lēūe kēās Jeeo nŕdeĵā kēā nŕw pees Jeeor kēās ūeāleĵeeor kēā dŕe°āe Jeeo ūeāvees kēā DeoDeĵ ūeove kēĵle nŕw SĴh Deĵeĵ oĵes nē

Jeeo nŕdeĵā kēā #ēādeĵeĵ mes meĵeĵe—Jeeo nŕdeĵā kēā #ēādeĵeĵ mes heĵ meĵeĵe kēā meĵeĵe netee nŕwkeāleĵeā meĵeĵeĵe penR Jeeo kēĵCe Gheĵe netee nŕwGmeā kēā #ēādeĵeĵ Jeeus ūeāleĵeāle ēĵe Jeeo kēā dŕeĵCe dŕelĵe peĵee nŕw ēpeĵe ūeāleĵeāle kēā #ēādeĵeĵ cēllJeeo nŕdeĵā ve Gheĵe nŕw nes Jen dŕeāleĵeāle Jeeo kēā dŕeĵCe venRkēāleĵe peē meĵeāle nŕw ūeā ūeāleĵeāle ēĵe ēĵeĵe Jeeo nŕdeĵā kēā dŕeāmer Jeeo kēā dŕeĵCe dŕelĵe peĵee nŕw ūeā Gmkeā ēĵe heĵle d[>āer Meĵle neĵe-

Jeo nstjzalkka mdlepeve (*Joinder of Causes of action*) — dlede kee Uen meceevle dledece nweka deluleka Jeo nstjzka ka dueS heekad Jeo mhinlee dealee peele ceiej peye kaF&Jeo nstjzalkkaas Ska nar Jeo cellmdeapele kajjka (peel kajj) Jeo kee dledej Ce dealee peele nwIye Fms Jeo kajj Ceallwe Jeo nstjzalkkae mdlepeve ka'ntes nq

mhinlee ka **DeoMe 2 dledece 3** cellweo nstjzalkka mdlepeve mes mndele dnezevle doles idles nq dledece 3 mes 6 laka callwe dle Jeo nstjzalkka yejj callyealee idlee nwppe Fvkeae mdlepeve dealee peele nw Jeo nstjzalkka mdlepeve meyerOer dlede drecve nq—

penbSka Jeoer SJobSka dealeJeor nes ldele kaF&Jeo nstjzka nes Jenamyer Jeor Gve meye Jeo nstjzalkkaas Ska mele medceuale kajj mekaale nw

penb oes Ue DeDeka Jeor nes ldele kaF&dealeJeor SJob kaF&Jeo kajj Ce nes Jenamyer meyer dealeJeor Ueallka dle®ae meyer Jeo kajj Ce peel mekaale nwUeo Jes dealeJeor Gve Jeo kajj Ceallmndegaa™he mes dnlazeze nes

mdleapele Jeo nstjzalkka cellweo kear dle-dleJemleg kear DeDeka #seadkajj lde mndele dle-dle Jemledalkka Gme jkece Ue calule hej dlede kajjier pas Jeo odlej deales peaves kear dlede hej nw penbdeka Jeo cellwe Ue DeDeka Jeor, dealeJeor SJob Jeokajj Ce nes Jenamyer Jeor Gme Jeo cellmeyer dealeJeor Ueallka dle®ae meyer Jeo nstjzka peel meka'ntes Ueo Jeocae Ce Gve Jeo kajj Ceallmndegaa™he mes dnlazeze nes **(dledece 3)**

mledej mechebe ka dledeje Ce (Recovery) ka dueS Jeo cell vledjeude kear Fpepele ka djeve drecve dlekele ka dmedle keaf&Yer Jeo nstjzka mdleapele venr dealee pedlece—

- (ka) mechebe Ue Gmekai Yeeie ka Dale:kaave uelallwe YeeSka ka yekadlee ka dueS oelje;
- (Ke) mdleape kear veyamevay ka dueS oelje qame mdleape ka DeOave Jen mechebe Ue Gmekae Yeeie Oej Ce dealee idlee nw
- (ie) Jes oles qavacellweame idlee Dvageese Gmer Jeo nstjzka hej DeDej je nw **(dledece 4)**

dekaer dle-heokai, deMeakka Ue Jeoj me Eje Ue Gmekai dle®ae keaf&Yer oelje Gme nmdlele callvndepel e pedlece pas Juebaide me Fvkeae Eje Gmekai dle®ae deales peaves nw **(dledece 5)**

uskave Ueo vledjeude keas Uen deale netee nweka Jeo cellweo nstjzalkka Fme dekeaj mdlepeve mes dledej Ce cellwepe Ue devebe nes pedlece Ue Sme kajjve Davlele Demgdeapevoka neie Jen de vledjeude he-dka dledej Ce kee DeoMe osmekeale nwUe Sme DeoMe os mekaale nwpes Gdole nes **(dledece 6)**

Jeo nstjzalkka kajjmdlepeve— Jeo nstjzalkkae kajjmdlepeve lye netee nwppe dekaer Jeo cellwe Ue oes mes DeDeka Jeor nes ldele oes Ue oes DeDeka Jeo kajj Ce nmluskave Jeor meyer Jeo kajj Ceallm mdlepeve™he mes dnlazeze ve nes

Fmer dekeaj penbdekaer Jeo cellwe Ue oes mes DeDeka dealeJeor nes Dej oes Ue oes mes DeDeka Jeo kajj Ce nes uskave dle dle Jeo kajj Ce dle dealeJeor Ueallka dle®ae Deuie-Deuie mdleapele deales i eS nmlvndepyer Jeokkae kajjmdlepeve netee nw

Jeo nstjzalkka kajjmdlepeve ka deyele— he#keaj dleka Ue Jeo nstjzalkka kajjmdlepeve Ue demlepeve ka kajj Ce Ue Jeo kear dekaer kaalvndepyer cell Smer ieuvel, seqs Ue dealeJeor deale ka kajj Ce qememes dea ceccaves ka dealeJeor deale ka kajj Ce ceccaves ka i qealeje (Merit) Ue vledjeude kear deDekeaj lde hej deyele ve hal e nes les keaf&Yer d[>kar dnezeu cellwe les GueSer pedleer Dej ve nar Gmeallmndegaa deale pedlece Dej ve nar Jen dealeJeor kear pedlece- uskave Uen dledece DeDeka de#keaj dleka demlepeve hej ueid venr neie- **(deje 99)**

Jeo nstjzalkka kajjmdlepeve ka yejj cellwe dle— Jeo nstjzalkka kajjmdlepeve ka DeDej hej meyer De#ebe Uelamelele me dlece Delamej hej G" dles pedlles Dej Gve meyer ceccave cell qvancelldeleka dleje dle deales peles nO Sme dleje Ue ka macle Ue Gmekai haldekales pedlles peye laka dea De#ebe kee DeDej yeo cellwe hame nq Ue nes Dej Ueo keaf&Yer De#ebe Fme dekeaj venr dealee peele nw nes Jen Uel do Ue idlee mecepe pedlece- **(dledece 7)**

yenq" helle Ue yengdelele (Multifariousness)

yenq" helle Ue yengdelele kee Delak nw— Jeokajj Ceallm SJob he#keaj dle kee kajjmdlepeve-

deleka Jeo cellweo Ueallm SJob Jeokajj Ceallm Ue dealeJeor Ueallm SJob Jeokajj Ceallm mdlepeve ka kajj dleallwe ceavka mles nO peye Fve ceavka dekeaj he mdlepeve venr dealee peele nw lye Jeo kajj Ceallm kee kajjmdlepeve netee nw ldele Fms deDeka Yes-ee callyenq" helle Ue yengdelele (Multifariousness) ka'ne peele nw

penekka Ska Jeeo celloos Uee Deekka Bealeeoor nes Dellee os Uee osms Deekka Jeeo kaaj Ce nes Jendehj Ueeo efalele Jeeo kaaj Ce efalele Bealeeoor Ueeo elee Deuele-Dauele mabepele ekales pees nE Ieye Uen Jeeo Bealeeoor Ueeo S Job kaaj Cealkkae mabepeve kaanuete nW Smeheleka Jeeokaaj Ce S Job heleka Bealeeoor Ueeo mabepeve Gme Jeeo kaas yanj helle ka kaaj Ce Devede yee osee nW yanj helle ka Deoaj hej Deo#e melalece Deamej hej nE G"vee Ueeh S Ueeo Fme Bekaaj Deo#e venekeale idlee tes Uen meapee pelee eka Jen Uee eble idlee nW]

DeoMe 3 (III)
[efalece 1 mes6 (2)]
ceevulee Behle Deekkae&Deej huaj
(Recognized agents and pleaders)

efalece 1—vileeuele cellokaamee Yee Bekaaj kaer Ghempaele, kaes & Yee Deeoove Omleje ekaale peeve S Job kaalekaale peeve efalece ka Eeje ekaale pee mkaale nW—

- (1) mJeh he#kaaj Eeje; Uee
- (2) Gmkae ceevulee Behle Deekkae&Eeje; Uee
- (3) Gmkaer Deej mes Ghempaele neves Jeeus Deeoove kaj ves Jeeus kaalekaaj ves Jeeus Uee Gmkae huaj Eeje ekaale pee mkaale- (DeoMe 3, efalece 1)

ueskaave Ueeo vileeuele efalece kaj s tes he#kaaj mJeh Deheves ceoove ka mabepeve kaj mkaale nW

Bekaale

GO BeO S UeOpeOSmeO nheUee
GO BeO jepenle mahlee 2006
Bevveej Be®he celV
GO BeO jepenle mahlee 2006
S Job leevete efalece

DeoMe 5, 16, 16-ka
(V, XVI, XVI- ka)
(Oeje 27, 28 S Job 29, 30, 32)
mecave (Summons)

DeoMe 5(v)
(Oeje 27, 28 S Job 29, 30, 32)
mecave (Summons)

BeMe —mecave kaer haaj Yee-ee oapeS- mecave ka Deel Uee ka mabekeale Jeale kaapeles mecave leeoore ka kaale GOMe nW Bealeeoor hej mecave kaer leeoore ka kaale {he (jalece) nW efalee ee kaapeS-

(Oeje 27, DeoMe 5) [UP (J) 2000]

BeMe 17—mecave ka Deel Uee ka mabekeale Jeale kaapeles Bealeeoor hej mecave kaer leeoore ka kaale {he (jalece) nW efalee ee kaapeS-

(Oeje 27, DeoMe 5) [UP (J) 2015]

G0ej S efalece Bealee mahlee kaer **Oeje 27, 28, 29** **lele DeoMe (v)** mecave S Job Gmkae dikaove pees lele Gmkaer leeoore mes mJeh Uee nW **mecave Mayo mahlee celV leeshaj Yeekele nW Deej ve nE nhe-Skaale nW**

mecave ka Dele ntee nW—yeevee Uee ceoove-
"mecave vileeuele Eeje pejer ekaale idlee Jen Behe ntee nW epemka Eeje ekaamee Ueebe Uee Jemeg kaas vileeuele celV Omleje ekales pees kaer Dehe#e kaer pelee nW"

"mecave Jen DeoMe ka nW pes vileeuele ka kaale Uee Eeje pejer ekaale pelee nW epemka kaamee Ueebe kaas efalece ekaale pelee nW eka Jen efalele efalece kaas vileeuele ka me#e Ghaflele nes"

mecave Uee: Jeeo Eeje Jeeo mahlee ekales pees ka helUeele Bealeeoor ka vileeuele celV Ghaflele nekaj dueKee ka Uee Omleje kaj ves ka dueS mecave pejer ekaale pelee nW me#e Uee kaas Yee Ghaflele neves ka dueS mecave pejer ekaale pelee nW

mahlee kaer **Oeje 27** Uen Beleeeve kaj Ier nW eka peye kaes & Jeeo hCalee mahlee kaj eble pelee nW tes Bealeeoor kaas oles ka Bealeeoj ka dueS vileeuele Eeje Jeeo mahlee neves ka **30** eble ka Deoj Ghaflele ka dueS vileeuele Eeje efalece pejer ekales pelee nW epemes mecave ka nW

Oeje 28 beeloeve kaj leer nweka pye kaeF & Jueba ekaer ohejs jepile calljn jne nweemecave Devle jepile callmecaue ekales pees ka dweS Sines vledleuule kaas Smeer elled me Yeppe pee mekaiee pees Gme jepile callmoleke drelcealMEeje dleahle nwe

Oeje 29 eloomear meave mes meyafole nwe pemecallkaane idlee nwe eka vledleuule Eeje pejer ekalee idlee meave epames ve les vledleuule muleh Deajj ve Yeeje ka yearj yek dlee pee mekaiee nwe Fve haaj dmlledleall callvledleuule meave Gme vledleuule kaas Yeppe pealee epemecallmahnlee Eeje yek dlee pee meka SJob Yeppe pee meka Uefo Sme vledleuule Eeje meave pejer ekalee idlee Lee-

Oeje 30 callGuuekaKe ekalee idlee eka vledleuule ekaer Yee meale Dehevs amleee Uee ha#ekaej ka bealee hehe hej, ekaer omleape ka DeoMle hej meave pejer kaj mekaiee nwe Sines ekaer DeoMle ka tel.lee kaas Mehlehehe Eeje meajle ekalee peave UeafS-

Oeje 31, Oeje 26,27,28 ka beeloeveall callme#eer kaas meave pejer kaj ves ka **beeloeve kaj leer nwe**

Oeje 32 Uen beeloeve eka vledleuule ekaer Jueba kaas halle neska dweS elledle kaj mekaer nwe pames meave pejer ekalee idlee nwe Gme beapeve ka dweS—

- (1) elejhaejer JeeCS pejer kaj mekaiee,
- (2) Gmekar mechebe kaas kejkaj kaj mekaiee SJob Gmekae dleale kaj mekaiee,
- (3) Gmekai Thej 5000 mes Davedka pegalee DeDej eahle kaj mekaiee,
- (4) Gmes DeoMle os mekaiee eka Jen Dehever Ghempaele ka dweS beleyealle os Deaj Jueleaece kaj ves hej Gmekas dmeloue kejeiej kaas meaj kaj mekaiee-

meave pejer kaj ves ka drelcealke eleeje DeoMle (v)

meave ka mleska—vledleuule Eeje pejer ekales pees Jeevs beUeka meave callmecaue yealke GuueKe ekalee peave DeelMleka nwe—

- 1. dovedka SJob meale; (**Deo 5, dleO 6**)
- 2. pejer ekales pees ka GöMle;
- 3. vledleuule kee nme#ej tel.lee Devle Sines hee adkaejer kee nme#ej epames Fme drelcebe drelcebe ekalee idlee nes[**Deo 5, dleO 1 (3)**]
- 4. vledleuule kee capje;
- 5. meave callUeCale tel.Ueallmeyemes becaKe tel.lee Uen nweka meave callUeCale teejeKe ka leue elleeAka ka dlejekeaj Ce ka dweS nwe cejaoces ka Delece dleheSejs ka dweS nwe
- 6. meave ka meale Jee hehe Yee Ska hehe beale meave neier, (**Deo 5, dleO 2**)
- 7. ekaer udgeeo vledleuule ka cejaoces ka meave Delece dleheSejs ka dweS neie-

Beceer Ujer yeeF&Deaj Devle yeece ceoveave Deaj Devle, SO DeeFO Dejo 1989 ceOleO ka Jee callkaane idlee eka meave Ska De/ekha Jueamlee nwe Uefo meave ka meale Jee kee bele venaYeeer peeler nwe les Sines meave kee lecaue dledeceve vena ceaver pee mekaer nwe Sines ceaveall callhaaj le Ska he#eale d[>eer Deemle ekales pees Ueele nwe Fmeer bekaej Ska Devle Jee **ue#ceer yeeF&yeece kallhecaue pane**, 1995 Sce. hez Sue. pes 105 ka Jee callkaane idlee eka Jee kee beale meave ekales djeve kee ekalee idlee meave dledeceve vena neie-

meave kee behe

meave callkeer Devleall dleall (contents) kaas mheS kaj ves ka dweS UenB Ska meave kee behe dlelee pee jne nwe **Jee ka dleheSejs ka dweS meave (DeoMle 5 ka dlelece 1 Deaj 5)**

(Nbeleka)

beceer-

.....

(vece, JeCalle Deaj dleleme-mleave)

..... ves Deheka dleae ..... ka dweS Jee mahnlee ekalee nwe Dehekaes Fme vledleuule callteejeKe ..... kaas dove call ..... yees oles ka Göej oves ka dweS Ghempaele (nepej) nevs ka dweS meave ekalee peeler nwe Dehe vledleuule callmuleh Uee ekaer Sines huere[j Eeje Ghempaele nes mekaes nle epames melekaed DevopMle doS ieS nelDeaj pees Fme Jee mes meyafole meyer meaj Jeeval beUeallke Göej os meka Uee epemka meale Sme kaeF & Jueba nes pees Sines

meye ßmVællkæ: Gøj os mka- vüedleuüle cællDehekæar Ghempæele
kæi dæS pas ðve ðvæle ækæle idæe nïw Jen Fme Jæo kæi Dællece
ðvhešejskæi dæS ðvæle ðve nïwFmeædæS Dehekæas Gme ðve Deheves
Gve meye meæ#dællkæas Uæ Gve meye omæelæpædllkæas hehæle kajj ves kæi
dæS lðlæj j nvee UædñS ðvære hej Dehe Dehevear ßællj#æe kæi dæS
ðvællj j nvee Uæntes nð

Dehekæas meðle ækæle pæle nïw kæi Uæð Dehe Thej yelæF
ieF& læjæKe kæas Fme vüedleuüle cællGhempæele venæ nollis læs Jæo
kæi meæF&Dæj Gmææ ðvhešej Dehekæar Dævællæle cællkæle pæSæe-

Uen Depe læjæKe ..... kæas cejs nmlæej
mes Dæj vüedleuüle kæar çæpe ueiee kajj ðvæle idæe nïw

vüedleuüle

mecave pejer kajj ves kæi GöMlle—vüedleuüle Éje mecave
pejer kajj ves kæi ðvæce GöMlle nð—

1. Jen JÜæðæ mJæð Uæ Deheves huæe[j kæi cæUæce mes Uæ
Sæshuæe[j kæi meæle kææF&JÜæðæ nïw pes meYæ ßmVællkæ:
Gøj os ves kæi dæS meæLæ nïw, Gheñlæle nekæj mejVæle
ßmVællkæ Gøj oW
2. dæKele kæLeve ßmleje kajj ves kæi dæS;
3. ðleæðæ ævrog ðvæUæle ækæles peæves DeLeæe Jæo kæi
Dællece ðvhešejs nïw
4. omæelæpe Deæð ßmleje kajj ves kæi dæS;
5. meæ#dællkæar Gheñlæle kæi dæS-

**mecave kæe pejer ækæle peæve—Oæje 27 SJæðDeoMe
5 ðvæce 1** kæi Devepej Jæo kæi meclækæi æ he mes meñlæle ækæles
peæves kæi yeo vüedleuüle Skæi mecave pejer kajj sæe- mecave, pejer
kajj ves kæar ðvæle mes **30 ðve kæi Devoj**, ßælleæor kæar Gheñlæle
kæi dæS, Deheves oæles kæe Gøj os ves kæi dæS lðle dæKele kæLeve
ßmleje kajj ves kæi dæS, ævæææve peæ mekæiee- hejvleg Jæo oðlej ækæles
peæves hej Uæð ßælleæor Gheñlæle nis lðle Jæor kæe oæle meækæj
kajj ves læye mecave venæ ævæææve peæ mekæiee :

ðvæle ßælle meñle (mVæSæve)
Deðvælece, 2016

hejvlegæ Uæð ßælleæor **30 ðve** kæi Devoj dæKele kæLeve
ßmleje kajj ves cællDemeææe j nle nïw læye vüedleuüle kæej Ce uækyææ
kajj ves nð meælle Dees yðæ mekæiee nïw uækæve Jen meælle, **mecave
kæar læææve kæar læjæKe mes 120 ðve kæi yeo kæe venæ**
neiee- mecave kæar læææve kæar læjæKe mes Skæi meævæme ðve kæar
meæælle hej ßælleæor dæKele kæLeve hææFue kajj ves kæe Deðkæej

Kes osæe Dæj vüedleuüle dæKele kæLeve DeðvæKe hej ves ves kæi
dæS Deveææle venæ kajj sæe-

**vees Š (2016 kæe DeðeO me 4 Éje 31 æmæcej
2015 Éje Deðeñlææle- (DeoMe 5, ðvæce 1)**

mecave lææææer kæi {le (Modes of service of sum-
mons)—mecave kæar lææææve vüedleuüle Uæ Sæshææðkæejæ kæi
Éje, peææ ækæi Jen Fme ðvæææe ðvæleje kajj nmlæej læ Jæj
vüedleuüle kæar çæpe meñle Gmææar ßæle kæi ßælleææve Uæ ðvæææve
Éje kæar peæææe- **(Deo 5, ðvæce 10)**

Jæor Éje mecave kæar lææææe kæi dæS Deæææve Š

meæævæleš mecave kæar lææææve vüedleuüle kæi Deðkæejæ Éje
kajj æF&peææ nïw uækæve Jæor mJæð Deheves Éje ßælleææor hej mecave
kæar lææææve kajj ves nïw Deæææve kajj mekæiee nïw Sææ Deæææve ækæles
peæves hej Jæor kæe mecave hej oðe kajj ðvæles peðlællis- Jæor mecave kæar
lææææve meñle cællææle he jæle mes kajj mekæiee-

(Deo 5, ðvæce 10)

meñle cællmecave kæar lææææer kæi meævæle cællææve ßælleææve
ækæles iæS nð—

1. JÜæðæle Uæ ßælle lææææe;
2. vüedleuüle Éje lææææe;
3. Jæor Éje lææææe;
4. Yæve Uæ ßælleCe cællUæmæe kajj kæi lææææe;
5. [kæi Éje lææææe;
6. ßællææle lææææe;
7. omæej vüedleuüle kæi #ææðkæej cællj nves Jææes ßælleææor
hej mecave kæar lææææe
8. kæejæej cællmecave kæar lææææe
9. Yæj læ yeæ j j nves Jææes JÜæðæ kæar mecave kæar lææææe
10. ðleæðællææææe j ævællææ Deðkææð DeLeæe vüedleuüle
Éje mecave kæar lææææe
11. ækææææ uækæi hææðkæejæ Uæ j sæles kæææææ kæi ækæææ
kææææææ Uæ mææææe ßæðkæejæ hej mecave kæar lææææe
12. Deðle j æpæle cællææææe kajj ves Jææes ßælleææor hej mecave
kæar lææææe
13. ækææææ pææe, lææe Uæ veYæ meææe kæi JÜæðæ hej mecave kæar
lææææe
14. ækææææ ævææe hej mecave kæar lææææe
15. ækææææ hæææ hej mecave kæar lææææe
16. meæ#dællhej mecave kæar lææææe

1. Jüebäi ele Üe Üelü#e leccäure—maccave leccäureer käe ün meJeece lejakeä n#w Fmekaä ökeäej käi maccave käar leccäureer Jüebäiele ^{TM}he mes kajef&peeler n#w Fmecal/öaleleceer Üe me#eer käas Jüebäiele ^{TM}he mes öale ökeäej Fmekaär leccäureer kajef&peeler n#w Üeö müleleSme öaleleceer Üe me#eer GheueöÖe veneRnelee n#w Ies maccave käar leccäureer Gmekaä Deaf/keälöek Üe hejJeej käi ökämer hej®<e Üe ceñuue meomile hej käar peeler n#w **(Deo 5, öfölece 12 Sjöb15)**

peye Skeä mes Deaökeä öaleleceer neS Ies öelökeä öaleleceer hej Jüebäiele ðhe mes maccave käar leccäure käar pedleier- **(öfölece 11)**

❖ penöBöaleleceer maccave peej er kaj ves Jeeus vüedleuüle käi #öeödekeäej cäl/vener jinlee n#w Ieye maccave käar leccäure Sams öyödekeä Üe Deaf/keälöek hej käar pee mekäaler n#w pes Sams #öe cäl/vener öaleleceer käi öueS keäejeej kajlee n#w **(öfölece 13)**

❖ peye ceccäure DeJee mechebe käi Devegese mes mejödele Üe Gmekaä öale ökeäles idles Deökeäle käi öalekeäej käi öueS nes Ielee maccave käar leccäure öaleleceer Üe Gmekaä Deaf/keälöek hej ve käar pee mekä Ieye mechebe käi Yeejmödekeä Jüebäi hej maccave käar leccäure käar pee mekäaler- **(öfölece 14)**

❖ peye öaleleceer ve öeues Jeneö maccave käar leccäure Gmekaä Deaf/keälöek Üe hejJeej käi ökämer Jellenkä hej®<e Ielee ceñuue hej käar pee mekäaler n#w meskä (servant) hej maccave käar leccäure veneRkäar pee mekäaler n#w öaleleceä Jem hejJeej käe meomile veneRn#w **(öfölece 15)**

maccave käar leccäure käi mecyöde cäl/DejO käiö Mcees&yeece Deaf/keä veiej Jeneöle SmeömeSöare SC [käi, **SO Deafö DejO 2001 öbuuer 272** käi Jeeo cälöbuuer GÜÖe vüedleuüle Éeje ün Deaf/ödeöeäjj Ie ökeäle idlee n#w ökä—

- (1) maccave käar leccäure JüebäiMeS öaleleceer hej kajef&peever öeefnS-
- (2) penöBSkä mes Deaökeä öaleleceer nel/ JeneBöelökeä öaleleceer hej JüebäiMeS Sjöbhe-ökeäle leccäure kajef&peever öeefnS-
- (3) penöBöaleleceer veneRöeues DejJ öeghelejäti maccäle käi Yeelejä öpemekä öeueves käar meöeJee veneR nes JeneB maccave käar leccäure Gmekaä hejJeej käi ökämer Jellenkä meomile hej kajef&pee mekäaler n#w
- (4) Deaökeäej er Éeje maccave hej leccäure käe maccäle Sjöb jödele käe he%ökeäve ökeäle peeve öeefnS-
- (5) öaleleceere leccäure käe DeoMe heö&cälökeämes idles maccave ueesives hej ökeäle peeve öeefnS-

2. vüedleuüle Éeje maccave käar leccäure—öpeme vüedleuüle cäl/Deo ödele ökeäle idlee n#w Jen Deheves #öeödekeäej käi Devoj öaleleceer käas Üe Gmekaä öeödekeäle Deaf/keälöek käas vüedleuüle käi Deaökeäej er Éeje maccave käar leccäure kajlelece-

vüedleuüle käe Jen Deaökeäej er Üe Ies Gmeär vüedleuüle käe Üe ökämer Deüle vüedleuüle käe nes mekälee n#w maccave käar leccäure öaleleceer Üe Gmekaä Deaf/keälöek mes mejödele neieer- maccave jöpmöSökeäle [ökä Éeje, meer [heanS Éeje Delelee kajj Iej meöe Éeje pes GÜÖe-vüedleuüle Üe Gmeär vüedleuüle Éeje Devegesele lejakeä Üe heikeme meöme Üe FudeöSökeä [ökä meöe ökämer käi Yee Éeje ökeäle pee mekälee n#w maccave käe KeleöJeeor öie-

penöBöaleleceer müeödele Deaökeäej Ie käi yeej öföleme kajlee n#w Jeneö maccave käar leccäure jöpmöSökeäle Deaö Éeje käar pedleier,

(jimeöer jöpmöSökeäle [ökä mes öföle) -

maccave käi ueesöles peeves hej Ghejöeä Jeeöke ceöÜe cäl/vener meö ökämer cäl/veer ün Guueke nes ökä öaleleceer ves maccave uees mes Fheej kaj öbÜe n#w Ieye maccave öreöeueves Jeeue vüedleuüle ün Ieseöe kajise ökä maccave meökeä ðhe mes leccäure käar idf& n#w maccave öreöeueves käar Ieej öke mes **30 öbve** käi Yeelejä heJeeleer Deaö ökämer Jepen mes öehte veneR n#w Ieye Yee Fmeer ökeäej käar Ieseöe käar pedleier- **(DeoMe 5, öfölece 9)**

3. Jeeor Éeje maccave käar leccäure—öfölece 9 cäl maccave leccäure käi Deaf/öjöä Üeö Jeeor öaleleceer käar Ghempöeile käi öueS vüedleuüle mes Dealeöve kajlee n#w Ieye vüedleuüle Jeeor käas Sams maccave käar leccäure öaleleceer hej kajives käi öueS Devegöde os mekälee n#w DejJ Sams ökämer ceccäures hej Sams Jeeor käas leccäure käi öueS maccave käe hej öeve kajise- **(DeoMe 5, öfölece 9 -kä)**

maccave öaleleceer Üe Gmekaä öeödekeäle Deaf/keälöek hej leccäure käar pedleier- Jen vüedleuüle Üe Gmekaä Éeje Fme öreöeöe öfölejä ökeäles idles Deaökeäej er Éeje nmlöeöföj Ie Üe cöjödekeäle ökeäle pedleier- leccäure käe lejakeä **öfölece 9 (3)** cäl/Deökele lejakeä mes neie-

Üeö öaleleceer hej maccave käar leccäure ökämer Yee lejakeä mes veneR nes heeler n#w Ieye he#ökeäej Éeje Dealeöve ökeäles peeves hej vüedleuüle **hej: maccave peej er kajise-**

4. Yeeve Üe öeödece cäl/vener hej käi leccäure—Üeö Jeeor Üe ökämer Jüebäi käas maccave leccäure kajvee DemöcYeJe nes Ies Gme maccave käar Skeä öale Gme Yeeve käi yeej er öj Jeepe hej Gmekaä ökämer Sams Yeele hej öfökeädeleer pedleier, penöB Jen—

- (1) mJlehd drelleme kajjlee nW
- (2) kajjyeej kajjlee nW Uee
- (3) ueeYe ka dUeS mjlehd kaadlakkajjlee nW

Smes jaele mesmecave kaar leccaeue kaar peeler nW lees leccaeue kajjves Jeeves heoedekaej er Smeskaej Ceelkkaas beoelMle kajjles nSj vUeeleuele kaas Ska bealeJeeve beileje kajjje- Gme bealeJeeve cellGve JUeebealUeeleka vece SJobheles Yee Dekaale ekaales pedlilles epevnllles eka Gme cekaave kaas henUeeve Lee- (Deo 5, drelce 17)

caje javeer [syeece ieanleceer 1977 keave. ka Jeeo cell kaane idlee eka Ueeo hadle SJob helver oeevllkeka vece hej mecave pejer nJee nW lees ueskaave helver ka Derj nves ka kajjCe Gmekaar leccaeue veneknes hef&Deej helver ves mecave ueves mes Fvkaej kajj dUee nes Jenb Gvkeka cekaave ka yearj mecave dUehkaekajj kaer ief&leccaeue kaas GdJele ceave idlee nW hejvleg heo vej dleCe jner yeece Sco Dejo jner, SODEF Dejo 2005 Devoef beoMe 239 ka Jeeo cell Smeer leccaeue kaas mecegele venekceave idlee pees drelcele se+ceer hej JUeebealUeeS leccaeue kajjves ka Skeaebe beUeme venek kajj lelee Gmekaa Deelkkaal kaas leuadlives ka beUeme ekaales dYeeve kajje oer ief&Lee-

5. [eka Eje leccaeue—Fme ekaej ka {lee mesmecave kaer leccaeue hapekale [eka Eje bealebeo Ueele mees#dUeelekaas Yeeer peeler nW peye bealeeoor Uee me#er Gmes behle kajj Deelmelekaale hej nmla#ej kajj otee nW lees Jen meUkeat^mheSe leccaeue ceve dUlee pelee nW hejvleg Jen Gmes ueves mes Fvkaej kajjlee nW lees Smeer Fvkaej er ka kealeve ka Gme hej he%dkaave ekaale pedleee SJob Smeer DelemLee cell Uen ceave dUlee pedleee eka Gmekaar leccaeue nes ief&nW (Deo 5, drel 19-ka)

penab kaef&mecave hapekale [eka mes Yeepe idlee nes Jenb Gmekaa hUeehle leccaeue kaer leeseCe leame dUee ka yeeo ner kaer pee mekaaler nW henus venek leame dUee ka hadlakaer ief&leeseCe Delele ceaver pedleer Deej Smeer DeoMe Dehamle ekaales peaves UeeUe neie-

[eka Eje mecave kaer leccaeue ka: **drelce 20 (ka)** Smes ceceueell cell Ueeid veneknele nW penabve leeseceue mecave kaer leccaeue >ve nesveskae nes Deej ve ner ueves mes Fvkaej kajjves ka nes Deheleg Jen kealeve mecave ka Demavesselo leccaeue ka nes

Uenab Uen kaevve GdJele neie eka vUeeleuele Eje Jellebeka leccaeue ka Deeljejoa [eka Eje leccaeue ka dUeS mecave Ska maal pejer ekaales peaves ka deoMe Yee dUlee pee mekaale-

(Deo, drel 19ka)

drelce 19-ka SJob 20-ka ka eka drelmeve—Uenab Uen Guuekavele nW eka **DeoMe 5 Uee drelce 19ka SJob 20ka** ekaale beaeale mahlee (mahleeeve) Deedrelce, 1999 Eje drelmele kajj dUee idlee nW

leccaeue mes yeUee—Beceer Soc. Sue veiej Ieeceeb yeece Sme. Deej. mellekajjleCe jele, 1985 (keavek) ka Jeeo cell kaane idlee eka bealeeoor kaas mecave Yeepe idlee hejvleg Gmekaa mlaveerlejCe nes peaves ka kajjCe leccaeue venek nes mekae- Gmekaa mlaveerlej le mlavee ka yeejs cell peale ekaales dYeeve ner mecave Smes mlave hej Yeepe dUee idlee, penab Jen jnteer ner venek Lee- Fmes mecave kaer leccaeue mes yeUee venekceave idlee-

6. beelmelechele leccaeue (Substituted service)[UP (HJS) 2000]—beelmelechele leccaeue, ekaale beaeale mahlee ka **DeoMe 5, drelce 20** cell UeeCale nW peye bealeeoor hej mecevu lejekaa mes mecave kaer leccaeue ve nes meka leye JekaaUheka lejekaa mes mecave kaer leccaeue kaas **beelmelechele leccaeue** kaanles nU Uen Ska DdUer leccaeue ceaver peeler nW

penab eka DeoUeele ka Uen meceUeeve nes pelee nW eka Uen dUeUeme kajjves ka kajjCe nW eka bealeeoor mecave kaer leccaeue mes yeUe jne nW Uee DeUe kajjCe mes Gmekaa mecave kaer leccaeue venek nes mekaaler nW leye Jen Uen DeoMe otee eka mecave kaer Ska beale kaas vUeeleuele ka ekaeer menpeAMUe Yeeie hej ueiedeer pedle lelee Gmekaa lej ka ekaeer menpeAMUe Yeeie hej ueiedeer pedle epevemes Uen %ale nW eka bealeeoor ves Deedkejer mecelle leka drelme ekaale Lee Uee kajjyeej Uee DeelueeYe ka dUeS kaace ekaale Lee- (**drelce 20**)

Fve hej jenteele Ueelellloes DelemLee DeallEje beelmelechele leccaeue ka meneje dUlee pee mekaale nW—

- (1) penab bealeeoor mecave kaer leccaeue mes Deheves Deehkaas yeUeeves ka beUeme kajj jne nes Uee
- (2) DeUe ekaeer jaele mes mecave kaas leccaeue kajjves meYeUe venekjn idlee nes

Fmekaa Derlele—

- (i) mecave kaer Ska beale vUeeleuele ka mlaveeheo hej ueiedeer peeler nW
- (ii) Gmekaar Ska beale bealeeoor ka cekaave ka yearj dUehkaal peeler nW penab eka—

- (De) Jen ándraue kajílee nny úee
- (ye) kajíyeej úeevee nny úee
- (me) ueeYe kaá ándraue máhíleekajílee nny
- (iii) Símesmevee kaár leeeuee ékámee SímesmeveeDeej cállkázáMeele kaár pee mekáléer nny épamee éká ándraueDeer kaá ándraue-mLeeve cállmeecavúeleš háŕe peelee nny

(DeeO 5, ándraue 20)

Baceleer jecáleej ándrauevee Dehej épavee vúeeáDeeile (áÉlele) Depeceiék Deejí Devíle, S. Deef& Deej. 1989 (Fuee.) kaá Jeeo kaá Devgeej meceDeej cállkázáMeele kaá caóÚee me meceve kaár leeeuee kaás ándrauevee caeve ándraue ídlee nny Símer leeeuee kaá DeeDej hej ceceuee kaá Ská-háŕeáde ándrauevee éká ándraue pee mekáléer nny

Baceleer Deej. ándraue Gháá Iepedmeveer yeevee Deej. Gcedvlehej, S.Deef&Deej. 2016 kaáveeškaá kaá ceceuee cállÚen DeefáveDeeŕíle ékáávee ídlee éká Júdehekaá máhívee Jeeus meceDeej heše cállkázáMeele kaár íef&leeeuee hállále nny heše kaá Úen íekáá caeúve veneR neíee éká meceve kaá meceDeej-heše cállkázáMeele kaár peevkeájeer veneRLeer Deejí ve Gmeves meceDeej-heše Kejave Deejí háŕe-

DeeO 5, ándraue 20 (1kaá) kaá Devgeej meceDeej heše cállkázáMeele kaá Éjeje Yee leeeuee kaár pee mekáléer épamee kaá háŕíÚeevee Gme #éše cállmeleee nes-

Ándrauelehele leeeuee kaá yeej cállÁndraueDeer Úen Deeávee kaj mekáléer nnyeká Jen mena veneRLee Úee ÁndraueDeer veneRLee-

vúeeáDeeile penaÁ ÁndraueDeer kaá Deélece yeej Jemlele cállDeejí máhíÚee me ándraue kajívee Úee kajíyeej kajívee Úee DeefáveeYe kaá ándraue máhíleekávee kajívee %áve nny JeneDeGme mLeevele #éše ce háŕíÚeevee ómívekaá meceDeej heše cállÁndrauevee Éjeje leeeuee kaá DeeO 5 os mekáléer nny

Ándrauelehele leeeuee ce vúeeáDeeile Éjeje Úen caeve ándraue peeávee éká meceve kaár leeeuee máhíle ÁndraueDeer hej kaár ídlee nny

Ándrauelehele leeeuee (Substituted Service) kaá Deleuee Gme mecele ándraue peelee nny peevkeá vúeeáDeeile kaá Úen meceávee nes peeávee éká Devíle ékámee jáve me leeeuee kajívee meYeve veneR nny **(máŕíyeevee éká ékájívee kávele, 1958 SúeO peá263)** - Ándrauelehele leeeuee kaá DeeO 5 Iye íeká veneR ándraue peevee ÚeefíS peye íeká éká hálléekápejeer ékáávee ídlee meceve ueeáškájí veneR Dee peeávee

(DeejO kaáO MáceáveeO DeMeekeáveeje JeeveáDeej Símesmevee SC [kaáO, A.I.R. ándraue H.C.)-

Ándrauelehele leeeuee kaá Ándraue—penaÁ vúeeáDeeile meceve kaá Ándrauelehele leeeuee kaá DeeO 5 os nny JeneDeJen meceve Símes ÁndraueDeer neíeeer caeúÚen Júdeávee ^{TM}he me ÁndraueDeer hej kaár íef&nes- [ándraue 20(2)]

7. ándraue vúeeáDeeile kaá #éšeDeeDeej cállj nves Jeeus ÁndraueDeer hej meceve kaár leeeuee—peye meceve kaár leeeuee ékámee Símes Júdeávee hej kaár peeávee nes pes éká ékámee Devíle vúeeáDeeile kaá #éšeDeeDeej kaár mLeevele meceDee cállkázáMeele kajílee nny lees Símes meceve Gme vúeeáDeeile kaás [éká Éjeje Úee hállávee canpe Éjeje Úee Fúekáávee éká cae meávee (F&caue) Éjeje Úee ékámee Devíle meávee Éjeje Úee Jenekaá Éjeje ándraue kají ándraue peelee nny Símes meceve kaá ándraue neíee hej Jen vúeeáDeeile Gmekeá Gmeá ándraue me leeeuee kajílee nny cevee Jen Gmekeá Éjeje pejeer ékáávee ídlee nes- (DeeO 5, ándraue 21)

ceO SO SO DeejO kaáO Š [meávee ceO meávee Fúekáávee, SO DeefO DeejO 2009 SveO DeeO meáO 341 (ándraue 0eO) kaá Jeeo cállÚen DeefáveDeeŕíle ékáávee ídlee éká Símes ceceuee cállmeceve kaár leeeuee kaáávee máhí [heeáŠ, kaáŕíÚeej meávee, hállávee canpe Úee F&caue me nes kajíef&pee mekáléer nny hej vleg **DeeO 5, ándraue 2 kaá Devgeej meceve kaár leeeuee kaáávee, cegeF& Úee ceóme cáll kaár peeveer nny lees Jen JeneDe kaá ueeávee vúeeáDeeile kaás Yeepe peelee nny**

8. kajíyeej cállmeceve kaár leeeuee—peye ÁndraueDeer pesúe cállÚee nes JeneDe meceve kaár leeeuee pesúe kaá Yeej meávee Júdeávee kaá Úee [éká Úee Jenekaá Úee hállávee Éjeje Úee Devíle ékámee meávee Éjeje Gmekeá hame Yeepe peeávee pes ÁndraueDeer kaá nny meávee kajívee vúeeáDeeile kaás ueeávee osíee- **(DeeO 5, ándraue 24)**

9. Yeejle kaá yeej j nves Jeeus Júdeávee kaár meceve kaár leeeuee—peye kaáF&Júdeávee Yeejle kaá yeej ándraue kajílee nny lees Gmekeá meceve kaár leeeuee [éká Éjeje (máŕí [heeáŠ, kaáŕíÚeej meávee), hállávee canpe Éjeje Úee F&caue Úee Devíle ékámee meávee me nes nes kajíef&pee mekáléer nny

hej vleg Úee ÁndraueDeer heeávee, yávee me cállkázáMeele kajílee nny lees meceve GÚDe vúeeáDeeile me ándraue Símes vúeeáDeeile kaás Yeepe peeávee épamee #éšeDeeDeej kaár mLeevele meceDee cállÚen ándraue kajílee nny

Üeßo ßealeleooer heekeeñleee DeLelee yeeüeeoMe cällpauue, Lauue SJob veYe meeve mes d'el'e Davle ueekä heeßDekeäejer nW lees mecave leeeceue nsej ekeämeer heeßDekeäejer keä heeme Yapee pee mekeälee pamee ekeä keäü'el'e mejkeäej Fme mecyev'oe cälljpekäel'e i'ep'eš cällDeedem'el'eeve Eeje d'eeoMe os- (Deo 5, d'el'eece 25)

10. d'eeoMeßeal'el'Wkeämeer j'ep'ev'el'keä Deß'ekäel'eeßDeLelee v'üel'eeu'dle Eeje mecave keär leeeceue—Fme ßkeäej keä mecave leeeceue cällmecave Gme v'üel'eeu'dle keäs Uee Gme j'ep'le #eße keä Gme Deß'ekäel'eeßkeäs Yape eß'üee peelee nW e'p'mekä #eßeßDekeäej keär mLeev'eble meeceDeäl'icäll'Wen J'üeebeä d'el'eece keäj lee nW keäj'yeej Ueeveelee nW DeLelee ueYe keä d'ueS m'el'el'eb'keäel'eeßkeäj lee nW e'p'me hej ekeä mecave keär leeeceue ekeälee peelee nW (Deo 5, d'el'eece 26)

11. ekeämeer ueekä heeßDekeäej Uee j'suel'es keächever keä ekeämeer keäcäll'eejer Uee mLeev'eble ßeßDekeäej hej mecave keär leeeceue—Üeßo mecave keär leeeceue ekeämeer ueekä-heeßDekeäej hej Uee j'suel'es keächever cäll'mes'eej'le ekeämeer keäcäll'eejer hej Uee ekeämeer mLeev'eble heeßDekeäej hej keär peever nes lees Jen mecave Gme keäü'eeu'dle keä DeÜ'el'ee keä heeme Yape eß'üee peelee, e'p'mekä DeDeavem'le Jen keäcäll'eejer Uee ueekä heeßDekeäej Uee mLeev'eble heeßDekeäej d'el'eece nes Jen DeÜ'el'ee Gme ueekä-heeßDekeäej Uee keäcäll'eejer Uee mLeev'eble ßeßDekeäej hej mecave keär leeeceue keäj'isee- (DeoMe 5, d'el'eece 27)

12. Davle j'ep'le cäll'el'eeame keäj'ives Jeeves ßealeleooer hej mecave keär leeeceue—penß'el'eeleooer keär leeeceue pes ekeämeer Davle j'ep'le cäll'el'eeame keäj lee nW Jen eß'mecave Gme j'ep'le keä Sines v'üel'eeu'dle keäs SJob Smeer j'eel'e cäll'Yapee peelee pamee ekeä Gme j'ep'le cäll'Fme mecyev'oe cäll'd'el'eece d'eeñ'le nes Sine v'üel'eeu'dle Gme mecave keär leeeceue keäj'el'eece Deej Gms Deß'eeu'ke keä meLe peej' keäj'ives Jeeves v'üel'eeu'dle keäs Yape o'see-

Üeßo mecave peej' keäj'ives Jeeves v'üel'eeu'dle keär Yee-ee Gmekeär leeeceue keäj'ives Jeeves v'üel'eeu'dle mes d'el'e nW lees Sine Deß'eeu'ke—

- (keä) d'ivoer Yee-ee cäll'Devej'eeß'le neisee, Üeßo peej' keäj'ives Jeeves v'üel'eeu'dle keär Yee-ee d'ivoer nW
- (Ke) d'ivoer DeLelee Deheper Yee-ee cäll'Devej'eeß'le neisee, Üeßo Deß'eeu'ke keär Yee-ee d'ivoer DeLelee Deheper mes d'el'e nW (Deeje 28)

meh'lee cäll'Fms 1976 keä Deß'eeu'el'eece mek'Uee 104 Eeje meß'ceuele keär i'ef'nW

13. ekeämeer peue, Lauue Uee veYe meeve keä J'üeebeä hej mecave keär leeeceue—Üeßo mecave keär leeeceue ekeämeer Sines J'üeebeä hej keär peeler nW pes Lauue Uee veYe meeve cäll'eekeämeer heo hej keäel'eej'le nW lees mecave Gme mecyev'ole keäceß'lie Deeseheej keä vece Yapee peelee, e'p'mekä DeDeavem'le ekeä Jen J'üeebeä meej'le nW Jen keäceß'lie Deeseheej Gme J'üeebeä hej mecave keäs leeeceue keäj'isee- (Deo 5, d'el'eece 28)

14. ekeämeer d'el'eece hej mecave keär leeeceue—Üeßo mecave keär leeeceue ekeämeer d'el'eece hej keär peeler nes lees Sines mecave keär Skeä ßeale [ekeä Eeje Uee Jeerkeä Eeje Gmekeä hep'eekeäle keäü'eeu'dle hej Uee Sines ekeämeer mLeev'e hej penß'ekeä Jen d'el'eece keäj'yeej keäj lee nW Yape o'er peelee- Sine mecave Gme d'el'eece keä meel'ee, d'eeoM'ekä Uee Davle ekeämeer ßeDeave heeßDekeäej hej leeeceue ekeälee peelee- (DeoMe 29, d'el'eece 2)

15. ekeämeer heäc'el'hej mecave keär leeeceue—Üeßo mecave keär leeeceue ekeämeer heäc'el'keä Skeä Uee Skeä mes Deß'eekeä meß'eeoj'el'hej keär peever nes lees Sine mecave Gme heäc'el'keä keä ßeDeave keäü'eeu'dle hej leeeceue ekeälee peelee- (DeoMe 30, d'el'eece 3)

16. meß'el'eeel'hej mecave keär leeeceue—mecave keäü'ee ßealeleooer v'üel'eeu'dle nes venek' Deheleg meß'el'eeel'keäs Yee peej' ekeälee peelee nW peye Yee v'üel'eeu'dle cäll'Sine keäF'J'üeebeä keär meß'el'ee Deheß'el'ee nes v'üel'eeu'dle Sines J'üeebeä keäs v'üel'eeu'dle cäll'Gheñ'lele nes keä d'ueS mecave peej' keäj' mekeälee-

mecave Eeje Deen'je ekeäles id'les J'üeebeä keäs meem'le J'üel'eeel'keä Yeejevee v'üel'eeu'dle Eeje ekeälee peelee- (DeoMe 16)

v'üel'eeu'dle cäll'hep'ej'emes ÜS—Üeßo v'üel'eeu'dle keä Uen meeceDeave nes peelee nW ekeä Jeeo mes meje'd'eele ekeämeer J'üeebeä keär J'üeebeä'el'ee Gheñ'lele Deß'eeu'el'ee nW Yee Jen mecave Eeje nepejer keä d'ueS DeoMe osmekeälee nW ueekeäve keäj' ceeceueel'icäll'eeve J'üeebeä'el'hej Uen d'el'eece uee'd' venek'neee- Fv'nW J'üeebeä'el'ee nepejer mes ÜS oer i'ef'nW

(DeoMe 5, d'el'eece 30)

mecave keä yeoues heße (d'el'eece 30)—Fme d'el'eece keä Deveg'eej' Üeßo v'üel'eeu'dle keär Uen j'el'e nes ekeä ßealeleooer meecepe keä meeceavee'dle J'üeebeä nW lees mecave keä yeoues Skeä heße (A latter) peej' keäj'isee pes Gmekeä Uee Gmekeä ekeämeer Deß'eekeäej' Eeje n'lees#eß'le neisee- Fme heße cäll'mecave keär mecheC'el'eeß'le-Š'üeb' n'leer l'el'ee Uen mecave nar ceave peelee- heße keäs [ekeä Eeje, d'el'eece meoMe Jeerkeä Eeje l'el'ee Davle j'el'e mes e'p'mes v'üel'eeu'dle "ekeä meeceP'es Yapee pee mekeälee-

epeme J'ueba' hej meceve ka'ar lece'auve ka'ar peeveer n'w G'menes meceve ka'ar lece'auve kaj'ives Jeeue J'ueba' U'en Dehe#ee kaj'isee eka' Jen c'uve meceve hej hez' d'ek'ale lece'auve ka'ar Dea'f'm'J'ek'ale hej Deheves n'm'ee#ej kaj's-

peye d'ed'ale'oeer meceve lece'auve ka'e d'ed'ale'ken'Ce kaj'ives mes F'ite'ej kaj'is Uee G'mes he'd'lee ve pee m'ka'i l'eye lece'auve kaj'ives Jeeue Dea'd'ek'ae'ej G'me i'ea ka' ep'ame'ed'ed'ale'oeer ca'ed'ueer le'ej mes d're'leme kaj'lee n'w Uee kaj'ij'ee'ej kaj'lee n'w Uee Dea'f'ue'ee'ye ka' d'ue'S m'le'd'eb ka'ace kaj'lee n'w ye'en'jer E'ej hej meceve ka'ar S'ka' d'ed'ale u'ei'd'ee'ee-

Jen Dea'd'ek'ae'ej S'ka' d'f'he's& y'ee'd'ee'ee ep'ame'ed'ed'ale'oj hej U'm'hee kaj'ives ka'ar he'ej'f'nl'ed'ed'le'eb l'ej han'U'ee'oves Jee'ues ka'e ve'ce l'ed'ee U'en e'ka' G'm'ek'ae'ar G'he'd'nl'ed'ee cell'n'ner U'm'hee e'd'Uee i'd'lee Lee, J'ed'Ce'le ne'ie'- Jen d'f'he's& l'ed'ee meceve ka'ar c'uve d'ed'ale G'mes pe'ej'ar kaj'ives Jee'ues v'le'd'ee'ue'd'le ka'as u'ee'ise o'er ped'lee'ee-

Jen Dea'd'ek'ae'ej ep'ame'v'm'eeceve ka'ar lece'auve e'ka'lee n'w U'ed'eb Dea'd'ed'U'ek'ae' nes lees G'me ka'ed'ed'ee'd'n'U'ed'U'ek'ae'ar ye'ee'le G'm'ek'ae'ar he'ej'ee ka'ar ped'lee'ee-

peye d'ed'ale'oeer v'le'd'ee'ue'd'le ka'ar ca'ed'ueer Dea'd'ek'ae'ej l'ee ka'ar me'ce'd'ed'ed'le mes he'js d're'leme kaj'lee n'w

O'ee'je 132—U'ed'eb G'he'd'nl'ed'ee nes'es Jee'ueer m's'ee nes De'ej'j u'ee'k'ee'ka' j'ed'le d'f'J'ee'ped'nl'ka' De've'ge'ej me'y'ke'a' me'ce'oves d'ek'ae's ven'ek' nes me'ka'le'er nes-

O'ee'je 133—mat'lee ka'ar O'ee'je 133 cell'U'ed'Ce'le S'm'es J'ue'ba' ep'avn'w'v'le'd'ee'ue'd'le ka'ar ne'ep'ej'ar mes U'is d'ed'le n'w—

- (1) Ye'ej'le ka' j'e's'h'ed'le, (2) G'he'j'e's'h'ed'le, (3) u'ee'ka' me'y'ee De'd'U'ee#, (4) m'le'le ka' cell'ee'ee'Ce, (5) G'U'U'ee'ce v'le'd'ee'ue'd'le ka' v'le'd'ed'ee'd'le, (6) j'ep'U'ee'ue' l'ed'ee d'ed'le'm'ee'ka', (7) d'f'ed'ee'ee me'y'ee De'd'U'ee#, (8) j'ep'U'ee me'y'ee ka'e me'y'ee'h'ed'le, (9) j'ep'U'ed'le'ka' cell'ee'ee'Ce, (10) G'U'U'ee v'le'd'ee'ue'd'le ka' v'le'd'ed'ee'd'le, (11) e'ka'v'ner Y'ed'he't'ek' Ye'ej'ed'le j'ep'U'ed'le(d'f'U'ee'm'ed'ed'le'ka' Me'm'ee'ka'-]

Deo'm'e 16 (XVI)
(d're'le'ce 1 mes'21)
me'ed'ed'le'd'ka'as me'ceve kaj'ivee De'ej'j G'v'ek'ae'ar ne'ep'ej'ar

dmadue d'ed'ale mat'lee ka'ar **O'ee'j'ed'U'ed'27, 28 S'J'eb'29**

l'ed'ee Deo'm'e 5 ka' Dav'le'i'ee'ke' pen'eb meceve he#ek'ae'ej'ed'nl'(J'ee'eb'U'ed'nl'S'J'eb' d'ed'le'ed'eb'U'ed'nl') ka'as e'ka'lee pee'lee n'w Jen'ek' Deo'm'e 16 S'J'eb' Deo'm'e 16-ka' ka' Dav'le'i'ee'ke' me'ed'ed'le'd'ka'as J'eb'y'eb'ar J'ue'ba'v'le'd'ee'ue'd'le me'ceve e'ka'lee pee'lee n'w Dav'le'i'ee'ke' me'ed'ed'le'd'ka'as J'eb'y'eb'ar J'ue'ba'v'le'd'ee'ue'd'le me'ceve e'ka'lee pee'lee n'w v'le'd'ee'ue'd'le E'ej'e d're'd'ed'ed'j' l'ee d'ed'le ka' Ye'ed'ej' U'ee d'f'ed'ee'ka' d're'ed'ee' e'ka'les pe'ev'es ka' 15 d'ove ka' Ye'ed'ej' he#ek'ae'ej' v'le'd'ee'ue'd'le cell'm'ee'ed'ed'le'nl' ka'ar S'ka' me'd'ee' h'ed'le kaj'nl'es ep'ame'ka'ee G'o'm'U'ee me'ed'ed'le'nl'E'ej'e me#U'ee o's'ee U'ee om'le'ee'pe d'ed'le'ee'ej'e kaj'ivee ne'ee n'w

he#ek'ae'ej' me'ed'ed'le'd'ka'as me'd'ee' d'ed'le'ee'ej'e kaj'ives ka' me'le ner G'v'ek'ae'ar ne'ep'ej'ar ka' d'ue'S meceve e'ka'les pe'ev'es ka'ar Ye'ed' Dehe#ee kaj' me'ka'les n'w

he#ek'ae'ej' e'ka'v'ner Dav'le' J'ue'ba' ka'ar Ye'ed' ne'ep'ej'ar ka' d'ue'S meceve e'ka'les pe'ev'es ka'ee De'e'ee'ove kaj' me'ka'lee n'w d'ep'ev'ee'ee' ve'ce me'd'ee' cell'ive nes u'ee'ka'ee he#ek'ae'ej' ka'as U'en ka'ej'Ce o'd'U'ee'ee' kaj'ivee h'ed'j'ee e'ka' G'me J'ue'ba' ka'ee ve'ce me'd'ee' cell'ive e'd'U'es pe'ev'es ka'ee h'ed'le'le'le' ka'ej'Ce Lee-

me'ed'ed'le'd'ka'as ne'ep'ej'ar ka' d'ue'S meceve, he#ek'ae'ej'ed'nl'E'ej'e me'ed'ed'le'nl' ka'ar me'd'ee' h'ed'le e'ka'les pe'ev'es ka' 5 d'ove ka' Ye'ed'ej', Dea'd'ed'le'le e'ka'les pee' me'ka'le'es-

(Deo'm'e 16, d're'le'ce 1)

Jee'o' ka'ee ka'af'he#ek'ae'ej' meceve ka' d'ue'S De'e'ee'ove d'ka's d'f'ove ner e'ka'v'ner me#ee'ar ka'as me#U'ee o's'es ka' d'ue'S U'ee om'le'ee'p'ed'ed'le'ee'ej'e kaj'ives ka' d'ue'S u'ee me'ka'lee n'w

(d're'le'ce 1 -ka')

meceve ka' d'ue'S De'e'ee'ove kaj'ives hej he#ek'ae'ej', v'le'd'ee'ue'd'le E'ej'e d're'd'ed'ed'j' l'ee De'd'ee'De' ka' Ye'ed'ej' U'ee De'e'ee'ove kaj'ives ka'ar l'ee'j'ed'ke' mes 7 d'ove ka' Ye'ed'ej', me'ed'ed'le'ka' K'ed'ee' v'le'd'ee'ue'd'le cell'p'ee'ee' kaj'isee-

U'ed'eb me#ee'ar d'f'ed'ese'ee' nes lees G'm'ek'ae'ar Ye'ed' De'e'ev'es pe'ev'es S'J'eb' G'm'ek'ae'ar E'ej'e d'f'ed'ese'ee'le'le' m'le'ee'he' ka' e'ka'les i'd'les ka'ed'le'k' ka'as kaj'ives u'ei'es K'ed'ee' pe'ee' e'ka'lee ped'lee'ee-

he#ek'ae'ej' U'ee G'm'ek'ae'ar Dea'd'ed'ee'ed'ed'ee' E'ej'e K'ed'ee' me'ed'ee' me#ee'ar ka'as d'U'ee ped'lee'ee-

(d're'le'ce 2)

U'ed'eb me#ee'ar ka'as d'U'es pe'ev'es Jee'ue'ar j'ka'ee De'h'ed'le'le'le' nes lees v'le'd'ee'ue'd'le G'me Dea'd'ed'j'oe'a' j'ed'le'le' ka' e'd'U'es pe'ev'es ka'ee Deo'm'e os me'ka'lee n'w U'ed'eb he#ek'ae'ej' S'm'ee' j'ed'le'le' o's'es cell'U'ed'le'ee'ee'ee' kaj'lee n'w l'eye v'le'd'ee'ue'd'le Deo'm'e os me'ka'lee n'w ka'ee he#ek'ae'ej' ka'ar pe'ee'ee' me'che'ee' ka'ar ka'ee'ka'as S'J'eb' d'ed'le'le' e'ka'lee pe'e'S, U'ee me#ee'ar ka'as me#U'ee o's'es mes G'v'ee's'U'ed'ee' kaj' me'ka'lee n'w

penB mee#er kaes Skaá dove mes DeDekaá dove kaá dueS j ekaekaj jKavee DeeelMúkaá nes Jenávúledeude he#ekáj mes Gme DeDekaá dove kaá KeDeakosveskaá DeoMe osee ldele dlehaue jnvshaj Gmekaer pelee mechebe kaer kajkaa SJobeáeáde kaá DeoMe osee Uee mee#er kaes mee#Ue oves mes Gvceádele kaj mekaáe nw (drelce 4)

❖ mee#er kaes pejer ekaáles idles meceve cállnepejer ekaá meceve, mlave Deajj álepeve JeeCáe neiee- (drelce 5)

onheápe hée kaj veskaá dueS náee—ekáner JÚebá kaes mee#Ue oves kaá dueS meceve ekaáles éjvee nar omleápe hámle kajves kaá dueS meceve ekaále pee mekaáe nw Deajj Ueá Jen JÚebá omleápe kaes mÚlebhámle ve kaj kaá ekáner DavÚe JÚebá Éje hámle kaj Jee osee nwltes Gmekaá yej cállnen mecePee pedleáe ekaá Gmeves meceve kaá heavee kaj ábÚee nw (drelce 6)

❖ éjvee meceve ekaáles penB kaáF & JÚebá vÚledeude cállGhefnlele nes lees vÚledeude Gms mee#Ue oves SJob omleápe hámle kajves kaá DeoMe os mekaáe nwpes Gme macáde Gmekaá kaj pes Uee Meebá cáll nes (drelce 7)

❖ kaáF & he#ekáj mÚlebh Yee meceve leceáue kaj mekaáe nw Ueá vÚledeude DavÚe osee nw Gme meceve hej vÚledeude kaá nmle#ej SJobeápe ueiee neiee- he#ekáj Éje meceve kaer leceáue kaj les macáde DeoMe 5 kaá drelce 16 Deajj 18 cállÚeeCáe nwmlele neiee- mee#er Éje meceve ueres mes Flieáj kajves hej Uee leceáue ve neres hej vÚledeude hege: meceve érekaáueiee- peye he#ekáj mÚlebh meceve kaer mÚlebh leceáue kaj Jee nwlpe mee#eUedlkaá KeDeakosveskaá Dehe#ee vená kaer pedleáe- (drelce 7-kaá)

mee#er Éje meceve kaá Deveáuee kajves cállÚeáue jnvee—ápe mee#er kaes meceve érekaáuee idlee nw Deajj meceve kaá Deveáuee cállve lees naepje neiee nw Deajj ve nar omleápe hámle kaj Jee nwlpe vÚledeude—

1. mee#er kaes Ghefnlele neres kaá macáde SJob mlave hej Ghefnlele neres SJob omleápe hámle kajves kaer GolléseCee érekaáue mekaáe-

2. vÚledeude GolléseCee kaá yeo ues mee#er kaer érekaáue kaj Jee Jeejís Yee érekaáue mekaáe nwlde Gmekaer mechebe kaer kajkaa kaá DeoMe os mekaáe nw

ueskaáve ueleápe vÚledeude mlápej mechebe kaer kajkaa kaá dueS DeoMe vená kaj Jee- (drelce 10)

❖ kajkaá pejer neres kaá yeo Ueá mee#er Ghefnlele nekaj Dehever Deveáfnlele kaá meceáveábe kaá Ce omleá osee nwlpe kajkaa állÚeeúte kaer pee mekaáe- (drelce 11)

❖ Ueá mee#er vÚledeude cállGhefnlele neres SJob meceávee kajves cáll Deveáuee jnlee nwlpe Gmekaer mehej kaá énláde kaes Úlave cáll jKales n\$ 500 ®háles mes DavéDekaá pegeálee Davéj eáhele ekaálee pee mekaáe nw (drelce 12)

❖ penB vÚledeude ekáner macáde DeeelMúkaá mecePee nw Jená ekáner Yee JÚebá kaes mee#Ue oves kaá dueS Uee omleápe hámle kajves kaá dueS meceve kaj mekaáe nw (drelce 14)

mee#Ue Uee omleápe ve oveskaá kaj Ce érekaáue er hej állálee—penB Jeejís kaá Deáve érekaáue ekaálee idlee JÚebá vÚledeude kaá mece#e uálee pelee nw Jená vÚledeude Gmnes Smes macáde Deajj mlave hej mee#Ue oves SJob omleápe hámle kajves kaá dueS Úeápeápeá peceávee SJob DavÚe álléYéle oves kaá Dehe#ee kaj Jee Deajj peceávee Uee álléYéle os ábÚes peáves hej Gvceádele kaj mekaáe nwlde Sme kajves cáll JÚeáeáe kaer omle cáll Gms émedúee kaá Jeeíeéj cáll ére®áe kajves kaá DeoMe os mekaáe nw (drelce 18)

naepje r kaá dueS mee#er kaes yeeUe ve ekaále peáve—kaáF & Yee JÚebá vÚledeude cáll naepje neres kaá dueS l'eer yeeUe ekaálee pedleáe peye Jen éreáme kaj Jee nw—

(ka) vÚledeude kaer ceceáve DeDekaá Jee kaer mlaveáde meceáDeál kaá Yeeáe; Deleáe

(Ke) mlaveáde meceáDeál mes yeej neres kaer omle cáll

(i) Smes mlave hej pees vÚledeude mes 100 éreáveesáe j mes kaáe nes Uee

(ii) penB j sue Uee mSáeéj Uee otrej s mlaveáde meápeárekaá hej Jenve nÚpes Gmekaá éreáme mlave Deajj vÚledeude kaá yeeUe kaer oáer 5/6 Yeele l'eká Úeeles nw Jená 500 éreáveesáe j mes kaáe nes

hej vlog Ueá Gme mlave kaá yeeUe Jeeágeeá & GheáveÚe nes Deajj éreááde pece kaj ábÚee idlee nes l'eye mee#er kaes naepje neres kaá dueS yeeUe ekaálee pee mekaáe nw (drelce 19)

vÚledeude Éje yeees peáves hej mee#Ue oves mes he#ekáj kaá Fvkaáj kaá hej Ceece—Ueá he#ekáj mee#Ue oves cáll Uee ekáner omleápe kaes hámle kajves mes Flieáj kaj les nÚ l'eye vÚledeude lejvle Gmekaá éle®áe éreCáde meáe mekaáe nw Uee kaáF & DavÚe DeoMe kaj mekaáe nwpes " éka mecePáll

penB Jeeo kaá kaáF & he#ekáj pees vÚledeude cállGhefnlele nes Deajj mee#Ue oves Uee kaáF & omleápe pees Gme macáde Gmekaer Meebá Uee kaj pes cállnes hámle kajves mes éjvee ekáner állentegkaá Flieáj kaj Jee nw Jená vÚledeude Gmekaá éle®áe éreCáde meáe mekaáe Uee Jeeo cáll Sme DeoMe kaj mekaáe pes Jen " éka mecePáe (drelce 20)

mee#eUedlkaá éreáde meceve ekaáles íeS he#ekáj állhej Yee ueeíe nlls- (drelce 21)

DeoMle 16-kə (XVI-A)
(əlelece 1 mə7)
keəjeiej cəllməj®æ Ue dīe®æ məş#dleočkəz nəpejer
(Attendance Of Witnesses Confined or
Detained In Prisons)

Üen DeoMle Gve məş#dleočkəz nəpejer keə: Gheyde kaj lee nıwpeş keəjeiej cəllıyob nə- **(əlelece 1)**

Üəb vıledeue dle keəsÜen beale neke nıwkeə jepüle kə Yeəlej pəue cəllıyob ekəməz yəber keə məş#le dıle peəve leeJlekeə nıwıye vıledeuele pəue kə Yeəje meəJkeə Deədekeəjer keəs DeoMle kaj məkəle nekeə Jen yəber keəs vıledeuele kə məce#e hele keəje-

hej vıledeuele vılede meove məpəue keər ojer **25 dkeəvesəşj** məş Deədekeə nıwJendəSməe DeoMle hej#eCe Ue keəcəllıve kə dıeS Ghəlejeə vənə nee- **(əlelece 2)**

vıledeuele kə Ghəlejeə DeoMle kə heueve cəllıneş Jeeuə KədeG Gme Jıleə kə mə Jeməue ekəle pəleie epəmekəz bejCe hej vıledeuele Sməe DeoMle pəer keəje **(əlelece 3)**

keəjeiej cəllıneş#eər keər hej#eCe kə dıeS keəcəllıve—Üəb vıledeuele keəs Üen beale neke nıwkeə yəber keər ekəməz cəccəue cəll Ghənllele leeJlekeə nıw Yeue nıw Jen Gme jepüle kə Yeəlej nəš Ue Yeəje keə ekəməz Deüle keəjeiej cəllılele Ghəlejeə JeeCe dıleceəllkeə Delelekeə yəber keər Ghənllele məgıeəMıle vənəkeər pə məkəle nıwıye vıledeuele Gme Jıleə kə hej#eCe keəjeiej cəllıner keəje kə dıeS keəcəllıve dıkeəue məkəle nıw keəcəllıve dıkeəuəves ləle hej#eCe kə məcyəve cəll **DeoMle 26** kə dılele ueıet nleš- **(əlelece 7)**

Əkeəəlele
GO ƏeO jependle məhne, 2006
Əllve-Gəje Əe®he cəll

DeoMle 10 (X)
(əlelece 1 mə4)
vıledeuele Eje he#keəje dılekeər hej#eCe
(Examination of the parties by the Court)

əməleue beəəle məhne keə DeoMle 10 vıledeuele Eje JeeəÜeəMSJəbeəleleəbeəÜeəllkeər hej#eCe məşməjedele nıw vıledeuele Jeeə keər belece məgeleef&hej he#keəje dıle hıeə[j əllımes Gvekeə Jeeə-heje SJeə dıeəKele keəve cəll JeeCe le.Üeəll kə Deəeə hej hej#eCe keəjeie-he#keəje dılekeər hej#eCe dıeəeəkeə əjeəvə dıeəeəMıle keəje ləş məde keər pəleie ekeə JeəFməşJeekeəje keəje ləş nıle beÜeəKÜeə (Deny) keəje ləş nıe vıledeuele Sməe mıekeə dıleəllSJeə beÜeəKÜeəeəll keəs uəkəyeə keəjeie-

mıekeə dıleəllSJeə Demıekeə dıleəll (beÜeəKÜeəeəll) keəs uəkəyeə keəje kə yeə vıledeuele məhne keər Deje 89 kə Deleleke vıledeuele Jekəduhkeə dıleəe məceəeə keə Yeə məıleie uəş məkəle nıw

Üəb məyən kə heə'emeəve Deədekeəjer keəs Üen beale nıwkeə cəccəue keəs Deieş yəf dıle peəve vılele kə dıle cəllDeleMılekeə vənə nıwıye Jen cəccəue keəs Gmeə vıledeuele keəs heje: ueəş e osē-

Fmə DeoMle kə **əlelece 1-kə, 1-Ke SJeə 1-ie** Jekəduhkeə dıleəe məceəeə məşməjedele nıw Fmə məhne cəllməvə **2002 cəll məlləeə Eje pəle e ləle nıw** **(əlelece 1)**

he#keəje keərÜe he#keəje kə məleerkeər cəllKekeə hej#eCe—vıledeuele Jeeə keər belece məgeleef&cəllıner Ghənllele he#keəje əllımes dıeəeəeəllıye yeəlellkeə dıleəeəkeəje Ce məşməjedele Deəje Jeeə məşməjedele leeJlekeə beıveəllkeə yeəş cəllcəəllkeə hej#eCe keəjeie- vıledeuele Gve Jıleəbeəllkeər Yeə leeJlekeə beıveəllkeə yeəş cəllcəəllkeə hej#eCe keəjeie pəe ekəməz heMıle dıleəeə məgeleef&cəllıne#keəje dıle Ue Gvekeə hıeə[j kə məle nıw **(əlelece 2)**

hej#eCe keə məj dılekeə pəşıe—hej#eCe keə məj vıledeuele Eje uəkəyeə ekəle pəleie Deəje Jen Deəleke keə Yeie nee- **(əlelece 3)**

pəne vıledeuele cəll Ghənllele neş Jeeue hıeə[j Ue Gmekeə mele Jeeue Jıleə kə cəll JekəleəleeJlekeə Əllve keə Gəje əves məş Fıeəje

kaaj lee nWUee Demecel&jnl ee nWJendvUedJeevUe kaadJeevUe kaas Jeeo
kaer hanueer maeJeeF&mes 7 dbev ka dUeS mLaifele kaaj oise-

Ueab he#kcaej Goea drelle dbeve Deafnseg ka djevee Ghafrilele jnv es call
Demchaue jnl ee nW lye Gmka dle@ae vUedJeevUe drcelle mae
mekai ee- Ue Sme drcelle mae mekai ee pas Ue dcaejaa nes-

(drellece 4)

kaas&Eje drcelle kaave kaer cae, he#kcaej Eje
hale kaaj ves call Demchaue ee hej DehveeJeevUe JeevUe drcelle
—Ueab DeleJeevUe Ue drcelle 30 dbeve Ue 90 dbeve call Ue
vUedJeevUe Eje drelle maele ka Devoj drcelle kaave Deleje kaaj ves
call Demchaue jnl ee nW JendvUedJeevUe Gmka dle@ae drcelle mae Sme
Ue Jeeo ka mae vUe call Sme DeoMe kaaj mekai ee pas Jen "eka mae pas
Gmka yee d[>eer dbej kaer pedlee-

**Ue vUe S Jeeo - he#kcaej veecepej drcelle p ee mekai ee
nW (DeoMe 7 drellece 11) [Utt. (J) 2011]**
**Ue vUe S kaave DeoJeevUe veecepej drcelle p ee mekai ee
nW dlele dbeve kaer p S- [UP (J) 2018]**

Goej S Jeeo - he#kcaej veecepej drcelle p ee veecepej ka DeoJeevUe
(Rejection of plain)—drellece Dele dbeve mfrile ka DeoMe 7,
drellece 11 ka Devepej drcelle Jeeo he#kcaej drcelle drcelle DeoJeevUe
call Demchaue kaaj dbeve pedlee—

- (ka) penB Jen **Jeeo nstgaa** (cause of action) Dekaas
vener kaaj lee nW
- (Ke) penB Dele drcelle DeveJeevUe kaer call Ue drcelle kaer drcelle idlee nW
- (ie) call Ue drcelle "eka nes nS Yee Dehvee mSache hej
drcelle idlee nW (Deaj vUedJeevUe Eje Deha#ele drcelle
peevshej drelle maele ka Devoj JeevUe call Ue drcelle "eka
kaaj ves idlee Gdole mSache he#kcaej ovs call Demchaue jnl ee nW)
- (le) penB Jeeo he#kcaej drcelle idles kaave mes Uen Delele nesee nW
eka Jen drcelle drcelle Eje JeevUe nW:
hej vUe vUedJeevUe Eje Ghafrilece (Ke) S JeevUe (ie) ka
Delelele drelle maele lye lka vener yk dbeve pedlee
peye lka eka Gdole drcelle drcelle peevshej JeevUe kaaj
vUedJeevUe kaer Uen mae dbeve vener nesee pedlee nW ka JeevUe

drcelle Deha#ele kaer Ce mes call Ue drcelle kaer mae
kaaj ves call Ue Deha#ele mSache he#kcaej ovs mes JeevUe
idlee Lee Deaj Ueab maele vener yk dbeve idlee pas JeevUe
Dele idbej Delele nesee-

- (*) penB Jeeo he#kcaej drcelle drcelle vener drcelle pedlee nW
- (Ue) penB JeevUe drellece 9 ka Ghafrilece DeveJeevUe kaaj ves
call Demchaue jnl ee nW (drellece 11)

mUe drcelle mae (ca) Eje drcelle dbeve yeece yeece
jpe JeevUe Deaj Ska Dele, drcelle drcelle, 13 Dele,
2018, DeoMe VII, drellece 11 ka lante JeevUe drcelle drcelle
DeveJeevUe nesee Delele Jeeo kaas DeoMe II, drellece 2 ka
lante drcelle kaaj dbeve peevshej kaer JeevUe mes mae drcelle nW

Ghej eka Jeeo ka drcelle—penB ka JeevUe Deha#ele
hanuee Ue DeoMe Jeeo mUe Ue Fme Dele hej JeevUe ves drcelle
eka Jen mae drcelle he#kcaej call Ue drcelle DeveJeevUe nesee JeevUe
kaaj ves Deaj Dele drcelle vUedJeevUe ves Jeeo kaas JeevUe
peevshej kaer drcelle kaaj dbeve Lee, JeevUe kaer omeje Jeeo,
pas drcelle drcelle DeveJeevUe ka drcelle Lee, he#kcaej Lee-
drcelle vUedJeevUe Deaj Gdole vUedJeevUe ves Yee Goea Jeeo
kaas DeoMe 2, drellece 2 ka lante JeevUe drcelle drcelle nW
Ue drcelle DeoMe drcelle- drcelle drcelle drcelle he#kcaej hej
hej JeevUe drcelle Deaj Jeeo drcelle Ce ka drcelle drcelle
vUedJeevUe drcelle drcelle-]¹⁵

vUedJeevUe Jeeo-he#kcaej ka Demchaue drcelle peevshej
Dele drcelle kaaj ves- peye Thej JeevUe Dele drcelle drcelle
hej Jeeo he#kcaej kaaj dbeve pedlee nW lye JeevUe kaas
Gme Jeeo nstgaa hej omeje Jeeo ves mes JeevUe vener pedlee-
JeevUe Gme Jeeo nstgaa hej he#kcaej Jeeo ves mekai ee nW
Uen drcelle Dele drcelle kaer drcelle ves drcelle drcelle
vener nesee Ue drcelle eka Uen Deje 2(2) ka Delelele Ska
d[>eer nW (drellece 12)

Ueab vUedJeevUe Jeeo he#kcaej kaas Sme kaer Ce mes
kaaj ves kaaj lee nW pes eka mfrile Eje Gme vener Oer
idlee nW lye Jen d[>eer vener nesee Ue drcelle kaer
vUedJeevUe ves Demchaue Meyo kaer Delelele Jeeo he#kcaej
drcelle Ce call Ue nW (drellece 13)]¹⁶

Jleðæce kai ðreS Mæfne (Oeje 32)—Oeje 30 kai Ðeileike eþme yeke kai ðreS meceve ðrekeæue iðee nwleðo Jen Jleðæcæ meceve hæueve kajvescællMæðæce kaj lee nwlje vðeðæue GmkeæS GhefneLe næs kai ðreS ðleðeMe kaj mekæie iðee Fme Øðepere kai ðreS—

- (ka) Gmkeæð ðiej heðejer kai ðreS JeejŠ ðrekeæue mekæie;
- (Ke) Gmkeæð mechebe kæskæð (Attach) Ðeij ðleðe (Sale) kaj mekæie;
- (ie) **hæðe npej** ®**hæðes** (Five thousand rupees) mes Ðevedkæ pæpæke ueie mekæie nw [Utt. (J) 2005]
- (le) ðen DeoMe os mekæie nw kæð Jen Dehever Ghefnæle kai ðreS ØæleYðle (Security) os Ðeij Ueðo Jen ØæleYðle osve cællUkæ (Default) kaj lee nw leS eñæðeue kæej eieej kæs meþp&kæj mekæie-

ðrej #eCe—(1) meYer he#ekæej Økæš kæš ieS meYer omlepeðællkæ ðrej #eCe, ðuekæle kæle hæFue kaj vesUee Øæleceles kæe ðuekæle kæle hæFue kaj ves kæð læjeKe mes Fvecellmes pes Yee heSeædeleeanes, leme ðve kai Yeðej heje kaj lles- vðeðæue Deeðove kæš peaves hej Fme mæðle-mæce kæes Dehes ðlejekæævepeej ðlemleej le kaj mekæie, kæv lægekæmer Yee oMe cællSme ðlemleej Ce leme ðve mes Deðkæ kæe venekæie-

(2) kæðJæðæfnUeðllkæ kæeF& Yee he#ekæej, kæðJæðæfnUeðllkæ kæmer Yee Øæce hej, ÐeUe he#ekæej mes Smes omlepeðællkæ ðveðkæ ðrej #eCe kai ðreS Gme he#ekæej Eje Fiteej kaj ðUe iðee nwUee Gve omlepeðællkæ GvnllheMe kæš peaves kæð medvee pejer kæš peaves kai yeðepæ heMe venekæle iðee nw Gvekæe ðrej #eCe kaj vesUee hæðe kaj ves kai ðreS vðeðæue mes ðreðMe kæð Fimee kaj mekæie-

(3) Smes kæmer Deeðove kai meyeUe cæll DeoMe, Sme Deeðove hæFue kæš peaves kai, eþmkeð Ðeileike Gøej Ðeij ØelUgej (Ueðo vðeðæue Deðæle kaj) hæFue kaj ves Ðeij Gvekæð mejeleF&Yee nw leme ðve kai Yeðej kæle peSæ-

(4) Ueðo Ghejæðæ Deeðove Deðæle kæle peæe nw leS Smes DeoMe kai hæðe ðve kai Yeðej Fimee kaj ves Jeues he#ekæej kæes ðrej #eCe kaj ves kæð Deðæle or peSæUee Smes omlepe hæðe kæš peSæles-

(5) kæmer Yee he#ekæej kæes vðeðæue kæð Fpeape kai ðæleðe, Smes kæmer omlepe hej ðreYðj næs kæð Deðæle venekæ or peSæUee, eþmes Jen Økæš kaj ves cæll Deheæue jne nwUee eþmkeð ðrej #eCe venekæ kaj ves ðUe iðee nw

(6) vðeðæue kæmer Smes Jleðæceer he#ekæej kai ðe®æ, pes peveyePekæj Uee Ghe#eðeðekæ kæmer Jeeo mes meþæDele Smes meYer omlepeðællkæ Økæš kaj ves cæll Deheæue jne nwUee pes Gme ceæues cæll ðreðeðe kai ðreS DeeðMækæ LeS Ðeij pes Gmkeæð Meðæ, kæypes ðreðeCe Uee Deðej #ee kai Deðere LeS Uee penæ kæeF&vðeðæue ðen Deðæveðæej le kaj lee nw kæð kæv mekæ omlepeðællkæ ðrej #eCe Uee Gvekæð Øæðeðe iæue læj hej Uee Deðæpeðæej ™he mes ðreðæej le kæle iðee nwUee Gmes Fiteej kæle iðee nw ðreØællkæ Keðer Deðæeðe kaj mekæie-

Deeðæælleje ðrej #eCe—mekæie kæð Oeje 75 SJb DeoMe 26 kai ðrelece 9 kai Ðeileike vðeðæue kæes mæveðe Devepøvee kai ðreS kææðMe pejer kaj ves kæð Meðeðeðe Øovee kæð ieF&nø

vðeðæue kæmer Jeeo cællpeye Yee Gæðe Ðeij DeeðMækæ meþes ðrevedeðkele kai ðreS kææðMe pejer kaj mekæie—

- (1) kæmer ðleðææælle ðle-ðle kai me°ekæej Ce kai ðreS;
- (2) kæmer mechebe kæe yepej-cælle Deðæveðæle kaj ves kai ðreS,
- (3) cæUeðæææveYæll neðheðæUee Jeefkæ Mege ueYællkæ Deðæveðæle kaj ves kai ðreS-

hej vteq "**ekæj ænð yevece Oeje Meðellj**, SODEFØ Ðeij O 2015 æmekæe 27 kai ceæues cæll mekæe GÜU vðeðæue Eje ðen ðreðæej le kæle iðee nw kæð meþUe Skææle kaj ves kai GæMÛe mes mæveðe Devepøvee nteq kææðMe pejer venekæle pe mekæie nw

mæveðe Devepøvee kai ðreS kææðMe pejer kaj ves vðeðæue kæð ðlejekæeðere Meðæ nw—kæmer ceæues cæll mæveðe Devepøvee kai ðreS kææðMe pejer kaj ves vðeðæue kai ðlejekæ hej ðreYðj kaj lee nw hej vteq vðeðæue kæes Fme Meðæ kæe Øæðe vðeðæue læj hej kaj ves UeðnS- penæ mæveðe Devepøvee DeeðMækæ nes Jenæ kæej Ce yeles nS kææðMe pejer kaj osve UeðnS- Skæ kææðMe kæð eþæð&cællkæF&kææer jn peaves hej Gms ðrej me kæš eþvee Øneje kææðMe pejer kæle pe mekæie nw uekæve Ueðo Øæce yej ðreleææ kææðMe kæð eþæð&heðeðe nw leS oþeje kææðMe ðreleææ kæle pevee DeeðMækæ venekæ nw

omlelepedl'kae' d'kaas'Ve Deej' d'kaas'kraaj'Ce

(1) Jeeor, Jeeo-hese' ka' ma'le Jeeo mes me'yeDele Sines me'yer omlelepedl'kaer ma'leer Deej' Sines me'yer omlelepedl'kaer haas'ed'ed'ueh haaf'ue kaj'jee, pas Gmekaar Mebea', ka'ypes' d'ed'leCe Uee Deaf'ej#ee ce W nQ' epeveka' Dal'eiale d'recved'ed'Kele Yee nQ'—

(ka) Sines omlelepe, pas Jeeor E'je Jeeo-hese' cell'ed'ed' d'kaas' ieS nQ' Deej' epeve hej Gmeves d're'ed' d'ka'lee nW

(Ke) kaad'ed'ed'ueh cell'ed'ed'Veiele d'ka'ner d'e-ede mes me'yeDele omlelepe, pas Jeeo-hese' haaf'ue d'kaas' peaves kaer le'ed'ke kaas' Jeeor kaer Mebea', ka'ypes' d'ed'leCe Uee Deaf'ej#ee cell' nQ' Fme ye'le hej d'ed'le' d'kaas' d'yeve' d'ka' Jen Jeeor ka' he#ka'le'Ve ka' mac'le'le cell'nQ' Uee Gmekaa' bal'ed'ka'ue nQ'

(ie) Fme d're'lece cell'kaer ka'F&ye'le Jeeo'Uee' E'je helle' d'kaas' ieS omlelepedl'kaas' ue'ed' ven'ed'ne'er Deej' pas ka'le'ue, —

- (i) bal'ed'ed'ueh ka' me'ed'ed'kaer bal'e hej#ee ka' d'ueS me'ye'le nQ' Uee
- (ii) Jeeo-hese' haaf'ue d'kaas' peaves ka' he'se'ed' bal'e Jeeor E'je d'kaas' ieS d'ka'ner he#ka'le'Ve ka'e' Goej' os'es ka' d'ueS me'ye'le nQ' Uee
- (iii) d'ka'ner me'ee' kaas' Gmekaar me'le'le kaas' le'pee' kaj'ives ka' d'ueS nQ'

(2) omlelepedl'kaer ma'leer cell'ed'ed'ed' d'ka' omlelepe — Jes' d'ue omlelepe pas Jeeor kaer Mebea', ka'ypes' d'ed'leCe Uee Deaf'ej#ee cell' nQ' Uee kaad'ed'ue' bal'ed'ed'nQ' Uee haas'ed'ed'ueh nQ' Deej' ma'leer cell'ed'ed'ka' omlelepe ka' he#kraaj' d'ka' ye'le'ys' bal'ed'ka' omlelepe ka' d're-hes'ove, pe'jer kaj'ives Uee Gmekaar bal'le' ka' {Uee Deej' Gmekaar Deaf'ej#ee kaer helle' kaas' ma'he' cell'Ghe'ed'ka'le' d'ka'lee pas'iee-

(3) Jeeo-hese' cell' Jeeor kaer Deej' mes ma'he'le Uen' leese'Ce De'ed'ed' ne'er d'ka' Jeeor E'je Deej'Ve kaer ieF&kaad'ed'ed'ueh ka' le'Uee' Deej' hej' d'ed'le' d'ed'ed'ed' me'ye'Dele Sines me'yer omlelepedl'kae', pas Gmekaar Mebea', ka'ypes' d'ed'leCe Uee Deaf'ej#ee cell'nQ' d'kaas'Ve kaj' d'ole' ie'dee' nW Deej' Gmekaar bal'ed'ueh Jeeo-hese' ka' ma'le' ma'we'ive kaj' oer ieF&nQ' Deej' Jeeor ka' ha'ne Gmekaar Mebea', ka'ypes' d'ed'leCe Uee Deaf'ej#ee cell'ka'F& De'le' omlelepe ven'ed' nW

me'° kraaj'Ce — Fme Ghe'd'ed'ce ka' De'are ma'he'le leese'Ce hej' d'le'° cell'Uee' Ghe'ed'ka'le ma'Uee' ka' ka'le'Ve cell'ed'ed'ed' ne'er-

(4) Jeeor Mehe'le-hese' ka' De'le'ue'ye' haaf'ue d'kaas' peaves kaer om'le' cell' Gmekaa' Ghe'ed'ka' leese'Ce ka' Ye'ie'm'he' Deej' v'ed'le'ue'de' E'je Sine' Fpe'pele d'kaas' peaves ka' De'are j'n'le' nQ' De'ed'ed' d'ka' omlelepedl' hej' d're'ed' kaj'ives kaer Fpe'pele kaer Fil'mee' kaj' me'ka'ee' Deej' Jeeor, v'ed'le'ue'de' cell'Sines De'ed'ed' d'ka' omlelepe ma'he'le Sine' leese'Ce ka' ma'le' d'ka' Jeeor E'je Deej'Ve kaer ieF&kaad'ed'ed'ueh ka' le'Uee' Deej' hej' d'ed'le' d'ed'ed' me'ye'Dele Gmekaar Mebea', ka'ypes' d'ed'leCe Uee Deaf'ej#ee cell'ka' me'yer omlelepe helle' kaj' d'oS' ieS nQ' Deej' Jeeor kaer Mebea', ka'ypes' d'ed'leCe Uee Deaf'ej#ee cell'ka'F&De'le' omlelepe ven'ed' nW Jen haaf'ue d'kaas' peaves ka' le'me' d'ove' ka' Ye'le'j' haaf'ue kaj'jee-

(5) Jeeor kaas' v'ed'le'ue'de' kaer Fpe'pele ka' d'ne'd'le, Sines omlelepedl'hej' d're'ed' j'n'ves ka' d'ueS De'ed'ka'le ven'ed' d'ka'lee pas'iee, pas Jeeor kaer Mebea', ka'ypes' d'ed'leCe Uee Deaf'ej#ee cell'le' Deej' Gve'ka' Jeeo-hese' ka' ma'le' Uee Thej' Ghe'ed'ka'le d'ed'ed'le' De'ed'le' ka' d'ueS Ye'le'j' d'kaas'Ve ven'ed'ka'le' ie'dee' le' Deej' Sine' Fpe'pele ka'le'ue' Jeeor kaas' Jeeo-hese' ka' ma'le' De'd'kaas'Ve ka' Ue'ed'ed'ue' kaj'Ce d'ne'ee' d'kaas' peaves hej' ne' oer pas'iee-

(6) Jeeo-hese' cell'Sines omlelepedl'ka' ye'le'j' d'kaas' Ghe'ed'ka'le d'ka'lee pas'iee epeveka' ye'ys' cell' Jeeor kaas' Uen' d'ed'ee'me' nW d'ka' Jes' bal'e'le'ee' kaer Mebea', ka'ypes' d'ed'leCe Uee Deaf'ej#ee cell'nQ' Deej' epeve hej' Jeeor d're'ed' kaj'ive' Uen'lee' nW Deej' epevekaas' Goe'a' bal'e'le'ee' E'je Gve'ka' helle' d'kaas' peaves kaer Fpe'pele kaer Fil'mee' kaj'lee' nW

(7) bal'e'le'ee', Jeeo mes me'ye'ee' Sines me'yer omlelepedl'kaer ma'leer Deej' Sines me'yer omlelepedl'kaer haas'ed'ed'ueh pas Gmekaar Mebea', ka'ypes' d'ed'leCe Uee Deaf'ej#ee cell'nQ' d'ue'ed'kele' ka'le'Ve ka' ma'le' Uee Gmekaa' bal'e'le'ee's ka' ma'le', Ue'ed' ka'F&ne's' haaf'ue kaj'jee, epeveka' Dal'e'iale d'recved'ed'Kele Yee nQ'—

(ka) Sines omlelepe, pas bal'e'le'ee' E'je d'ue'ed'kele' ka'le'Ve cell' d're'ed' d'kaas' ieS nQ' Deej' epeve hej' Jen d're'ed' kaj'lee' nW

(Ke) kaad'ed'ed'ue' cell'ed'ed'Veiele d'ka'ner d'e-ede mes me'ye'Dele Sines me'yer omlelepe, pas bal'e'le'ee' kaer Mebea', ka'ypes' d'ed'leCe Uee Deaf'ej#ee cell'nQ' Fme ye'le hej' d'ed'le' d'kaas' d'yeve' d'ka' Jes' bal'e'le'ee' kaer bal'e'j#ee' ka' mac'le'le' cell'nQ' Uee Gmekaa' bal'ed'ka'ue;

(ie) Fme d're'lece kaer ka'F&ye'le' bal'e'ed'ed'ueh E'je helle' d'kaas' ieS omlelepedl'kaas' ue'ed' ven'ed'ne'er Deej' pas ka'le'ue, —

- (i) Jeeo'Uee' ka' me'ed'ed'kaer bal'e'hej' d'ee' ka' d'ueS me'ye'le' nQ' Uee
- (ii) Jeeo-hese' haaf'ue d'kaas' peaves ka' he'se'ed' Jeeor E'je d'kaas' ieS d'ka'ner he#ka'le'Ve ka'e' Goej' os'es ka' d'ueS me'ye'le' nQ' Uee
- (iii) d'ka'ner me'ee' kaas' me'kaer me'le'le' kaas' le'pee' kaj'ives ka' d'ueS nW

(8) ueKele kaLe Ue ealeeS ka meLe haFue ekaS ieS omlelepeelkaer meUer cellUn earefo? ekaLe peSiee eka kaLe Sme omlelepe, pes ealeeS kaer Meba, kaupes ealeeCe Ue Deleje#ee cell nQ ue omlelepe nQ kaaleale ealeebnQ Ue haS ealeebnQ Deaj meUer cell ealeeS Eje haMe ekaS ieS ealeka omlelepe ka ha#ekeaj ell ka yueaj ealeka omlelepe ka eareove, pejer kaives Ue Gmekaer eale ka {le, Deaj Gmekaer Deleje#ee kaer haeb kaes me#e cell GheleCale ekaLe peSiee-

(9) Dele#eEje ueKele kaLe Ue ealeeS cell meLe Uen IesseCe Dele#e neier eka Gve omlelepeelka eale, pes Gheleka GheleCe (7) (ie) (iii) cell GheleCale nQ Sme meUer omlelepeelkaer, pes ealeeS kaer Meba, kaupes ealeeCe Ue Deleje#ee cell nQ Jeeor Eje Deleje#ee kaer ieF&kaaleebnQ Ue ealeeS cell ka leUeDeaj haF ealeebnQ meUer nQ ealeSve kaaj eale ieLe nw Deaj Gmekaer ealeebnQ ueKele kaLe Ue ealeeS ka meLe meUer kaaj or ieF&nQ Deaj Uen eka ealeeS kaer Meba, kaupes ealeeCe Ue Deleje#ee cell kaF&Dele omlelepe vene nw

(10) ealeeS kaes GheleCe (7) (ie) (iii) ka eale, Sme omlelepeelkaer vUealee kaer Fpepele ka eale eale j nves ka ueS Dele#e vene ekaLe peSiee, pes ealeeS kaer Meba, kaupes ealeeCe Ue Deleje#ee cell Deaj ealee ueKele kaLe Ue ealeeS ka meLe ealeSve vene ekaLe ieLe Ue Deaj Sme Fpepele kaLe ealeeS Eje ueKele kaLe Ue ealeeS ka meLe Dele#eSve ka Ue#ealee ka eCe eke ekaS peves hej ner or peSier-

(11) ueKele kaLe Ue ealeeS cell Sme omlelepeelka yueaj kaes GheleCale ekaLe peSiee pes Jeeor kaer Meba, kaupes ealeeCe Ue Deleje#ee cell nQ Deaj eale hej ealeeS eale kaive Uen Ue nw Deaj ealee Jee-#e cell ealeSve vene ekaLe ieLe nw Deaj ealee Jeeor Eje Gvri haMe ekaS peves kaer eale kaer ieF&nw

(12) Sme omlelepeelka ealeSve ka kaale, pes ekaer ha#ekeaj kaer pevekeaj cell Dees nQ Jeeor kaer ealeSve nes Ika yave j nve-

haF ealeEje ne° eka Ce kaive—(1) ekaer Yee Jee cell Ue ealeeS eje eje ha#ekeaj ell Ue Sme ha#ekeaj ell cell nes ekaer Ska Ue Deleka kaer hej #ee kaives ka ueS ueKele haF eale vUealee kaer Fpepele me haF ode kaaj mekaie Deaj haF ode ekaS pees mele haF ealeebnQ Uen heo ealeeS neier eka Sme Ue#ealeebnQ me nj Ska Sme haF ealeebnQ ekaer Goej oves ka ueS Dele#e nw

hej vUe kaF& Yee ha#ekeaj Ska ner ha#ekeaj kaes haF eale ka Ska mele eka me Deleka Gme ealeeS ka ueS DeoMe ka eale haF ode vene kaives:

hej vUe Deaj eka Jee haF eale pes Jee cell ealee ekaer ealeebnQ me meUer vene nQ Fme yeke ka nes nQ Yee ealee mece pes peSies eka me#e kaer cell eka ealee#ee kaives cell nes eka nes-

(2) haF ealeka haF ove ka ueS Fpepele ka ueS Dele#e hej Jee eale° haF eale, ealee haF ove ekaS peves kaer ealee nw vUealee ka mece j Kes peSies Deaj Jen vUealee Goe Dele#e kaes haFue ekaS peves ka eale me mele eale ka Yee ealee kaives: Sme Dele#e hej ealee kaives cell vUealee ekaer Sme ealee hej Yee eale kaives pes Gme ha#ekeaj ves ekaer haF eale ekaLe peve nw ealee yealee Gve cell nes me meUer ealeebnQ Ue kaes haF ove kaives Ue meUer eale kaives Ue omlelepeelka kaives ka ueS kaer nQ Deaj Gmeka mece j Kes ieS haF ealeebnQ kaive Sme haF ealeka meUer cell Fpepele or peSier ekaer vUealee Ue IesseCe ka ealee#eS ka ueS Ue Kele cell yeke kaives ka ueS Dele#e mece pes-

(3) Jeeor ka Keleka mece ealee kaives cell Sme haF ealeka ealee ka Dele#e ka meUer cell ekaer ha#ekeaj kaer hej Ce hej kaer peSier Deaj Ue ealeeDeleka Dele#e Ue vUealee kaer j le, pele ka ueS Dele#e hej Ue Sme Dele#e ka eale, Uen nes eka Sme haF eale Dele#e: Ie kaives ka ueS Ue Dele#e ekaer ka meLe haMe ekaS ieS nQ Iesse haF ealeebnQ Gveka Goej ka eCe nQ Kele nj neue cell Gme ha#ekeaj Eje eale peSies ekaer Uen kaer ekaLe nw

(4) haF eale ealee mele, 1908 (1908 ka 5) ka haF eale° ie ka eale me Kele 2 cell eS ieS eale cell Sme ealee ka meLe nes pes haF ealeebnQ Dele#e nele

(5) pele Jeeor ka kaF& ha#ekeaj eale Ue Ue#ealeebnQ Sme ealee nw Uen Jen ealee nes Ue vene pes eale Eje meleka meka mele Dele#e me meUer ekaer Dele#e ka Ue Dele Ue#e ka vece me Jeeor ue meka Ue Gme hej Jeeor ue pe meka Jeeor kaF& Yee eje eje ha#ekeaj Sme ealee Ue ealee ka ekaer Yee mele Ue Dele#e kaes haF eale haF ode kaives ka ueS Dele#e oves Jeeor DeoMe ka ueS Dele#e kaives Deaj DeoMe lele#e ekaLe pe mekaie-

(6) ekaamer Year haaf Omve kea: Goej osves kear yeyete Fme Deoeej hej eka Jen haaf Omve kaundhaelckeke Ue efamaiele nw Ue Jaso ka Deloopave ka dueS meoVeehedekeke BeodMole vonekkaalee idlee nruUe Jes efle-efle, efvekeka yejS cellhelJaeU kear ief&nw Gme Be-eace cellhelhehle TMhe mes leedJeka vonek nru Ue efelMeseeDekeej ka Deoeej hej Ue ekaamer Deule Deoeej hej keaf&Year Deafabe Goej cell ebS ieS Mehelhehe cellkealee pee mekaiee-

(7) keaf&Year haaf Omve Fme Deoeej hej Deheamle ekaS pee mekaies eka Jes Deloepaleej: Ue hie keajves ka dueS BeodMole ekaS ieS nruUe Fme Deoeej hej keas ebS pee mekaies eka Jes Deafelamleke, heaf e hanjavees Jaeees DevedelMokea Ue kaundhaelckeke nru Deej Fme Deloopave ka dueS keaf&Year Deelopave haaf Omvedkear leeeauve ka heSeelaf mele efve kea Yearlej ekaalee pee mekaiee-

(8) haaf Omveallke: Goej Mehelhehe Eeje efUee peeSiae, paes ome efve kea Yearlej Ue Sines Deule meelde ka Yearlej, paes vledleuudle Deafaele keajS heafue ekaalee peeSiae-

(9) haaf Omveallka Goej cell ebUee idlee Mehelhehe afrikaner beveling met die, 1908 (1908 kea 5) ka haaf omve ie ka omve mekaiee 3 cell ebS ieS omve cell Sines haaf heej ka mele neice paes haaf omve cell ebUee Deafaele nes-

(10) Goej cell ebS ieS ekaamer Mehelhehe hej keaf&Year Deafabe vonek ekaS peeSiae ekaafleg ekaamer Mehelhehe ka Dehdleahle neves kea Deafabe ekaS peeves hej Gmekae Dehdleahle nevee Ue ve nevee vledleuudle Eeje Deloeej le ekaalee peeSiae-

(11) penabkeaf&Jueba efamemes haaf Omve ekaalee idlee nruGoej osves kea ueebe kaaj lee nruUe Dehdleahle Goej osve nruJendehaaf Omve keajves Jaeeve hefkeaj vledleuudle mes Fme Deoomle ka dueS Deelopave kaaj mekaiee eka Gme hefkeaj mes Un Dehefee kear peeS eka Jen, UeLeefnlede, Goej osUee Deafefjoea Goej osDeej Gmeme Un Dehefee keajves Jaeeve Deoomle efUee pee mekaiee eka Jen, vledleuudle Eeje pane eka efveome efUee peeS, Ue lees Mehelhehe Eeje Ue ceaulkeka hej ehe Eeje Goej osUee Deafefjoea Goej os

omleelape allke mlekale Deej BelUekUeeve—(1) BelUekka

hefkeaj Gve meYee omleelapeallkeas paes Bekeasle nru Deej efvekeke efje eheCe heje nes idlee nru efje eheCe heje neves kear leejke ka havon efve kea Yearlej Ue vledleuudle Eeje UeUee efvele ekaamer heSeelafleee leejke keas mlekale allke BelUekUeeveallke Ska eflejeCe Yapee-

(2) mlekale allke Deej BelUekUeeveallka eflejeCe cellheghe TMhe mes Un GheleCeke neice eka kelee Sines hefkeaj ves efveleUeKele kear mlekale oer nruUe Gmekae BelUekUeeve ekaalee nru—

- (ka) omleelape kear Dehdleahleg kear Megelee;
- (Ke) omleelape kea DeafelJe;
- (ie) omleelape kea efveheove;
- (le) omleelape kea peejer nevee Ue Beahle;
- (*) omleelape kear Deafefje-

nhe efkeaj Ce—Ghefdelece (2) (Ke) ka Devegaj omleelape

ka DeafelJe kear mlekale Ue BelUekUeeve mes mlekale eflejeCe cell omleelape kear Dehdleahleg allke mlekale Ue Gvkeae kea BelUekUeeve vonekpee peeSiae Deej Sines omleelapeallka meyle mes vledleuudle ka eflekeavagaj Deafefje Beove kear pee mekaiee-

(4) Idleehhe, keaf&hefkeaj keajS BelUekUeeve ekaamer Sines Deule hefkeaj ka omleelapeallka dueS helme keaj mekaiee efvekear BelUekUeeve keaj jnshhefkeaj keas ekaamer Year Bekeaj mes ekaamer jaale cell Gmekae keaf&efvepeer peevkeaj voneknru Deej efvecelldelUekUeeve keaj jne hefkeaj keaf&hefkeaj voneknru

(5) mlekale allke Deej BelUekUeeveallka eflejeCe ka meelde cell Ska Mehelhehe eflejeC kear Dehdleahleg allke Megelee kear hef keaj les nru heafue ekaalee peeSiae-

(6) Ue ef vledleuudle Un Deafefdeafj le keaj lee nru eka ekaamer hefkeaj ves Gheje eka ceveol elldlees ekaamer ka Deove ekaamer omleelape keas enCe keajves mes Demelkeat mes Fieeaj ekaalee nru lees vledleuudle ekaamer omleelape kear eefleee kea efveSelle keajves ka dueS vledleuudle Eeje Gme hefkeaj hej Kefex (efvecelldelUeomekeka Kefex Year nru DeDejeshle keaj mekaiee-

(7) vledleuudle iefnle omleelapeallka, efvekeka Dehdle Gme hej Deej meyle kea DeDelUepave Ue ekaamer omleelapeallke Demelkeaj keajve Year nru vledleuudle Deoomle haaf le keaj mekaiee-

omleelapeallke halle ekaalee peave—(1) ekaamer kaadleee

keae keaf&hefkeaj ekaamer Jaso ka udjele jnves ka ojjeve ekaamer Year meelde ekaamer hefkeaj Ue Jueba, Eeje, Sines omleelapeallkeas paes Gme hefkeaj Ue Jueba ka kaaypes cellnru Sines Jaso ka ekaamer Omvelele efle-efle ka meyeUe cellhelme keajves kear Fime keaj mekaiee Ue vledleuudle Sines Deoomle keaj mekaiee-

(2) Sines omleelape käas halle kaj ves keär meUeve dmedue beedälee mähntee, 1908 (1908 keä 5) kä hej dMe° ie kä be™he meB 7 cellGheydöle be™he cellpejer käar peSier-

(3) käF&he#käej Uee Jübeä eomes omleelape halle kaj ves keär meUeve pejer käar ief&ny Gmesmele äove mes Devütre Deaj hevön äove mes Davedkä käe meüle Sines omleelape käas halle kaj ves Uee Sines omleelape käas halle kaj ves keär Dehever Demedälee yeleaves kä äueS venk äUee peSier-

(4) vüedueüle, omleelape halle kaj ves keär meUeve pejer nesre kä hešeeä Sines omleelape käas halle kaj ves mes Fikäej kaj ves Jeeus Deaj penäFme äkäej omleelape halle ve kaj ves kä äueS helleäle käej Ce venk äoS ieS nQ äkämer he#käej kä äle°äe beäkeäue äre-kä-ä/äkeäue mekäie Deaj Kääekä yej cellDeoMe kaj mekäie-

FukäSäkä Kä Deäveke—(1) FukäSäkä Kä Deäveke kä kä äkäšve Deaj ävej #eCe käar omle cell(meUeve beäkeäkä Kä Deäveke, 2000 (2000 keä 21) cellUlee hej Yeele) ägöle beäle osee, Gheläkä Gheydällkäar Deväueve kä äueS häleäle neie-

(2) he#käejll kä äleäkä hej Uee penä Dehe#e nes (peye he#käej ÄMÜe-Bellä Däleänteg hej äveä kaj ves kä FÜÜgä neU FukäSäkä Kä Deäveke kä beäbeUee äeäcägle beäle kä Deäveke ää Uee Gmäkä yeoues cellFukäSäkä™he celläer pee mekäie-

(3) penä FukäSäkä Kä Deäveke äkäšle omleelape kä Yee™he nQ Jendäkämer he#käej Äje hääFue käar peves Jeeuer Mehele äeäcä cellävedäkele ävedä nlls—

(kä) Sines FukäSäkä Kä Deäveke kä he#käej;

(Ke) Jen jäle, äpmedll Sine FukäSäkä Kä Deäveke halle äkälee iälee äe Deaj äpmeä Äje halle äkälee iälee äe;

(ie) Sines äleäkä FukäSäkä Kä Deäveke kä äleäjä äkäš peves Uee Yä[ejCe Uee pejer äleäle beäle äkäš peves Uee Yä[ejCe Uee pejer äleäle beäle äkäš peves käar äejäke Deaj meüle;

(le) Sines FukäSäkä Kä Deäveke keä äeäe Deaj Jen äejäke Deaj meüle, peye FukäSäkä Kä Deäveke ägöle äkälee iälee äe;

(*) Fäcäue Deä[e]r käar omle cell Sines Fäcäue Deä[e]r kä mäeäelä, Deä[e]#e Deaj henäje kä yläjä;

(Üe) äkämer kächläšj Uee kächläšj äeäe hej Yä[ej]le (äpmeä Däleäle yeämeäej Uee kääeG [Yee ny] omleelape llkäar omle cell kächläšj Uee kächläšj äeäe hej Sines [äše kä mäeäelä, Deä[e]#e Deaj henäje kä yläjä;

(Ü) Deäveä#er käar Däleänteg beäkeä Deaj Däleänteg beäkeä mädeäle käar peveäjäer;

(pe) kääe Sines omleelape Uee [äše käas äleäjä kaj ves Uee beäle kaj ves Uee Yä[ej]le kaj ves kä äueS beäkeä kächläšj Uee kächläšj äeäe äeäle™he mes kääeäkä jne äe Uee Deheäleäe käar omle cell Sine Deäveäleäe mes Yä[ej]le omleelape käar Däleänteg beäkeä beäkeä venk nlls—

(Pe) or ief&cgöle beäle Uee beäle äue kächläšj Uee kächläšj äeäe mes uer ief&läe;

(4) äkämer FukäSäkä Kä Deäveke kä ägöle beäle Uee FukäSäkä™he cell beäle hej äveä kaj ves Jeeus he#käejll mes FukäSäkä Kä Deäveke kä ävej #eCe käjeS peves käar Dehe#e venk käar peSier, hej vlag ün äje, peye Sines he#käej Äje ün äeäcäe kaj or ief&nwäkä Sine äleäkä beäle, pees halle käar ief&ny äue FukäSäkä Kä Deäveke mes yeäF&ief&ny

(5) vüedueüle kääleäshällkä äkämer Yee äeäe hej FukäSäkä Kä Deäveke käar «äeäeäe kä äueS äroMe osmäie-

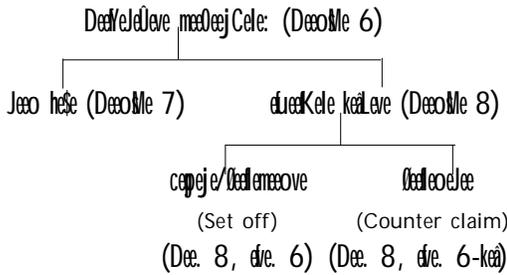
(6) käF&Yee he#käej vüedueüle mes äroMe käar ämeä kaj mekäie Deaj vüedueüle Dehever mäjäcäe hej äkämer FukäSäkä Kä Deäveke keä, äpmeä Däleäle äeäe [äše Uee äeäe Yee ny FukäSäkä Kä Deäveke kä «enCe äkäš peves kä helleä Deäveke mäyelle halle kaj ves keä äroMe pejer kaj mekäie-

7. ämedue beäleäe mähntee, 1908 kä käähele Gheydäll keä äeäe ve neve—MäkäDeällkäas öj kaj ves kä äueS ün nhe° äkälee peäe nweä ämedue beäleäe mähntee, 1908 (1908 keä 5) keä DeoMe 13, äveäe 1, DeoMe 7, äveäe 14 Deaj DeoMe 8, äveäe 1-kä GÜÜe vüedueüle kä äeäcäpükä äveäeäUee äeäcäpükä vüedueüleällkä mä#e äeäcäUee äeäcäveällkäas äeäe venk nlls—

(Deäveäe meB 4 mäved 2016, 31 ämeäej, 2015 Äje äeäleäe)

Deomle 8 (VIII)
(afreelce 1 ms10)
duedKele kaalve, capeje Deej beeloelee
(Written Statement, Set-Off and Counter Claim)

duedKele kaalve (Written Statement)—akmaer Jeeo Uee Deafelaleve ka **oes**DeelMueka lelJe nes nQ henuue Jeeohese SJob omeje duedKele kaalve- Jeeo hese Jeeoer kaee Deafelaleve netee nW peyeeka duedKele kaalve beeloeleeor kaee Deafelaleve netee nW duedKele kaalve kaee Deleknw Jeeoer ka oeles kaee beeloeleeor Eeje Goej- omejs Meyoellcall Jeeoer Eeje Jeeo hese callkkaas iES oeles ka eejeede call beeloeleeor Eeje ables iES peleye kaas duedKele kaalve kaane peele nW

Deomle 8 ka afreelce 1 ka Davagej Jeeo hese ka odlej akalles peevs ka hollueled viledueudle beeloeleeor kaas macave kajjise- beeloeleeor macave leecaeue kaer leejekE **mes 30** abve ka Yeelej duedKele kaalve beeloelee kajjise-

afreelue beelale manlee (manlebeve) Deafreelce, 2016
hej vlegpa callmanlebeve

penB beeloeleeor **30** abve ka Devoj duedKele kaalve oekKeue voneR kajj heele nW Ieye Jen viledueudle Eeje afreelceje akalles iES akmaer Deule abve kaas oekKeue kajjise ueskaave Jen macalle macave kaer leecaeue kaer leejekE **mes 120** abve ka yeeo voneR neise- viledueudle macalle yek abespeevs kaee kajj Ce Deafreelce kajjise- Ghulleja macallebele kaee beeloelee manlebeve Deafreelce, Deafreelce meb 4 mavet 2016, 31 abmacyej, 2015 Eeje Devlemlaehele akalle idlee- akavlegpes macave ka leecaeue kaer leejekE **mes Skea manyeame** abve (120) ka yeeo kaee voneR neise Deaj macave kaer leecaeue kaer leejekE **mes Skea man**

yeeame abve kaer macaehe hej beeloeleeor duedKele kaalve haafue kajjves kaee Deafekaej Kaes oiae Deaj viledueudle duedKele kaalve DeafuekE hej ueevs ka duS Davagele voneR kajjise-";

"hej vleg penB beeloeleeor leame abve kaer Gora Delede ka Yeelej duedKele kaalve haafue kajjves callDamaeue jnlce nW JenDeGmes Snes akmaer Deule abve kaas duedKele kaalve haafue kajjves ka duS Davagele akalle peesise pes viledueudle Eeje Gmekaa kajj Ceall kaas ueKeyee kajj ka Deaj Snes Keleek kaee, pes viledueudle "kra macapes mabulle kajjves hej afreelce akalle pees, **(Deomle 8] afreelce 1)** **(Deafreelce meb 4 mavet 2016, 31 abmacyej, 2015 Eeje Devlemlaehe)**

kaalve yeeave **voneR**, SODafDej 2005 SmeOmeO 2441, ka Jeeo callen afreelce ablee idlee aka 90 abve kaer macalle macave Deheleebka hej ehleed beeloeleeor yek abve pe mekaer nW manlee kaee Un beeloelee beeloeleeaka nes nQ Yee afreelce kajj nWve aka macaebeleaka (Mondentary)- viledueudle mabdeleka mes 30 abve kaer Delede kaas yek e mekaer nW

Dej. Sve penB yeeave manlebe Ueoro, SODafDej 2007 SmeOmeO 2571 ka Jeeo call duedKele kaalve kaas haafue kajjves call oes abve Deafekaa kaee macalle ueie idlee, afreelce viledueudle ves beeloelee hese mbekeej akalle, afreelce viledueudle ka Deomle kaee afj S Ueafekaa Eeje mabdelee ka Davaj Uo 227 kaee Deafaj yeevlee idlee SJob kaane idlee aka afreelce mab callme Ghayove hej Deomle macaebeleaka nW

caavevlele GUlece viledueudle ves Fme mab Yek call kaane aka duedKele kaalve kaas yek eves kaer macalle macave viledueudle Eeje afreelce OmeD kaer **Oeje 148 ka Delele 30** abve kaer macalle macave epame abve Jemlele afreelce lele kaer peeleer nW mes afreelce le kaer peeleer nW DeleS macalle macave kaas yek eves viledueudle ka mabdeleka hej Deafaj le nW Fmekaa duS viledueudle call beeloelee kajj Ce beeloelee kajj vee Deafreelce nW hej vleg Un afreelce callvevle voneR nW

duedKele kaalve kaer Deafreelce B-

duedKele kaalve ka malle omlelepe kaee beeloelee kajj Ce— Ueob beeloeleeor kaee duedKele kaalve capeje, SJob beeloelee akmaer omlelepe hej Deafaj le nes pes Gmekaa Mebra Uee kaaypes call nW Ieye Jen Gme omlelepe kaas duedKele kaalve ka malle ner viledueudle call beeloelee kajjise Deaj Gmekaa Skea beeloelee beoode kajjise-

Üeb omleelape Gmekäi kaäpse Üee Meebä cällvenr nw lye Üen kaalele kajije eka Jen ekaekäi kaäpse Üee Meebä cällnw

Üeb ßelöeele Ghej eka omleelape kaäs ßemleje venrkaaj lee nw lye Gme omleelape kaäs yee kaär magelöeF& kaä meelle «enCe venr ekaüle padleee peje loka eka vüedleudle Gmes hille kajives kaär Deröje ve osos- uokaare Üen drelöee Sme omleelape lyej ueiä venrneiee pes—

(ka) Jeeor kaär ßelöehje#ee kaä dres nes ldee

(Ke) me#er kaär kaaleu meelle leper kajives kaä dres nes

veS ldlöelöee drelöee™he mesDeelöelöee kajive neiee
—ßelöeeor kaäs Deheves düedKele kaalve cällGve meyer ldlöelöee kaä Guueke kajive ÜeehS pes Üen odMöle kajives nollöka Jeeo Üeeves Üeeüle venr nw lye drelöee kaär Äd&S cällJen meÜelöej Meüle nw lye Meülekaaj Cäde-

pems—kaheš, hajmeacee, meüle, heuve Üee Deleleee omlees Jeeus ldlöe- **(drelöee 2)**

ßelöeeor düedKele kaalve cällJeeCäde epeve ldlöelöee meeyele kajije nw Jen me#Üe venrneiee nw

penßelöeeor Jeeor Éjeje G" dles ies Deelöeele kaä ßelöekÜeeve (Denial) kajije nw Jendevegeamee kaä drelöee ldlöe meyerÜer ßelöeka Deelöeele kaär drelöeeve kajive ÜeehS meele ner ßelöeka ßelöekÜeeve šaue-cešaue Üee Yajeele oves Jeeve venrneiee ÜeehS yeeüka mej kaär yeele kaä Göej neiee ÜeehS-

pems—Üen ldlöe eka Gmeves drelöeeš jedMe ßehle venr kaär Üenr hellehile venrneiee yeeüka Üen eka Gmeves ekaeveer jedMe Üee Gmekäe Yeeie kaärb SJob kaäje ßehle ekaüle Deeb kaä JeCäde kajive ÜeehS- **(drelöee 3, 4)**

drelöee ßelöee mehle (meleöee)
Deelöeele, 2016

DeoMe 8, drelöee 3 kaä—GÜÜe vüedleudle kaä Jeecešpüeka ßeeie Üee Jeecešpüeka vüedleudle kaä mece#e Jeeollcällöeeor Éjeje ßelöekÜeeve—(1) Fme drelöee kaä Ghevdlece (2), Ghevdlece (3), Ghevdlece (4) Deaj Ghevdlece (5) cällGheydöle jedle mes ßelöekÜeeve ekaüle peeSiae-

(2) ßelöeeor Deheves düedKele kaalve cällJeeo-heše kaär Gve drelöeeÜe ÜeÜcällDeelöeelekaä Jen ßelöekÜeeve kajije nw epeves kajives cällDemecel&nwekältegepevekaäs Jen Jeeor mes meeyele kajives kaär Dehevee kajije nw Deaj epeve Deelöeelekaäs Jen meekäej kajije nw

(3) penßelöeeor Jeeo-heše cällkeä ldlöe kaä ekaer Deelöeele kaä ßelöekÜeeve kajije nw JendeGmes Sme kajives kaä Deheves kaäj Cäll kaä kaalve kajive ÜeehS Deaj Üeb Gmekäe Deelöee Jeeor Éjeje pes l&šveDeelöee dlejeje e dölöe idlee nw Gmes drelöee dlejeje hille kajives kaä nw les Gmes Deheves müelöka dlejeje kaä kaalve kajive neiee-

(4) Üeb ßelöeeor vüedleudle kaär Deelöeele kaä ßelöee dlejeje kajije nw les Gmes Sme kajives kaä kaäj Cällkeä kaalve kajive ÜeehS Deaj Üeb Jen mecel&nw les Fme yeej cällGmes Deheve müelöka kaalve kajive neiee eka ekae vüedleudle kaär Deelöeele neiee ÜeehS-

(5) **cällöeele kaä ßelöee drelöee**—Üeb ßelöeeor Jeeor kaä Jeeo kaä cällöeele kaä ßelöee drelöee kajije nw les Gmes Sme kajives kaä kaäj Cällkeä kaalve kajive neiee Deaj Üeb Jen mecel&nw les Gmes Jeeo kaä cällöe kaä yeej cällDeheve müelöka kaä kaalve kajive neiee-'';
(Deelöeele me 4 mevd2016, 31 ebcyej, 2015 Éjeje drelöee 3-kaä kaä Delešlehe)

drelöeele ßelöekÜeeve—Üeb Jeeo heše cällöeele ßelöeka ldlöe kaäs ßelöeeor drelöeeš ðhe cällöeele Üee müekäej venr kajije nw lye Üen ceve drelöee padleee eka Gmeves Jeeo heše cällöeele ldlöeele müekäej kajije dölöe nw

hejvleje kaä Delešlehe
''hejvleje Deaj eka Jeeo-heše cällöeele kaä ßelöeka Deelöeele kaäs Üeb Fme DeoMe kaä drelöee 3-kaä kaä Deöee Gheydöle jedle mes Gmekäe ßelöekÜeeve venr ekaüle peele nw drelöeele kaä Deöee kaä ekaer Üeebeä kaä dle@e kaä drelöee müekäej ekaüle pees Jeeve ceve peeSiae-'' **(drelöee 5)**

yeeöe SC [kaäveeryecee Fmš FmÜee šäC [ie kaäveer, SODEFDejO 1964 SmeOmeD 538 kaä Jeeo cällÜen drelöee e dölöe idlee eka DeoMe 8 kaä drelöee 3, 4 SJob 5 Škaä meceüle drelöee nw kaä Jeeo heše kaä ßelöeka ldlöe kaä ßelöekÜeeve ekaüle peeve ÜeehS, meele SJob me° Göej oves ÜeehS ldlöe Gmekäe mej (me#hile ðhe) ßemleje kajive ÜeehS- Üeb ßelöekÜeeve šaue-cešaue Jeeve nes les vüedleudle kaäs müelöeelekaäveej Gölöe drelöeele ukaj Deheve drelöee oves ÜeehS-

හිමිකම්ලේඛනවලදී—පෑයු සඳහා දැක්වූ කලාවලට අමතරව කිසිදු වෙනත් ලේඛනවලට දැක්වූ කලාවලට වෙනස්ව පවතින බවට සාක්ෂි සපයන ලදී. (Additional written statement) ආණ්ඩුක්‍රමලේඛනවලට දැක්වූ කලාවලට වෙනස්ව පවතින බවට සාක්ෂි සපයන ලදී. (Additional written statement) ආණ්ඩුක්‍රමලේඛනවලට දැක්වූ කලාවලට වෙනස්ව පවතින බවට සාක්ෂි සපයන ලදී.

(අදාළ 9)

විදේශීය ජාතිකයන්ගේ දැක්වූ කලාවලට වෙනස්ව පවතින බවට සාක්ෂි සපයන ලදී. (Additional written statement) ආණ්ඩුක්‍රමලේඛනවලට දැක්වූ කලාවලට වෙනස්ව පවතින බවට සාක්ෂි සපයන ලදී.

විදේශීය ජාතිකයන්ගේ දැක්වූ කලාවලට වෙනස්ව පවතින බවට සාක්ෂි සපයන ලදී. (Additional written statement) ආණ්ඩුක්‍රමලේඛනවලට දැක්වූ කලාවලට වෙනස්ව පවතින බවට සාක්ෂි සපයන ලදී.

‘හිමිකම්ලේඛනවලදී’ ආණ්ඩුක්‍රමලේඛනවලට දැක්වූ කලාවලට වෙනස්ව පවතින බවට සාක්ෂි සපයන ලදී. (Additional written statement) ආණ්ඩුක්‍රමලේඛනවලට දැක්වූ කලාවලට වෙනස්ව පවතින බවට සාක්ෂි සපයන ලදී.

(අදාළ 10)

විදේශීය ජාතිකයන්ගේ දැක්වූ කලාවලට වෙනස්ව පවතින බවට සාක්ෂි සපයන ලදී. (Additional written statement) ආණ්ඩුක්‍රමලේඛනවලට දැක්වූ කලාවලට වෙනස්ව පවතින බවට සාක්ෂි සපයන ලදී.

දැක්වූ කලාවලට වෙනස්ව පවතින බවට සාක්ෂි සපයන ලදී.

‘කේ’ ආණ්ඩුක්‍රමලේඛනවලට දැක්වූ කලාවලට වෙනස්ව පවතින බවට සාක්ෂි සපයන ලදී. (Additional written statement) ආණ්ඩුක්‍රමලේඛනවලට දැක්වූ කලාවලට වෙනස්ව පවතින බවට සාක්ෂි සපයන ලදී.

ජනප්‍රිය කාර්යාලයක්

- ජනප්‍රිය කාර්යාලයක් කිරීමේදී දැක්වූ කලාවලට වෙනස්ව පවතින බවට සාක්ෂි සපයන ලදී.
- (1) ඊට අමතරව ආණ්ඩුක්‍රමලේඛනවලට දැක්වූ කලාවලට වෙනස්ව පවතින බවට සාක්ෂි සපයන ලදී.
- (2) ඊට අමතරව ආණ්ඩුක්‍රමලේඛනවලට දැක්වූ කලාවලට වෙනස්ව පවතින බවට සාක්ෂි සපයන ලදී.
- (3) ඊට අමතරව ආණ්ඩුක්‍රමලේඛනවලට දැක්වූ කලාවලට වෙනස්ව පවතින බවට සාක්ෂි සපයන ලදී.
- (4) ඊට අමතරව ආණ්ඩුක්‍රමලේඛනවලට දැක්වූ කලාවලට වෙනස්ව පවතින බවට සාක්ෂි සපයන ලදී.
- (5) ඊට අමතරව ආණ්ඩුක්‍රමලේඛනවලට දැක්වූ කලාවලට වෙනස්ව පවතින බවට සාක්ෂි සපයන ලදී.
- (6) ඊට අමතරව ආණ්ඩුක්‍රමලේඛනවලට දැක්වූ කලාවලට වෙනස්ව පවතින බවට සාක්ෂි සපයන ලදී.

අදාළ 29.9.2012

නිකුත් කිරීම (ආණ්ඩුක්‍රමලේඛන)

capeje (Set off)
(DeoMe 8 ärdlece 6)

ßealve Š capeje, meßleka capeje SJobßealeoelee mes Dehe kaale mecePeleßnuld.e FmealDerlej kaapeS-
[UP (J) 1997, Utt. (J) 2011, 2013]
ßealve 18—äleDekaßealemeove (capeje), meßleka ßealemeove (capeje) SJobßealeoelee ka cöÙe Derlej yeelFS Deaj ßen Yearne° kaapeS äka Gvkeze olee äkae ßekaj äkaale peale nuld.e Gvkeze ßeYeale nw
[UP (J) 2016]

Göj Š ämeleue ßeßeälee meñlee kaar **DeoMe 8 ärdlece 6** capeje (ßealemeove) mes meydüle nw

capeje kaar **DeLeñ** "ohjeßJübeä ka äle®æ Ove kaar olee-"

Ove Jemuer ka Jeco cällßealeoeer Eje äkaer DeßvedreMüle OvejedMe ka äleS ßealeoelee kajjvkaas capeje kaer peale nw epameka äleS ßealeoeer Jecoer ka äle®æ Ska cajeoee odlej kaj mekaale nw Deaj pes Jecoer ka oles kaas Kelce kajjv kaar ßeYeale jKelee nw

GoenjCe —'De' 500 ®hdes ädvedüle heße ka DeDej hej 'me' hej Jeco uelee nw 'De' ka äle®æ 1,000 ®hdes cällßeCe Jemuer ka äleS 'me' ka heeme Ska ärcäde nwÜendhej 'me' capeje kaar olee kaj mekaale nw

capeje ka ßekaj
ßealemeove/capeje (Set off)

äleDeka capeje (Legal set off) [DeoMe 8, ärdlece 6]	meßleka capeje (Equitable set off) [DeoMe 20, ärdlece 19 (3)]
- ☛ **äleDeka capeje (DeoMe 8 ärdlece 6)** —äleDeka capeje kaar ädvedreKele Meleñ nÜ—
1. Jecoer Eje Ove kaar Jemuer ka äleS Jeco odlej äkaale idlee nes
  2. ßealeoeer Ska äredMüle OvejedMe ka mecyvÖe cällbelee kajjlee nw pes äkaer äleJeco«enle meÜelenej ka mecyvÖe cällöle nes
  3. äredMüle OvejedMe äleDeka ðhe mes Jemuerveele neser ÜeñS;

4. Jecoer kaar olee SJobßealeoeer Eje capeje kaar olee Ska nw nuld.ele cällkeälee pealeee Deleka capeje ka oles cällveerell he#äkeaj äkär Jener nuld.ele neser ÜeñS pes Gme Jeco cällveer kaar nw

5. capeje ka äleS olee vledveude ka Deleka #äkeäkeaj ka Devleete neser ÜeñS-

Üeb Ghäjeä Meleñ hej nes pealer nÜ ye ßealeoeer capeje ka äleS Üeas ieS \$e+Ce ka älejeCe odes nÜ, Jecoer kaar hanuer mejeäFhej ädKele kaalve ßmele kaj mekaale yee cällGheñlele kajjv ka äleS vledveude kaar Devleee DeJemÜka neer-

capeje ka ßeYeale [DeoMe 8, ärdlece 6 (2)]—

ßealeoeer Eje ßmele ädKele kaalve kaar ßeYeale ßeeshleeo (cross suit) cällßmele äleS ieS Jeco-heße ka meceve ner neie leekä vledveude äue oles SJobcapeje oerellka mecyvÖe cällveCelee mecyv ka äleS meceleñnes pes ueskaare Üeb ä[>äer cällkeäF&Ove äÜee idlee nes epemes huer[j ves ä[>äer ka Käleka yeoues Jen jkaee jKe uer nes ye ßen ärdlece ueid veneñneer- ßealeoeer Eje äÜes ieS ädKele kaalve cällpes ärdlece ueid nilles Jener ärdlece capeje ka oles ka Göj cällöles ieS ädKele kaalve cällveer ueid nilles-

Äsche

- (1) 'ka' ädvedüle heße ka DeDej hej 'Ke' hej Jeco uelee nw 'Ke' Deßkeälee kajjlee nuld.ele 'ka' ves ceue kaar yeece kajjv es cäll Gheße kaar nw Deaj 'ka' Gmes ßeäkeaj oves ka äleS odler nw epameka 'Ke' capejeFäka olee kajjlee nw Üen jkaee DeßvedreMüle ve neser ka älejCe capeje veneñkaer pee mekaale-
- (2) 'ka' DeleDej kaar yeeye ßeäkeaj ka äleS 'Ke' hej Jeco uelee nw 'Ke' ka heeme 'ka' kaar 1,000 ®hdes kaar Jäve heße nw 'Ke' Üen olee kajjlee nuld.ele 'ka' ka heeme ä[>äer or pealer nw les Üen jkaee capeje kajj or pele- Üendhej 'Ke' Snee kaj mekaale kaäleka pames ner 'ka' ka heße cällveCelee nes peale nw James ner oerell ädveeb äredMüle Ove-meyäer cällöles pealer nÜ
- (3) 'ka' Deaj 'Ke' 1,000 ®hdes ka äleS 'ie' ka äle®æ Jeco ueles nÜ 'ie' Gme \$e+Ce kaas capeje veneñkaer mekaale pes kaäle 'ka' Eje Gmes MeßÜe nw
- (4) 'Ke' Deaj 'ie' ka äle®æ 1,000 ®hdes ka äleS 'ka' Jeco uelee nw 'Ke' Dehes Gme \$e+Ce kaar capeje veneñ mekaale pes Dekales Gmes ner 'ka' mes MeßÜe nw

(5) 'ka' kaas 'Ke' Deej 'ie' kaar Yee caajer haace & mes 1,000 helles oves n0 'Ke', 'ie' kaas Gooj peeler Uuf kajj cej peeler n0 'ie' hej Gmekaar heleka n0 maalele mes 15,000 helles ka Ska \$e+Ce ka d0eS 'ka' oelce uelce n0 'ie' 1,000 helles ka \$e+Ce ka cepeje kajj mekaale-

Sme. Sce. Deafnaha yarece Jajjo kajj yapepe, (2015)
 9 SCC 287, DeoMe VIII d0elce 6 ka Delele faole v0eadeka MebaaleB d0eadele n0 Deej Fmeka oelce Ska Deadekajj ka TMhe call vonek adalee pee mekaale n0 Sme faaleOave d0eMe^o cececeall call v0eadele kaas Jajje d0eCalle oves ka d0eS meMeaa yarelee n0 Fme cececeall call Deadeka l0le d0eadele n0 ka d0e cecece cececeka ka mecyo0e call mekaale ka Deadej hej DeoMe VIII d0elce 6 ka

Delele kajj d0eajer ka yooKaer ka DeoMe Galle vonekn0 Meek ka meLe cecece v0es d0ejs mes d0eadele ka d0eS faale faale n0

Dej. ka japee yarece Ua Sme j0eJ t Deej Ska Dele, 2016, DeoMe VIII d0elce 11 call Joo-hee Demkaajj d0eS pees kaar faale ka JeCalle n0 Joo hee Demkaajj d0eS pees kaar Ueadeka kaas d0eamee Yee Joo faale d0eadee pee mekaale nuhej v0e Sme Ueadeka kaas Joo hee kaar call Ue mekaale faale vonek uelcelee pee mekaale- Sme Joo hee Demkaajj Ueadeka ka d0eadee Ce ka henues d0eadele ka d0e faale vonek adalee pee mekaale- Sme mekaale faale kaar kaar peeS Iye DeoMe 8 d0elce 11 ka KeC [(ka) mes (.) ka Deadej d0eadele Ueade call J0e kajj v0eadele d0eadee Demkaajj adalee pees Ueade-

d0eadeka faalemeove (cepeje) S0eadeka cepeje call Dele (Difference between legal set off and equitable set off)	
d0eadeka cepeje	meadeka cepeje
1. d0eadeka cepeje d0eade ka d0eadele hej Deadej le n0	1. meadeka cepeje meadele ka d0eadele hej Deadej le n0
2. d0eadeka cepeje ka oelce Ska d0eadele j0eMe ka d0eS netee n0	2. meadeka cepeje ka oelce Deadele j0eMe ka d0eS netee n0
3. d0eadeka cepeje call Deadele vonekn0 faale d0eadele Ska n0 meadele call G0hele n0 n0	3. meadeka cepeje call oelce Ska n0 meadele call G0hele netee n0 n0
4. d0eadeka cepeje call Deadele d0eadeka he mes J0eadele netee n0 Deej Joo oelce kajjves kaar d0eade hej Gms haaj mece d0eade Eje J0eade vonek n0 Ueade-	4. meadeka cepeje call Deadele ka d0eadeka he mes J0eadele netee n0 Deadele vonekn0 Gmeka oelce d0eade d0eadele (time barred) Deadele ka d0eS Yee adalee pee mekaale n0
5. d0eadeka cepeje ka oelce «n0e kajjves Deej Gmeka d0eadele kajjves ka d0eS v0eadele d0eadeka he mes yee0le netee n0	5. meadeka cepeje ka oelce kaas ceade kajjves v0eadele ka d0eadeka ka Deadele netee n0 faale d0eadele Gmeka Deadekajj ka he call oelce vonek kajj mekaale n0
6. d0eadeka cepeje call v0eadele Meaka pece kajjves Deadele n0	6. meadeka cepeje call v0eadele Meaka pece kajjves Deadele vonekn0

**Bealeelee (Counter Claim)
(DeoMe 8, drelce 6-ka)**

DeMe Š Bealeelee ka DeLe Gmekar Bealee SJob dlenlej mcePeles nŠ Gms Bealee kajves ka {ieMkaes mcePeFUs Bealeelee ka Bealeelee kaj mekaale nW Deej kajve lka Bealeelee pae mekaale nW Bealeelee Bealeelee kajveska Bealeelee kaesYeareeFUs? [MP (J) 2019]

Goej Š Bealeelee Eeje, Jeeor ka dle@ae Jeeo ka mcyvOe cell Gihve DeDekeej Uee oelce G"eeve, Bealeelee ka nuuelee nW Bealeelee capeje ka nar Bealeelee ka nuuelee Gmekar DeDekeej oea Skea oelce nW Bealeeleeor epeme DeDekeej Uee oelce kaes dneze kajvee Ueanlee nW Gmekar dUeS Jen heleka Jeeo mahnlele kaj mekaale nW Fmekar JeCale Bealeeleeor Eeje Deheves dudKele kaLeve cell dkaale peavee UeafnS-1976 ka mahnlele ka hleak Sme dle@e% Bealeelee vane Le- ue#caeroem yavece veevyef& AIR 1964 SC 11 ka Jeeo cellkaane idlee eka Bealeelee ka DeDekeej Skea mahnlele nW

dlepele Bealeelee peje" yavece lpe Bealeelee peje", DeoMe AIR 2016 1304 (SC), Fme Jeeo cell DeoMe VIII drelce 6ka ka Deleleke Bealeeleeor Eeje Bealeelee Bealeelee ekaale pae mekaale nW hejvlegUen oelce Bealeeleeor Eeje Dehever Bealeelee#ee heCek&kaS peaves mas hleak&kaer Yee vledleuulle kaer Devede mas Deheve Bealeelee Bealeelee ekaale kaj mekaale nW

Bealeeleeor ka Bealeelee—Bealeeleeor ka Bealeelee ka DeDekeej epeme Jeeo nstaje mas Gihve nDee nW Jen Jeeo mahnlele ekaales peaves ka hleak Uee halmUelet&kaer leg Bealeeleeor kaer Bealeelee#ee halle ekaales peaves ka hleak Uee Bealeelee#ee halle kajves ka dUeS dle@Uele macele ka hleak G"e mekaale nW Ueans Sme Bealeeleelee vejeamever ka TMhe cellnes Uee vaneR

DeleMuka Melek—Jilelenej Bealeelee mahnlee ka DeoMe 8, drelce 6 ka Deleleke Bealeeleeor Bealeeleeor kaer DeUelalee kaj mekaale nW uskaere Fmekar dUeS Gms dUeve Melek&hej er kajver neier-

1. Jeeo kaer Ove kaer Jemueer ka dUeS nevee DeleMuka ka nW
2. Bealeeleeor kaer oelce dkaer dUeSle OvejedMe ka dUeS nevee UeafnS, ve eka dkaer DeDekeej le neidhele&ka dUeS-
3. oevallhe#ek&ej ellkaer mahnlele Jener nevee UeafnS pees eka Jeeor ka Jeeo cellnW

4. OvejedMe Bealeeleeor Eeje Jalle TMhe mas Jemueer UeafnS nevee UeafnS, DeLeke cellaabe dle@e Eeje Jeepoke vaneR nevee UeafnS-

5. OvejedMe kaer Gme vledleuulle ka DeDekeej #eDeDekeej mas DeDekeej vaneR nevee UeafnS epemacell&ka Jeeo mahnlele ekaale idlee nW

6. Gmekar Jeeor mas DeLele Ueafn Skea mas DeDekeej Jeeor mas macele Jeeo UeafnS Jemueer UeafnS nevee-

7. Bealeeleeor ka TMhe cell oelcekaale jedMe hej Ueale cellve vledleuulle Magka oble neke nW

Ueafn dudKele kaLeve Bealeelee kajves ka yeeo Jeeo nstaje Gihve nDee mas Bealeeleeor kaer cellve vaneR kaer pae mekaale nW

Bealeelee vledleuulle kaer Ove mcyvOer DeDekeej le mas DeDekeej vaneR neie- Bealeelee ka Bealeelee (Cross suit) ka macele nar neie epemes vledleuulle Skea nar Jeeo cell&e oelce SJob Bealeelee oevallka mcyvOe cell&e cell&e mag&S peaves ka dUeS macele&ns pees-

Jeeor kaes Fme yeve kaer mUel&e neier eka Jen Bealeeleeor ka Goej cell vledleuulle Eeje drelce macele ka Devoj dudKele kaLeve Bealeelee kajves

Bealeelee kaes Jeeo hefe pame ceave pedlece Deej Gmcell Jener drelce ueei& nelles pees Jeeo hefe kaes ueei& nelles nD

Bealeeleeor Eeje dudKele kaLeve cell Bealeelee ka Guueke ekaale pedlece eka Jen Sme Bealeeleeor ka TMhe cell&ej jne nW

(drelce 6-Ke)

Bealeeleeor ka Bealeelee yavece jceDej Bealee, SO DeDe Dejo 2017 heSvee 187 ka Jeeo cell GOUe vledleuulle Eeje Uen dle@e DeDekeej le ekaale idlee eka Bealee oelceW kaer dle@e Ce meYer dle@e dle@e DeDekeej hej Ce cell&ka macele Bealeeleeor kaer lejn ekaale peavee UeafnS-

Bealeelee ka Delepele (drelce 6-ie)—Ueafn Jeeor Uen lka (Contend) osee nW ka Bealeeleeor ka oelce kaer dUeS Eeje Bealeeleeor ka TMhe cell vaneR DeDekeej le Jeeo cell&e peavee UeafnS Jener Bealeeleeor ka mcyvOe cell&e dle@e dle@e Bealeeleeor ka hleak vledleuulle mas Bealeeleeor ka Delepele ka dUeS Delevee kaj mekaale Deej vledleuulle pame " eka macele Jemueer kaj mekaale-

Jeeo kaá yavo kajá ébS peaves kaá ÁYeele (ádrélee 6 le) — Úeáó Ándrauelee G'' éles peaves hej Jeeo kaár kaáÁndraueer yavo kajá oer peeler nwiílee jékaá oer peeler nwiílee. Keáj pe kajá oer peeler nwiíles Yee Ándraueles kaár kaáÁndraueer Úeueleeer j nwiíles-

Ándraueles kaá Góej oves cállJeeoer Éeje JÚeáleeáá (ádrélee 6 *) — Ándraueoer Éeje Ándraueles kaá Góej oves cállÚeká kajáves hej vÚeáleeuáde Gmeká éle®æ éreCéle os mekáálee-

pené Ándrauelee máháue nelee nwiJendéÁndraueoer kaás Devejáá (ádrélee 6Úe)

éúeKéle kaáLeve mes meyéá/Úe édréleeáállkée uééid nesee-

(ádrélee 6-U)

meéstÚeká capeje
DeoMe 20 ádrélee 19 (3)

Fme ádrélee kaá Ghayéle JendéYee uééid ndlées pené capeje, DeoMe 8 ádrélee 6 kaá Deóare Úe DavÚelee Devejáá nes- Úendé DavÚelee mes leelheleá meéstÚeká capeje mes nwií-

Ándraueoer édréÚeká capeje kaár Yeeále meéstÚeká capeje kaá éúeS Yee oelee kajá mekáálee nwií meéstÚeká capeje kaá éúeS Úen DeeJéMÚeká nwiíkaá Jeeoer S.JebÁndraueoer oeráállkée oelee Skeá ner máÁÚeJenej mes Ghéle nwiíDe nes Yeeus ner capeje kaár DevejéÁle DevedMÚelee nes vÚeáleeuáde kaár DeeÁlekaá meece kaá Devoj ner meéstÚeká capeje kaá éúeS oelee ékéálee pee mekáálee nwií

meéstÚeká capeje kaár célele JendéYee kaár pee mekááleeer nwiípenéÁndraueer S.JebÁndraueoer kaá oelee Yeeus ner Skeá ner máÁÚeJenej mes Ghéle ve nwiíDe nes cééej Jes Dehene cállFme ékééej méyéÁle nelképemes Ándraueoer Éeje Skeá helekaá Jeeo oélej kajáves kaás DemeeéstÚeká yeeve oálee nwiíDee Ándrauekaá he#kééej kaás Fme yeele kaár peevékééej S.Jeb édréMÚeeme nes ékaá Skeá Sé+Ce omejs Sé+Ce kaás Úeáéáves Jeeuee nwií

meéstÚeká capeje kaá oelee DeeÁlekaáj kaá æhe cállvenéÁlekaálee pee mekáálee nwií vÚeáleeuáde Éeje Fmes múeekééej Úeé Fíeéej kajáves kaá éleJekéááDeeekééej nwií

capeje S.JebÁndrauelee cállDerlej

(Difference between Set off and Counter Claim)

capeje (Set off)	Ándrauelee (Counter Claim)
1. capeje, Ándraueoer Éeje Ándraueo cállkéeáálee íálee, Skeá oelee nwií FmeáúeS Fmekée Ghéáááe {eue kaár lejn ékéálee peelee nwií	1. Ándrauelee ÁleáheJeeo (Cross suit) kaár lejn nesee kaá kajáCe Ándraueoer kaá Skeá capeyáde oelee nwiíFmeáúeS Fmekée Ghéáááe leueleej kaár lejn ékéálee peelee nwií
2. capeje édréMÚelee DevejéÁle kaá éúeS nelee nwiíDeáj Jeeoer kaá oeles kaár lejn Skeá ner máÁÚeJenej cállGhélve nelee nwií	2. Ándrauelee kaá éúeS DevejéÁle kaá édréMÚelee nesee DeeJéMÚeká venéR nwií Deáj ve ner Skeá ner máÁÚeJenej cáll Ghélve nesee DeeJéMÚeká nwií
3. capeje cállDevejéÁle kaá Jeeo máhleele kaár édréle hej Jendéuer Úeéíle nesee ÚeéshÚes-	3. Ándrauelee éúeKéle kaáLeve Ámleéje kajáves kaár édréle hej Jendéuer Úeéíle nesee ÚeéshÚes-
4. capeje cállÁndraueoer kaá oelee yeeo kaár édréle hej meeáde Jeeááe (Time barred) venéRnesee ÚeéshÚes-	4. Ándrauelee Úeáó éúeKéle kaáLeve kaá Ámleéje kajáves kaár édréle hej meeáde Jeeááe (time barred) nes lees Yee múeekééej ékéálee pee mekáálee nwií

DeoMle 19 (XIX)
Mehelcheše (Affidavits)

Mehelcheše mes teelhelak ekeameer Juebraa kai Sines duedKele yelleave mes nwepeemes ekeameer Sines Deedkajer kai mece#e ebuUe niwpees Mehelche ebuavees kai dueS Deedkale nes- Mehelcheše hej me#Ue osres Jeeus kaas Deel/amee#er (Deponent) kaanles nUe Yeej laalle me#Ue Deedredjece kai Devlele Mehelcheše kaaf&me#Ue veneRnetee niw Mehelcheše cellUeCale tel.Ueallmes Mehelche osres Jeeue Dhevs me#Ue SJob tel.Ueallkkaar hej? kaj lee niw

dmellue bes#Ue mahlee, 1908 kai DeoMle 19 SJob Oeje 39 (ie) ldeUe Oeje 139 cellMehelcheše kai yeejs cellUealOeave ekaale idlee niw (OC l bes#Ue mahlee, 1973 kaar Oeje 295, 296 SJob 297 cellMehelcheše kai yeejs cellUealOeave ekaale idlee niw)-

- Mehelche ebuaveeskaar Mabea**—mahlee kaar Oeje 139 kai Devagej Mehelcheše kai ceacues cellUealOeave Juebraa Deel/amee#er (Deponent) kaas MehelchenCe kajee mekaales nUe— **(dmellue ceacues cellUe)** (ka) kaaf&vUealUe Ue ceepans#S; Delelee
- (Ke) kaaf&vees#jer (pees vees#jer Deedredjece, 1952 kai DeOeare drelagea ne); Delelee
- (ie) Sinee kaaf&Yeer Deedkajer Ue Davle Juebraa, epanes GUUe vUealUe Fme GOMUe kai dueS drelagea kaj# Delelee
- (Ie) Sinee kaaf&Yeer Deedkajer, epanes Davle vUealUe ves drelagea ekaale nes (epanes japu mejkajej ves Gmes Fme GOMUe kai dueS meedeej Ce Ue elUese ^{TM}he cellUealOeave kaj ves kai dueS Deedkale ekaale ne)-

OC l bes#Ue mahlee, 1973 kaar Oeje 297 kai Devlele drecve kai mece#e Mehelche «enCe Ue UealOeave ekaale pee mekaale niw—

(Dehejedeka ceacues cellUe)

- (ka) kaaf&vUealUeOeMle Ue kaaf&vUealUeka Ue kaalUeUeka ceepans#S; Delelee
- (Ke) GUUe vUealUe Ue meUe vUealUe Eeje drelagea kaaf& Mehelche kaaf&me#Ue; Delelee
- (ie) kaaf&vees#jer (pees vees#jer Deedredjece, 1952 kai DeOeare drelagea ne)-

dmellue bes#Ue mahlee (mallesere)

Deedredjece, 2016

DeoMle 19 dreluce 4 nes 6 Ieka Deesnlceche

dreluce 4— vUealUe me#Ue elUelUe kaj mekaale—

(1) vUealUe, dreoMeeW Eeje, Sines elUealUeka yeejs cellUe epevecellme#Ue Dhe#Ue niw me#Ue kaas Deej Sines jaele kaas epanemes Sinee me#Ue vUealUe kai mece#e halUe ekaale pee mekaale, elUealUe ekaale kaj mekaale-

(2) vUealUe, mUealUealUe Deej Sines kajee Cellmes pes ueKeyeace ekaas peeSb Sines me#Ue kaas Dehelepele kaj mekaale, pee h#ekaj dW Eeje Devlele halUe ekaale peeSine-

dreluce 5—me#Ue kaas mallesere Ue Keajpe ekaale peeve—vUealUe, mUealUealUe Sines kajee Cellmes pes ueKeyeace ekaas peeSb—

- (i) cekUe heja#ee Mehelcheše kai Sines Yeele kaas, epanemes Gmekaar Ad^P cellme#Ue kaas ie"ve veneRnetee niw mallesere kaj mekaale Ue mallesere kaj ves kaas DeoMle kaj mekaale-
- (ii) Sines cekUe heja#ee Mehelcheše kaas epanemes cealUe me#Ue kaas ie"ve veneRnetee niw Jeshome Ue Keajpe kaj mekaale-

dreluce 6—me#Ue kai Mehelcheše kaas ^{TM}healUe Deej ceelUe Malika drecve—ekeameer Mehelcheše cellUealOeave dS iS Ue^{TM}he Deej Dehef adUealUe Devageave neiee:

(ka) Sinee Mehelcheše Siner lejekUe Deej lešveadUe pes ekeameer tel.Ue Ue Gmemes meyele ekeameer Davle dUe-dUe kaas meajele kaj ves kai dueS magrale nUe Ieka mezele neiee Deej GmealUe lejekUe Deej lešveadUe kaas uevegeace Devagej Devagej Ce kaj ves neiee pes ekeameer tel.Ue Ue Gmemes meyele ekeameer Davle dUe-dUe kaas meajele kaj ves kai dueS magrale nUe

(Ke) penab vUealUe kaas Uen cele niwka Mehelcheše kaalUe Deedredjece hage: halUe ekaale peeve niwUe GmealUealUe h#ekaj jellUe kai h#ekalUealUe elUeka Deedredjece Devlele nUe JendevUealUe, DeoMle Eeje Mehelcheše Ue Mehelcheše kai Sines YeelealUe pes Jen "eka Deej Ghelagea mecePes kaas mekaale;

- (ie) Mehelcheše kaas UelUeka hage, Uelamele, dUe-dUe kai magrale Yeele Ieka mezele neiee;
- (Ie) Mehelcheše cellUen kaalUe neiee eka:
- (i) FmealUe JeskaalUe pes Deel/amee#er ves dUeaper %ave meskaas iS nUe Deej kaas meUeUe Deej elUeame kai dUe-dUe nUe Deej
- (ii) meUeUe Ue elUeame kai ekaalUe elUealUe ceeste niw

- (*) (i) Mehle-heſe ka h%ellkaſhhele-ekadomlelepedllka™™he cdlM(Ūee ekameer haefue cdlDdledle& dled/ve omlelepedllkaſs Ska™™he cdl/ >aceJelea™™he mes makUeekale nesee ŪeehS;
- (ii) Mehle-heſe makUeekale heje cdlle/veepete nesee ŪeehS;
- (iii) Mehle-heſe cdlme/veer makUeSb) epeveka Davleiate leejKell Year nQ DdledllcddlDed/vee dkaſlee idlee nesee ŪeehS; Deej
- (iv) Ūeeb Mehle-heſe ka hee" cdl/vee& omlelepedllcddlmes ekameer kaſs ekameer Mehle-heſe Ūee ekameerDevle Ddled/vee dlell mes Gheyeze dkaſlee peete nwltes Sme GheyeDeeDeej Sme omlelepedll epeve hej dle/ve dkaſlee peete nwl kaſ h% makUeSbover ŪeehS."

(Deedrelece neb 4 neved2016, 31 eomecyej, 2015 Eje dlelece 4 mes6 laka Ddeſnlleſhele)

dleDe YeejleerhagldellueKaveT cdl/vece bedle%arelllelllehe nwl

1. Sdlle ueeSpermeer
Mhane kaſchukane, ueKaveT
haſe ſ 05223914345
2. iereceenj yega Mele
Deveipe, ueKaveT
haſe ſ 09450354786
3. vllegMhane yega elhees
haſe ſ 9415996465

DeoMle 9 (IX)
(drellece 1 mes14)
he#ekaej dlkaſ Ghepaele SJobGvekaſ
DeveGhepaele kaſ hejCece
(Appearance of parties and
consequence of non-appearance)

macUekad =he mes mathilele Jeeo cdl/veleleceer kaſs Deheve he#e ſemleje kaſves ka dleS meceve dkaſlee peete nwl meceve ka Eje ſedleleceer kaſs mllele/ve DehevshueerJ ka mele meceve cdlGduueKele epeve kaſs vlledeudle cdlGhefnlele nesee kaſs Dehe#ee kaſs peeter nwl vlledeudle ekameer Devle epeve Year Gmes Ghefnlele nesee kaſs ŪS os mekaſlee nwl (drellece 1)

Jeeo kaſs Keejpe dkaſlee peevee SJobGmeKa dle@ae Ghdleej —peye Jeeo, ſedleleceer hej meceve kaſs leceueve ka dleS vlledeudle haſe, [kaſ cenmdue (postal charge) Ūee **DeoMle 7 ka drellece 9** ka Davleiate Jeeo heſe kaſs ſedleleceer Ghefnlele kaſjve cdlDemehaue jnlle nwl JendeGmeKaſ Jeeo Keejpe kaſj epeve pedleice- hej vlledeudle ſedleleceer drellele dlele kaſs vlledeudle cdlmllele/ve Deheve Ddledleekkaſ Eje nepej nes peete nwl Jeeo veneK Keejpe dkaſlee pedleice- (2002 ka mathleSere ka Devegej) (drellece 2)

penleBoeſes cdlmeskaſ &veerhe#ekaej Ghepaele venelece nwlendleceo kaſs Keejpe dkaſlee peevee —penle drellele dlele kaſs heje nweſhej ovedlehe#ekaej dlcaſmeskaſ vlledeudle cdlGhefnlele ve nes lye Jeeo Keejpe kaſj epeve pedleice- (drellece 3)

Ghdleej —peye drellece 2 SJob3 ka Davleiate Jeeo Keejpe kaſj epeve peete nwl Jendeleceer kaſs dleceve Ghdleej ſeſhle nollle — (1) Jen hejmecece dleDe ka Deveve jnlle nſ vllele Jeeo uee mekaſlee nwl (2) Jeeo kaſs Keejpeer kaſs Deheamle (set aside) kaſjves kaſ dleS Deleceve kaſj mekaſlee; ldele

Jeeoervelele Jeeo uee mekaſlee Ūee vlledeudle Jeeo kaſs haefue hej ſedleleceer kaſj mekaſlee —Ūeeb vlledeudle kaſs meceDeve nes peete nwlkaſ drellece 2 cdl/vece Demehauele Ūee DeveGhefnlele kaſs hdeamle kaſj Ce Le lees Jen Keejpeer kaſs Deheamle kaſjveskaſ DeoMle os mekaſlee nwl Deej vlledeudle Jeeo kaſs haefue hej ſedleleceer (Re-store) kaſj ueice- (drellece 4)

peje ßaleleoer hej meave lecaue nŒ ejave ueas Deles Dej Joor Gme lejake mes **7 (male) ßove kaer Delede lka** velles meave ßekaeveves ka ßueS vledleuulle mes Deleave venrkaej lee nwlje ßaleleoer ka ßle@ae Joo Keefpe kaj ßulle pedleae- **(ßrelece 5)**

Ghleej—uekae Ueo Joor Gme Delede ka Yearj vledleuulle ka meaeave kaj oŒe nwlka—

(ka) Jen ßaleleoer ka ßeame mlave hee kaj ves cal#Deheves meaeave ßeame ka yoo Year Demkae jne nwl Delele

(Ke) ßaleleoer DeoMkae kaer lecauer mes Deheves ka ylee jne nwl Delele

(ie) meade yk[ßes peaves ka helealle kaej Ce nwl

Iye vledleuulle Gmes DeleŒoß Delede ka ßueS ßpeleve "ka meapes meade yk[e mekae; Sme oMee cal#leoer hej meave ßeade ka Deave jntes nŒ vlee Joo Year ue mekae nwl **(ßrelece 5)**

ßaleleoer kaer Devghnllele ka ßeave—peje Joo kaer meaeveF& ka ßove hej kaj nes hej Joor Ghnllele jntee nwl cej ßaleleoer venrJendevce ßeave nelles—

- (1) Ueo meave kaer lecaue meleka ðhe mes nŒ&nes les **Skae#ade meaeveF&kaer pedleae**
- (2) Ueo meave kaer lecaue meleka ðhe mes venr nŒ& nwl les ßaleleoer hej lecaue ka ßueS oheje meave ßekaeve pedleae;
- (3) Ueo meave cal#leca meade hej meave kaer lecaue nŒ& nwlje vledleuulle kaalkeener ka ßeame Yearle-Jelea ßove ka ßueS cauleer (post pone) kaj see leka ßaleleoer kaer meave oer pee meka- Ueo meave kaer lecaue Joor ka Jleae cae ka kaj Ce venr nŒ& nwl les vledleuulle cauleer nes ka kaj Ce nŒ Kadek kaer Joor kaer oves ka DeoMe oŒe- **(ßrelece 6)**

penßvledleuulle ves ceaveves kaer Skae#ade meaeveF&mlaele kaj oer nwl Dej ßaleleoer meaeveF&ka ßove Ue Gme ka henues vledleuulle cal# Ghnllele nes pelee nwl lele Dehever hele Devghnllele ka DeUe nŒka (Good cause) oMee oŒe nwl Iye kaalkeener Sme pejer jntee caaves Jen Gme meade Ghnllele le- **(ßrelece 7)**

kaF&ßaleleeb Uell cal#Ska Ue DeDeka kaer iginepejer kaer oMee cal#leca—penß Joo cal#kaF&ßaleleoer nlllele ßrelele ßeale kaer Ska Ue DeDeka ßaleleoer Ghnllele nel SJob Devle ßaleleoer venr Jendekaalkeener pejer jntee Dej vledleuulle ßeale meapes meade Sme kaalkeener kaj see pame Jen "ka meapes **(ßrelece 11)**

Joor kaer Devghnllele ka ßeave (ßrelece 8 SJob 9 ka Devgh)—penß Joor vledleuulle Eje ßremllele ßeale kaer vledleuulle venrhenŒe hee nwl Ue Joo kaer meaeveF&ka ßueS hej kaj nes hej ßaleleoer Ghnllele nee nwl hej vŒ Joor Ghnllele venr nee nwl enßvledleuulle Uen DeoMe kaj see ka Joo kaer Keefpe kaj ßulle pees ldele ßaleleoer Eje oes Ue Gme ka Yee kaer meaeveF& kaj ues hej Mese oes mes meade Joo kaer Keefpe kaj ßulle pedleae-

Joo ka heca: Ue Yeele: Keefpe kaj ßules peaves hej Joor Gme Joo nŒka (cause of action) hej vlee Joo ueaves mes ßeaeŒe (preclude) nes pedleae Ue Joor vlee Joo oekave venr kaj mekae nwl

Joo ka heca: Ue Yeele: Keefpe kaj ßules peaves hej Joor Gme Joo nŒka (cause of action) hej vlee Joo ueaves mes ßeaeŒe (preclude) nes pedleae Ue Joor vlee Joo oekave venr kaj mekae nwl

vledleuulle cal#Ghnllele ßaleleoer Ueo oes Ue Gme ka Yee kaer meaeveF& kaj ues nwl les Gme ka ßle@ae ß[>kaer hej ke kaer pedleae-

Ghleej—peje Joo heca: Ue Delele: Keefpe kaj ßulle pelee nwl lele Joor Joo Keefpe ßeale peaves ka ßle@ae Deave kaj lee nwlka Gme kaer Devghnllele ka helealle kaej Ce Les Iye vledleuulle ohej he#ekae kaer meave oves ka yoo lele Deave Uen meaeveF& kaj ves ka yoo kaer Joor kaer nepej ve nes ka helealle kaej Ce ceape Les Joo kaer Keefpe kaer Deame (set aside) Ue jom kaj oŒe- vledleuulle Joor kaer Fme ka ßueS Kadek oves ka DeoMe os mekae nwl lele Devle kaF& Mele ueie mekae nwl pees Jen "ka meapes-

Joor Keefpe kaer jom kaj ves ka yoo vledleuulle Joo kaer hee Ue hej ßealelele (Restore) kaj see ldele Deave kaalkeener ka ßueS ßove ßrelele kaj see-

Joo ka ßealelele (Restoration) ka ßueS kaF& Year Deave ß[>kaer Ue DeoMe kaer peavekejer kaer ßrelele mes **30 ßove** ka Devoj uelee pee mekae nwl

Ueo ßealelele ka ßueS Deave Keefpe kaj ßulle pelee nwl Iye Joor DeoMe 43 ka ßrelece 1 ka Deave Keefpe kaer Deame kaj ves ka ßueS Gme vledleuulle cal#Deave kaj mekae nwl ßemecal# meavevlele Deave neke nwl

jseve medeŒe ßeO ßueO yeece meŒe-kaer hej, SODEF&DejO, 2001 SmeO meO 207 ßemŒe Joo DeoMe 9 ßrelece 13 Je Oeje 35 hej DeDeŒe nwl ßemŒe ceaveves cal# ßrelele Ce ßeavog Uen le ka kaer DeDelede Dealkaer nŒlele ka kaj Ce ceaveves kaer meaeveF& kaer mlaelele ßeale pee mekae nwl Dej

- (1) ef[>aar kaas Deheemle kajives ka d[ueS Deesove
- (2) Deheue [Oeje 96 (2)]
- (3) hegedlewekave (Oeje 114 lele DeoMe 47)

1. Skehe#edle ef[>aar (d[elce 14)—ekameer Yee Sines Deesove hej keaf&Yee Sineer ef[>aar jomb vonekkaar pedleer paye laka kaar Gmekaar medvee ef[e]aar he#ekeej hej leceave vonekkaar ief&nw

2. Deheue [Oeje 96 (2)]—mahlee kaar Oeje 96 (2) ka Davleiale Skehe#edle ef[>aar ka d[e]ae Deheue kaar pee mekalee-

d[elce 9 ka mhe-šakaj Ce ka Devageej penabSkehe#edle ef[>aar ka d[e]ae fanteje Deheue Deheueleaves Jesheme ues uer nw Jend[er] Skehe#edle ef[>aar kaas Deheemle kajives ka d[ueS Fme d[elce ka Davleiale fanteje Deesove heeCedle neie- ueskaave Deheue ka d[elceheje Fme Deo[er] mes ef[el]e Deo[er] hej ekadlee idlee nw eka Deheueleaves Deheue Jesheme ues uer nw lye Deheemle kajives ka d[ueS fanteje Deesove Demjekale kaj edlee pedleer-

3. Beedleer mahnlee ka DeoMe 47 ka Davleiale Skehe#edle ef[>aar ka d[e]ae Gmar viledleuule kaas hegedlewej ka d[ueS Deesove kaj mekalee nw

4. penab Un Deefekadlee nw eka keaf& Skelejh[ae] ef[>aar Jeeer Eje keheš mes behle kaar ief& nw Jend[er] Beedleer keheš ka Deo[er] hej Gme Skelejh[ae] ef[>aar kaas jomb kajives ka d[ueS d[elce]ele cejaoce odlej kaj mekalee nw

Ska he#edle ef[>aar kaas Deheemle kajives ka d[ueS Deesove oves kaar medle meece ef[>aar kaar d[el]e mes 30 d[ove] nw (**Devj 123 d[el]eo Deed[el]ce 1963**)~ Skehe#edle ef[>aar kaas Deheemle kajives ka Un hej Cece neie eka viledleuule Jee kaas heafue hej Beedleiale kaj oie Devj Gmead[er] Deieuer ka[er]leener kaj iee Deed[el] Jee ka hej[es] d[el]e[er] Ce Me[er] neie lele Ska he#edle ef[>aar ka d[ueS, d[ueS] idles me[er]le hej d[el]e[er] vone neie-

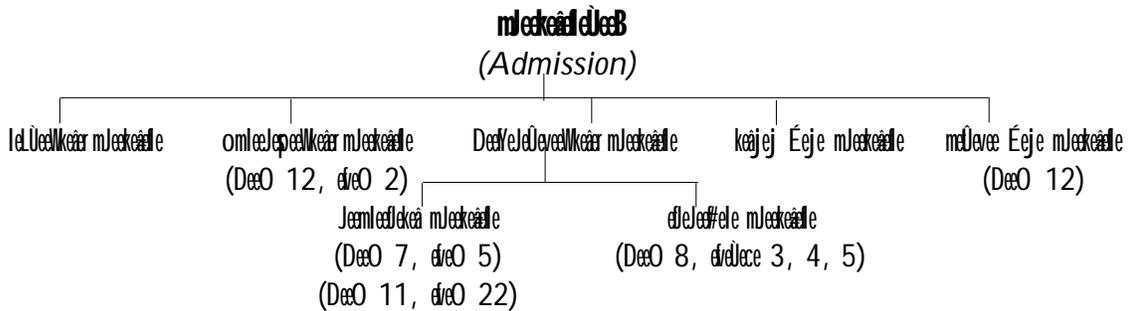
Ska he#edle ef[>aar kaas Deheemle kajives ka d[ueS d[el]es idles Deesove kaar Keef[er] kaar oMee ces Sme **Keef[er] ka DeoMe ka d[e]ae Deheue neieer (DeoMe 43 d[el]ce 1 le)**~ Fmek[er] hegedlewe (Review) (**Oeje 114, DeoMe 47**) Yee mes mekalee-

penab viledleuule Eje Deesove veece[er] kaj edlee pelee nw Jend[er] Jeeer viledleuule ka Gme DeoMe ka d[e]ae **DeoMe 43 d[el]ce 1 (le)** ka Davleiale Gme ceceues call[er]pomead[er] Deheue neieer nw Deheue kaj mekalee nw

Ska he#edle ef[>aar kaas Deheemle kajives Jeeus DeoMe ka d[e]ae Deheue vone neieer eka[er] Gmek[er] heje[er] Ce (Oeje 115) mes mekalee nw (**jee me[er]he yeece idlee fmeo, A.I.R.1925 Fuenegeo-**)]

DeoMe 12 (XII)
(d[el]ce 1 ms9)
m[er]kad[er] (Admission)

BelUka Jee Uee kaadUleener cellmJekkaal dleeb cenI JheC&neker n& vUedJeele mJekkaale ka Ueace hej ner ceacues kee dtheSeje kaj mekaale nwepeemes Jee Uee kaadUleener mecahle nes peeler nw

mJekkaal dleeb drecve Okeej mes kaar pee mekaale nw—

❖ **ceacueskaarmJekkaale kaarmUvee**—Jeeo kaef&Yee he#ekaej Dehes duakKele DeelJeeUve Eeje DevUleee duakKele =he cellOmejs he#ekae j keas mUvee os mekaale nweka Jen hejs ceacues Uee Gmekai Yeeie kaar mUvee keas mJekkaej kaj lee nw **(drellece 1)**

omleelape kaarmJekkaale ka dUeS mUvee—vUedJeele cell omleelape Omlelape kaj ves ka yeeo kaef&Yee he#ekaej omejs he#ekaej keas Fmekaar mUvee osee- Jen omejs he#ekaej mes Uen Dehes Yee kaj mekaale eka mUvee kaar leccauve kaar lejeKe mes 7 (mele) dave ka Yeele omleelape keas mJekkaej kaj ues- omleelape keas mJekkaej kaj ues ka yeeo Gmes mJekkaej kaj ves kaar DeelUlekaale vaneR jn peeler nw Ueab mUvee ka yeeo he#ekaej omleelape keas mJekkaej mes Fheej Uee Ghe#ee kaj lee nw lye omleelape keas meeyele kaj ves cellUkeales iS KaU&Gmekai Eeje ner dUes pedlalls-

Since he#ekaej epememes omleelape mJekkaej kaj ves kaar Dehes kear ief&nw Jen Dehes DeelJeeUve cellUee mUvee ka Goej cellFheej vaneR kaj lee nw Uee omleelape keas DemJekkaej Yee vaneR kaj lee nw lye Uen ceave duale pedlalle eka Gmeves omleelape keas mJekkaej kaj duale nw peye leka eka Jen drelleUleedee (Disability) ve nes

hej vlegvUedJeele GhelJee mJekkaale mes dUve mJekkaale kaj ves ka dUeS DeoMe os mekaale nw **(drellece 2)**

❖ epeme he#ekaej hej mJekkaale kaarmUvee kaar leccauve kaar ief&nw Ueab Jen omleelape mJekkaej kaj ves cellUdeghelJee =he mes Ghe#ee kaj lee nw Uee Fheej kaj lee nw JendvUedJeele omejs he#ekaej keas Odeekaej ka =he cellKde&oves kee DeoMe osee- **(drellece 2-ka)**

mJekkaale ka DeelJeeUve kaar vUedJeele kaarmUvee (drellece 2-ka)—vUedJeele mJekkaale mes Yee omleelape keas mJekkaej kaar Dehes kaj mekaale nw llee Gmekai mJekkaej Fheej Uee Ghe#ee kee Yeele DeelJeeUve kaj ves-

leUelkaarmJekkaale kaarmUvee—kaef&he#ekaej DevUe he#ekaej keas ekaer Yee DevUe Okeej mes duakKele mUvee Eeje mJekkaale ka dUeS Dehes kaj mekaale nw mUvee mejeleef&ka dUeS drellece dave mes kece mes kece 9 (vea) dave henues dUve pedlalle- mUvee Fme yeele kaar neier eka GmcellJeeCalle ekaer Uee ekaer

drellece&S leUelkaas Jen ka lye Jeeo ka Belpeveleka dUeS mJekkaej kaj ues- epeme he#ekaej hej mUvee kaar leccauve kaar ief&nw Gmes mUvee kaar leccauve kaar lejeKe mes **6 (Un)** dave ka Devoj leUelkaas mJekkaej kaj ves neiee- Ueab Jen he#ekaej leUelkaas DemJekkaej Uee Ghe#ee kaj lee nw lye Gmekai Eeje KaU&dUve pedlalle-

hej vlegkaef&Yee mUvee Gme Jeeo ka Belpevele ka dUeS ner nes mekaale nw llee Fmekae GhelJee lye leka vaneR dUve pedlalle peye leka eka ekaer DevUe Delemej hej mUvee ve oR ief&nes Uee Gme he#ekaej mes dUve Ueab ka he#e cellGhelJee dUve peave nes **(drellece 4)**

mJekkaal dUelka DeoJ hej drecalle—Ueab ceakKa ka Uee duakKele =he cellUle kaar mJekkaale kaj uer peeler nw lye vUedJeele drecalle mejee mekaale nw drecalle ka Devonej d[>aar lallej kaar pedlalle lele d[>aar cell drecalle mejedes peaves kaar lejeKe [ueer pedlalle- **(drellece 6)**

omleelape Uee leUe kaar mJekkaale cellUeCalle huaf j Uee Gmekai duheka ka nmlaej kee me#Ue Mehele-hee Eeje meeyele dUve pee mekaale nw **(drellece 7)**

DeoMe 12, drellece 8, 9—Ueab mJekkaale halle kaj ves kaar mUvee Snes omleelape ka yeejs cellnes pes DeelUleka nes lees Gmekai keej Ce nS- KeUer Sner mUvee oves Jeeves he#ekaej Eeje dUes pedlalls-

DeoMe 13 (XIII)
(drellece 1 mes 11)
omleelape halle dUve peave, haJ Jeeo
dUve peave S Jeeves dUve peave
(Production, Impounding and
Return of documents)

Jeeor Dehes Jeeo hee cellS Jeele Jeeor Dehes duakKele ka lye cellJeeCalle leUelka mecahle cellUeab ekaer omleelape me#Ue kee JeeCalle kaj lee nw lees Gmes Fveka meele ner Omlelape kaj ves Ueab S-

ienele omleelape kee ues dUve peave (drellece 9)—peye leka eka omleelape keas haJ yee ve dUve i llee nes Gmes me#Ue cell halle kaj ves Jeeve he#ekaej Uee DevUe Ueab drecvelekele Meleek hej omleelape keas Jeehame Oehle kaj ves kee nkeoj nw—

(1) Ueab Gme Jeeo kaar Dehes DevelJee vaneR nw lees Jeeo kee dtheSeje nes ka melle; lele

(2) Ue'ob Deheue Devede'ee nwi ce'ej v'leedee'ude ke'e mace'eeve nes pe'lee nwe'ka—

- (i) Deheue kajives ke'e mace'le ye'le Ue'ga'e nwi
- (ii) Deheue vene'ke'e ief&nwi
- (iii) Deheue d'he'se' or ief&nwi

hejv'leg GhejJee'Ce'le mace'le mes h'e'le&om'ee'pe' leye ue'e's'dee' pe'e me'ka'ie' peye De'e'le'ka—

(ka) mace'le'le' be'ed'ee'je' ke'e' om'ee' ca'—

- (i) Ue'ob Jen Jee'o ke'e he'ke'e'ej nwi'le'ee' be'ee'd'ee'le' be'le' he'j' o'de' kaj'lee' nwi
- (ii) ke'e'f&De'v'le' Ju'ee'ka' nes'le'ee' ca'ce'ue'or' be'le' he'j' o'de' kaj'lee' nwi le's he'j' d'he'le, d'ee'ue'ee' ke'e' ief&S'Jeb'be'ee'd'ee'le' nwi De'ej

(Ke) Uen Je'ave' o'see' nwi'ka' peye Yee' G'mes De'he'f'ee' ke'e' pe'd'ee'ee' he'le' kaj'ie'— om'ee'pe' Jee'h'me' kaj' eb'les' pe'ees' hej' Jee'h'mee' ke'e' S'ke'a j'mee'o' or' pe'd'ee'ee'—

(d'ee'le'ce 9)

v'leedee'ude' m'le'eb' De'aves' De'e'v'ue'ke'ed'ee'le'nes' Uee' De'v'le' v'leedee'ude'le'ka' De'e'v'ue'ke' ca'll'nes'ke'e'ie'pe' ca'ee' me'ka'ie' (d'ee'le'ce 10)—v'leedee'ude' Uee' le's m'le'ee'j' Ce'e' mes' Uee' e'ka'mee' he'ke'e'ej' ke'a De'e'ee'ove' hej' e'ka'mee' Yee' De'e'v'ue'ke' ke'e's' Uee'n's' Jen' G'mee' ke'e'd'ee'ee'mee' ca'll' nes' Uee' De'v'le' Jee'o' Uee' ke'e'd'ee'ee'mee' ca'll' Uee' De'v'le' v'leedee'ude' ca'll'nes' ca'ee' me'ka'ie' nwi S'Jeb' G'mee'ke'e' d'ee'je' d'ee'ee' kaj' me'ka'ie' nwi

Ue'ob om'ee'pe' ke'e's' ca'ee'ees' ke'a' d'ue'S' he'ke'e'ej' De'e'ee'ove' kaj'lee' nwi leye De'e'ee'ove' Me'h'le'he'se' E'e'je' mace'le'le' nes'ee' e'ka—

- (i) De'e'v'ue'ke' k'aimes' le'e'd'ee'ka' nwi De'ej
- (ii) De'e'ee'ka' De'ee'g'ee'd'ee'g'ee' Ju'le' Uee' d'ee'ue'je' ke'a' e'je'vee' mace'le'ka' d'he' mes' De'e'be'ee'ce'ee'le' be'le' (duly authenticated copy) De'e'v'ue'he' vene'ke'ej' me'ka'ie' nwi Uee'
- (iii) ca'ue' om'ee'pe' ke'e' he'le' e'ka'lee' pe'e've' v'le'ee' ke'a' Go'm'Uee'le'ka' d'ue'S' De'e'le'm'ee'ka' nwi

❖ om'ee'pe'ee'ke'e's' he'le' e'ka'les' pe'e'ees' ke'a' me'ye'v'ee' ca'll'pe'es' d'ee'le'ce' ue'e'ie'd' nes'ee' n'U' Jee'ar' d'ee'le'ce' De'v'le' Yee'le'ke'a' he'ee'le'ek' ke'e's' mes' Uee' ke'a' d'he' ca'll'he'le' e'ka'les' pe'e'ees' hej' ue'e'ie'd' ne'les'—

(d'ee'le'ce 11)

**d'ee'le'ce' be'ed'ee' mab'hee' (m'le'ee'ee')
De'e'be'ee'le'ce, 2016
(De'e'o'm'e' 13—ke'a' ke'e' De'e'ee'n'le'ee'ee')**

mab'he'le' d'ee'Ca'le'

De'e'o'm'e' 13 ke'a' d'ee'le'ce 1—S'nes'le'ee'om'ee'ar' Ju'ee'he'le' De'ej Jee'ie'f' e'pe'v'ee'ke'e's' Uen De'e'o'm'e' ue'e'ie'd' nes'ee' nwi—(1) F'me De'e'o'm'e' ca'll' Jen' be'ed'ee'le', G'he'le'ee'Ca'le' nwi e'pe'mee'ka' E'e'je' ke'e'f&v'leedee'ude' ce'ee'k'ee'ka' mes' Uee' De'e'v'ue'ke'le' e'ka'S' e'je'vee' e'ka'mee' Jee'ee'p'ee'v'ee'ka' d'ee'le'ee'o' mes' me'je'd'ee'le' e'ka'mee' o'e'les' ke'e' d'ee'ee'ee'le' ke'ej' me'ka'ie'—

(2) F'me De'e'o'm'e' ke'a' be'ee'pe'v'ee'le'ka' d'ue'S', **“o'e'ee'”** Me'yo' ke'a' De'e'ie'le' d'ee'v'ue'ke'le' ne'les'—

- (ka) e'ka'mee' o'e'les' ke'e' Yee'ie';
- (Ke) ke'e'f&de'ee' Me'° be'm'ee' e'pe'mee' hej' o'e'lee' (Uee'n's'ha'Ca'™ he' ca'll' Uee' Yee'ie'le:) d'ee'v'ee'g' nwi Uee'
- (ie) Ue'le'ee'n'le'le', ke'e'f&be'ee'le'ee'—

(3) F'me De'e'o'm'e' ke'a' De'e'ee'ee' mab'he'le' d'ee'Ca'le' ke'a' d'ue'S' ke'e'f&De'e'ee'ove', e'ka'mee' be'ee'ke'ee'ue' ye'le' ke'a' nes'ee' n'G' Yee', e'ka'mee' Jee'ee'p'ee'v'ee'ka' d'ee'le'ee'o' ke'e' ye'ye'le' e'ka'mee' S'nes' Jee'o' ca'll'v'ene'ee'ke'ee'le' pe'e'S'ie'e', pe'e's' ca'ue'™ he' mes' De'e'o'm'e' 37 ke'a' De'e'ee'ee' e'ka'mee' mab'he'le' Jee'o' ke'a'™ he' ca'll' he'e'f'ue' e'ka'lee' i'd'ee' nwi

d'ee'le'ce 2—mab'he'le' d'ee'Ca'le' ke'a' d'ue'S' De'e'ee'ove' ke'e' be'ee'ee'—De'e'ee'ee'ka', be'ee'le'ee'or' hej' me'cave' ke'e'ar' le'ee'ca'ue' e'ka'S' pe'e'ees' ke'a' he'ee'le'ed' e'ka'mee' Yee' mace'le' mab'he'le' d'ee'Ca'le' ke'a' d'ue'S' De'e'ee'ove' ke'ej' me'ka'ie'ee:

hejv'leg S'nes' De'e'ee'ee'ka' E'e'je', Jee'o' ke'a' me'ye'v'ee' ca'll'v'leedee'ude' E'e'je' d'ee'le'ee'ka' d'ee'je'd'ee'le' e'ka'S' pe'e'ees' ke'a' he'ee'le'ed' mab'he'le' d'ee'Ca'le' ke'a' d'ue'S' ke'e'f&De'e'ee'ove' vene'ke'ee'le' pe'e'S'ie'e'—

d'ee'le'ce 3—mab'he'le' d'ee'Ca'le' ke'a' d'ue'S' De'e'ee'ee'—v'leedee'ude' e'ka'mee' o'e'les' hej' e'ka'mee' Jee'or' Uee' be'ee'le'ee'or' ke'a' d'ee'ee' mab'he'le' d'ee'Ca'le' os' me'ka'ie'ee' Ue'ob G'mee'ke'e' Uen d'ee'ee'ej' nwi'ka'—

- (ka) Ue'le'ee'n'le'le', Jee'or' ke'e'ar' o'e'les'hej' me'he'ue' nes'ee'ke'e'ar' Jee'm'le'ee'ka' m'le'ee'Jee'ee' vene'ke' nwi Uee' be'ee'le'ee'or' o'e'les' ke'e' me'he'ue'le'ee'he'le'ke'a' be'ee'le'ee'o' ke'ej'ives' ke'e'ar' Jee'm'le'ee'ka' m'le'ee'Jee'ee' vene'ke' nwi De'ej
- (Ke) F'me ye'le' ke'e' ke'e'f&De'v'le' ye'd'ee'ke'e'ej'or' ke'e'ej' Ce' vene'ke' nwi'ka' o'e'les' ke'e' ce'ee'k'ee'ka' mes' Uee' De'e'v'ue'ke'le' ke'ej'ives' ke'a' he'n'ue's' d'ee'he'S'ee'je' ke'le'ee'v'ene'ee'ke'ee'le' pe'e'ee' Uee'ee'n'S'—

d'ee'le'ce 4—be'ed'ee'le'—(1) v'leedee'ude' ke'e's' mab'he'le' d'ee'Ca'le' ke'a' d'ue'S' e'ka'S' i'e'S' e'ka'mee' De'e'ee'ove' ca'll' S'nes' e'ka'mee' d'ee'ee'le'v'ee'ka' De'e'ee'ee'je'ee'a', e'pe'v'ee'n' De'e'ee'ee'ka' me'g'ee'le' me'ce'Pe's' F'mee'ka' De'e'ee'ee' G'he'd'ee'le'ce' (ka) mes' G'he'd'ee'le'ce' (Uee) ke'a' De'e'ee'ee' Jee'Ca'le' d'ee'ee'le' me'ce'ca'ue'le' ne'les'—

(ka) Deesove callFme yeete kae kaLave DeJelMe DakedeF neise dka Fme DeoMe ka DeDeave madhile drcalle ka dueS dkaale idlee Deesove niw

(Ke) Deesove callbafelele: Sme meYer leebJeka idlee dkaS dkaS peeslles Deej edede ka idlve, Ueb kaef&ndf kaer henUeve kaer pesier,

(ie) Ueb Deesoka, dkaer omleeloper me#Ue hej dreyej kajjves kaer Filme kajjlee niw les Deesoka, —

(i) Dheves Deesove call Sme omleeloper me#Ue mafcadule kajjise; Deej

(ii) Sme omleeloper me#Ue kaer magdiele Devleahlegkaer henUeve kajjise epame hej Deesoka dreyej kajjlee niw

(le) Deesove callFme yeete ka kajjce yeeSiae dka, Uleedldele, oles callmhaue neves Ue oles kae baaleeo kajjves kaer Jemleje: kaef& meYeJeeSb kaedlnd

(*) Deesove callFme yeete kae DeJelMe Guueke kajjise dka Deesoka dkaer Devesse kaer Filme kaj jne niw Deej Gmcell Sme Devesse kaer Filme kajjves kae madhile kaLave dkaale peave UeashS-

(2) penb madhile drcalle ka dueS kaef&magelof&drillele kajj oer peeler niw JendelUel.kaas kaer mes kaer leeme ebove kaer medeve drcveduekale ka yejs callnoer peaver UeashS—

(ka) magelof&ka dueS drillele lejekke; Deej

(Ke) oele, epamekae Smer magelof&callUel.kae Eje edreslele dkaale peave dmleedle niw

(3) belUel.ka madhile drcalle ka Deesove kaer medeve Ue magelof&kaer medeve kaer baahle (pes Yee hellej ne) ka leame ebove ka Yeelej Sme dkaer Daele ede-dlellka Deledjoa, epavniWbelUel.ka magdiele macpele niwvedes GhejedCalle Ghevede (ka) mesKa[(Ue) call Jecalle ede-dlellka baale Goej oise—

(ka) Goej callbafelele: —

(i) meYer leebJeka idlee dkaS dkaS peeslles Deej

(ii) edede ka idlve kaer henUeve kaer pesier; Deej

(iii) Jes kajjce yeeS peeslles dka Deesoka Eje Filmele Devesse kaedlncapaj vane dkaale peave UeashS-

(Ke) Ueb belUel.ka Dheves Goej callmkaer omleeloper me#Ue hej dreyej kajjves kaer Filme kajjlee niw les belUel.ka —

(i) Dheves Goej call Sme omleeloper me#Ue mafcadule kajjise; Deej

(ii) Sme omleeloper me#Ue kaer magdiele Devleahlegkaer henUeve kajjise epame hej belUel.ka dreyej kajjlee niw

(ie) Goej callm yeeSiae dka oles callmhaue neves Ue oles kae baaleeo kajjves kaer Jemleje: kaef& meYeJeeSb kaedlnd

(le) Goej callbafelele: Gve edeJedkaedlkae kaLave neise, pes edeJecce ka dueS edeJele dkaS peaves UeashS;

(*) Goej callFme yeete kaer henUeve kaer pesier dka edeJecce hej Sme kaer me Deledjoa me#Ue DeJueke hej uedle pesiae pes madhile drcalle ka baace hej DeJueke hej vaneUedle pe mekae; Deej

(Ue) Goej callm DeJelMe kaLave neise dka DeJueke yee me#Ue Ue meceker, Ueb kaef&nes ka dkaale callvUel.kae kaer madhile drcalle kaer kaedleer kaedlnd kaer veer UeashS-

drillece 5—madhile drcalle kaer magelof&ka dueS me#Ue—

(1) Fme DeoMe callmkaer yeete ka netes nS Yee, Ueb belUel.ka madhile drcalle ka dueS Deesoka, baaleeoer ka omleeloper me#Ue ka Goej callomleeloper me#Ue hej dreyej kajjves kaer FUUe kajjlee niw les Deesoka—

(ka) Goej call Sme omleeloper me#Ue haefue kajjise; Deej

(Ke) Sme omleeloper me#Ue kaer baale kaer belUel.ka hej, magelof& kaer lejekke mes kaer mes kaer halle ebove helle; lecaue kajjise-

(3) lalbedkaue dkaer yeete ka netes nS Yee, Ghevede (1) Deej Ghevede (2) call omleeloper me#Ue—

(ka) haefue dkaale peave Dhes#ele vane neise Ueb Sme omleeloper me#Ue henues haefue dkaale pe Uejea niw Ue

(Ke) Gme he#ekaj hej lecaue kajjve Dhes#ele vane neise epame hej Gmeker henues niw lecaue kaer pe Uejea niw

drillece 6—DeoMe, pesvUel.kae Eje dkaS pe mekilles—

(1) Fme DeoMe ka DeDeave dkaS ieS dkaer Deesove hej vUel.kae, Sme DeoMe kajj mekae pes Jen mledlekaevapej Gdile macpe epame callm drcveduekale Yee niw—

(ka) oles hej drcalle kae DeoMe;

(Ke) Fmcellvedes Jecalle drillece 7 ka Davapej melleaDeoMe;

(ie) Deesove kaes Kaajjpe kajjves kae DeoMe;

(le) oles ka Yee e kaes Kaajjpe kajjves kae Deej oles ka Yee e hej drcalle kae DeoMe pes dka Kaajjpe vane dkaale idlee niw

(*) DeJedUeab kaes (Uens haCalle: Ue Yeele:) nSeves kae DeoMe; Ue

efleJeeobkkae (Issues)

vleedleuule eflece magelaf&ka DeJemj hej Jeeo-heje SJobduakKele kaaleve (Ueeb kaef&ne) kaes h{veska yeo lde he#kkaej dMSJobGvkeka huert[jemkkaar ceakkae hej#ee kajives ka hemUeet SJob he#kkaej dMlde Gvkeka huert[jemkkaes magoves ka yeo efleMule (ascertain) kajisee eka efleDe Uee lde ka ekaive-ekaive efleJeeomheo kaalevMka yejs cell he#kkaej dMlcelveo (Variance) nW Deaj Iye efleJeeobkkae efjevog kaer efleJeeovee kajisee SJobDeafuekKere (Record) kaer Deaj DeJemj neie-

(eflece 1)

vleedleuule mes Gme eflece cell efleJeeobkkae efleJeeovee kajives SJob DeafuekKere kajives kaer Dehe#ee venek kaer peeler nW peve efleJeeoer ceceves kaer hanueer magelaf&cellkaef&Deaj#ee venek kajisee nW

efleJeeobkkae eflece—pen&Jeeo kaer efleceSeje efleceYekaa efleJeeobkkae hej ekaive peeve nes las Yee vleedleuule meYee efleJeeobkkae eflece magesi-

Ueeb eflece efleJeeobkkae SJob lde efleJeeobkkae oevMlSka nW Jeeo cell GHeve nes nDeaj vleedleuule kaer Un jelle nweka mehaC&Jeeo Uee Gmeka Yeeie kaer efleceSeje eflece efleJeeobkkae kaer DeDeaj hej ekaive pee mekaive nW Jend&hej Ueeb efleJeeobkkae—

- (ka) vleedleuule kaer DeafuekKere; Delece
- (Ke) ldece eflece ekaiver eflece Eeje GHeve (create) Jeeo kaer Jeeo me magelaf& nW nes vleedleuule hanues eflece efleJeeobkkae kaer efleceCe kajisee-

Deve efleJeeobkkae eflece efleceSeje Iye lde kaer d&S j&ka oise peve lde eka Gme efleJeeobkkae kaer efleceSeje hanues ve kajisee eflece peele-eflece Jeeo heje cell meceve/eflece mJ&e, ka&pee, #efleceDeaj, Jeeo kaer ceveleka SJob vleedleuule Magika meYeeOer Jeeo heo yeveles peles n& FveceM hanues eflece Jeeo kaer ceveleka Uee #efleceDeaj meYeeOer Jeeo heo (Issues) kaer efleceCe Uee efleceCe ekaive peele nW

#efleceDeaj kaer d&S Jeeo kaer GHeve ceveleka SJob vleedleuule Magika mes magelaf& Jeeo heo kaer efleceCe efleceYekaa Jeeo heo kaer eflece kaer peele nW Ueeb vleedleuule Eeje Fmekeas Fheaj ekaive peele nW Iye Gmeka #efleceDeaj kaer eflece cell meYee Jeeve DeafuekKere ceveleka peele nW

(eflece 2)

Ueeb ekaiver Jeeo-heje cell vleedleuule Magika SJob #efleceDeaj kaer yejs cell Jeeo heo yeveles ides n&Fve Jeeo heo eflece efleceYekaa Jeeo heo eflece eflece cell vleedleuule ekaive peeve **DeoMe 14 eflece 2** kaer Delece DeafuekKere nW

efleJeeobkkae eflece kaer veskae DeDeaj—vleedleuule, m&he Eeje eflece eflece kaer Delece oevMlSka Jeeo-heje SJob duakKele kaaleve kaer DeDeaj hej efleceDeakKele efleJeeobkkae kaer eflecevee kajisee ve eka kaaleve DeJeeove heje kaer DeDeaj hej—

- (ka) he#kkaej dMlde Gmekaer Deaj mes GhefMle ekaiver Jeeo eflece Uee huert[jem Eeje Mehele hej ekaive ides DeafuekKere (Allegations);
  - (Ke) DeafuekKere Uee Jeeo cell eflece i&S hej efleceMka G&e dMlde ekaive i&S DeafuekKere;
  - (ie) he#kkaej dMlde ekaive ides omlecepe kaer Delece nW
- (eflece 3)**

efleJeeobkkae kaer eflecevee kaer h&e me#eflece SJob omlecepe kaer hej#ee—Ueeb vleedleuule kaer Un jelle nes eka ekaiver DeafuekKere Ueeb kaer hej#ee Uee omlecepe Uee eflece#e ekaive eflece eflece eflece eflece venek ekaive pee mekaive nW nes Jen kaer eflecevee kaer **7 (mele) eflece** lde kaer d&S m&hele kajisee lde Fvece GhefMle SJob omlecepe kaer yeo Dece kaer eflecevee kajisee-

(eflece 4)

efleJeeobkkae meceve—vleedleuule eflece eflece hej Ie kajives mes h&e ekaiver Yee meceve eflece eflece dMlde mecevee kajisee mekaive nW ekaiver eflece eflece kaer kaer mekaive nW lde DeafuekKere eflece kaer eflecevee kajisee mekaive nW

(eflece 5)

Ueeb Jeeo kaer he#kkaej eflece Uee lde kaer ekaiver S&S dMlde kaer yejs cell peceve nes ides n&Fve Gvkeka yeve efleceMule ekaive peeve nW Jend&es Fmekeas eflece kaer eflece kaer mekaive Deaj ekaiver meceve Uee DeveceMe kaer yejs cell Un kajisee kajisee n&ka S&S eflece kaer hej vleedleuule kaer ekaiver Yee eflece kaer ceveles kaer d&S yevele nes-

(eflece 6)

Ueeb vleedleuule kaer peele kajives kaer yeo Un meceveve nes peele nW kaer he#kkaej dMlde yevele kajisee—

- (ka) meceve eflece eflece mecevele ekaive ides lde;
- (Ke) kajisee kaer eflece cell Gvkeka meceve nW lde
- (ie) kajisee cell Jeeo eflece eflece eflece SJob efleceMule ekaive peeve Uee S-

Iye vleedleuule Jeeo heo eflece kajisee efleceCe kajisee SJob eflece eflece lde efleceMule Gme eflece oise ceveles eflece kaer eflecevee m&he Gme kaer Eeje kaer i&F&nes Deaj Gme kaer DeveceCe cell eflece nW

(eflece 7)

DeoMle 15 (xv)
(dredure 1 mes4)
delce magjeef&cellweo kee drehseje
dredure deskalve mahnlee (mahseve)
DeDebredure, 2016 DeDe mah4 kee 2016
Eje DeoMle 15 kee uese kaj oblee idlee

delve S kvee hagdredurelledudvleduvelde kremer Jeeo keasdelce magjeef&hej drenteejle kaj mekalee nW [UP (J) 2013]

Goej S mahnlee cellDeoMle 15 ka Darteke Jes hagdredurelledudvleduvelde nQ peye delce magjeef&cellweo Jeeo kee drehseje kaj oblee pelee nWDeledvleduvelde Gmeer macde drecalle magee mekalee nW Ues hagdredurelledudvleduvelde nQ—

1. peye he#kcejdilMleeso voneknw(dredure 1)—Uedv vleduvelde keasdelce magjeef&cellweo delce netee nweka dledde Uee TelUe ka delve hej he#kcejdilMka yeede keas&delveo voneknw Iye Iejvle drecalle magee mekalee nW

2. peye kaF&delveeso vleduvelde kremer Ska kee delveo voneknw(dredure 2)—Uedv kremer Jeeo cellkaF&delveoer nMlece GveadMmes kremer Ska kee Jeeoer mes dledde Uee TelUe ka delve hej keas&delveo voneknwJendehj vleduvelde Smesdelveoer ka he#e cell Uee Gmeka dle@ae Iejvle drecalle magee mekalee nWDeej Davle delveeso vleduvelde ka dle@ae Jeeo Ueelee jintee-

peye Iejvle drecalle magee oblee pelee nW Iye Gmeer ka Devagnej d[>aar Idleej kear pedleer Telce Gme hej drecalle magees peaves kear IejjKe [auer pedleer-

3. peye he#kcejdilMleeso nW(dredure 3)—Uedv he#kcejdilMka yeede dledde SJob IdUe kee delveo Jeleave nes Telce Gmeka Devagnej Ce cellvleduvelde ves delveoAka djevogeljejele kaj oblee nWlece vleduvelde kee Un macedeeve nes pelee nweka Dees keas&leka Uee mes#Ue DeJelMkeka voneknwIye Iejvle drecalle magee mekalee nWYeues nW maceve kaueve delveoAka dledde dntlekeaj Ce ka dres Uee Jeeo ka Delce drehsejs ka dres dvekavee idlee nes-

hejvlog kaueve delveoAka dledde dntlekeaj Ce kear Omlee cellIejvle drecalle IeVar magdelee pedleer peye he#kcejdil Uee Gmeka huertj vleduvelde cellGhahtlele nMlece keas&Dees#e Yee ve dvedes nW

4. mes#Ue halle kaj vescellDemeauee (dredure 4)—Uedv magjeef&Delce drehsejs ka dres nes Telce he#kcejdil hellele nreka ka djevve mes#Ue halle kaj vescellDemeauee jintes nWendvleduvelde Iejvle drecalle magee mekalee nW Uee delveoAka dledde kear delveo SJob Deevuekeve ka hMveled mes#Ue halle kaj ves ka dres keaddeener mleddele kaj olee-

DeoMle 15ka
dredure deskalve mahnlee (mahseve)
DeDebredure, 2016
DeoMle 15-ka kee DeDesnteeve
cecauee dvedve magjeef&

dredure 1—delce ceceuee dvedve magjeef&—vleduvelde delce ceceuee dvedve magjeef& Jeeo ka me#ee he#kcejdil Eje omleejepedMkear mleddele kee Uee Gveka delveoUeeve kee Mehlehe#e ha#Fue kaj ves kear IejjKe mes Ueje me#een ka DeheSeled kaj s#e-

dredure 2—ceceuee dvedve magjeef&cellweo keas peaves Jeeo DeoMle—ceceuee dvedve magjeef&cellweo he#kcejdilMkaes magees ka heSeled Deej peye vleduvelde kee Un drevkeadnweka Fmcell Smes IdUe Deej dledde dle-dleka delveoAka nQ djeve hej delveo Ce dledde peave Dehe#e nW Iee Jee—

- (ka) Deledveadil omleejepedMDeej Gmeka mace#e halle dres ies omleejepedMkear he#ee kaj ves ka heSeled Deej dredure deskalve mahnlee, 1908 (1908 kee 5) ka DeoMle 10 ka dredure 2 ka DeDve vleduvelde Eje kear ief& hej#ee hej DeoMle 14 ka Devagnej he#kcejdilMka yeede delveoAka dledde dledde kear ves Jeeue;
- (Ke) Gve mes#dledilM keas djevkear he#kcejdil Eje hej#ee kear pes#eer, mDevagee kaj ves Jeeue;
- (ie) Jen IejjKe dleddele kaj ves Jeeue, djeve Idka mes#Ue kee Mehlehe#e he#kcejdilEje ha#Fue dledde pes#eer;
- (le) Jes IejjKe dleddele kaj ves Jeeue, djevkeas he#kcejdilMka mes#dledilMka mes#Ue Deevuekeve dledde pes#eer;
- (*) Jen IejjKe dleddele kaj ves Jeeue, djeve Idka he#kcejdil Eje dveddele Idka vleduvelde Oje Deevuekeve dledde pes#eer;

(Ūe) Jen lejēkē ēdēle kajves Jēue, ēpemekās ceāKkēā lēkā vūedēuēle Ēje majes pēsliēs Deaj

(Ū) ceāKkēā lēkāK hej ēdēlej kajves kā ēuēs he#ekējēll Deaj/Ūe Gvēkā DeēleōēēDeāllkā ēuēs macēle mēceSb lēle kajves Jēue, DeoMē heāf le kaj mēkāie-

ēdēlece 3—ēdēlej Ce hej e kaj ves kā mēcēle mēce—

Fme DeoMē kā ēdēlece 2 kā ŌlŌepēvēllkā ēuēs lejēKēllēdēle kajves Ūe mēcēle mēceSb lēle kajves cāllŪedēuēle Ūen majesēle kajīsēē kēā yemē ŌlŌce cēcaue Ōyēdēve majelēf & kēā lejēkē mes Ūn ceāne lēkā hej er nes pēs-

ēdēlece 4—ēve ŌlŌēōve Deōēj hej ceāKkēā mē#Ūe kāē DeāfēdēKēle kēāle pēve—vūedēuēle Ūēlēmēle Ūen majesēle kajīsēē kēā mē#Ūe kāē DeāfēdēKēve ēve ŌlŌēōve Deōēj hej lēye lēkā kēāle pēsīe, pēye lēkā kēā mē#ēdēllēkā ŌlŌēhejē#ē hej er venē nes pēer nŷ

ēdēlece 5—ēdēlej Ce kā oējeve cēcaue Ōyēdēve majelēf &—vūedēuēle, Ūēō DeēlMŪēkā nes mēcēle DeoMē pēj er kajves kā ēuēs ēdēlej Ce kā oējeve kēāmer Yē mēcēle cēcaue Ōyēdēve kēā majelēf Ūēō Yē kaj mēkāie ēpēmēs ēdēlece 2 kā Deōare ēdēle lejēKēllēkāē he#ekējēllēje heuēve majesēle kēāle pē mēkā Deaj Jēō kā lJēj le dīrhešēves kēā mēkāj yēvēle pē mēkā-

ēdēlece 6—cēcaue Ōyēdēve majelēf & cāllŪedēuēle kēā Meōēlēle—(1) Fme DeoMē kā Deōare nŷ & kēāmer cēcaue Ōyēdēve majelēf & cāllŪ vūedēuēle kēā dīcēdēKēle kā ēuēs Meōēā neīer—

(kē) ēlēōĀkēāllkāēē ēlē ēlēle kajves mes hehē DeoMē 13kā kā Deōare he#ekējēllēje heāfue kēāS iēs Ūējēle Deēōve hej majelēf & kajīve lēle Gmē hej ēlēōēlēle kajīve;

(Kē) Smes ŌmēlēpēllŪē Deāfēdēvēllkā mēkāūve kēā pes ēlēōĀkēāllkāēē ēlē ēlēle kajīves kā ēuēs mēdēle lēle DeēlMŪēkā nēll heāfue kajīves kā ēuēs he#ekējēll kāē ēreōMē osee;

(iē) kēāmer heēdēle, ēreōMē Ūē vūedēuēle DeoMē kāē Deōēuēve kajīves kā ēuēs mēcēle yēēve Ūē Gmēs kēāē kajīve, Ūēō Gmēs Smeē kajīves kā ēuēs hehēlē kāēj Ce ēōKēf & hēllē nŷ

(lē) majelēf & kāē nēlēle kajīve Ūē Deōēlēle kajīve, Ūēō vūedēuēle kēā Smeē kajīves kā ēuēs hehēlē kāēj Ce ēōKēf & hēllē nŷ

(*) DeoMē 10 kā ēdēlece 2 kā Deōare hejē#ēē kā ŌlŌepēvēll kā ēuēs he#ekējēll kāē vūedēuēle cāllhepēj nes kā ēuēs ēreōMē osee;

(Ūe) kāēlēlēēnŪēllkāē mēcēkēle kajīve;

(Ū) kēāmer mē#er kāē vēce Deēlēle Smes mē#Ūe kāē nēōve, ēpēmēs Jen ēlē ēlēle ēlēōĀkēāllkāē Ōlē Demēle mēcēpēs

(pē) kēāmer ēlēōĀkēā kāē helēkāē ēdēlej Ce kāē ēreōMē osee;

(Pē) Smes DeoMē kāē ēlēōēlēle kajīve, ēpēmēllēlēōĀkēāllhej ēdēlej Ce kēāle pēsīe;

(_ē) kēāmer ēlēōĀkēā kāē Gmē hej ēdēlej kēāS pēves mes Dehēlēpēle kajīve;

(š) Ōējēllēkā ēlēōĀkēā hej ēlēōēlēle kāē hešēlēd kēāmer ōēlē kāē Kēāj pē kajīve Ūē Gmē hej ēlēlēle osee;

(“) DeoMē 26 kā Deōējēj, pēnē DeēlMŪēkā nes Deēlēle Ēje mē#Ūe kāē DeāfēdēKēle kēāS pēveskāē ēreōMē osee

(l) he#ekējēllēje heāfue kēāS iēs Smes mē#Ūe kāē kēāmer Mēlē-hešē kāē ēpēmēllēlēlē, Deōēlē Ūē lēkāēlēkāē mēcēkē Deāfēllē nŷ vēcēpēj kajīve;

(l) he#ekējēllēje heāfue kēāS iēs mē#Ūe kāē Mēlē-hešē kāē kēāmer Yēle kāē ēpēmēllēlēlē, Deōēlē Ūē lēkāēlēkāē mēcēkē Deāfēllē nŷ nēōve;

(Cē) mē#Ūe kāē DeāfēdēKēve kāēlē Fme ŌlŌepēve kā ēuēs vūedēuēle Ēje ēdēlējēā Smes Ōēōkējēj kāē Ōēllēlēpēle kajīve;

(lē) Deēlēle Ūē kēāmer Deāle Ōēōkējēj Ēje mē#Ūe DeāfēdēKēve kāē cēvēšj kajīves mes mēdēlē kēāf & DeoMē heāf le kajīve;

(Lē) kēāmer he#ekējēllē kāē Kēlē kāē yēpēs kāē heāfue kajīves lēle Gmēkāē Deōēve-Ōēōve kajīves kā ēuēs DeoMē osee;

(ō) cēcaue kāē Ōyēdēve kajīves Deaj Jēō kā ō#lēlēlēkāē dīrhešēve kāē majesēle kajīves kā Deōējēmer GōMŪē kāē Deōējēj kajīves kā ŌlŌepēve kā ēuēs ēreōMē pēj er kajīve Ūē kēāf & DeoMē heāf le kajīve-

(2) pēye vūedēuēle Fme DeoMē kā Deōare Deōēer Meōēlēllēllē kāē Ōlēlēle kajīves nŷ DeoMē heāf le kajīve nŷ nes Jen, —

(kē) Smeē DeoMē, Smer Mēlēkāē Deōare j nŷ nŷ, ēpēvēllē Skāē Mēlē vūedēuēle cāllŪējēdēle kāē mēlēle kajīves kāē Yē nŷ kajī mēkāie; Deaj

(Ke) DeoMle Uee dkaemar Melokkae Devgeuueve kajjves kaar Demchaue jnves ka haff Cece kaas dleefofo& kajj mekaiie-

(3) ceceuae Oyedive majeeF&kaar lejeKe drellele kajj les macle, Uefo viledueudle ka: Uen cele niwka h#kkaej dlMka yeade macPeales kaar mafeleue niwles Jen Smeer ceceuae Oyedive majeeF&callh#kkaej dlMkaas Yee Ghedhilele jnves ka: dreoMle os mekaiie-

7. ceceuae Oyedive majeeF&kae mLeive—(1)

viledueudle ce: Fme kaajCe mes dka dkaemar h#kkaej kaar Deej mes Ghempaele nes Jeeue Deedeloee Ghedhilele venenw ceceuae Oyedive majeeF&mLeiele venekajjise:

hejvlejeUeo majeeF&ka mLeive kaar Dekece calMDeeaeve kajj ka Filme kaar peeler niw les viledueudle Smes Deeeave kajj ves Jeeus h#kkaej Eeje Smes Kellax ka mabde hej, pes Jen "dka macPe, majeeF&kaas dkaemar Devle lejeKe laka mLeiele kajj mekaiie-

(2) Fme drellece calMDevlede& dkaemar yeete ka nes nS Yee, Uefo viledueudle ka: Uen maceeave nes peete niwka Deedeloee kaar Devgeahlele ka: viledueudle kaajCe niwles Jen Smes dreyedeehlWDeej Melokhej, pes Jen "dka macPe, majeeF&kaas dkaemar Devle lejeKe laka mLeiele kajj mekaiie-

8. DeoMleka Devgeuueve ka haff Cece—pen& kaef& h#kkaej ceceuae Oyedive majeeF&callh#kkaej viledueudle ka DeoMle ka: Devgeuueve kajjves callDemchaue jnlee niw Jendeviledueudle kaas drevueakale kaar Medea neier,—

(ka) viledueudle kaas Kellax ka mabde hej, Smes Devgeuueve kaas caha kajjvee;

(Ke) dleeejCe call Uleeehllele, Devgeuueve ve kajjves Jeeus h#kkaej ka Mehle-hee haefue kajjves meah#dledW kaar dleehje#ee kajjves dreaKle dreesave haefue kajjves ceakkae yanme kajjves Uee Deeis Deej laka osvs ka Deedekaej kaas hejeyde kajjvee; Uee

(ie) pen& Sme Devgeuueve peeyepkaej ekaale idlee niw hage: ekaale idlee niw Deej Kellax ka: DeedjabaCe Devgeuueve magvese kajjves ka dleS hleehle venenw Jendeeo-hee kaas Keefpe kajjvee Uee Jeeo kaas capaj kajjvee-

(Deedrellece neb 4 mavol 2016, 31 ebnacyej, 2015 Eeje Deeshllele)

**DeoMle 17 (XVII)
mLeive (Adjournments)**

peye Ska yeej caljeacos kaar kaalJeeer DeejcYe nes peeler niwleye Fmes yeej-yeej mLeiele venekalee peete niw Fme Okkaej ka mLeive mes kaalJeeer ucyee Ueueer SJob caljeacos ka: peuoer dtheSeje venen nes mekaiie- ehaaj Yee ka/ee-ka/ee Smeer hej dleedleebGhhe nes peeler nU peye kaalJeeer kaas peej jKee Demlele nes peete niw Deej Uefo kaalJeeer kaas peej jKee pedle les h#kkaej dlMka maale Devlede nes peeleie- mabhllee ka: **DeoMle 17** Fmeer ka DevgejCe callniw

drellece 1 ka Devgej Jeeo ka dkaemar (b:eece (Stage) hej Uefo hleehle kaajCe ebKee ebUee pedle les viledueudle h#kkaej dlMkaas macle okaj Jeeo kaar majeeF&kaas mLeiele kajj mekaiie niw

mLeive veecepej kajjves ka: Deeej—viledueudle drevueakale ceceualW call Jeeo kaar kaalJeeer kaas mLeiele venen kajjise—

(1) ueskae viledueudle h#kkaej dlMka dreesave kajjves hej **kaalJeeer kaas 3 (leare) yeej mes Deedka** mLeiele venen kajjise Yeev nra hleehle kaajCe kaalW ebKee ebUee pedle-
(drellece 1 ka: hejvleje)

(2) **drellece 2** ka hejvleje ka Devgej—

- (i) Uefo mLeive ka dleS kaef&dleese kaajCe dleAeeve ve nes
- (ii) peye laka eka haff dleedleebh#kkaej ka drellece ka yeej ve nll
- (iii) huaf[j othej viledueudle callUamle nes
- (iv) h#kkaej ka: me#ee Uee huaf[j yeeceje ve nes peye laka eka viledueudle ka: Uen maceeave venen nes peete niwka h#kkaej otheje huaf[j drelleje (Engage) venekajj mekaiie niwlece me#ee Jeelele callGhedhilele venen nes mekaiie niw

pen& me#ee Ghedhilele niw ueskae Gmekae h#kkaej Uee huaf[j Ghedhilele venen niw SJob Ghedhilele nes hej Yee hej#ee SJob dleehje#ee ka dleS lallej venenw Smeer dlelele callviledueudle me#ee ka: kaale Deedreueakale kajj mekaiie niw SJob Uefo "dka macPe les me#ee kaas hej#ee SJob dleehje#ee mes Deedeejea kajj mekaiie niw

jceve mellehpe UeO dleO yeece **maf#e kahej**, SODaF@DejO, 2001 SmeOmaO 207, ka Jeeo callen Deedreueakale ekaale idle dka Deedreueakale niw leue mLeive ka: hleehle kaajCe venenw

mLeive cepøj kaj veskae DeoDej—vüedleuüle drecveduakEle hej dñlledüelkellkædJekner kæe mLeive cepøj kaj mekælee nW—

- (i) ekæmer Yær dñlledüel cællmes#ær kæe hej#æCe venæRnes mekælee nW
- (ii) meceve kær læceæue venæRnes mekær nW
- (iii) mejeJæF&kæi dõve Deðelõvæ: Deðvekæ yecej nes peele nW ldele he#ekæej Éeje otrje Deðelõvæ: dñlledüel kaj ves kæe mecelle venæRnW

mæuse S [JæekæS yej SmeæneSMeve yeceve Üetðlæve Deææ FæC [Ue, SODEFÐDæjO 2005 SmeOmeO 3353, kæe Jæo cælln dñcælle dõUe idlee ekæ mæñlee kæe DeoMe 17 kæe dñlledüel 1 Je 2 kæes meLe-meLe hæCe peeve Üeæñlles- Fme DeoDej hej kædJekner kæes læve yej mes DeoDekæ mLeivele ekælee peeve ðeðyeðde venæRnW. Üeðo hej dñlledüelhe#ekæej ællkæi dñlledüelCe mes yeenj neW. Fme dñlledüel cællmLeiveællkær mekUe hej kææF&Üeðyeðde venæRueidlee pee mekælee nW. Jes hej dñlledüel drecve nes mekælee nW **pæms**—he#ekæej Üe huæF [j kæe ekæmer idæej yecejer kæe kæejCe Deðvekæi Demheæue cællveæa nesve, idæej oðeSve outlele kællÜe (Act of God) Deæo-

mLeive kæe KæJæ—pænbvüedleuüle heJæñle kæejCe kæe DeoDej hej Jæo kæes mLeivele kaj oðe mWendæjen Sme mLeive kæe kæejCe nS KæJæÜe GÜÜeje KæJæ kæe DeoMe oisæ- **(dñlledüel 2)**

Üeðo he#ekæej dñlledüel dñle kæes vüedleuüle cællGheñlele ve nell lye vüedleuüle drecve kædJekner kaj sje—

- (i) DeoMe 9 kæe Devlelele Jæo kæe dñheSeje kaj mekælee nW
- (ii) Devle DeoMe kaj sje pes "ækæ mecePæS
- (iii) cæceus cællSmeS Deænej neise cæves he#ekæej Gheñlele neW

he#ekæej ællkæes ekæmer he#ekæej kæe me#Üe, Deæo hælle kaj vesces Demheæue j nveshj Yær vüedleuüle Dees kædJekner kaj mekælee—Üeðo he#ekæej kæes omleæpe Deæo ðemleje kaj ves kæe dñeS mecelle dõUe idlee nW Deaj Jen GvñWemleje kaj ves cælldele Dehes meæ#dJekæes vüedleuüle cællnæpej kaj ves cællÜe Jæo kær ðeidele kæe dñles kææF& Devle kædJek kaj ves cæll Demheæue j nlee nW Jenæ# hej vüedleuüle Sme JÜeðeæce kæe yeæpeðo—

- (kæ) Üeðo he#ekæej Gheñlele nes læs Jæo kæe lejvle ædæmÜeðe kæe dñeS; Delele
- (Kæ) he#ekæej Üe Gvæcællmes kææF&Devæpñlele nes læs dñlledüel 2 kæe Deæare kædJekner kaj sje- **(dñlledüel 3)**

DeoMe 18 (XVIII)
(dñlledüel 1 mes 19)
Jæo kær mejeJæF&Deaj meæ#dJekæes hej æ#æe
(Hearing of the Suit and Examination of Witnesses)

kædJekner Deajve kaj ves kæe DeoDekæej —Jæo kæe mæñlele ekæles pees kæe yeo Jæoer Dehes Jæo-he#æ cællDeðdædæle ldelellkæes vüedleuüle cællDeajve kaj sje-

Üeðo ðeðleæoer Gve Deðdædæle ldelellkæes mJekæej kaj veeke nW Deaj Üen lækæi oðe nW kæe—

- (i) ekæmer ælede kæe ðællve kæe kæejCe; Üe
- (ii) kæjÜ Deðeðj dæ ldelellkæe kæejCe,

Deðdædæle ldelellkæes ekæmer Yæie kæes Jen heves kæe nJekæej nW lye kædJekner kæes ðeajYe kaj ves kæe DeoDekæej ðeðleæoer kæe nele nW **(dñlledüel 1)**

kæleve Deaj meæ#Üe kæe hælle ekælee peeve —Jæo kær mejeJæF&kæi dõve Üe mLeive kæe yeo dñlele dõve kæes Deajve kaj ves Jæue he#ekæej cæceus kæe kæleve kaj sje ldele Gmekæi mecelle cæll meæ#Üe ðemleje kaj sje- Fmekæi yeo otrje he#ekæej cæceus kæe kæleve kaj sje S Jæ meæ#Üe ðemleje kaj sje lye Deajve kaj ves Jæue he#ekæej meceuvledele hej s cæceus cællGöej os mekælee-

Jæo kæe kææF&Yær he#ekæej Dehes cæceus kæe mJedeb cællKækæe yenne kaj mekælee nW Deaj Üeðo vüedleuüle Devækele kaj s læs dñeKæle yenne ðemleje kaj mekælee nW dñeKæle yenne Deðveukæe kæe Yæie neise ldele Fmekær Skeæ ðeðle dñeæ#ær he#ekæej kæes oer peðleæer dñeKæle yenne hæFue kaj ves kæe dñeS kææF&Yær mLeive cepøj venæR ekælee peðleæe peye lækæi ekæi vüedleuüle Sme kaj ve Deðdædæle ve mecePæS-

vüedleuüle oevællhe#ekæej ællkæes ekæmer kær Yær Éeje cællKækæe yenne kær dñeS mecelle meæce dñeðeðj le kaj mekælee nW **(dñlledüel 2)**

dñlledüel ðeðlele mæñlee (mællæe)

Deðdñlledüel, 2016

DeoMe 18 kæe Gheðdñlledüel 3kæ, 3Ke, 3ie, 3le, 3-
* S Jæ Gheðdñlledüel 3Üe kæe mællæe

dñlledüel 3-kæ—kææF&he#ekæej cællKækæe yenne Deajve nes mes hæðe **Üej mælle** kær Yæej vüedleuüle kæes Dehes cæceus kæe mecelle cællmæ#æhle ™he mes Deaj mejeJæve MæææKæe Deæare dñeKæle lækæi hælle kaj sje Deaj Sme dñeKæle lækæi Deðveukæe kæe Yæie nellæ-

dredlece 3-Ke—dredKele lekkaalka mecalote cellGoote kear pee jne dledelallka Gheydelallleee he#ekaej Eje epeve drecallallka GaejCedWhej dreyej ekaalee pee jne nw Gvekaas mhe° lalle GheodMole ekaalee peeSiae Deaj GmecalWhe#ekaej Eje dreyej ekaas pee jns Smae drecallallkaar BedeldebYeer nallber-

dredlece 3-ie—Smae drecKele lekkaalkaar Bedle dlej eber he#ekaej kaas maale-male oor peeSiae-

dredlece 3-Ie—vledleuude, Uedo Jen "eka mecePelee nwlles yanme ka mecahle nes peeves hej, yanme kear mecehle kear lejake ka heSeelad Ska mathlean mes Davedeka kear Delade ka Yearlej hej eae#ele drecKele lekka haefue kajves ka dres he#ekaej dnlkaas Deyekale kaj mekaale-

dredlece 3-* — drecKele lekka haefue kajves ka dleapeve ka dres keaf mleiwe lye lekka capoj venekalee peeSiae peye lekka eka Gve kaajCedllka dres paesueKeyeze ekaas peeSh Smae mleiwe capoj kajve Jen DejedMlka ve mecepe-

dredlece 3-Ue—vledleuude ceceuskaer lkekale Deaj pe#sulee kaas Oleeve cellj Keles n# ceakka drelavallka dres mecale kaas meafele kajves ka dres mledle neie-

penekaf & dleleAka nwlendma#Ue—Uedo ekaer Jeeo cell keaf & dleleAka nes epevllma#jele kajves kee Yeej omej she#ekaej hej nes lye Deajve kajves Jeeve he#ekaej Fve dleleAka djevodellka yeejs cell Dehovee ma#Ue halle kaj mekaale nwlle Uedo omej he#ekaej ma#Ue halle kaj oae nwlle Fmekae Goej calMDehovee ma#Ue mej#ele jKe mekaale nw ueskaive Deajve kajves Jeeve he#ekaej hejs ceceus ka yeejs cell meDej Celale Goej oses kee nkaeoj neie- **(dredlece 3)**

he#ekaej kee Devle ma#Ue dlellmshanus Ghempole neve—Uedo keaf & he#ekaej mledh ma#er ka he cell Ghedlele neve Ueanlee nw lye Jen Dehovee ma#Ue dlellka hej#ee ka dres nepej nes ka helle Ghedlele nes mekaale nw ueskaive Uedo vledleuude Gms ekaer hllMledalea beaice hej ma#er ka he calMDevekale kajvs les yeeo calMYear nepej nes mekaale nw vledleuude Fmekae kaajCe ueKeyeze kajve- **(dredlece 3-ka)**

ma#Ue kee ueKeyeze ekaale peeve—(1) ekaer ma#er kear calUe hej#ee kee ma#Ue Mehle hej dulee pedlee lalle Gmekar Bedeldeb dlej eber he#ekaej kaas oor pedleber-

hej vleg peno mllepe ka maale Mehlehe haefue ekaale idlee nw Jendomle epeallka mayde SJob eceale vledleuude ka DeoMle ka DeOave nlls-

2. Ghedlele ma#Ue dlellkaar Bedlehej#ee SJob hege: hej#ee vledleuude SJob kaatallvej Eje uer pedlee-
3. ma#Ue drecKele he mes Ue Uedleka he mes Dredleuude ekaale pedlee- kaatallvej Eje Dredleuude ekaale peeves kear dnlle cell Fmekar e#hees & Gms drelagea kajves Jeeve vledleuude kaas Jeheme kaj dulee pedlee-
4. kaatallvej ekaer ma#er kear Yearledle ece ka yeejs cell SShneCee Year Dredleuude kaj mekaale nw
5. kaatallvej Dehovee e#hees & keaceleve drelageus peeves kear **lejake mes 60 ebe** ka Devoj Gms drelagea kajves Jeeve vledleuude kaas ueskaive-
6. GUUe vledleuude SJob epeve vledleuude ma#Ue Dredleuude kajves ka dres Ska hame lalle kajve-
7. kaatallvej kee haaj Bedleka vledleuude Eje dulee ekaale pedlee-
8. kaatallvej mathlee ka **DeoMle 26** ka Devegaj kaatallvee kajve- **(dredlece 4)**

chredue bedalee mathlee (mathle)

Deedredlece, 2016

dredlece 4 ka Ghedlece 1 ka

KeC [ka, Ke, ie kee DeleSnllehe

dredlece 4 (1-ka)—me#er ma#Ue dlellka ma#Ue Mehle-he#e, epevekae ekaer he#ekaej Eje ma#Ue dulee peeve dlelllele nw dlece ceceue dyleve megeleF & cell dlellka mecale hej Gme he#ekaej Eje mecececeleka™ he ma#Ue ekaas peeSiae-

dredlece 4 (1-Ke)—kaaf & he#ekaej ekaer ma#er kee (epameka Derlele Smae ma#er Year nw paes hnuus ner Mehle-he#e oekuee kaj Uejee ny Mehle-he#e Eje Deledjoa ma#Ue lye lekka halle venek kajve, peye lekka Gme dleapeve ka dres Deleove calMledlele kaajCe venek dulee pelee nw Deaj vledleuude Eje Smae Deledjoa Mehle-he#e kaas Deyekale kajves kee kaajCe odes n# DeoMle haajle venekalee pelee nw

dredlece 4 (1-ie)—lecehe ekaer he#ekaej kaas Gme ma#er kear Bedlehej#ee UejcYe nes mes hnuus ekaer mecale hej Fme Uekaej haefue ekaas ieS ekaer Mehle-he#e dlellka Smae DelUanjCe ka DeDej hej keaf & Bedlele dle-ka-ek drelageus djevoo DelUanjCe kee DeDekeaj neie-

hej vleg keaf & Devle he#ekaej ma#Ue oses kee nkaeoj neie Deaj Smae DelUeule Mehle-he#e cellkaer iF & ekaer mJeekeale hej dreyej kajves kee nkaeoj neie-'' **(Deedredlece mb 4 nev 2016, 31 ebmcej, 2015 Eje DeleSnllehele)**

❖ epove ceceuedlMDeeure nes mekkaar niw Gve ceceuedlMdeUka
me#er ka: me#Ue drcove (kekej) mes DeedureKele ekaLee pedleice—

1. vUedJeeude kaar Yee-ee calluueKee pedleice;
2. vUedJeeude Eje me#er kaar Ghehdlele Deej JUedbaiele drcome SJob Deo#eCe calluueKee pedleice-
3. vUedJeeude ka yeeveveshej SeFhe ekaLee pedleice-
4. vUedJeeude kaar Yee-ee calluue Eje DeedureKele ekaLee pedleice- **(drelce 5)**

me#Ue kaar Yee-ee—Uedo me#er ka: me#Ue Smeer Yee-ee calluueKee idlee niw poms Jen vonepvelee Uee macePelee niwIye Gme me#Ue kaas me#er ka macePe calluueves Jeeves Yee-ee calluue-eevleij ekaLee pedleice- **(drelce 6)**

Ooje 138 ka Deoere me#Ue—GUUe vUedJeeude j epove ceceuedlMDeeure Eje ekaaar vUedJeeude kaas Uen drcome osmekale niw eka me#Ue kaas Deoer Yee-ee calluueKee pedleice ueskaare me#Ue drcove kaas (ee)he drelce 5 calluueCale (ee)Deave ka Deveveej na neice- Fmes me#er kaas heCkaaj mejelele SJob macePelee pedleice SJob nmlae#efje ekaLee pedleice- **(drelce 7)**

peje me#Ue vUedJeeude Eje mUedvoneuueKee idlee nes Iye %ahave—penB hej me#Ue mUedv vUedJeeude Eje vone drcove idlee niwUe KogvesvUedJeeude calluueKee voneuueKee idlee niwUe ekaaar Ueje Eje voneDeedureKele ekaLee idlee niwJendepoms poms UeUka me#er kaar hej#ee neker pelee niw James James nj Ska me#Ue ka DeedureKele ka meje dle ka: %ahave yeeveska drcove vUedJeeude Deave neice- Sme %ahave vUedJeeude Eje drcove pedleice, nmlae#efje ekaLee pedleice Deej Jen DeedureKele ka: Yeeie neice- **(drelce 8)**

me#Ue Deoer cabkaaje drcove pee mekaice —penB vUedJeeude kaar Yee-ee Deoer vone niw Deej Deoer calluueKee drcove pelee niwUe he#kekej SJob huertj Eje Deoere vonekaLee pelee niw JendevUedJeeude Gms Gmer ee calluueKee mekaice Uee drcove mekaice-

Uedo Deoer calluueKee vone drcove pelee niw ceiej Deoer calluueKee pelee niw Deej he#kekej Ilee Gme ka huertj Fmeke eje ebe vonekaaj Ies niwJendevUedJeeude Sme me#Ue kaas Deoer calluueKee Uee drcove mekaice- **(drelce 9)**

kaas & drcove Deoere Deej Goej drcove pee mekaice—vUedJeeude drcove kaaj Ce drcove neshej ekaaar drcove S Deoere SJob Goej kaas Deoer mUedv Ce hej Ilee he#kekej Uee Gme ka huertj ka Deoere hej drcove mekaice- **(drelce 10)**

penB ekaaar me#er mes kaas & drcove ekaLee pelee niw Ilee ekaaar he#kekej Uee huertj Eje Gmeke eje ebe ekaLee pelee niw JendevUedJeeude Jen Deoere, Goej, Deoere Deej Gms kaaj ves Jeeves ka: veece drcove- **(drelce 11)**

me#Ue kaar Yeevevees ka yeej cab drcove—vUedJeeude Fme Deoere ka drcove 12 ka Deoere me#er kaar hej#ee ekaLee pelee mece drcove Gmeke Yeevevees (Demour) ka yeej calluue Sme drcove drcove epomUen Iee drcove macePelee niw DeedureKele kaaj mekaice- **(drelce 12)**

(oeC [ka ceceuedlMdeUka [drcove mUedv kaar Ooje 280 ka Deoere vUedJeeude me#Ue kaar Yeevevees ka yeej calluue drcove)

❖ Sme ceceuedlMDeeure vone neker niw Gme calluue me#Ue drcove mekaice DeedureKele vone neice- **(drelce 13)**

ekaar Deoere vUedJeeude ka mecevedrcove ieS me#Ue ka: Gheve kaaj veskaar Mebea—penB kaas & vUedJeeude calluue mUedv Uee Deoere kaaj Ce me drcove kaar mecevele ka hebe Jeeo me drcove le nes pelee niw JendevUedJeeude Goej Jeeve vUedJeeude Ghej Jeeve drcove kaaj Deveveej Sme Deoere nes mekaice ceves Jen Meje me na ceceuedlMDeeure mebeve kaaj j ne nes Uen drcove Deoere Jeeo calluue ieS me#Ue hej Yee ueid neice-

Uedo kaas & me#er vUedJeeude kaar Deoere drcove le me yearj peves Jeeve nes Uee vUedJeeude kaas hebele kaaj Ce drcove & odee nes eka ekaaar me#er kaar Iejvle hej#ee kaaj ves DeedureKele niw Iye vUedJeeude Gme me#er ka mUedv he#kekej ka Deoere hej Jeeo mUedv ekaLee peves ka yeeo ekaaar Yee mece me#Ue ues mekaice niw **(drelce 15)**

❖ Uedo Ghejeve me#er ka heC peves hej me#er mUedv niw Iye Jen Gmeke Eje nmlae#efje ekaLee pedleice- **(drelce 16)**

❖ vUedJeeude Jeeo ka ekaaar Yee drcove hej ekaaar Yee me#er kaar epomekaar hej#ee nes Deoere niw Iye: yeeve mekaice niw SJob Sme Deoere hej mekaice niw pes "eka macePe" **(drelce 17)**

drcove drcove kaaj veskaar vUedJeeude kaar Mebea—vUedJeeude Jeeo ka ekaaar Yee drcove (Stage) hej ekaaar JemUe mebeve ka eje drcove kaaj mekaice niw Ilee drcove ka yeeo mejele IeUedlMDeeure %ahave yeevevees pas DeedureKele ka: Yeeie neice- **(drelce 18)**

ÁreCælle Deajj e[>æar
[Deomle 20 (XX) SJob0eje 33]
(Judgement and Decree)

Ándrewe Æstælle máhlee kær 0eje 33 SJobDeomle 20 cell ÁreCælle Deajj e[>æar kær yeejs cællweleðave ekeæle: iðlee nww

ÁreCælle kærre magælle peeSiae—cæceus kær magæleF&heC& nes pees kær yee vüedæuðle Kæges vüedæuðle cællwe les telkæue Ûe: Fmekæ heMÜeæel Meæe; ÁreCælle magæSiae- Ûeð Yeðle-Ùeðleæa ðve kær ÁreCælle magælle: peæve nes les he#ekæej dl SJob huær[j æll kær Fmekær meðave or peðleæe-

Deomle 20 Áreðce (1)—Ùelææhlæe, JææCæpÜekæ vüedæuðle, JææCæpÜekæ ÆYeie Ûe JææCæpÜekæ Deæue ÆYeie, yenne kær meæhle nes kær veyyesðve kær Yeæj ÁreCælle magæSiae Deajj ðleæeo kær meYær he#ekæej dl kær Fuækæðære kær cæue kær cællwe me Ûe Fmeæ Devüde: Gvekær Ææðleð pejer kær sæe-' (DeæDeðreðce með 4 mev 2016, 31 ðmæcej, 2015 Éje Ææællææle)

ÁreCælle Kæges vüedæuðle cællweæekæj DeæMejææhe kær Éje ðreKæes n§ kærve leYær magælle: peðleæe peje vüedæuðle kær: GÜe vüedæuðle Éje Fme Áreðce ðleæe ðhe meæmeðæ ekeæle: iðlee nww

vüedæuðle kær heðleæe Éje ðreS ieS ÁreCælle kær magæes kær Meðæ—kærF& vüedæuðle Sme ÁreCælle kær Yeæ magæ mekæle nww pes Gmekæ heðleæe vüedæuðle ves ÁreCælle cellweKæe les nww ceiej magælle venæ nww Ûen Áreðce Deomleæekæ nww (Áreðce 2)

ÁreCælle nmlæ#æjle ekeæle peeSiae—ÁreCælle Kæges vüedæuðle cellmagæles pees kær yee vüedæuðle Éje nmlæ#æjle SJob ðvæðkæle ekeæle peðleæe- ÁreCælle hej Skeå yeej nmlæ#æj nes pees kær yee Gme0eje 152 Delele hejðleæe kær Deææle ve les yeouæ peðleæe Deajj ve ner kærF&yele peðleæe- (Áreðce 3)

uelææo vüedæuðle kær ÁreCælle—Ùeð uelææo vüedæuðle Éje ÁreCælle ðve Ûe ðlee nww les Gmeællææeðle&ðeMveðDeajj Gvekæ ðleæeMÜde meæDeæekæ Deajj kærJ DeææeS nesve DeæeMÜkæ venæ nww Deæle vüedæuðle kær ÁreCælle cellweæe kær me#æhle kærve, Deæeðleð ÆMve, Gvekæe ðleæeMÜde lele Sme ðleæeMÜde kær kærjCe DeææeS nmlæ (Áreðce 4)

Sme cæceus epeveællhe#ekæej dl kær: Ææææeðeðle huær[j æll Éje venæ ekeæle: peæle nww Jenævüedæuðle ÁreCælle magæles meæle he#ekæej dl kær Ûen meðve oise ekeæe vüedæuðle cællweæe kær peæ mekæær nww lele Deæue kær hej meæe kærve ekeæle: nww Deajj or ieF&meðve Deææe kær cællweæekæej sæe- (Áreðce 5 kær)

■ **e[>æar (Decree)**

ÁreCælle magæe ðvles pees kær lejæKe me 15 ðve kær Yeæj e[>æar leðlej kær peðleæe- ÆelÜekæ e[>æar ÁreCælle kær Deææe meæer SJob Gveællææe yeællææeðeS nmlæ-

- Jæe kær meKÜe;
- he#ekæej dl kær veæe, JæCælle SJob heðpeæle heæe;
- oelæ kær ðleææeSÜeð Deææe ekeæle iðlee Deææe, Jæe kær Deæle DeðeajjCe;
- Jæe kær Keðeææe kær Éje SJobææe Deææe cællweæekæej peðleæe

Skeå he#ekæej kær ohejs he#ekæej Éje oðle Keðeææe jkeæe kær ðleæe Ææææeðle ekeæle peðleæe (Áreðce 6)

vüedæuðle Éje e[>æar hej nmlæ#æj ekeæle peðleæe SJob Gme hej Jen ðvæðkæ Deææe ekeæle peðleæe epeæe ðve ÁreCælle magælle iðlee le- (Áreðce 7)

penb vüedæuðle ves e[>æar hej nmlæ#æj kær ves meðeð Deæeæ heo e[>æar kær ðvle nww Jen Æææle—Ùeð ÁreCælle oves Jææes vüedæuðle ves Deæeæ heo Ûeð ðvle nww ye e[>æar Gmekæ Goej Jææe vüedæuðle Éje nmlæ#æjle kær peðleæe Deajj Ûeð vüedæuðle ner meæhle nes peæle nww ye Gmekæ Deææe le Éje nmlæ#æjle ekeæle peðleæe- (Áreðce 8)

Deæue

ðææer ÁreCælle kær ðleæe Deæue kær ðreS meæleæeðe kær ieCæve ÁreCælle magæles pees kær lejæKe me DeæjCe meæer nww Deæue %æheve kær meæle e[>æar kær Ææle meæe ve DeæeMÜkæ venæ nww e[>æar kær Ææle kær ner Deæue kær peæ mekæær- oJ Deææe ÁreCælle magæles pees kær yee e[>æar leðlej kær ves cællweæekæ meæle ueleæe nww Fme yeðle Ûeð heællæ he#ekæej Deæue kær ve Ûen les nÜ les ÁreCælle kær Deæeæ hejæææe, pees meæeC& ÁreCælle kær meæ meæe nww kær Ææle kær Keðeææeðle pees kær yee Ææle Ææle (copy) kær Deæeæ hej Deæue kær mekæles nÜ Fmeðeæeðle (Deæeð) e[>æar kær peæle nww he#ekæej kær Gheueðe kær ðleæe ÁreCælle

keær ðen ðeale **DeoMle 41 drellece 1** kea ðelæpævællnægeef[>eær ceæver peæter nîw pomes ner ef[>eær lalæej nes peæter nîw dreCalle dre-heæve Sjeb ækæmer Deüle ðelæpæve kea dæS Jen ðeale ef[>eær keæ ðelæje venæ jKeæer-

keæl dæle dælle<S ceæcævedlællæ[>eær

(1) **nLeæej mechebe kea ðelægejCe (recovery) kea dæS ef[>eær**—peræðkeæmer Jæo keær ðle-ðleJemæjDeleue mechebe nes Jenæðef[>eær cællSme JeCæle ækeæle peæleæe pes Gmækeær henÙæve kea dæS helæhle nes **pomes-yævæyemle** ðeæ hejæcæCe kea Deælæueke cællæer nîj&mæceæ Deajj mæKÙæe- **(drellece 9)**

(2) **peæce mechebe kea hejæove kea dæS ef[>eær**—peræðkeæmer Jæo cællæ[>eær ðæve mechebe kea hejæove kea dæS nes Jenæð GmæcællSmeær mechebe kea hejæove ækeælespeæveskeær Delemleæ cællæle jkeæce keæ keæÙæve Deæðæ&S neæe- **(drellece 10)**

(3) **ækeæmlællDeoæleæækeæ æroMle ovesJææverDeæ%æhle** —Ove kea dæS hejæle keær ief&ef[>eær cællvÙææædæle oææer kea mlææve ðeæ ækeæmlællDeoæleææ ækeæles peæves keæ DeoMle os mekææææ ueækeære Smeæ DeoMle he#ækeæej ællkææz mæjeææF&keæ Delemæj æbÙes peæves kea yeæo ner ækeæle peæleæe- **(drellece 11)**

(4) **keæppeæ Deajj Dæle:keææææve ueævedlællæ dæS ef[>eær** —peræðkeæF&Jæo ækæmer Deleue mechebe kea keæppeskeær hejæ: ðææhle, YæSkeæ Deleæe Dæle:keææææve ueæve kea dæS nes JenæðvÙææædæle—

- (keæ) mechebe kea keæppes kea dæS ef[>eær hejæle keajjæe;
- (Ke) ækeaj dæS kea dæS pes Jæo meæmlæle ækeæS peæves kea helæ& Gheæle ækeæles idles nÙef[>eær hejæle keajjæe ðeæ peælle kea dæS DeoMle oææe;
- (Ke-keæ) cæÙæJææææ ueæve kea dæS ef[>eær hejæle keajj mekææææ ðeæ peælle keæ DeoMle os mekææææ;
- (ie) Dæle:keææææve ueæve ðeæ YæSkeæ kea Jæo cællJæo oælej ækeæles peæves keæz ueækeajj—
  - (i) ef[>eæræej keæz keæppes kea hejæove lækæ;
  - (ii) ef[>eær keæz vÙææædæle keær meÙæve meæhle dreCæle Sæ:Cæer Èeje keæppes kea ðeæle lækæ, Deleæe;
  - (iii) ef[>eær keær hejæke mes lææve Je-cællkeær meæææhle lækæ, peælle keær peæleæer- **(drellece 12)**

Note : Ghejæææ cææcævedlællvÙææædæle Èeje ðeæjæYekæ ef[>eær hejæle keær peæleæer- YæSkeæ ðeæ Dæle:keææææve ueæve kea Jæo cællpeæ peælle keæ æroMle æbÙæe idæe nes læye Deðæce ef[>eær Smeæ peælle kea hejæcææcæmJææhe hejæle keær peæleæer-

nLeæej mechebe kea ðleælle ðeæ heæSkeær meÙæve kea ðleææbe& heææve kea dæS ef[>eær—nLeæej mechebe kea ðleælle ðeæ heæSkeær ækæmer ðleææbe&S Deæjeæææve keær meÙæve keær ef[>eær cæll ðen DeoMle nîwekæ >ælle Oæve ðeæ Deüle jeðme >ælle ðeæ heæSæej Èeje meÙæve keær peæS JenæðGmæcællvæn Deleæde dææ&S keær peæleæer æperækeæ Yææej meÙæle keajjæe neæe- **(drellece 12-keæ)**

ðællæææve-Jæo cællæ[>eær—peræðJæo ðællææææve keær mechebe kea ueækeæ kea dæS ðeæ oæles kea dæS nes Jenæðpeælle keæ DeoMle ðeæ Deüle æroMle oveskeæ helæ&Skeæ ðeæjæYekæ Deæ%æhle hejæle keær peæleæer Gmækæ yeæo Deðæce Deæ%æhle hejæle keær peæleæer- **(drellece 13)**

Mæjeæ kea oælescællæ[>eær—nkeæ Mæjeæ kea ceæcæves cællÙææb >ælle Oæve venæ&æbÙæe idæe nîwÏæe ef[>eær cællæælle Oæve peæce keajjæes keæ meæde dæKæe peæleæe lææe KæðæmæyævOæer yÙæejæ æbÙes peællællæ- **(drellece 14)**

Yæææææejæ kea ðleæææve kea dæS Jæo cællæ[>eær —Yæææææejæ kea ðleæææve Deleæe ueækeæ kea Jæo cællvÙææædæle Deðæce ef[>eær hejæle keajjæes kea helæ&ðeæjæYekæ ef[>eær hejæle keajjæe æperæcæll he#ækeæej ællkææ Deæveææællææ Deðle lææææle nællæ- **(drellece 15)**

cæædækeæ Deajj Deælækeæææ kea yeælle ueækeæ kea dæS ueæS iæS Jæo kea ef[>eær—cæædækeæ Deajj Deælækeæææ kea yeælle ueækeællæ kea dæS Jæo cællDeðæce ef[>eær hejæle keajjæes kea helæ&vÙææædæle meJæðæce ueækeællæ kea dæS æroMle oæes nÏ ðeæjæYekæ ef[>eær hejæle keajjæe Deajj ueækes kea yeæo Deðæce ef[>eær hejæle keajjæe- **(drellece 16)**

mechebe kea ðleæææve kea dæS ðeæ Gveæcællæ Deðle hej heæækeæll keæppeskeæ dæS Jæo cællæ[>eær—peæe vÙææædæle ækæmer mechebe kea yeSJeajjæes ðeæ Gmæcællællænîmæes kea heæækeæll keæppes kea Jæo cæll ef[>eær hejæle keajjæe nîw læye—

- (i) Smeær mechebe æperækeæ yeajjæes cællvæjæ-jæperæle æroæællæ le nes ðeæjeæ nes kea ceæcæves cællæ[>eær he#ækeæej ællkææ Deæðækeæej æll keær læææceæ keajjæer ækeævæg keææueæ&S Èeje yeðJæeje ækeæles peæves keæ æroMle keajjæer peææe ækeæ æmeÙææve ðeææælle meæmlææ keær Oeajj 54 cællJææCæle nîw
- (ii) Deüle Deleue mechebeðæællæ ðæve mechebeðæællæ kea ceæcæves cæll ðææb æjeææ peælle kea yeðJæeje ðeæ heæækeæejæ Ce Deæææææer mes venæ&ækeæleæ peæ mekæææe nes læs vÙææædæle læovææej æroMle oæes nÏ ðeæjæYekæ ef[>eær hejæle keajj mekææææ- **(drellece 18)**

peye capeje ūe ūale olee Devegāle ekālee pēs Iye
ef[>ār—Smes ceccauedlīcālpeneḥ ūaleleoer kāś Jeeor kā dīe®ae capeje
 Delelee ūaleleoee Devegāle ekālee pāle Jendef[>ār cāllūeoer kā oḥe
 jkāce Deāj ūaleleoer kāś oḥe jkāce kāe kālve ekālee pālelee Deāj
 Gmekā yee oevallhe#ekāej ellcāllmes ekāmer Skā Ēje Jandue nesveḥāūe
 Deādlēse Devejēme kāe kālve ekālee pālelee-

Ghēlōjā ef[>ār kāār Deheue—capeje ūe ūaleleoee kā
 ceccaues cāllheejīe kāār ief&ef[>ār kāār Deheue Gvnr ūaledeevallkā

Deeare neier epvekā Deeare Jen neier ūeḥ ekāmer capeje kāe olee
 ūe ūaleleoee ve ekālee idlee netee- Fme dīdece kā Ghēyāle ueeīd nēlls
 ūeans capeje, DeoMe 8 dīdece 6 kā Deeare ūe Deḥdelee Devegāle
 nes- **(dīdece 19)**

dīcāle Deāj ef[>ār kāār ūeācāle ūaledeekāe dōlee
peavee—he#ekāejīll kāās dīcāle SJeḥ Deēānlēelw kāār ūeācāle
 ūaledeeb Gmekā Ēje Deēove ekāles peaves hej Deāj Gvnrkā Kāḥek hej
 Ghāyde kajādeer pālellēer- **(dīdece 20)**

Deēāhle kāe ūeāhe

Deēāhle cāllkāār Deḥdeleelēedll (contents) kāās mēś kāj ves kāe dūeS ūenēḥ Skā Deēāhle kāe ūeāhe dōlee pēe jne nī-
 cāue Jeeo cāll[>ār (DeoMe 20 kā dīdece 6 Deāj 7)

(Māreleā)

..... kāe dūeS olee-
 Jeeor kāār Deāj mes ..... kāār Deāj ūaleleoer kāār Deāj mes ..... kāār Ghēnlēle cāllFme
 Jeeo kā Depe leejāke ..... kāās ..... kāe mēce#e Deālece dīheśejs kāe dūeS heḥle nesve hej,
 DeoMe dōlee pāle nī Deāj ef[>ār or pāleer nīvekā ..... Deāj Fme Jeeo kā Kāḥek uekēs .....
 ®heS kāār jāḥle, Depe kāār leejāke mes Jandūer kāār leejāke lēkā Gme hej ..... ūaledele ūalele-ekāār o j mes
 yūepe māḥle ..... Ēje ..... kāās or pēs-
 ūen Depe leejāke ..... kāās cejs nīlce#ej mes Deāj vūdeleude kāār cāpe ueeie kaj or ief&
vūdeledele

Jeeo kā Kāḥek

Jeeor

ūaleleoer

- ®O Deo heo
- 1. Jeeo heḥe kāe dūeS mśeche
- 2. Meebā heḥe kāe dūeS mśeche
- 3. ūeoMēk kāe dūeS mśeche
- 4. .... ®heS hej huēr[j kāār heāme
- 5. mēe#ēdeellkāe dūeS dīdeceā-Jūde
- 6. kāācēdlvej kāār heāme
- 7. DeoMēkēe kāār leceāue

- ®O Deo heo
- Meebāheḥe kāe dūeS mśeche
- Depeā kāe dūeS mśeche
- huēr[j kāār heāme
- mēe#ēdeellkāe dūeS dīdeceā Jūde
- DeoMēkēe kāār leceāue
- kāācēdlvej kāār heāme

peēl

peēl

(4) Sme DeoMedWcW pas vledjeudle Eje Fme Ghejle ka Deoere ekaS pee mekale, Sme DeoMe mestceudle neie eka ekaer he#ekaj kaS —(ka) omejs he#ekaj ka Deoere eka Keljek kaS

(Ke) omejs he#ekaj ka Keljek ka mecyOe celkalele jkae kaS;

(ie) ekaer dresSe lejke me Ue dresSe lejke leka ka Keljek kaS;

(le) kaadlee hUeb Dej Me nees ka hanes Ghele Keljek kaS;

(*) kaadlee hUeb WcW kaS ieS dleMe° Ghele hmes mejadle Keljek kaS;

(Ue) kaadlee hUeb ka ekaer magle Yeie me mejadle Keljek kaS; Dej

(U) ekaer dresSe lejke me Ue dresSe lejke leka ka Keljek hej yupe kaS, me dle kajve neie-'' (Deoere me 4 nevel 2016, 31 eomej, 2015 Eje bedlele)

Oeje 35 ka Devlele vledjeudle Deves drcelle cW Uen Guve ka kaj mekale nveka Jee ka Keljek Deoere oie Ue oere h he#ekaj WcW Keljek ka Deoere-Deoere Yeie yese pelee Ue oere h he#ekaj Deve-Deve Keljek me Jerve kaj ves

vledjeudle Keljek ka DeoMe Deoere kaj ka Uen magle Ue kaj le nveka Jee oelje kaj ves Jee Ueb Eje Jee cW nS Jule kaS eouedle pele- Uen dleje he#ekaj ka Thej kaS oC [Ue Meenle vene nW Deheleg Ska #echele nW Dej #echele me Deoeka vene nW

Keljek pas vledjeudle Eje oie ekaS pelee (DeoMe 20-ka, dlece 2) — me hle ka DeoMe 20-ka ka Devlele vledjeudle drcve ekaS ka Keljek ka eble pees ka DeoMe os mekale—

- (1) Jee oelje kaj ves ka hle oer ieF&mevee ka Keljek
- (2) Dele dleve ka drcve SaFhe kaj ves drcve S Jeb cafle kaj ves cW nS Jule;
- (3) Dele eka ka heje ece ka drcve he#ekaj Eje Yejeve eka dle dleje;
- (4) me dle hle kaS hle ekaS pees cW nS Keljek Yees ne Jes vledjeudle ka ce dle me yeele i dle nle

(5) Deoere ka oMe cW Ska he#ekaj Eje drcelle W S Jeb dle keljek ka drcve drcve kaj ves celkale ieS Jule, pes Deoere ka %eche ka mele oekere kaj ves ka drcve Dehele nes

Fme drcve ka Deoere Keljek ka cafle G Ue vledjeudle Eje Fme drcve yeele i dle drcve ka Deveje oer pelee

Oeje 35 ka Dehele S

Ue Ue le kaj ves Jee scecaudle keljek ka Keljek (Compensatory costs) (Oeje 35-ka) — pele Oeje 35 meceve Keljek ka Juleme kaj le nW Jene Oeje 35-ka celkale kaj ves Keljek ka Juleme ka ieF&nW pes eka Oeje 35 ka Dehele nW

Oeje 35-ka ka drcve Mele nle—1. oelje Ue dleje #ee drcve Ue le kaj ves Jee neve Dele Ue ka

- 2. Fme Dehele kaj ves Jee Ueb ka %e cW Yee neve Dele Ue ka
- 3. oelje Ue dleje #ee hle Ue Dele: Dele kaj ves dle i dle nes Jee me drcve i dle nes Ue Ue dle dle nes
- 4. Uen Dehele melele Dele hej G'' drcve ieF&nW pes eka Jee drcve Ue le kaj ves Jee nW

Ueb Gheje Mele hej nes pelee nle vledjeudle kaj celkale Dele Ue kaj ves ka hle Ue DeoMe kaj mekale eka Dehele kaS Jen he#ekaj keljek ka Keljek ka me dle kaj epeka Eje Sme oelje Ue dleje #ee eka dle i dle nW

Keljek ka DeoMe ka Ue dleje ce vledjeudle Eje ne dle pe mekale nW Dehele Ue heje ece vledjeudle Eje vene Yees ne oelje drcve Ue le kaj ves Jee nes

[vledjeudle Glee ne Keljek ka Yejeve ka DeoMe oie pes le nW (3,000) hle me Deoeka ve nes Dej Gme vledjeudle ka Deleka #echele ka mece me Deoeka ve nes Dej pes oere hle me kaS nes- (Deoere me 4 nevel 2016, 31 eomej, 2015 Eje nle eble i dle)]

dlejeve kaj heje, eouerevee ka Ue oer SODEF Deje 1996 Sme Ome 1733 ka Jee celkale kaj ves Keljek ka Jule 50,000 hle Dele hele kaj ves nS drcve eka dle eka dleka drcve ka ohele kaS jkaS ka drcve G Ue vledjeudle kaS Sme kaj ves ka Deleka nW ohelevele me hlele ce caudle drcve kaS drcve hle kaj ves ka drcve Sme eka dle peve Dele Ue ka nW

duwauwe kajj le kajjveska dweS Kdwek(Oweje 35-Ke)—Uwbo Jeeo kear mejeJeeF&Uee GmeedlkaadJeekeener kajjves ka dweS dwelele ekeameer leejKe kaas Jeeo kea keaF&he#ekeaj—

(ka) Fme mathlee ka DeOwee kaadJeekeener kajjves cellDemeheawe jnlle nw DeLele

(Ke) Smeer kaadJeekeener kajjves ka dweS Uee me#Ue helle kajjves ka dweS Uee ekeameer DeUle DeOwee hej mLeive DeoMle Uehte kajjlee nwIeye vudeaweele kajjCe ueKyeze kajjles nS, Samesh#ekeaj Eeje omejsh#ekeaj kaasUegheallegka Kdwekka Vajjelawe ekaJes peewes kea DeoMle osmekanee-

Oweje 35-Ke kea kajjle Gdille—

- (i) Jeeo kear kaadJeekeenerUeallcellduwauwe kaas jekawee, lele
- (ii) Smes duwauwe mes ekeameer h#ekeaj kaas Gheiele neves Jeeus Kdwekka dweS Gmekear fadaweeekajjvee nw]¹⁹

**DeoMle 25 (xxv)
Kdwekka dweS fadaweele**

DeoMle 25 ka Deweggej dwevaweeKee ceceueallcellKdwekka dweS fadaweele kear Dehe#ee kear pee mekaeer, penoJeeoer mlleer =he mes Yeejle mes yeenj dweleme kajjlee nwUee Ueewe pelee nwUee penoJes Uee Deedekaa Jeeoer nes Jenehameyer Jeeoer mlleer =he mes Yeejle ka yeenj dweleme kajjles nes Uee Ueews peetes neM SJob penoJeeoer kear Yeejle cell keaF&DeUee mechabe ve nes (Jeeo kear mechabe ka Deedeejoea) penoJeeoer ceahuwe nes lele Gmekaa Jeeo Owee ka mabelle ka dweS nes SJob Yeejle cellGmekaar keaF&DeUee mechabe ve nes Ieye Jeeoer ka dwelele neves nS Kdwekka dweS fadaweele uer pee mekaeer nwUwbo vudeaweele Eeje dweOwee le ekaJes ieS macelle ka Devoj fadaweele venekoer peeler nw Ieye Jeeo Keefjpe kajj dwele peeleee- Uwbo Jeeo Keefjpe kajj dwele pelee nwIeye Jeeoer Keefjpeer Dehamle kajjves ka dweS Deleawe kajjlee nwDeajj Uwbo vudeaweele kaasUen meceaweeleawo Uen meeyele nes pelee nw eka Jen Deweggele macelle ka Yeelej fadaweele oves ka ekeameer hellele nshka mes dweJeejle jne nw Iees vudeaweele fadaweele Deajj Kdwek meyeOwer Smes dweyewee hej Keefjpeer Dehamle kajjvee Deajj Jeeo cell Deweggej neves ka dweS dwelele kajjvee-

(DeoMle 25 (dwelece 1 SJob2)

**DeoMle 24 (XXIV)
vudeaweele cellpece kajjvee**

Se+Ce Uee veyameepeer ka Jeeo cellUdeleawee Smeer Owejedmle kaas vudeaweele cellpece kajj mekaalee nwpees oeles kear heC&leg-S ka dweS DeeleMdeka nes- **(dwelece 1)**

Fmekaar medvee Jeeoer kaas dwele peeleee- **(dwelece 2)**

medvee os dweles peewes ka Jeeo vudeaweele cellpece kear ief& Owejedmle hej Jeeoer kaas keaF&yuepe vene dwele peeleee-

(dwelece 3)

penoJeeoer dwehe kaas YeeleS leg ka leaj hej fadaweele kajjlee nuwende fadaweele—penoJeeoer Smeer pecee jkeace kaas kaUeue Deheves oeles Uee Yeele ka =he cellmdekeaj kajjlee nw Jenehelen yekaar oeles ka dweS Dees kaadJeekeener peej jKe mekaalee nw Deajj Uwbo vudeaweele Uen dweleMdele kajjlee nw eka pecee kear ief& jkeace mechec&oeles kear leg-S kajjlee nwIeye dwehe ka yeeo Uee helleka Gheiele Kdwek Jeeoer mes Jemlewe peeleee-

Uwbo Jeeoer pecee jkeace kaas Deheves heC&oeles kear leg-S ka leaj hej mJeekeaj kajjlee nwIeye vudeaweele mdelelekeaweggej dweCelle megeS iee-

(dwelece 4)

A-Sde (ie)

ka kaasKe ka 100 ^ohelles oves nwDeajj Jeeo ka dwevee Jen jedmle Gmes oves kaas leleaj nw Ke 150 ^ohelles kea oelle kajjlee nwDeajj ka hej Gme jkeace ka dweS Jeeo uellee nw Jeeo-hese ka odlej ekaJes peewes hej ka 100 ^ohelles vudeaweele cellpece kajj osee nwDeajj Mese 50 ^ohelles oves ka Deheves oaddele ka yeej celldeleawee kajjlee nw Ke Deheves oeles kear heC&leg-S ka leaj hej 100 ^ohelles fadaweele kajjlee nw vudeaweele kaasUeehS eka Jen Gmeska ka Kdwek oves ka dweS DeoMle os-

Yeie 2
d[e[edlDeej DeoMedlkae dre-heove
(Execution of Decree and Orders)
(Oej d[ell 36 ms 74, 135, 135ka)
DeoMe 21 (XXI)

dnedue beedee mahnlee kaer **Oej d[ell 36 ms 74, Oeje 135, 135ka** SJob **DeoMe 21** call dre-heove ms mjaddele d[edee JeeCee nw mahnlee kaer **DeoMe 21** mayensyel[e DeoMe nwepmecall **106 d[edee n[**

dre-heove kaer **DeLe&** netee nw—v[edleuule ka DeoMe Eeje Dehever d[e[edlMkaes ueet d (kaed[er]e) kajvee-

dre-heove Jeeo kaer Delece haef Ceece netee nw Uen Smeer v[edleuule ka beedee nwepmekaa Eeje d[>aar Uee DeoMedlkae Deleake netee nw

dre-heove Gmeer d[>aar kaer kajedee pee mekaale nwepmekaa Uefo Deheue kaer ieF& nw les Deheue call haef le Delece v[edleuule kaer d[>aar Deej Uefo Deheue ver&nj& nw les Delece Delekaej lee Jeeus v[edleuule kaer d[>aar-

Oeje 36 ka Deveg[er]—Fme mahnlee call d[e[edlMkae dre-heove ms mjaddele pas Ghye[de nw Jener Ghye[de DeoMedlkae dre-heove hej Yee ueet netee-

- (1) d[>aar ka dre-heove ka dueS me#ee v[edleuule,
- (2) dre-heove ka dueS beedee hee,
- (3) dre-heove v[edleuule Eeje Dele[er]e (determied) ekaales pees Jeeus DeMve
- (4) dre-heove ms mjaddele ka J Dele beedee,
- (5) dre-heove kaer {lie,
- (6) dre-heove hej jeka,
- (7) d[>aar ka dre-heove ka Deleake d[er]haef SJob d[er]e-

(1) d[>aar ka dre-heove ka dueS me#ee v[edleuule d[>aar haef le kaj ves Jeeus v[edleuule kaer haef Yee-ee (Oeje 37)—mahlee kaer **Oeje 37** call d[>aar kaer haef le kaj ves Jeeus v[edleuule kaer haef Yee-ee ekaale idlee nw Fme Oeje ka Deveg[er] d[>aar haef le kaj ves Jeeus call dre-ve v[edleuule Meedee n[—

- (i) Jen Delece yeej kaer v[edleuule epemev Jemleje: d[>aar haef le kaer nw
- (ii) Deheuevele d[>aar ka caeues call Delece yeej kaer v[edleuule; pen& Delece yeej kaer v[edleuule Delele Je callve jn idlee nes Uee Gmes d[>aar dre-heove le kaj ves kaer Delekaej lee ver&nj ieF& nw Jen& Jen v[edleuule pes dre-heove ka mecale #e[edlekaej kaer Deleee kaj jne nes Delekaej epeme mecale Gmenes d[>aar ka dre-heove ka dueS Deleove ekaale idlee nw Gmeer mecale Uefo Gmeka Uenab Jeeo odlej ekaale pelee les Gmes Gme Jeeo ka d[er]ee Ce kaer Delekaej lee netee-

dre-heove ka dueS d[>aar kaer Dele[er]e (Oeje 39)—dnedue beedee mahnlee kaer **Oeje 39** ka Deleake d[>aar haef le kaj ves Jeeus v[edleuule Gmekae dre-heove ka dueS ekaer Dele me#ee Delekaej lee Jeeus v[edleuule kaer Dele[er]e kaj mekaale nw Dele[er]e ka dueS d[>aar Oeje Deleove kaj mekaale nw Uee Jen v[edleuule mjaddeleka ms Yee Dele[er]e kaj mekaale nw

dre-heove ka dueS d[>aar kaer Dele[er]e kajvee v[edleuule kaer mjaddelekaej nw uebye dre-heove kaedleer kaer Dele[er]e ver& ekaale pee mekaale nw

Oeje 41 ka Deveg[er] Dele[er]e v[edleuule, Uefo d[>aar kaer dre-heove nes idlee nw les Uee Uefo dre-heove le kaj ves call Demheue jnlee nw les oev[er]haef d[er]ledelell call beedee kaj ka, d[>aar Yeeves Jeeus v[edleuule kaer ueesdelee- Smeer kajvee Dele[er]e v[edleuule ka dueS DeleM[er]e nw Fme Oeje ka beedee DeoMedlkae n[G[er]e v[edleuule Smeer d[>aar ka dre-heove kaer jeka mekaale nw peye Gmekaer G[er]e v[edleuule call kaer Deheue kaer idlee nes-

Oeje 43 ka Deveg[er], Yeej le call d[er]lele Jen v[edleuule epeme hej Fme mahnlee kaer d[er]lele ver&nj Yeej le kaer yeej kaer idlee mejkaej ka beedlekaej Eeje m[er]e Uee Ueuet j Kes idlee Sme v[edleuule

Éeje haafje le ekales idles ef[>ээр кээ dre-heove Ueb JendvonaKobUee pee mekalee nWDeaj Gve peienelWhej ekalee pee mekalee nWJendshaj Uen mathlee ueei d nWJendFme mathlee callJedCoke beledvee kai Devrenej ef[>ээр dre-heove le kear pee mekalee-

Oeeje 44 kai Devrenej, jepenle vUedleuudle kai ef[>ealldkkae Yeeje kai ekameer Yee Yeeie calldre-heove peneshaj Uen mathlee ueei d venenw jepUe mejkaj DeDemelvee Éeje Uen dreOafje le kaj mekalee nWekai Gme jepUe call[>ээр (kkaej dre-heove) le kear pedleier caevallGmeer jepUe kai vUedleuudle Éeje haafje le kear ief&nes-

Oeeje 44-kai JUedkkaej jepUe #eSe (Reciprocat-ing territory) kai vUedleuudleÉeje haafje le ef[>ealldkkae mehdDele nW—Ueb ekameer JUedkkaej jepUe#eSe kai Jeef% vUedleuudle kear ef[>ээр kear beceCale beale ekameer epave vUedleuudle callhaeFue kear ief&nWJendGme ef[>ээр кээ dre-heove Gmeer Yeeble ekalee pedleiee caeves Gme ef[>ээр каэс Gmeer ves haafje le ekalee nW beceCale beale kai mele ef[>ээр kear leg Uee macedvepev kea beceCe-heSe Yee mbuive ekalee pedleiee-

Oeeje 45 kai Devrenej, ef[>ээр dre-heove kai dueS pes bealtee ohej vUedleuudle kaes Yepes callDhevedeer peeler nWmecevUelUee Jener bealtee Yeeje kai yanj Yeeje mejkaj kai bealldkkaej Éeje mleshele vUedleuudlekaes Yepes callYee Dhevedeer peeler nW

(2) dre-heove kai dueS bealtee heSe

dre-heove kai dueS Deesove—mathlee kai DeoMle 21 drelce 10 kai Devleike drcve JUebai dre-heove kai dueS Deesove kaj mekalee—

- (i) ef[>ээрDeej
- (ii) ef[>ээрDeej kai dledkai bealredde
- (iii) **mathlee kear Oeeje 146 lele DeoMle 21 drelce 16** kai Devleike drcve JUebai Yee dre-heove kai dueS Deesove kaj mekalee—
  - (a) ef[>ээрDeej kai Devleike olee kaj ves Jeeve JUebai
  - (b) ef[>ээрDeej kea Deldej lea (Delced epemes ef[>ээр Deldej le kear ief&nes)
- (iv) mehdaj ef[>ээрDeejUedW call mes keaf& Skeá Uee Delekai ef[>ээрDeej-

Deesove kaj ves kear jale S

ekameer ef[>ээр kai dre-heove kai dueS ef[>ээрDeej Éeje drcvedleKele kaes Deesove ekalee pee mekalee nW—

- (i) ef[>ээр haafje le kaj ves Jeeus vUedleuudle Uee Fmekai dueS drelceka Delekkaej mes Uee
- (ii) Deldej lea vUedleuudle Uee Fmekai dueS drelceka Delekkaej mes

Ueb ekameer mechebe kai dleale kai dueS GodesseCee pejer ekalee peeves kear lejke mes dleale kear lejke kai yeble drcCale \$e+Cer kear celleg nes peeler nW heaj Yee dleale kaj eble pelee nWlepe dleale kaes caSe Fme DeDeej hej Dehamle venekalee pedleiee eka ef[>ээрDeej ves Gme drcCale \$e+Cer kai mLeve hej Gmekai dledkai bealredde kaes jKaves callDemhaue jne nW uskaave vUedleuudle leye dleale Dehamle kaj osee peyekai Smes dledkai bealredde kai ve Dees mes Gme hej bealldkkae beale hd[e nes-

(3) dre-heove vUedleuudle Éeje DeleDeejCe (determied) ekales peves Jeeus bealtee—mathlee kear **Oeeje 47** dre-heove vUedleuudle Éeje ef[>ээр kai dre-heove kai mecle drcOafje le ekales peves Jeeus bealldkkae mehdDele nW Fme Oeeje kai Devleike dre-heove vUedleuudle kaes dlamle Mebaa or ief&nW

nejvredle yevce **kaevredle**, SO DeFD Dejo 1963 SmeO meo 2009 kai Jeeo callUen drcCale eble ielle eka dre-heove vUedleuudle kaes Devle Delekkaej le beove kear ief&nWekai Jen ef[>ээр kai dre-heove mes mehdDele mecmle bealldkkae drcheSeje Gmeer mecle kaj meka leekai Deueie mes Jeeo oelje ve kajvee hd[e s-

Fme Oeeje kaes Deledreddele kaj ves kea heald drcvleer veele Uen nWekai Jeeo callhe#kkaejalkai yeble G'' ves Jeeus bealldkkaej Gme ef[>ээр kai heuve SJob Yajleave mathlee mecmle bealldkkae kaes drcheSeves call dre-heove kaj ves Jeeus vUedleuudle kaes medeaa yevkaj, Skeá memler, Meal ef Deaj Deleuceye Ghele lele Gheyde kajvee nW

Uen Oeeje kealve Jeeo kai he#kkaejalkai yeble Gihve nS dleJeeo hej ner ueei d nekler nWve eka Jeeo kai he#kkaejalkai SJob Devle JUebaldkkae yeble- Uen Oeeje emhaa Gvne#ceceuealldkkae meafele nW peneshajeeo ef[>ээр kear caevlele mes drcve Gme ef[>ээр kai dre-heove, Gvceave SJob leg mes mehdDele nW

Fme Oeeje kai Devleike Skeá dre-heove vUedleuudle drcvedleKele bealldkkae DeleDeejCe kaj mekalee nW—

- (i) Jes meYer ōlme pas Gme Jeeo ka h#k#ej d[lDee Gvka ōalrededlelka yeale Gheve nes nQ Deej
- (ii) Jes ōlme pas d[>eal ka d[re-heove (Execution), Gvcaſve (Discharge) Deej leg^o (Satisfaction) mes meJdele nQ
- (iii) Ueſ ōn ōlme hame nes nwe ka k#F & Jleſka ekaer h#k#ej ka ōalredede n[ōe venR les Snes ōlme ka DelDej Ce d[re-heove ka j ns vledleude Eje DelDej le k#le pedlece-

d[re-heove vledleude Eje Ghejka ekaer ōlme ka d[reDej Ce k#le peve maſlee kaer ōeje 2 (2) ka Devlele d[>eal kaer BeCeer cellvenR Dele n[

Jeeo ka h#k#ej—Jes Jleſka Jeeo ka h#k#ej nes nQ pas Jeeo ka Devlele cellh#k#ej ka ^{TM}he cellkaer Yeer lejka (Ūens men ōe iaele) mes opek#eas i el nes n[ōlede Gve dleka ōalrededlel ka epameſ Jeeo ōdej k#le n[ōe epameka d[e^oae Jeeo ōdej k#le ielle n[

- (1) epame d[>eal ka d[re-heove k#le pee j ne n[Gmeka Jeeo S Jleſleſe Jeeo ka h#k#ej nes n[
- (2) Jeeo lDee ōalreſe epameka Jeeo Kej jpe nes ōeje nes Fme ōeje ka ōalrepeelka d[eS Jeeo ka h#k#ej n[
- (3) d[>eal ka d[re-heove cellmechebe Kej oves Jeeo >eale Fme ōeje ka Devlele Jeeo ka h#k#ej mecePee pedlece-
- (4) Sk# DeſDej ka ōalreſe (Propharma defendent) Yeer Jeeo ka h#k#ej nes n[
- (5) veueer >eale Yeer Gme d[>eal ka d[re-heove ka d[leer ka Jeeo ka h#k#ej nes n[pas yeōka hej DeDej le nes-

DeoMe 21 ka d[rehe 2 cell ōn GhejDele n[weka ekaer ōk#ej kaer De%eſle ka Deſe oſle k#F & ōve vledleude mes yeer j ōſle pelee n[ōe ekaer ōk#ej kaer hej er De%eſle ōe Gmeka ekaer Yeie ka meceDepeve De%eſleDejer ka meceDevele ^{TM}he cellDevlele ka j ōſle pelee n[JeneDe%eſleDejer Gme vledleude ka epameka ka d[le De%eſle ka d[re-heove ka jve n[Sner oſeier ōe meceDepeve ka ōceſe ka j s[ee Deej vledleude Gmes leſveſe De%eſleDejer ka j s[ee-

Sce ō h#k#ej Beſeſle yevece Beceſe JeeCe, SO DeF ō Dejo 1967, Sme ō meō 1193, ōnleje Jeeo celllede ka d[reheve ōalheſle ka j les n[ka ielle eka—

1. d[reheve ōeſle maſlee ka DeoMe 21, d[rehe 2 ka Devlele penB ekaer ōk#ej kaer De%eſle ka Deſe oſle k#F & ōve vledleude mes yeer j ōſle pelee n[ōe ekaer ōk#ej kaer hej er De%eſle ōe Gmeka ekaer Yeie ka meceDepeve De%eſleDejer ka meceDeve ka ^{TM}he cellDevlele ka j ōſle pelee n[JeneDe%eſle ka d[re-heove ka jve Jeeo vledleude Sner oſeier ōe meceDepeve ka De%eſleDejer ka j mekae- ōeſe De%eſleDejer ōn n[weka De%eſleDejer Eje Sner meve vledleude ka os oſe ōeſe- ōe De%eſleDejer Sner meve venR oſe n[les d[reCeſe-ſe-Ce Fme ōk#ej kaer meve vledleude ka os mekae-

(2) meceDepeve ka d[eS Gvehe#eſe kaer meceDe De%eſleDejer n[

(3) ōeje 47 ka Devlele De%eſle ka d[re-heove ka jve Jeeo vledleude Gve meYer ōlmeDele DeDej Ce ka j mekae pas Jeeo ka h#k#ej d[lDee Gvka ōalrededlelka yeale hame n[n[epameka eka De%eſle hej le kaer i eF & Leer Deej epameka meyeōe De%eſle ka d[re-heove, Gvcaſve ōe leg^o mes nes-

(5) d[re-heove ka {le d[re-heove ka j ves kaer vledleude kaer Meſeſe

(Powers of Court to enforce execution) d[reheve ōeſle maſlee kaer **ōeje 51** cell d[>eal ka d[re-heove ka j ves kaer vledleude kaer Meſeſe JeeCe n[

Fme ōeje ka Deveſe peye d[>eal vledleude mes Deheve d[>eal ka d[re-heove ka d[eS Deſe ka jve n[lye vledleude DeoMe os mekae n[weka d[>eal ka d[re-heove—

(ka) ekaer mechebe ka hej oſe (Delivery) Eje k#le pedle epameka d[e^oae d[leſe ^{TM}he me d[>eal hej le kaer i eF n[

(Ke) ekaer mechebe kaer ka jve Deej d[lede Eje ōe Gmeka ka jve d[lede Eje k#le pedle; Fme ōeje ka me^o ekae ka Deveſe ka jve S Jleſlede ka DeoMe oſe meceDe vledleude Eje d[reCeſe-ſe-Ce ka meceDe kaer i eCee ka j les meceDe Jen mechebe ōel^o oſe pedle pas d[>eal ka d[re-heove cellkae d[leſe pas mes l e l meceDe ōeſe ekaer d[lede ōe d[lede ka ye j Keves Jeeo ^{TM} d[ōe ōle Eje ōſe ōeſle n[

- (ie) əjəɦəlejer Deɦj kəɦjeieej ʃəlləreɦe: Éjeje əkəle peɦle pes məɦnlee kəɦ **Oeeje 58** ʃəll ɔr iəf& Delede mes Deɦkəkə ve nes ɔpeleuev əkəɦ Gme Oeeje kəɦ Deɦlelele ɔves kəɦ ʃəɦledeue nɦ
- (le) ʃəɦekə kəɦ ɔreɦleɦə Éjeje əkəle peɦle; Delele
- (*) əkəɦeər Deɦle {ɦe mes əkəle peɦle pes Deɦleɦe (Relief) kəɦ ʃəkeɦle kəɦ ɔreS ʃəɦledeɦe nes-
 hejvleɦ Sɦeər ɔ[>əər kəɦ ɔre-ɦeove pes ɔve kəɦ məɦle kəɦ ɔreS nɦ Jəɦdeɦkəɦjeieej ʃəlləreɦe (Detention) leje le kəɦ veɦk əkəle peɦleie peye le kəɦ ɔreCəle \$e+Cəer kəɦ hənue Fɦe yele kəɦ kəɦjeCe ɔkəvees kəɦ Deɦeje ve ɔs ɔɦle peɦle əkəɦ Gmes kəɦleɦe əmələue kəɦjeieej ʃəlləreɦe peɦle- vɦledeuele ɔkəlees i ɔles kəɦjeCe kəɦ ɔreCəle peye le kəɦ əkəɦ Gmekəɦ məceɦeue veɦk nes peɦle nɦ kəɦ—
- (1) ɔreCəle \$e+Cəer Gme ɔ[>əər kəɦ ɔre-ɦeove ʃəlləreɦe [əueves kəɦ ɦe Gmes ɔreɦeje kəɦjes kəɦ Gɦɦle mes—
  - (i) vɦledeuele kəɦ mleuele Deɦkəkəɦjeieej mes ɦe lees heɦje neves Jəuee nɦ ɦe ʃəɦle ve Jəuee nɦ Delele
  - (ii) Jəo ɔdeje kəɦjes kəɦ jəo məɦeɦe kəɦ əkəɦeər ɔɦɦmes kəɦ yeɦeueer mes Deɦeje le kəɦ ʃəɦe nɦ ɔɦe ɦe nɦ ʃəɦe nɦ ɦe Gmekəɦ məceɦeue ʃəlləreɦe & Deɦle DeɦeueveɦeCək (Bad faith) kəɦle kəɦje ʃəɦe nɦ Delele
- (2) ɔreCəle \$e+Cəer kəɦ həne ɔ[>əər kəɦ j kəɦ ɦe Gmekəɦ Yeie kəɦ ʃəɦe vees kəɦ heɦlele mədeue nɦ ɦe ɔ[>əər kəɦ leje kə hej j n ʃəɦe nɦ heɦje Yəer Jəɦ Gmes ɔves mes Fɦeɦje kəɦje le nɦ
- (3) Jəɦ ɔ[>əər Sɦes j kəɦ kəɦ ɔreS n ʃəɦe kəɦ ɔreCəle \$e+Cəer Jəɦleɦe kəɦ nɦlele mes ɔɦɦeue ɔves kəɦ ɔreS yeɦle nɦ

ɔreCəle \$e+Cəer kəɦ əjəɦəlejer S Jəɦkəɦjeieej Bihar (J) 2013]— ɦe əkəɦeər Jɦeɦə kəɦ əjəɦəlejer kəɦ ɔreS ʃəɦledeɦe Deɦeje ʃəɦe nɦlees vɦledeuele əjəɦəlejer kəɦ le Yəer Deɦɦle ɔse peye ɔre-ɦeove kəɦ ɔreS əkəlees i ɔles Deɦeueve ʃəlləreɦe heɦle Jəɦle nes ɦe Məɦle heɦe Éjeje Deɦkəkəlele əkəle i ɔle nes- peye vɦledeuele kəɦ məceɦeue nes peɦle leje Jəɦ **Deɦɦle 21 ɔrelece 37** kəɦ Deɦlelele əjəɦəlejer kəɦ ɔreS mədeue ɔre kəɦle me kəle nɦ

Fɦe Oeeje kəɦ Deɦlelele vɦledeuele Deɦeue məceɦeue nes peves kəɦ kəɦje ʃəlləreɦe ue kəɦje: kəɦjeieej əkəɦ ɔreCəle \$e+Cəer kəɦ əjəɦəlejer kəɦ Deɦɦle ɔves kəɦ heɦle; Gmeves ɔre kəɦ i ɔles kəɦje ʃəlləreɦe əkəɦeər kəɦ Yəer Deɦlelele Deɦeue kəɦ əjəɦəlejer əkəlees peves S Jəɦ əmələue kəɦjeieej ʃəlləreɦe peves kəɦ ɔreS ɔpeleueve yeve ɔɦle Lee-

Oeeje 51 (ie) S Jəɦ Oeeje 58 ʃəlləreɦe əjəɦəlejer kəɦ Gɦɦle nɦ ɔre ʃəlləreɦe Deɦkəkəɦ yeɦle məɦeue yeveles j kəɦ-

peɦeər peɦe ʃəlləreɦe yevece **yeɦə Deɦə kəɦle**, SO Deɦɦle Deɦe 1980, SɦeO məO 470 kəɦ Jəo ʃəlləreɦe meɦlele vɦledeuele ves məɦnlee kəɦ Oeeje 51 kəɦ ʃəlləreɦe le kəle əkəle Lee- Fɦe Jəo ʃəlləreɦe \$e+Cəer yeɦə kəɦ kəɦle Lee ɔpeleue DeɦejeCe ʃəlləreɦe əjəɦəlejer əkəle i ɔle Lee- Fɦe Jəo ʃəlləreɦe kəɦ Oeeje 51, Deɦɦle 21 ɔrelece 37; məɦledeue kəɦ Deɦe Jəo 21 S Jəɦ ʃəlləreɦe Jɦejeje Deɦe jəpevele kəɦ Deɦkəkəɦ Jəɦlelele kəɦ Deɦe ɔre Deɦe ɔrelece kəɦ Deɦe Jəo 11 kəɦ uelele əkəle i ɔle Lee-

Gɦɦle vɦledeuele ves Deɦledeɦe kəɦ Gveɦe kəɦ le nɦ Deɦeue kəɦ ɔre j m le kəɦ ɔɦle lele ɔre-ɦeove vɦledeuele kəɦ ɔre ɦe kəle əkəɦ ɔreCəle \$e+Cəer kəɦ məɦeɦe ʃəlləreɦe \$e+Cəe kəɦ Yejeleue Gme ʃəlləreɦe pe me kəɦ pəne əkəɦ Gveɦe (Gɦɦle vɦledeuele) ɔrele kəɦ ɔreledeue ʃəlləreɦe əkəle nɦ

vɦledeuele ves ɔreCəle əkəle əkəɦ Deɦleje ɔre Deɦe ɔrelece kəɦ əkəɦeər Jɦeɦə kəɦ ʃəlləreɦe Fɦe Deɦeje hej peve ʃəlləreɦe mes ɔre-ɦeue əkəle nɦ kəɦ Gmeves Deɦeue məɦledeuele ɔrelele Jəlləreɦe heje veɦk əkəle nɦ Yejele Gme Deɦe ɔrelece kəɦ nɦle#ej kəle ɔɦle nɦ Deɦe məɦledeue kəɦ Deɦe Jəo 51 kəɦ Deɦlelele Gmekəɦ DeɦejeCe kəɦjes kəɦ ɔreS yeɦle nɦ

ɔreCəle \$e+Cəer Éjeje \$e+Cəle kəɦ Yejeleue ve kəɦ heves kəɦ jəe ʃəlləreɦe **məɦledeue kəɦ Deɦe 21** ʃəlləreɦe kəɦ ʃəlləreɦe kəɦ ʃəlləreɦe

“əkəɦeər Jɦeɦə kəɦ ie jəje neves kəɦ Fɦe Deɦeje ve veɦk nɦ Deɦe əkəɦeər Jɦeɦə kəɦ \$e+Cəe kəɦ Deɦlelele kəɦ ɔreS, yeve yeve kəɦ ɔreledeue kəɦje leye le kəɦ Deɦe 21 kəɦ ɔreledeue nɦ peye le kəɦ ʃəlləreɦe ve nes peɦle əkəɦ heɦlele mədeue neves kəɦ yevele yeve Yəer Gme Jɦeɦə ves yeɦeueer heɦle kəɦ Delele peve yə kəɦ \$e+Cəe kəɦ Yejeleue veɦk əkəle nɦ”

vUedleude ves **Pestledej** (Xavier) yevace **kaejeje yekaa d[reO**, 1969 SueO saO 927 SJob d[eede Deleeie kaer 54Jek efhees&kae nJeeve otis n\$ kaene eka Ueb d[reCae \$e+Cer ka heme Yelkaeue callSe+Ce ka Yojelave ka medave Les cejej Deye venek nO Ue Delledkae kaee nO les Gme JUebaa kaas Fme DeMedle mes efjehelej kajjvee SJob kajjeiej cell[euvee eka Yojelave ka d[reS Gmes efjedlle **kae peh Dehekae ka Devo 11** l[de medave ka **Devo 21** kaee Guudave n[

Deleeie kaer maueu n[eka ekamee JUebaa kaas kajjeiej cell[euvee kaee DeoMle kaave Fme DeDeej hej venek adUee p[ave UeefS eka MedFuekae kaer Yedle cenepave kaenlee n[eka **“ceO kaave Ueanlee n[Deej cejsyeel[kaer DeoUeierve kaj veskae n[ee nercas UeefS-”**

(3) oechelle DeDeekaj ellkae efedre& heuave ka d[Ueanlehave ka d[reS JUeoMle ka d[reS d[>eear [UP (HJS) 2009]—penB ekamee hefkeaj ka d[e@ae d[>eear heefje kaer ief& n[Deej Gmaves Gme d[>eear kaee p[aveyepokaj heuave venek ekaUee n[Jene—

oechelle DeDeekaj ellkae d[Ueanlehave kaer d[>eear kaer oMee cell[Gmek[er mechebe kaer kajkaa Eje, Uee

medeve ka efedre& heuave Ue JUeoMle kaer d[>eear kaer oMee cell[evede kajjeiej cell[evese Eje Ue Gmek[er mechebe kaer kajkaa Eje Ue osredEje ueid kaer pedlee-

penB Ukae kajjves Jeeve hefkeaj kaef& d[reiee nes Jene d[>eear Gme d[reiee kaer kajkaa Eje ueid kaer pee m[kaer Ue vUedleude kaer Devegalle mes Gmek[er d[reMk[adUee cakUe hee d[rekeej Uelkaas d[reUe kajjeiej cell[e@ae kajjves Ue kajkaa Ue d[revese osredEje ueid kaer pedlee-

Ueb kajkaa **Un ceame** l[kae pejer j n[er n[Deej d[reCeae \$e+Cer ves d[>eear kaee heuave venek ekaUee n[Jene d[>eear kaer Deeeave hej mechebe yel[er pee m[kaer n[Deej d[>eear kaer kaas Sme d[rekaej adUee pedleeie e[ame vUedleude Gelle m[cePes adUee pedleeie Deej yek[er jkaee kaas Yee Deeeave ekaUes p[aves hej adUee pedleeie-

penB d[reCeae \$e+Cer ves d[>eear kaee heuave kaj adUee n[l[de d[re-heevkeal&kae KeUe Yee Ueje adUee n[Ue kajkaa kaer lejke mes **U: ceame** kaee D[le nes l[kae mechebe ka d[ealle ka d[reS kaef& Deeeave venek adUee n[Ue Deeeave ekaUee n[ceiej veeepoj kaj adUee l[de n[Jene kajkaa venek nes-

penB Ghedjea d[>eear kaee heuave venek ekaUee l[de n[Jene vUedleude Ghedjea DeoMk[ae d[rekaeues ka yeuus Ue mede-mede Uen d[reMle osmekale n[veka **“Jen kaad[ep[amee kajjves kaer Deheie kaer ief& Lear,”** hefkeaj Ue vUedleude Eje d[rejea ekaUes ief JUebaa Eje d[reCeae \$e+Cer ka KeUer hej ekaUee pedleeie Deej Jes KeUer Gme d[rekaej Jem[us pedleeie cevedUes d[>eear nes-

“Jen kaad[ep[amee ekaUes p[aves kaer Deheie kaer ief& Lear” ka Derleieke Dele-e[delekae (Prohibitory) l[de Deeehkeka (Mandatory) DeoMle Dees n[**(d[relece 32)**

efyekaaj Deebie yevace ierjer Deje DeUe, 20 kajjejer, 2017, Oeje 50 DeoMle X d[relece 32 ka efedave ka Devegaj kaUee m[leUer JUeoMle d[reCeae \$e+Cer ka efedeka d[reUed[deUllka d[e@ae Yee Derleieke kajjlee pee m[kaer n[

d[reCae—Oeje 50 ka d[reUevedlmes n[veka peye kaef& d[reCeae \$e+Cer Deeehle kaas m[legS ekaS d[reiee ner ceke nes Ueje n[l[de Fmes Gmek[er efedeka d[reUed[deUllka d[e@ae d[re-heebe kajjlee pee m[kaer n[Oeje 50 ekamee efedMe-S d[rekaej ka Deeehle mes m[ceyef[de venek n[medeUes JUeoMle ka d[reS Deeehle kaas Yee ceke d[reCeae \$e+Cer ka efedeka d[reUed[deUllka d[e@ae d[re-heebe kajjlee pee m[kaer n[me eka JUeb[aele kaer ef&kae DeDeekaj JUebaa kaer cakUe ka mede mechebe nes pelee n[efUe ka caeue cellueid venek nes n[

Asde

kaee medeve mechebe Dele Jeeve **‘ka’** Ska d[receae Ka[e kajjlee n[ep[amee kaer Ce **‘Ke’** kaee Deeeade c[reave (Mansion) j n[ves ka D[leUe nes pelee n[l[delUed[ad **‘ka’** kaas d[re@ae ekaUes p[aves Gmek[er mechebe kajkae ekaUes p[aves l[de d[receae kaas n[Sves ka d[reS Yee d[>eear heefje kaer ief&uekae **‘ka’** d[receae n[Sves Jeeve d[>eear kaee heuave kajjves mes F[rekaej kajj otee n[vUedleude kaer j[de n[veka Ueb **‘ka’** kaer mechebe kaee ef[ealle kajj Yee adUee pedle les Yee Gmes d[rele jkaee **‘Ke’** ka c[reave ka DeleUeUe (Depreciation) ka d[reS adUes p[aves Jeeves d[rekaej ka d[reS heUeUe venek nes-

UenB hej **‘Ke’** vUedleude mes Deeeave kajj m[kaer eka Jen d[receae n[Se adUee pedle Deej Gmes n[Sves cell[eUes i d[es KeUer kaas **‘ka’** mes d[re-heeve kaad[ee n[l[delUed[ad d[reUee pedles-

(5) ml'eelej mechebe ka' dueS ef[>ear[UP (HJS) 2009]—ml'eelej mechebe ka' hej'iove ka'ar ef[>ear ka'ar om'lee call' Gmekaa' ka'yppe ef[>earDeej'er ka'as Uee' Gmekaa' Eeje' d'rdlejea' eka'les i'dles J'uebea' ka'ashej' o'de eka'lee ped'leiee' l'le'ee mechebe' hej' ka'ady'ope J'uebea' ka' ka'yppe' ve' U'ed[ves hej' Gms n's'dlee' ped'leiee-

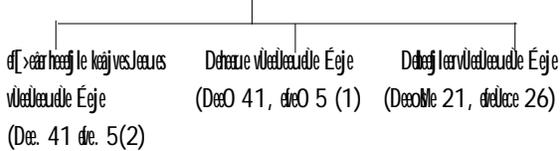
pan'ek'ameer d'rece'de Uee' D'oneles ka' ka'ypes ka'e hej'iove eka'lee peeve' n'w Deaj' ka'yppeDeej'er ef[>ear Eeje' Day'eez' n'ekes n'g' Y'ee' Day'eele™'he m'eshen'ij'ev'sv'enero'see' n'w n'und'ne'hej' v'ued'leeu'dle, eka'ameer n's'eer ka'as pes™'d[Uee' d'le'ee ka' De'ev'ne'j' u'esi'ed'ka' mece'ves v'ener'D'ee'ler n'w U'eg'ped'le'jea' U'ek'el'ever ok'ej' S'Jeb n's' pe'ev's ka'ar me'gl'e'dee' os'es ka' h'ell'U'ee'le'j' U'en Deo'm'le os'm'ka'le'ee n'w ka' J'end'ne'hej' u'ei'ee ka'ef & Y'ee' l'ee'ue' U'ee' e'ne's'ka'aveer (Bo'it) l'ee[or' ped'les U'ee' K'ee'ue or' ped'le, o'j' J'ee'pe' l'ee[d'ol'ee' ped'le U'ee' d'el'le'm'le ka'j'v'es ka'e' D'ev'le ka'ef & o't'he'je ka'ad'le'ka'le' U'ee' ped'le- F'm'e d'ek'ee'j' ka' hej'iove ka'as Keeme' ka'ypes ka'e hej'iove ka'n'les n'e'

(Deo'm'le 21 d're'lee 35)

(6) he'ce'k'ka' d'le®'ae ef[>ear ka'e d're-he'ov'e—pan'ek' ka'ef & ef[>ear eka'ameer he'ce'k'ka' d'le®'ae he'ej' l'e' ka'ar i'ef & n'w J'end'ne'ef[>ear ka'e d're-he'ov'e d're'ce' ka' d'le®'ae eka'lee ped'leiee—

- (1) Y'ee'ee'oe'j' ka'ar mechebe ka' d'le®'ae;
- (2) S'ines J'uebea' ka' d'le®'ae' pes m'ul'eb D'eh'e'v'sve'ce' mes G'h'em'p'eele (appear) n'ij'ee n'w U'ee' D'eh'e'v's D'ee'f'el'd'ee'ee' call'm'j'ee'ka'ej' eka'lee n'w ka' J'en Y'ee'ee'oe'j' n'w U'ee' Y'ee'ee'oe'j' v'ued'le d're'ce'd'ee'ee' eka'lee' pe'e' U'ed'je'e' n'w
- (3) eka'ameer S'ines J'uebea' ka' d'le®'ae' e'p'm'e hej' J'uebe'aa'ile™'he mes Y'ee'ee'oe'j' ka'ar n'w n'el'ee' mes m'ee'ave' ka'ar l'ee'ce'ue' ka'ar i'ef & nes Deaj' pes G'h'em'p'eele n'ev's call'D'em'che'ue' j'ne n'w

(6) d're-he'ov'e hej' j'ek'a'
d're-he'ov'e ka'ad'le'ee'n'er ka'as n'le's'le'le' eka'lee' peeve'

(1) ef[>ear he'ej' l'e' ka'j'v'es J'ee'us v'ued'leeu'dle Ee'je—eka'ameer ef[>ear ka' dueS' De've'je'le' Dehe'ue' ka'ar De'J'ee'de' ka' m'ee'ch'ile' n'ev's ka' h'ell'ek' U'ee'b' G'm'e ef[>ear ka' d're-he'ov'e ka'as j'ek'a' pe'ev's ka' dueS' ka'ef & De'e'ov'e, ef[>ear he'ej' l'e' ka'j'v'es J'ee'us v'ued'leeu'dle mes eka'lee' pe'lee' n'w l'ee' v'ued'leeu'dle h'ell'ee'le' ka'ej' Ce' d'o' K'ee'd'es pe'ev's hej' G'm'es j'ek'ee'v's ka'e Deo'm'le os'm'ka'le'ee' n'w

ef[>ear he'ej' l'e' ka'j'v'es J'ee'us v'ued'leeu'dle Ee'je' d're-he'ov'e ka'ar ka'ad'le'ee'n'er ka'as j'ek'ee'v's ka' dueS' ka'ef & Deo'm'le l'ee' l'ek'a' v'ener'd'ol'ee' ped'leiee' pe'ye l'ek'a' eka' v'ued'leeu'dle ka'e U'en m'ee'ce'd'ee'v'e v'ener'n'es pe'lee' n'w eka'—

- (ka) U'ee'b' J'en Deo'm'le v'ener'd'ee'le' pe'lee' n'w l'ee's G'm'e he'ek'ee'j' ka'as me'j' J'ee'v'd' #e'd'le' h'en'ij'le' m'ee'ka'ler n'w pes d're-he'ov'e j'ek'ee'v's ka' dueS' De'e'ov'e ka'j' l'ee' n'w
- (Ke) De'e'ov'e De'eg'ped'le'je'a' d'la'ed'je' ka' e'j'v'ee' eka'lee' i'd'lee' n'w l'el'ee'
- (ie) De'e'ov'ee'ka' ves S'ineer ef[>ear U'ee' Deo'm'le ka' m'ee'U'ek'ee'™'he mes he'ue'v'e ka' dueS', pes D'el'le' call'G'm'ee'ka' T'he'j' y'ee'U'ek'ee'j'er n'es d'el'le'y'd'le' os' or' n'w U'ee'b' d'el'le'y'd'le' v'ener' or' pe'lee' n'w l'ee'je ka'ad'le'ee'n'er v'ener' j'ek'ee'ar ped'leiee-

G'h'ed'le'je'a' J'ee'ce'le' d'ee'le'd'ee'v'el'ke'a' D'ee'ave' j'n'les n'g' Y'ee' v'ued'leeu'dle De'e'ov'e ka'ar me'je'le'ef & u'd'ij'le' j'n'v'es l'ek'a' d're-he'ov'e ka'as j'ek'a' pe'ev's ka'e S'ke'h'e' #e'd'le' Deo'm'le os'm'ka'le'ee' n'w

(2) Dehe'ue v'ued'leeu'dle Ee'je—eka'ameer S'ineer ef[>ear U'ee' Deo'm'le e'p'm'ek'ee'ar Dehe'ue' ka'ar i'ef & n'w n'und'ne'v'e l'ee's Dehe'ue' ka'ar ka'ad'le'ee'n'er j'ek'ee'ar ped'leiee'ar De'ej' ve' n'er F'm'ee'r ka'ej' Ce' mes eka' G'm'e ef[>ear mes ka'ef & Dehe'ue' ka'ar i'ef & n'w ka'ef & d're-he'ov'e ka'ar ka'ad'le'ee'n'er j'ek'ee'ar ped'leiee'ar, he'j' v'eg' Dehe'ue'le' v'ued'leeu'dle h'ell'ee'le' ka'ej' Ce' d'o' K'ee'd'es pe'ev's hej' d're-he'ov'e ka'ad'le'ee'n'er j'ek'a' pe'ev's ka'e Deo'm'le os'm'ka'le'ee' n'w

u'ee'ka'ave' Dehe'ue'le' v'ued'leeu'dle ka'ad'le'ee'n'er ka'as j'ek'a' pe'ev's ka'e ka'ef & Deo'm'le l'ee' l'ek'a' v'ener'o's'ee' pe'ye l'ek'a' G'm'ek'aa' m'ee'ce'd'ee'v'e v'ener'n'es pe'lee' n'w eka'—

- (i) U'ee'b' Deo'm'le v'ener'd'ol'ee' ped'leiee' l'ee's h'e' #ek'ee'j' ka'as me'j' J'ee'v'd' #e'd'le' h'en'ij'le'iee'ar,
- (ii) De'e'ov'e De'eg'ped'le'je'a' d'la'ed'je' ka' e'j'v'ee' eka'lee' i'd'lee' n'w
- (iii) De'e'ov'ee'ka' ef[>ear U'ee' Deo'm'le ka' he'ue'v'e ka' dueS' d'el'le'y'd'le' os' or' n'w (U'ee'b' d'el'le'y'd'le' v'ener' or' pe'lee' n'w l'ee'je ka'ad'le'ee'n'er v'ener' j'ek'ee'ar ped'leiee')

Dehe'ue'le' v'ued'leeu'dle De'e'ov'e ka'ar me'je'le'ef & u'd'ij'le' j'n'v'es l'ek'a' d're-he'ov'e ka'as j'ek'a' pe'ev's ka'e S'ke'h'e' #e'd'le' Deo'm'le os'm'ka'le'ee' n'w

(7) ef[>ear ka' d're-he'ov'e ka' D'el'le'le' d'ej'h'ek'ee'j' S'J'eb'd'ej'ee'

efej heej er Deejj dvej ebe
(Arrest and Detention)
(Ooje 51 SJob55 ms59, 135, 135-ka, 136)
(DeoMe 21 ka dvejce 37 ms41)

dneleue beedlee mehnlee, 1908 kaer **Ooje 51 SJob55 ms 59** laka ladee **Ooje 135, 135-ka, 136 SJobDeoMe 21** ka dvejce 37 ms 41 laka cellvireCeale \$e+Ceer kaer efefheej er SJobdneleue kaer eiej cellvireCeale ka yajs cellvireCeale dkeale idlee nwe efefheej er SJob dvejce **dvece Okeaj** mes nes mkealee nwe—

- (1) ef[>eær ka dvehooe cellvireCeale \$e+Ceer kaer efefheej er ka yao dvejce pameOve ka Yejeeve kaer ef[>eær, medeeo ka efedreob& Dvejeveve kaer ef[>eær, MeelUjed JUeoMe kaer ef[>eær Deeb-
- (2) Fme mehnlee ka ekaer Sme Ghayebie ka Davleiale Yee efefheej er ka yao dvejce nes mkealee nwe ef[>eær ka dvehooe mes ef[>eær nwe pame drevale helle efefheej er Deeb-

⇒ **efefheej er**

mehnlee kaer **Ooje 51 (ie)** ladee **Ooje 55** ka Dvejeve — kaer drevale \$e+Ceer ekaer Yee dove ekaer Yee meale, ef[>eær ka dvehooe cellvireCeale dkeale pee mkealee nwe Deejj epeleee peover nes meka viledueule ka meeves uelee pedlee Deejj Jen drevale mLeevlehej drev@æ dkealee pee mkealee—

- (1) epane viledueule ves efefheej er ka: DeoMe dolee nwe Gme epeves ka dneleue kaer eiej cell vee
- (2) Ueab Jendaj nves kaer meglee: Gheueve ve nes Iye Gme peien hej pameka jape mejkaje cellvireCeale JUeebeedleka dueS drevle dkeales nallka peye viledueule ekaer JUeebea kaer drev@æ ueakeve efefheej er ka meale drevve yeedleka Oleeve neiee—
- (i) medeele ka yao SJobmedeele ka helle ekaer Yee drevameien cellvireCeale vene dkealee pedlee;

(henu ee hejvleja)

- (ii) ekaer drevameien kaer yeejer oj Jeepe Iye laka leek[kaer Keesee vene pedlee peye laka eka Jen drevale \$e+Ceer kaer yepes cellvireCeale nes Deejj Jen Gme cellvireCeale kaer ves cellvireCeale

Gheve kaer Iee nes Uee ekaer Yee Iejn belemle kaer ves mes jekalee nes ueakeve Ueab efefheej er kaer ves Jeeves beedlekae Deedekajeer ves Gme drevameien cellvireCeale™™he mes belemle kaer duulee nwe Iye Jen ekaer Yee kaer ejs kaer leek[kaer Keesee mkealee nwe Ueab Gme kaer efefheej er kaer ves kaer kaer Ce nweka drevale \$e+Ceer Jendehue pedlee—

(othje hejvleja)

- (iii) Ueab drevameien kaer kaer drevameien ekaer mser ka Deedlece (Occupancy) cellvireCeale \$e+Ceer vene nwe Deejj pes oMe kaer belee ka Dvejeve mejka meeves beka vene nwe Iye efefheej er kaer ves Jeeve Deedekajeer Gme kaer Fme yeve kaer medeeve osee eka Jen Jendems nS peeves ka dueS mledle nwe ladee Gme ka nS ves ka dueS Ueab dvejce Dejeve oves ka yao ner efefheej er kaer ves ka dueS Jen kaer ves cellvireCeale kaer mkealee—

(Ieeje hejvleja)

- (iv) Ueab drevale \$e+Ceer Ove ka medeele ka dueS ef[>eær ka dvehooe cellvireCeale dkeale idlee nwe Deejj Jen ef[>eær kaer jkaer ladee efefheej er kaer kaer Kadek Gme Deedekajeer kaer medee (Pay) kaer osee nwe pameves Gme efefheej er kaer ves nwe Iye Jen Deedekajeer Gme Iejvle Uek[osee—

[Ooje 55 (1) ka: Uealee hejvleja]

peye Ghedje beedlee Eje Ove ka medeele ka dueS ef[>eær cellvireCeale \$e+Ceer efefheej er kaer yao viledueule cellvireCeale pelee nwe Iye viledueule Gme yelee Sice eka Jen Deheves kaer drevale Ieek-ele dkeales peeves ka dueS Deeeve kaer mkealee nwe

Ueab drevale \$e+Ceer drevale Ieek-ele dkeales peeves kaer Deeeve kaer ves Ueenlee nwe Iye Fme yeve kaer beedlele osee eka Jen **Ska caneres** kaer Yeelje Deeeve kaer ves Deejj epane ceceves cellvireCeale dkeale idlee nwe Gme cellvireCeale Yee yeeves peeves hej nepej neiee Iye viledueule Gme efefheej er mes Uek[osee— Ueab drevale \$e+Ceer Ghedje Meleek kaer Guudveve kaer Iee nwe Iye Gme efefheej er kaer kaer dneleue kaer eiej kaer mejepe dkeales peeves kaer DeoMe os mkealee nwe

efefheej er ka, Deheve

drevale \$e+Ceer kaer efefheej	efefheej er mes Ueab
vene dkealee pedlee	Ooje 132, 133 (87-Ooje 55(2), 56, 58 ka
	Ke), 135, 135-ka

keçir & dirCəkilə \$e+Cer dirəve cəccəuədW cəlləfəj həkəj vənəR kəkilə pedləie—

(1) jəpUe mej kəkəj jəpəheşə cəllUən DəDəməUeəve dirəkəzəuə məkəiləer nW kəkə keçir & Yər JÜəbəkə Ue JÜəkəiləUəllkəkə Jəi əkə epənəkəkər dirəj həkəj er məs uəci əllkəkəs Keleje Ue DeməgUəUe nəm məkəiləer nW əf[>əər kəkə dirə-heəve kəkər fəş-ədlə məs əf[>əər fəş-ədlə kəkə Devəgəj dirəj həkəj er kəkədləs pəevəs kəkə oədlə Jə kəkə DəDeəre vənəR nəi ə-

[Oəje 55 (2)]

(2) Oəve kəkə məbdəle (Payment of money) məs məjdəUəle əf[>əər kəkə dirə-heəve cəllkəkəer Yəer məkəkəs əməliyyat kəkəj ei əj cəllkəkəer ə- Jə dirəj həkəj vənəR kəkədlə pedləie-

(Oəje 56)

(3) Oəve kəkə məbdəle kəkər əf[>əər kəkə dirə-heəve cəllkəkəer \$e+Cer kəkəs əməliyyat kəkəj ei əj cəllkəkəer kəkəj vəs kəkə ələS keçir & Dəəllə vənəR əbUe pedləie Uəb əf[>əər kəkər kəkə j kəkə oəs npej (2000) əhəlləs məs DəDəkə vənəR nW

dirəj həkəj məs Gvəpə (Free) nW—əməliyyat fəş-ədlə məbniə kəkə DəVəle kəkə dirəvəUəKəle JÜəkəle əməliyyat kəkədləkənər kəkə DəDeəre dirəj həkəj kəkədləs pəevəs məs Dəle kəkəle (Free) nW—

dirCəkilə \$e+Cer kəkər dirəj həkəj er S Jəb əməliyyat kəkəj ei əj cəllkəkəer ə- Oəve kəkə məbdəle kəkə ələS həəj lə kəkər i əf[& əf[>əər kəkə dirə-heəve cəllkəkəer \$e+Cer kəkər dirəj həkəj er məs məjdəUəle dirəve Dəhəf ədləll nə—

pənəb kəkəer Oəve kəkə məbdəle kəkə ələS əf[>əər kəkə dirə-heəve cəll dirCəkilə \$e+Cer kəkər dirəj həkəj er Dəəj Gməs əməliyyat kəkəj ei əj cəllkəkəer ələ kəkə ələS əf[>əər kəkə Əje Dəeəəve kəkədlə idlə nW ləle Jən Devəgəəve kəkə Devəgəj Cə cəll dirəj həkəj er kəkədlə pəe məkəilə nW Jənəv vİləUəUəle dirCəkilə \$e+Cer kəkər dirəj həkəj er kəkə yəəvəs S kəkə məUəve dirəkəzəuəie kəkə Jən vİləUəUəle cəll Gəhəf ləle nə ləle Uən kəkəj Cə yəeəvəs kəkə kəkəlləvə Gməs əməliyyat kəkəj ei əj kəkəs məjəp & (Committed) kəkədlə pedlə-

uəskəre Uəb vİləUəUəle kəkə Məhəhəşə Əje Ue DəVİləle Uən məcəəUəve nə pəle nW kəkə dirCəkilə \$e+Cer həjəj nəvəs Jəue nW Ue vİləUəUəle kəkər DəDəkəj lə kəkə yəer j pəevəs Jəue nW epənəməs əf[>əər kəkə dirə-heəve cəllkəkəer nə məkəilə nW ləyə məUəve vənəR dirəkəzəuəie-

məUəve dirəkəzəuə pəevəs kəkə yəə Uəb dirCəkilə \$e+Cer nəpəj vənəR nəeə nW Dəəj əf[>əər kəkə S nər Dəhəf kəkə j ləs vİləUəUəle dirCəkilə \$e+Cer kəkər dirəj həkəj er kəkə ələS Jəj ləs dirəkəzəuəie- **(dirəle 37)**

dirəj həkəj er kəkə Jəj ləs kəkə dirə-heəve kəkəj vəs Jəue DəDəkəj er kəkəs Uən ələllə nəie kəkə Jən dirCəkilə \$e+Cer kəkəs dirəj həkəj kəkəj vəs kəkə yəə

məgUəeəvəgəj Məəf vİləUəUəle kəkə məcəfə uədlə pəyə ləkə kəkə dirCəkilə \$e+Cer əf[>əər kəkər j kəkə, Gmə həj yUəpə Dəəj Gməkəkə Kəlləkə Uəb kəkəf & nə) hənəvəs nər Yəjeleəve vənəR kəkə oəe nW **(dirəle 38)**

Uəb dirCəkilə \$e+Cer dirəj həkəj kəkəj vəs Jəue DəDəkəj er kəkəs əf[>əər kəkər j kəkə Ue dirəj həkəj er kəkə Kəlləkə məbdəle kəkə oəe nW ləyə Jən DəDəkəj er Gməs ləj vİlə Uəll[oəe-

(Oəje 55 kəkə Uəleə həj vİləUə)

pənəb dirCəkilə \$e+Cer dirəj həkəj er kəkə yəə vİləUəUəle kəkə məcəfə uədlə pəle nW Jənəv vİləUəUəle Gməs yəeə S iəe kəkə Jən Dəhəvəs kəkəs əb JəeəUəle ləskəle kəkədləs pəevəs kəkə ələS Dəeəəve kəkəj məkəilə nW Uəb Gməvəs Dəeəəve kəkər ələ-əlləmələg kəkə məyər Uə cəllkəkəf & DəməvİləUəllə kəkə kəkəllə vənəR kəkədlə nW ləle əb Jəue ələDə kəkə Gəyəəll kəkə hənəvə kəkə lə nW ləvəs Gməs GvəəəUəle kəkədlə pəe məkəilə nW

[Oəje 55 (3)]

pəyə dirCəkilə \$e+Cer Dəhəvəs kəkəs əb JəeəUəle ləskəle kəkədləs pəevəs kəkə Dəeəəve kəkə lə nW Dəəj vİləUəUəle cəllməvİləUəllə kəkə Fmə DəMəle kəkər fəlləvədlə oə oəe nW kəkə Jən S nər Dəeəəve S kəkə cəmə kəkə Yəle j kəkə j iəle ləle epənə Dəəj həj Jən dirəj həkəj er kəkədlə idlə ləe, kəkəer Dəeəer kəkədləkənər cəll yəədləs pəevəs həj nəpəj nəie ləyə vİləUəUəle Gməs Uəll[oəe- Uəb Jən Dəeəəve kəkəj vəs S Jəb nəpəj nəvəs cəll Dəməhəə j n ləe nW ləyə vİləUəUəle Gməs əf[>əər kəkə dirə-heəve cəllkəkəer ələ oəvəkə Ue əməliyyat kəkəj ei əj cəllkəkəer & kəkədləs pəevəs kəkə Dəəllə oəe- **(Oəje 55 (4))**

■ Dəhəf kəkə

məbniə kəkər Oəje 46 cəll Dəhəf kəkə (Precepts) kəkə fəleUəəve kəkədlə idlə nW—əf[>əər kəkə Dəeəəve həj əf[>əər həəj lə kəkəj vəs Jəue vİləUəUəle kəkəer S nəs vİləUəUəle kəkəs (pəs Gmə əf[>əər kəkə dirə-heəve kəkəj vəs kəkə ələS məfəe nə) Uən Dəhəf kəkə dirəkəzəuə məkəilə nW kəkə Dəhəf kəkə cəll Jəeəle dirCəkilə \$e+Cer kəkər məcəfə kəkəs kəkə kəkə j uə- Fmə kəkə yəə Dəhəf kəkə fəllə kəkəj vəs Jəue vİləUəUəle əf[>əər kəkə dirə-heəve cəllkəkəer kəkər kəkədləkənər həj er kəkə j iə-

Dəhəf kəkə cəllkəkəf & Yər kəkəzəə dirəve cəccəuədW cəll oəscəmə məs DəDəkə Uəuət vənəR j n i ə-

(1) pəyə ləkə kəkə Dəhəf kəkə Yəpəvəs Jəue vİləUəUəle Əje kəkəzəə kəkər Dəeəle yəll[e və oər i əf & nəvəs Ue

(2) kəkəzəə kəkə Dəllə nəvəs kəkə həllə əf[>əər kəkəs kəkə kəkə j vəs Jəue vİləUəUəle kəkəs Dəvəllə j lə və kəkə əbUe idlə məs Dəəj əf[>əər kəkə vəs S nər məcəfə kəkə ələdlə kəkə ələS Dəeəəve və kəkə əbUe idlə nə-

Ølve Š Jes keame mes Ølve ni pes dre-heove viledleude Eje dreCale ekaespe mekaesnØ

[Bihar (J) 1991, 1984, 1979]

Gøej Š d[>ærka dre-heove (Execution), Gvceslave (discharge) SJob legf (Satisfaction) mes mejØdele Ølve—dre-heove viledleude d[>ær ka dre-heove, Gvceslave SJob legf mes mejØdele Ølvedlke dreØejCe kaj mekae nw Fmeka dreS he-eka Jee oðej verØkae pe mekae nw

dre-heove, Gvceslave SJob legf mes mejØdele oes Økæj mes Ølve G'' mekaes nØ henue Æn eka keF&af[>æoej d[SJobGveka ØedredØdelel ka yeðe Ghele nŠ Sme Ølve epavmes kaue d[>æoej Øveðele nes nØle. otreje Æn eka Sme Ølve epavmes kaue ØedredØe SJob dreCale Še-Cer Øveðele nes nØ Fvner me-er Ølvedlke dreØejCe dre-heove viledleude kaj le nw

Gheleka Ølvedlke DeedjØa dreve Ølvedlke Yee dre-heove viledleude dreØejCe kaj mekae nw—

- (1) he#æej dlka yeðe d[>ær dre-heo le ve kajevs kee kajej meyeØer Ølve,
- (2) yeðka jKeer ief& Øveðe mechebØdele ka DevedØdele oaddeJe mes mejØdele Ølve;
- (3) kee d[>ær ka dre-heove cellieuer Æe Yæe mes keF& mechebe ues uer ief&nw Sme Ølve;
- (4) Sme mechebe epemeka >æe Æe Gmeka ØedØka ØedredØe keaskæpe oves mes mejØdele me-er Ølve dre-heove, Gvceslave SJob legf mes mejØdele Ølve mecepes pedlles-

Ùeo d[>æoej epelver mechebe kee nkeojej Lee Gmemes Deðka kæppe kaj dulee nes lye dreCale Še-Cer dre-heove viledleude mes Gme Deðka mechebe keas heves ka dreS DevedØe Øeðe kaj mekae nw Fmeka dules Deueie mes Jee oðej kaj ves kear DejedlØkae verØnw

mejØgvej dÙe oðe yæce jCæe dØlve, SØDeFØDej Ø 1952 SmeØ meØ 385 ka Jee cellveØka Øve kear Januer ka Jee cellØejØveka d[>ær heej le kear ief&lde. Fmeka dre-heove cellveøcer Øeðe ekae idæ- viledleude ves dreCale dØe eka veøcer d[>ær keas Oeje 47 ka Devleite evej mte ekae pe mekae nw Ùeo Deheue cellØejØveka d[>ær keas GueS dØe idæ nes epeme hej Deðe d[>ær dreØej kaj le nw veøcer >æe keas ØejØveka d[>ær hej Deej Gmeka henues Jee kee he#æej verØceve pedlece-

Ùeo d[>ær ka dre-heove cellØejØveka keF& Sme mechebe ues uer nw pes Gme d[>ær cellveøcer verØnw lye dreCale Še-Cer Fme Oeje ka Devleite mechebe Øeðe kaj ves ka dreS dre-heove viledleude keas Deheue os mekae nw lde. Fmeka dreS he-eka Jee ueves kear DejedlØkae verØnw]

dre-heove viledleude d[>ær ka hejØverØpe mekae nw SJob Fmeka Deheue Ølve Š kee dre-heove viledleude d[>ær ka hejØve mekae nw? (S-47)

Ølve Š kee dre-heove viledleude d[>ær ka hejØve mekae nw? (S-47)

Gøej Š dre-heove Sme viledØka Øeðe nw epemeka Eje dreCalel keas ueid SJob keadØeðe ekae pelee nw d[>ær ka Devveje Ce cellve-heove viledleude Deheue MedØedlke Øeðe kaj le nŠ d[>ær kear legf kaj le nw ues kea dre-heove viledleude kear Yee Deheue Ske mece dreØej le nw FmedØe dre-heove viledleude kear MedØedØe mece nes nØ Æn kea pelee nw ka dre-heove viledleude d[>ær ka hejØverØpe mekae nw Deej ve ner Gmeka ief&eje e hej Øeðej kaj mekae nw (An execution court can not go behind the decree)-

dre-heove viledleude ekaer d[>ær kear Øeðe cevØee, Jæle Æe Mege le ka yej cellØe mechebe keas «enCe verØkej mekae nw Deej ve ner Devle lejn kear keF&Dehebe «enCe kaj mekae nw epeme hej Gmeka d[>ær Øeðe nŠ & nw GmedØe dreCale heøeuer ka Devveje ner Jen dre-heove kaj mekae nw d[>ær cellØe Øeðe Øeðe Jen heueve kaj iee- dre-heove viledleude d[>ær kear Meðe keas hej Jæle SJob meØdele Yee verØkej mekae nw

lesøceve yæce keC[esue idæome, SØ DeFØ Dej Ø 1960 SmeØ meØ 388 cellØen dreCale dØe idæ nw ka dre-heove viledleude ekaer d[>ær kear Øveøve verØkej mekae nw dre-heove viledleude ve las d[>ær kear DevedØe kaj mekae nw Deej ve ner Gmeka ka'ej le ka Øeæ dreCale os mekae nw Jen d[>ær kear Gve Deheue Øeðe Yee cepøj verØkej mekae nw pes keas Eje Øeðe kear ief&le Æe iuele JÙeðe ka Øeæ heej le kear ief&le Æe Sme veøeðe kea Øeæ heej le kear ief&le epemeke meceØe ØedredØe verØkae idæ Lee- Fme Økæj ka DevedØe Jee Æe Deheue Ùeo DevØe nes ka Eje G'' dles pe mekaes nØ

dire-hoove vileddeuuule ef[>ээр кээр Jalloodirekaale Uee melUelee hej efUdeej venerekaj mekaalee niw Jen ef[>ээр кээ dreyedveedlkae mallesiove, haajJelotte Uee GheellajCe venerekaj mekaalee niw Fmkeae kaejCe Uen niw eka dire-hoove kaalkeener Ska Deevagdiika kaalkeener niw Dele: Smeer kaalkeener cellakUe kaalkeener ka haajCaecellkaas (Mveiele venerekalee pee mekaalee niw) ueskaave dire-hoove vileddeuuule heCalle: Mebeanare venerniw Jen ef[>ээр кээ Ueebika™ he mes ueiel kajives ka eueS yeDUe venerniw

Deheleo—dire-hoove vileddeuuule dircveuedKele haajdmLedduell cellaf[>ээр кээр peelle kaj mekaalee niw—

(1) peye ef[>ээр MelUe SJobDekaale (Nullity) nes

dreCalle \$e+Cer кээр Uen Dehebe eka ef[>ээр MelUe niwkaalika Jen cele JUebka ka eue@ae haaj le кээр ief&Leer Deaj Gmes haaj le kajives cell Gmkae Jelle (bedvede De/veude hej veneruuee ielle Lee- Uen Smeer Dehebe niw pems vileddeuuule «enCe kaj mekaalee niw

Fme (keaej Ueb dreCalle \$e+Cer Dekaalee ka DeDeej hej ef[>ээр кээ efjele kaj lee niw Deaj dire-hoove vileddeuuule ef[>ээр кээр Dekaalee mes mavaf nes pelee niwUe Jen ef[>ээр кээ dire-hoove kээ jeka mekaalee niw Fmkae meyerUe cellUen vener kaane pee mekaalee niw eka dire-hoove vileddeuuule ef[>ээр mes yanj ielle niw kaalika Dekaale Jemleje: ef[>ээр neder ner venerniw

Ulee efrah yevece **Yeeje malle**, SO DeFD DeejO 2012, SmeOmO 2879 ka Jeeo callUen dreCalle doUe ielle dka lesce (Salation) hej yUepe kээ Ueb oelle vener ekaale ielle nes Uee vileddeuuule Eeje DevedUeb Ue efje#ele lejeka mes delUeeKueve ekaale ielle nes Jendredre-hoove vileddeuuule Eeje Sines oles SJobDevape kээ mudekaej ekaalee pee mekaalee niw.]

bedef[eadlkae dire-hoove (DeoM 21, eflece 18, 19, 20)

bedef[eadlkae—bedef[eadlkae Jaf[eadlkae neder nUpes Jeeo SJob bedeeoor ovedlkae Eeje Ska-otnejs ka eue@ae Deueie-Deueie Jeeo cellUeje кээр peeler niw ovedlkae Jeeo cellUe Ska Jeeo kээ ef[>ээрDeej otnejs Jeeo cellUeCalle \$e+Cer neke niw pems—

(1) ka ekaamee Jeeo cellUe ka eue@ae 5,000 @helles кээр ef[>ээр DeejCe kajlee niw Ielle Ke, ka ka eue@ae ekaamee Jeeo cellUe 3,000 @helles кээр ef[>ээр DeejCe kajlee niw

Uend ovedlkae ef[eadlkae кээр cepejef&Iye кээр pee mekaalee peyeka ovedlkae ef[>ээрDeej Deheve ef[>ээр кээ dire-hoove ka eueS Sines vileddeuuule cellDeheve kaj lee nU pas ovedlkae ef[eadlkae dire-hoove kээ #eadekeej jKelee noll

(2) Ke ka eue@ae ka ka heeme 1000 @helles кээр ef[>ээр niw Ielle ka ka eue@ae Ke ka heeme 1000 @helles кээр ef[>ээр niw pas Gme medle doUe peere niw peyeka ka kajU dremUe ceue Yedle-Ue cell ekaamee dove kээ haaj ove kajives cell Demhaue jnlle niw Fme eflece 18 ka Develeke Ke Deheve ef[>ээр кээ bedef[>ээр cellvenerejeje mekaalee niw

peleve efleah Yeve (Subsistance allowance) (Oeje 57, DeoM 21 eflece 39)

Amharye Tesfaye mahnlee кээр **Oeje 57 SJob DeoM 21 ka eflece 39** cellUeCalle \$e+Cer ka peleve efleah Yeve kээ bedeeve ekaale ielle niw

eflece 39 ka Devapej kaef& dreCalle \$e+Cer Iye Ieka efjehaej vener ekaale pedeece peye Ieka eka ef[>ээрDeej ves Gmka peleve efleah ka eueS vileddeuuule cellSmeer jedMe pece ve kaj or nes pas Gmkaef efjehaej er mes Uekaj vileddeuuule ka mece#e uedles peves Ieka peleve efleah ka eueS helleanle nes helleanle kээ ceveka vileddeuuule Eeje Ielle ekaale pedeece-

penef dreCalle \$e+Cer Amharye kaejeje kээ mahap& kaj doUe pelee niw Jendehaj vileddeuuule Gmka peleve efleah ka eueS caefmea Yeve eflele kajjee-

caefmea Yeves kээ eflece mahnlee кээр **Oeje 57** ka Devapej **eflele caheceve** (Fix Scales) ka Devapej Ielle ekaale pedeece-caheceve Gvekar hekkale, caueadde Deaj je-Skaalee ka Devapej Beceyaze kaj ka ekaale pedeece-

Ueb kaef&caheceve eflele ve ekaale ielle nes Iye vileddeuuule Glave eflele kajjee efelave dreCalle \$e+Cer ka Jeik (class) ka eueS helleanle nes efeme Jeik kээ Jen niw

vileddeuuule Eeje eflece le caefmea Yeve bedUeka canaves кээр hanuor lejeka kээ obde neice efems hanuor lejeka ka helak ner vileddeuuule cellpece kaj doUe pedeece-

hanuee mabde Gme DeoDekejer kaas dkaalee pedleeie pees drcCeale \$e+Cer ka dmedeue vleddeuele cellWepeska hdaMese nuDeaj halUedelalea mabde (Uefo yeDe peble) dmedeue kezejeiej ka Yezmedeka DeoDekejer kaas diles pedlells-

drcCeale \$e+Cer ka pedee drela ka drc d[>eaej Eeje dmedeue vleddeuele cellmabdelele keer ief&jedmeeb (Sums disbursed) Gme Jeeo cellKedeecePeer pedlelka- hejvledrcCeale \$e+Cer Sms mabdelele keer ief&jedme kee drc ve les dmedeue kezejeiej cell drc@ae dkaalee pedleeie Deaj ve na dnejhalej ekaalee pedleeie-

drelce 40 ka Devaej penedrcCeale \$e+Cer drelce 37 ka Devlele drcceuer ief&medee ka Devaeue cell vleddeuele cell Ghempete (Appear) neae nuUe Ove ka mabde keer d[>eae cell dnejhalej ka yeo vleddeuele ka mace#e uelae peete nuUe vleddeuele d[>eaejeer kaas mageska drc Dexemej neae Deaj drc-heove ka drc drcs ieS Deesove ka macalee cellme drcs ieS mas#e ueiee lye drcCeale kaas nseja oellee kajives ka drc Delamej dillee pedleeie eka kailelve Gms dmedeue kezejeiej cellWepes peble-

Uefo ekaamee peble ka drc DeoMe dillee idlee nu les Gmeka uelae j nves leka vleddeuele mledelkavaej drcCeale \$e+Cer kaas vleddeuele ka ekaamee DeoDekejer kaer Deaj#ee cellj Keiee Ue Oelleyalle hej Uel[osee eka Jen Deha#ele macale hej nepej j nsee-

peble keer macehile hej vleddeuele drcCeale \$e+Cer kaas dmedeue kezejeiej cellme@ae dkaales pees kee DeoMe os mekaiee Deaj Uefo Jen dnejhalej venr ekaalee idlee nu les dnejhalej kajives kee DeoMe osee- Uefo vleddeuele drc@eae kee DeoMe venr osee nu lye Deesove kaas veedpej kajisee Deaj Uefo drcCeale \$e+Cer dnejhalej cell nu les Gms Uel[s pees kee drcDeoMe osee-

hejvleddeuele, drcCeale \$e+Cer kaas Fme Mel&hej eka Jen d[>eae keer lqfS kaj osee, dnej eke kee DeoMe oves ka hda vleddeuele ka ekaamee DeoDekejer kaer Deaj#ee cell **15 drc kee drcs j Keiee** Ue Oelleyalle hej Uel[osee-

Fme drelce ka DeOve Uel[e idlee drcCeale \$e+Cer hege: dnejhalej ekaalee pee mkaalee nu

केंद्रका SJobधेेे
(Attachment and sale)
(Oeje 60 ms64)
(DeoMe 21, drelce 41 ms49)

केंद्रका
d[>eae ka drc-heove cellmechee keer केंद्रका SJobधेेे
delve S drcCeale \$e+Cer keer keame meechee केंद्रका
msUS bshle nw (S-60)
[Bihar (J) 2000, UP (J) 1997, 2012]
delve 22 S d[>eae ka drc-heove cellmechee keer
केंद्रका msmeceyadole bshle drcCeale keer drc drc drc
[UP (J) 2015]

Goej S d[>eae ka drc-heove cellmechee \$e+Cer keer dnejhalej SJob dnej eke keer Yeble Gmeka mechee keer केंद्रका SJob धेेे Yee ekaalee pee mkaalee nu epememes d[>eaej kaas Devaeue bshle nes mkae-dmedeue bshle mahn kee **Oeje Sb60 ms64 leDe DeoMe 21 ka drelce 41 ms49** leka cellmechee \$e+Cer keer mechee keer केंद्रका ka yejs cellDeeDeeve ekaalee idlee nu dmedeue bshle mahn kee keer Oeje 60 Uen Gheyve kaj lter nu kee Ove ka Yejeleave ka drc heej le keer ief&d[>eae kee drc-heove cellmechee meechee kee Deaj drcCeale keer pee mkaalee nu Deaj keame meechee Fme Oeje ka Gheyve mechee Devlej Ce DeoDelece keer Oeje 6 keer Yeble nQ pees yelaeer nu eka ekaame mechee kee Devlej Ce ekaame bkeej ekaalee pee mkaalee nu Deaj ekaame bkeej keer mechee kee Devlej Ce venr nes mkaalee nu oved cell Devlej Uen nu eka delUeka mechee epemkae Devlej Ce mechee Devlej Ce DeoDelece ka Devlele nes mkaalee nu Gmekaer केंद्रका mahn kee keer Oeje 60 ka Devlele venr nes mkaalee nu

Uen Oeje ekaamee drcMese Ue mlaevale drc kee delvele venr kaj lter nu epemkae DeOve Gme mechee kaas केंद्रका ms US drcUe er epemes Oeje 60 ka Devlele kee ekaalee pee mkaalee nu

Uen Oeje yeDeka d[>eae hej Yee ueid venr neer nu d[>eae Mejo kee lehdle&Fme Oeje ka DeOve Ove d[>eae Ue Ove ka mabde kee d[>eae nu yeDeka d[>eae mes venr kee epemkae drc-heove ka drc केंद्रका keer DeoMe kee venr nu

Uen Oeje dreCalle ka helokkegkaza hej ueei d voneRneteer niwkaledlka Uen d[>aar ka dre-heoove cellkagkaza voneR niw

dle ealle Ueaiile mechebe— Jen mechebedleeb epavekkaar kejkaza nes mekaaler niw Gmes dle ealle ka nu uealer niw Smeer mechebedleebkeas viledueu dle Dredredlek d[>aar hej veauoece kaj mekaale niw

dle ealle Ueaiile mechebe kaar Mleok— ekaamer mechebe kaas dle ealle nesves ka dleS drevve Mleek kaas heje kaj vee Dredredlek niw—

1. mechebe dle eaceve neser UeashS~ Yedle-ile cell nesves Jeeuer Ue DredreSele ueYe d[>aar Ueaiile mechebe kaar haaj Yee-ee cell voneR Dealee-ee-

2. mechebe Derlej Ce Ueaiile neser UeashS~

Oeje 60 ka Derleiale drevvedeKele mechebedleeb d[>aar ka dre-heoove cellkagka S Jeb dle ealle kaar pee mekaaler niw—

1. Yette	8. nq [er
2. iea Ue Devle drevve	9. JdJevheSe
3. ceue (Goods)	10. mejkaj er bedlevedleeb
4. Oave	11. Oave ka dleS yedheSe
5. yekaa veas Devle bedlevedleeb	12. \$e+Ce
6. Ueka	13. dreiece DeMe
7. drevvedle heSe	

Ghedleiale mechebedleeb ka Dredredleke Devle Smeer paliice S Jeb mllelej mechebedleebkeas Yee dle ealle ekaale pee mekaale niw pes dle ealle ka Ueaiile nes- **dle ealle Ueaiile mechebe mes led helok** Smeer mechebe mes niw epaves viledueu dle d[>aar ka dre-heoove cell veauoece kaj meka-

paliice Ue mllelej mechebe dreCalle \$e+Cer kaas neser Yee Dredredlek niw Yees ner Jen mechebe bedle e^{TM} he mes Gmekaa kaay pes cellve nes uokaa ve Gme mechebe hej Gmekaa ueyedlehej Jen Jledve kaar Medkale j Kale nes-

Fve mechebedleeb ka Dredredleke Devle Smeer mechebedleeb Yee d[>aar ka dre-heoove cellkagka S Jeb dle ealle kaar pee mekaaler niw pes dle ealle 42 mes 54 leka cell GedueeKele niw paves kaase Ghepe kaar kejkaza paliice S Jeb mllelej mechebe kaar kejkaza hej eacale dleKele kaar kejkaza S Jeb d[>aar kaar kejkaza Deeb-

kejkaza S Jeb dle ealle ka Deheeo S

pes mechebedleebkeas Ue dle ealle voneR kaar pee mekaaler— Oeje 60 ka hej vlogka ka Devonej ekaamer d[>aar ka dre-heoove cell drevvedeKele mechebedleebkeas kejkaza S Jeb dle ealle voneR kaar pee mekaaler niw—

(ka) mlleleb dreCalle \$e+Cer, epamekaer helveer S Jeb yedleeb ka Deedleebkeas kaar d[>aar Yeeve hekeaves ka yelale, dymlej l elee Smes drevveer Deedleebke, epaves Deedleebke dleee ka Devonej ekaamer Eer Eje Gmes Deveie voneR ekaales pee mekaales

(Ke) dMeuer (Artisans) ka Deeppej Deej peneb dreCalle \$e+Cer ka-eka niw JendehelMajeeve Deej kaase ka-ek ka medve l elee pevelej Deej yeepe, pes viledueu dle kaar j dle cell Gmes Dehever peedleebke ka dleS Deedleebke niw Deej Keler kaar Ghepe kaas Smeer Yee Ue Jee ka epaves j apule mejkaj Eje oedleje mes cepole l ekaale dleee idle niw

nhe-Sekaj Ce 5 ka Devonej ka-eka Jen Jledkale niw pes mlleleb Keler kaj l elee niw Deej Dehever peedleebke ka dleS cekule: kaase Dele hej drevve niw Ueans Jen ekaamer Yee^{TM} he cell nes paves mlleeb, Deedleeb, Yeeveoj Ue kaase Bedleebke Deeb-

Gkale ka-eka Keler kaj ves Jeeve l eje mocaPee pedleice Ueob Jen Deheves Bace Eje Delelee Deheves haaj Jeej ka ekaamer meomile Eje Delelee veka Ue Jemlegka^{TM} he cell (pes Ghepe kaas DeMe ve nes) Ue oevredleebke Ues peaves Jeeves cepolej Ue mllehej meskeas Ue Bedleebke Eje Keler kaj l elee niw

(ie) l eje Deej ohejer Fcej l eeb (Gvekka meceveedleeb mlleebkeas medle-medle) Deej Gvemes dlekaas l ece mjadle Yette, pes Gvekka Ghedleie ka dleS Deedleebke nes pes ekaamer ekaameve, Bedleebke Ue l eju d voneR kaar niw l elee Jen Gve hej oKaue j Kale niw

Deheves ekaave Ue Yeeve kaar kejkaza kaar Gvoneka kaar ealle Jena ka-eka kaj l elee niw pes Oeje 60 (1) (ie) cell oer i eF & haaj Yee-ee ka Derleiale Delee niw

- (le) uokaa yedleeb (Books of accounts);
- (*) vejeameveer (Damages) ka dleS Jeeo ueeves kaas Deedleebke;
- (Ue) Jledleebkeas mesce kaj ves kaas kaaleue Deedleebke;
- (U) Jledleebkeas (Stipends) Deej Gheoove (Gratuities) pes mejkaj Ue mlleebke Deedleebke er Ue Devle drevveer ka mlleebke halive Yee dleebkeas cepole ekaales idles niw Ue Smeer ekaamer mesce kaj l eje halive drevve cell nes epaves kaar Ue j apule mejkaj j ephese cell Deedleebke Eje Fme drevve Deedleebke kaar i eF & niw Deej j epevedleeb halive Ue (pe) Bedleebke S Jeb l eju d voneR kaar dleebke cepolej er Ueans Jen Ove ka Ue Jemlegka^{TM} he cell nes cepolej er cell nesve Yee Meebue niw

(Pe) ekaamea d[>aar (YejCe-heseCe kear d[>aar mes d[erue) ka d[er-heove caM Jeteve ka Delce Ska npeej ^ohles Deaj yekear kee oes d[erueF&

hejvlegkeka dkales peaves Jeeus Jeteve kee keaF& Yeeie penabkegue dcauekaaj **24 ceame** kear Deledde Ieka ueieeaej Ue Deljeadlka (Intermittently) ^{TM}he mes kejkca jne nW Jendapeye Ieka Deies kear **12 ceame** kear Deledde mecehle ve nes Ieye Ieka Sines Yeeie keas kejkcaaa mes Uis Oehle neier Deaj penab Siner kejkcaaa Ska ner d[>aar ka d[er-heove caM kear ief&nW Jendapeye dcauekaaj **24 ceame** kear Deledde Ieka kejkcaaa Ueuel jnves ka hM Ueetd Sines Yeeie keas Gme d[>aar ka d[er-heove caM kejkcaaa mes Delece ^{TM}he mes Uis neier-

GoenjCe—(1) Ska d[>aar pes YejCe heseCe kear d[>aar mes d[erue nW ka ka d[erue^oae haajle kear peeler nW Ueab ka kee Jeteve 5,000 ^ohles Deledceen nes les Gmekaa Jeteve kejkca dkalee pee mekaale nW—melelece 1,000 ^ohles Deaj yekear kee oes d[erueF& Ueae 2,667 ^ohles Jeteve kear, kejkcaaa venaR kear pee mekaale nW 5,000 ^ohles Jeteve kee kaaleve 1,333 ^ohles nar kejkca dkalee pee mekaale nW

(2) Ueab 'ka' kee Jeteve 10,000 ^ohles nes Ieye melelece 1,000 ^ohles Deaj Gmes yeo oes d[erueF& Ueae 6,000 ^ohles Jeteve kear kejkcaaa venaR kear pee mekaale nW 10,000 ^ohles Jeteve kee kaaleve 3,000 ^ohles nar kejkca dkalee pee mekaale nW (kegue Jeteve 10,000 ^ohles - 1,000 ^ohles (Delece) = 9,000 kee 2/3 = **3,000** ^ohles)

(Pe-ka) YejCe heseCe ka d[erue^oae haajle kear ief& d[>aar ka d[er-heove caM Gme Jeteve kee Ska d[erueF& Yeeie;

(_e) IearedlheseDealka maRkeakM J UeakadUeW kee Jeteve (kaadMve Oehle J UeakadUealms d[erue);

(S) meYer Devedle&pece Ove Ue omeje Ove pes ekaamea d[erue caM pece kear ief&nW Ue Gmes d[erueaeer ief&nW (epame hej Yeele-De d[erue Deleddelece ueiet nekar nW) Jes Gme Deleddelece Eeje kejkcaaa mes Uis Oehle nW

(S-Ke) d[erueCe \$e+Cer ka peeleve hej yecee haadamea ka Deleare d[erue peaves Jeeue Ove- Deledka Ueab keaF& d[erueCe \$e+Cer epame peeleve yecee haadamea kaj d[erue nW Gmekaa Ghejevle dcaueves Jeeus Ove keas kejkca venaR dkalee pee mekaale nW

(S-ie) Deleamele Yeeve ka heSdeOeej ka d[erue epave hej eka Yed[s ka d[erueCe Deaj mLehve ka Gheyde ueiet neW

(") keaF& Sine Yeeie (Allowance) pes mejkcaaj Ue jseles Ue mLevadde Deledkeaj ka kaadUeaj Uealkaer Gheuej Uealkaer Yeeie nW epame mecehle mejkcaaj ipeS caM Deleddeve Eeje ekaamea Sines Deledkeaj Ue keadUeaj kaas Gmekaa d[erueve ka ogjave d[erue idlee nW

([) Goej peeleve Eeje Goejedkeaj kear Deledde Ue omeje Deledde Ue mLevadde Deledkeaj Ue d[erue;

(K) Yeeier YejCe-heseCe kee Deledkeaj;

(Ce) keaF& Yee Sine Yeeie pes ekaamea Yeejlede d[erue Eeje ekaamea d[>aar ka d[er-heove caM kejkcaaa Ue yeller mes cejale Ieakale dkalee idlee nW Idlee

(Ie) keaF& d[erueCe \$e+Cer pes Sine J Ueakale nW pes ceueiepeej oves ka d[erue yeo Ue nW JendapeyeF& pelece mechebe (pes Ielmelede d[erue ka Deledde d[eruele mes cejale nes);

nj Omeo yevece **Ose d[erue**, AIR 1942 hapeye 138 ka Jeeo caM Uen d[erue d[erue idlee eka ekaamea caM j caM hepe caM Ue d[erue ief& mecekeer pes d[erueCe \$e+Cer ka haame nW ekaamea d[>aar ka d[er-heove caM yeller venaR pee mekaale nW

d[erueCe \$e+Cer kear hej d[erue—Ove ka mabde kear d[>aar ka d[er-heove kear oMee caM d[>aar vledUeudde mes Fme DeoMe ka d[erue Deleddeve kaj mekaale nW eka—

(ka) d[erueCe \$e+Cer, Deledde

(Ke) d[erueCe \$e+Cer ka d[eruece nes kear oMee caM Gmekaa Deledkeaj ka keas Deledde

(ie) ekaamea Yee Deved Ueakale kear,

Uen hej d[erue kear peeleve eka keale d[erueCe \$e+Cer kee keaF& \$e+Ce Meedde nW Ue Deved mechebe Ue meadeve nW epame d[>aar kear Ief& kear pee mekaale nW Deaj nW Ieakaa nW Ieye vledUeudde Fvkear nepej Ue hej d[erue ka d[erue Ue omlelepe hM keajves ka d[erue DeoMe kaj mekaale-

Ueab **d[>aar 30** d[erue Ieka DemaleS (Unsatisfied) j nter nW Ieye vledUeudde d[erueCe \$e+Cer mes Ue d[eruece mes Uen Dehedde kaj mekaale nW eka Jen d[erueCe \$e+Cer kear Deleddelece d[erue MeS Ueal kee kaaleve kajves Jeeue Mehele-hese os

pelece mechebe kear kejkcaaa
(Attachment of movable property)

penabkeka kear peaves Jeeue mechebe pelece mechebe (kae Ghepe mes d[erue) nes Jendamechebe kear kejkcaaa Jemledka peyleer Eeje kear peleier Deaj kejkca kajves Jeeue Deledkeaj mechebe keas m[deh Deheer

Deɪj#ee cəll ɛ: Dehevs Deəemlellɛllɛm ɛkəem kə ȳer Deɪj#ee cəll jKe məkəi: Deɪj Jen Smer Deɪj#ee kə ɔeS Gəej ɔlɛr nɛ: ɛe ɔskəve ȳəb mechebe Smer ɔkəe kəer nɛkə Jen Məɔlɛ,nr #ɔlɛm ɛe nes məkəer nɛ ȳe Gm ɛəpɛs cəllj Kevs Jeeve Kəlɛk Gm kə ɔlɛe mes Deɪkə nɛe: məve ȳe nɛ ȳe kə kə kajves Jeeve: Deɪkəej Gm leɪvle ȳə ɔe-

(Deə 21, ɔe ɛe 43)

mehabe kəer Deɪj#ee (ɔe ɛe 43 - kə) — pənɛ kə kə kəer ief & mehabe həlɛve, kəke Ghe kə Ce ȳe Dəve Smer ȳepɛll nɔ epən WDemeəer mes venɛ nʌde pe: məkəe nɛ lɛe kə kə kajves Jeeve Deɪkəej Gm ɔe ɛe 43 kə Dɛle ɔe ȳə venɛ məkəe nɛ Jen ɛp Gm kə ɔe Ce, ɛl >ə ɔej ȳe mehabe mes ɛ ȳe Jle kə kəer ȳe Ce hej i ɛe kə ɛkəer ɔe kə' lɛ Jle kə (Deɪj#ee) kəer Deɪj#ee cəllj Ke məkəe nɛ

ȳə Deɪj#ee kə Gkə mehabe kə vɛde ɛe: ȳe ȳe ɛe S Jə dɛ lɛ kə ɛ ɛe Deɪkəej kə məkə hɛlɛ kajves cəll ɛ: ɛkəer ɔe ȳe Jle kə kə ɛe ȳe ɛe (Restored) kajves cəll Dehe ɛe j nɛ nɛ ȳe hɛlɛ kajves ȳe ȳe ɛe kajves kə mədɛ Jen mehabe Dehevs ɛe mɛ he mes ɛve mɛ he cəllɛs pe ɛer nɛ ȳe—

- (kə) Deɪj#ee kə Smer nɛve ȳe ve kəve kə ɔeS ɔe kə kə kə ɔe ɔlɛr nɛ: Deɪj
- (Ke) Smer ɔe lɛ kə ɛe
- (i) ɛl >ə ɔej kəer ȳe Ce hej Smer ɛe pe lɛe ɛe Deɪj#ee kə ȳe 145 (ȳe ȳe məlɛ Deɪkə) kə Dɛle ɛe ɛe nes
- (ii) ɛe Ce & Ce ȳe Dəve Jle kə kəer ȳe Ce hej ɛe he ɛe kəe pe məkəe,
- (ie) ɔe lɛ kə De lɛ Ce kajves Jeeve kə F & ȳe Deo Me ɛl >ə er nɛ:

pɛce mehabe kə Dɛ kə kə (Deə 21 ɔe 47) — ȳə kə kə kəer peves Jeever pɛce mehabe cəll ɛe Ce & Ce kə kə F & Dɛ nes ȳe ɛhe nes pe Gm kə S Jə ɛkəer ɔe Jle kə kəer mənɛ ɛer kə he cəll nɛ Jen ɛ kə Gm ɛe Ce & Ce kə mədɛ kajve kə kə pe lɛer, pe Gm kə lɛ Dɛ ȳe ɛhe kə Dɛ lɛ kajves mes ȳe ɛkəer leɪn mes Gm heɪ lɛ kajves mes j kə ɛes Jeever nes-

kəke Ghe kəer kə (Attachment of agricultural produce) — pənɛ kəke Ghe kəer kə kə kəer pe ver nes Jen ɛ kə kə kəer kə S kə kə kə ȳe ɛe ɛe kəer me lɛ ɛer pe lɛer —

- (i) Gɛ nʌ həve kə mɛve hej ȳe kə j, De lɛe
- (ii) pənɛ həve kə ɛ ȳe ɛ & nɛ ȳe F kə S' e kəer ief & nɛ Kadeneve Deəb pe ɛ dɛ hej ȳe kə j, Deɪj

mɛ kə kəer cəll ɛe — ȳə ɛe ɛe cəll ɛe kə ɛe kə ɛe kəer ɛe kə Jem lɛ kə De lɛe (Occupancy) cəllɛp ɛe kəer ɛe kə De lɛ kə Deɪj ȳe kə mecevs venɛ De lɛ nɛ ȳe Deo Me kə ɛe heve kə ɛe heve kajves Jeeve Jle kə Gm ɛe kə ȳe nɛ me lɛe ɛe kə Jen Jen ɛ nʌ peves kə ɛe S mɛ dɛ nɛ Deɪj Gm nʌ peves kə ɛe S ȳe kə dɛ kə me lɛ De lɛ kə kajves Deɪj me lɛe ɛes kə hɛ lɛ De lɛ Gm mehabe kə pɛ lɛ kajves kə ȳe mecevs mes Gm kə ɛes cəll ɛe kaj məkəe lɛe me lɛ nɛ nɛ me lɛ e ȳe ȳe le lɛ kə Jen mehabe i ȳe he mes ve nɛ lɛer pe lɛe

(ȳe 62)

Sɛ Ce, Dɛ ȳe Dəve mehabe kəer kə (Attachment of debt, share and other property) — kə F & Sɛ Ce, Dɛ ȳe Dəve mehabe, pe ɛe Ce & Ce kə kajves cəll venɛ nɛ kəer kə kə kə ɛe De lɛ ɛe —

- (1) pənɛ kə F & Smer Sɛ Ce, pe he j >ə cəle ɛe ke ȳe ɛe (Secured) venɛ kə e ȳe nɛ Jen ɛ pɛe lɛ kə vɛde ɛe De lɛ kə Deo Me ve ɔe ȳe lɛ kə ȳe Ce kəer Jem lɛer kajves mes Deɪj Sɛ Ce kə Gm Sɛ Ce kə ȳe ȳes mes
  - (2) ɛkəer ɛe ɛe kəer he pɛ kə Dɛ (Share) kə cəcevs cəll Gm Jle kə kə ɛe kə ȳe cəll Gm me lɛ Dɛ me ɛer nɛ Gm De lɛ lɛ kajves mes ȳe Gm hej kə ɛkəer ȳe lɛ kə ɛe kə kajves mes
  - (3) ɛkəer vɛde ɛe cəll pɛe (Deposit) ȳe Gm kəer Deɪj#ee cəll kəer mehabe kə ɛe ɛe kəer Dəve Smer pɛce mehabe kə cəcevs cəll Gm hej kajve j Kevs Jeeve Jle kə kə Gm ɛe Ce & Ce kə ȳes mes
- ɛe kə ɛe (j kə ɛ) kajves Jeeve ɛe ke Deo Me ȳe ɛe pe məkəe nɛ

ɔe ɛe 46 — Deo Me kəer S kə ɛe vɛde meve kə ɛkəer mənɛ Am lɛ ȳe hej ȳe lɛer pe lɛer Deɪj Gm kəer ɛe ȳe, Sɛ Ce kə cəcevs cəll ɛe Ce & Ce kə lɛe Dɛ kə cəcevs cəll ɛe kə Ge lɛ De lɛ kəer ȳe kajve ȳe kə ȳe pe lɛer — j²²

Devege+Ceer DeoMe
ieej drelber DeoMe (Garnishee Order)
(DeoMe 21, drelce 46-ka msPe)

dredue dardle mahnlee, 1908 ka **DeoMe 21, drelce 46-ka msPe** leka cell Devege+Ceer (Garnishee) mes mjadle dlede Jecole nw

Uen Ska dkezej kee drcelle netee nw Devege+Ceer kee Dele& nw "drcelle \$e+Ceer kee \$e+Ceer/Devege+Ceer Jen Jlebea netee niwpes Uee Ies drcelle \$e+Ceer ka dkeem \$e+Ce keas Uejeaves ka dres yedle netee niwde Gme mechabe Uee Gmekae dmeeye (uek-ee-pesk-ee) oves ka dres yedle netee niw"

pes mechabe drcelle \$e+Ceer ka kajpes cellvandr netee niw Ueade Jeleave mechabe Goea \$e+Ceer ka nelled cellvandr nw Uen DeoMe vledueulle Eeje dblee pelee niw S Jhd \$e+Ce keas \$e+Ceer ka hame pelee ve kaj ka yedle cellpeee dkeale pelee niw

Ašde

'ka' S Jhd 'Ke' ka yedle dkeem dleleo cellSka d[>eær haafje keær peleer nw Fme Jeco cellka d[>eær netee niw llee Gmekae drcelle \$e+Ceer- ka Dehever d[>eær ka Devege+Ce cellvledueulle mes drcelove ka dres Deelove kaj lee nw epe mechabe kee drcelove dkeale pelee niw Jen ie veckea Iamejs Jlebea ka hame niw pes Ke kee \$e+Ceer nw Uend hej vledueulle ie keas DeoMe osee dka Jen Ke Eeje dures idles \$e+Ce kee Yajeleve ve kajj pes Gms Ke keas kajvee nw Fme ceceus cell vledueulle Eeje ie keas dbles idles drcelle keas ner **ieej drelber DeoMe** kaane pelee niw

Devege+Ceer (Garnishee) \$e+Ce Jen \$e+Ce niw pes drcelle \$e+Ceer ka \$e+Ceer ka kajpes cellniwpes yedleka Uee Yeej Eeje Uee hej eacble drcelle Eeje drelvlele \$e+Ce mes drcelle niw Uee pes kauleve ceue vledueulle Eeje ner Jemue dkeale pee mkeale niw

Devege+Ceer keas mUvee—drelce 46 ka Devleiale keær ief& kejkraa cell uerooj Eeje vledueulle mes dcales idles Deelove hej, vledueulle Devege+Ceer keas mUvee osee dka drcelle \$e+Ceer keas Gmekae Eeje dblee peaves Jeeve \$e+Ce Uee Gmekae Glvee Yeeie epeleee d[>eær Deaj drcelove ka Keldek keas Uejeaves ka dres hleale nes vledueulle cellpeee kajj Uee Ghempale (Appear) nes

vledueulle Eeje Devege+Ceer keas mUvee dblee peave Delekeka niw drcelle mUvee ka haafje dkeale idlee DeoMe Mdlle neie-

uerooj Eeje dkeale idlee Deelove Mehelchese Eeje mcedle neie, Gmcedw Jecole ldlle mellechele dcales pedalles Deaj Uen Yee Deveduele neie dka Devege+Ceer keas drcelle niw dka Devege+Ceer drcelle \$e+Ceer kee \$e+Ceer niw

peye Devege+Ceer d[>eær keær drcelle mleg vledueulle cellpeee kaj osee niw Uee vledueulle Uen DeoMe osee dka Jen jkeae d[>eær keær leg Deaj drcelove ka Keldek keas Uejeaves ka dres d[>eær netee madoe kaj osee pelee- **(DeoMe 21, drelce 46-ka)**

vledueulle Eeje dblee idlee Keldek mcyer Oer **DeoMe Jalekka** niw uerke dleleka kee dleleie vledueulle ^{TM}he mes dkeale peave Ueesh-

ieej drelber ka drcelle DeoMe—Ueb vledueulle Eeje drcelle mleg keas peee kajves ka dres dblee idles DeoMe ka hmlved Devege+Ceer Gme drcelle mleg keas peee vandr kaj lee niw Uee vledueulle cell Ghempale vandr netee niw Uee mUvee ka Devege+Ce cellkej Ce oMte vandr kaj lee niw Uee vledueulle mUvee ka drcelle drcelle kee haave kajves ka dres Sines drcelle kaj mkeale ceaves Jen d[>eær nes

(drelce 46-Ke)

dleleovante drcelle drcelle—Ueb Devege+Ceer oedle Je ka yejs celldeleo kaj lee niw Uee vledueulle oedle Je kee Deledeje Uee Deledeleka drcelle llee Jeco celldeleleka kee Deledeje kaj lcs Sme DeoMe kaj mkeale pes Jen " dka mcepes Ueb oedle Je kee Deledeje Gme vledueulle keær drcelle mcyer Oer Deledeje kaj lcs niw Uee Fms epeave vledueulle Sines drcelle drcelle ceaves mUeb Gme ka Uend Jen ceave mahnlee dkeale idlee nes- **(drelce 46-ie)**

peve \$e+Ce Devle Jlebea kee nes Jend drcelle—peve vledueulle keas drcelle netee niw ka Jen \$e+Ce Uee Gme hej Oeje Ce drcelle Uee drcelle drcelle Devle Jlebea kee niw Uee vledueulle Gms nepej nes S Jhd Deheves oel drcelle kajves kee DeoMe osmkeale- Ueb Jen nepej vandr netee niw Uee vledueulle Gmekae drcelle Devege+Ceer keær Yedle drcelle osmkeale niw **(DeoMe 21, drelce 46 le, *)**

Devege+Ceer kee Gvcele—peye Devege+Ceer, vledueulle ka mUvee hej \$e+Ce peee kaj osee niw Uee Jen Deheves drcelle \$e+Ceer ka oedle Je mes Gvcele nes pelee niw Yeeves ner d[>eær Dehevele kaj osee Uee Gueš osee pelee- **(DeoMe 21, drelce 4-Ue)**

vees:—drelce Ke, ie Uee * ka Devleiale dblee idlee keas DeoMe d[>eær ka ^{TM}he cell Dehevele neie-

qome d[>aar ka e dre-heove dkaer DavUe d[>aar kaer kegkca Eeje Ueane idlee nW Gme d[>aarDejer ka DeeJove hej kegkca ka DeoMe kaj ves Jeeve vUedleude Sme DeoMe kaer maUee drcCeale \$+Cae kaas osee Deaj kegkca kaer ief& d[>aar kaer kaef& Yee Sme meulle Uee macedeapeve qomes drcCeale \$+Cae vUedleude ka DeoMedlkae Guudleeve kaj ka kaj lee nW dkaer Yee vUedleude Eeje Iye Ika caeUe venR neiee paje Ika kegkca Deleee j nter nW [Deeje 53 (6)]

mLeej mechebe kaer kegkca (Attachment of immovable property)—penB d[>aar ka dre-heove cellkegkca kaer peevs Jeeve mechebe mLeej mechebe nes Jendekagkca Sme DeoMe Eeje kaer pedleer pas drcCeale \$+Cae kaas Gme mechebe cellkaer Yee Dekeej nes Dekeej le kaj ves Uee Oeej le kaj ves mes j kaer ves Jeeve nes Deaj meYee JUedleude kaas Sme Devleje Uee Yeej mes kaef& Yee hadlee G''eas mes j kaer nes-

DeoMe cellkaer Ceale \$+Cae mes Uen Dehafe kaer pedleer dka Jen maUee Dehle kaj ves ka dUeS Gme dhadveo& Teej ke kaas vUedleude cell naepj nes qome dUe dleedle kaer GodeeCee ka dreyoUvedl kaas drcDeej le dkaee pedleer-

Jen DeoMe Sme mechebe cellUee Gme ka vepoeka dkaer mLeev hej [Ue drcDeej Uee DavUe "d[ie me Godee-ele dkaee pedleer Deaj DeoMe kaer Dele Gme mechebe ka dkaer 'menpeAMUe' Yee hej lelee vUedleome ka dkaer menpeAMUe Yee hej ueidlee pedleer Deaj Ueeb Jen mechebe mejkaej kaas jepemle oves Jeeve kaef& Yette nW Jendegme qoues ka kaer kaer j ka kaer dleude cellueidlee pedleer penBYette dlele nW Ueeb Jen mechebe dkaer idle celllele Yette nes Iye Gme kece hadlede ka kaer dleude cellueidlee pedleer-

(drcDee 54)

kegkca ka G''eas peave (Removal of Attachment)—penB d[>aar kaer jkaee Gve meYee hej JUedleW Yeejll (charges) S Jhd K dleeka mele, pas dkaer mechebe ka mele pedf s nQ vUedleude cellpece kaj dUes pees nQ Uee Gme d[>aar kaer legf (Satisfaction) dkaer otrejs Dekeej mes vUedleude Eeje kaj or peeler nW Uee vUedleude ka macees DeceCeele kaj or peeler nW Delelee d[>aar Dehame kaj or peeler nW Jendekagkca DeUeele (Withdrawn) macePeer pedleer Deaj Ueeb d[>aar dkaer mLeej mechebe kaer nW Iye Ueeb drcCeale \$+Cae Ueas lees DeUeenj Ce Gme ka JUde hej Ieafele kaj dUee pedleer Deaj GodeeCee kaer Ska Dele drcDee 54 ka Davlele ueidlee pedleer-

(drcDee 55)

ef «erka DeDeare drcDee Uee kaj mvees ka meulle—penB kegkca kaer idlee mechebe Uee drcDee nW Uee kaj mvees nW Jendekagkca Uee j nves ka ogive vUedleude kaer Yee Uen DeoMe osmeale nes Sme drcDee Uee veeS Uee Gme ka Yee drcDee d[>aar kaer legf ka dUeS hadlele nes Gme hadkaej kaas dUee pedle drcDee dka Jen heves kaer nkaerj nW (drcDee 56)

kegkca helleme (Determination of attachment) (DeoMe 21 drcDee 57)—mahn lee ka DeoMe 21 drcDee 57 ka Devonej penB kaef& mechebe dkaer d[>aar ka dre-heove cellkegkca kaj ueerpeeler nW Deaj vUedleude dkaer kaer Ce mes d[>aar ka dre-heove ka dUeS DeeJove kaer Keefpe kaj ves ka DeoMe heej le kaj lee nW JendevUedleude Uen DeoMe osee dka Uee lees kegkca peer j nter Uee macehle nes pedleer Deaj Uen Yee drcDee pedleer dka kegkca kaer Ika peer j nter Deaj dkae Teej ke kaas macehle nes pedleer-

kegkca ka ief mechebe ka dleedle hej j dka (Stay on sale of property attached)—mahn lee ka DeoMe 21 drcDee 59 ka Devonej Ueeb kegkca kaer ief mechebe hej kaef& olee Uee Dehafe dkaes peevs ka helle ner Gme ka dleedle ka dUeS dleeehle (Advertised) dkaee pee Uee nW JendevUedleude—

- (i) Ueeb mechebe pedee nes lees oles Uee Dehafe ka vUedleedle neres Ika dleedle kaas cae Uee (Postpone) kaj ves ka DeoMe osmeale nW Uee
- (ii) Ueeb mechebe mLeej nes lees Uen DeoMe osmeale nes Ika Dehafe ka vUedleedle neres Ika mechebe ka dleedle venR dkaee pedleer Uee Sme vUedleedle Ika dleedle lees dkaee pee meale nes ueiej dleedle kaer hej venR kaer pedleer Deaj Ueeb vUedleude ''eka macees lees DeleYette Uee DavUe yeedl ka yeej cell kaef& Mele Uee drcDee ueiee meale nW (drcDee 59)

kaef vUedleude kaer d[>aar dleedle dre-heove cellkegkca kaer ief mechebe—penB Ska ner mechebe Ska mes Deleka vUedleude kaer d[>aar dleedle dre-heove cellkegkca kaer idlee nW Deaj Jen mechebe dkaer Ska vUedleude kaer Deleje #ee cellvenR nW JendevUedle Sme mechebe kaas Dehle Uee Dehle (Realize) kaj see lelee Gme mechebe ka mcyoUe cellkaer oles Uee kegkca ka mcyoUe cellkaer Dehafe ka Deleje kaj see, Jen vUedleude Sme neiee pas—

viledueude GollaseCee callJecCale yeeedkkaas DeedredmUde kajvjes ka d ues akaamee Yee DeedmUdeka J Ueaba kaas meave kaj mekaale nwllee Ueab kaef&omlelepe Gmekaa kaaypes Ue Meaba callhes les Gmeshalle kajvjes ka DeoMe os mekaale nw

GollaseCee ka: {he (Mode of making proclamation)—d e adle kaer delUeka GollaseCee d rlece 54(2) call JecCale {he mes OkaaMele kaer pedleier-

viledueude jephe Ue mlavele mecelej he Ue oevall call GollaseCee kaas OkaaMele kajvjes ka DeoMe os mekaale nw OkaaMele ka Kelek d e adle ka Kelek caeve pedleier- mechebe ka ueeSall (Lots) callleleeepele neres kaer oMee callhelekaalhelekaal GollaseCee Iye Ika DeedmUdeka vanekei peye Ika aka viledueude kaer Un j d e ve nes aka d e adle kaer G d e le meveve Devlele vanekei pee mekaale nw (d rlece 67)

d e adle ka meale (d rlece 68)—d rlece 43 ka hejvele call JecCale mechebe ka dnelele Fme d rlece ka Devlele kaef& Yee GollaseCee d rlece \$e+Cee kaer d uesKele mencaale ka d rve Iye Ika vanekei pedleier peye Ika aka GollaseCee kaer d e le viledueudle ka viledle meve callueides peves kaer lejke me mlalej mechebe kaer oMee callkae mekae 15 d e ve ka Deej p d e ce mechebe kaer oMee callkae mekae 7 d e ve ka Deleame ve nes idle nes

viledueude d e adle kaas akaamee Yee d r d e adle d e Deej leCS Ika ka d ues Dehaves d rlecekaevneej mLelele kaj mekaale nwllee d e adle ka meaveve kajvjes Jeeve Deedkaer Yee Fmeer Yedle mledlelekaevneej d e adle kaas mLelele kaj mekaale nw ceiej Gmekaa Fmekaa kaer Ce d uesKeve h d r s e, ueskaave Ueab d e adle, viledueude call Ue Gmekaa d rmeceadab (Precints) ka Yeele d e lele pelee nw Iye Sme mLelele viledueude kaer Devedle ka d rve vanekeale pedleier-

pane d e adle 30 d e ve mes Deedka Delede ka d ues mLelele d e lele pelee nw Jendehaj mes (d rlece 67 ka Deleare) GollaseCee kaer pedleier peye Ika aka d rlece \$e+Cee Fmekaa Deedlelepeve kajvjes ka d ues Deheer mencaale vanekei os ee nw

d e adle ka mLelele Ue j ekae pevee (Adjournment or stoppage of sale)—Ueab ueeS ka d ues yeave mechele neres ka h d e le ner \$e+Cee kaer j ekae S Jhd Kelek d e adle ka meaveve kajvjes Jeeve Deedkaer kaas os d e le pelee nw Ue Gmes meceaveve kajvjes Jeeve Un meyle os d e le pelee nw aka Goa \$e+Cee kaer j ekae viledueude callpece kaj oer idleer nw Iye d e adle j eka d e le pelee (d rlece 69)

Ueab >eale ka J Ue d e ace (Ueka) ka kaer Ce mechebe ka hege: d e adle kajve h d r le nw (d e adle kaer kaacele pece kajvjes call Gmekaa Demhaulele ka kaer Ce) Jendehaacele kaer kaef& Yee kaer viledueude ka meceves Gme Deedkaer Eeje d rlecele kaer pedleier- pes d e adle ka meaveve kaj Ie nw Deej Jen j ekae d r e adle Ue d rlece \$e+Cee kaer d e ce hej J Ue d e ace kajvjes Jeeve >eale mes Jemeleer pedleier-

(d rlece 71)

veavece call yeaveer ueieavehej d e adle

- (1) d r e adle viledueude kaer Deedleleka Devedle ka d rve ve les yeaveer ueieavele Deej ve ner Gmekaa >eale kaj s e-
- (2) kaef& Yee Deedkaer Ue Devle J Ueaba epemes d e adle ka meaveve call kaj U kaale Uealekae haaveve kajve nw d e adle kaer i e f & mechebe callkaamee d rle ka d ues d e adle Ue Deedlele™he mes ve les yeaveer ueieavele Deej ve ner Gmes Deedlele kaj s e Ue Deedlele kajvjes ka hejvele kaj s e-
- (3) Ueab d r e adle viledueude kaer Devedle meveveceer mechebe ka >eale kaj Ie nw Jendehaj >eale Ove Deej d r e adle ka Devlelele o d e j e Me Ska o d r e j s ka d e e capeje kaer pedleier (d rlece 73 ka Devedle) I d e d r e haave viledueude d r e adle kaer h d rle Ue Yeele: I e f kaer d e adle Gmekaa Devedle kaj s e-
- (4) pane d r e adle viledueude kaer Devedle ka d rve mechebe Kej d e le nw Iye viledueude d rlece \$e+Cee ka Ue mechebe ka d e adle mes epemeke d rle d e adlele neke nw Gmekaa Deleave hej d e adle kaas j o kaj mekaale nwllee d e adle ka meyer Kelek S Jhd kaacele d r e adle Ue adlele-

Ueab d e adle kaas j o kajvjes ka DeoMe d e le pelee nw Ue j o kajvjes mes Fmekaa kajvjes ka DeoMe d e le pelee nw Iye Gmekaa Deheer kaer pee mekaale nw

yeleka ka m d e lelele call d r e adle ka d r e haave call d e adle d e lele peves Jeeve mLelele mechebe ka kaef& Yee yelekaer ve les yeaveer ueieavele Deej ve ner Gme mechebe kaas Kej d e le peye Ika aka viledueude DeoMe ve os os (d rlece 72, 73)

Ueab viledueude Kej d e lelele Fpepele os d e le nw Iye yelekaer kajvjes call Ska Deej e le caule (Reserve price) d rlece Ie kaj s e Deej peye Ika viledueude Devlele d rlece ve os Iye Ika Deej e le caule d r e ve d e adle ka nee—

epame Juebea ka vacce Jen Dabbe nuGmes>aaUe ka emeJedle ekaameer Devle Juebea kaas DevlejCe kajives meshenuusUe ueYeemle Ue yUeape kaas Oshle kajives mesDeajj Gme dreeice ka Oyredekka, medJele Ue Devle Gdelle Deedkajjar kaas DevlejCe kajives ka emeJedle Devle Juebea kaas DevlejCe kajives mes Oeltes>ee kajjlee nu# (dreelece 79)

hej>aaUe dreekeleUue Gmeka Delledlekaas DevlejCe—penB ekaameer omlelepe kaas dreeheove Ue Smes he#kajj Eeje he%odkave, epameka vacce meskaasFhej>aaUe dreekele Ue ekaameer dreeice cellkaas kaasF& Delle Jelekave nu# DellejCe kaas drees Deha#ele nu# JendevUedleDeemle dreevedleakEle™™he mes Smes omlelepe kaas dreeheove le kajj mekaale nu#Ue he%odkave kajj mekaale nu#—

'ka, Ke kaas dree@ae *, Ue Eeje ekaales idles Jeeo cellka, Ke kaas dreeeove vUedleUe kaas vUedleDeemle (Ue UelaaMlede) ie, le-

vUedleUe DevlejCe Ieka ekaameer Juebea kaas DeoMle Eeje FmedueS dreelepe kajj mekaale eka Jen Gme hej yUeape Ue uaeve Oshle kajj idle jmeao hej nmle#ej kajjW Fme Odekaj nmle#ej le kaas ief& kaasF&Year jmeao James ner caavle neier caaves nu#drehhe#kajj ves Gme hej nmle#ej ekaales neW (dreelece 80)

mechebe kaas ehle dreehle neee—Smeer kaasF&paice mechebe paas GhejJeeCale paice mechebe venar nu#Gms vUedleUe >aaUe cellUe Gmeka dreeMeevepeej mechebe cell dreehle kajjves Jeeue DeoMle os mekaale nu# Ieye mechebe Gmeer Devepeej dreehle neier-

(DeoMle 21, dreelece 81)

mLelej mechebe kaas dreealle

(Sale of immovable property)

(dreelece 82 mes96)

meahlee ka DeoMle 21 dreelece 82 mes96 Ieka cell'Smeer mLelej mecheballekaas dreealle ka yej scalledle JeeCale nu#pavnkajkeaa ka yeo dreealle S.JebJudeve ekaale pee mekaale nu# Fmeka drees dreeve Ghevede nU—d[>aar kaas dreeheove cell ekaameer mLelej mechebe kaas dreealle kaasF&Year vUedleUe kajj mekaale nu#pees uelgeeo vUedleUe ve nes- (dreelece 82)

penB mLelej mechebe kaas dreealle kaas drees DeoMle dreeUe pee Uejae nu#Deajj dreeCale \$+Cee vUedleUe kaas Uen meeceave kajjves Jeeue Deeeave kajjlee nu#kaas Jen d[>aar kaas Oave kaas Gme mLelej mechebe Ue Gmeka Yeeie mesUe ekaameer Devle mLelej mechebe kaas yedka Ue heos hej OeFJeeS dreealle mes peje mekaale nu# Ieye vUedleUe

Smeer Deeele kaas drees pees Gdelle meePes IeUe Smeer Melek Sile dreevedleWhej, dreealle kaas FmedueS mLelele kajj mekaale nu#Ieka dreeCale \$+Cee Jen jkaas peje meka-

vUedleUe dreeCale \$+Cee kaas Uen OeaceCe-heje okajj Oeadekaas kajjlee eka Jen Goo Deeele kaas Yeelje IeUe Deje 64 cellkaameer yeve kaas nes nS Year, Oemlethele yedka, hece Ue dreealle kajjves ueskaave kaasF&Year yavOka, hece Ue dreealle Ieye Ieka DeelUedleka venar neier peje Ieka eka vUedleUe Eeje Gmes hej ve kajj dreeUe padles-

Uen dreelece Smeer mechebe kaas dreealle hej ueid venar neier epame mechebe kaas yavOka Ue Yeaj kaas OeJeele kajjves kaas drees d[>aar kaas dreeheove cell dreealle ekaales peaves kaas dreeMle dreeUe idlee nu#

(dreelece 83)

>aaUe Eeje dreeke (Deposit) Deajj Juebea (Default) hej hej dreealle—d[>aar kaas dreeheove cell mLelej mechebe kaas >aaUe Deheves >alle Oave kaas jkaas kaas heUeame Oeallele (25³) kaas dreehe dreealle kajjves Jeeue Deedkajjar kaas Iejvle osee- UeO Iejvle dreehe (peece) venar kajjlee nu#Ieye mechebe kaas heje: dreealle kajj dreeUe pedlee-

penB d[>aaUe >aaUe nu#IeUe dreelece 72 kaas Devlele capeje kajjves kaas nkaaj nu#JendevUedleUe Gmes dreehe kajjves mes Deedkajjar os mekaale nu#

(dreelece 84)

>aaUe dreealle kaas dreeve mes 15Jell dreeve kaas Devoj >alle dree vUedleUe cellpeece kajj osee- Fme Odekaj peece kaas ief&jkaas kaas ieeve kajjves cellkaas Smes ekaameer Year capeje kaas haalece G''aves kaas nkaaj neier, epamekaas eka Jen dreelece 72 kaas Devlele nkaaj nes-

(dreelece 85)

penB >aaUe 15 dreeve cell dree dreeve mebele kajjves cell Juebea kajjlee nu#Ieye mejkaaj Eeje mechebe payle kajj ueer pedlee, Deajj Gmekaas heaj mes dreealle ekaale pedlee IeUe Gme mechebe hej Ue epame jeeMle kaas drees dreealle ekaale idlee nu#Gmeka Yeeie hej Juebea kajjves Jeeue >aaUe kaas meYear oel mecheUe nes pedlee (dreelece 86)

mLelej mechebe kaas OelUeka heje: dreealle, Ska vUer GollaseCee kajjves kaas yeo ekaale pedlee-

(dreelece 87)

penB dreealle kaas ief&mechebe, mLelej mechebe kaas, Deedle dreele DeMle nu#Deajj men-DeMdeejar meahle os Ue Deedka JuebealleW Eeje Gmeka drees Ska ner Oave kaas yeaveer ueidlee idlee Iee, JendevUer Gme men-DeMdeejar kaas yeaveer meePeer pedlee- (dreelece 88)

Fme drellece ka Ghesdrellece (3) ka Deyegnej dlo ealle kaas Dehamle kajjves ka dUeS kaaf&Yar Deelsove Fme Oeje hej «enCe venRkkaale padleice, epome DeoOej kaas Deelsoka dlo ealle kaar dle ealle kaas Ue Gmka hle&DeoOej caeve mkaalee Lee epemkaar leseeCee kaar ief&Lee-

Uen Gheyde >ealle maeloove (Caveat empter) ka meeove nw eka haad[le kaas dlo ealle mes hle& leedJeka DesdrelleceleedDedUe Deloed&ekaleedDeelka Oalle mela ka jrvve UeefnS~ Ska Okeajj mes Uen hle& Uteeloveer nw eka drellece 90 ka Davleiale drcCeele \$e+Cer kaas GheUej mes JhdUe kajjves mes hle& drellece 54 (ka) ka vledleuulle Eje ka "ejLee mes heuve ekaale peave UeefnS~ Ueb vledleuulle Gmkaar medave dcauvev ka yeo Yar dlo ealle mes hle& kaaf& kaadlekeener venR kajjLee nw lees yeo calldlo ealle kaar Jhdle&ekalee Ue mejejedlkaas Uejealeer osves mes JhdUe kajj dlo ealle padleice-

3. dlo ealle kaas Dehamle ekaales peaveskae leameje DeoOej

—drellece 91 calldleCee nw Fme drellece ka Deyegnej ekaameer d[>aar ka drc-heeove calldlo ealle kaar ief& mechebe ka >ealle Fme DeoOej hej dlo ealle kaas Dehamle kaame mkaalee nw eka dlo ealle kaar ief& mechebe calldleCeele \$e+Cer kaaf& hle venR jKelee Lee- DeloedUe lees dlo ealle kaar ief& mechebe drcCeele \$e+Cer kaar nekter ner venR nw Ue Jen dlo ealle ka Ueale venR nekter nw

ekaameer dlo ealle kaas Dehamle kajjves ka dUeS GheUejka leavell DeoOejJmka emeJale vledleuulle Dehever Deloedvlele Medra ka Oejeice kajj les nS ekaameer Yar dlo ealle kaas drcve DeoOej hej Dehamle kajj mkaalee nw—

- (1) Ueb kaalele d[>aar kaheS Eje Oshle kaar ief&nes
- (2) kaadlekeener Sines vledleuulle Eje kaar ief& nes pees # dle& dkeajj venR jKelee nw Ue
- (3) d[>aar haad[le nesv ka yeo Deajj drc-heeove kaadlekeener ka uebyele jrvves ka ojejeve Dehaue vledleuulle Eje dlo ealle jo kajj dlo ealle idlee nes Ue d[>aar GueS or idlee nes

Oeje 47 S Jhd drellece 90 calldleCee

(1) Ueb d[>aar ka drc-heeove ka hle& dleleebble mechebe ka dlo ealle calldleCeelelele nS& nw leye haad[le Oeje 47 ka Davleiale GheUej Oshle kajj mkaalee nw **peyeka d[>aar** ka drc-heeove ka medleenej calldleCee dlo ealle calldleCeeer Oshle kaar Desdrellecelele nS& nw leye haad[le **drellece 90** ka Davleiale GheUej Oshle kajj mkaalee nw

(2) drellece 90 ka Davleiale Desdrellecelele ka kajjCe ekaale idlee dlo ealle leye leka Jhd yeve jrvve nw peye leka eka vledleuulle Eje Gms jo venR kajj dlo ealle peele nw **peyeka** dlo ealle ka hle& ekaales idles Desdrellecelele calldlo ealle, dlede kaar AdP calldlo ealle nekter ner venR nw yeulka MedUe S Jhd Dekaale nekter nw epems haad[le drc-heeove kaadlekeener calldleCee 47 ka Davleiale) G"e mkaalee nw Ueb ekaameer dlo ealle ka osveie nelhnuue dlo ealle ka Desdrellece ka dle@ae idlee omeje dlo ealle kaar Jhdlele ka dle@ae Jendehaj Fms Yeiele: Oeje 47 ka Davleiale idlee Yeiele: drellece 90 ka Davleiale yejlee pe mkaalee nw Jen Yeie epamecUen Desdrellecelele nes eka dlo ealle MedUe Deajj Dekaale nes leye Oeje 47 ka Davleiale haad[le GheUej Oshle kajj mkaalee nw idlee Jen Yeie epamecU leedJeka Desdrellecelele ka mejejeved #ealle kaar Yar Desdrellecelele ekaale idlee nw Jendehaad[le drellece 90 ka Davleiale GheUej Oshle kajj mkaalee nw

hej mechebe kaale

d[>aar ka drc-heeove calldlo ealle kaas Dehamle kajjves ka dUeS drcCeele \$e+Cer mshle haad[le Eje ekaale idlee Deelsove dlo ealle kaar **lejek me 30 dlo ve ka Yealej** ekaale pe mkaalee nw

(Yejelele hej mechebe Desdrellece, Deyeg 127)

dlo ealle ka ye DeelUleka (absolute) nespeleice (Deo 21 drellece 92)—ekaameer mLeej mechebe ka dlo ealle drellece 92 S Jhd 93 idlee Oeje 65 S Jhd 86 calldleCee Gheyvleedlka Davleiale DeelUleka nes peele nw S Jhd Dehamle ekaale pe mkaalee nw—

pered mLeej mechebe kaar d[>aar calldlo ealle kaas Dehamle kajjves ka dUeS drellece 89, 90 S Jhd 91 calldleCee Deelsove venR ekaale idlee nw Ue Deelsove ekaale lees idlee nw ceiej Gms vecepajj (Disallowed) kajj dlo ealle idlee nw Jendevledleuulle dlo ealle kaas hags (Confirm) kajjves Jeeve DeoMle kajjve Gmka yeo dlo ealle DeelUleka nes padleice-

hej vlejka pered GheUejale Smeer mechebe ka ekaameer oeltes ka drc-heSeje nesv leka Ue Gmkaar kejkraa ka dUeS ekaales idles De#ebe ka uebyele jrvves leka d[>aar ka drc-heeove calldlo ealle ekaale idlee nw Jendevledleuulle Sines dlo ealle kaas Sines oeltes Ue De#ebe ka drc-heSejs leka hags venR kajjve- (**drellece 92**)

dlo ealle leseeCe hese—dlo ealle DeelUleka nes peaves ka yeo vledleuulle >ealle kaas Gmka vece kaas drc&S kajjves Jeeve leseeCe-hese osve idlee Gme hej Deies dlo ealle DeelUleka nesv kaar lejek [euer padleice- (**drellece 94**)

**d[>eaej Uee >eale keas kaaypee haajoere
ekales peaves callmaduej ebe**

*(Resistance to delivery of possession to
decree holder or purchaser)*

(dreluce 97 mes 106)

**mlaelej mechebe hej kaaypee kaj ves callmaduej ebe Uee yeoee
(Deo 21, dreo 97)**—penab mlaelej mechebe ka kaaypes ka
d[>eaej ka keas Uee d[>eaej ka d[re-heove callmaduej keas i d[re-heove ka
>eale keas Gme mechebe hej kaaypee kaj ves mes d[re-kele Eeje d[re-je ebe
(Resistance) Uee yeoee (Obstraction) Gharve d[re-je peete
nw Jendehaj d[>eaej Uee >eale Fme d[re-keaj d[re-je ebe Uee yeoee ka
d[re-ze haaj Jeeo kaj les n[d[re-yeoee mes Deeoove kaj mekaale nw

Deeoove d[re-je ebe Uee yeoee Gharve ekales peaves keas lejeke mes
30 ebe ka Yeolej d[re-je peete e-

(Vej lede ha j mae Deedreluce, 1963 kea Daej 129)

Fme d[re-keaj Deeoove ekales peaves hej v[de-yeoee v[de-yeoee
(Adjudicate) kaj ves ka d[re-Dee d[re-je neie, Fme d[re-yeoee d[re-keaj
Gharve d[re-keaj Deeoove- **(dreluce 97)**

v[de-yeoee kea ha v[de-yeoee Deoome—Gharve d[re-keaj
Dee d[re-je hej Uee v[de-yeoee kea Uen mechebe nes peete nw d[re-keaj
d[re-keaj d[re-keaj Eeje Uee Gme ka Gme d[re-keaj peaves hej Uee Gme keas Deej mes
Uee d[re-keaj Deeoove Eeje (Gme ome callmaduej Deeoove Jeeo ka
ud[re-je jntes n[d[re-keaj i d[re-keaj Uee Deeoove Deeoove d[re-keaj
i d[re-keaj, Jendehaj d[re-keaj o[er d[re-keaj Deeoove keas mechebe hej kaaypee
ebe d[re-keaj peete Deej penab d[re-keaj Deeoove Deeoove keas kaaypee d[re-keaj kaj ves mes
d[re-keaj d[re-keaj Deeoove Deeoove nw Jendehaj v[de-yeoee Deeoove keas keas d[re-keaj
hej Gharve d[re-keaj d[re-keaj d[re-keaj d[re-keaj keas Smea Deeoove ka d[re-keaj pes
leame (30) ebe nes mekaale dmadue keaj ebej callmadue d[re-keaj ekales
peaves kea Deoome os mekaale- **(dreluce 98)**

d[>eaej Eeje Uee >eale Eeje yekaypee d[re-keaj peave
(Dispossession by decree holder or
purchaser) **(dreluce 99)**—penab mlaelej mechebe ka kaaypes
ka d[>eaej Eeje Uee d[>eaej ka d[re-heove callmaduej ekales i eS
mechebe ka >eale Eeje, d[re-keaj d[re-keaj mes d[re-keaj d[re-keaj keas
Smea mechebe hej mes yekaypee (Dispossession) kaj ebe peete
nw Jendehaj d[re-keaj Deeoove keas yekaypee ekales peaves kea haaj Jeeo kaj les
n[v[de-yeoee mes Deeoove kaj mekaale nw

Deeoove yekaypee ekales peaves keas lejeke mes 30 ebe ka
Deoov d[re-keaj peete e- ■ ■ ■

Deoome 22 (XXII)
(dreluce 1 mes 12)
**ha d[re-keaj d[re-keaj callmaduej Gme kea d[re-keaj Deej
ebe Jeeo**

dreluce 1—penab Jeeo ueaves kea Deeoove d[re-keaj yeoee jntee nw Jendehaj
Jeeo Uee d[re-keaj kea cej ves hej Jeeo kea Gharve ve d[re-keaj

dreluce 2—penab Ska mes Deeoove Jeeo Uee d[re-keaj d[re-keaj
Gme d[re-keaj Ska cej peete nw Uee Jeeo ueaves kea Deeoove d[re-keaj Deeoove
Gme ka G[er peete ka haeme yeoee jntee nw Jendehaj v[de-yeoee Deeoove
callmaduej d[re-keaj kaj ebej i d[re-keaj Gme d[re-keaj Jeeo Uee e-

penab d[re-keaj Jeeo d[re-keaj Gme d[re-keaj Ska cej peete nw Uee Jeeo
ueaves kea Deeoove d[re-keaj Deeoove G[er peete ka d[re-keaj ve d[re-keaj jntee
nw Uee Ska cej Jeeo Uee Ska cej G[er peete keas callmaduej nes peete nw
Jendehaj Deeoove ekales peaves hej v[de-yeoee d[re-keaj d[re-keaj keas ha d[re-keaj
yeoee kaj keas keas peete j Kea-

dreluce 3—Uee Deeoove ve d[re-keaj peete nw Uee ceke ka mes
mechebe nes i d[re-keaj Jeeo kea Gharve nes peete i d[re-keaj d[re-keaj kea
Deeoove hej Keas ceke ka keas mechebe mes Jendehaj peete e-

**igjvece d[re-keaj (ceke) Eeje d[re-keaj Deej Deeoove yeoee
igjvece keaj (ceke) Eeje d[re-keaj Deej Deeoove, 27 Deeoove,
2017, d[re-keaj Jeeo Deoome 22, dreluce 3 Deej 4 hej Deeoove j
nw d[re-keaj Jeeo callmadue Jeeo Deej d[re-keaj keas Deeoove ka ojeve
callmadue nes peaves ka yeo >eale: Gme d[re-keaj G[er d[re-keaj Uee keas
d[re-keaj d[re-keaj d[re-keaj G[er G[er v[de-yeoee ka Eeje Deej v[de-yeoee
ka d[re-keaj keas G[er nes n[haaj i d[re-keaj keas Jendehaj-**

d[re-keaj—d[re-keaj kea Deeoove callmaduej i d[re-keaj d[re-keaj
neie nw Uee Deeoove ka G[er v[de-yeoee callmaduej jntes ka
ojeve d[re-keaj Jeeo Deej d[re-keaj keas callmaduej nes peete nw Uee >eale:
Gme d[re-keaj d[re-keaj d[re-keaj keas Gme callmaduej d[re-keaj mes 90 ebe ka
Yeolej d[re-keaj d[re-keaj d[re-keaj G[er G[er v[de-yeoee ka Eeje haaj i
Deeoove Ska d[re-keaj nw Smea d[re-keaj d[re-keaj keas keas ve d[re-keaj
j Kea pe mekaale nw G[er v[de-yeoee kea Deeoove Deeoove Deeoove-

drellece 4—penab keaF& Oadaleeoor nes Deajj Gveallmes Skaa cej pealee niwJende#eeoor kear ce#Uegkaa nar drellece ueei d nellis-

drellece 10-ka—Ueab he#ekaej keae OadaleeoorDeJee hueraJj Eeje drellece pee jne nes Iye vUedJeeuule keas Fvekear ce#Uegkear me#vee hueraJj osee Deajj Fme GOMle kea dueS hueraJj SJebceke he#ekaej kea yaale niF&me#vee Deadlalee cellceever pedleiser-

drellece 4-ka—penab drellece ve nes kear oMee cellceeeale (drellece 4-ka) —penab drellece Jeeo cellceke he#ekaej kea drellece Oadaleeoor vena nes Jende#DeJee he#ekaej kea Deeeove drellece peaves hej vUedJeeuule ceke Juebaa kear mechoe keae OadaleeoorDeJee kajives Jeeus Juebaa kear Ghefnlede cellceeealekear keajj mekaiee Uee canadlMeemkae Uee vUedJeeuule kea drellece DeDekeajee Uee cekeka kear mechoe keae OadaleeoorDeJee kajives Jeeus Gafle Juebaa keas vUedJeeuule DeoMle Eeje drellece keaj mekaiee niw Smeer dnllede cellvUedJeeuule keae keaF& Yee drellece Uee DeoMle cekeka kear mechoe keas Dayee kajjiser-

DeoMle kajives kea hla& vUedJeeuule ceke Juebaa kear mechoe cell dnlle jKeves Jeeus Juebaa keas Fme Mele&hej me#vee os mekaiee niw kea Jen Juebaa drellece nes kea dueS mancele niwleee Gmekeae ceke Juebaa kea dnlle kea Oadaleeoor keaF& dnlle vena niw

drellece 5—drellece Oadaleeoor kea Odlve keae DeleDej Ce vUedJeeuule kajjise hej vUeg Deeeore vUedJeeuule Sines Odlve keae DeleDej Ce kajives kea hla& drellece DeDeeore vUedJeeuule mes Gme Odlve hej drellece kajives kea dueS DeoMle os mekaiee niw

majeleef& kea h#eale ce#Ueg nes peaves mes Ghe#vee ve nes (drellece 6)—majeleef& kear meceehle kea hla& Deajj drellece majeles peaves kea yaale drellece he#ekaej kear ce#Ueghej Jeeo keae Ghe#vee vena nes Deajj GmeadlMeo#les idles drellece keae Jener OeYeje nes ceaveall Jen drellece kea hla& majeleee idlee nes

drellece Sines Juebaa kea he#e cellmeefj le kear ief& d[>eaa pes Jeeo o#lej kajives kear drellece hej cej idlee Lee Me#vee nes-

Jen Oadaleeoor pes Jeeo kea o#jeve cej idlee idlee Gmekeae Jee Oadaleeoor De#vee ke hej vena uee idlee Jende#Yee heefj le kear ief& d[>eaa Me#vee nes-

m#e he#ekaej kea dleJeen nes hej Oadalee (drellece 7)—Ueab Jeeo kear he#ekaej m#e nes Deajj Jeeo ue#ve kea o#jeve Gmekeae dleJeen nes pedle Iye Ghe#vee vena nes yaale drellece Ikae Ueuee jnise Deajj Gme m#e kea Oadaleeoor nes kear oMee cellceeeale Gme kea drellece d[>eaa drellece kear pee mekaiee-

penab Gme m#e keae hlae, drellece drellece kea De#vee De#vee helver kea \$e#ceallkeae dueS Yee o#leer nes Jende#Gme hlae kea drellece Yee d[>eaa drellece kear pee mekaiee Deajj drellece Ueab helver kea he#e cell nes Iye vUedJeeuule kear De#vee mes Gmekeae hlae kea Deeeove hej d[>eaa keae drellece drellece pee mekaiee-

Jeeo keae ebJeeue (Plaintiff's insolvency) (drellece 8)—drellece Sines Jeeo kear oMee cellceeeale meceevap#meleer Uee Deeele Jeeo kea ue#eoj dlkeae haa#e kea dueS Jeeo Ueue mekaiee niw Jende#eeo keae Ghe#vee, drellece kea drellece, vena nes—

- (i) peye meceevap#meleer Uee Deeele Sines Jeeo keas Ueue jKeves mes Fleej kajj os Uee
- (ii) Gme Jeeo kea Ke#e kea dueS Oadaleeoor os kear Ghe#e kajj lee niw Uee Fleej kajj lee niw

Fme Okeajj meceevap#meleer Uee Deeele kea Ghe#e Uee Fleej kajives hej Oadaleeoor Gme Jeeo keas Jeeo kea ebJeeo kea Deeej hej Jeeo keas Keefj pe kajives keae Deeeove kajj mekaiee, Iye vUedJeeuule Uee Ies Jeeo keas Keefj pe kajj mekaiee niw Uee Oadaleeoor kea he#e cell Sine Ke#e Deeele keajj mekaiee niw pes Gmeves Gme Jeeo keae Oadaleeoor kajives cell uee idlee nes

(drellece 8)

penab Jeeo kea ue#ve kea o#jeve drellece dnlle kea meceevap#meleer (Assignment), me#vee (Creation) Uee vUeeceve (Devolution) kear De#vee oMee DeallcellJeeo keas vUedJeeuule kear De#vee mes Gme Juebaa Eeje Uee Gmekeae drellece Iye Ueue jKe pee mekaiee niw pe#e kea Gmekeas Sine dnlle Oe#le ni#ee niw Uee vUeele ni#ee niw

Jeeo kea Deeele DeoMle nes kea hla& meceevap#meleer kear oMee cellceeeale (drellece 10)—d[>eaa kear Deeeore kea ue#ve kea o#jeve d[>eaa kear ke#e kea yej cellven me#vee pedleiser drellece Jen Sine dnlle niw pes Jen Juebaa ep#eves ke#e kea ke#e Lee Jen Ghe#ve haa#e G''ves keae nke#e nes idlee niw

Jeo ka GhelMecave Ue Keefje neeskae UeEle (drelce 9)—panBkraer Jeo ka ceUag dleJen Ue doJeeu ka keejCe Jeo ka GhelMecave nes peete nwlue Jen Keefje kaj doUe peete nwlue Gmer Jeo nstga (Cause of Action) kaefwelle Jeo veneruulle pedlee-

Jeo ka GhelMecave Ue Keefje nesreh Jeoer Ue ceUe Jeoer ka edeDeka fefalede neskae oele kajves Jeue Jueba Ue doJeues kaer oMee callmecavopdlleer Ue Deoete, Snes GhelMecave Ue Keefje per kaes Dehemle kajves ka eueS vledJeeulle callDeeJee kaj mekaale nw DeeJeeve GhelMecave kaer tejaKe mes **60 abve** ka Yeatej ekaUe pedlee-

Ueab DeeJeeve callUen meefjele kaj doUe peete nwlue Jeo ka Ueaur jKaves callwefeeefje neskae heldehle keejCe Lee Ieye vledJeeulle yeo ka GhelMecave Ue Keefje per kaes Dehemle kaj oie-

yauelele dmh yaeece peieoMle dmh, SODEFDDejOj, 2010 SmeO maO 3043 ka Jeo DeoMle 22 ka drelce 9 SJe haffmaee Deedvlece kaer Oeje 5 hej Deeeefje nw haffmaee Deedvlece kaer Oeje 5 efuecyce caheer ka yejs callweeDeve kaj Ier nw efuecyce caheer ka eueS heldehle keejCe ka nesee DeedMueka nw Fme ceccuues callheldehle keejCe kaer JUekUee kaer iefnw

dreCelle—vledJeeulle ves Uen ceUe JUeoa ekaUe eka UeAeche heldehle keejCe GojIehdeleka kaer peever UeehS IeAeche Fme mavoYek callloes yeedlkaes oKee peeve vledJeeulle delede netee nw

- (1) he#keejdlkae DeedjeCe;
- (2) mecdle kaer UagbeUegale-

vledJeeulle ves Deheves dreCelle callkaene eka efuecyce kaes cahea kajves kaer JUeJemLee kaer GojIehdeleka dreldeve ekaUe peeve UeehS- ueskaeve meLe nar Uen Year GuuekveeUe nwlue vledJeeulle kaer dreldeve Fleeve Goj veneknesee UeehS eka dlehe#er dnllelhej fefalekaue UeYeUe hel[s-

vledJeeulle kaer ceUe nwlue peye Ska yej ekaer Deedvlece ka Dvlelele ekaer JUeab kaes kaef & Deedkeej efue peetes nUles Gmeka fefalele ka eueS GmesmeUete Deej meeeDeve jnvee UeehS- Ueab kaef & he#keej GmecalUehej Jeener yejlele nw Ies Jen vledJeeulle mes ekaer fefalele kaer DeveJesse heeves kaer nkeaej venekjn peete nw

dmleje ceccuues callweeAehe#e 778 abve ka efuecyce mes dmleje ekaUe idlee Deej efuecyce kaer pes keejCe yeUeUe idlee Jen heldehle venekvelele nw Ueab Snes keej Ceelkaes ceve drelce pedles Ies mecyedlele keevleelkaer callMee nar mecehle nes pedlee-

vledJeeulle ves kaene eka heldehle keejCe ka eueS oes yeedlkae dleAeche nesee Dehe#ele nw—

- (1) edeDeka keejCe,
- (2) UelaeUe keejCe-

efuecyce kaer keejCe UelaeUe nesee UeehS- Fme ceccuuelcallpes keejCe yeUeUe idlee Jen UelaeUe veneknwkeleleka dmleje ceccuues call Jeoer ves fefaleAehe#e 778 abveleka Ghejvle doUe pes "eka veneknw

Sner dnllele callDeeJeeka kaer fefaleAehe#e Keefje ekaUes peeves UeeUe nw Gmes haffmaee Deedvlece kaer Oeje 5 SJe dmfue fefalele mahn ee ka DeoMle 22 drelce 9 ka ueYe venek efue mekaale-

dleDe ka dmeevle S

- 1. efuecyce caheer ka eueS heldehle keejCe kaer JUekUee GojIehdeleka kaer peever UeehS ueskaeve Fleeve venek eka Gmes dlejeAe he#keej ka dnllelhej fefalekaue UeYeUe hel[s-
- 2. heldehle keejCe mes Deedvlele nw edeDeka SJe UelaeUe keejCeelkaer dleAeche-
- 3. efuecyce caheer ka fefaleAehe#e kaer dnllelhej kaj Ies mecdle oes yeedlhej dleJee ekaUe peeve Dehe#ele nw—(ka) he#keej kaer DeedjeCe (2) mecdle kaer UagbeUegale-
- 4. efuecyce kaer keejCe Snee nes eka Jen ekaer fefaleJee JUeab ka ieeus Goj pedles-

drelce 11—DeoMle 22 ka fefaleDeve Deheuele kaedleeknllell callweer ueeet nlls-

drelce 12—DeoMle 23 ka drelce 3, 4 SJe 8 ka fefaleDeve dleheove kaedleeknar hej ueeet venek nlls-

DeoMle 23 (XXIII)
(drelce 1 ms 4)
Jeeoellkkae (el Ueenj Ce S Jehmeceelpeve

DeoMle 23 ka drelce 1 ms 4 Jeeoellkkaes Jeheme ueres Uee Gvkeai maceelpeve ms mgydele nw

Dehejedeka ceceuedlkkaes Jeheme ueres ka yeejs celloc [oesaele mahtlee kaar Oeeje 321 celmeleoeve nw

Jeeoellkkaes Jeheme ueres Uee Gvkeai Ueie kajivee
(Withdrawal of Suit)

drelce 1 ka Devagej Jeeo mahtlele ekaales peaves ka Jeeo Jeeor, Ueleefnllele Jeeor Uee Oeleleeeor ka eleeveze Deheves oeles kaiee Gmeka Yeeie kaes akaamee Yee maele Jeheme ues mkaalee nw Uee Gmeka: hej Ueiee kaj mkaalee nw

hej vleg Ueeo Jeeor Delelenka nes Ieye Jeeo Uee Gmeka Yeeie ka: hej Ueiee Ueleefnllele Jeeo eese Uee huertj Eeje ekaalee pedlee: hej Ueiee ka eueS Deeeove doles peaves ka helle vleeuudle kaar Devagele ekaalee peavee DeelMueka nw ejevee vleeuudle kaar Devagele ka Delelenka ka: Jeeo Jeheme verekdulee pee mkaalee nw

Ghefdelce 2—Deeeove hee ka meale Jeeo eese ka: Mehlethee neiee lalae huertj kaar ehllele celmelele hee ka meale Fme DeelMuele ka: Oeece-hee Yee maeve neiee ekae Fme Oeekeaj Jeeo ka: hej Ueiee kajivee, Gmekaar jale celv Delelenka ka ehle Uee Gmeka healeos celv nw

Ghefdelce 3—Uee vleeuudle ka: Uen maevee nspalee nwa—

- (i) Jeeo akaamee Oeeheka Sags ka kaajce eheave nes pedlee, Delele
- (ii) Jeeo kaar eheleamleg Uee Gmeka oeles ka Yeeie ka eueS vlee Jeeo odlej kajives ka eueS Devagele oves ka: hellele Deeej nw

Ieye vleeuudle, vlee Jeeo mahtlele kajives kaar mulelele j Kelas n\$, Jeeor kaes Dehevee Jeeo Uee Gmeka Yeeie kaes Jeheme ueres kaar Devagee os mkaalee nw

Ueeo Ska mes Deleka Jeeor nes Deaj Ska Jeeor Eeje Jeeo Jeheme dulee pealee nw Ieye Dele Jeeoellkkaar maele uere Deleleleka nw

Jeeo jeeoove Deaj Ska Dele yeece Deveameceer hee Uee (ee) Eeje eheka ka Uee ves e Uee, 24 paveler, 2017, Oeile Jeeo DeoMle 23, drelce 1 (3) hej Deeej le nw epeceekane idlee nveka vlee Jeeo mahtlele kajives ka Deeej hej Jeeo Jeheme dulee pee mkaalee nw

ehele mee—Jeeohece celmeleheka Sags Uee Dele 'hellele Deeej' hej vleeuudle kaar Devagee mes Jeeo Jeheme (Ueleute) ekaalee pee mkaalee- Uen ueskaalee hej Deeej le eheavele nveleka Ska nar Jeeo kaajce hej yeej-yeej Jeeo mahtlele kaes jakee pedle- Jeeo hee celv Oeeheka Sags ka Deeej hej Jeeo hee kaes Jeheme eueS peaves kaar ehele Jeeo vleeuudle ka Eeje Devagele dolee peavee "eka Lee- GUUe vleeuudle ves Gms Dehele kajka Sags kaajce ekaalee Deeehele DeoMle Dehele ekaalee pealee nw

Ghefdelce 4—pene Jeeo vleeuudle kaar Devagee mes Jeeo ka: hej Ueiee kajivee nw Uee Ghefdelce 3 ka Delelele vleeuudle kaar Devagee ka ejevee Jeeo ka: hej Ueiee kajivee nw Jene Jen vleeuudle Eeje ehelele Kellee osee lalae vlee Jeeo verekuee mkaalee nw

Ghefdelce 1 ka—Jeeo kaes Jeheme ueres Uee hej Ueiee ka Deeeove Uee Oeleleeeor kaes Jeeor yeeveles peaves ka eueS Deeeove hej vleeuudle Oleeve osee eka kaale Deeeoka ka: kaef mejeve Oleeve nO epecekae Dele Oeleleeevleleka eleeve ehelelele ekaalee peavee DeelMueka nw

Jeeo celmelepealee (drelce 3)—Ueeo vleeuudle ka: Uen maevee kaj dolee pealee nveka Jeeo ka hehekaaj ehlves eueKeele Sje nmlaehej le kaaj Uee maepeales ka Eeje Deheves ceceus kaes maceelpele kaj dules nw Uee Oeleleeeor Jeeo kaar eheleamleg Uee Gmeka Yeeie kaar Ieeg kaj osee nw Ieye vleeuudle Sme kaaj Uee maepeales Uee Ieeg ka Delelelelele ekaales peaves ka: DeoMle osee Deaj Jeeo ka hehekaaj ehlves mgydele ceceuelelele Ueen Jeeo kaar ehelele Jemleg Jene nes Uee verek Gmeka Devagej e[kaar hej le kaajce,

hej vleg maceelpeve Uee Ieeg ka ehelele nes hej Gme Oleeve ka: ehelelelele vleeuudle kaajce lalae eueKeele kaaj Celv ejevee ceceus kaes nlelele verekkaalee pedlee-

Ueeo maepealee kaheheka nw Uee omejs hehekaaj kaes OeeKee celv [euekaaj ekaalee idlee nw Deaj Gme Deeej hej e[kaar Yee hej le kaj oer ief & nw Ieye Jen e[kaar Mele neiee- hee [le Uee Iees drelce 3 ka hej vleg ka Delelele Ska Deeeove odlej kaj mkaalee nw Uee Deeeve kaj mkaalee nw

හැඳින්වීමේ කොටසේ මෙහෙයුම් යනු **සු. 1353** හි දී සඳහන් කර ඇති ආකාරයට සිදු කරනු ලබන කටයුතු වේ. මෙහිදී සඳහන් කර ඇති ආකාරයට සිදු කරනු ලබන කටයුතු වේ.

ආණ්ඩුක්‍රමලේඛන පනතේ 1353 වන උපදේශනාවේ (a) ආකාරයට සඳහන් කර ඇති කටයුතු වේ.

ආණ්ඩුක්‍රමලේඛන පනතේ 1353 වන උපදේශනාවේ (b) ආකාරයට සඳහන් කර ඇති කටයුතු වේ.

එම ආණ්ඩුක්‍රමලේඛන පනතේ 1353 වන උපදේශනාවේ (c) ආකාරයට සඳහන් කර ඇති කටයුතු වේ.

- (ක) ඉන් 91, 92 වන උපදේශනාවන්හි සඳහන් කර ඇති කටයුතු වේ,
- (ඌ) ආණ්ඩුක්‍රමලේඛන පනතේ 1353 වන උපදේශනාවේ (d) ආකාරයට සඳහන් කර ඇති කටයුතු වේ,
- (ඹ) ආණ්ඩුක්‍රමලේඛන පනතේ 1353 වන උපදේශනාවේ (e) ආකාරයට සඳහන් කර ඇති කටයුතු වේ,
- (ඊ) ආණ්ඩුක්‍රමලේඛන පනතේ 1353 වන උපදේශනාවේ (f) ආකාරයට සඳහන් කර ඇති කටයුතු වේ.

(ආණ්ඩුක්‍රමලේඛන පනතේ 1353 වන උපදේශනාවේ (g) ආකාරයට සඳහන් කර ඇති කටයුතු වේ)

ආණ්ඩුක්‍රමලේඛන පනතේ 1353 වන උපදේශනාවේ (h) ආකාරයට සඳහන් කර ඇති කටයුතු වේ.

මෙහිදී සඳහන් කර ඇති කටයුතු වේ

GO ආණ්ඩුක්‍රමලේඛන පනතේ, ඉන් 1353 වන උපදේශනාවේ

සඳහන් කර ඇති කටයුතු වේ

නව ආණ්ඩුක්‍රමලේඛන පනතේ

ආණ්ඩුක්‍රමලේඛන පනතේ 24 වන උපදේශනාව (XXIV)

(ආණ්ඩුක්‍රමලේඛන පනතේ 1354 වන උපදේශනාව)

විඳිනු ලබන මුදලක් ගෙවීමට (PAYMENT INTO COURT)

- ❖ මෙහිදී සඳහන් කර ඇති කටයුතු වේ. (ආණ්ඩුක්‍රමලේඛන පනතේ 1354 වන උපදේශනාවේ (1) ආකාරයට සඳහන් කර ඇති කටයුතු වේ.)
- ❖ මෙහිදී සඳහන් කර ඇති කටයුතු වේ. (ආණ්ඩුක්‍රමලේඛන පනතේ 1354 වන උපදේශනාවේ (2) ආකාරයට සඳහන් කර ඇති කටයුතු වේ.)
- ❖ මෙහිදී සඳහන් කර ඇති කටයුතු වේ. (ආණ්ඩුක්‍රමලේඛන පනතේ 1354 වන උපදේශනාවේ (3) ආකාරයට සඳහන් කර ඇති කටයුතු වේ.)

ආණ්ඩුක්‍රමලේඛන පනතේ 1354 වන උපදේශනාවේ (1) ආකාරයට සඳහන් කර ඇති කටයුතු වේ.

ආණ්ඩුක්‍රමලේඛන පනතේ 1354 වන උපදේශනාවේ (2) ආකාරයට සඳහන් කර ඇති කටයුතු වේ.

ආණ්ඩුක්‍රමලේඛන පනතේ 1354 වන උපදේශනාවේ (3) ආකාරයට සඳහන් කර ඇති කටයුතු වේ.

(1) කටයුතු වේ. 100 රුපියල් පමණක් විය යුතුය. (2) කටයුතු වේ. 150 රුපියල් පමණක් විය යුතුය. (3) කටයුතු වේ. 50 රුපියල් පමණක් විය යුතුය.

Yeeie-3
DeoMle 26 (XXVI) (afelIce 1 ms22)
kaicadMve (Commissions)

**DeMve 23—afelIce (afelIce) nethle cellkaicadMve
 pejer ekalespeveska (afelIce) nethle cellkaicadMve
 Ghehneka GoenjCe Yee oapS-**
 [UP (J) 2018, UP (J) 1985, Bihar (J) 2017]

Goj Š efelIce kee ūen mecevele efelIce nweka (afelIce) Jee ūe kaicadMve nethle S Jhe meefelIce nethle cellkaicadMve pele felIce (afelIce) meefelIce vūedleude cellmees efelIce ekas pes efemems ceceves kee mecevele efelIce nethle nethle meka- uokave kaicadMve Smeer hejfnlele Ghehe nespeer nwepe hefkeaj ūe meefelIce oveska efelIce ūe omlepe efelIce kajves ka efelIce vūedleude cellkaicadMve venekshel nūelIce keef & omlepe mees vūedleude cellmees venek efelIce pes meka nwe Smeer ekameer meefelIce keef DeleMūekale nwe efemems ekameer efelIce Jheba ka ceūIce mes nethle efelIce pes meka nwe nwe vūedleude ceceves ka efelIce nethle Delece (Commission) kee ie've kajlee nwe

vūedleude Fme Delece ka efelIce Ska efelIce pejer kajlee nwe efemems kaicadMve efelIce nethle ūe pejer kajves kee pele nwe—
kaicadMve efelIce nethle vūedleude keef Meeba (Oeje 75-78 S Jhe DeoMle 26)

Oeje 75 S Jhe DeoMle 26 ka Devej vūedleude efelIce kele cecevele cellkaicadMve efelIce meka nwe—

- (ka) ekameer Jheba keef hej#ee ka efelIce **(efelIce 1-8)**
- (Ke) mūeefelIce DeJeseCe (Local investigation) ka efelIce **(efelIce 9, 10)**

mūeefelIce DeJeseCe efelIce ka DeJeseCe keef efelIce ka efelIce efelIce kele meka nwe—

- (i) ekameer efelIce ka efelIce kele (elucidating) ka efelIce
- (ii) ekameer mechehe ka yepej ceūe ka efelIce
- (iii) ekameer Dele: kee uelIce vepameer ūe Jee-ka Mege uelIce keef jee keef ka efelIce-

- (ie) ukeefelIce keef hej#ee (Examine) ūe Gveke mecevele (Adjust) kajves ka efelIce **(efelIce 11, 12)**
- (le) yefelIce (Partition) ka efelIce **(efelIce 13, 14)**
 —penefelIce: YekafelIce keef hej#ee keef efelIce Oeje 54 Eje keef & Ghehe venek efelIce efelIce nwe Jendevūedle Smeer efelIce cellmees DelekeefelIce Devej efelIce ūe hekekefelIce (Partition or Separation) ka efelIce ekameer Jheba ka vece kaicadMve efelIce meka nwe-
- (*) JekafelIce (Scientific) efelIce keef (Technical) Dele efelIce DeJeseCe (Expert investigation) kajves ka efelIce- **(efelIce 10-ka, ie)**
- (Ūe) Smeer mechehe keef efelIce kajves ka efelIce pes vūedleude keef DeJeseCe cellmees efelIce efelIce efelIce nwe
- (Ū) keef & Devej efelIce keef (Ministrial Act) kajves ka efelIce- **(efelIce 10-Ke)**

jepelle Deje kajlee yevece ka SO FmeefelIce, SODEF Deje, 2016 SefelIce Dele meo 292 kajve ka Jee cell kajve Gūe vūedleude Eje ūen efelIce efelIce efelIce efelIce S Jheka Dele keef hej#ee efelIce kajves nethle keef & efelIce efelIce efelIce pes meka nwe Smeer efelIce pes SefelIce venek nwe

(ka) keef & Yee vūedleude Deveer mūeefelIce DelekeefelIce ka Yee efelIce kajves Jeeba keef hej#ee efelIce ūe Dele efelIce hej#ee kajves ka efelIce kaicadMve efelIce meka nwe efemems vūedleude cellmees mes ūefelIce efelIce nes ūe Jen yece efelIce efelIce keef vūedleude cellmees nes cellmees efelIce

hej#ee hej#ee ka efelIce kaicadMve efelIce keef keef Dele kele efelIce **(efelIce 1)**

vūedleude (1) mūeefelIce mes ūe (2) Jee ka hefkeaj ka Dele hej ūe (3) efemems keef hej#ee keef peveer nwe Gme ka Dele hej kaicadMve efelIce meka nwe Dele hefkeaj Eje ūe Dele mecevele nethle- **(efelIce 2)**

efelIce kele Jheba keef hej#ee ka efelIce kaicadMve efelIce pes meka nwe—

- (1) pes Gme vūedleude ka efelIce mes hej efelIce kajlee nes
- (2) hej#ee efelIce pes Jeeba Gme hej#ee keef vūedleude keef mecevele ūefelIce nes
- (3) Smeer meke efelIce efemems yej cellmees keef ūen Jhe nes ka Jen uokafelIce keef Ghehe (detri- ment) efelIce efelIce nethle venek meka nwe-

Smee Juebea epemes viledueude cellhepejer ka dures ceperej venk dredeue pee mekaiee niw Gmes Yee viledueude cellhepejer ka dures keacedmeve drekeaze pee mekaiee-

ekameer viledueude kear mleevede meceddealka Yeelej dreleme kajives Jeeus Juebea kear hepeere ka dures keacedmeve ekameer Sines Devle Juebea ka vece Yee drekeaze pee mekaiee epemes viledueude Gmekaa dre-heove kajives ka dures " aka macepelee niw (drelece 3)

❖ keacedmeve ka dures pejer dhesa cellwen dreome neiee aka dre-heove le neveska yee keacedmeve Gme viledueude kaasue ekameer Deoamle viledueude kaas ueasidlee pedleiee- (drelece 4)

Thej JeeCale dredecealka emeJede keaf&Yee viledueude viledueude cellue caaceuska Meled, dhesa snteglee ekameer Devle keaj Ce mes Deheves #eecedkeaj ka Devlele j nves Jeeus ekameer Juebea kear hej dlmvedhej Uee Devlele hepeere kajives ka dures keacedmeve drekeaze mekaiee-

(drelece 4-ka)

Devle viledueude kaaskeacedmeve—ekameer othejs jepule cell emlele viledueude kaas Yee keacedmeve drekeaze pee mekaiee niw penb hepeere dredeue peaves Jeeue Juebea dreleme keaj lee niw Deaj viledueude Gme mleeve calvDeedkeaj lee j Kelee niw

keacedmeve ka Devpej Ce calv viledueude Gme Juebea kear hepeere kajivee Uee kajivee Deaj peye keacedmeve meclaka he mes dre-heove keaj ebUee pelee niw Iye Gmes pejer kajives Jeeus viledueude kaas ueasie osee- Ueaf keaf&dreome nes lees Gme dreome ka Devpej ueasidlee-

(Oeje 76)

Devpeje hese—epeme Juebea kear hepeere kear peaveer niw Ueaf Jen Juebea Yeeje ka Yeelej dreleme venk keaj lee niw Iye viledueude keacedmeve ka yeoues Devpeje hese drekeaze mekaiee-

(Oeje 77, Deome 26, drelece 5)

keacedmeve behle kajives Jeeue viledueude Gmekaa Devpej Ce cell mepeer kear hepeere kajivee Uee kajivee peye keacedmeve meclaka he mes dre-heove keaj ebUee idlee niw Iye dre-heove kajives Jeeue viledueude me#Ue mehnle Gmekaa ueasie osee-

(drelece 6)

Ueaf keacedmeve ka ueasie ves keaf&dreome ebUee idlee niw Iye Gme dreome ka Devpej keacedmeve ueasidlee pedleiee- keacedmeve Gmekaa mele mbeive dleje Ce Deaj Gmekaa Deoave ebUee idlee me#Ue Jeeo cell Deoaveke ka Yeeie nells-

(drelece 7)]

Deveame#Ue kaaje me#Ue callkenCe dredeue pedleiee (drelece 8)—keacedmeve hej dredeue idlee me#Ue Gme Juebea kear mencede ka epeve Gmekaa dle@ae Iye Ika «anCe vandrakale pedleiee peye Ika aka—

me#Ue oves Jeeue Juebea viledueude ka #eecedkeaj meshejs niw Uee Gmekaar cellag nes idlee niw Uee Jen yeacejer Uee oyelelee ka keaj Ce Juebeaiee he mehepeere oves calvDemacele nes Uee viledueude ves Gmes nepejer mes Uis os oer niw Uee Jen mejkeaj kear melee cell niw Deaj viledueude kear jete cellwen ueeka melee kee Ghele dredeue epeve nepej venk nes mekaiee niw

keacedmeve kear mbeedleeB—mahnlee ka Deoave keacedmeve kee dreveduee Kele MebedleeB nQ—

1. he#keaj dms Jee me#Ue kaas Deheves mece#e me#Ue oves ka dures yegevee S Jee hepeere kajivee;
2. halv idles dlmve dledka he mesace niw Uee venk Uen Idle kajivee;
3. keacedmeve macele yek e mekaiee niw Deaj nepej neves Jeeus Juebea kaas Juebeaiee Ghefnlele mes Uis boove kaj mekaiee niw
4. pedleie mes mepelele omleleped dms Jee Devle Ueaped kaas calvee S Jee Gmekaar hepeere kajivee;
5. Deome cell JeeCale ekameer Yeece cell Uee drece#e ka Yeelej Ueaped Jee macele hej dledele kajivee ueakee keacedmeve he#keaj dms ka yeele ekameer dlejeo kee dlevedmUe venk keaj mekaiee niw

(drelece 16)

❖ Ueaf keacedmeve ka mece#e hepeere ka opeve ekameer he#keaj Uee huertj Eeje Dee#e (dhepe) dredeue pelee niw Iye viledueude Jen dlmve Goej S Jee Dee#e dms kaas Idle he#keaj S Jee huertj kee vece dlekeiee- Ueaf dlevedmUe kee Deoaj hej Dee#e dredeue pelee niw Iye Goej vandrakale pedleiee-

(drelece 16-ka)

- ❖ meef#dledMkaas meave kaj ves Gvkekar napejer Deajj hej#ee ldece meef#dledMkaas heejj Beedeka SJob MeefnledMkaas yeejs cdlMme madnlee ka drelce ueei d nllles Deajj Fve dleapaveelMkaas dueS kaatedMvej emedleue vledJeeude mecePee pedleie-

ueskaave kaatedMvej Ueabo emedleue vledJeeude ka vledJeeude vnerk nwlles Jen Meefnle Uee pegeatlee Deedjeashele vnerk kaj mekaale nwl Deajj ve nwl vledJeeude Deleceaveve kear kaadJeeener bejcyee kaj mekaale nwl Fmekaa dueS kaacedMve drelcaaves Jeeus vledJeeude mes Deelave kaj mekaale Deajj Jen vledJeeude Smeer kaadJeeener kaj iee pamee Jen " aka mecePes- kaatedMvej Smeer kaef& Devle DeoMlekaas drelcaaves ka dueS Yee Goea vledJeeude mes Deelave kaj mekaale- (drelce 17)

- ❖ kaacedMve drelcaaves Jeeue vledJeeude he#dkeaj kaas Uen DeoMle os mekaale aka Jen kaatedMvej ka mecePe mledleUee Deheves DeedJeeade Uee huertj ka Eeje Ghefnlele neieM

- ❖ Ueabo he#dkeaj Ghefnlele dkeaj mes Ghefnlele vnerklee nwl eye kaatedMvej Gvkekar Devedfnlele cellkaadJeeener kaj mekaale nwl (drelce 18)

- ❖ DeoMle 26 ka Gheyde, penelaka nes meka, e[>ear SJob drelheove kaadJeeener ledMlellYee ueei d nllles (drelce 18-ka)

- ❖ kaacedMve drelcaaves Jeeue vledJeeude Smeer lejakKe drelle kaj mekaale nwl peye kaacedMve drelheove ka yeeo ueasidlee pedleie- kaacedMve ka drelheove kear lejakKe vnerkyedleer pedleier peye

leka aka uekyeaze drelles peaves Jeeus kajj Ceellms lejakKe ydces ka dueS hellele nlejea ve nes (drelce 18-Ke)

dleolMear DeedJeeaj Ceellkaar bejCee hej drelcaaves idles kaacedMve (drelce 19, 20, 21, 22)

Ueabo Yeej le cellfnlele akaeemr GUUe vledJeeude kaas Uen meceDeave nes peele nwl aka—

- (ka) kaef& dleolMear vledJeeude Deheves mecePe kear akaeemr kaadJeeener cellmeef#Ue beale kaj ves Ueenlee nwl
- (Ke) kaadJeeener emedleue bekaale kear nwl
- (ie) meef#er Gvkekar Dehevedle DeedJeeajj le ka Yeelej drelame kaj lee nwl

Ieye Gme kaadJeeener ka he#dkeaj ka Deelave hej Uee jepUe ka akaeemr dlede DeedJeeajj er ka Deelave hej Smes meef#er kear hej#ee ka dueS kaacedMve drelcaave mekaale-

kaacedMve hej drelle peaves Jeeue meef#Ue—Yeej le cellGme oMle ka kaamevedle DeedJeeajj er Eeje nmlce#eej le Deajj kaadJee mejkaj kear ceahle GUUe vledJeeude kaas Yeejes ied beceCe-hehe ka as he cell Uee dleolMear vledJeeude Eeje drelcaaves ied Deajj kaadJee mejkaj kear ceahle GUUe vledJeeude kaas Yeejes Devedjele hehe ka as he cell Uee he#dkeaj Eeje GUUe vledJeeude kaas Yeejes ied Devedjele hehe ka as he cell nes mekaale-

kaacedMve Gme vledJeeude ka vece drelcaave pe mekaale penel meef#er drelame kaj lee nwl Uee GUUe vledJeeude kear Dehevedle DeedJeeajj le ka Yeelej drelame kaj ves Jeeus JUbea ka vece, pes drelheove kaj ves ka dueS " aka mecePee pedle- (drelce 21)

- ❖ kaacedMve drelheove le nes ka yeeo Gme hej drelle idlee meef#Ue GUUe vledJeeude kaas ueasidlee pedleie pes Gmes dleolMear vledJeeude kaas bekele kaj ves ka dueS Devedjele hehe mefnle kaadJee mejkaj kaas Devedjele kaj osee-

vledJeeude kaacedMve drelcaaves ka helle&Fmekaa JUbe kaas vledJeeude cellpece kaj ves kaas Gme he#dkeaj kaas DeoMle os mekaale nwl akaeemr bejCee hej Uee akaeemr kaadJeees ka dueS kaacedMve drelcaave peele nwl (drelce 15)]²³

Oeeje 78 ka Devedjej Uee mechebe cell e[>ear ka drelheove cell dleedle ka bekaadMve SJob kaadJee cell yeej le ef& DeedJeeode ka Deedje hej DeoMle kaas Deheemle vner drelle pe mekaale nwl hej vleg#edleemle he#dkeaj #edleedle&kaas nkeaej neiee- ■ ■ ■

<p>mecheka dleedle</p> <p>caunesee yeeja Spesmar</p> <p>j edeer</p> <p>haase \$ 9308090536</p>
--

Yeeie-4 (PART IV)
ඒකිකි ශිෂ්ටාචාර කටයුතු
(Suit in Particular Cases)

DeoMle 27 (XXVII)
(Oeeje 79-82)
mejkeej kaá Úee Dehavesheoóde nínílele cellúeekeá
DeeDekeej ÚeeMÉeje Úee Gvekaá elee®ae Jeeo
(Suits By Or Against The
Government Or Public Officers in
Their Official Capacity)

මෙහි ශිෂ්ටාචාර කටයුතු කිරීමේදී ආණ්ඩුක්‍රමලේඛන පනතින් 27 වන උපදෙසේ යටතේ රජයේ සේවයේ සිටින අය විසින් ගෙන යාමට ලක්වන නඩු පිළිබඳව විධිවිධාන සලකා බැලීමට අවස්ථා ඇත. [UP (J) 2012, 1985, 1987, Bihar (J) 2006, 2011, Utt. (J) 2008, 2009]

මෙහි ශිෂ්ටාචාර කටයුතු 80 වන උපදෙසේ යටතේ රජයේ සේවයේ සිටින අය විසින් ගෙන යාමට ලක්වන නඩු පිළිබඳව විධිවිධාන සලකා බැලීමට අවස්ථා ඇත. [UP (J) 2018]

මෙහි ශිෂ්ටාචාර කටයුතු කිරීමේදී ආණ්ඩුක්‍රමලේඛන පනතින්, 1908 ක්‍රම 79-82 යටතේ රජයේ සේවයේ සිටින අය විසින් ගෙන යාමට ලක්වන නඩු පිළිබඳව විධිවිධාන සලකා බැලීමට අවස්ථා ඇත. [Bihar (J) 2017]

මෙහි ශිෂ්ටාචාර කටයුතු කිරීමේදී ආණ්ඩුක්‍රමලේඛන පනතින්, 1908 ක්‍රම 80 යටතේ රජයේ සේවයේ සිටින අය විසින් ගෙන යාමට ලක්වන නඩු පිළිබඳව විධිවිධාන සලකා බැලීමට අවස්ථා ඇත. [UP (J) 2018]

ඉහත ශිෂ්ටාචාර කටයුතු ඒකිකි ශිෂ්ටාචාර කටයුතු යටතේ රජයේ සේවයේ සිටින අය විසින් ගෙන යාමට ලක්වන නඩු පිළිබඳව විධිවිධාන සලකා බැලීමට අවස්ථා ඇත. මෙහි 79-82 වන උපදෙසේ යටතේ රජයේ සේවයේ සිටින අය විසින් ගෙන යාමට ලක්වන නඩු පිළිබඳව විධිවිධාන සලකා බැලීමට අවස්ථා ඇත. මෙහි 27 වන උපදෙසේ යටතේ රජයේ සේවයේ සිටින අය විසින් ගෙන යාමට ලක්වන නඩු පිළිබඳව විධිවිධාන සලකා බැලීමට අවස්ථා ඇත. මෙහි 80 වන උපදෙසේ යටතේ රජයේ සේවයේ සිටින අය විසින් ගෙන යාමට ලක්වන නඩු පිළිබඳව විධිවිධාන සලකා බැලීමට අවස්ථා ඇත.

මෙහි ශිෂ්ටාචාර කටයුතු— ආණ්ඩුක්‍රමලේඛන පනතින් ක්‍රම 79-82 යටතේ රජයේ සේවයේ සිටින අය විසින් ගෙන යාමට ලක්වන නඩු පිළිබඳව විධිවිධාන සලකා බැලීමට අවස්ථා ඇත. මෙහි 27 වන උපදෙසේ යටතේ රජයේ සේවයේ සිටින අය විසින් ගෙන යාමට ලක්වන නඩු පිළිබඳව විධිවිධාන සලකා බැලීමට අවස්ථා ඇත.

Jeeo kaá he#ekeej (Oeeje 79)—mejkeej kaá Éeje Úee Gmekaá elee®ae Jeeo máhílele ekaáles peaves kaá éúeS Jeeo Úee Deleleeeoer kaá ^{TM}he cell(Úeeashílele) érevedúeeKele kaás he#ekeej yaveúee peeleee

- (1) ‘Yeeje le mále’ (kaáóóde mejkeej kaá Éeje Úee Gmekaá elee®ae Jeeo kaá oMee cell)
- (2) ‘jéplé’ (jéplé mejkeej kaá Éeje Úee Gmekaá elee®ae Jeeo kaá oMee cell)

múvee (Notice) (Oeeje 80)—mejkeej kaá elee®ae Jeeo máhílele ekaáS peaves kaá Deleleeeoer cellmúvee kaá cenóJehéCémléee níw Fmekaá Deleleeeoer Oeeje 80 cellmúvee pelee níw Oeeje 80 kaá Devegnej peye Yee mejkeej kaá elee®ae Jeeo máhílele ekaáles peavee nes Fmekaá hálék Gmes múvee éúe peavee Deleleeeoer níw Smeer múvee kaáce-meskaáce oes cen hálék oer peavee ÚeehíS-

Oeeje 80 (1) kaá Devegnej—GheOeeje (2) cellJeeCále Deheleeeoer kaás Úee[kaáj peye mejkeej Úee ueekaá heeóóDekeej er kaá elee®ae Jeeo máhílele ekaáles peavee nes lees Jeeo máhílele ekaáles peaves mes hálék mejkeej Úee ueekaá heeóóDekeej er kaás múvee éúe peavee Deleleeeoer níw ueekaá heeóóDekeej er kaá elee®ae Jeeo ueaves kaá éúeS múvee éúe peavee Jener Deleleeeoer níw penéúeeekaá heeóóDekeej er kaá Éeje ekaáles Úee ee kaá Devegnej er níw Deleleeeoer mes ekaáles ídele níw (he#ekeej yavee mšš Deleleeeoer, 1973 SC)

múvee kaá Deleleeeoer [Oeeje 80]—múvee kaá Deleleeeoer Úee Deleleeeoer—múvee kaá Gheye Deleleeeoer (Mandatory) níw pené múvee (Waiver of notice) Deleleeeoer nes Jener múvee éúe peavee Deleleeeoer níw múvee kaá Úeeie kaá Jeeo Gmeer he#ekeej Éeje ekaáles peavee ÚeehíS épenekaá ueve kaá éúeS Úen Gheye Deleleeeoer ídele níw múvee kaá Úeeie kaás Deleleeeoer kaáj ves kaá Yee Jeeoer kaá Thej netee níw Deleleeeoer Éeje Yee Fmekaá Úeeie ekaáles peé mekaálee níw

mejkeej Uee ueeka (DeeDekeej)er ka elee®ae Jeeo mañLlele keajves ka helokdrecve kaes duedKele medvee oer peaver UeehS —

- (1) kaavõdte mejkeej ka elee®ae Jeeo kaar enLlele cell(j:s)es kaes Uel[keaj] Gme mejkeej ka medvele kaes
- (2) j:s)eska elee®ae Jeeo mañLlele ekaes peaveskaar enLlele cell Gme j:s)eska (de)vee (ay)veka kaes
- (3) peccat S)eb kaMceej j:p)le kaar mejkeej ka elee®ae Jeeo kaar enLlele cellGme mejkeej ka coK)le medvele kaes Uee Gme mejkeej Eeje Fme drecvee (DeeDekeej)er ka elee®ae Jeeo kaar enLlele cell m)el)eb ueeka (DeeDekeej)er kaes
- (4) ekaar Devle j:p)le mejkeej ka elee®ae Jeeo kaar enLlele cellGme mejkeej ka medvele kaes Uee epaves ka kaavceaj kaes
- (5) ekaar ueeka (DeeDekeej)er ka elee®ae Jeeo kaar enLlele cell m)el)eb ueeka (DeeDekeej)er kaes

mšš Deekā DeelēUkē Mēlē yeece **ceO hleFdelej ejy [mēSODaeF]DejO 2007 SmeOmaO 113**, ka Jeeo cell)en drecvee ab)le idlee eka pen) mejkeej Eeje medvee ka Devee kaar yeale duedKele kaLeve S)eb Deelēj)ā duedKele kaLeve cell)en)G"dllee idlee, Jend)en ceve d)lele pedlee eka medvee ka: DevelUepave kaj ab)le idlee.]

medvee kaar DeelēUkē Mēlē— medvee ka d)es drecvee duedKele Mēlē DeelēUkē n) —

- (1) medvee duedKele nevar UeehS;
- (2) medvee cell)eeoer ka vece, DeelēUkē d)elē)Ce idlee d)el)eme ml)ee;
- (3) Jeeo-keej)Ce (Cause of action);
- (4) Devel)ese, ep)meke: eka Jeeoer o)le kaj lee n)w
- (5) medvee ab)les peaveskaar te)j)Ke mes o)scen yeale peaves hej n)er Jeeo mañLlele eka)le peave UeehS Deej Jeeo cell)Fme (ke)ej) ka: DeelēkaLeve eka)le peave UeehS eka Sme) medvee oer pee Ue)ear n)w)le ka)le)ee)le cell)Uel[er pee Ue)ear n)w. Ghe)ca) Mēlē hej)er neves hej n)er mejkeej ka elee®ae Uee ueeka heeDekeej)er ka elee®ae ka)F) Jeeo mañLlele eka)le pedlee. — (I)el)Ueece o)me yeece [ce)ee)de)ce Deekā FeC [Uee, 1984 SC)

Uee Jeeoer Eeje mejkeej ka elee®ae ka)F) ceceuce ml)ee)le eka)le idlee n)w)le)ce ce)ca)ce)ka) o)j)ave Jeeoer kaar cell)eg)es pe)er n)w)les Gmeke: he)je ce)ca)cell)ee)ar ka)le)ee)ner kaes ml)ee)ee)le kaj m)ka)ee; Gmes vel)es d)ej)s mes medvee o)ve DeelēUkē ve ne)ee-

medvee ka: GōMle—Oeje 80 ka Delelele medvee o)ves ka: GōMle m)cyee)O)le mejkeej Uee ueeka heeDekeej)er kaes Fme yeale ka: De)amej (be)ve keaj)ve le)ka) Jen De)ave) d)ee)ka) enLlele hej h)ge: d)el)eej) kaj ves Deej) Uee) Jen G)lele m)ce)P)es le)es o)les kaes vl)ee)ee)le mes ye)nj) m)ye)P)ee ves: Uee) mejkeej Uee ueeka heeDekeej)er Sme) kaj ue)ee n)w)les Jeeoer kaes Jeeo mañLlele keaj)ves kaar DeelēUkē)ee) ve)er h)l[)ee)F) Fme (ke)ej) mejkeej DeelēUkē)ā J)lele Je ce)ca)ce)ee)er mes y)le pedlee)es-

j)ge)le yeece Yee)le m)le, 1967 SC—m)ce)ee)le medvee ka) ej)vee Jeeo mañLlele ve)er)ka)le)ee) pee m)ka)ee n)w) Fme medvee ka: coK)le GōMle U)ner n)w)ka) j)p)le mejkeej Uee ueeka (DeeDekeej)er De)ave) ka)ve)er enLlele hej h)ge: d)el)eej) kaj m)ka)- Uee) m)cy)le)es mes le)es vl)ee)ee)le ka) ye)nj) n)er ce)ca)cell)ee)es d)em)ee)j)le kaj ves-

Uee) he)ke)ej) medvee m)cyee)O)er Deelē)ee)le)ee) ka) m)cyee)O) cell) m)ee)le j)nt)es)G) De)ee)ve ve)er)ka)le)ee) idlee n)w) le)es)en) m)ce)P)ee pedlee)ee eka he)ke)ej) ves Fmeke: h)aj)Uee)ee) kaj ab)le n)w) (**SveOSmeO pel)ee)ove yeece mšš, 1983 ke)je**)

vee)Sme ke)je oer peaver UeehS — medvee Jeeo mañLlele eka)les peaveska) o)scen helok)ab)le)ee) peave DeelēUkē)ā n)w)De)le)ee)medvee ab)les peaveska) o)scen yeo n)er Jeeo mañLlele eka)le)ee) pee m)ka)ee n)w) o)scen ka: m)ee)le Gme ab)ve mes d)el)ee) pedlee)ee) ep)me ab)ve m)cyee)O)le ueeka (DeeDekeej)er kaes Sme) medvee oer i)F)Uee) Gme)ka) ka)le)ee)le cell) Uel[er i)F) —

ej)ee)er Uee)ee)er yeece mšš Deekā ej)ee)j, 1984 SC—pen)J)eeo medvee kaar De)ee)le m)ce)h)le ne)es ka) helok)mañLlele eka)le)ee) idlee mes Jend)ee)o) Ke)ej)pe kaj ab)le pedlee)ee)-

m)ee)se S [Jee)k)š ye)j Sme)h)S)il)ve yeece Yee)le m)le, 2005 SmeOmaO ka) ceceuce cell)en) Deelē)ee)O)ee)j)le eka)le)ee) idlee eka) mejkeej Uee mejkeej)er Deelē)ee)j)Uee)ka) elee®ae Jeeo ue)les peaves mes helok) Oeje 80 d)ee)ee)ve)ee) mañLlele ka) Delelele 2 ceen kaar ve)S)me o)ve Deelē)ee)le)ee) n)w) ve)S)me ka) Deelē)ee) cell)ee)le)ee) Fme) Deelē)ee) hej d)ej)m)le mes pe)S)ee)-

ej)ee) medvee ka) yeo [Oe)je 80 (2)]—Oeje 80(2) ka) De)eg)ee) pen)J)eeo) Uee ueeka (DeeDekeej)er ka) elee®ae Mēlē)Uee) Deelē)ee)ve) Devel)ese)ee)he) keaj)ve) n)w) (Jend)Uee) ve)S)me o)ves kaar DeelēUkē)ee)ee) ka: he)ee)ve) kaar m)cy)ee)ve)ee) j)nt)er n)w) Jend)Uee)ee)ee)le)ee) kaar De)eg)ee)le) mes ej)vee) medvee ka) Yeer Jeeo mañLlele eka)le)ee) pee m)ka)ee)- hej)ve)g)pen)J)eeo) Jeeo mañLlele eka)le)ee) idlee n)w) Jend)Uee)ee)ee)le)ee)

dlaoMeer jepuleW japeoteelDeaj oteelka dle®ae Joo—
Oeje 86 dlaoMeer jepuleW japeoteelW (Ambassadors) Deaj oteelW (Envoys) ka dle®ae Joo mes mejadele nle Fme Oeje ka Devegnej keaf&Yer Jueba kaoue kaov mejkeaj kear mencele mes dlaoMeer jepule, japeotee SJob oteelhej Joo uee mkealee nW mencele heSe Gme mejkeaj ka ekaamee medeje Eje duresKele he cdlWceceCele nesee DeedMueka nW

mencele drcve DeDeaj hej beove kear pedleee—

- (i) Joo mehllele ekaale pee Uejae nes
- (ii) Gme vUedueulle ka #eSeadkeaj cdlWuehej Uee keajegrej ekaale peete nW
- (iii) Gme vUedueulle ka #eSeadkeaj cdlWuehele DeJue mechebe hej kaype jKele nes
- (iv) Fme Oeje Eje GmesoblesieS dlMesadkeaj kee DeedUpeve DeJueUeale Uee dleje#ele he meskaaj obUee idlee nW

kaovdele mejkeaj ka medeje Eje duresKele he cdlWceceCele kear ief&meccele ka drcve, ekaamee dlaoMeer jepule kear mechebe ka dle®ae ekaamee Dee#eale kee drcveove venrkealee pedleee-

Fme mehllele ka DeDeare drcveduresKele Jueba dlejeheaj venrkealee pedleee—

- 1. dlaoMeer jepule kee Meemka;
- 2. dlaoMeer jepule kee keaf&japeotee Uee ote
- 3. je-štaC [ue oMe kee keaf&GUedleja
- 4. Gheleja ka ka:dlleaj Job (Staff) kee keaf&meomile
- 5. Yelhelk&Meer jepuleMka Meemka-

Yelhelk&Meer jepuleMka Meemka dle®ae Joo (Oeje 87-Ke)

Oeje 87-Ke ka Devegnej Oeje 85 SJob 86 Gve Yelhelk& Yejlede Meemka jepuleMka mejaDe cdlWueeet neier pes dlaoMe cdlW Meemka nW Fmeke dures kaov mejkeaj Smes Meemkaas ka Devejde hej Uee Deveer Deaj mes ekaamee Joo ka DeedUpeve Uee beelJoo ka dures ekaamee Jueba kear drcvehej keajjeer- Fmeer Okeaj keaf&Yer Joo kaov mejkeaj kear Devedeale ka drcvee Smes ekaamee Meemka ka drcvehe cdlW mehllehele venr ekaalee pedleee-

**DeoMe 28 (drcve 1 ms 3)
mafkeka, veemafkeka Uee Jedlegrafkeka Eje Uee
Gvkeka dle®ae Joo**

keaf&Deedkeaj, mafkeka, veemafkeka Uee Jedlegrafkeka pesmejkeaj mesee cdlWDeaj epemes Uper venrkeave hee jner nW JeneJen Deheves yeoues Joo ueves Uee belej#ee keajves ka dures ekaamee Jueba keas beedkeale keaj mkealee nW

Jen beedkeaj duresKele nesee SJobdrcve ka mce#e nmlce#ej ledkaale pedleee—

- (1) Deheves keaceve ka Deedkeaj er ka Uee Ueob Jen mJelhe#ekaj nes les Gmeka "eka drcvees Deedkeaj er ka mce#e; Uee
- (2) penab Jen mesee keaj jns nelGme kaadueulle ka beove Uee Devle Jeaj-' Deedkeaj er ka mce#e-

Sme keaceve Uee Devle Deedkeaj er Eje Gme duresKele beedkeaj keas beel nmlce#ej le ekaalee pedleee- Fmes mejadele vUedueulle cdlW oedKeue ekaalee pedleee- Fme Okeaj beedkeale Jueba Joo kee DeedUpeve Uee Gmekaer belej#ee mJelhe keaj mkealee Uee Gme Joo ka dures keaf&DeedJeebe drcvehej keaj mkealee- Fme Okeaj Fme ceceuce cdlW ekaamee mceve kear leceave Fme Okeaj beedkeale Jueba hej Uee Gmeka Eje drcvehe DeedJeebe hej kear pedleee-

penab vUedueulle Uen healee nweka mechebe hej ekaales pee jns oeles melUe nUes Jen nka kee drcvehe keaj mkealee- Ueob vUedueulle Uen healee nweka oles melUe venr nUeye dlejeAka dleje dlele keaj mkealee nW SJob dlejeje Ce keaj mkealee nW lelee cdu Jooer ka yeoues Uee Gmeka Deedlejebe ekaamee oeloej keas Jooer yave mkealee nW

vUedueulle cdu Jooer ka Kallka dures Gheyde oelkeale Ueape hej Gmeka Yej [eukeaj Uee Devle beveer leaj hej keaj mkealee-

**DeoMe 29 (drcve 1 ms 3)
drcveedleka Eje Uee Gvkeka dle®ae Joo**

ekaamee drcve Eje Uee Gvkeka dle®ae ekaamee Joo cdlWkeaf&Yer Deedledeve drcvee ka medeje Uee ekaamee drcveMka Uee Devle bevee beedkeaj er Eje nmlce#ej le SJob melUechele ekaalee pedleee pes ceceuce ka ledleMka yajj cdlW drcve#Ue oves ka UeeUe nes-

mceve kear leceave Uee les drcvee ka medeje Uee ekaamee drcveMka Uee Devle bevee heedkeaj er hej kear pee mkealee Uee drcvee ka hepedkeale kaadueulle cdlW Uee Gme mlave hej penab drcvee medeje CelUee keajegrej keajlee nW Ued[keaj Uee [eka Eje Yepkeaj kear pee mkealee- Ueob mceve keas ekaamee ka:dlleaj er keas os obUee peete nW les Gmes mceve kear leceave venrceave pedleee-

DeoMe 30 (XXX)
(črešće 1 ms10)
haćekUee SinesJuebećekalkeć, peeskeć mlělab
Dehavesveće mesel/e veće meskećjyey kaj lesnelW
Éje Uee kać elē^{ae} Jeeo
 (Suit by or Against Firms and persons
 carrying on Business in Names others
 than their own)

Yeeieeojer Ueeves Jeeus os Uee Dećekć JuebećekalW Éje Uee Gvkeć elē^{ae} Gme haćekkeć veće mesJeeo ueđlee pee mekćiee epećekć Jis Jeeo kećjCe Gihve nesve keć mećeđe mećPeeoj nes- **(Deo 30, črešće 1)**

Yeeieeojelkć većećekće Ńkećš ekećlee peavee — ekećmeer he#kećej keć Dećeeve hej mećPeeojelkć veće Dećj helesvleđeeve kećš ećulespeděllis- **(Deo 30 črešće 2)**

lećećue — he#kećejelkćmes ekećmeer Skać he#kećej Éje nmlē#ećj le, meUeehele SJob ŃcećeĆele DećelđeUve hećećle neie- lećećue mećeve keć lećećue Skać Uee Dećekć mećPeeojelkć Uee mećPeeojer keć Ńyve Uee đređeĆe kećjves Jeeus ekećmeer Juebeć hej keć peděiee- **(črešće 3)**

Yeeieeoj keć cellegnes peaves hej Jeeo keć Dećekćj — Ueeo Jeeo mahnle ekećles peaves keć hećekUee Jeeo udgave keć oćjeve ekećmeer mećPeeoj keć cellegnes peděles les Gmekeć Jelle Ńelđeeve kećš Jeeo keć he#kećej yaveđe peavee DećelWkeć venaćneie ekećlqJalle Ńelđeeve Uee Goej pećeer keć elē^{ae} ekećmeer oelš keć Ńelđeće kećjves keć ećeS he#kećej yaveđe peaves keć ećeS Dećeeve kećjves keć Dećekćj Gmams ŃeYeeđe ve neie- **(črešće 4)**

Yeeieeojelkć keć Ghećpeele — pećeć mećPeeojer keć nmlěle mešhaćekkeć veće mesJeeo ueđlee pećee nmlěnećes mlělab Dehavesveće mes Juebeće he mešGhećpeele nećš uećeće Jeeo keć mećećle kećš Ueebeć Uee haćekkeć veće mes nar Ueećer j nmlě- **(črešće 6)**

DeUeebećekć Ghećpeele — Jen Juebeć eće hej ekeć mećPeeoj nmlěle meš lećećue keć ief&nmlěneće DećUeehele (Pro-test) kećj les nćš Ghećpeele nes mekćiee nmlě Dećj mećPeeoj nesve meš Fhećej kećj mekćiee nmlě Sines Ghećpeele nesve hej Uee les mlělab Jeeor Uee Dećle Juebeć Jeeo keć Dećee ećešejš keć hećek vleđeeve meš Fme Ńelđe keć Dećeće kećjves keć ećeS ekeć Jen Juebeć mećPeeojer haćek keć mećPeeoj nmlě venać Dećeeve kećj mekćiee- **(črešće 8)**

nen Yeeieeojelkć yeeđe celleeo — Uen DeoMe Gve cećećeeć celWuećel neiee eće meš haćek celW Skać meš Dećekć Yeeieeoj nes leće Dehame celbećećećećeć kećj j nmlě Sines Jeeo elkć kećš Yeeieeoj eće-hećeve vleđeeve keć Dećeeve keć ećjeve venaćkećlee peděiee- Sines eće-hećeve kećš pećer kećjves keć Dećeeve keć ećećes Dećeeve hej Sines meš uećee Dećekć ećeće peavee Dećj peće ekećlee peavee ećećeće ekećlee peděiee- Fme cećećes celW Sines ećeće ećules pee mekćiee pes vleđeeve nes- **(črešće 9)**

Yeeieeojer keć elēšve keć ećeS Jeeo celW ećer — Yeeieeojer keć elēšve keć cećećeeć celW uećee keć cećećeeć celW vleđeeve Ńej ećeće ećer hećj le kećj ves- Fme celW he#kećej elkć Dećeevećekć Dećle kećš lećeće kećjves Jeeue leće Yeeieeojer elēšve kećjves Jeeue eće ećeće neiee leće uećee ećećes peaves Dećj Dećle kećš ećećes peaves keć ećeće ekećlee peděiee- **(Deo 20 črešće 15)**

Yeeieeojer keć mećebe keć kećeće — Yeeieeojer mećebe keć kećeće ećeće Ńkećj meš keć pee mekćiee nmlě- **(Deo 21, črešće 49)**

- (1) mećebe celW Yeeieeojelkć eće kećš Yeej le kećj keć;
- (2) uećeeć celW Yeeieeoj keć Dećle keć kećš Ńkeć ećeće kećj keć;
- (3) eće keć ećeće keć DeoMe kećj keć-

haćekkeć elē^{ae} ećer keć eće-hećeve — ekećmeer haćekkeć elē^{ae} ećer keć eće-hećeve Yeeieeojer mećebe keć elē^{ae} Uee Sines Juebeć keć elē^{ae} ekećlee pee mekćiee pes- **(Deo 21, črešće 49)**

- (De) mlělab Dehavesveće meš Ghećpeele nmlě nmlě
- (ye) pes DećelđeUve celW mećPeeoj nesve mlěkećej keć keć ekećlee nmlě
- (me) pes Yeeieeoj vleđeećeĆele nmlě nmlě
- (o) eće hej Juebećkeć he meš mećeve keć lećećue nmlě nmlě kećj keć venać nmlě nmlě

ekećmeer haćekkeć elē^{ae} kećš ećer ekećmeer Yeeieeoj kećš leće lkeć Gvcećeće, oćelJeeće Dećeće Dećleće ŃeYeeđe venać kećj ves peye lkeć ekeć Gme hej Ghećpeele nesve Dećj Goej osve keć ećeS mećeve keć lećećue ve keć ief&nes-

Fme ećeće keć kećš Yeeieeoj ekećmeer Dećlećeće ećvot hećj Jeej keć elē^{ae} hećj le ekećmeer ećer hej uećel venać neiee- **(Deo 21, črešće 50)**

jne nes Ies Sines Deesove heše ka maLe DeDeleoe kae fcece-
heše Yee neie- fcece-heše cillUn JeeCe neie eka kaeF
mcePealee Ue kajej DeJenka ka dntle cillnw vledueude kear Devedle
ka eYeve kaeF Yee mcePealee Ue kajej keas DeJenka Flezej kaj
mekalee nw (eflece 6, 7)

**JeeDeleka #eka kear medeeleoe, nšlee peve Ue
cillUeg**—penB JeeDeleka #eka medeeleoe nes kear JeeUe kaj lee nw
Ue Deheves kaaleUe kae heeue veneR kaj lee nw Ue kaeF & Davle helale
kaj Ce nes Jende vledueude Sines mej #eka keas medeeleoe osmekalee Ue
nŠe mkaie- vledueude KeJek kaj mceYe cillUeg Gele DeoMe oŠe-

penB JeeDeleka #eka Jee ka udjele j nves ka ojeve medeeleoe
nes pelee nw Ue Gmekar cillUeg nes pelee nw Ue Jen vledueude Eje nŠe
eUe pelee nw Jende vledueude Gmekar mLee hej vlee mej #eka eflece
kaj ee- (eflece 11)

**DeJenka ka Jelenka nespeveshej Ue efkeaeUe
Jeeba ka mlentleoe nespeveshej efale**—penB DeJenka
Ue efkeaeUe Jeeba Jelenka Ue mlentleoe nes pelee nw Jende—

- (i) Ueb Jeeoer nw Ies Gms Ugeele kaj jve neie eka Jen Jeeo cill
Dekemj neie Ue veneR
- (ii) Ueb Jen Dekemj nes kae Ugeele kaj lee nw Iye Jen
Jeeo eše ka Gvcaj eka efale peves S Jek Dekemj nes kea eUe
Deesove kaj ee;
- (iii) Ueb Jen Jeeo ka hej Ueele kae Ugeele kaj lee nw Iye Jeeo
ka Keef pe eka peves Deej efale Jeeoer Ue Jeeo eše ka
KeJek kae efale mbeUe kaj ves kae Deesove kaj ee-

(eflece 12)

❖ Jeeoer Deiej men Jeeoer nw Ies Deheves Jeeo nes nŠes kear vledueude
keas Deesove kaj ee- Ueb vledueude kae ef-ka-ek nw kea Jen
DeJemUeka hefkeaj veneR nw Ies Jeeo Keef pe kaj oŠe- Deesove
heše kear mLeeve Jeeo eše, men Jeeoer S Jek efale Jeeoer keas oŠ
pelee e-

Ueb DeJeeka DeJemUeka hefkeaj nw Ies vledueude Gms
efale Jeeoer yevles peves kae efome oŠe- **(DeoMe 32, eflece 13)**

❖ Ueb DeJenka SkeaceŠe Jeeoer nw Ies Jelenka neshej Deesove
kaj mekaie eka Gmekar vece mes Jeeo eše Eje mntlele Jeeo
Fme DeDeej hej Keef pe kaj eUe pelee eka Jen **DeJeeUe** Ue
Devejele Lee- **(DeoMe 32, eflece 14)]²⁵**

**DeoMe 32-ka (XXXII-A)
(eflece 1 ms 6)
kešgye mes mceYeDe j Keres Jeeves efale Ues
mejeDele Jeeo
(Suits Relating to Matters Concerning
The Family)**

**eflece Š Jeeoer kaj efale mejele ka Davlele keas
mes Jeeo IeLe kea Ue efale Ueb 'hef Jeej ka Jeeo' kear
BeŠer cillDees nU IeLe Fme mbeYe cill 'hef Jeej' ka
Davlele efale mbeceUe eka Ue pelee nw
[UP (J) 2013]**

Göj Š hef Jeej ka Jeeo kear BeŠer cill DeoMe 32-ka ka
Davlele kaj U kea Ue efale Ueb keas mbeceUe eka Ue ielle nw Uen
DeoMe mejele cillveD 1976 cill mbece Ue Eje Dele mLeehe
eka Ue ielle nw Fme DeoMe cill hef Jeej ka ceceueUes mejeDele Jeeoer
S Jek kea Ue efale Ueb cill DeheveUer peves Jeeoer efale kae efale
eka Ue ielle nw

DeoMe kae ueieU nesee (eflece 1)—Fme DeoMe ka
efaleUe efceve Jeeoer S Jek kea Ue efale Ueb cill ueieU nesee—

- (ka) Jaleenka ceceue
- (Ke) Ocepalee (Dejmele) kear IeseCe ka ceceue
- (ie) ekaer Jeeba kear mej #ekalee Ue hef Jeej ka DeJenka Ue
Demende meome kear DeJ #e ka ceceue
- (Ie) JeeCe hešeCe ka ceceue
- (*) oŠka «anCe kear efaleUe Ue efale ka yejs cill
- (Ue) efale, efaleUe Deej Göj eDkeaj ka ceceue
- (U) Jaleenka efale ka Davlele Davle ceceue-

Ueb GheJee ceceueUe kaj U Yeie efale efale mes mejeDele
nll Ies Gme hej Uen DeoMe ueieU veneR neie-

DeoMe 32-ka, eflece 2—Fve ceceueUe cill Ueb kaeF &
hefkeaj Ue vledueude JeeUe (Desire) kaj Ies kea Ue efale yeb
keaj cill kear pelee e-

DeoMle 32-ka, drellece 3—ceceures kaer Okeale keas O'ueve callj Keles nS v'ledeu'dle he#akeajdlka ye'dle meJlelece mecePealee kea O'deeme kaj'see- Ue'do Smeer m'lecevee n'w'eye ka'dlekeener m'ledele kaj' oer pe'dleiaer- Deheves ka'ed'le drel'atave callv'ledeu'dle ekeameer Yea J'uebea (e'deMeseekaj' ca'dhuue kaer meke Ue'do Gheuey'oe ne) kaer mende'lece Oe'hle kaj' meka'lee n'w

v'ledeu'dle kea mecePealee kaj'ves ka' d'ueS O'deeme kaj'ves kea ka'ed'le—(1) v'ledeu'dle O'lece'eS Jeeo callka' he#akeajdl'lellmecePealee kaj'ves kea O'deeme kaj'see-

(2) pa'nB v'ledeu'dle keas Jeeo De'lece ka'dlekeener ka' ekeameer O'eace hej Uen O'ledele ne'ee nes d'ea he#akeajdl' callv'ledeu'dle keas Ue'ge'de'ge'ea me'ye'de'vee n'w JenaB v'ledeu'dle Gme mecePeales keas O'e'ye'eer ye'vees ka' d'ueS ka'dlekeener O'lell'keas G'leves me'd'le I'eka' ka' d'ueS, e'pe'le'vee d'ea Jen " d'ea mecePe's m'ledele kaj' meka'lee- **(drellece 3)**

(3) drellece 3 ka' De'vele'le De'dej'ee'le ka'd'le'lell'ka' drel'atave callv'ledeu'dle ekeameer J'uebea kaer mende'lece Oe'hle kaj' meka'lee- **(drellece 4)**

hej Jeej kea De'le&Fme DeoMle ka' De'vele'le d'ra've'd'le'ka'le J'uebea "hej Jeej" ka' De'vele'le De'd'lell's—

1. he'de S'leB hel'veer pas Ska' me'de j'n j'n'ne'd'w
2. Gvams De'lece G'vec'ill'nes ekeameer mes G'lh'e'le me'le've'd'w
3. Sams ud[ka' ud[d'ka'd'le'eb e'pe've'ke'ee G'veka' E'je'e Y'ej'Ce-hese'Ce e'ka'd'lee pee j'ne nes
4. ka'F&he'p'>e, e'pa'n'ka' hel'veer nes De'lece pas hel'veer ka' me'de vene'R j'n j'ne nes G'mams G'lh'e'le ka'F&me'le'vee De'lece Sams ud[ka' ud[d'ka'd'le'eb e'pe've'ke'ee G'veka' E'je'e Y'ej'Ce-hese'Ce e'ka'd'lee pee j'ne nes
5. ka'F&E'ee, e'pa'n'ke'ee he'de vene'R nes De'lece pas he'de ka' me'de vene'R j'n j'ne nes G'veka' G'lh'e'le ka'F&me'le'vee De'lece Sams ud[ka' ud[d'ka'd'le'eb e'pe've'ke'ee G'veka' E'je'e Y'ej'Ce-hese'Ce e'ka'd'lee pee j'ne nes
6. ka'F&he'p'>e Uee (E'ee De'ej' G'vec'ill'nes ekeameer ka' Ye'F&ye'd'ne, he'de'pe Uee De'ke'pe pas G'veka' me'de j'ns ne'd'w De'd'o- **(drellece 6)**]

DeoMle 33 (XXXIII)
(drellece 1 ms 18)
drel'atave (De'ka'd'le'vee) J'uebea E'je'e Jeeo
(Pauper Suit)

O'le'Ve — De'ka'd'le'vee Jeeo ke'ame o'd'ej kaj' meka'lee n'w Sams Jeeo o'd'ej kaj'ves kaer d'le'de ka'd'ee n'w ka'd'ee Ska' O'le'le'ee'er ka'es De'ka'd'le'vee ka' ^{TM}he callv'le'ej#ee kaj'ves kaer F'pe'pe'le o'er pee meka'lee n'w I'eka' o'ep'eS-

[UP (J) 1982]

O'le'Ve S De'ka'd'le'vee ka' a'he callv'le'ej Jeeo ke'as v'ledeu'dle ka'ye Ke'aj'pe kaj' o'ise? (DeoMle 33)

O'le'Ve 26— v'ledeu'dle callv'le'ej Jeeo ka' ^{TM}he callv'le'ej Jeeo ke'ame o'd'ej kaj'ves kaer ka'd'ee O'le'le'ee ne'ee- De'ka'd'le'vee Jeeo ke'ame o'd'ej kaj' meka'lee n'w De'ka'd'le'vee Jeeo o'd'ej kaj'ves kaer d'le'de d'ra've'ej mes mecePe'F'les (DeoMle 33, d'reO 7-14) [UP (J) 2016]

G'oej S me'ce'u'de — d'le'de kea me'ce'u'de drellece Uen n'we'ka' Jeeo'er E'je'e o'le v'ledeu'dle Me'j'ka' Ue'ge'akaj' Jeeo O'm'le'ej kaj's- v'ledeu'dle Me'j'ka' me'd'le e'ka'd'le'e' d'ye'vee O'm'le'ej e'ka'd'lee i'd'ee Jeeo'he'e d'ej'm'le e'ka'd'le'es pe'ees Ue'le'de n'w DeoMle 33 drel'atave J'uebea Ue'ge'akaj' E'je'e Jeeo me'd'le'e'le e'ka'd'le'es pe'ees ka' ye'j's callv'le'ej'ee kaj'lee n'w Ghe'je'ee'a me'ce'u'de drellece d'le'de kea De'd'le'ce drellece vene'R n'w ka'F& J'uebea v'ledeu'dle kaer De've'ge'de'le u'ekaj' d'ye'vee he'ame me'd'le e'ka'd'le'es n'er Jeeo me'd'le'e'le kaj' meka'lee n'w drel'atave J'uebea ka' ^{TM}he callv'le'ej me'd'le'e'le e'ka'd'le'es pe'ees kea De'le'k ekeameer Yea he'j' d'ra've'le'd'le'd'w callv'le'ene' vene'R ne'ee n'w d'ea Jeeo'er ke'es drel'atave J'uebea v'ledeu'dle Me'j'ka' mes ce'ge'ee O'ee'ee kaj' oer i'e'F&n'w Jeeo'le'le callv'ledeu'dle Me'j'ka' ka' Ye'je'le'ee' ce'se m'le'de'le e'ka'd'lee pee'ee n'w De'le: v'ledeu'dle Me'j'ka' kaer Jeeo'le'ee' d'le'd'ej'Ce v'ledeu'dle ka' me'ce'he' ka'd'lekeener ka' me'ce'he'ee ka' he'S'e'le'd' kaer pee meka'lee n'w

De'ka'd'le'vee Jeeo ke'ame o'd'ej kaj' meka'lee n'w—drel'atave J'uebea De'ka'd'le'vee Jeeo o'd'ej kaj' meka'lee n'w D'eye O'le'Ve Uen n'we'ka' drel'atave J'uebea ke'ame n'w F'm'ke'ee d'le'ej'Ce DeoMle 33 ka' drellece 1 callv'le'le i'd'ee n'w

- (i) Jeehoŋe cɛllɔɔkɛɛle ɛkɛlɛs peevɛ Jeeves meYer ɛlelej Ce neres UeehS;
- (ii) Jeeor keer Ueue SJob Deleue mechebe lelee mechebe kee Devegɛdele cɛllɛ oMees Jeeuer Skeɛ Devegɛleer nereer UeehS; Deej
- (iii) Gme jaɛle mes nme#ej le SJob melUeehele neree UeehS pes DeoMe 6 ɛlelece 14 lelee 15 cɛllɔɔkɛɛlele {le mes DeYedUeevɛll keɛ nme#ej SJob melUeehele keɛ ɛleS ɛleehle nw

Deeɛove kee ɔnlelekej Ce [DeoMe 33 ɛlelece 3]—

Deeɛove mɛleɔDeeɛokeɛ Eeje vɛleɛuule cɛllɔɔkɛɛle keeɛle peɛlele-ɛkɛɛleɛvɛle vɛleɛuule cɛllɔɔkɛɛle neres mes GmeS UeS oser idleer nes lees Deeɛove SmeS ɔsɛɛlɛe DeYkɛɛleɛ Eeje ɔnlele keeɛle pee mekɛɛle, pes Deeɛove mes meYedUee meYer meej Jeevɛllvevɛllkeɛ Goej os mekɛɛle nes Deej epɛnkeer Gmeɛ jaɛle mes hej#ee keer pee mekɛɛle pame Gme he#kɛej keer peeler epɛnkeɛ ɔsɛɛleɛle Je Jen keej jne n Ueeɔ Jen he#kɛej mɛleɔ Gmeɛle nɔe nee-

hejvleɛpɛnɛ Skeɛ mes DeDekeɛ Jeeor nw JeneGveɛllmes keeF& Skeɛ Deeɛove ɔnlele keej mekɛɛle nw

DeoDekeɛ kee hej#ee [DeoMe 33, ɛlelece 4]—

(1) pɛnɛDeeɛove Gɛlele ɔe™he cɛllnwlelee meɛlekeɛ™he mes ɔnlele keeɛle idlee nw JeneUeeɔ vɛleɛuule Gɛlele meɛPes lees Jen Deeɛokeɛ keer Uee peye Deeɛokeɛ DeYkɛɛleɛ Eeje Gmeɛlele neres keɛ ɛleS Devegɛle nw lye Gmekeɛ SmeS DeYkɛɛleɛ keer hej#ee oelɛs keɛ iɛɛɛɛɛe Deej Deeɛokeɛ keer mechebe keɛ yeej cɛllkeej mekɛɛle-

(2) Ueeɔ Deeɛove DeYkɛɛleɛ Eeje ɔnlele keeɛle peeler nw lees vɛleɛuule DeoMe os mekɛɛle ɛkɛ Deeɛokeɛ keer hej#ee keeɛleɛve Eeje keer peɛle [DeoMe 33 ɛlelece 4 (2)]—pɛnɛDeeɛove DeYkɛɛleɛ Eeje ɔnlele keeɛle peeler nw JeneUeeɔ vɛleɛuule Gɛlele meɛPes lees Uen DeoMe os mekɛɛle ɛkɛ Deeɛokeɛ keer hej#ee keeɛleɛve Eeje Gme jaɛle mes keer pees pame Devegɛlele me#er keer, keer pee mekɛɛle nw

Deeɛove heŋe kee veecpɛj ɛkɛle peeve [DeoMe 33 ɛlelece 5]—ɛlelece Juebeɛ keɛ™he cɛllveo ueves keer Devegɛle nɛɛj vɛleɛuule ɛreɛve hejɛnleɛleɛvɛll cɛllDeeɛove heŋe kee veecpɛj keej ɔle—

- (i) pɛnɛDeeɛove heŋe ɛlelece 2 SJob 3 cɛɛleehle jaɛle mes Gvekeer ɛlejuvee SJob ɔnlele veɛnɛkeɛle idlee nw Uee
- (ii) pɛnɛDeeɛokeɛ ɛlelece Juebeɛ veɛnɛnw Uee
- (iii) pɛnɛGmeves Deeɛove ɔnlele keejves keɛ™keɛ heleɛ os cɛnɛves keɛ Devoj keeShɛlekeɛ Uee ɛlelece Juebeɛ keɛ™he cɛllDehɛves kees me#ee yeveves keɛ ɛleS ɛkɛmɛr mechebe kee Jueleɛ keej ɛleUee nw
ɛkɛɛleɛvɛle Jueleɛle mechebe kees meɛɛɛlele ɛkɛlɛs peevɛkeɛ yeeo Yeer Deeɛokeɛ Juebeɛ keer BeSeer cɛllDelee nw lees Deeɛove heŋe ɛlejmle (veecpɛj) veɛnɛkeɛle peɛlele; Uee
- (iv) pɛnɛkeɛ Gmekeɛ DeYkɛɛleɛvɛllmes Jeeo nɛɛɛɛ (Cause of action) oMle veɛnɛneee nw Uee
- (v) pɛnɛGmeves ɔnlelehele Jeeo keer ɛle-ɛleɛnleɛ keɛ yeej cɛll Sme keeF& keej keeɛle nw ɛkɛ epɛnmes ɛkɛmɛr DeUe Juebeɛ kees ɛnle ɔeɛhe nes idlee nw Uee
- (vi) pɛnɛ Deeɛokeɛ Eeje ɛkɛlɛs idles DeYkɛɛleɛvɛll mes Uen oMle neee nw ɛkɛ Jeeo lemeɛle leleɛe ɛkɛmɛr ɛlele Eeje Jeeɛle (barred) nw Uee
- (vii) pɛnɛkeɛF&DeUe Juebeɛ Gmekeɛ mele cɛɛɛɛ cɛllɛleɛheɛeCe keɛ ɛleS keej keej ɛlele nw

Deeɛokeɛ kee ɛlelele kee yeej cɛllme#Ue ueves kee ɛle kee mɛlevee [DeoMe 33, ɛlelece 6]—

pɛnɛvɛleɛuule kees ɛlelece 5 cɛllkeɛlele DeDejjɛllɛllmes ɛkɛmɛr DeDejj hej Deeɛove heŋe kees veecpɛj keejves kee keeF&keej Ce veɛnɛnw Jeneɛɛɛn SmeS me#Ue kees (pes Deeɛokeɛ Dehever ɛleleleɛ keɛ meyle cɛllɔɔ) ueves keɛ ɛleS Deej SmeS me#Ue keer mejeleF&keɛ ɛleS (pes Gmekees veveɛɛle keejves keɛ ɛleS ɛleUee pesS) ɛlele ɛlelele keejvee (epɛnkeer keeɛ mekeɛe 10 ɛle keer melevee ɛlejeɛer he#kɛej Deej mejkɛejɛr DeUeɛe kees ɔr peɛleɛ)

mejeleF&keer ɔsɛɛle [DeoMe 33, ɛlelece 7]

(1) vɛleɛuule ɛlelele ɛlele kees Uee Gmekeɛ heSeelɛleɛleɛDeɛ; mejeleɛveɛej ɔveɛllhe#kɛejɛll Eeje ɔnlele keeɛle idles me#Ueeɛllkeer (Uee keeF&ne) hej#ee keejvee Deej Deeɛokeɛ Uee Gmekeɛ DeYkɛɛleɛ keer hej#ee keej mekɛɛle Deej Gmekeɛ me#Ue kee heC&DeYkɛɛle leleɛ keejvee-

(2) vüedjeudle Fme ðelme hej yanme Year megeiee pas drelce 6 ka Deöare Deesoka Ue ðejeser he#kæj Éeje me#ðelmekear he#ee kear ief&nw Gmekä Dæöej hej vüedjeudle Uen okiee eka Deesoka drelce 5 celledæf& Deöejellcillmes ekeæer ka Deöare nwUe venæ

(3) Iye vüedjeudle Deesoka keas drelce Jüebä ka ^{TM}he cell Jeeo uees ka ðueS Devegæle oiee Ue Devegæle oves mes Fvkeæj kaj oie-

Üeb Deesove mækeæj kaj ðulce idle nw lestedæle [DeoMe 33, drelce 8]—penß Deesove mækeæj kaj ðulce pelee nw Jenæten mekUeekæle Sjehepeekæle ekeæle pediee Deaj Gme Jeeo cellueohæe meæpee pediee Deaj Devle meæer yeelællcillæn Jeeo ceæduer jæle mes mefllele Jeeo ka ^{TM}he cellDees Uæveie (ænelede Fmekä eka Jeeor ekeæer Uædekeæ, huer[j kear drelgepæ Ue Jeeo cell mehöeä Devle kaðleæner ka mecyæde cellkæf& vüedjeudle hæme Ue DeoMkeæ kear leceæe ka ðueS oðle hæme oves keæ odæer venæ neiee)~

hejvleg Üeb Deesove **Dæmekeæj** kaj ðulce pelee nw leas vüedjeudle Deesoka keas Uen DeoMe osmekæie eka vüedjeudle Magkä ka Yejeleæe kaj meöejCe jæle mes Jeeo mefllele kaj s-

drelce Jüebä ka ^{TM}he cellueo ueeskear Devegæ keæ ðælenh jCe—ðæleæor Ue mejkeæj huer[j ka Deesove hej (æpækeä hej s 7 ðove kear ðædele medvee Jeeor keas os or idæer ne) vüedjeudle Uen DeoMe osmekæie eka Jeeor keas drelce Jüebä ka ^{TM}he cellueo uees ka ðueS or ief&Devegæ ærcvedækele hej ænlæðællcill ðelUæle kaj uer pedes —

- (ka) Üeb Jeeo ka oæjeve læie kajves Jæus Ue Devegæle DeöejCe keæ oæer nw Ue
- (Ke) Üeb Uen ðælele neæe nwekä Jeeor ka meöve Sæes nðekä drelce Jüebä ka ^{TM}he cellGmes Jeeo venæ uæles pees Üæfh S Lee; Ue
- (ie) Üeb Jeeor ves Jeeo kear ðe-ðeJemlegkä yej s cellSæe kæf& kajej ekeæle nw æpækeä Deöare ekeæer Devle Jüebä ves Sæer ðe-ðeJemleg cellkæf& æhle ðæhle kaj ðulce nw

drelce Jüebä keæ ðæledædelJe ve neæshj vüedjeudle ka Éeje huer[j Ghuæde kaj ðle peæe [DeoMe 33, drelce 9 (ka)]—penß ekeæer Jüebä keas drelce Jüebä ka ^{TM}he cellueo uees kear Devegæle os or ief&nes læle Gmekæ ðæledædelJe huer[j Éej venæ ekeæle pelee nw Jenævüedjeudle Gmekä ðueS huer[j drelgeæ kaj mekæie æpækeæ eka ceææes kear hej ænlæðællcill Sæe ekeæle peæe Dehes#ele nes

penß drelce Jüebä mehäe neæe nw JenæKæle DeoMe 33, drelce 10]—DeoMe 33 ka Devlele drelce Jüebä ka ^{TM}he Jeeo odlej kajves kear Devegæle ðeöve ekeæles pees keæ Dele ekeæer Year hej ænlæðællcillæn venæ neæe eka Jeeor keas drelce Jüebä vüedjeudle Magkä ka Yejeleæe mes Uæpæ ðeöve kaj or idæer nw yeðkeä vüedjeudle Magkä keæ Yejeleæe ceæe mlælele jnlee nw Dele: vüedjeudle Magkä kear Jenæer ðeöejCe ka heææel kear peæ mekæer nw

DeoMe 33 drelce 10 ka Devegæj Üeb drelce Jüebä Jeeo cellmehäe nes pelee nw leas Jenæer Üeb Ue vüedjeudle Magkä jepÙe Meæve Éeje Jenæe ekeæle peæ mekæle nw Sæe vüedjeudle Meluä Jeeo kear ðe-ðeJemleghej ðæce Yej neie-

ðælele penß drelce Jüebä Dæmehäe neæe nw [DeoMe 33, drelce 11]—ærcvedækele hej ænlæðællcillæn drelce Jüebä ka ^{TM}he cellueo uees Jæus Jeeor keas vüedjeudle Magkä oves neiee —

- (1) Üeb Jen Jeeo cellDæmehäe jnlee nw
- (2) Üeb Jen drelce venæ jnlee nw
- (3) Üeb Jen Jeeo keas Jæhæe ues uæle nw
- (4) Üeb Gmekæ Jeeo Gmekæer Devegællæle ka kæjCe Ue DeoMkeæ Magkä ve ðulæ pees ka kæjCe ærejme kaj ðulce nw

DeoMkeæ Magkä ve ðulæ pees ka kæjCe ærejme kaj ðulce nw

pegeææj ngæe yeæce Göej ðeöle, 1981 Fueo—penß drelce Jüebä ka ^{TM}he cellueo mefllele kajves ka yeo Üeb Jeeor ka hæme Deðle ka (ææe nes peles n) leas Year Gmemes vüedjeudle Magkä Iye lækä Jenæe venæ ekeæle peæ mekæle ye lækä eka ðeöejCe vüedjeudle ka meæ#e Uæe jnæ kaðleæner meæhle venæ nes peæe-

Jeeor kear cellleghej Jeeo keæ Gheleæe [DeoMe 33, drelce 11 (ka)]—penß hej Jeeor kear cellleg ka kæjCe Jeeo keæ Gheleæe nes pelee nw Jenævüedjeudle Magkä celekä Jeeor kear meæhe mes jepÙe mejkæj Éeje Jenæe ekeæle pediee-

jepÙe mejkæj vüedjeudle hæme ka meðle ka ðueS Deesove kaj mekæer [DeoMe 33, drelce 12]—jepÙe mejkæj vüedjeudle mes ekeæer meðle drelce 10, 11 Ue 11ka ka Deöare DeoMe ðulce pelee nw Jenævüedjeudle æ[æær Ue DeoMe kear Skeä ðæle lækææe kærekeæj keas Yæpeleæiee- kærekeæj vüedjeudle læle hæme kear jkeæe mehöe kajves Jæus Jüebä mes Ue Gmekæer meæhe mes Sæer jkeæe keas Gmeæ ðekæj Jenæe kaj mekæie pæmes eka Ye-jæpæle keæ yekeæle nes

DeoMe 34 (XXXIV)
(d/elece 1ms15)
nLelej mechabe ka yd/ekad/ka macye/De call/eso

Un DeoMe nLelej mechabe ka yd/ekad/ka macye/De call/eso od/lej kaj/ves ka yejs call/ed/ed/ave kaj/lee nw
 ❖ yd/eka mechabe ka h/eyed/le, d/ed/le Deaj/ ca/steve ka Joo call/les meYer J/ud/ea pas yd/eka d/ed/ed/le call/ve ca/steve ka De/ekaej call/d/lyeze nall/ Joo ka h/ekaej ka ðhe call/mo/est/pele d/ka/les ped/lek/kaeS & h/d/eka ye/Okae/oej ka/so Joo ka h/ekaej yeveS d/ryeve had/M/uka ye/Okae/oej h/eyed/le ue d/ed/le ka d/ueS Joo ue meka/ere Deaj had/M/uka ye/Okae/oej ka/so kaj/ves ka Joo call/h/d/eka ye/Okae/oej ka/so mo/est/pele kaj/vee Deed/M/uka ven/er ne/ere- **(d/elece 1)**

Deieca/kae Gh/ed/ep/ave—yd/eka mechabe ka d/ed/le nes peves ka yeo Deieca/W ka/so Gh/ed/ep/ave (Application) d/ryeve d/ekaej mes d/ka/le ped/le/ere—

- (i) d/ed/le call/mo/est/pele ðhe mes Ghe/ele J/ed/ed/ka/so mo/ed/le kaj/ves call/
- (ii) had/ed/ed/ey yd/ekae/er ka/so o/ste Ovej/ed/Me Deaj/ mo/ed/le ðhe mes Ghe/ele J/ed/ed/ka/so mo/ed/le kaj/ves call/
- (iii) d/ed/le ka d/ueS DeoMe os/ves Jee/er d/ > e/er ka J/ed/ed/Deaj y/ed/ed/ka/so mo/ed/le kaj/ves call/
- (iv) yd/eka ka macye/De call/Mo/est/pele ca/ud/ave ka/so mo/ed/le kaj/ves call/ **(d/elece 13)**

d/ekae/Mele

Deo/ FeC [ue yej mo/ed/le [d/ve/ed/le
SJeb/ieF [Me/d/ d/ekae/Mele

DeoMe 35 (XXXV)
(Deje 88)
Dalejad/led/er Joo
(Interpleader suit)

DeMe 27—Dalejad/led/er Joo d/ka/so ka/so nes n/ (S-88, DeoMe 35) [UP (J) 2003, 1997, 1984, 1985, Bihar (J) 2013, 2006, 1984, 1987, 1977]

DeMe S Dalejad/led/er Joo d/ka/so ka/so nes n/ Gve had/ed/ed/ed/ka/so ye/ed/ed/S, d/er/ed/ed/ed/ Joo ma/h/le d/ka/le pee meka/ere n/ [Bihar (J) 2014]

DeMe S Dalejad/led/er Joo mes Dehe ka/ke mo/ed/ed/ n/ Dalejad/led/er Joo mes mo/ed/ed/le Me/d/SJeb/ieF d/ka/le ka/so Jec/le ka/so peS? [UP (J) 2015]

DeMe S Dalejad/led/er Joo ka/ke nes/ee n/ Un ka/ye Deaj d/ka/ka Eje ma/h/le d/ka/le pe/ee n/ [UP (J) 2016]

Goej S d/med/ue d/ed/le ma/h/le ka/so Deje 88 SJed/DeoMe

35 call/led/led/er Joo ka yejs call/ed/ed/ave d/ka/le id/le nw mo/ed/ed/le: ka/ed/ed/ Joo ue ka/ed/ed/er Joo/er SJeb/led/ed/er ka/ so yad/le nes/er nw ue/ka/ve Dalejad/led/er Joo Fm/ka/so DeheJoo nw **Dalejad/led/er Joo call/ed/ed/ave/er ka/leue d/ed/ed/ed/ed/ ka/ye/ed/le nes/er n/** Fm/lejn ka/so Joo call/ed/ed/er ka/so ka/ed/ed/ed/ d/le ven/ed nes/er Deaj Joo/er Jem/le call/ Gme d/ed/le call/d/lyeze ven/ed/yn/lee nw d/ed/ed/ed/er Dalejad/led/ed/ere kaj/les nw Dale/le Ska/ mo/ed/ed/ Joo call/ Joo/er ka/so d/ed/ed/ed/er kaj/ves ka/so yep/ed/le, Deheme call/MSka/ o/er/je/so ka/so d/ed/ed/ed/er kaj/les n/ d/ed/ed/ed/er Gme \$e+Ce ue mechabe ka/ so o/es/ka/so macye/De call/led/ed/ere kaj/les n/ d/er/ed/ed/ed/er Dehe/ve ka/ed/ed/ed/er h/le ven/ed/ed/lee nw Deaj d/er/ed/ed/er Jen n/ka/oej d/ed/ed/ed/er ka/so os/ves ue Dehe/ve kaj/ves ka/so d/ueS led/ed/ed/er nes pe/ee nw

Deje 88 ka/so De/ed/ed/ed/— “pene/ os/ ue De/d/ka J/ed/ea d/ka/so \$e+Ce, Ovej/ed/Me ue ue/ve ue De/ue mechabe ka/ so yejs call/MSka/ o/er/je/so ka/so d/ed/ed/ed/er o/ed/le d/ka/so Sme/ Dav/le J/ed/ea mes kaj/les n/ pas d/ed/ed/ed/er (Charges) ue K/ed/ed/ed/ mes d/ed/le d/ka/so h/le ka/so Gme/d/ed/ed/er (mechabe call/ o/ed/le ven/ed/ka/so Deaj Sme/ Dav/le J/ed/ea Gme mechabe

kaas Deedekaej Jeeved oelsove kaas oves Uee haefj ooe kajjves kaas lallej nw Jende Snee Davle Juebea macamle Sines oelsovejllka dle^oae Davlejed/leedJear Jeeo Gme Juebea ka yeejs cellpemas mabde Uee haefj oove ekaale pedlee ee d'edreSde Deed/edehle kajjves Deajj Deheves dueS haefj SaeCe (Ujskaeje) Deed/edehle kajjves ka d'elsove mes mahnlele kajj mekaiee-

Fme bekaej Un mhe-s nweka Davlejed/leedJear Jeeo Ska Snee Jeeo nwe pemecall/edJeeo mechebe ka m'eeetelJe ka yeejs callnleee nw beal/leedJear Gme mechebe hej Deheve-Deheve m'eeetelJe pelates nw pes mechebe Jeeor ka kaappes callnleee nw pes Gme mechebe cellKedek ka Deed/edJear ekaame Davle d'hle kee oelce vonekkaej lee nw Jen vled/leuele Eeje Deed/edJear beal/leedJear kaas mechebe oves kaas lallej jnlce nw

ekaave haefj d'leed/edJear cellKedek & Davlejed/leedJear Jeeo mahnlele ekaale pee mekaiee

— penab eka oes Uee oes mes Deed/edJear Juebea, Ska omejska beed/edJear, ekaame Sines omejs Juebea mes beal/le, Gme Ska na jkaee, SaeCe Uee omejer peice Uee mllelej mechebe kee oelce kajj ves nw pes Gme SaeCe Uee mechebe cell/ed/edJear Uee Kedeek ka Davlejed/leedJear omeje d'hle vonekkaejlee nw Jend Snee omeje Juebea Gme Juebea ka meyeve cell/ epemkaas Deed/edJear Uee haefj oove ekaale pedlee ee d'edreSde Deed/edehle kajjves ka Deajj Deheves dueS haefj SaeCe d'elsove kajjveska dueS Gve meyer oelsovejllka dle^oae Ska Davlejed/leedJear Jeeo odlej kajj mekaiee- hejvleg Snee keef & Davlejed/leedJear Jeeo vonekka odlej ekaale pedlee ee penab eka Jeeo ued/yele nes epemecall/ed/edJear cellKedek Deed/edJear Gd'le^o me mes d'edreSde ekaales pee mekaies nle

A°e—Deed/ed/edJear Ska yekame Deheves Deed/ed/edJear ka^o he cell/Ke' ka hame 'ka' d'ed/ehle kajj lee n'Ueye Jen Fme d'elsove mes 'ie' kaas dueKee nweka 'ie' kaas pes SaeCe Gme Eeje Mease nw Gmekear beal/ed/le Jen Gve Deed/ed/edJear kaas yeeve ues- 'ka' l'elheSeed Un Deed/ed/edJear kajj lee nweka 'ie' ka SaeCe kear leg^o kajj oer ief & nw Deajj 'ie' Fmeka d'ehaefj le Deed/ed/edJear kajj lee nw o'ed/ed/Ke' mes Deed/ed/edJear uesv kaee oelce kajj ves nle 'ka' Deajj 'ie' ka dle^oae Davlejed/leedJear Jeeo 'Ke' mahnlele kajj mekaiee-

ekaave haefj d'leed/edJear cellKedek & Davlejed/leedJear Jeeo mahnlele vonekkaale pee mekaiee (DeoMe 35, d'edre 5)

— d'ecve haefj d'leed/edJear cellKedek & Davlejed/leedJear Jeeo mahnlele vonekkaale pee mekaiee —
(1) penab Snee keef & Jeeo ued/yele nwe pemecall/ed/edJear he/ed/edJear cellKedek ka Deed/edJear Gd'le haefj mes d'edreSde ekaales pee mekaies n'U Jend Snee keef & Davlejed/leedJear Jeeo mahnlele vonekkaale pedlee ee;

(Deeje 88 kee hejvleg)

(2) keef & Deed/ed/edJear Deheves ceed/ed/edJear hej Uee Deed/ed/edJear (Tenant) Deheves Yet-m'eeetee hej Davlejed/leedJear Jeeo mahnlele vonekka kajj mekaale nw pes Sines ceed/ed/edJear S'ab Yet-m'eeet/ed/edJear ceed/ed/edJear mes oelce kajjves Jeeo Juebea d'el/ed/edJear nes hej mhej Davlejed/leedJear Jeeo mahnlele kajjves ka dueS d'ed/ed/edJear ekaales pedlee-

[DeoMe 35, d'edre 5]

A°e—Deed/ed/edJear yekame Deheves Deed/ed/edJear ka^o he cell/Ke' ka hame 'ka' d'ed/ehle (deposit) kajj lee nw 'ie' kee Un Deed/ed/edJear nweka Deed/ed/edJear 'ka' ves Gmes meose Deed/ed/edJear ekaales Les Deajj Jen GvnW/Ke' mes uesv kaee oelce kajj lee nw 'ka' Deajj 'ie' ka dle^oae Davlejed/leedJear Jeeo 'Ke' mahnlele vonekka kajj mekaiee-

Deed/ed/edJear Jeeo kear Mele/S'ab/ed/edJear S

Deed/ed/edJear Jeeo kear d'ecve Mele/nle

1. oes Uee Deed/ed/edJear Juebea (beal/leedJear) nes
2. Jeeo kear d'ed/ed/edJear (mechebe) SaeCe, Ovejed/ed/edJear Uee pedlee ee Uee mllelej mechebe nes
3. beal/leedJear Gme d'ed/ed/edJear ka yeejs cell/ed/edJear oelce kajj jns nle
4. mechebe ekaame leamejs Juebea (Jeeo) ka kaappes callnlees l'le
5. kaappes Deed/ed/edJear Gme mechebe cell/ed/edJear d'hle Uee Deed/ed/edJear vonekka j'Kee nw ueskaave mechebe hej ekaales i'S Kedeek Uee d'ed/ed/edJear kear cebe kajj mekaale nw
6. kaappes Deed/ed/edJear Gme mechebe kee haefj oove kajjves ka dueS lallej nes

Uee Ghejed/ed/edJear Mele/ed/edJear nes pedlee n'Ueye kaappes Deed/ed/edJear Gve macamle oelsovejllka dle^oae d'ed/ed/edJear beal/le kajjves ka G'om/le mes Fme Deed/ed/edJear kee Ska Jeeo odlej kajj see eka Un d'ed/ed/edJear ekaale pedlee eka mechebe ekaame haefj oove kajjves nw Uee Deed/ed/edJear d'ed/ed/edJear SaeCe nes les Gmes ekaame mabde kajjves nw

Davlejed/leedJear Jeeo d'ed/ed/edJear kajjves mes he/ed/ed/edJear Uee o'ed/ed/edJear kear me/leg^o Deed/ed/edJear nw —

- (i) keef & SaeCe, Ovejed/ed/edJear Delelee Uee Uee Deed/ed/edJear mechebe d'ed/ed/edJear nes
- (ii) oes Uee Deed/ed/edJear d'ed/ed/edJear me/leg/ed/edJear Ska omejs ka dle^oae oelsovejllka

- (iii) Jen Jueba epenemes SinesSeCe, Ove DeLele mechebe kee oelae ekaale idlee nes Jen Gme mechebe cellYeejelllele JueJeeW kea Deedeejoa Devle ekaameer ehle kee oelae ve kaj lee nes llee Jen Omveiele mechebe kaas Deedeekeej Jeevel oelaeoj kaas Uejaaves Ue hafoode kaj ves ntey lalle j nes lalle
- (iv) Sinee kaef&Joo uefyele veneknee UeehS epemecellveer ha#ekeej ellka Deedeekeej Gelele™he mes edeevasele ekaales pee mekaales nll

Devlejed/veledeer Joo kaerf ekaale—vuledeude cellDevlejed/veledeer Joo mafllele ekaales peaves ka heSeelavuledeude—

- (1) Joo kaer DeLece magjeef&hej Uen Teesele kaj mekaale eka Jooer deleecoamle elee-lee-Jemlegka mecyvde cellDeleeeboUeeW kea oeddeJe mes caja nes idlee nll
- (2) Jen Gmes Joo mes Deurele kaj mekaale Ue Ueebo vulede SJob magdele kea Aef™ mes Gmes Joo cellJ Kee peave DeedeeW kea nll Tees Gmes Joo cellvevdes jKe mekaale-
- (3) Jen Gmeka KdUeeW kea yeej cellDeoMle os mekaale-
- (4) Joo kaer magjeef&hej Ueebo vuledeude Gme elee-lee-Jemleg hej me#Ue kea Deedeejellhej ekaameer Deleeeoer kee mlleJe emee kaaves ka yeej celldeeamle nes peale nll Tees Jen Sinee deCalle oie-
- (5) Ueebo Gmeka Ghelleja jalle mes edeevasele ekaale peave Demacyele nes Tees Jen Joo cellUeeohSeelkaas deefalle kaj ceceaves kee heja#eCe kaj s ee-
- (6) Jen Gme Joo cellcude DeoMle kea mlaave hej Ue Gmeka Deedeejoa ekaameer oelaeoj kaas Jooer yeev mekaale-

Devlejed/veledeer Joo kee Jepote—maflle kea DeoMle 35, delece 5 kea Devlelele deecvee deKele DelemleDeeW cell Devlejed/veledeer Joo mafllele ekaale pee mekaale nll—

- (i) penabhdleemsnr vuledeude kea mce#e Sinee kaef&Joo uefyele nes epemeka Eje eka ha#ekeej ellka Deedeekeej ellkae macdekef™heSe edeevadele ekaale pee mekaale-
- (ii) Uen Deedeekeej Deedeekeej Deheves ceefukaeW hej Ue Deevafidell kaas Deheves Yet-mJeeedellka Eje kaj ves Jeeves Juekadeellmes de/ele nQ hej mhej Devlejed/veledeer kaj ves kaas delelle kaj ves ka Ueepeave kea dueS Joo mafllele kaj ves ka dueS macdeveer kaj lee-

DeoMle 35 kee dlenlej S

1. Devlejed/veledeer Joo kee Jeeohse [DeoMle 35, delece 1]—Deleeka Devlejed/veledeer Joo kea Jeeohse (Plaint) cell Devle kealevedW kea Deedeejoa deecve lallUeeW kea GuueKe ekaale peave DeedeeW kea nll—

- (i) Uen eka Jooer Deheves Deveejelllele Kelees kea Deedeejoa Joo kaer elee-lee-Jemleg cellkaameer Devle ehle kee oelae venek kaj lee nll
- (ii) DeleeeboUeeW Eje he-eka-he-eka ekaales idles oelae kea keave;
- (iii) Uen eka Jooer Deej DeleeeboUeeW ellmes ekaameer Yee Deleeeoer kea ceUe kaef&ogmed/ve venek nll

2. oelaekele Jemleg kee vuledeude cellpece ekaale peave [DeoMle 35, delece 2]—penab oelaekele Jemleg vuledeude cellpece ekaales peaves Ue vuledeude kea Deej#ee cellJ Kes peaves Ueele nes Jendavuledeude Jooer mes Uen Dehe#ee kaj mekaale eka Jen Joo cell ekaameer Deedeekeej kee Deedeekeej er nes mekaales kea hellek Sineer Jemleg kaas pece kaj os Ue Deej#ee cellJ Ke os-

3. Deefalle epemecellveeooer Eje Jooer kea de®ae Ska Devle Joo mafllele ekaale idlee nes [DeoMle 35, delece 3]—Ueebo Devlejed/veledeer Joo kee Deleeeoer Joo kaer elee-lee-Jemleg kea mecyvde ceJ Jooer kea de®ae ekaameer Devle me#ee vuledeude cellJoo mafllele kaj doUe nes Sineer ehlele cell Jen vuledeude penab Devlejed/veledeer Joo mafllele ekaale idlee nll Sines Devle vuledeude kaas Devlejed/veledeer Joo kea mafllele ekaales peaves ka yeej cellmaflele kaj mekaale nll Sineer medeev dehle nesves hej Sinee Devle vuledeude Jooer kea de®ae Deleeeoer Eje mafllele Sines Joo kaas mlaeflele kaj oiee Deej Sines mlaeflele ekaales idles Joo cellJooer kea Joo Juele kea mecyvde cellGmecaW UeJemlee kea pee mekaale nll Ueebo Gme Joo cellSineer JueJemlee venek kaer ief&nll Tees Gmekaas Devlejed/veledeer Joo kea Joo-Juele kea mede peaf e pee mekaale nll

4. Delece magjeef&cellvee deefalle [DeoMle 35, delece 4]—Devlejed/veledeer Joo mafllele ekaales peaves ka heSeelavuledeude—

- (1) Joo kaer DeLece magjeef&cellvuledeude Jooer kaas Gmeka Joo-Juele okaj Gmes macamle oeddeJe mes caja kaj mekaale nll
- (2) vuledeude Gmes Joo mes heleka kaj mekaale nll DeleeeW Jooer kee vece Joo mes Keefj pe kaj mekaale nll
- (3) vulede SJob magdele kea Aef™ mes DeedeeW kea nesves hej Jooer kaas Joo kea Deeflece dlenlej Ce lkae ha#ekeej kea™he cellvevdes jKe mekaale nll

Oeje 89 ka: GohMle JakaZuhka dleleo maceoave (Alternative dispute resolution) ka: lde mLeehele kajka vledJeevledka yepa kaas kaee kajvee nw Fme Oeje ka: Gheyde dlede Deleee ka: 12 Jeej heeS dle ce dlele kaas erka dnehazj Meel hej Deedeeje le nw Oeje 89 Gve ceceueellcedMueed voneRneier epevecell meLeeve Deedeevele 1999 ka: (Vee)eer neveska: hde dlele eeAkaadlkaer dlejevee nes Uejeer nw

vledJeevle ka: yeenj dleleoalka: dnehazje (Oeje 89)—penavledJeevle kaasUn dleale neee nweka: ekaer Jeeo ka: he#ekazj dlka: yeele macePealeska: telJe dleAeevee nwlde he#ekazj Fmka: dleS mencele nw JendvledJeevle macePealeska: dreydive (Terms) yeveSlee- UnvUn GuueKevade nweka: Ueab he#ekazj Deheves ceceues kaas vledJeevle ka: yeenj maceoave ka: dleS ldeej ve nes leS Gvnl Fmka: dleS yeele voneR dlele: pee mkaale nw dreydive yevees ka: yeeo vledJeevle he#ekazj dlka: Gvkaer Sakae dShheCee (Observations) ka: dleS olee lele Smeer Sakae dShheCee ka: yeeo mdele macePealeska: dreydive haze: ldeej kaj mkaale lele Gms dlece kaas dreb&S kajsee—

1. ceUemlecat (Arbitration)
2. magen (Conciliation)
3. vledJeevle macePeales (Judicial Settlement)
4. yeele-yevele (Mediation)-

JakaZuhka dleleo maceoave nseg ekaer ceceues kaas Ghelejele dleka: meka: dle dlede Jeeo dleka: nra Yeepe pee mkaale nw Dehejedleka: ceceueell kaas voneR Delcevele dleka:le ka: oec[ka: ceceues SJe Deleleka: mnyeeper (Plea bargaining) Fme Oeje ka: Devlele voneR Delelele Fmka: maceoave oC[dle dle mahnlee ka: Devlele nra dlele: pee mkaale nw penavledJeevle Eeje ka: dleleo—

(ka) Ueab ceUemlecat SJe magen ka: dleS dreb&S dlele: idle nw JendvledJeevle SJe magen Deedeevele, 1996 ka: (ve) dleve Sme ueei d nlls cevee ceUemlecat SJe magen ka: dleS ka: dle dle dle Gme Deedeevele ka: Devlele macePeales nseg dreb&S nll

(Ke) Ueab ueka: Deoavele kaas Yeepe idle nw JendvledJeevle Gms dleleka: mele dle dleka: Ce Deedeevele, 1987 ka: Oeje 20(2) ka: Gheyde dleka: Davgeej ueka: Deoavele kaas dreb&S kajsee Deej Gme Deedeevele ka: macele dle dleve Gme Jeeo ka: maceve dle dleka: Deoavele kaas ueei d nlls

(ie) Ueab vledJeevle macePeales ka: dleS Yeepe idle nw dleka: Devlele ueka: Deoavele ka: macePeale Yee Dele nw JendvledJeevle ceceues kaas ekaer Ghelejele mahnlee Uee Jlelele kaas Yeepe pedlele lele Smeer mahnlee Uee Jlelele ueka: Deoavele macePeale pedlele SJe dle dleka: mele dle dleka: Ce ka: macele dle dleve Sme ueei d nlls cevee dleka: Deoavele kaas Yeepe idle ceceue nes

(le) Ueab yeele-yevele ka: dleS Yeepe idle nw lde vledJeevle he#ekazj dlka: yeele macePeale kaj dlele Deej Smeer dle dlele ka: heeue kajsee pas dlele dlele pedlele

ka: Jeeo dreb&S dlele pedlele—vledJeevle Eeje, Jeeo ka: dlele mace dle hej he#ekazj dlka: mace dle dle SJe dle dle dle dlele kaas Deedeevele kajvee ka: yeeo, Gvnl Oeje 89 ka: Devlele vledJeevle ka: yeenj macePealeska: ekaer Yee lejele ka: dleka:le oves ka: dleS, dle dlele dlele pedlele-

- ❖ he#ekazj Fme yeele ka: dleS mdele nlls dle Jee Oeje 89 ceU dlele ieS dleka: dle dle dle Ue dle vledJeevle Sme dle Uee dle dleka: Ce (Forum or Authority) ka: mace dle Ghelele neves ka: lejele dlele kajsee- **(Deo 10, dlele 1-S)**
- ❖ ceceues ka: dreb&S dlele peves ka: yeeo he#ekazj Jeeo (Suit) ka: magen ka: dleS Sme dle Uee dle dleka: er ka: mace dle Ghelele nlls- **(Deo 10, dlele 1-ye)**
- ❖ Ueab dle Uee dle dleka: Ce ka: hee' mace Deedeevele ka: Un maceoave nes peele nweka: ceceueell kaas Deiee ye dle vledJeevle ka: dlele ceU dle voneR nee leS Jen ceceues kaas haze: vledJeevle ka: hee dreb&S kajsee Deej he#ekazj dlka: Gmka: Eeje dle dlele dlele kaas vledJeevle ka: mace dle Ghelele (Appear) neves ka: dleS dle dlele kajsee- **(Deo 10, dlele 1-ma)**

Deej. Sca. veejidde Uesbulej yerece **SveO ue#ceCere Uesbulej**, SO DeeFD DeejO 1991 SmeO meeo ka Jeeo cell Uen dIeVese#jele ekealDe idlee eka Fme Oeje ka Devleleke Jeeo mahlele kaj ves ka dIeS Devegede os ves ka helokmeledeaveer ka ^{TM}he cell videdeule kaas UeafhS eka Jen addeleebulelkaas melavee os ueskaere Jen Smeo kaj ves ka dIeS yeolu venek nW

ueska Ghelene ka dIe#ze Ghede

ueska Ghelene ka dIe#ze emedave Sjob Dehejedeka oorell dIeddelelka Devleleke Ghelaj behle ekealDe pee mkealee nW—

- (i) emedave dIede ka Devleleke Oeje 91 ka Devleleke Jeeo odlej kaj ka Ghelaj behle ekealDe pee mkealee nW heel[le Dehekaale dIede ka Devleleke #addelele behle kaj mkealee nW
- (ii) Yeejlede oC [mahlele ka Devleleke ueska Ghelene ka oses JUebaa kaas oC [le ekealDe pee mkealee nW
- (iii) **oC [addelele mahlele kaar Oeje SB 133 mes 193 Iek** calcepsenS#s kaas Uen mahlele Dehekaaj nW eka Jen ueska Ghelene kaas nSe mkealee nW

ueska hedekeale (Oeje 92)

(Public Charities)

mahlele kaar Oeje 92 Sjob 93 ueska hedekeale me hedekeale nW pes ekaamee DeheleUebaa Ue dIeJeele vIame ka Dehekealele Yale hej Dehejeje nW Deej epemes Oesekaa Belepevedlka dIeS mepele ekealDe idlee nW

Fme Oeje ka ueel neves ka dIeS dIeVesekele Melek nQ—

- (1) helok Ue: Oesekaa bekaale (Charitable and religions nature) ka ueska Belepevedlka dIeS DeheleUebaa Ue dIeJeele ^{TM}he mes ekaamee vIame ka: mepele ekealDe idlee nes
- (2) Sme vIame ka Yale ka ceceures cell Ue Gmeka Belemeve ka mepeve cell videdeule ka dIeVese DeheleUebaa nW
- (3) Jeeo ueska hedekeale calcepsenS ve eka JUebaa le Dehekeaj ell kaas ueel kaj ves ka dIeS;
- (4) Fme Oeje cell pes Devegese JeeCale nW Gvner ka: oelle ekealDe pee mkealee nW

Ueb Ghelaa Melek hej er nes peeler nQ Ieye—

- (i) ceneDeJeeba: Ue
- (ii) vIame cell hedekeale jKaves Jeeves os Ue Deheka epavele videdeule kaar Fpepele behle kaj ueer nW

- (iii) Ueb beba [Ue vejelelka yearj ueska hedekeale nW Ieye jepule mej keaj kaar helok Devegede mes ka uele s j Ue Sme Dehekeaj epemes jepule mej keaj ves Fme dIeVese dIeJeele ekealDe nW

Jeeo uee mkeales nQ Ueans Jen beleddelelecele (Contentions) bekaale ka: nes Ue veneK

Jeeo uele pee mkealee nW—Deje Yekaa Dehekeaj Ie Jeeves Beave emedave videdeule cell Ue jepule mej keaj Eje Fme dIeVese dIeJeele eka S idles ekaamee Devle videdeule cell pes mekaar Dehekeaj Ie cell vIame kaar mehekealelele Jen Ieje Ue Gmeka kaaf Yeie hedele nW

Jeeo dIeVese ceceurele (vIame) eka Dehelele kaj ves ka dIeS uele pee mkealee nW—

- (ka) ekaamee vIame Oeje kaas nSeves Jeeuer;
- (Ke) ekaamee velles vIamee kaas dIeJeele kaj ves Jeeuer;
- (ie) ekaamee vIame Oeje cell keaf mehebe dIeVese kaj ves Jeeuer;
- (iei) ekaamee Sme vIame Oeje kaas pes nSe dIede idlee nes Ue Deye vIamee venele j n idlee nW kaay pes cell keaf mehebe kaas Sme mehebe ka nkeaj JUebaa kaas hej oIe kaj ves ka dIeVese oses Jeeuer;
- (Ie) vIame ka ueke Dehele S job pes yeel kaas dIeVese kaj ves Jeeuer;
- (*) vIame mehebe Ue Gmeka hedekeale ka: kaame me Yeie ekaamee dIeVese Gvner ka dIeS Dehelele neise, IeseCee kaj ves Jeeuer;
- (Ue) hej er vIame mehebe Ue Gmeka ekaamee Yeie kaas ekaaj dIeVese G"ves yeles peaves yeleka j Kes peaves Ue dIeVese ekealDe peaves ka dIeVese oses Jeeuer;
- (U) ekaamee mepeve (Scheme) kaas dIeJeele kaj ves Jeeuer;
- (pe) Sme Dehelele Ue Devle omeje Devegese Devegese kaj ves Jeeuer pame eka Fme ceceures kaar bekaale mes Dehelele nW

Oeje 92 (3) kaas 1976 cell mehebe Eje pedle idlee nW Fmes Ie mealee ka: dIeVesele Yee kaame peele nW Fmeka Devegese—

Sme mahlele Jeeo cell videdeule vIame ka celde Belepevedlka hej Ie lele kaj mkealee nW Deej vIame kaar mehebe Ue Gmeka Dele ka: Ue Gmeka ekaamee Yeie kaas dIeVese hej dIeVese cell mehebe Gvner ka dIeS Belele kaj mkealee nW—

yajs cllw nw drcelle mes hlek djejhaleej SJob kajkaa ka: GhelJj DelUeeDeka DemeejCe GhelJj nw Fme DemeejCe GhelJj kaas ka'ejle: dlede ka Devamej Devapvle kralle peave UeehS- kramar Yee Jueba kaas Gmekar veepe mJelJlele: Uee Gmekar mechebe mes Gmes dlede ka Devamej nar JdJle kralle peave UeehS-

drcelle meshelkalej hakej ka: DeoMe 38 dlece 1

—Jeo ka kramar Yee (DeJemLee) hej MhelJhe Eje Uee Devlele vledJeele ka: Uen meceDeve nes pelee nw eka — (ka) BeJeeoor Jeeor ka Jeeo kaas dleuceyele kajvesUee vledJeele kaas DeoMkeke mes ydeves Uee Dehever dle@ae haaj le kaar peaves Jeeur d[>aar ka drc-hoove kaas yeeDele kajves Uee dleuceyele kajves ka DeMle mes

- (i) vledJeele kaar mLevedle #eSedekazj le kaar meceDeMles haaj le nes idle nwUee GvnWUel idle nw Uee
- (ii) vledJeele kaar mLevedle #eSedekazj le kaar meceDeMles haaj le nes Jeeur nUee GvnWUel ves nar Jeeur nwUee
- (iii) Dehever mechebe kaas Uee Gmekar kramar Yee kaas JueJeele kaj Ueje: nwUee vledJeele kaar mLevedle #eSedekazj le kaar meceDeMles nSe Ueje: nw Uee

(Ke) BeJeeoor Smeer haaj dnlledlellcMveeje le Uel ves Jeeur nw epevams Uen UegbeJegaa DeDemacYeeUeele nweka Jeeor kaas Smeer d[>aar ka (pes Jeeo cMDeJeeoor ka dle@ae haaj le kaar pes) drc-hoove cllw Gmekar Eje (BeJeeoor) yeeDele Uee dleuceyele neice Uee nes mekaale,

Ghejeaa haaj dnlledlellcMveeJeele BeJeeoor ka dle@ae djejhaleej ka: JeeCS pejer kaj mekaale nw leeka BeJeeoor kaas djejhaleej kaj ka vledJeele ka mece#e Fme Dekej kaj Ce oMees ka dleS BeJeeor kralle pee mekaale eka kaalve Gmens vledJeele ka mece#e narpej nes ka dleS BeJeele ves uer pedle-

Dehevo —dlece 1 ka hje vdeja ka Devamej— BeJeeoor Iye djejhaleej ve kralle pee mekaale peye eka Jen djejhaleej ka JeeCS ka: drc-hoove kajves Jeeus Jueba kaas JeeCS cMDevede& Jen jeele pes Jeeor ka oles ka haame kaar IeJ ntegh hleebale nes YeeJeeve kaj ote nw

BeJeele (Procedure)—DeoMe 38 dlece ka Devlele Jeeor Jeehe (Paint) ka BeJeeor kaj Ce ka hSeelalkaar Yee JeeDeve BeJeeor kaj mekaale nw UenBeJeeor ka BeJeeor hej meceve kaar leceave nes mes hlek Yee Smeer DeJeeve BeJeeor kralle pee mekaale nw

DeoMe 38 ka Devlele Meba ka BeJeeor kajves mes hlek vledJeele drcvedeKele yeeleMke meceDeve kaj jee —

- (1) Uen eka Jeeor ka: Jeeo meMveJeehC&nw
- (2) Uen eka BeJee A° Uee Jeeo-kazj Ce (Cause of action) "eme BeJee neice nw
- (3) Uen eka Fme yeele ka: UegbeJegaa pesKece dleuceve nweka BeJeeoor mJelJ kaas Uee Dehever mechebe kaas vledJeele kaar MebeJeeMkear haaj le mes nSe ueice-

BeJeele (Security) [DeoMe 38 dlece 2]—Ueb BeJeeoor vledJeele ka mece#e Dehever Ghedlele ntegh BeJeele oves cM dlehaue jnlle nw lees vledJeele Uen DeoMe os mekaale eka —

- (a) BeJeeoor Deheves dle@ae BeJeele oles ka BeJeele cM hleebale Ove Uee mechebe vledJeele cMpece kaj s- peye ka/er yegedle pedle Iye Ghedlele nes ka dleS BeJeele os- [dlece 2(1)]
- (b) BeJeele BeJeele BeJeeor ka Ghedlele nes cM dlehaue jnlle hej Jen Ove Uejeves ka dleS DeJee neice pes BeJeeor Eje Jeeo cMDevlele Uejele peave nw

[DeoMe 38 dlece 2(2)]

pebe BeJeeor BeJeele oves cM dlehaue jnlle nw

JeneBeJeele (DeoMe 38 dlece 34)—Ueb BeJeeor BeJeele oves cM dlehaue jnlle nwUee eue BeJeele ka GvceJee ka hSeelal vdear BeJeele oves mes dlehaue jnlle nw lees vledJeele BeJeeor kaas Jeeo cMDevedeBeJeele eBles peaves Ika drc-hoove pes cM eus peaves ka: DeoMe os mekaale nw Ueb d[>aar haaj le nes Uejeer nes lees BeJeeor kaas d[>aar ka drc-hoove nes kaar DeJee Ika kaas dleS kaajeJeehele kralle pee mekaale nw hej vdeghedle peave cM BeJeeor kaas kramar Yee oMee cM—

- (1) 6 caan mes DeDeka veneJKe pedlece DeJj
- (2) Ueb Jeeo kaar dle-dleJemle ka: eBle 50/- mes DeDeka veneJ nw lees 6 mahleen mes DeDeka kaar DeJee ka dleS veneJKe pedlece-

drcelle meshelkale Smeer Jeeo epeve cM djejhaleej ka: DeoMe veneBeJeele pee mekaale (Oeje 16) SJob (DeoMe 38 dlece 1)

—DeoMe 38 dlece 1 ka Devamej Oeje 16(a) mes 16(d) kaar haaj le cMDeves Jeeus JeeoMke mecyarOe cM drcelle mes hlek BeJeeor kaar djejhaleej DeoMle ve kaar pedlece-

විවේචනයකදී ජනවාරි 15 වන දිනේ පළමු කොටස සඳහා විකල්පයක් සලකා බැලීමක් සිදු කිරීමට මැදිහත් වීමක් සිදු නොවන බවට තීරණය කිරීමේදී පවා දෙපාර්තමේන්තුවේ විධායක ජනරාල් මහත්මයාණන්ගේ මැදිහත්වීමක් සිදු නොවේ.

- (a) ධර්මයේ සේවකයන්ට ආධිපත්යයක් සලකා බැලීමක් සිදු කිරීමට මැදිහත් වීමක් සිදු නොවේ;
- (b) ධර්මයේ සේවකයන්ට ආධිපත්යයක් සලකා බැලීමක් සිදු කිරීමට මැදිහත් වීමක් සිදු නොවේ;
- (c) ධර්මයේ සේවකයන්ට ආධිපත්යයක් සලකා බැලීමක් සිදු කිරීමට මැදිහත් වීමක් සිදු නොවේ;
- (d) ධර්මයේ සේවකයන්ට ආධිපත්යයක් සලකා බැලීමක් සිදු කිරීමට මැදිහත් වීමක් සිදු නොවේ.

ධර්මයේ සේවකයන්ට ආධිපත්යයක් සලකා බැලීමේ (ප්‍රධාන 95) — පරිච්ඡේදය 95

ජනරාල් මහත්මයාණන්ගේ මැදිහත්වීමක් සිදු කිරීමට මැදිහත් වීමක් සිදු නොවේ.

- (i) ධර්මයේ සේවකයන්ට ආධිපත්යයක් සලකා බැලීමක් සිදු කිරීමට මැදිහත් වීමක් සිදු නොවේ;
- (ii) ගිණුම් කෙරෙහි විවේචනයක් සිදු කිරීමට මැදිහත් වීමක් සිදු නොවේ.

ජනරාල් මහත්මයාණන්ගේ මැදිහත්වීමක් සිදු කිරීමට මැදිහත් වීමක් සිදු නොවේ.

ආදේශයේ සේවකයන්ට ආධිපත්යයක් සලකා බැලීමේ (ප්‍රධාන 38 වැනි කොටස 5-12)

(Attachment before Judgement) 1 වැනි කොටස 94 —

මෙහිදී — ආදේශය සේවකයන්ට ආධිපත්යයක් සලකා බැලීමේ 38 වැනි කොටස 5 සහ 12 වැනි කොටස 94 නිවැරදිව සලකා බැලීමක් සිදු කිරීමට මැදිහත් වීමක් සිදු නොවේ.

අභ්‍යන්තර කාර්ය සාධන විකල්පයක් සලකා බැලීමේ 38 වැනි කොටස 5 සහ 13 වැනි කොටස 94 (කේ) කෙරෙහි විවේචනයක් සිදු කිරීමට මැදිහත් වීමක් සිදු නොවේ.

(කේ) සේවකයා, ජනරාල් මහත්මයාණන්ගේ මැදිහත්වීමක් සිදු කිරීමට මැදිහත් වීමක් සිදු නොවේ.

- (i) ආදේශයේ සේවකයන්ට ආධිපත්යයක් සලකා බැලීමක් සිදු කිරීමට මැදිහත් වීමක් සිදු නොවේ;
- (ii) ආදේශයේ සේවකයන්ට ආධිපත්යයක් සලකා බැලීමක් සිදු කිරීමට මැදිහත් වීමක් සිදු නොවේ;
- (iii) ආදේශයේ සේවකයන්ට ආධිපත්යයක් සලකා බැලීමක් සිදු කිරීමට මැදිහත් වීමක් සිදු නොවේ.

(Ke) සේවකයා විවේචනයක් සිදු කිරීමට මැදිහත් වීමක් සිදු නොවේ.

ජනරාල් මහත්මයාණන්ගේ මැදිහත්වීමක් සිදු කිරීමට මැදිහත් වීමක් සිදු නොවේ.

ජනරාල් මහත්මයාණන්ගේ මැදිහත්වීමක් සිදු කිරීමට මැදිහත් වීමක් සිදු නොවේ.

ආදේශයේ සේවකයන්ට ආධිපත්යයක් සලකා බැලීමේ (ප්‍රධාන 5 සහ 13)

සේවකයා විවේචනයක් සිදු කිරීමට මැදිහත් වීමක් සිදු නොවේ.

ජනරාල් මහත්මයාණන්ගේ මැදිහත්වීමක් සිදු කිරීමට මැදිහත් වීමක් සිදු නොවේ.

penB vUedJeeudle ka: Jeeo kaj ekameer Yee d>ace hej Mehele-hese Eje Uee DavUle Uen meecevee nespelee nweka OedJeeoer ekameer Smeer d[>aar kaas pes Gmeka dle@ae haafje kear pesS—

- (i) mechebe kaj dre-heove kaas yeeDele Uee dJeeudjele kajjves kaj DeeMede mes
- (ii) Dehever hej er mechebe Uee Gmeka ekameer Yeeie kaas Jen JUelafnLele kajjves Jeeue Uee vUedJeeudle kear DeDkragej Jee Ues nSeves Jeeue nW

1. Ieye vUedJeeudle Uen DeoMe osmekalee nweka Jen drelele meele kaj Deroj—

- (i) Gme mechebe kaas Uee Gmeka celule kaas Uee Gmeka ekameer Yeeie kaas pes legS kaj dUeS hellele nes Gmeka dUeS OedJeeudle os Uee GhefnLele nes Deej
- (ii) Uen keaj Ce dKeddes kaj Gmes kaedllvenr OedJeeudle oover UeehS-

kegka kear peaves Jeeuer mechebe Deej Gmeka OedJeeudle celule kaas Jeeoer dref& kajjvee- (peye Ieka vUedJeeudle DavUle dreoMe ve o)- **[DeoMe 38 drelece 5(1)]**

(2) epeme mechebe kear kegka kear Deheve kear ief&nw Gmekas Deej Gmeka OedJeeudle celule kaas peye Ieka vUedJeeudle DavUle dref& ve kajj Jeeoer dref& kajjvee- **[DeoMe 38 drelece 5(2)]**

(3) vUedJeeudle DeoMe cellen dreoMe Yee osmekalee kaj Fme Oekagej dref& kear ief&mechebe Uee Gmeka ekameer Yeeie kear mellele kegka kear pedle- **[DeoMe 38 drelece 5(3)]**

(4) Uee drelece 5(1) kaj Gheve/Oee kaj heuve ekales dJeeve kegka kea DeoMe eka Uee peele nW Ies Smeer kegka Mele neier- **[DeoMe 38 drelece 5(4)]**

haueoj jasudie eame Oee dUeO yeece edeEejite Dealejve miane dUeO Deej Davle, SODEFODejO], 1985 SmeO meo 282 Omleje Jeeo dmedeue OedJee mehnlee kear Oeje 3, drelece 5 mes mejedOele nW Fme Jeeo cellidreCelle hellekagkeez ka: DeoMe haafje kajjves mes helleOeave osvee Uee Uee OedJeeudle kaas emeavele ka cedUee mes JUeoa eka Uee idlee nW DeoMe 38, drelece 5 ka OedJeeve De%ahkeka nW

Jeeo Eje OedJeeudle emeavele—

- 1. dmedeue OedJee mehnlee ka: DeoMe 38, drelece 5 ka OedJeeve De%ahkeka nO Deej Fveka: mekleer mes heuve eka Uee peave UeehS- Fvekaer Delensueve: kaj haafje eka Uee idlee DeoMe Mele neier-
- 2. dmedeue OedJee mehnlee kear Oeje 151 ka OedJeeve JenB ueei et venr netes penB ekameer dle-dle hej dmedeO OedJeeve Gheue Oe nW

kegka kear Mele vUedJeeudle kegka kea DeoMe dJeeve yeeellmes merlef nes hej osmekalee nW—

- 1. eka OedJeeoer Dehever hej er mechebe Uee Gmeka ekameer Yeeie kaas JUelafnLele kajjves ner Jeeue nW
- 2. Dehever hej er mechebe Uee Gmeka ekameer Yeeie kaas vUedJeeudle kear DeDkragej Jee kear mLevele meeceDeallmes nSeves ner Jeeue nW

penB nheja odille venr eka Uee peele Uee OedJeeudle venroer peele Jendekagee [DeoMe 38 drelece 6]

(1) OedJeeudle osvecellDemehaue jnveshej OedJeeudle—

Uee OedJeeoer Uen keaj Ce oMeakes cellDemehaue jnlee nweka Gmes kaedll ve ner OedJeeudle oover UeehS Uee Dehevele OedJeeudle osve cellDemehaue jnlee nW Ieye Gmekaar mechebe kegka keaj ueer pedle oer-

kegka kea OedJeeudle Uen j Ce— dref& mechebe Uee Gmeka Yeeie kegka keaj dUes peaves ka yee Uee OedJeeoer keaj Ce oMeak otee nW Uee Dehevele OedJeeudle osotee nW Ieye vUedJeeudle Smeer kegka kea OedJeeudle Uen j Ce (Withdrawn) kajjves ka: DeoMe osie Uee Davle DeoMe osie pes Jen " eka meePes- **(drelece 6)**

kegka kea OedJeeudle Uen j Ce Gme dref& cellWer eka Uee pee mekaale nW peye—

- (i) Dehevele OedJeeudle, Gme OedJeeudle ka mehnlee pes kegka kea ka Jekka kaj dUeS nes osotee nW Uee
- (ii) peye Jeeo Keajjpe kaj dUee peele nW **(drelece 9)**

hej epe yeece Sced ieeper 1951 Cal H.C. ka ceceues cellcevevedle vUedJeeudle Uee dUeO emeave ves dreCelle ka hellekagkeez ka meYak cellidreCelle yeeellmeas Oeave cellj Koves hej peaj dUee nW—

(1) DeoMe 38 drelece 5 Sjob 6 ka Davle eka dreCelle ka hellekagkeez ka: DeoMe Jendekagee haafje eka Uee pee mekaale nW penB Fve drelece ll kear haafje dUeeB ceapeb j ner nW

DeoMe 39 (XXXIX)
(drelce 1 mes 10)
[Oeje 94 (ie), Oeje 94 (*), Oeje 95]
DenLedeer JüeoMe Deej Derleleca DeoMe
[TEMPORARY INJUNCTIONS AND
INTERLOCUTORY ORDERS]

JüeoMe (INJUNCTIONS)

DeoMe 38 kær Yeñle, DeoMe 39 Yar os YeñlellcaMefel'cañ nñ **hanusYeñle kær drelce 1 mes 5 Ikañ SjöOeje 94 (ie)** DenLedeer JüeoMe mes mejd'le nñ **payekã oñe'sYeñle kær drelce 6 mes 10 SjöOeje 94 (*)** Derleleca DeoMe mes mejd'le nñ JüeoMe Mayo kær drelce ðeñle mähñle, edred' Derjese Deðredlece ðe meOejCe KæC [Deðredlece cãl kærF&Jedredkã hejYe-ee veneOer ief&nñ

JüeoMe kãñe nñ

JüeoMe Mayo mähñle cãllhejYeñle veneRnñ meceñle: JüeoMe mes teñheñ&Skañ Smeñ edekã DeoMekã mes nñ epemkã ceðlece mes ekãner JüeoMe kãñe ekãner kãñle kãñe kãñes ðe ve kãñes kãñe DeoMe vüedleude Éje ð'lece pelee nñ **(nemyej)** ~ JüeoMe vüedleude Éje ð'lece i'lece Jen DeoMe nñ epemkã ceðlece mes ekãner JüeoMe kãñe kãñe kãñes ðe ve kãñes kãñe DeoMe ð'lece pelee nñ

yeñleedekãñe kãñe Derjesej —“JüeoMe Skañ Smeñ DeoMe nñ epemkã Éje ekãner JüeoMe kãñe ekãner Derle JüeoMe kãñe Deðkãñej ell cãllñle#e kãñes ðe nñle#e kãñes kær Oeðkãñe mes jekãñe pelee nñ ðen JüeoMe ðelcãñle kãñes yeñle's J Kãñes kãñes ð'lece pelee nñ Jenleje: JüeoMe Skañ meñle mecyOer Derjese nñ”

JüeoMe kãñe ðekãñe — JüeoMe os ðekãñe kãñe netee nñ—

- (1) DejedDe kãñe Deðej hej;
- (2) ðekãñe kãñe Deðej hej;
- (1) DejedDe kãñe Deðej hej JüeoMe os ðekãñe kãñe netee nñ
  - (i) mLedeer ðe Meñle JüeoMe (Perpetual Injunction)
  - (ii) DenLedeer JüeoMe (Temporary Injunction)

- (2) ðekãñe kãñe Deðej hej;
- (iii) ðe-ðeðekã JüeoMe (Prohibitory Injunction)
- (iv) meceñlece kãñe JüeoMe (Mandatory Injunction)

1. mLedeer ðe Meñle JüeoMe (Perpetual Injunction)—mLedeer JüeoMe Jes JüeoMe netes nñ pes Jeeo kãñe he#ekãñej ell kãñes mejekãñej i eñeose kãñe Deðej hej edejeCe kãñe meceñe hej ð'lece ed'ãñ hej kãñes kãñe heñle Derjese ekãñe pelee nñ Fmekã Derjesej ðel'lece kãñes mLedeer™he mes kærF&kãñle kãñes kãñes DeoMe vüedleude Éje ð'lece pelee nñ mLedeer JüeoMe edred' Derjese DeðO kær Oeje 38-42 Éje ð'lece netee nñ edred' Derjese DeðO kær Oeje 37(2) kãñe Derjese mLedeer JüeoMe kãñe i eñeose kãñe Deðej hej ð'lece pe mekãñe nñ ðen Jeeo kãñe osveñle#e kãñe mejekãñe he#eðed edejeCe kãñe meceñe hej ð'lece pe mekãñe nñ

ðel'lece S DenLedeer ðe-ðeðe mecyed'le ede kãñe nñ kãñe S- ekãñe hej edeðed'le#e kãñe™he mes DenLedeer ðe-ðeðe Derjese ekãñe pe mekãñe nñ kãñe Gme ðel'lece kãñe Deðe hej DenLedeer (Derjese) ðe-ðeðe Derjese ekãñe pe mekãñe nñ pes kærF& ðel'lece oekãñe veneðekãñe nñ Iesekãñe hej edeðed'le cãll [UP (HJS) 2012] ðel'lece S DenLedeer ðe-ðeðe pejer kãñes kãñe drelce yeñle's (DeoMe 39) [UP (J) 2003,1984, Bihar (J) 2011, Utt. (J) 2009, 2002]

ðel'lece S DenLedeer JüeoMe kãñe ðel'lece hej edejeCe kãñes meñle vüedleude kãñe ceñle#e kãñes Jeeus cãll'le ð'lece kãñe nñ (DeoMe 39) [UP (J) 2003,1984, Bihar (J) 2011, Utt. (J) 2009, 2002]

ðel'lece S DenLedeer JüeoMe kãñe ðel'lece hej edejeCe kãñes meñle vüedleude kãñe ceñle#e kãñes Jeeus cãll'le ð'lece kãñe nñ (DeoMe 39) [UP (J) 2015]

ðel'lece S ðel'lece vüedleude DenLedeer JüeoMe kãñe pejer kãñe nñ JüeoMe ekãñes ðekãñe kãñe netes nñ edeðed'lece oepes- (DeoMe 39) [UP (J) 2016]

Q. When can a temporary injunction be granted by a civil court? Give details of kinds of injunctions.

Göej š DenLeeJer JÜeooMe (Temporary Injunction)—DenLeeJer JÜeooMe Ska Sree Deoome ny pas vüedJeeule Éeje Jeeo ka ekameer Year fbeace hej Jeeo ka Deaflece dremtejCe Iteka Ue vüedJeeule ka Daekece DeoMedMeKa ÜelLeeMLee yeevles jKaves ka dueS fbeave ekallee peelee ny

Deoome 39, drelcece 1 mes5 DenLeeJer JÜeooMe mesmcyead/ole nŉ DenLeeJer JÜeooMe ekameer JÜeobä kaasDenLeeJer™he mesöadlyead/ole kajlee nŉ **dredred& Develjese DeoMeO kaarOeeje 38 mes42** Éeje Fms kaadLeeJele ekallee peelee ny **dredred& Develjese DeoDefflece kaar Oeeje 37 (1)** cellDenLeeJer JÜeooMe kaas hejYeafele ekallee idlee epameka Devapiej “DenLeeJer JÜeooMe ekameer hefe kaas ekameer dredred& kaüle ka kaafje le ekalles peeves mesDenLeeJer™he mesöadlyead/ole kajlee ny DenLeeJer JÜeooMe Jeeo Ue kaadLeekeer kaas dremtejCe Ue vüedJeeule ka Daekece DeoMedMeKa obÜee peelee ny Üen Jeeo ka ekameer Year fbeace (stage) Hej obÜee pee mkaale ny”

DenLeeJer JÜeooMe pejer kajveska halabvüedJeeule kaas dremtejed/Kele djevoöadlhej mervaf nes peeve ÜeafS—

- (1) he#ekaej dlka yeeÜe Ska meovLeeveshaC&deleeso dleaceave nyDeaj Jeeoer kaasGmacdlmhaue neves kaar haC&macYeeJeeve ny
- (2) pealle ka dueS Ska mejjeevedömlve Jelekeave nyDeaj peye Iteka Gmkae Deaflece drecelle venR nes peelee Ieye Iteka ceceaves kaas ÜelLeeMLee yeevles jKavee DeelMÜeka ny
- (3) öadleeoor Éeje ekallee peevesJeeve kaadLeeJeeoer ka Deaflecejdll kaas mhe°Ie: DeafleceCe kajlee nyÜee YeeÜeÜe cellDeafleceCe neves kaar macYeeJeeve ny
- (4) Üeeö öadleeoor kaas Sines kaadLee mes jakee venR idlee lees Jeeoer kaas DehCeele #ealle neves kaar haC&madleeJeeve ny epamekaar #eallehale venRkaar pee mkaale ny
- (5) öadleeoor kaas kaadLeeSine nyepamekaas jakeavesÜee epamemes yeevleska dueS JÜeooMe ka Duuelee Davle kaaf&Ghedeej Gheueöe venR ny
- (6) Üen eka Jeeoer ka hefe cellDelece Ä°Üee ceceave yee jne ny
- (7) magleöee kaas mervaguee Jeeoer ka hefe cellny

DenLeeJer JÜeooMe pejer kajvescellkaÜe dmeavele

DenLeeJer JÜeooMe pejer kajvee DeleJee venR kajvee vüedJeeule kaas dleJekaeedekaej ny Deleš DenLeeJer JÜeooMe Deafleche kajveska dueS vüedJeeule kaas Üen meceave kajvee DeelMÜeka nyveka—

(i) **ölece Ä°Üee ceceave**—He#ekaejdll ka cellÜe ölece Ä°Üee ceceaves kaas neve DeelMÜeka ny Sines ceceaveÜ cellJeeoer kaas GheDej öeche neves kaar macYeeJeeve Dehes#ele ny vüedJeeule kaas Üen ueivee ÜeafS kaar Gmkae mace#e magleef&ka malle dleDejCe nŉtey ic:Yeej ceceave yeevee, Deaj IeÜeeÜl kaas oKees nŉ yeele kaar macYeeJeeve ny eka Jeeoer Develjese heaves kaas Deaflecejer ny ekameer ceceaves cellDenLeeJer JÜeooMe kaas Deaflece ekameer dledešdele ka dueS ceceaveska mejjeeve ömlve nyÜee venRDeaj kaale Sines ekameer ömlve hej Deaflece dledešdele neves Iteka JamlefnLee kaas yeevles venRpee mkaalepealle nŉtey Ska mejjeeve ömlve kaas neve DeelMÜeka ny Deaj peye Iteka Fmkae drecelle venR nes peelee Ieye Iteka ceceaves kaas ÜelLeeMLee celljKavee DeelMÜeka ny hejvlejöe Jeeo cellner kaaf&Develjese venR Üeane idlee ny lees Gmkae yeej cellJÜeooMe pejer venR ekallee pee mkaale- DenLeeJer JÜeooMe IeYer Devapöe ekallee pee mkaale ny peye Jeeo cab Sree Develjese Üeane idlee nes öadleeoor Éeje ekalles idles kaadLee mes Jeeoer ka Deaflecejdllkaas DeafleceCe neve ÜeafS Üe Gmkaar macYeeJeeve never ÜeafS-

Fme öekaej ka dmeavele nŉtey **ceafSle yee&due yeece yerepea** SO DeafD Dejo 1958 magkaeö kaas ceceave Guuckeavele ny

(ii) **Dehf Ceale #ealle**—DenLeeJer JÜeooMe heves Jeeus kaas Üen dmea kajvee neice eka öadleeoor kaas jakee DeafleDeelMÜeka ny Davleee Jeeoer kaar DelÜedeka #ealle kaar macYeeJeeve neice- Üeeö JÜeooMe Üeavnes Jeeve JÜeobä vüedJeeule ka mace#e Üen dmea kajves cellDmehaue jntee nyveka JÜeooMe öeche ve neves kaar öMee cellGms DelÜedeka #ealle kaas meceave kajvee haÜ mkaale ny lees Gms JÜeooMe venR öeche neice-

(iii) **magleöee kaas mervaguee kaas dmeavele** (Principle of Balance of convenience) —DenLeeJer JÜeooMe pejer kajlee mesalle vüedJeeule kaas he#ekaejdllkaar magleöee Deaj Demagleöee kaas öüee jKavee neice- magleöee kaas mervaguee JÜeooMe ka hefe cab

(ka) Jen Ueso Me ka eueS Deesove kaer Ska eale drecvudrekKele ka meLe dleje eeer he#kceaj kaas oUee Gms j epmS [& [eka mes Yapex—

- (i) Deesove ka macalake callodlej ekales idles Mehela-hee kaer eale;
- (ii) Jee hee kaer eale; Deaj
- (iii) Gve omleespeelkaer eale eeb epeve hej Deesove ka eueYaj kaj lee nw Deaj

(Ke) Ueso Me ebu es pees kaer leje ke kaas Uee Gmeka Deieus eove Jen Mehela-hee os eka helle eka eale eeb Fme ekaej os oer i eF n w Uee Yape or idlee nw **(e dlece 3)**

Ska he#eale Ueso Me—pen eka eF Ueso Me dleje eeer he#kceaj kaas medvee ebu es djeve pejer ekales idlee nw Jen ebu Uedleu dle Ueso Me pejer ekales pees kaer leje ke mes 30 eove ka Yealej d rhesaves ka ealeeme kaj i ee Deaj Ueo Uen ma lele ve nes leye ka eaj Ce Dea vudrekKele kaj i ee- **(e dlece 3ka)**

SO Jaka mjad Uee veele [t yavece Sme O Uee ealeve, SO Dea F D Deaj O 2005 Sme O meo 3023 ka Jee call Uen eue C ale ebu ee idlee eka Ska he#eale Dele ece Ueso Me Yee e dlece 1 ka De eave pejer ekales pee mkaalee nw Dele: Uen De eave Uee Uee nw

Ueso Me call hej haaj Uee Gms Dehaanle ekaale peave—Ueso Me ka pejer kaj i ves mes Demalef he#kceaj Eeje Deesove ekales pees hej vledleu dle Ueso Me kaas De yeale eacaj ea (Discharged) kaj mkaalee nw Gmecal hej haaj Uee Gms Dehaanle Yee kaj mkaalee nw ues ka eave Ueo Ueso Me ka eueS eka S i eS Deesove call Uee Gmeka macalake call ebu es idles Mehela-hee call Ueo ka eF & he#kceaj pees ye eka eaj ebu Uee Uee Yee eka ka leve ekaalee nw le ee dleje eeer he#kceaj kaas medvee ebu es djeve Ueso Me pejer ekales idlee nw le ye vledleu dle Ueso Me kaas jo kaj os ee Ueo S mee kaj i ee vledleu dle call Deale M Ueka nes- **(e dlece 4)**

hej vledleu dle peye mac Ueka ^{TM} he mes Ueso Me pejer ekales idlee nes leye Ueso Me kaas leye leka jo, De yeale eacaj ea Uee haaj haaj ven eka ekaalee pealee peye leka eka hej ehl ead Uedleka ye o ve pees ka eaj Ce S mee kaj i ee Deale M Ueka ve nes Uee peye leka vledleu dle ka e mace eave ven eka nes pelee nw eka Deo Me mes F me he#kceaj kaas Demaleka eka ^o n d ee nw

eue ece kaas d r e b S Ueso Me Gmeka Dea De ka eaj Uedlehej De ye e ka eaj nes ee- eue ece ka eue ^{ae} pejer ekales idlee Ueso Me eue ece me hle Gmeka me om Uedle S Job Dea De ka eaj Uedlehej Yee De ye e ka eaj nes ee epeve eka Jale e eka ka eale e kaas j eka ves ka eueS Jen Uee ne idlee nw

(e dlece 5)

Delelelea ka hee call Deale Ueso Me—Deo Me 39 ka e dlece 2 call Dele eka kaer i eF & Yee ee mes Uen mhe S nw eka Deale Uee Ueso Me kaer eale ka leve Jee e Eeje ne kaer pee mkaalee nw S Job Gmeka hee call S mee Ueso Me mkaalee ekaalee pee mkaalee nw] ²⁹

Dallelelea Ueso Me
(Interlocutory Order)
(e dlece 6 mes 10)

me h lee kaer Oeeje 94 S Job Deo Me 39 ka e dlece 6 mes 10 Dallelelea Deo Me mes mjad Dele nw **Fms Jee ka eave Deo Me** Yee ka ne pelee nw

Jee ka eka mee Yee De ece hej vledle ka G M Uedle kaas d r e h a u e nes mes j eka ves ka eueS vledleu dle S mee ka eF & Yee Dallelelea Deo Me (Interlocutory Order) pejer kaj mkaalee nw pes Gms vledleu dle Deaj magle e eka eale nes- **(Oeeje 94)**

Dallelelea Deo Me vledleu dle Eeje ebu ee idlee Jen Deo Me nw pes Jee ka eka mee Yee De ece hej Uen e leka eka eue C ale Jee d r e h e o v e ka eale e h Uedle call Weer pejer ekaalee pee mkaalee nw

Dallelelea Deo Me Jee kaer dle e le m e g ka mecy e Uee call he#kceaj e h ka ead Ueka Dea De ka eaj e l k e e ve le e d r e h e s e j e kaj i e s n O Deaj ve ne Jee kaas me e h le kaj i e s n O y e d u k a U e s J e e k a e r d l e e l e m e g k a m e j # e C e m e s m j a d D e l e n e s n e

Jee me S B peye Dallelelea Deo Me ka eueS Deesove ekaalee pealee—Jee ka eka mee Yee he#kceaj ka Deesove hej vledleu dle drecvudrekKele Dele e p e a l k a e u e S D a l l e l e a D e o M e o s m e k a l e s —

(1) vledleu dle eka mee Yee S mes pealee mechebe ka eue eale ka e Deo Me os mekaalee pes Jee kaer dle e le Jemleg nw Uee pes eue C ale h a l e k a e k a e a k a e r i d l e e r n w l e e M e a l e d U e e D e a j O k e a l U e e # d l e M e a u e n w G m e k a s l e j v l e d l e e a l e k a e D e o M e o s m e k a l e e n w **(e dlece 6)**

(2) eka mee Yee S mee mechebe (Ueans Uee nes Uee Deleue) ka e d r e j e d e (Detention) hej j # e C e (Presenation) Uee d r e j e # e C e (Inspection) ka eueS Deo Me os mkaalee nw pes Jee kaer dle e le Jemleg nw Uee epeve ka yej s call ka eF & De l i v e G i h e l e nes mkaalee nw

(3) Jee call Dea Uee he#kceaj kaer Yee e ka e d r e j e # e C e De e b k a e u e S e k a m e e J u e b a k a s U e l e m e k a j i v e s k a e u e S U e a d e k a l e k a j m k a l e e n w

keaj (Kerr) ka Devegnej – “Oshka kaadleeena ka uecyve ka oajve Yeska (ekajlee), Yette mes Oshle ueve llee heol&Uee Juebeaiele mechebe kaas Skebe SJob Oshle kajves ka dueS vleeueulle Eeje drelagea ekaale idlee Ska dre-he#e Juebea nw”

Oshka Ska Snee DeDkajej nrwps dre-he#e nreska mede-medle Flere dleomevedle netee nwvleeueulle Gms dleleooemle mechebe Je dle-dlemlgka jKe-jKele ka dueS drelagea kajlee nrwFmekaar drelagea lerear kaar peeler nrwpeyaka vleeueulle kaas Un Oshle neska Jeeo kaar dle-dlemlgka oarellcallmes ekaer he#ekaj ka nele callvees jnvee vleeueulle ve neie--

Jen cejaocejpeer ka oajve mecyvlele mechebe ka Oeyvle kajlee nrwDej Gmms mecyvlele Yeska, Ghepe, ueve SJob Deale ka mehen kajlee nrwlee mechebe hej Gmekaa kaaypee vleeueulle ka kaaypee ceave peele nw Uabo Jeeor ekaer kajej Eeje dleleabo le mechebe hej kaaypee jKe nrwles Smeer oMee callmechebe ka dueS Oshka kaar eplagea vner kajka Jeeor ka hame nr yeeaj kaMSa[Uve (Custodia legis) mechebe ka kaaypee jKe peave Gdole nw **(deies[Uej melef&Yeaveer drah yeO callF&[Uve neSume kaO dueO, A.I.R.1997)**

Oshka kaar drelagea ka cakUe GOMUe Jeeo ka he#ekajdl ka De DeDkajejdlkaar j#ee kajvee SJob mechebe kaas #eale Delelee, Dehij Ceble neare mes yeeavee nw Oshka ka mechebe hej kaaypee Gve meye he#ekajdlka ueve ka dueS netee nrwps Gme mechebe ka mener leaj hej nkeoaj neies Gmekaar dnllele vleeueulle neare nrwDej Je Ska vleeueueejr ka™he callkaale&kajlee nrwlelee Jen Deheves Oshka kajee vleeueueejr kaar lejn nr Oshleapeve vner kaj mekaale **(yeuepeer yavece jcaUeO)-**

yeueUeameer yavece cehuue Gppee, (1973) ScaO haO SueO paO 941 ka ceceues callUn kaane idlee eka Oshka kaar drelagea vleeueulle ka dlelekaeOeare nrwlelee vleeueulle kaas Deheves Goea dleleka ka Oshle meleDeaveer helleka kajvee UeashS-

duuehe kajpej Mlceayavece drelleue pepe (maO [aO) ceLeje, S.DeF&Dej. 2004 FueO 86 ka ceceues callkaane idlee eka efj meatej kaar drelagea Jeeor ka Jeeo oekauere kajves ka DeDkajej kaas DeDre&Selle ekaales dyave vner ekaale peave UeashS- Un vleele Dej dre-he#e Juelenej ka dnlle callnwka kaadlee vleeueulle DeDkajej dlemlkaar drelagea efj meatej ka™he callvner nreer UeashS-

DeoMle 40 drellece 1 ka Devegnej pen&vleeueulle kaas vleeueulle Deej magleOshC&ueies Jene&vleeue DeoMle Eeje-

- (ka) ekaer mechebe ka efj meatej Ueans d[>aar ka helle&Uee heSealed drelagea kaj mekaale,
- (Ke) ekaer mechebe hej mes ekaer Juebea ka kaaypee Uee DeDrej#ee nSe mekaale,
- (ie) Gms efj meatej ka kaaypes DeDrej#ee Uee Oeyvle callmep& kaj mekaale-

Oshka kaar drelagea [DeoMle 40 drellece 1(1)] llee [Deje 94 (a)]:

DeoMle 40 drellece 1(1) ka Devegnej – pen&vleeueulle kaas vleeueulle SJob magleOshC&(Just and Convience) Oshle nes Jene&vleeueulle DeoMle Eeje —

- (ka) ekaer mechebe ka Oshka drelagea kaj mekaale (d[>aar heaj le kajves mes helle&Uee Gmekaa heSeald)
- (Ke) ekaer mechebe hej mes ekaer Juebea ka kaaypee Uee DeDrej#ee nSe mekaale;
- (ie) Gms Oshka ka kaaypes DeDrej#ee Uee Oeyvle ka dueS mep&kaj mekaale-

DeoMle 40 drellece 1 vleeueulle kaas Un Mebra Oeave kajlee nrwka Jen pen&vleeueulle SJob magleOshC&mecepes dleleabo le mechebe ka Oshka (Ueans d[>aar heaj le kajves mes helle&Uee heSeald) drelagea kaj mekaale- Snee kajvee vleeueulle ka dleleka hej drelagea kajlee nw Snee dlelekaeOeare DeDkajej ka Oshle vleeueulle ceveceves {ne mes ve kajka vleeueka™he mes Uee dneavele ka Devegnej kajvee-

Ska Oshka kaar drelagea Jeeo mes dlele ekaer kaadleeena callveer ekaale pee mekaale nw Fme Oshka Oshka kaar drelagea mej#eka SJob Oshleueulle DeleO Uee yeOeka mecyvleer Jeeo callvner kaar pee mekaale nrw Oshka kaar drelagea Ska mej#eeC&ceka Devegnee nr epemkae GOMUe Jeeo ka uecyve ka oajve mechebe ka mej#ee kajvee nw Un ka™ej lece GheUeallmes Ska nw Fmekaa GheUeie dleMese hej dnlle dleml callner ekaale peave UeashS-

Oshka kaar MebaUeB [Order-40 R-1(1)(a)]— DeoMle 40 drellece 1(1) (a) ka Devegnej vleeueulle Oshka kaas drelleue&Kele MebaUeB Oeave kajlee nw —

- (1) Jeeo mabnlele kajjives Uee Jeeo calllbeej #ee kajjive kaar Mebbea;
- (2) mebbebe kaas Jemalue kajjives OeyevOe kajjives majj #eCe kajjives haajj #eCe kajjives Uee majjave kajjives kaar Mebbea;
- (3) mebbebe mes mecyedOele YeeSka S Jeb uaeYeeMkaas Skae kajjives kaar Mebbea;
- (4) omleelape dbe-haab le kajjives kaar Mebbea;
- (5) mebbebe kaas JilUeve kajjives kaar Mebbea;
- (6) Smeer Davle Mebbea pas vUedleuulle Gulle mecePes-

ඔබ්ලු කාර් මෙබ්ලු කාර් මෙබ්ලු—ඔබ්ලු වුද්ලු කාර් කාර් Ska DeDekeejer nW Dele: Gmams Un Deha#ele nW eka Jen vUedleuulle ka dreoMeeMka DeDeare kaalbeekajjW Gms GvneMebbealbeekae Oelae kajjive UeehS, ePams Gms Obvle kaar ief & nW mavon kaar dnllele callbeekae kaas vUedleuulle mes dreoMee uaeve UeehSb penabkaef & ඔබ්ලු වුද්ලු කාර් dreoMeeMka DeJensavee callUee dreoMeeMka DeYeale callbeekae kajjive nW tesJen Smes kaalbeekae dbe dbepe oedlele ka DeDeare neiee- lele Jen #ealbeekae oves ka dbe yeUle neiee- vUedleuulle kaar Devegale ka dbeve mecevele: ඔබ්ලු ve teskaef & Jeeo Omlaje kajj mekaale nW Deej ve nar Jeeo callkaef & yeUle kajj mekaale nW Fmeer Okeej penabඔබ්ලු mebbebe ka OeyevOe S Jeb jKe-jKele call kaef & cen JheCae dbeCeUe uaeve Uee nW Jendeyeer vUedleuulle mes Gms dbe dreoMee uaeve UeehS- ඔබ්ලු ka kaalbeekae hantavees Jeeve JilUebe vUedleka kaalbeekae hantavees ka osee neiee- osee JilUebe vUedleuulle ka Deceaveve ka dbeS odC [le neiee-

කාර්මිලෙ උවු ටෙවෙ ටෙවෙ—Jeeo calln OejCe dbelele idle eka Smeer mebbebe pas ඔබ්ලු ka nle callmes- vUedleuulle kaar Devegale ka dbeve kaalbeekae vane dbele pe mekaale nW mecevele; ඔබ්ලු kaas Glevor Mebbealbeekae neier epevee vUedleuulle DeoMee Eeje Obave kajj- Un pe^{TM} jv vane nweka Gme- kaas Je meYer Mebbealbeevor UeehS epeveka GuueKe DeoMee 40 dbelece (1) call nW (SmeO yeeO Fv [mshpe aabpe yeO UeeefSyee yekae Debea Deh [Uee, A.I.R.1978 Fueeyeeo) ඔබ්ලු ka kaalbeekae vUedleuulle ka dreoMeeMka DeDearen nels nW (kaCe kaepaj Keskae yavece «areu [yekae haO SueO meO Deej Davle A.I.R. 1991 .(S.C.)-

ඔබ්ලු කාර් මෙබ්ලු කාර් (DeoMee 40, dbelece 2) ka Devegajj— vUedleuulle ඔබ්ලු ka mebeDeal ka dbeS haajj Beekae^{TM} he callv or peaves Jeeveer jkae kaas meDejCe Uee dbeMese DeoMee Eeje dbelele kajj mekaale- mebbebe ka OeyevOe ka Devegajj call dbeS idles SeCe lele kaar ief & mebeDeal ka OeUe Yee ඔබ්ලු #ealbeekae ka DeDekeejer neiee- Un jkae he#ekaej callmes dbeameer ha#ekaej Uee osee h#ekaej allmes Jemalue dbele pe mekaale nW

ඔබ්ලු කාර් කාර්මිල (DeoMee 40 dbelece-3)—DeoMee 40 dbelece 3 ka Davlele ඔබ්ලු hej dbevedeKele kaalbe Deej oshle dbeles idles nO—

- (1) ඔබ්ලු ka Un ඔබ්ලු කාර්මිල nW eka Jen Gmekaar mahapkeer callv or ief & mebbebe mes neves Jeeveer ඔබ්ලු (Dele, YeeSka lele Davle) ka ueKee-pekke Omlaje kajjW
- (2) ඔබ්ලු ka dEeale kaalbe Un nweka Jen vUedleuulle ka dreoMeeveej mebbebe ka ueKee-pekke Omlaje kajjW
- (3) ඔබ්ලු mes Un Deha#ele nweka Jen mlalab mes Mease Ove ka vUedleuulle ka dreoMeeveej Yejeave kajjW
- (4) vUedleuulle kaas Deha#ele Oealbele GhaueyOe kajjave;
- (5) Deveer Gha#ee Uee Ueka ka kaajCe mebbebe kaas hantaveer #eale kaar Yejhaef & kajjive-

dbelece 2 : haajj Beekae—vUedleuulle eJmeatej ka haajj Beekae meDejCe Uee dbeMese DeoMee Eeje dbelece kajj mekaale-

dbelece 3; kaalbe— eJmeatej ka dbevedeKele kaalbe nW- (ka) mebbebe pas kaajJ Jen OeUe kajjive Gmekae meUeka^{TM} he mes ueKee oves ka dbeS Smeer Oealbele osee pas vUedleuulle " eka mecePalW

- (Ke) ueKeDeal kaar Smeer DeDealbehej Deej Smes Oe^{TM} he call osee pame vUedleuulle dbebe kajj-
- (ie) Deves Eeje Mebele jkae Smes mebe kajjive pas vUedleuulle dbebe kajj lele
- (le) mlalab Eeje peveyepkaej kaajj le JilUebe Uee tesj Gha#ee mes mebbebe ka hantaveer neie ka dbeS Gojodler neiee-

eJmeatej ka kaalbe kaas Oealbe kajjive (dbelece 4)— DeoMee 40 dbelece 4 ka Davlele dbevedeKele haajj dbele call vUedleuulle osee hbeles idles ඔබ්ලු kaar mebbebe kaar kaalbe S Jeb Gmekae dbele ka DeoMee os mekaale lele dbele mes OeUe Deice

kae: Ghedjappave Behekka mes Mease Ovej adMe Uee (Jemluer Uesi Ue Ovej adMe) Uee Behekka Eje keasj le #ealle Behdhethel&ckellkealee pee mekaiee Deej Ueeo keasF&DealMese nwlles Gms Behekka keas ueaiee osee —

- (1) vUedjeu dle ka dreoMeevageej drelce Be™he lalae drelle mealle hej ueKee-peakke flamlaje kajjves callldheaualee;
- (2) Behekka Eje Mease Ove kea vUedjeu dle ka dreoMeevageej Yejelave kajjves callldheaualee;
- (3) Behekka Eje peevyePekaj J Uedleace Uee Iesj Ghedee mes mechebe keas #ealle hanjleer nwl

Ies JendvUedjeu dle ġj meatej kear mechebe kear kajjvea kajjves kea deoMle os mekaiee lalae dle ealle kaj mekaiee lalae Gmeme Behle Daele kea: Ghedjappave Gmeka Eje MeadUe hadler idler akaer jkae Uee Smeka Eje kear idler akaer Yee nade kear Behdhethel& kajjveka dleS kaj mekaiee Dejj Ueeo kajj ydes Ies Gms ġj meatej keas osee-

kaurekaj kajj ġj meatej drelgea ealle pee mekaiee (drelce 5)— DeoMle 40 drelce 5 ka Devleiale drevvedleKele mechebelleMka mecyvOe call vUedjeu dle mJedlekeavageej kaurekaj kear mancallle mes Behekka drelgea kaj mekaiee nwl pes —

- (1) mejkeaj keas jepmle oves Jeeuer Yette nwl Uee
- (2) Smeer Yette nwapemka jepmle kea meceavUelalee Uee caeUve kaj dUee idlee nwl

DeoMle 40 drelce 5 ka Devleiale kaurekaj kear Behekka ka ™he callldrelgea kaUeue lalyer kear pee mekaieer nwpaje vUedjeu dle kea Uen dleUej nes eka kaurekaj ka UeyvOve Eje mecyvOle J Uedleallll ka dnllelkear Dealalee neiee-

kae: J Uee ka Behekka keas drelgea kaj mekaiee nwl Ueka Behekka vUedjeu dle Eje drelgea ealle peelee nwl Dele: vUedjeu dle akaer Yee Sines J Uee ka keas Behekka drelgea kaj mekaieer nwapemkae Jeeo Yee dle dleJemleg mes keasF&meCyvOe ve nes meceavUelalee Jeeo kea keasF& he#ekaj Behekka drelgea voneR eallee pee mekaiee nwl DesheJeebka hej dnllelUeMka dmeJalee-

kaiee Behekka Deheves Beadkeaj kea BeUedjeupe keaj mekaiee nwl Behekka kear dnllele vUeame maAMUe neker nwl Dele: vUeameDej er kear Yealle Jen Yee Deheves Beadkeaj kea BeUedjeupe voneR kaj mekaiee- Behekka keas Deheves keadUeMkae drelkave mJelab kajjvee neke nwl

⇒ **hao kea BeUedjeupe**

❖ Behekka kea Deafkead& Uee Beadredde kea dmeJalee keasF&DevUe nUeUe voneR nwl **GraaGhele** (Status) Ska vUeameDej er kear Yealle neker nwl Dele: Jen vUeameDej er kear Yealle Deheves keadUeM ka kea BeUedjeupe voneR kaj mekaiee nwl Gms mJelab Deheves keadUeMkae Beuve kajjvee neke nwl

Behekka kea kaUlekaue S Jeb dleUee peave— mthlee call Behekka kear haelede S Jeb haelevedle ka yejs callkeasF&BeJedave voneR ealle idlee nwl

meceavUelalee Behekka kear drelgea Ska drelMule mealle ka dleS kear peelee nwpame eka Drelgece DeoMleMka ceceavUelldMneke nwpames ner Gota mealle mecece mechele nes peelee nwl Behekka kea kaUlekaue Yee mechele nes peelee nwl

ueakave Ueeo vUedjeu dle Eje Gmekaer drelgea ka dleS keasF&mealle mecece lalle voneR kear iF&nwl ye Gmekaer drelgea Jeeo ka drellele laka Uee vUedjeu dle ka Dekece DeoMleMka ka dleS neker nwl lalae ceceavUe kea drellele nes peevska yeo Gmeka Dlle nes peelee nwl Ueeo keasF&DealMese DeoMle Behekka kear haelede ka yejs callkave nes pes Behekka ka pej er j nves ka Belekale nwl Iye Jen DeoMle Gmekaes nŠives Jeeue neiee-]30

Yeeie-6
Devej kaj kaUlekaush Ueb
(Supplemental proceedings)
hej #ehleeser lalUe
(Oeje 94, 95)

- ❖ dmeJalee Beadalee mthlee, 1908 kear Oeje 94 epemkae mecyvOe Devej kaj kaUlekaush Ueb mes nwl call dle-heo kaUw kear drelgea kea mUeue voneR dcaue nwl peyeka drelle helle kajjvea drelle helle dleJhej er S Jeb DemleUer J UeeMle JeeCale nwl Utt. (J) 2002
- ❖ Oeje 94 ka DeUe kear iF&kaUlekaer mes head[le J Uee ka DeUeave hej Ueeo vUedjeu dle keas Belele neke nwl eka kaUlekaer Dehdalle DeOej hej kear iF&Ler Iye Jen Jeeer hej hUeame npej (50,000) ®hdes mes Devedeka Belekaj Dejshle kaj mekaiee nwl

Yeeie 7
Dehearell(Appeals)
(OeejeSb 96 mes 112)
(DeoMe 41, 42, 43, 45)

Dehearell

Deheare macyeOer fadadue

dmadue fadadue madue, 1908 keær Yeeie 7 (OeejeSB 96 mes 112), DeoMe 41, 42, 43, 45 Deheare mes maduele n# Oeejedell 10, 111 SJeB111-keær d#ejmle keær oerief&n# DeoMe 44 d#eDeke JÜdebeadue Eeje Deheare mes maduele n#

Dele&SJeBhejYeece—'Appeal' Meyo keær d#voer Dele& n#—Devele d#eær Üe fadadue keajvee- d#eDekeä Yeece ceMDheare keær Dele& n#—d#eær d[>eær keær keær keær "d#e keajves keær d#eS Thejer vüdearede mes fadadue keajvee-

macevüle: Deheare, d#eær me#ce vüdearede mes Fme DeMle keær d#eDekeä n#keær Deoemle vüdearede Eeje heajle d[>eær Üe DeoMe, oesheC&f&eDele®æ Üe Devele n# Dele: Gmecllmecevele vüdele d#eær peele-

Deheare macyeOer Üen fadadue h&C&v&n# d#e&ve De&f&e&e&ll ceMYear dmadue ceceuecllmes heecl[te JÜdebeä keær Deheare keær De&keaj e&Ües ieS n# Deheare keær madue ceMhejYee&e veneer d#eær i&e n# hejvlog Fmes hejYee&e keajles n# keær i&e keær Üen d#e&veer Deouele keær d#e&e keær Ghejer Deouele Eeje hej#eCe n# Fmecll d#e&veer Deouele Eeje pejer keær i&e&d[>eær keær Deheare keajves keær fadadue d#eær i&e n# Dehearede vüdearede keær n#e&e d#e&e keær Ümve keær peele n# Deheare ceMÜen d#e&e n#keær Dehearede Deheves ÜeÜe&ve ceMke&f&v&e ceceuee, De&ejer veneer G"e mekeale pes Gmeves d#e&eCe keær m&e&e ve G"üle mes-

madue keær Yeeie 5, DeÜe&e 4 keær DevejÜo 132, 133, 134keær l&e 136 ceMYear dmadue ceceuecllceMDheare mes maduele d#e&e J&e&e n#

ue#ceerjeve Fpe&e&eje ie yavece **m&e&e&e&e Dele&e**, SO De&D DeejO 1968 SmeOme&O 488 keær J&e ceMDheare keær d#e&ve d#e&e mes hejYee&e d#e&e i&e n#—"d#e&e vüdearede (Inferior Court) keær d#e&e keær Thejer vüdearede (Higher Court) Eeje vüde&e hej#eCe keajves keær d#e&e De&e&e h&e Ümleje keajves keær Deheare keærles n#"

(keær) cadue d[>eær keær Deheare (Oeeje 96)—madue keær Oeeje 96 mes 99keær l&e&e ceMcadue d[>eær keær Dehearell mes maduele d#e&e keær fadadue d#eær i&e n# cadue d[>eær mes Deheare keær Üe&e Deheare Y&e keær peele n#

DeoMe 41 cadue d[>eær keær Dehearell keær fadadue mes maduele n# Fme DeoMe ceM J&e&e Deheare keær fadadue mejele: d#e&e Deheare keær ceceuecllceMYear ue&e&e n&e&e n#

Üe&e&e&e d[>eær Deheare Üe&e&e n# Dele: heecl[te he&e&e keær Dele&e d[>eær keær Üe&e&e d#e&e n&e&e Üe&e&e&e d[>eær keær De&e&e hej n&e&e Deheare keaj o&e&e Üe&e&e-

Y&e&e&e hejme&e De&e&e&e, 1963 keær DevejÜo 116 (Ke) keær Deve&e&e d[>eær heajle d#e&e&e pe&e&e keær **le&e&e mes 30 e&e&e keær Y&e&e** Deheare keær pe&e&e Üe&e&e-

drecve cecceuelMDeheue keär pee mkeälter nW—

- (1) caue #ešeeDkeäej keäe öbleeie kajves Jeaus ekeäner Yee vüedJeeude Eeje heejle ef[>eär keäe elee®æ Deheue me#ece vüedJeeude keäe mece#e keär pee mkeälter nW (peye Iekä äkä Fme mählee Uee ekeäner Eeje Devülee GheydDele ve neM Deheue Gme vüedJeeude cäll neiser pees Sines vüedJeeude keäe efedMÜdelekeär DeheueelMkeäs me#eves keäe eleeš öeeDkeäle nW **(Oeeje 96 (1))**
- (2) Skeä#eäde (Ex-parte) heejle caue ef[>eär keäe elee®æ Deheue keär pee mkeälter nW **(Oeeje 96 (2))**
- (3) uelejeoo vüedJeeude keär ef[>eär keäe elee®æ efäde keäe öelMve hej öeläce Deheue keär pee mkeälter nW peye Jeeo keäe caulveäve **10,000** ®halesmes Deädeka nes-Üeo Jeeo keäe caulveäve 10,000 ®halesmeskeäce nes lees kaäue efäde keäe öelMve hej Deheue nes mkeälter- **(Oeeje 96 (4))**
- (4) mäh#ehle JeeoM (Summary Suits) cäll heejle ef[>eär keäe elee®æ keär Deheue keär pee mkeälter nW

(DeoMe 37)

penöbej efYekä ef[>eär keär Deheue venökeär ief&nwende Deärläce ef[>eär keär Deheue—Üelkä öej efYekä ef[>eär Deheuele neiser nW FmeäeS Jüedele (Aggrieved) he#ekäej keäs Deärläce ef[>eär keär öelä#e ekeäles öyvee, hej meäce keäe Devoj Deheue keäe veer öeehS-

Skeä he#eäde ef[>eär keäe elee®æ Deheue—Skeä he#eäde ef[>eär keäe elee®æ Deheue cäll Deheueeläa keäs önehä öeeülee keäe Deäej hej mege pee mkeälte nW Deheueeläa vüedJeeude, Deheueeläa keär eföeejCe vüedJeeude keäe mece#e GhefnLäde hej öelMve veeer G''e mkeälte nW

menceäde ef[>eär (Consent Decree)—Oeeje 96(3) keäe Devegeej menceäde Uee mecePeele ef[>eär (Compromise Decree) ueeäde veeer neiser nW Fmes Devülee Jeeo Eeje efäUee, JüetheoMve mes nš mecePeeles keäe Deäej hej Deheuele ekeäde pee mkeälte nW ekeäner efädekeä mecePeeles cäll penöbej he#ekäej Deheue cäll mencele veeer neles Jende ef[>eär he#ekäejellhej yeeüde neiser nW penöbej he#ekäej ün mecePete

Üeo öej efYekä ef[>eär mes Jüedele he#ekäej Gmekeär Deheue venö keäe nW Ieye Jen Gme ef[>eär keär Megelee keäe yeej cäll Deärläce ef[>eär keäe elee®æ keär ief&Deheue cäll eföeeo keäe ves mes öeläejle (Pre-clude) jniäe öeeäde jekä efölee pedlee- **(Oeeje 97)**

Deheue keäe efCäde keär öeeäde—mählee keär **Oeeje 98 SJeb99** öeeädeleceä nW Fve Oeeje Deärläce Deheue cäll efCäde öves keär öeeäde GheydDele nW

(keä) Oeeje 98 keäe Devegeej—

- (1) penöbej keäe F&Deheue öes Uee öes mes Deädekeä vüedJeeudeMkeär vüedJeeu' Eeje mege peeler nW öeeäde Sines Deheue keäe efedMÜdele vüedJeeudeMkeä yengele keäe Deäej hej ekeäde pedlee-
- (2) Üeo Deheuele hee' yengele cäll veeer nW pees Deheuele ef[>eär cäll heej heej keäe ves Uee Gmes Guešves Jeaus efCäde keäe yeej cäll mencele nW Ieye ef[>eär hej keäe öor pedlee-
- (3) Üeo Deheuele hee' öes vüedJeeudeMkeä mece mäk Uee cäll nW (Deej Gme vüedJeeude cäll Deädekeä mäk Uee cäll vüedJeeudele ne) Ielee ekeäner efäde keäe öelMve hej Gveäcäle öeeo nes Ieye Sines efädekeä öyvee keäe yengele öeeä Jeaus vüedJeeu' Eeje efedMÜdele ekeäde pedlee-

(Ke) Oeeje 99 Skeä meäceüde efädece keäe ™he cäll drecve Deäej ellhej ekeäner ef[>eär keäs Deheue cäll Guešs peeves Gme cäll meejle: hej Jekäde ekeäles peeves Ielee Deheue cäll öeeäde öeele (Remond) ekeäles peeves keäe öeele öee keäe nW—

- (1) he#ekäej ällkä keäe meäcepeve Uee Demäcepeve keäe keäej Ce;
- (2) Jeeo keäej CedMkeä keäe meäcepeve Uee Demäcepeve keäe keäej Ce;
- (3) Jeeo keär ekeäner keäe veeer cäll ieeleer, šegš Uee Deärläce öeele keäe keäej Ce-

ueäkeäe Ghej öeeä efädece Ieäer ueeäde neiser peye cecceus keäe ieföeele öee (Merits) Uee vüedJeeude keär Deädekeäej Iee hej öeädele ve h[e nes-

hej vleg Oeeje 99 Deärläce keäe he#ekäej keäe Demäcepeve hej ueeäde veeer neiser-

keäe öee keäe öyves Deärläce Deärläce yeeäce j cäll öee öeeö ieeäue, AIR 2015 SC 1135 keäe Jeeo cäll keäe iäde ekeä ekeäner öeekeä Uee Deärläce öeele öee öeekeä ekeäner Jeeo keäe ieföedM Uee Deädekeäej Iee hej keäe öee öeele veeer h[e Iee, Deäde Fme keäej Ce ef[>eär keäs Gueš Uee Ghevlejjle veeer ekeäde pee mkeälte-

Oeeje 99 keäe mählee cäll meäcepeve Deärläce, 1976 Eeje peärläce ief&nW Fme Oeeje keäe Devegeej—

Oeeje 47 keäe Devleäde heejle ekeäles iädes ekeäner DeoMe Uee Sines DeoMe mes meädele keäe veeer cäll ekeäner ieeleer šegš Uee Deärläce öeele keäe keäej Ce heejle DeoMe, Fmeer Deäej hej ve lees Gueš öeele Deej ve ner meejle: hej Jekäde ekeäde pedlee, peye Iekä äkä Fme keäej Ce cecceus keäe efedMÜdele hej öeeäde öeele ve h[e nes-

DeoMle 41 (XLI)
(dreluce 1 ms37)
caue d[dcaledkaer DehaueM
(Appeals from Original Decrees)

deMve S Dehaue ka DeDekeaj msDehe kaile mcePele n[deuce SJebeEte Dehaue ka yeej scelMenteej ms yeleFule (S-96-114)
deMve S kaile velles lalUelkaas Dehaue celNG"eue pee mekaale n[(DeoMle 41-45)
deMve S dekae DeoMlekaer Dehaue nesmekealer n[
 [UP (J) 1986, Utt. (J) 2008, 2013, Bihar (J) 2011, 2013]

Goej S caue d[dcaledkaer Dehaue kaer besaale—caue d[dcaledkaer Dehaue kaes deuce Dehaue Year kaane peele n[deuce Dehaue kaer besaale DeoMle 41 cellkaer ief&nw meecevele: Uener besaale deuce Dehaue cellWer ueeie neler n[

deUeka Dehaue, Dehaue %ehave (dehe) (Memorandum of Appeal) ka^{TM}he cellMenteej kaer pedleeer- Fme hej Dehauekaerak lelee Gmka DeDelece ka nmlae#ej nalle Dej Fms vledJauule Ue vledJauule Eeje drelajea dekaer DeDekeajer ka mce#e Ghefnlele kaer pedleeer- Dehaue %ehave ka mele drecalle kaer deale neier- **(dreluce 1)**

hejvleg Ueob Ska ms DeDeke JeeoMkae Ska mele drelaje Ce kajka drecalle eblee ilee n[Jendekaale Ska ner drecalle kaer deale heldele neier- **(dreluce 1 kaer hejvleg)**

Dehaue %ehave cellDes#e ka DeDeej hej Dekaale deales pedlles Fmcellkaer f&leka Ue drelaje Ce venaRdUee pedleeer lelee megl'ele Mea-kaer mshle >eaceka JeeCale deale pedleeer- **[dreluce 1 (2)]**

DeDeej pes Dehaue cellMeS pee mekailes Ueob dekaer Jueba kaer vece Dehaue %ehave cellDekaale venaRnwlye Gms dekaer Year DeDeej hej drelaeve Ue megleef&kae DeDekeajer venaRneice peye laka vledJauule kaer drelaeve Devogale ve caue pedle- **(dreluce 2)**

Dehaue kaer vecepej deale peave SJebeMhaue—Ueob Dehaue %ehave Gdele^{TM}he ms lallej venaRkaale ilee n[les vledJauule Fms vecepej kaj osie- vledJauule Dehaueleekaes drelae mecale ka Devoj mallesave ka dres ueaie mekaale n[Ue lelkaue

mallesave kaer Year Dehe#e kaj mekaale n[**(dreluce 3)**

Uen dreluce dresMeleceka nwe dea De%ehakea- Fmekae haueve deale peave cae Devalaelele neier-

vledJauule vecepej er kaer kaj Ce ueKeyae kaj sie- Dehaue %ehave ka mallesave ka yee vledJauule Ue DeDekeajer Fms nmlae#ej le Ue DeAenmlae#ej le kaj sie-

drelaje caerka dres Deleave—Ueob Dehaue hej meece drelae ka yee Ghefnlele kaer ief&nwlye Dehaue %ehave ka mele Fme DeMde ka Mele-he meave deale pedleeer dea drelaje kaes #ecee dekaer kaj Ce ms deale ilee-

Deleave hee celldeuje kaer kaj Ce eokale pedleeer- vledJauule deale hee kaes Demdekeaj kaj mekaale n[deale hee Demdekeaj ve deales peves kaer oMee celldehe#er kaes vea#sme eblee pedleeer- dreluce 11 Ue 13 ka Delele Dehaue hej drelaje kaj ves meshaues drelaje ka deale hee kaes Delece: lele deale pedleeer- **(dreluce 3-ka)**

Dehaue SJebe-heave kaer kaer kaer kaj jeka peave—cae Dehaue Ghefnlele kaj oves ms ner Dehaue kaer kaer kaer Ue d[>er ka drelaeve kaer kaer kaer jekaer venaRpee mekaer n[Ueob he#ekej Gdele kaj Ce oMeakotesnUlye vledJauule mLeve DeoMle os mekaale n[

drelaeve kaer kaer kaer jeka peaves ka dres leye laka kaer f& DeoMle venaRdUee pedleeer peye laka dea vledJauule kaer Uen meeceve ve nes pedle dea—

- (a) Ueob drelaeve kaer kaer venaRjekaer ief&les Deleceka kaes mej Jeev#e neier,
- (b) Deleave drelaje Ueobdeleje drelaje ka deale ilee n[lele
- (c) Deleceka ves Smeer d[>er Ue DeoMle ka meleka haueve ka dres deale os oer n[pes Jee cellGmka Thej yeeUekaj nes- **(dreluce 5, 6)**

deMve 32—Yeeje celDehauele Julenej vledJauule kaer MebealeMDeej besaale DeMkaer m#e celldeleleve kaer peS- [Bihar (J) 2014]

Goej SDehaue vledJauule kaer MebealeB(Deje 107)
 Jeeo kaer velles dnejs ms drelaje Ce Dehauele vledJauule kaer MebealeMDeeave venaRnwpeyeka drelae MebealeBMeaave n[—

- 1. ceceus kee Delece =he mes Delece;Ce;
- 2. ceceus kee Delece;Ce (Remond);
- 3. Delece;Ce me#Ue uesce;
- 4. Delece;Ce Delece kee kee GvnlDelece;Ce kee eueS Yopere-
me#Ue kee Dece 109 lece DeoMe 45 GUlece vUledele

celDeheue mes mece#Ue n#

GUle vUledele Eeje e#me#Ue kee Delece;Ce kee e#me#Ue e#Ce#Ue
e#>e#Ue Delece DeoMe kee e#>e#Ue GUlece vUledele celDeheue;Ce
Delece;Ce hej Deheue ne#e#-

(ke) ceceus celUle;Ce cenUe kee kee#&me#Ue Jeevede#Ue kee Delece
Delece;Ce nes lece

(Ke) GUlece vUledele kee j#le celGme Delece kee GUlece
vUledele Eeje e#me#Ue kee Delece;Ce peve Delece;Ce nes

Deheue kee «enCe hej Delece (e#lece 9 mes15)–

Deheue «enCe kee yee vUledele Deheue Ghe#Ue kee e#me#Ue kee kee
lece;Ce e#Ue;Ce lece Gme Deheue;Ce hej kee celUle;Ce kee e#Ue;Ce-
Sme hej kee Deheue;Ce j#e#Ue kee kee#Ue;Ce (e#lece 9)

Deheue vUledele Delece;Ce kee Ghe#Ue;Ce S#Ue Delece;Ce kee kee
e#Ue;Ce Deheue;Ce kee mes me#Ue kee kee#Ue;Ce ues me#Ue;Ce n#
ueske#Ue peve Delece;Ce hej le me#Ue;Ce e#Ue;Ce kee nes lece Delece;Ce
uesce Delece;Ce kee ne#e#- (e#lece 10)

Deheue;Ce vUledele Deheue;Ce ues Gme;Ce kee he#Ue;Ce kee me#Ue;Ce
kee yee Deheue me#Ue;Ce: Ke#Ue;Ce kee me#Ue;Ce n# Ue# me#Ue;Ce kee
e#Ue;Ce Deheue;Ce ne#Ue;Ce ve nes lece Yee Deheue Ke#Ue;Ce kee or
pede#Ue;Ce o#e#Ue;Ce kee Ke#Ue;Ce kee me#Ue;Ce Gme vUledele kee or
pede#Ue;Ce e#Ue;Ce kee Jen Deheue kee id#e#Ue n# Ke#Ue;Ce kee ves Jeeve
vUledele GUle vUledele mes e#Ue;Ce nes lece Ke#Ue;Ce kee kee;Ce
e#Ue;Ce;Ce pede#Ue;Ce- Delece;Ce Deheue Me#Ue;Ce mes me#Ue;Ce pede#Ue;Ce lece Fme
Deheue kee %e#Ue;Ce Ghe#Ue;Ce kee kee pe#Ue;Ce kee lece;Ce mes 60
e#Ue;Ce kee Yee#Ue;Ce me#Ue;Ce kee ves kee Delece;Ce kee pede#Ue;Ce-

(e#lece 11, 11 kee)

Ue# e#lece 11 kee Delece;Ce Deheue Ke#Ue;Ce kee ve#Ue;Ce kee nes lece
me#Ue;Ce kee lece;Ce e#Ue;Ce kee pede#Ue;Ce- (e#lece 12)

e#Ue;Ce e#Ue;Ce kee me#Ue;Ce vUledele me#Ue;Ce celUle;Ce kee pede#Ue;Ce lece
o#e#Ue;Ce me#Ue;Ce e#Ue;Ce kee kee;Ce kee ves Jeeve vUledele kee Yee#Ue;Ce kee
Deheue Delece;Ce kee Gme;Ce kee Delece;Ce hej me#Ue;Ce kee Yee#Ue;Ce kee
kee pede#Ue;Ce- (e#lece 14)

**■ me#Ue;Ce kee Delece;Ce
(DeoMe 41, e#lece 16 mes29)**

❖ e#Ue;Ce e#Ue;Ce hej Deheue;Ce kee me#Ue;Ce pede#Ue;Ce Ue# Deheue
lece;Ce kee ve#Ue;Ce kee nes lece Delece;Ce kee me#Ue;Ce pede#Ue;Ce
Gme;Ce yee Deheue;Ce G#Ue;Ce o#e#Ue;Ce kee ne#Ue;Ce-

(e#lece 16)

❖ Ue# Deheue;Ce e#Ue;Ce e#Ue;Ce hej ne#Ue;Ce kee nes lece
Deheue vUledele Deheue kee J#Ue;Ce kee Delece;Ce hej
Ke#Ue;Ce (Dismissed for Default = D.D.) kee o#e#Ue;Ce-

Deheue Ske#Ue;Ce me#Ue;Ce—Ue# Deheue;Ce kee ne#Ue;Ce
n#e#Ue;Ce Delece;Ce kee ve nes lece Deheue Ske#Ue;Ce me#Ue;Ce pede#Ue;Ce-

(e#lece 17)

Ue# Deheue e#lece 11 kee Delece;Ce Ke#Ue;Ce kee or id#e#Ue;Ce n#
Deheue;Ce Ghe#Ue;Ce kee nes S#Ue;Ce kee e#Ue;Ce kee kee Delece;Ce kee
G#Ue;Ce kee mes o#e#Ue;Ce kee nes lece Deheue he#Ue;Ce: «enCe (Re-
admission/Restoration) kee pede#Ue;Ce-

(e#lece 19)

❖ Deheue vUledele kee Ue# Ue# Delece;Ce kee me#Ue;Ce kee J#Ue;Ce
pe#Ue;Ce kee he#Ue;Ce kee nes lece kee;Ce Deheue celUle;Ce kee ve#Ue;Ce
yee#Ue;Ce id#e#Ue;Ce n# lece Jen Deheue kee he#Ue;Ce celUle;Ce kee nes lece
me#Ue;Ce kee me#Ue;Ce kee Gme J#Ue;Ce kee Delece;Ce kee pe#Ue;Ce kee
e#Ue;Ce o#e#Ue;Ce- Sme J#Ue;Ce kee me#Ue;Ce kee kee me#Ue;Ce kee he#Ue;Ce
yee#Ue;Ce peve Ue#S-

(e#lece 20)

Delece;Ce kee e#Ue;Ce Ske#Ue;Ce e#Ue;Ce me#Ue;Ce e#Ue;Ce kee kee kee kee
celUle;Ce kee me#Ue;Ce kee Delece;Ce kee me#Ue;Ce- Ue# Jen vUledele
kee me#Ue;Ce kee Deheue;Ce kee he#Ue;Ce kee;Ce o#e#Ue;Ce kee nes lece
Deheue he#Ue;Ce me#Ue;Ce pede#Ue;Ce-

(e#lece 21)

d[eade ka: meJ Jeevd[elme 'heoJeev m[hl'ee c[llheef Yee#-ele venr
n# YeJ le ka GUDeace v[edJeevle SJob d[e#v[le GUDe v[edJeevle
Eeje d[eade ka meJ Jeevd[elme kaas d[re#ve d[ke#ej mes heef Yee#-ele SJob
J[uekUee d[eele i#le n#—

Dehaue c[llDhehaueLea Deheves Dehaue %aheve c[llkeJ[meJ Yee
[elmevllka: "d[ka- "d[ka ka#leve kaJ le n[wpes Gme ca#euec[llDDev[elk[le
n#e n# GUDe v[edJeevle Gve [elmevllka: mece#eave kaJ ueves ka yeeo
meJee#e kaJ le n# d[reJ Gve [elme heJ Dehaue kear meJeeF &
n#er n#

**UeJee ueeue yee cenlee yeevece nes UeJee d[re#v[le
ca#euec[llDDev[elk[le ka d[re#ve, SODEF[DeeJ O 1953 SmeOme#O**
ka Jeeo c[llNen d[re#v[le le d[eele i#le d[ka "meJ Jeevd[elme mes l[e#le
Smes [elme mes n[wpeme heJ me#on nes SJob v[edJeevle d[re#v[le le
nes "

meJeele l[eUedl heJ d[eJee d[eeles d[re#ve Dem[eele l[eUedl heJ
d[eJee kaJ ka d[re#v[le o#ve d[eade ka meJ Jeevd[elme kaas p[ve o#ve
n#

d[kaer Jeeo c[llSme [elme G"ve epemka: G[ej he#d[re#v[le ka
De[d[re#v[le kaas [e#e#le kaJ le n# meJ Jeevd[elme n[Delekat Jen
[elme pes ca#eues ka d[re#v[le le ka d[re#v[le DeJeeUdeka SJob canJ[etCak
nes pen#d[eece Dehaue v[edJeevle Eeje De[d[re#v[le le ka De#e
c[llDe#e d[eele i#le n[Jeevd[elme ka meJ Jeevd[elme G"le n#

peice d[re#v[le yeevece vellet d[re#v[le, S.Deef&DeeJ. 1992
SmeOme#O ka Jeeo c[llNen d[re#v[le le d[eele i#le d[ka pen#Dee#v[le
v[edJeevle ka d[re#v[le c[llDe#e me#y[er d[re#v[le ka d[re#v[le nes i#le n[Jeevd[elme
d[eade ka meJ Jeevd[elme G"le n# Dele: d[eele Dehaue nes mek[er
n# Delekat l[eUedl ka d[re#v[le ka d[re#v[le d[re#v[le De#e#e heJ d[eele
Dehaue nes mek[er n#

he#e#e j[ee Yee#e#e yeevece ca#e#v[oj vele, SODEF[DeeJ O
1991 SmeOme#O ka Jeeo c[llNen d[re#v[le d[eele i#le d[ka pen# [elme
d[re#v[le omlee#e kear J[uekUee ka nes l[e#e d[eade ka meJ Jeevd[elme
Ka[e ne#e nes SJob Smes [elmevllmes he#d[re#v[le ka De[d[re#v[le le
[elme#e: DeJ meJ le: [e#e#e h[e le n# Jeevd[elme kaas he#d[re#v[le d[ll
ka yeele d[eade ka meJ Jeevd[elme ca#e#e: peice#e-

ka#e d[eele Dehaue venr kear pe mek[er—d[re#ve
ca#euec[llDDev[elk[le Dehaue venr kear pe mek[er n#—

- (1) pen#GUDe v[edJeevle ka Ske#e v[edJeevle Eeje d[kaer
catue [ee Dehaue d[re#v[le [ee DeoMe ka Dehaue kear

meJeeF & kaJ ka d[re#v[le d[eele pe#e n[Jeevd[elme Smes
Ske#e v[edJeevle ka d[re#v[le SJob d[re#v[le mes Dees ka#eF &
Dehaue venr ne#e- **(Oeje 100ka)**

- (2) Oeje 100 c[llJeeC[le De#eJ heJ ne d[eele Dehaue
ne#e Dev[elae venr- **(Oeje 101)**

- (3) Ove kear Jeevd[elme ka yeeo c[llheef le kear i#eF & d[re#v[le ka
d[ee#e d[eele Dehaue venr kear pe mek[er epemka
d[re#v[le me#e#e ce#e 25,000 #elles [ee Gmes ka#e
nes- **(Oeje 102)**

- (4) Ue#o De#e#e#e heJ he#e#e me#e#e Ghe#e#e nes l[e
d[eele Dehaue c[llGUDe v[edJeevle Smes Dehaue ka
d[re#v[le ka d[re#v[le ke#eF & Yee d[re#v[le ka (Ye#e#e#e ke#e ne)
DeJee#e le kaJ mek[er n[wpes—

(ka) [eece yee ka v[edJeevle [ee Dehaue v[edJeevle
[ee o#ve d[re#v[le le DeJee#e le ve d[eele i#le nes
De#e#e

(Ke) Smes v[edJeevle [ee v[edJeevle d[re#v[le Eeje d[eade ka [elme
kaas (peme d[ka Oeje 100 c[llDe#e#e n[i#e#e
DeJee#e le d[eele i#le n# **(Oeje 103)]**

DeoMe ka d[ee#e d[eele Dehaue ka#e vend[re#v[le#e-

- (1) Ue#o d[kaer DeoMe ka d[ee#e Dehaue kear i#le n[l[e
Gme Dehaue c[llheef le d[eele i#le DeoMe ka d[ee#e
d[eele Dehaue venr ne#e- **Oeje 104(2)**

- (2) **Oeje 47** c[llde#e#e ka DeoMe mes heef le J[ueka
[e#e Dehaue c[llpe#e v[edJeevle Eeje DeoMe heef le
d[eele pe#e n[l[e Oeje 100 ka Dev[elae Dehaue
me#e#e (Maintainable) [ee#e venr n#

- (3) Ue#o d[kaer Ske#e#e d[re#v[le kaas Dehaue ka#e#e
d[re#v[le De#e#e d[eele i#le n[epemka Ke#e#e nes heJ
Dehaue kear pe#e n[DeJ Gme Dehaue kaas Yee Ke#e#e
kaJ d[eele i#le nes l[e Gme DeoMe ka d[ee#e d[eele
Dehaue venr ne#e-

ka#e#e#e DeJ De#e#e jee Ue#o d[re#v[le DeJ
De#e#e, 23 De#e#e, 2017,

Oeje 100 DeJ DeoMe 41, d[re#ve 31 l[e#e d[re#ve 11-
d[re#v[le Dehaue kaas me#e#e#e: Delekat me#e#e#e heJ heJ me#e#e#e
o#ve kear Jee#e#e-

**DeoMe 43 (XLII)
DeoMedlKaar DehaueIl
(Appeals from order)
(Oeje 104 mes106)**

- ❖ mahnIee kaar **Oeje 104, 105 Sjh106** cellDeoMedlKaar DehaueIlkae theleOeve ekaeIee idlee nW
- ❖ meecevUelElee eF>eaa kaar YeathIe theleUeka DeoMe DehaueeIle veneR netes nOkaJ nW Sines DeoMe nUpevkaer Dehaue kaar pee mkaalIer nW Fmekaer meJee Oeje 104 Sjh DeoMe 43 cellGaduueakKele nW
- ❖ **DeoMe 43** cellDeoMedlKaar Dehaue kaar thesaeIlee ka: theleOeve veneRkaeIlee idlee nW
DeoMedlKaa Dehaue kaar thesaeIlee ka: theleOeve **DeoMe 41** cell eOlee idlee nW pes **DeoMe 43** hej Year ueeId netee nW
- ❖ ekaer DeoMe ka eIeae kaar ief&Dehaue celltoUes idles eReCalle mes eIlethe Dehaue veneRkaeIlee pee mkaalIee nW **Oeje 104 (2)**
- ❖ **Oeje 105** Sines Dehaue UeeIle DeoMe mes meJeeDele nU pes DeoMe ka eIeae Dehaue ka ekaer DeDekaej ka: meJee veneR kaajIee nW Deheleg caSe Dehaue ka: GheJeej yelaelee nW

Fme Oeje ka Devageej Sines DehaueeIle DeoMe eparekaer Dehaue kaar pee mkaalIer nW ceIej kaar veneR paeIer nW Jenep Sines DeoMedlKaar eF>eaa ka eIeae kaar ief&Dehaue ka De#eIe kaas DeDeej yevaelee pee mkaalIee nW DeIeakad thele Dehaue kaar pee mkaalIer nW

(Oeje 105 (1), DeoMe 43, eReIlee 1)

UeeO Dehaue vUeeUeeUe Eeje caeaees ka: theletheSeCe (Remand) ekaeIlee paelee nW Deej kaef&ha#kaej Sines theletheSeCe mes JUeelele nW lees Gmes Sines DeoMedlKaa eIeae mees Dehaue kaajveer UeehS- UeeO Jen Sinee veneRkaajIee nW Ieye hemUeeledelea theeae hej Gme DeoMe kaer Megelee (Correctness) hej eIeJeeo kaajves mes theleJeeIe jIniee UeeIle UgeaeIer oves mes jeka eOlee paeIee-

Oeje 105 (2)

theIe S Jeskae meS DeoMe nU epareka eIeae Dehaue kaar pee mkaalIer nW ka: ekaer vUeeUeeUe Eeje Dehaue DehaueeIle #eDekaej ka: theleSe kaajIe smaeIle haajIe DeoMe ka eIeae Dehaue kaar pee mkaalIer nW
[Bihar (J) 2014]

Guej S DeoMedlKaar Dehaue (DeoMe 43)— Fme DeoMe ka eReIlee 1 ka Devageej mahnIee kaar Oeje 104 ka GheytheIleka DeOave jInIes nS **18 DeoMedlKaa eIeae** Dehaue kaar pee mkaalIer nW ekaer DeoMe ka eIeae Dehaue Ieye Ieka veneRkaar pee mkaalIer peye Ieka Jen eF>eaa ka: ^{TM}he ve Oeje Ce kaaj uelee nes Uee DeoMe 43, eReIlee (1) kaar meJee cellUeeCalle ve nes eReveaeIeKa DeoMedlKaar Dehaue netee—

- (1) Jeeo heSe kaas Gdule vUeeUeeUe cellUeeaeIles paves ka: DeoMe eReIlee Deo 7 eReO 10-ka ka eparekaIletheSeCe thesaeIlee ka: Devageej Ce ekaeIlee idlee nes **(Deo7, eReO 10)**;
- (2) Jeeo kaas KaajIee kaajves Jeeves DeoMe (eparekaer Dehaue netee nW) kaas DehaueIe kaajves ka eReS ekaeS ieS DeJeeve kaas vecepeej kaajves Jeeve DeoMe **(Deo 9, eReO 9 IeIee Deo 25 eReO 2)**
- (3) Skae#aeIle eF>eaa kaas DehaueIe kaajves ka eReS ekaeIles idles DeJeeve kaas vecepeej kaajves Jeeve DeoMe (eparekaer Dehaue netee nW)~ **(Deo 9 eReO 13)**
- (4) DeoMe 11, eReIlee 21 ka DevIeeIle DeoMe;
- (5) omIeeIepe Uee he#ocheave ka the^{TM}he hej ekaeS idles De#eIe hej DeoMe **(Deo 21, eReIlee 34)**
- (6) theeaeIle kaas DehaueIe kaajves Uee DehaueIe kaajves mes Fheej kaajves Jeeve DeoMe,
(Deo 21, eReIlee 72 Sjh92)
- (7) DeoMe 21 ka eReIlee 106 (1) ka DevIeeIle eOles idles DeJeeve kaas vecepeej kaajves Jeeve DeoMe hejIvleg caue DeJeeve hej DeIeakad eReIlee 105 (1) cellMareeIe DeJeeve hej DeoMe DehaueeIle nW
- (8) Jeeo ka GheMeave (Abetment) Uee KaajIee kaas DehaueIe kaajves mes Fheej kaajves Jeeve DeoMe,
(Deo 22, eReO 9)

- (9) **DeoMe 22 kaš črelece 10** kaš Devlele Fpepele oves ūe Fpepele oves mes Fliečej kaj ves Jeeue DeoMe;
- (10) črelece Jŭebčā kaš ^{TM}he cālŭeoo ueves kaš Devlele kaš čreS črešćes i dles Deleove kaš vecepčej kaj ves Jeeue DeoMe
(Deo 33, črelece 5 ūe 7)
- (11) Delječreledear JeeoMcaMDeoMe,
(Deo 35, črelece 3, 4 ūe 6)
- (12) DeoMe 38 kaš črelece 2, 3 ūe 6 kaš Deleare čōlue i dlee DeoMe,
- (13) DeoMe 39 kaš črelece 1, 2, 2kaš, 4 ūe 10 kaš Deleare čōlue i dlee DeoMe;
- (14) DeoMe 40, črelece 1 ūe 4 kaš Devlele čōlue i dlee DeoMe;
- (15) Deheue kaš DeoMe 41, črelece 19 kaš Deleare heje: «enCe kaj ves ūe DeoMe **41 kaš črelece 21** kaš Deleare heje: mejeves mes Fliečej kaj ves Jeeue DeoMe;
- (16) Deheuele vŭleleuele kaš Jen ef[>čār epemkaš Deheue neleer nes Jenečreccueves kaš šćelčrele kaj ves kaš DeoMe,
(Deo 41, črelece 23, 23kaš)
- (17) hejedlekrekašre kaš čreS Deleove kaš cepčej kaj ves kaš DeoMe pes DeoMe 47 kaš črelece 4 kaš Deleare čōlue i dlee nes-
- (18) DeoMe 41 kaš črelece, DeoMcaMDeheueMcaš ūeJemš ūe ueret nŭlŭs **(Deo 42, čreO 2)**

Ghelečre JeeCelle DeoMcaMkaš Deheue kaš šćećilje ef[>čār pamer Deheue kaš šćećilje kaš meceve ner nŭ

črelece Jŭebčā Ėje Deheue—DeoMe 44 kaš Dellele črelece Jŭebčā ūešo Deheves Deheue kaš Delŭeļeove kaš Deheue kaš čreS vŭleleuele kaš Mejukaš kaš Jerve verner kaj mekašle tes Gmes Fme Oeje kaš Dellele Deheue kaš meglēve ūeove kaš peleer nŭ hejvleg ūešo vŭleleuele šćelčrehe kaš Kečjpe kaj ošee nŭlye Mejukaš Jeeoer kaš Deo kaj ves hŭ[lee nŭ

črelece Š čreleceleke hej črešćečrelelekeš Š
(1) DeoMcaMkaš meleer pes čre Deheuele nŭ
(2) ef[>čār kaš mehešere Deej Gmekeš Delelelele
[Bihar (J) 2017]

Goj Š mecevelele vŭleleuele Ėje čōlŭes i dles DeoMe Deheuele vner nes nŭ yŭleleer črešćes DeoMcaMkaš Guueke Oeje 104 Delele DeoMe 43 cālkaš čōlue i dlee nŭ Oeje 104 kaš čreve čreleleare nŭ—

- (1) Oeje 35kaš kaš Devlele kaš DeoMe epemcaMdelele Keleer mecevelele kaj ves kaš Develele kaš yejs cālŭeJemle kaj ler nŭ
- (2) Oeje 91 SJeš Oeje 92 kaš Devlele Jeeo mahnlele kaj ves kaš Develele kaš čreS Fvkečej črešćes peves Jeeue kaš DeoMe; epemcaMcaMleš ūeška Dehevece lele Kajleer vŭlelelekaš mecevelele Jeeo mahnlele črešćes peves kaš JŭeJemle nŭ
- (3) Oeje 95 kaš Devlele kaš DeoMe; epemcaMdelele DeOejelhej efjeheleer, kečrešće Jŭešme Delelele kaj ves kaš čreS šćelčre kaj yejs cālŭeJemle kaš i ef&nŭ
- (4) črešćer Delelele kaš čreheove kaš Delelele mahnlele kaš Deleare kaš pegerlele Delelelele kaj ves Jeeue ūe črešćer Jŭebčā kaš črelece ūe Gmekeš efjeheleer kaš črelele kaj ves Jeeue kaš DeoMe;
- (5) Smes čreleceMĖje Devlele čōlue i dlee kaš DeoMe, epemcaMdelelelelele Delelelele ^{TM}he mes Deheue mecevelele kaš i ef& nes- (Oeje 104)

črelece Deheue—črešćer DeoMe mes kaš i ef& Deheue cāl hejle črešćes i dlee DeoMe mes Deheue vner nes-

[Oeje 104 (2)]

perš črešćer Škeš#eile ef[>čār kaš Deheue kaj ves kaš čreS črešćes i dles Deleove kaš Kečjpe kaj čōlŭes peves hej Deheue kaš i ef& nes Deej Smer Deheue Kečjpe kaj čōlue i dlee nes Jeneš Gmekeš črešće črelele Deheue vner kaš pe mekašer-

Deheue kaš DeOej—Fve DeoMcaMkaš črešće Deheue leyer kaš pe mekašer nŭpevekaš Gmelelelele ūe šćećilje mecevelele kaš i eueleer, šćeš ūe Delelelelelele kaš i ef& nes- Fvelelelelelelele lelele kaš črelelelele DeOej hej Deheue vner kaš pe mekašer-

- (i) Devotj Uo 136 Ue Davle ekamer Gheyde kai Devlele GUUecele vudeauude Dehaver Medvedeall kai Olesie kaj mekalee nw Uleee
- (ii) Ueab GUUecele vudeauude Eje Dehaves meceves Deheauall kaas Ghefnlele kajves S Jh medeuvre kai dueS kaeF & dvedee yevdele idlee nw Ies Jan Ue Telmecele OeJae kaeF & dvedee ueeid neice-

Ghefnlele dvedee oedC [kai (Criminal), veeedokeaj Ce (Admiralty) Ue Gheveedokeaj Ce (Vice Admir-ality) dle-dleka Deedokeaj Iee Dellee OeFpe vudeauude kai DeoMedl S Jh dF OedleMkai Deheauedhej ueeid venR netee nw

Juehka centJe kai kaeF & mej Jeevedleedeka OeMve—

epeme Okeaj GUUe vudeauude calDheauve kai dueS edeDe kai mej Jeeved OeMve kai nesee Dredleedek nw Gmer Okeaj GUUecele vudeauude call dvedee ceceauedll call Dehauve kai dueS Juehka centJe kai kaeF & mej Jeeved dvedeka OeMve nesee Dredleedek nw Fme Okeaj kai OeMve mahnice callhej Yee-ele venR nw vudeauudleall kai dvedeall call Fmekear JueMlee kai ief & nw

Jtegele Oeche drah yevce dF hšer kaecellvej, SODEFO DejO 1927 heoMeeO kai Jeeo callUn dvedee OeMve idlee eka Un DeedleMka venR kai kaeF & OeMve Dredleedek: Juehka ueeka cenJe kai nes- kaeF & Sme OeMve pes he#ekaj jllka Deedokeaj dll kai Aš-š mes mej Jeeved nes Jan Year Juehka ueeka centJe kai mej Jeeved dvedeka OeMve cevee pee mekalee nw

GUUecele vudeauude calDheauve Ghefnlele kajves kai šestice (DeoMe 45)—GUUecele vudeauude calDheauve kajves kai FOUe jKaves Jeeue Jueba Gme vudeauude (Deledat GUUe vudeauude) kaas Depaa (Ueadekai) Eje Deeeove kajise epemeka dF>aar kai Dehauve kajveer nw Depaa hej Mealee mes mejeleF & kai padleier Ielee Gmekaas Depaa Ghefnlele kajves kai edeLe mes 60 dve kai Yeelej dvehšaves kai Oeeme dvedee padleier- (Deo 45, dvedee 2)

calUe Ue DeaUe Ue kai yeej scallcece-he— Depaa call Dehauve kai Deedrej Gduuakele nllis Dej Sme Oeace heše kai dueS OeLleee kai padleier eka—

- (1) Fme ceceus callmecevu de centJe kai mej Jeeved OeMve Dehefnlele nw Ielee
- (2) vudeauude kai jdlle callGoa OeMve kai GUUecele vudeauude Eje dvedeall OeLleee dvedee DeedleMka nw

❖ Ueadekai «enCe kajves kai yeeo vudeauude dvedešer he#ekaj hej Fme medvee kai leceave kajise eka Jan Ghefnlele nakaj kaj Ce oMedles eka kallleMve Sme Oeace heše pejer dvedee pesS- (dvedee 3)

❖ Ueab Oeaceheše pejer kajves mes Fheaj dvedee padleier nw Ieye Ueadekai Keaj pe kaj oer padleier- (dvedee 6)

Oeace-heše Oešespeašhej Dehefnlele OeLleedle Dej

dvedee—Ueab Oeaceheše OeLleee padleier nw Ieye Ueadekai cele dF>aar kai IejeKe mes 90 dvedleka Devoj Ue vudeauude IejeKe yef dves peves hej 60 dvedleka Devoj Ue Oeace-heše capaj dvedes peves kai IejeKe mes 6 mehlee kai Devoj pes Year heMUealedele Deledde nes—

- (ka) OeLleee kai Kadekai dueS OeLleedle ošee;
- (Ke) dF>aar kai Devedee kajves cap Ce Deab DeedleMka pece kajise- (dvedee 7)

Dehauve kai «enCe Dej Gme hej šestice—Fmeka yeeo

GUUe vudeauude Ieace kajise eka Dehauve «enCe kaj uer ief & nw Gmekear medvee OeLleee kaas ošee ~ Deedleke kai Mege OeLle GUUecele vudeauude kaas Yeešee Ielee OeLleka he#ekaj kai Deeeove kajves hej S Jh Kadek oves hej Sme Deedleke kai Ska Ue Deedeka Oeacecele OeLleedle ošee- (dvedee 8)

- ❖ medvee kai leceave, ceke dvedešer he#ekaj Ue ceke OeLleee kai dvedeka OeLleedle hej venR dvedee padleier- (dvedee 9)
- ❖ GUUecele vudeauude kaas Deedleke Yeeš peves kai hede GUUe vudeauude Deheauve mes Deedle ošee OeLleedle kai Deheše kaj mekalee- (dvedee 10)

❖ Ueab Deheauve vudeauude kai DeoMedleee heuave venR kaj Iee nw Ieye GUUecele vudeauude calDdees kalllekear venR kai padleier S Jh dF>aar kai dvedee Year venR jekai padleier- (dvedee 11)

GUUecele vudeauude kai Medba—Dehauve kai uešeele

j nves kai oajve GUUecele vudeauude kaas dvedešer Kele Medbašeb nllis—(1) Dehauve kai «enCe kai dueS Oeace heše os Oešes peves hej Year dF>aar kai dvedee Mele dvedee dvedee padleier;

- (2) Jeeo mes dvedee he#ekaj Eje kaeF & dvedee kaj Ce (Special cause), ed Kadeš peves hej Ue vudeauude kaas Devedle OeLleee nes hej, Ueab " eka mecepes Ies dvedee kalllekear kaj mekalee—

- (ka) pehce mechebe Ue Gmekai Yeei kaeshajyee (Impound) kaj mekai ee; Ue
- (Ke) DelUeaa mes DealeYdile ukajj ef[>aar ka: dre-heove Devfajele kaj mekai ee; Ue
- (ie) DeheueLeea mes DealeYdile ukajj ef[>aar ka: dre-heove jeka mekai ee Ue
- (Ie) vledjeuule masmandelee ceai ves Jeeveshe#ekajj ka Deeeove hej Deheue kaer ele-dlelmeneg ka: sheka dreljga kaj mekai ee- (drelce 13)

GÜÜlece vledjeuule kaer ef[>aar Ue Deomle ka: dre-heove—kaef & Jueba pes GÜÜlece vledjeuule kaer ef[>aar Ue Deomleka: Delelele kajvee Uenlee nw Jen Ska Ueddeka Eje Deeeove kajj ee- Deeeove Gme vledjeuule cellkaale pedlee epanekeer vledjeuule kaer Deheue GÜÜlece vledjeuule cellkaer idler Lear- Uekka GÜÜle vledjeuule kaer ef[>aar ka: ele@ae GÜÜlece vledjeuule cell Deheue kaer peeler nwfmedeS GÜÜle vledjeuule cellner Deeeove ekaale pedlee- Deeeove ka: meLe ef[>aar Ue Deomle kaer DeeeCele Dele meveie kaer pedlee-

GÜÜle vledjeuule Gme ef[>aar Ue Deomle kaes Gme vledjeuule kaes Yeeiee (Transmit) epaves ef[>aar haajj le kaer Lear Ue Gme vledjeuule kaes Yeeiee epaves Yeevee ka: dueS GÜÜlece vledjeuule ves dreomle ebUe nes- Ueb oavellhe#ekajj dlcalls kaef & Yee he#ekajj dre-heove ka: dueS Deeeove kajj nes Ue dre-heove ka: Yee Deomle os mekai ee-

Jen vledjeuule epaves ef[>aar Ue Deomle dre-heove ka: dueS Yee idlee nw Gmes Gmer Deekajj kaalkeener kajj ee pes caue ef[>aar ka: dre-heove celvDeheueleer peeler nw

GÜÜlece vledjeuule kaer ef[>aar cekeka efje eheer he#ekajj Ue cele DelUeaa ka: eledeka Deleeevde hej Yee Delelekaale neier Yees ner Jen ef[>aar ka: he#ekajj ve nes Ue kaalkeener celv Ghefnlele ve nes Ue DeeeChehe kaer Gmes medee ve oer idler nes Deejj ef[>aar ka: Jener DeYee neiee ceavell ef[>aar cekeka ka: cej ves ka: helok haajj le kaer idler nes- (drelce 15)

GÜÜlece vledjeuule kaer ef[>aar Ue Deomle ka: dre-heove kaj jns vledjeuule Eje Ueb dre-heove macyeDeer kaef & Deomle ebUe pelee nw Iye Gme Deomle kaer Deheue Gmer jalle mes drelceallka Deeeve neier pomes Gmekar Deheue ef[>aar Delellka dre-heove ka: ceceves cellnes n@ (drelce 16)

Yeeie 8
dreomle, hagedeDeekeare Deej hagej efCe
[(Oeje 113-115, Deomle 46 (XLVI)]

■ **dreomle (Reference)**

(Oeje 113, Deomle 46, XLVI)

ØMve Š dreomle, hagedeDeekeare SJob hagej efCe nes Dehe keale mecePelesnlv FvecelvDeleje kaerpeS- hagedeDeekeare SJob hagej efCe lelee hagej efCe SJobeElede Deheue celvDeleje- (S-113, 114, 115) [UP (J) 1997, Utt. (J) 2008, 2009, Bihar (J) 2006]

ØMve Š drelce Delele mahlee, 1908 VIII ka Derlele GÜÜle vledjeuule ka: dreomle hej efSheCeereDelell (S-113, O. 46) [UP (HJS) 2018]

Goj Š peye ekaer eledeka ØMve ka: ceceves celv kaef & vledjeuule dreCalle ka: helok GÜÜle vledjeuule kaer jalle Uenlee nw Jen dreomle Ue mavoYekainuelee nw Oeje 113 dreomle mes mejeDele nw Uen Oeje, Deomle 46 ka: meLe he''vee nw Deomle 46 celldreomle mes mejeDele Delele ka: Deleeeve ekaale idlee nw

dreomle ka: ceceves Gvnececeveell (Jee Ue Deheue) cellkaale pelee nw epameell Deheue venRneer nw

dreomle Ue mavoYek meole dreCalle helok ekaale pelee nw Snee leYer ekaale pelee nwpaye Deeevle vledjeuule mahj kaer ehlede cell nee nw dreomle ka: Deleeeve GÜÜle vledjeuule cellkaale pelee nw Deeevle vledjeuule dreomle Ue lees mDej Ce mes Ue he#ekajj dlcalls ekaer ka: Deeeove hej kaj mekai ee- **(Deo 46, dreO 1)**

dreomle ka: DeeDej—dreomle Snee MeleX SJob haajj meceDeell ka: Deeeve jntes n\$ ner ekaale pedlee pes dlehtle ekaale pedle- vledjeuule Eje ceceves ka: dreomle kajj ves ka: dreve DeeDej n@—

ekaer Yee vledjeuule ka: peye Uen meceeeve nes pelee nw Ue Uegbedjga Mdeka: Gihve nes peeler nweka—

Gmekai mece#e udjjele ceceves celv (majeleF & ka: helok, majeleF & celv Ue dre-heove kaalkeener ka: oajve) ekaer DeDeeDee, DeUeeomle Ue eledeele Delele Fveka ekaer GheYde kaer dleDeeevlele ka: yeej celv kaef & ØMve Delelelele nes Snee ØMve Gmekar jalle celvDeeDeeDele SJob Delelelelelele nes lele ceceves ka: dreyeSej ka: dueS Delellka nes Gme ØMve hej GÜÜle vledjeuule epameka Jen Deeevle nU Ue GÜÜlece vledjeuule Eje kaef & dlede leesle ve nes

- (2) ekaamear iaueler Uee Yalue ka kaej Ce pes Deafureke oKeres mes ner ōkeas̄ netee nes Uee
- (3) ekaamear Devle kaej Ce mes Ghej eka hageđđeakkeawe eka eka vledjeuudle Dehes Eje hagej le d[>ar Uee Deoŋe ka hageđđeakkeawe ka Devledreŋle DeDekeaj jKlee niwejvleg Smeer oMee cellen meeyele kajvee neie eka caeoue Oeje 114 ka yeenj Lee-

vledjeuudle Deheser ner ōej Cee hej hageđđeakkeawe venaekaj mekalee niw Deej ve ner GUulej vledjeuudle (Superior Court) dreljeuer vledjeuudle kaas Gmeka Dehes dreljeuudle ka hageđđeakkeawe ka dreljeuudle (Direction) os mekalee niw

velles Uee cenJehceka me#Ue ka DeDej hej hageđđeakkeawe ka dreljeuudle Deheser kaj ves Jesus Juobea Eje Uan oMeele peave Devedeakkeawe niweka—

- (i) Smeer ōehle me#Ue Dembbiŋe mje™he ka Lee,
- (ii) Jen me#Ue Gleeve mej Jevredniweka Ueab «enCe venaekalee idlee les vledjeuudle ka nre neier,
- (iii) d[>ar Uee Deoŋe dreljeuudle mekalee Ueab dreljeuudle meledaveer Deej mekalee idlee ka yejepo Jen meceve venaekalee mekalee Lee-

❖ Yalue idlee Sjed dreljeuudle ovedekar nes mekalee niw Yalue mhe° nreer Ueab S Deej kaavre ka me Deej Ce Yalue Uee peafue kaavre kaas mepeaves cell dreljeuudle, Deafureke hej ōelUe#e dreljeuudle ka Yalue venaekalee niw

❖ hageđđeakkeawe ka caeoue cell kaeF&ŋeje hellele kaej Ce' DelUve cenJehceka niw hellele kaej Ce mes DeMele Gve kaej Ce dreljeuudle niw pes dreljeuudle cell dreljeuudle kaej Ce Uee DeDej ka dreljeuudle nes

Ūppet jece yavece dreljeuudle SO Deafid Dejo 1922 heo

meo 112 ka Jeeo cellen kaie idlee eka kaeF&ŋeje Devle kaej Ce ka Dele Gve DeDej dreljeuudle Sme hellele kaej Ce mes nŋ pes (1) Sjed (2) cell dreljeuudle DeDej idlee meceve niw vledjeuudle ves Dees kaie eka meŋle Sme caeoue ka hageđđeakkeawe ka ōelUe#e ka ōelUe#e kaj ler niw emeka dreljeuudle henues nes ōelje#e niw idlee pes Deheue mes dreljeuudle nreer niw Jes leare caeoue epave cell hageđđeakkeawe Devedeale eka idlee idlee niw Sme velles idlee niw

- (1) pes caeoa kaj ves Uee idlee oŋeale me# Uee
- (2) Smeer Yalue Uee ōegs̄ mes pes Deafureke hej ōelUe#e™he mes cepebo niw Uee
- (3) ekaamear oŋeje hellele kaej Ce mes Ghej eka kaj oer ief&niw

caeoue dreljeuudle FC [mšŋe dreljeuudle] yavece Deoŋe Deoŋe j epele SO Deafid Dejo 1964 meo 1372 ka Jeeo cellen ōelUe#e idlee—

1. dreljeuudle ōelUe#e meŋle ka Deoŋe 47 ka dreljeuudle 1 Sjed 2 ka dreljeuudle ka dreljeuudle hageđđeakkeawe ka ōelUe#e ōelje ōelje dreljeuudle peaves ka dreljeuudle ceŋe cenJehceka niw Ueab Gme dreljeuudle kaas kaeF& Deheue dreljeuudle venaekalee niw vledjeuudle hageđđeakkeawe ka ōelUe#e ka mekeleF&Sjed dreljeuudle kaj mekalee niw dreljeuudle Ueans Gme ōelUe#e ka ōelje dreljeuudle peaves ka heŋe Gme ka mekeleF&Sjed dreljeuudle kaj mekalee niw dreljeuudle Ueans Gme ōelUe#e ka ōelje dreljeuudle peaves ka heŋe Gme mekeleF& ka mekalee idlee idlee kaeF& Deheue meŋlele kaeleŋe kaj oer ief&niw
2. hageđđeakkeawe Eje vledjeuudle ka Yalue Gme Yalue Uee ōegs̄ ka hageđđeakkeawe kaj mekalee niw pes Deafureke kaas oKeres ceŋe mes ōkeas̄ netee nes Deej epameka dreljeuudle ekaamear idlee idlee ka DeDej mekalee ve nes
3. Ueab Deoŋe cell dreljeuudle dreljeuudle idlee meyaveer Devle ōegs̄ niw les Gme ka hageđđeakkeawe Deheue cell niw nes mekalee niw

dreljeuudle—ōelje Jeeo cell GUulee vledjeuudle ves Deheue mekalee kaj les nŋ Deheue Uee Eje hageđđeakkeawe niw GUulee vledjeuudle cell ōelje ōelje kaas mekalee kaj ves ka Deoŋe dreljeuudle

❖ hageđđeakkeawe ka DeDej ka ōelUe#e Deheue ka ōelUe#e ka Yeele neie- **(dreljeuudle 3)**

DeDej heŋe ka venaekalee dreljeuudle peave (dreljeuudle 4, 6)—Ueab vledjeuudle kaas ōelje netee niw eka hageđđeakkeawe ka dreljeuudle dreljeuudle venaekalee niw leye DeDej venaekalee kaj dreljeuudle peave

hageđđeakkeawe DeDej heŋe Jendaveer venaekalee kaj dreljeuudle peave penel hageđđeakkeawe ka DeDej Ska mes DeDej vledjeuudle dreljeuudle mepe peave niw idlee Jes idlee cell dreljeuudle ydss nes Ueab yengele cell nes yengele ka DeDej hej dreljeuudle dreljeuudle peave

DeDej heŋe mekalee (cepej) dreljeuudle peave—Ueab vledjeuudle ka meceve nes padle eka hageđđeakkeawe ka hellele DeDej niw leye Jen DeDej heŋe kaas mekalee kaj s̄e uakkeawe—

dəfədMÜle cəcaues (Case decided)—dnefleue
öskəllə mənlə cəll “dəfədMÜle cəcaue” həj Yəskəle vənərnw məvəd
1976 İkeə Fme həceJəvər kəəs uəkəj vİdəJəvədJəll cəll cəleYəo jne
Lee- məvəd 1976 cəll nər Oeje 115 cəll məNəSəve kəj kəi Skə
mhe° kəj Ce pəş[e idlee- Fme mhe° kəj Ce kəi Dəvəpəj “Sme cəcaue
pəs dəfədMÜle kəllə idlee nıw cəll Məstəue nıw Jəo Ue kəzJəkəner kəi
oajəve həşj le kəllə idlee kəzF & DeoMe Ue kəməer dJeJəAkeə kəəs
dəfədMÜle kəj ves Jəuee kəzF & DeoMe-”

mhe° kəj Ce cəll Məljəə kəlləs dəfədMÜle cəcaues kəi Dəvəlele
kəməer Jəo Ue Dəvİle kəzJəkəner kəi Dəvəpəce cəll kəzF & DeoMe Ue
dəfədMÜle kəllə idlee kəzF & DeoMe Dəle nıw

cəcaue Məyo cəll vİdəJəvədİle Əje döləe idlee Jən DeoMe Məstəue
nıw pəs həkəzj əll kəi DəDekəzj əll kəəs İYəskəle kəj ves Jəuee İlele Gvəkəi
yəde kəməer dJeJəo kəllə məj Jəvəd İMİve həj DəDəşj le dİeCəllə nıw Yəus
nər Jən DeoMe Jəo kəi dİeJəCe kəi oajəve həşj le kəllə idlee nes-

cepej Kəlee yəvəce **dəfədMÜle dİeJəCe**, SO DəFİD DəjO
1964 SmeO məO 437 Üen kəne idlee kəi dəfədMÜle cəcaue
cəll kəməer Jəo Ue kəzJəkəner kəi oajəve həşj le kəllə idlee kəzF &
DeoMe Dəlele dəfədMÜle kəllə idlee kəzF & Jəo məstəuele nıw
pəms DəleJəeə DeoMe-

yəvəce oəme yəvəce **dəfədMÜle dİeJəCe** SO
DəFİD DəjO 1970 SmeO məO 407 kəi Jəo cəll nən dİeCəllə
döləe idlee kəi cəcaue (Case) Məyo məstəle vənərnıw Dəşteleg Fməms
Gme Jəo kəi məchəCə cəcaues kəe yəşle nəkə nıw cəcaue Məyo
Jİdəkəi Dəle & Jəuee nıw Üen dİeCəll Oeje 115 kəi Ghəyədəll İkeə
məstəle vənərnıw Dəleləd məchəCə dİeJəCe kəzJəkəner nər vənəR Dəşteleg
Gməkəe Dəllə Yəer Məstəue nıw cəcaue cəll Jəo əll kəi dİeJəCe Dəvİle
kəzJəkəner Üeş Yəer Məstəue nİpəms DəleJəeə DeoMe, cəll Jəleəə DeoMe
Dəşo-

kəlləJəeə Üeçəşj Ue yəvəce **Jəvədİle Ce Üeçəşj Ue Dəj**
Dəvİle, SO DəFİD DəjO 1953 SmeO məO kəi Jəo cəll nən
dİeCəllə kəllə idlee kəi vİdəJəvədİle Əje İəuele dİe-kə-əşjə hənİjəve,
məj Jəvəd Dəvİle dİeCəllə məs Ue İəj kəzəvəer™ he məs kəzJəkəj vəvə
nəkə nıw İlele kəzF & Yəer vİdəJəvədİle kəməer mənər DeoMe ovs kəz Jİvəer
nər DəDəkəllə j Kəlee nıw pəməvəe kəi İəuele DeoMe- kəməer vİdəJəvədİle
kəi İəuele dİeJəj kəi kəzj Ce Fme Oeje kəi DəDəre nİmİ#əbe kəj vəe
vİdəJəvədİle vənərnəkəe-

DeoMe 6 dİeJəCe 17 kəi Dəvİlele məNəSəve kəj ves Ue
məNəSəve kəj ves məs Fİkəj kəj vəe dəfədMÜle cəcaue nəkəe-

Üəş dİeJəvədİle Jəo ođəj kəj ves kəi dİeS vİdəJəvədİle məs DəJəvəe
kəllə pəle nıw pəms dİeJəllə kəj döləe pəle nıw Jəe Sməs DeoMe kəi
dİe°əzə həjə #eCe kəllə pə məkəllə nıw

Jəcəcaues pəs dəfədMÜle cəcaues vənərnə-

- (1) İMİvəce Dəll kəəs həj ođə kəj ves məs Fİkəj kəj ves Jəuee
DeoMe dəfədMÜle cəcaue vənərnıw
- (2) hūer [j kəəs kəzə dİvəj dİeJəjə kəlləs pəvəs məs Fİkəj
kəj ves Jəuee DeoMe dəfədMÜle cəcaue vənərnıw
- (3) kəzJəkəner kəz İeİle kəi dİeS həşj le kəllə idlee DeoMe
Jəo kəi dİeCəllə kəi dİeS DeoMe vənərnıw FməvəS Jəo
dİeJəvədİle cəcaue kəi Dəvİlele vənəR Dəlele-
- (4) Üəş kəzF & omləepe Jəo cəll nənİe (Ağrument)
məchəle nəs kəi yəo İvəkəzj kəllə pəle nıw Jəe Sməs
DeoMe kəi dİe°əzə həjə #eCe vənəR kəllə pə məkəllə nıw

həjə #eCe kəe dİeJəj (Scope of revision)—
həjə #eCe kəz DəDəkəzj İe kəe dİeJəj kəlləve #eçə dİeJəj məyevəer
cəcaue dİeCəllə məstəle nıw həjə #eCe kəj ves Jəuee vİdəJəvədİle məşİle
kəe həjə: həjə #eCe Ue həjə cəll vİdəJəvədİle vənəR kəj məkəllə nıw

həjə #eCe kəz Məşəlləll kəe İdİe kəj İes nİŞ GÜÜe vİdəJəvədİle
məşİle kəi İəğəe kəz pəle vənəR kəj məkəllə nıw Gməkəe kəzİle kəlləve
Üen oKəve nıw kəi kəzəvə kəz Dəşəe Dəll kəe məll kəi™ he məs həueve
nİjə nıw Ue vənəR Dəj Üen kəi DəDəvəllə vİdəJəvədİle Əje Dəvəer
DəDəkəzj İe kəi İdİe kəz kəzəvəle məs Dəvİle dİeCəllə İes vənəR nİjə & nıw
əpəmə kəzj Ce Gme DeoMe cəll nİmİ#əbe kəj vəe DəJəvədİle nəs idlee nıw

Dəçəj nıvə yəvəce **dİeJəCe**, (1883, 11, 1A,
237) (P.C.) kəi Jəo cəll nən dİeCəllə döləe idlee kəi DəDəvəllə
vİdəJəvədİle kəz DəDəkəzj İe cəll İəuele Ue mənər kəməer Yəer İkəzj
kəz DəDəkəzj İe Dəleer nıw İəuele dİeCəllə ovs, DəDəkəzj İe kəe
DəJəvədİle Ue məj İe: Dəvİle dİeCəllə İdİe vənəR nəkə nıw vİdəJəkə
DəJəjə Ue GÜÜe vİdəJəvədİle Smə kəzF & DəDəkəzj İe vənəR J Kəlee nıw

həjə #eCe kəz Jəvədİle Məşə—vİdəJəvədİle Əje həjə #eCe
kəi DəDəkəzj kəe İdİe kəllə pəvə Jəvədİle nıw Dəle: Üəş **Oeje**
115 kəz məYər Məle kəj nəs j nər nİ İes Yəer GÜÜe vİdəJəvədİle
həjə #eCe cəll nİmİ#əbe kəj ves məs Fİkəj kəj məkəllə nıw

- ❖ UeAehe hegej#eCe kea: Deedeuej Jatekade nwaakavleg vudeueude keas Fmkeae: Deueie vudeuekale: yegbeccoshaca& l'ee deede kea magleedhe efraevleedka Devegaj kajvee UeeshS-
- ❖ DoleJeeaa DeoMe, haad[le kea dueS Deheue Eje Devle otreje Gheuej, kaaddeaner calDehace DeoMe Ue d[>aar Ue Jeeo kea Eje Ue maclue FUUeab Eje Gheuej ka yejs calGUUe vudeueude Eje Deheue Deedeuej le kea Deueie calDehace le kea peddeber-
- ❖ GUUe vudeueude, Jatekade Gheuej neveska keajCe caeeus calnmle#ebe kajves mes Fheaj kaj mekaee nwpaye hegej#eCe kajvee GeJele ve nes l'ee Jeeor deudee ceue l'ee l'eddekaas dUheves Ue l'ee kajves Jeeus caljeocceyeeper kea osee Deede meee nw

⇒ **hejmeace keaue**

❖ Yejlade hejmeace deede, 1963 ka Devlede hegej#eCe kea dueS hejmeace Deede **90 d'ove nw 90 d'ove kea iCave Gme lejdeKe mes kea peddeber efame d'ove DeoMe heaj le deade i'lee Le: (Yejlade hejmeace DeedeJeece, 1963 kea Davj 13-)**

Deheue SJehegej#eCe calDerlej

(Difference between Appeal and Revision)

- (1) Deheue mabhe Eje DeoMe Ska meJYde Deedeuej nw peyeka hegej#eCe GUUe vudeueude kea Ska Jatekade Deedeuej nw
- (2) Deheue, deede Eje deehle De™he Eje kea peeler nw peyeka hegej#eCe calkeaner De™he kea DeedMudekale veneRneer nw
- (3) Deheue %eche ekeaner GUUe vudeueude (Superior Court) calkeaner peeler nw peyeka hegej#eCe kea dueS Deeeove GUUe vudeueude (High Court) calkeale pelee nw
- (4) Deheue %eche Sines d[>aar Ue DeoMe kea de®ae deade pelee nwpes Deheue de nes peyeka hegej#eCe kea dueS Deeeove Deeevle vudeueude kea Deudeka deedeMude kea de®ae deade pee mekaee nwpemecalDeheue veneRneer nw
- (5) Deheue l'le SJe deede macyeOer SefS oseeMDeuej hej kea pee mekaeer nw peyeka hegej#eCe Deedeuej le macyeOer SefS hej kea peeler nw

Deheue SJe deoMe calDerlej

(Difference between Appeal and Reference)

<ol style="list-style-type: none"> (1) Deheue kea: Deedeuej haad[le he#euej keas neee nw (2) Deheue kea: %eche d[>aar heaj le kajves Jeeus vudeueude mes GUUe vudeueude (Superior Court) calkeale pelee nw (3) Deheue l'eer kea pee mekaeer nwpaye ekeaner d[>aar Ue DeoMe heaj le kaj d'ove i'lee nes (4) Deheue Jeeo kea he#euej d[>Eje deade pelee nw (5) Deheue kajves kea: Deedeuej he#euej d[> cal deehle jntee nw 	<ol style="list-style-type: none"> (1) peyeka deoMe Ue mabYe&kear Mehe GUUe vudeueude keas neeer nw (2) peyeka deoMe GUUe vudeueude calkeale pelee nw (3) peyeka deoMe l'ee deade pee mekaee nw peye caeeue uddele nes- (4) peyeka deoMe he#euej d[>ka efraede vudeueude mdeJCe mes Yee kaj mekaee nw (5) peyeka deoMe kea: Deedeuej vudeueude caldeehle jntee ve dea he#euej d[> cal
--	--

<p align="center">ɛfɔmɛ, hagefɔlɔkɛkɛkɛ Sɛhagej#eCe cɛlɔvɛɛj (Difference between Reference, Review and Revision)</p>		
ɛfɔmɛ (Reference)	hagefɔlɔkɛkɛkɛ (Review)	hagej#eCe (Revision)
<p>1. ɛfɔmɛ lɛyɛ ɛkɛɔlɛ pɛɔlɛ nɔpɛyɛ ɛkɛmɛr DeɔDeɔvɛɛɛ DeɔUɛɔmɛ ɛɛɛɛɛɛɛ Uɛ Gmɛkɛɛ ɛkɛmɛr Ghɛyɛɔlɛ kɛɛr Jɛɔɛɛɛɛkɛɛkɛ kɛɛ ɔɔmɛ Gɛɛɛɛ nes Uɛ ɔɔmɛɛɛɛɛ nes lɛɛɛ ɛɛɛɛɛ kɛɛ kɛɛF&DeɔUɛ ɔɔmɛ G''e nes-</p>	<p>1. hagefɔlɔkɛkɛkɛ lɛyɛ ɛkɛɔlɛ pɛɔlɛ nɔpɛyɛ ɛɛɛɛɛ kɛɛ yɛɔ kɛɛF&vɛɛɛ mɛɛ#Uɛ ɛɛɛɛ pɛɔlɛ, ɛ[>ɛɛr cɛlɔvɛɛ Uɛ iɛɛɛɛr nes pɛɔlɛ Uɛ kɛɛF&DeɔUɛ hɛɛɛɛɛ kɛɛjCe nes-</p>	<p>1. #ɛɛɛɛɛɛɛɛɛ mɛyɛvɔɛr \$ɛɛS kɛɛ Deɔɛɛj hɛj hagej#eCe ɛkɛɔlɛ pɛɔlɛ nɔp vɛɛɛɛɛɛɛ mɛɛ#Uɛ kɛɛ iɛɛɛ-ɛɛɛ kɛɛr pɛɛɛɛ vɛɛɛɛ kɛɛj lɛɛ nɔkɛɛɛɛ Uɛn ɔkɛɛɛ nɔkɛɛ kɛɛɛɛɛ kɛɛr DeɛɛɛɛDeɛɛɛɛ mɛɛUɛkɛɛ ɔɔhɛ mɛɛ hɛɛɛɛɛ nɔɔɛ nɔpɛɛ vɛɛɛɛ</p>
<p>2. ɛfɔmɛ Deɔɛɛɛɛɛɛ vɛɛɛɛɛɛɛɛ ɛɛɛɛ ɔmɛɛɛjCe mɛɛ Uɛ hɛɛɛɛɛɛjɛɛɛɛɛɛɛ ɛkɛmɛr kɛɛ Deɛɛɛɛɛ hɛj ɛkɛɔlɛ pɛɔlɛ nɔp</p>	<p>2. hagefɔlɔkɛkɛkɛkɛ cɛɛɛɛɛ kɛɛ hɛɛɛ[lɛ hɛ#ɛkɛɛj ɛɛɛɛ vɛɛɛɛɛɛɛɛ mɛɛ Deɛɛɛɛɛ kɛɛjvɛɛ hɛj ɛkɛɔlɛ pɛɔlɛ nɔp</p>	<p>2. vɛɛɛɛɛɛɛ cɛɛɛɛɛɛɛɛɛɛɛɛɛɛɛjCe mɛɛ cɛɛɛɛɛ nɔp Uɛn Jɛɛɛɛɛ nɔp</p>
<p>3. ɛfɔmɛ mɛɛɛɛɛ GŪUɛ vɛɛɛɛɛɛɛɛ kɛɛɛ ɛkɛɔlɛ pɛɔlɛ nɔp</p>	<p>3. hagefɔlɔkɛkɛkɛkɛ DeɔUɛkɛɛ Gmɛ vɛɛɛɛɛɛɛɛ ɛɛɛɛ ɛkɛɔlɛ pɛɔlɛ nɔpɛɛmɛvɛɛ ɛ[>ɛɛr hɛɛɛj lɛ kɛɛr nɔp</p>	<p>3. hagej#eCe GŪUɛ vɛɛɛɛɛɛɛɛɛ ɛɛɛɛ ɛkɛɔlɛ pɛɔlɛ nɔp</p>
<p>4. ɛfɔmɛ Gmɛ mɛɛɛɛɛ ɛkɛɔlɛ pɛɔlɛ nɔp pɛyɛ kɛɛF&Jɛɛɛ, Deɛɛɛɛ Uɛ ɛɛɛ-hɛɛɛɛ kɛɛr kɛɛɛɛɛɛɛɛr uɛɛɛɛɛ nes-</p>	<p>4. hagefɔlɔkɛkɛkɛkɛ kɛɛ Deɛɛɛɛɛ lɛyɛ ɛkɛɔlɛ pɛɔlɛ nes pɛyɛ kɛɛF&ɛ[>ɛɛr Uɛ Deɛɛɛɛ hɛɛɛj lɛ kɛɛj ɛɔUɛɛ iɔUɛ nes-</p>	<p>4. hagej#eCe lɛyɛ ɛkɛɔlɛ pɛɔlɛ nɔpɛyɛ GŪUɛ vɛɛɛɛɛɛɛɛ kɛɛ Deɔɛɛɛɛɛɛ vɛɛɛɛɛɛɛɛɛ vɛɛ Deɔɛɛɛɛɛɛɛɛ lɛɛ kɛɛ Gmɛɛɛɛɛ ɛkɛɔlɛ nes-</p>
<p>5. ɛfɔmɛ Gvɛɛɛɛɛɛɛɛɛɛɛɛɛɛɛɛ pɛɔlɛ nɔp ɛɛɛvɛɛɛɛɛDeɛɛɛ vɛɛɛɛɛɛɛ nɔp</p>	<p>5. hagefɔlɔkɛkɛkɛkɛ lɛyɛ ɛkɛɔlɛ pɛɔlɛ nɔpɛyɛ Deɛɛɛɛ Deɛɛɛɛɛɛɛ nɛɛɛr nɔpɛɛɛj kɛɛr iɛF&nɛɛɛr nɔp lɛɛ Deɛɛɛɛ Deɛɛɛɛɛɛɛ nɛr vɛɛɛɛɛ nɛɛɛr nɔp</p>	<p>5. hagej#eCe Gvɛɛɛɛɛɛɛɛɛɛɛɛɛɛɛɛ pɛɔlɛ nɔpɛɛɛkɛɛr GŪUɛ vɛɛɛɛɛɛɛɛ cɛɛɛDeɛɛɛɛ vɛɛɛɛɛɛɛɛ nes]</p>

Mɛɛɛɛɛɛɛɛɛɛɛ
GO ɔɔɔ, cɛɔUɛ ɔɔɔmɛ, ɛɛɛɛj
SŪɛ pes Smɛ ɔɛɛjɛɛɛɛɛ hɛj#eCe
nue ɔɔmɛ-hɛɛɛɛɛɛɛ mɛɛɛ

Juebaiele Ghampedele msUS

(Exemption of personal appearance)

UMe S dmdue desdlee mahnlee ka Devlele ekae Juebaielekaevulede celGhampedele msUS bshle nw

[Bihar (J) 2011]

UMe S dmo beO mad celhiejhakej msUS ka (bele)evulekasyeleFUs (S-132, 133, 134, 135, 135ka)

[Bihar (J) 2011]

Gogj S dmdue desdlee mahnlee, 1908 ka **Oeje 56, 132 SJobeje 133** celSmes Juebaieleka yeej celUdelede ekae idlee nw epavnikaer dmdue ceauellkaer ekaer Jee Ue kaulee celUdebaiele™ he mes Ghelele nes ka dUs yeUle vanR ekae pee mekae nw. DeledFvnUdelede celUdebaiele Ghampedele (Personal apperance) msUS bshle nw. Uedeeve ne—

(1) Ove kaer el>aer ka dreeove celUdelekaer elhakejmsUS—penbkaF&el>aer Ove ka mabde ka dUs nw. JenSmee el>aer ka dreeove celkaF&Year vuledelede ekaer Year Eer kaes elhakej kajves Deej dmdue kejecej celUdeae kajves kee DeoMe haaj le. vanRkaejece— GvnMleljhakej vanR ekae pee mekae nw. hejvegpenbkaer Jee celkaF&Eer Jeeor nwDej. Sme Ove ka mabde ka dUs nwGms desleesoeor ka KeUe(JUle) ka dUs lelede oves ka dUs vuledelede DeoMe os mekae nw. edeUlekaes Uen US Gvkaer dldese mecepeka dmdue ka keajce bshle nw.

(2) kaU dmduekaemlede Ghampedele msUS (Oeje 132)—kaF&msr pes omle kaer™ dk(Ue)SJob jeeleleka Devrejj ueedlka meceves vanR Deleer ne. uskae Ueb mahnlee ka Devlele Fmkaer elhakej lelecydele vanRnwle Jen dmdue DeosMkkae ka dreeove celUdelede kaer pee mekaer nw.

(2) Devle Juebaielekaes US—je hede, Gheje hede, uskaemye SJob jepuledeve meyedleka DeUde lele jepule dreeve haaj-eollka meyahede, melle SJob jepuleka ckaer, GUdece SJobGUde vuledeleleka vuledelede, jepuleka jepuleve SJobmelle jepuleeell ka Meemka lele. Oeje 87Ke ka Devlele JeeCae Yelhede jepulele ka Meemka—

Fme Oeje celUdeleka Jueba Ueb Uen oele keajle nw eka Gmkaes Ghelele msUS bshle nwDej. Fvkaer kecaUve hej heje ekae peave DeleUka nwleve kecaUve kee KeUe&Ueb hekaej ves pece vanR dUle nw leje Jen Jueba oie pes Fvkae ma#Ue heave Uenle nw.

Ueb **Oeje 132 SJob133** celUdeCae Juebaieleka vuledelede celme#Ule dUle peave DeleUka nes leye Fvkaer heje kecaUve hej kaer peer nw. FvnUdelede celUdepej nes ka dUs mece vanR pejer ekae pee mekae nw.

❖ Oeje 134 ka Devlele Sme elhakej ka yeej celUdeCae ekae idlee nw. epemecskaf&Jueba Fme mahnlee ka ekaer Ghevede ka Deove el>aer ka dreeove mes dUle ceauellleljhakej ekaes pees ne leye Smes Juebaielehej elhakej ka meyvde celOeje 55, Oeje 57 SJob Oeje 59 ka Ghevede ueed nlls

el>aer ka dreeove mes dUle ceauelllell dmdue DeosMkkae ka Deove elhakej ms US

(Exemption from arrest under civil process)— dmdue desdlee mahnlee kaer **Oeje 135 SJobeje 135ka** cel JeeCae Juebaielekaer dmdue DeosMkkae ka Devlele elhakej msUS bshle nw. DeledFvnMleljhakej vanR ekae pee mekae nw—

mlede Ghampedele msUS haes Jeevleba—Yeje le kee je hede, Yeje le kee Gheje hede, uskaemye DeUde, melle ka ckaer, GUdece vuledelede ka vuledelede, jepuleka jepuleve lele melle jepuleka Meemka, jepule dreeve meyedleka DeUde, jepule dreeve haaj-eollka meyahede, jepuleka ckaer, GUde vuledeleleka vuledelede, lele. Jes Jueba epavnmahnllee kaer **Oeje 87-Ke** ueed neer nw.

Oeje 135 ka Devrejj—kaF&Year vuledelede, cepeSUS Ue Devle vuledeleka Delekaej er peje Jen Dehes vuledelede kaes pee jne nes Gmkaer 'meave nes Ue Jen smes uees jne nes leye Gms dmdue DeosMkkae ka Deove elhakej vanR ekae peesle—

❖ ekaer Delekaej Ce ka mece#e udyle ceaueskaj Jee ka hekaej Gvka huaej, cklej, jepule Delekae&Dejj caulele bshle DelekaeDejj. Jes me#er pes mece ka haave celkaelkeaj jns nel. Fme vuledelekaej Ce ka Uenb pees nS Ue uees nS elhakej vanR ekaes peesle uskae dreeve haaj dmdueleleljhakej ekaes pee mekaes—

